Raftul Denisei

John Updike

Rabbit e bogat

roman

HUMANITAS fiction

JOHN UPDIKE

Rabbit e bogat

Rabbit is Rich, 1981

Traducere din engleză şi note de
GEORGE VOLCEANOV

EDITURA
HUMANITAS
fiction

2010

La căderea serii îşi aprinde un trabuc ca lumea, urcă în micuţul autobuz hârbuit şi poate că-şi înjură carburatorul, după care o taie spre casă. Tunde gazonul sau exersează pe furiş cu mingea de golf la o gaură, iar apoi e gata de cină.

GEORGE BABBITT, despre Cetăţeanul Ideal

Dificultatea de-a mai gândi la sfârşitul zilei,
Când umbra diformă acoperă soarele
Şi nu mai rămâne nimic, în afară de lumina de pe blana ta…

*WALL*ACE STEVENS, „Un iepure pe post de rege al stafiilor”

I

S-a zis cu benzina, îşi spune în sinea lui Rabbit Angstrom, stând în vitrina salonului auto Springer Motors, peste care s-a aşternut praful verii. Priveşte traficul de pe Route 111, un trafic oarecum subţire şi timorat, în comparaţie cu cel de altădată. A dracu lumea asta, i se termină benzina. Lui însă n-au ce să-i facă, cel puţin deocamdată, fiindcă nicio rablă de pe şosea nu consumă mai puţin la suta de kilometri decât Toyotele lui, care au şi costuri de întreţinere mai mici. Celor care intră în salonul auto nu trebuie să le zică decât „Citiţi numărul din aprilie al revistei *Consumer Reports”*. Şi de intrat lumea intră, căci pe zi ce trece e mai disperată, ştie că s-a zis cu marea călătorie americană de pe şosele. Se stă la cozi la care galonul de benzină se vinde cu 99,9 cenţi, iar nouăzeci la sută din benzinării urmează să fie închise în weekend. Guvernatorul statului Pennsylvania cere să se introducă vânzarea de benzină în valoare de minimum cinci dolari de persoană, ca să se pună capăt panicii crescânde. Iar camionagiii care nu pot cumpăra motorină au ajuns să tragă cu arme de foc în propriile camioane. S-a semnalat un astfel de incident chiar în ţinutul Diamond, pe lângă Pottsville Pike. Lumea o ia razna, îşi cheltuieşte în draci toţi dolarii buni de aruncat la gunoi, de parcă ar veni sfârşitul lumii. Şi, când oamenii cumpără o Toyota, el le spune că îşi preschimbă dolarii în yeni. Iar ei îl cred. În primele cinci luni ale anului 1979 s-au vândut o sută douăsprezece bucăţi noi şi la mâna a doua, iar în primele trei săptămâni ale lunii iunie au plasat deja opt Corolla, cinci Corona, inclusiv una break, ediţie limitată, plus o Celica despre care Charlie spunea că arată a

maşină de peşte, cu un profit brut mediu de opt sute de dolari pe automobil. Rabbit e bogat.

Este proprietarul firmei Springer Motors, una din cele două reprezentanţe Toyota din zona Brewerului. Sau, mai curând, coproprietar, cu soţia lui, Janice, pe o jumătate din afacere, iar cealaltă jumătate îi aparţine mamei ei, Bessie, care a moştenit-o acum cinci ani, la moartea bătrânului Springer. Rabbit se simte însă stăpân pe toată compania, se prezintă la salon zi de zi, verifică hârţogăria şi statele de plată, intră şi iese, îmbrăcat la patru ace, din atelierul de service şi piese de schimb, unde oamenii lucrează acoperiţi de-o peliculă de ulei şi se uită în sus, cu ochii lor albicioşi din motoarele luminate de becuri, ca de pe lumea cealaltă, în timp ce el ia contact cu publicul, cu comunitatea, este vedeta şi vârful de lance al celor douăzeci şi cinci de angajaţi şi al spaţiului de lucru de zece mii de metri pătraţi, care pare o umbră întinsă undeva în spatele lui, în timp ce el stă în faţă. Pe peretele din imitaţie de lambriu, în realitate placaj cu striaţii neregulate, de lângă uşa care dă în biroul său, sunt agăţate vechi tăieturi din ziare, înrămate, şi fotografii cu echipa, inclusiv două cu lotul complet al selecţionatei districtuale, din vremurile când era un erou al jocului de baschet, cu douăzeci de ani – ba nu, cu mai bine de douăzeci şi cinci de ani în urmă. Până şi sub sticlă, hârtia continuă să se îngălbenească, asta ţine de compoziţia chimică a hârtiei, nu doar de contactul cu aerul, îl duce cu gândul la pata tot mai vizibilă a păcatului cu care îi speriau cei mari pe copii. ANGSTROM ÎNSCRIE 42 DE PUNCTE. „*Rabbit*” *duce Mt. Judge în semifinale.* Readuse la viaţă din podul unde părinţii lui răposaţi le ţinuseră mult timp în albume al căror lipici se uscase, astfel încât se desprinseseră de pe pagini ca pieile de şarpe, aceste tăieturi din ziare au fost expuse la sugestia lui Fred Springer, care avea o vorbă, cum că reputaţia unei firme este imaginea proiectată de omul care intră în contact cu publicul. Ştiind că moartea începuse să-i dea târcoale cu mult timp înainte de a se duce, Fred îl pregătea pe Harry să devină imaginea publică a firmei. Când te gândeşti la cei dispăruţi, n-ai cum să nu le fii recunoscător.

Cu zece ani în urmă, când Harry a fost concediat din postul de linotipist şi s-a împăcat cu Janice, tatăl ei l-a angajat ca vânzător şi după cinci ani, când i-a sosit sorocul, a avut amabilitatea să moară. Cine-ar fi crezut că un omuleţ aşa de agitat şi activ, uns cu toate alifiile, ar putea sfârşi din cauza unui infarct masiv? Era hipertensiv: de ani de zile avea tensiunea diastolică în jur de doisprezece. Îi plăcea la nebunie sarea. Îi plăcea la fel de mult să discute politica republicană, iar atunci când Nixon nu i-a mai lăsat nimic de zis, într-un fel, a explodat. De fapt, a mai apucat un an sub Ford, dar pielea de pe faţă i-a devenit tot mai rigidă, iar petele roşii de pe pomeţi i s-au înroşit şi mai tare. Când s-a uitat să-l vadă cum arată rujat pe faţă, culcat în sicriu, Harry şi-a dat seama ca moartea îl păştea de mult – după ce murise, Fred nu se schimbase mai deloc. După cât s-au văicărit Janice şi maică-sa, ai fi zis că a dat colţul vreun Făt-Frumos Curajos sau Moise. Poate că Harry n-a pus la suflet treaba asta din cauză că la data aceea el îşi îngropase deja ambii părinţi. S-a uitat la Fred, a văzut că nu are cărarea bine pieptănată, dar n-a simţit nimic. Marele avantaj cu morţii ăştia e că se face loc în jurul lor.

Pe vremea când bătrânul Springer încă îşi dădea de zor ifose, viaţa la salonul auto era grea. Îi punea să rămână peste program, ţinea salonul deschis în serile de iarnă, când pe Route 111 nu era nici ţipenie de utilaj de deszăpezire, turuia tot timpul ca o moară stricată, cu glăsciorul lui piţigăiat, despre principiile călăuzitoare ale randamentului şi despre profitul dezastruos, despre serviciile oferite clienţilor şi despre mecanicul auto care şi-a lăsat sau nu amprenta degetului mare pe volanul vreunei rable sau vreun muc de ţigară în scrumieră. Când era la salonul auto, cu toţii încercau parcă să umple o piele uriaşă, imaginată de Springer, o piele căreia îşi dedica tot timpul şi toată energia, un Springer Motors ideal. După moartea lui, pielea aceea a devenit pielea lui Harry, în care acesta a ajuns să se simtă bine. Acum, că el este regele salonului auto, îi place locul ăsta, cu pogonul de asfalt, mirosul de maşină nouă-nouţă, care se simte până şi în pliante

şi în corespondenţa cu încurajări primită de la Toyota, din California, mocheta spălată cu detergent spumant, care acoperă toată suprafaţa salonului, isprăvile lui de baschetbalist, îngălbenite de vreme, înşirate pe pereţi alături de plachetele pe care scrie Kiwanis, Rotary şi C of C, şi trofeele de pe o poliţă mai înaltă, câştigate de echipele din campionatul de copii sponsorizate de firmă, tihna totală, mulţumitoare a acestui loc masculin, condimentată de fetele de la contabilitate şi recepţie, care forfotesc sub comanda bătrânei Mildred Kroust, şi miniaturalele cărţi de vizită care au imprimat pe ele HAROLD C. ANGSTROM şi dedesubt DIRECTORUL DEPARTAMENTULUI VÂNZĂRI. Omul-imagine. Pe postul de centru, cu care nu este obişnuit, el, care fusese jucător de atac. Harry se simte un pic aerian stând aici în propria lui piele, proiectându-şi imaginea. Filosofia lui este aceea că maşinile se vând de la sine. Reclamele la Toyota sunt difuzate tot timpul la televizor, băgând oamenii la idei. Îi place să participe la toată tărăşenia asta; îi place să vadă cum comunitatea îi dă dreptate după ce l-a ignorat ca pe un gunoi încă de când a terminat liceul. Descoperă că ceilalţi bărbaţi din Rotary şi Chamber sunt tipii cu care a jucat baschet pe vremuri sau fraţii lor mai mici, urâţi ca dracu'. Îi place să înoate în bani, percepţia lui despre sine este aceea a unui vlăjgan nesărat, cumsecade, înalt de un metru nouăzeci şi trei şi care acum trage vreo nouăzeci şi şapte de kilograme, cu o talie de o sută cinci centimetri, după cum i-a spus vânzătorul de la raionul de confecţii din magazinul Kroll's, până când a supt burta şi degetul individului a mai scăzut, fără tragere de inimă, câţiva centimetri la măsurătoare. De unde odinioară îi plăcea să se privească în oglinzi, acum le evită. Chipul lui dintr-un trecut îndepărtat, cu părul tuns perie şi cu fălci înguste, şi cu privirea aceea adolescentină, somnoroasă, pusă pe rele, din fotografiile lucioase cu echipa, mai dăinuie în prezent asemenea tijelor de crom din botul şi aripile unui automobil privit din faţă. Nasul i-a rămas mic şi drept, poate că privirea de-acum îi e mai puţin somnoroasă. Vârfurile urechilor i le ascunde o tunsoare de om de afaceri, cu părul

bogat, înfoiat, curat, pieptănat peste începutul de chelie din zona tâmplelor. Nu s-a dat niciodată în vânt după cultura underground, cu drogurile ei şi cu tentativele de eschivare de la efectuarea serviciului militar, dar îi place să fie lăsat, în limite rezonabile, să aibă părul ceva mai lung decât puşcaşii marini de pe vremuri şi să-l poarte înfoiat. În oglinda în care se bărbiereşte, vede că sub bărbie i-a răsărit un haos de piele flască şi striuri, pe care nu suportă să-l contemple. Şi totuşi, viaţa e dulce. Asta era expresia folosită pe vremuri de cei vârstnici şi, în tinereţe, se întreba ce-o fi vrut să însemne.

Astă-noapte a căzut grindină în Brewer şi în suburbii. Pietre de mărimea bilelor de sticlă au sărit în sus din micile curţi în pantă şi au bătut darabana pe indicatoarele de tinichea pe care pâlpâiau lămpile de neon din centru. A urmat apoi o aversă în ale cărei băltoace s-au oglindit zorii cenuşii ca piatra. Apoi s-a pornit un vânticel şi soarele şi-a revărsat razele aurii, iar asfaltul peticit, cu dungi albe, din faţa salonului auto este uscat în după-amiaza târzie din cea mai lungă sâmbătă a lunii iunie şi totodată prima a verii calendaristice. De regulă, într-o zi de sâmbătă, pe Route 111 e o forfotă nebună de cumpărători ce iau cu asalt mallurile înălţate pe locul fostelor ogoare cultivate cu porumb, secară, roşii, varză şi căpşuni. Dincolo de autostradă, de cele patru piste de beton şi de parapetul median din aluminiu, hârbuit de nenumărate accidente date uitării, se află o clădire scundă, cu faţada acoperită cu cărămidă închisă, din zgură presată, în care, de la data când a fost înjghebată în pripă, din placaj, chiar sub ochii lui Harry, au funcţionat de-a lungul vremii mai multe restaurante falimentare, şi pe care acum a preluat-o firma Chuck Wagon, specializată în mâncare pentru acasă. Astăzi până şi Chuck Wagon pare pustiu. Dincolo de parcarea lui presărată cu cartoane turtite, în care s-a vândut mâncarea, un copac însingurat, un arţar prăfuit, se adapă dintr-un canal ce a ajuns în timp un simplu şanţ. Sub ramurile lui putrezeşte o masă de picnic nefolosită de nimeni, căci se află mult prea aproape de containerul de gunoi plin ochi al restaurantului, ţinut lângă uşa bucătăriei. Şanţul marchează hotarul unei

parcele de teren arabil care a fost vândută şi care, deocamdată, îşi aşteaptă dezvoltatorii imobiliari. De la distanţă, acest bătrân arţar falnic pare să-i adreseze lui Harry tot timpul o rugăminte pe care el este nevoit s-o ignore.

Se întoarce de la vitrina prăfuită şi-i spune lui Charlie Stavros:

— A dat panica în ei.

Charlie ridică privirea din hârţoagele de pe birou, nota de vânzare şi un formular NV-1 pentru un Barracuda 8 model ’74 pe care, în sfârşit, l-au măritat ieri pe două mii opt sute de dolari. Nimănui nu-i mai trebuie maşinile astea vechi, care înghit benzină multă, dar eşti obligat să le primeşti la schimb. Charlie se ocupă de maşinile second hand. Deşi are o vechime de două ori mai mare decât Harry aici, la Springer Motors, biroul lui se află într-un colţ al salonului, fără pereţi despărţitori, iar funcţia trecută pe cartea de vizită este ŞEF DEPARTAMENT VÂNZĂRI. Şi totuşi, nu îi poartă pică. Îşi aşază stiloul paralel cu marginea hârtiilor şi îi răspunde şefului său cu o întrebare:

— Ai văzut zilele trecute în ziare că undeva, în mijlocul statului, proprietarul unei benzinării şi nevastă-sa făceau plinul automobilelor care aşteptau la coadă, iar una dintre maşini a ambreiat din greşeală şi a strivit-o pe femeie de automobilul care urma la rând, am citit că parcă i-a zdrobit şoldul sau aşa ceva, şi, în timp ce soţul a prins-o în braţe şi a strigat după ajutor, şoferii, în loc să-l ajute, au pus mâna pe pompe şi şi-au făcut plinul gratuit?

— Mda, răspunde Harry, cred că am auzit chestia asta la radio, deşi e greu de crezut. Şi am auzit şi altă poveste, despre un tip din Pittsburgh, care şi-a proptit nişte butuci sub roţile din spate, să şi le salte în sus şi să aibă în rezervor benzină de câţiva cenţi în plus. Asta se cheamă nebunie curată.

Charlie emite un hohot sardonic, scurt, şi-i explică:

— În ziua de azi omul de rând acţionează ca o companie petrolieră. Eu am petrolul meu, tu du-te-n mă-ta.

— Eu nu dau vina pe companiile petroliere, răspunde Harry liniştit. Până şi ele sunt depăşite de situaţie. Pământul Mamă

şi-a secătuit resursele, atâta tot.

— La naiba, bătrâne, tu nu dai niciodată vina pe nimeni, îi spune Stavros bărbatului mai înalt. Skylab[1] ar putea să-ţi pice-n cap chiar în clipa asta, iar tu ai muşca ţărâna zicând că guvernul a făcut tot ce i-a stat în putinţă.

Harry încearcă să-şi imagineze scena respectivă şi îi dă dreptate:

— Tot ce se poate. Sunt şi ei legaţi de mâini şi de picioare, ca tot omul. În ziua de azi, tot ce mai pot face federalii este să-şi încaseze statele de plată.

— Poţi fi sigur de asta, ai dracu nesătui. Uite ce e, Harry. Ştii al naibii de bine că alde Carter şi companiile petroliere se află în spatele acestei porcării. Ce vor marii mahări ai petrolului? Profituri şi mai mari. Ce vrea Carter? Importuri de petrol mai scăzute, mai puţină depreciere a dolarului. E prea laş să raţionalizeze consumul, şi speră că preţurile mai mari o să-i rezolve problema. Galonul de benzină fără plumb o să salte la un dolar juma' înainte de sfârşitul anului.

— Iar oamenii vor scoate banii, spune Harry împăcat sufleteşte acum, când a ajuns la vârsta mijlocie.

Cei doi bărbaţi amuţesc, de parcă ar încheia un armistiţiu, în timp ce traficul timorat stârneşte praful de pe fâşia comercială a lui Route 111, iar Toyotele din salon, încă nevândute, împrăştie un miros de maşină nouă. În urmă cu zece ani, Stavros a avut o aventură cu Janice, soţia lui Harry. Harry îşi aduce aminte de cariciul lui Charlie înfipt în Janice, şi îl încearcă sentimente şi de ostilitate, şi de prietenie, în proporţii aproape egale, dar balanţa se înclină în favoarea prieteniei. Când şi-a angajat ginerele, bătrânul Springer l-a întrebat dacă o să suporte să fie coleg cu Charlie. Rabbit nu vedea de ce să nu suporte. Intuind că i se cere să se tocmească, a răspuns că o să lucreze cu el, nu sub el. *Nici nu se pune problema, o să fii numai şi numai subalternul meu atâta timp cât trăiesc.* Springer îi promisese: *voi doi o să lucraţi cot la cot.* Cot la cot i-au aşteptat pe clienţi în toate anotimpurile anului şi au deplâns mofturile şefului lor, şi cot la cot au decis în fiecare lună care dintre maşinile second hand de pe inventar

nu se vor mai clinti niciodată din loc şi ar trebui vândute angro, ca să se reducă cheltuielile de transport. Cot la cot au suferit cu Springer Motors când franciza Datsun a pătruns pe piaţa din zona Brewerului şi apoi în anii când toată lumea cumpăra Volkswagenuri şi Volvouri, iar acum Honda şi Le Car, astea de se prezintă drept ultimul răcnet în materie de inovaţie pe piaţă. În aceşti nouă ani, Harry a mai pus pe el vreo treişpe-paişpe kilograme, iar Charlie, dintr-un grec mătăhălos, care atunci când îşi punea ochelarii de soare şi costumul în carouri ziceai că e agent de pariuri ilegale, a ajuns sfrijit ca un ţâşti-băşti de parior. Stavros a avut dintotdeauna o ticăitoare cu probleme, de la febra reumatică de care a suferit în copilărie. Treaba asta, slăbiciunea ascunsă în trup, în pieptul lui lat, a impresionat-o pe Janice. Astăzi, ca un defect care se ramifică până ajunge la suprafaţa cristalului, infirmitatea îl face să pară deshidratat, efeminat, ca un pilangiu adus pe calea cea bună, cu un trup conservat de pe o zi pe alta de gândul morţii. Sprâncenele lui, care odinioară i se uneau pe frunte formând parcă o bară de oţel, s-au micşorat până au rămas doar două smocuri întunecoase, despărţite, aproape că aduc cu dârele de mangal de pe feţele clovnilor. Perciunii i-au încărunţit, aşa că părul cârlionţat de pe creştet îi pare vopsit pe o porţiune lată. În fiecare dimineaţă, de cum intră în salon, în locul ochelarilor cu ramă neagră de baga şi lentile vineţii, Charlie îşi pune unii cu lentile gălbui şi, cât e ziua de lungă, îşi vede de treabă ca un berbec bătrân, cărunt, care nu vrea să alunece de pe o stâncă şi să cadă. *Cot la cot, îţi promit.* Bătrânul Springer i-a făcut promisiunea asta; când aborda ceva cu toată seriozitatea, petele roz din obrajii lui se înroşeau de tot, iar buzele i se zgârceau dezvelindu-i dinţii, aşa că aducea cu un cap de mort. Avea dinţii galbeni plini de plombe lângă gingii, iar mustaţa lui de culoarea nisipului nu arăta niciodată nici dreaptă, nici foarte curată.

Morţii, Doamne. Se înmulţesc şi îşi înalţă privirile în sus, implorându-te să fi te alături, promiţându-ţi că e-n regulă, e foarte plăcut aici, jos. Papsi, mami, bătrânul Springer, Jill, bebeluşa numită Becky în scurta ei existenţă, Tothero. Până şi

John Wayne s-a dus zilele trecute. În fiecare zi, rubrica decese dezvăluie o nouă recoltă veşnic mănoasă, cu chipurile unor foşti profesori, clienţi, celebrităţi locale care, ca şi el, au strălucit o clipă pe firmament, iar apoi s-au stins. Pentru prima oară din copilărie încoace, Rabbit e fericit, pur şi simplu pentru că încă-i în viaţă. Îi spune lui Charlie:

— Îmi închipui că petrolul o să se termine cam odată cu mine, prin anul două mii. Poate sună ciudat, dar îmi pare bine că am trăit în vremurile astea. Copiii ăştia care vin din urmă vor trăi din resturi. Noi am prins ospăţul.

— Te-au luat de fraier, îi spune Charlie. Şi pe tine, şi pe mulţi alţii. Magnaţii petrolului au în subsol rezerve cât să le-ajungă pe cinci sute de ani, dar vor să-l dea cu ţârâita. Chiar acum am auzit că în Delaware Bay sunt şaptesprezece tancuri petroliere, şaptesprezece vase ancorate, care aşteaptă să crească îndeajuns preţurile ca să între în port la rafinăriile din South Philly şi să-şi descarce ţiţeiul. Iar în vremea asta oamenii se omoară între ei la cozile la benzină.

— Lasă-te de şofat. Fă mişcare, îl sfătuieşte Rabbit. M-am apucat de jogging şi mă simt minunat. Vreau să dau jos paişpe kilograme.

De fapt, hotărârea lui de-a alerga în fiecare zi înainte de micul dejun, pe rouă zorilor, n-a ţinut nicio săptămână. Acum se mulţumeşte să bată străzile din jurul cvartalului câteodată, după cină, să scape de nevastă-sa şi soacră-sa, care îşi scot ochii una alteia.

A atins un punct nevralgic. Charlie mărturiseşte, discutând parcă cu formularul NV-1:

— Doctorul zice că se spală pe mâini dacă încerc să fac vreun efort fizic.

Rabbit se simte uşor jenat.

— Serios? Doctorul Cum-îl-cheamă parcă zicea altceva. White. Paul Dudley White.

— A murit. Ăştia de-s maniaci cu sportul cad seceraţi ca muştele prin parcuri. Despre treaba asta nu se scrie în ziare, din cauză că industria fitnessului a devenit foarte profitabilă. Ţii minte toate prăvălioarele alea cu hrană sănătoasă pe care

le aveau hipioţii? Ştii cine le deţine acum? General Mills.

Harry nu-şi dă întotdeauna seama dacă să-l ia sau nu în serios pe Charlie. Ştie că, spre deosebire de fostul său rival, este jovial şi uriaş, privilegiat de Dumnezeu în loteria care e sănătatea. Dacă Janice ar fi fugit cu Charlie, aşa cum şi-a dorit, acum ar fi fost condamnată să facă toată ziua pe infirmiera. Aşa însă, joacă tenis de trei-patru ori pe săptămână şi arată mai bine ca oricând. Harry vrea întruna să facă pe neînsemnatul când se află în preajma lui Charlie, să-l protejeze pe bărbatul mai fragil de apăsarea propriului său noroc. Tace în timp ce mintea lui Charlie lasă în urmă ruşinea şi umbra doctorului care se spală pe mâini de el şi se înapoiază la resursele de energie ale memoriei.

— Benzina, spune el pe neaşteptate, cu gâjâitul lui grecesc, care aproape că aduce cu un şuierat. Înainte n-o iroseam aiurea? Am avut odată un Chrysler Imperial cu carburator dublu corp; dacă le scoteai filtrul şi te uitai în jos prin ventilul-fluture, în ralanti arăta ca o toaletă când tragi apa.

Harry râde, se lasă furat de amintiri.

— Plimbările cu maşina, spune el, în vacanţe, n-aveai nimic mai bun de făcut decât să te plimbi cu maşina, înainte şi înapoi pe Central, dus-întors. Vechile V-8-uri, ia zi, cât crezi că consumau? Un galon la zece, douăsprezece mile? Nu-şi bătea nimeni capul să ţină socoteală.

— Unchii mei nici în ziua de azi nu vor să conducă o maşină mică. Cică nu vor să se facă armonică dacă se ciocnesc cu un camion.

— Ţii minte jocul ăla, de-a care-i mai fricos{2}? E ciudat ca sunt mai mulţi copiii care au scăpat decât cei care au murit.

— Şi Cadillacurile alea. Dacă unul din fraţii lui îşi lua un Buick cu aripi la spate, taică-meu trebuia să ia un Cadillac cu aripi şi mai mari. Nu puteai să-i numeri luminile de semnalizare de la spate, ziceai că-i un carton de ouă roşii.

— Era un tip la liceul din Mt. Judge, Don Eberhardt, care s-a dat jos din Dodge-ul lui taică-său din mers, în timp ce cobora la vale prin spatele fabricii de ambalaje, şi a condus stând pe scara maşinii. Până jos în vale.

— Prima maşină pe care mi-am cumpărat-o a fost un Studebaker model ’48, cu botul ca de avion. Avea la bord aproape o sută cinci mii de kilometri, asta se întâmpla în vara lui ’53. Mamă, ce-i mai dădeam blană! Când plecai de la stop simţeai că roţile din faţă încep să se ridice, exact ca la un avion.

— Hai să-ţi zic eu una bună. Odată, când eram proaspăt căsătoriţi, m-am supărat pe Janice nu mai ştiu de ce, probabil din nimic, şi am condus până-n West Virginia şi-napoi într-o singură noapte. Dementţial! În ziua de azi nu poţi face aşa ceva fără să umbli mai întâi la contul de economii.

— Mda, face Charlie încetişor, întristându-se.

Rabbit n-avusese de gând să-l întristeze. N-a reuşit să-şi dea seama niciodată, cu exactitate, cât de mult a iubit-o omul ăsta pe Janice.

— Mi-a povestit chestia asta. Pe-atunci ai umblat haihui în draci.

— Un pic. Totuşi, am adus maşina înapoi. Când m-a părăsit, şi-a luat maşina cu ea, după cum îţi aminteşti.

— Oare?

A rămas neînsurat, iar ăsta-i un compliment la adresa lui Janice şi, în concluzie, şi a lui Harry, pentru cum au evoluat lucrurile. Un tip îţi fute nevasta şi-i conferă o nouă valoare, până la un punct. Harry vrea să readucă conversaţia la tema veselă a resurselor de energie în continuă scădere. Îi spune lui Stavros:

— Zilele trecute am citit o glumă bună în ziar. Zicea aşa, „Cristofor Columb nu poate fi întrecut la consumul de carburanţi. Uite ce departe a ajuns cu numai trei galioane”[{3}].

Pronunţă cuvântul-cheie atent, în patru silabe, dar Charlie nu reacţionează de parcă ar fi înţeles poanta, ci schiţează doar un rictus, care ar putea fi provocat de durere.

— Companiile petroliere ne-au păcălit, zice Charlie. Ne-au spus „Daţi-i drumul, ardeţi gazul ca nebunii”, cu toate autostrăzile, mallurile astea, totul. Peste-o sută de ani oamenilor n-o să le vină să creadă că am fost aşa de nepăsători.

— Aşa a fost şi cu lemnul, comentează Harry, bâjbâind prin istorie, care pentru el este un fel de pâclă colorată, marcată de secole aidoma unui teren de fotbal american, cu câteva date – 1066, 1776 – clar conturate şi cu câteva chipuri – al lui George Washington, Hitler – care o freacă pe margine, nu fac galerie. Sau cărbunele. Îmi amintesc din copilărie cum zăngănea antracitul pe toboganul de cărbune, cu punctele alea roşii pe care le puneau pe el. Nu-mi dădeam seama cum făceau chestia asta, credeam că-i ceva care se-ntâmplă sub pământ; că-s nişte spiriduşi mititei cu pensule roşii. Acum nu mai există deloc antracit. Chestia aia pe care o scot acum din mină ţi se sfărâmă în mână.

Lui Rabbit îi face plăcere, îl face să se considere bogat, să contemple secătuirea resurselor lumii, să ştie că pământul e şi el muritor.

— Ei bine, oftează Charlie, măcar o să-i împiedice pe chinezoii ăia să facă revoluţia industrială.

Replica asta pare să epuizeze subiectul, deşi Harry simte că au lăsat să le scape ceva important, ceva viu legat de problema energiei. Totuşi, în ultimul timp a observat că, în conversaţiile particulare şi chiar şi la televizor, unde oamenii sunt plătiţi să dea din gură, o mulţime de subiecte se sleiesc, se epuizează de la sine, de parcă s-ar fi spus deja totul în acest domeniu. Şi în viaţa interioară, Rabbit slalomează printre mai multe pete albe decât înainte, printre petice de celule cenuşii uzate de timp, unde pe vremuri sălăşluiau poftele trupeşti şi visele aievea şi groaza cu ochii bulbucaţi; de exemplu, adoarme cât ai da cu pălăria de pământ. N-a înţeles niciodată expresia asta. Dar nici n-a purtat înainte pălărie, iar acum, la prima pală de vânt rece, şi-o pune. Acoperişul mansardei i se răreşte, se zăresc prin el stelele.

VOI AŢI CERUT-O, NOI V-AM ADUS-O, răcneşte imensul banner de hârtie din vitrina salonului auto, în ton cu campania publicitară lansată de Toyota la televizor. Afişul acoperă o felie din soarele după-amiezii şi-i împrumută salonului aerul străveziu al unui acvariu, sau al unui uriaş vapor scufundat, în care cele două Corona, plus Corolla SR-5

verde-vitriol, cu cinci uşi, aşteaptă să fie cumpărate şi săltate cu troliul în aer, de partea cealaltă a vitrinei, depuse în siguranţă în parcarea salonului, să circule pe Route 111 şi în lumea de asfalt de dincolo de ea.

O maşină venită din această lume trage pe dreapta: este un break Country Squire din ’71 sau ’72, cu roţi masive, cu suspensii bune, cu o aripă înfundată şi îndreptată de tinichigiu, dar încă nevopsită. Din ea coboară un cuplu tânăr, fata are picioare albe ca laptele, fără ciorapi, clipeşte mărunt la lumina soarelui, dar băiatul are pielea feţei aspră şi înroşită de soare, are blugii scorţoşi de jeg, de muncă în glodul roşcat de la ţară. De acoperişul cromat al Squire-ului a fost ataşat un soi de ladă din şipci verzi, iar din locul unde stă, de la o azvârlitură de băţ, Rabbit observă cum s-au ponosit tapiţeria şi capitonarea din interior, din cauza folosirii maşinii pe post de camion de fermă.

— Nişte ţopârlani, decretează Charlie de la birou.

Perechea intră timidă, ca nişte animale cu gâtul întins, adulmecând aerul condiţionat.

Îmboldit de un sentiment protector, Dumnezeu ştie de ce, cu remarca usturătoare a lui Charlie răsunându-i încă în urechi, Harry se îndreaptă spre ei şi aruncă o privire scurtă spre mâna fetei, să vadă dacă poartă verighetă. Nu poartă, dar asta nu înseamnă mare lucru.

Copiii din ziua de azi trăiesc în concubinaj. Îi dă în sinea lui vreo nouăsprezece sau douăzeci de ani, băiatul îi pare un pic mai în vârstă – de vârsta lui Nelson, fiu-său.

— Cu ce vă pot ajuta, oameni buni?

Băiatul îşi dă pe spate părul, dezvăluind o frunte albă, îngustă. Faţa lui lată, smeadă îi dă un aspect zâmbitor chiar şi atunci când nu zâmbeşte.

— Am intrat *toar* să *fă* cerem nişte informaţii.

Accentul îl trădează ca fiind de fel din sudul districtului, ceva mai puţin influenţat de germană decât nordul, unde bisericile din cărămidă au vârful ascuţit, iar casele şi hambarele sunt construite din calcar în loc de gresie. Harry îşi închipuie că vor să plece de la vreo fermă ca să se mute la

oraş, să nu mai trebuiască să care stâlpi de gard, baloturi de fân, bostani sau orice altceva i se cere bietei rable să care. Combină-te cu o gagică, ia-ţi o slujbă la oraş şi faţâie-te într-o Corolla mică. Noi v-am adus-o. Dar poate că băiatul a venit numai să se intereseze de preţuri pentru taică-său, iar prietena doar îl însoţeşte la drum, sau poate nici nu e prietena lui, ci soră-sa ori vreo autostopistă. Are un vag aer de fufa, cu trupul ei molatic ce parcă ar vrea să se reverse din hainele strâmte, pantalonii scurţi din denim decolorat şi topul purpuriu, din lână, cu model complicat. Pielea de pe umeri şi de pe braţe îi este strălucitoare, discret pistruiată, iar părul bogat, lasciv, brun-roşcat îi sclipeşte în zeci de nuanţe. O sonerie îngropată undeva începe să sune. Are ochi albaştri înfundaţi în orbite şi tăcerea unei fete de la ţară obişnuite să-i lase pe bărbaţi să vorbească în timp ce ea ţine în gură şi suge un secret dulce-acrişor. Pantofii ei, cu tocuri de plută înalte şi cureluşe la glezne au o tentă disco discordantă. Degetele de la picioare îi sunt roz, are unghiile date cu ojă. Fata asta n-o să rămână o veşnicie cu băiatul ăsta. Rabbit îşi doreşte să aibă dreptate; i se pare că simte cum spiritul ei pluteşte fără să-şi dea seama în sus, spre al lui, deşi stă nemişcată. Simte că vrea să se ascundă de el, dar e prea mare şi albă, prea brusc feminină, prea aproape goală. Pantofii îi accentuează lungimea picioarelor; este înaltă peste medie şi nu tocmai grasă, deşi are tendinţe de corpolenţă, mai ales în zona pieptului. Buza de sus o acoperă pe cea de jos, pare umflată şi vineţie. E vulnerabilă, iar el ar vrea s-o protejeze. Îi dă drumul din strânsoarea privirii lui, o idee prea lungă, şi se întoarce către băiat.

— Asta-i o Corolla, îi explică Harry, bătând cu palma în tabla portocalie. Modelul cu două uşi porneşte de la trei mii nouă sute şi consumă un galon de benzină la şaptezeci de kilometri pe autostradă şi un galon de benzină la treizeci şi doi până la patruzeci de kilometri în oraş. Ştiu că alte firme fac mai multă reclamă, dar crede-mă, în America de azi nu poţi să cumperi ceva mai bun decât bătrânica asta de-aici. Citeşte numărul din aprilie al *Consumer Reports.* Se comportă cu mult mai bine decât media celorlalte maşini la capitolul

întreţinere şi reparaţii în primii patru ani. În ziua de azi şi în vremurile astea, cine păstrează o maşină mai mult de patru ani? La cum merg lucrurile, nu-i total exclus ca peste patru ani să ajungem să pedalăm cu toţii pe biciclete. Maşina asta e dotată cu transmisie sincronizată cu patru viteze, sistem electronic de aprindere, frâne cu disc, scaune din vinil rabatabile şi capac anti-furt la rezervorul de benzină. Acest ultim accesoriu devine pe zi ce trece mai important. Ai observat că în ultimul timp toate magazinele de piese auto şi-au epuizat stocul de pompe de absorbţie? În ziua de azi, să dai cu tunul şi nu găseşti o pompă de absorbţie în Brewer. Ghici de ce! Zilele astea, soacră-mii i-au golit Chryslerul de benzină în Mt. Judge, în faţă la coafor. Abia-şi mai scoate hârbul la drum, doar cât să se ducă la biserică. Oamenii s-au ticăloşit. Ai văzut în ziarul de azi-dimineaţă articolul despre cum o să ia Carter benzina de la fermieri şi are s-o dea camionagiilor? Vezi ce-nseamnă să ai arme?

— N-am citit ziarul, recunoaşte băiatul.

Rămâne locului atât de impasibil, încât Harry se vede nevoit să-l ocolească cu pas iute, ferindu-se de o reclamă din carton ce înfăţişează o clientă fericită cu un câine şi pungi de cumpărături, şi bate cu palma în capota maşinii de un verde-vitriol.

— Ei, dacă vrei să înlocuieşti namila aia de break, de-acu un secol, cu alt break care îţi oferă aproape acelaşi spaţiu, dar cu cheltuieli pe jumătate, acest SR-T are tot ce-i trebuie – cutie cu cinci viteze, cu o transmisie care chiar economiseşte carburantul la drumurile lungi, plus bancheta din spate, cu scaune separate, rabatabile, ceea ce-ţi permite să transporţi un pasager şi încă să ai spaţiu alături, pe lung, pentru crose de golf, stâlpi de gard sau altceva. Nu ştiu de ce ăştia din Detroit nu s-au gândit niciodată la acest tip de banchetă. Noi ar trebui să fim Raiul Automobilelor şi, când colo, străinii vin cu toate ideile. Dacă vrei să ştii ce cred, Detroitul ne-a dezamăgit pe toţi, două sute de milioane de americani câţi suntem. Aş prefera să vând maşini autohtone, dar, fie vorba-ntre noi, sunt nişte rable. Carton presat. Făcături.

— Da alea de acolo ce-s? se interesează băiatul.

— Acelea sunt Corona, dacă vrei mai mult. Motor mai mare – de două mii două sute de centimetri cubi, faţă de numai o mie şase sute. Aspect mai european. Am şi eu una şi-mi place la nebunie. Consumă cam un galon la cincizeci de kilometri pe autostradă, optişpe şi ceva în Brewer. Depinde şi de cum conduci, fireşte. Depinde de cât de greu ţi-e piciorul. Băieţii ăştia care testează maşinile pentru *Consumer Reports* chiar că trebuie să o calce la blană, nu glumă, consumul de benzină e singurul lucru unde mi se pare mie că exagerează. Break-ul ăsta de aici e cotat la şase mii opt sute cincizeci de dolari, dar ţine cont că dai dolari pe yeni, iar când vine vremea să o dai la schimb, îţi primeşti yenii înapoi.

Fata zâmbeşte la auzul cuvântului „yen”[{4}]. Băiatul, mai încrezător, îl întreabă:

— Dar ăsta de-aici?

Tânărul fermier a atins caroseria neagră, delicată, a maşinii Celica. Lui Harry îi piere entuziasmul. Dacă se interesează de aia, puştiul n-are de gând să cumpere nimic.

— Tocmai ai pus mâna pe o supermaşină, îi spune Harry. Celica GT Sport Coupe, o maşină care ţine oricând piept unui Porsche sau unui MG. Pneuri cu inserţie de sârmă oţelită în stea, ceasuri de bord cu cristale de cuarţ, stereo AM/FM – toate standard. *Standard.* Imaginează-ţi ce dotări opţionale are. Asta are servodirecţie şi trapă. Sincer să fiu, e scumpă, bate spre zece mii, dar, cum spuneam, e o investiţie. În zilele noastre, ăsta devine tot mai mult criteriul folosit pentru cumpărarea unei maşini. Vechea mentalitate Kleenex[{5}], de a schimba maşina la doi ani, s-a dus pe aripile vântului. Cumpără acum o maşină bună, solidă, şi o să ai ceva pe termen lung, în timp ce dolarii, dacă-i ţii la saltea, se duc dracu’. Cumpără lucruri de calitate, ăsta-i sfatul meu pentru orice tânăr aflat la început de drum.

Pesemne că se aprinde prea tare, deoarece tânărul îl temperează:

— Noi *toar* aruncăm o privire.

— Înţeleg, răspunde Rabbit rapid, întorcându-se să dea

ochii cu fata tăcută: Nu vreau să fac niciun fel de presiuni asupra voastră. Alegerea unei maşini e ca alegerea unui partener de viaţă – îţi trebuie timp de gândire.

Fata se îmbujorează şi îşi pleacă privirea. Harry continuă să-şi reverse asupra lor trăncăneala paternă, generoasă:

— Suntem încă o ţară liberă, comuniştii n-au ajuns mai departe de Cambodgia. Nu vă pot obliga nicicum să cumpăraţi ceva, oameni buni, până când nu vă hotărâţi. Mie mi-e indiferent, modelul ăsta se vinde de la sine. De fapt, aveţi noroc că aveţi de unde alege, că ne-a sosit un transport acum două săptămâni şi nu vom mai primi nimic până în august. Japonia nu poate produce destule maşini din astea ca să fie fericită toată lumea. Toyota e numărul unu mondial la importuri.

Nu-şi poate dezlipi privirea de la fată. Ochii ei înfundaţi în orbite îi amintesc de cineva. Umerii lăptoşi, pistruiaţi, urmele lăsate în carne de şnurul topului. Dacă o strângi în braţe, o învineţeşti cu degetele, aşa-i de pufoasă, ca scoasă din cuptor.

— Spuneţi-mi, la ce dimensiune v-aţi gândit? Plănuiţi să transportaţi cu ea o familie sau doar pe voi doi?

Fata se îmbujorează şi mai tare. Nu te mărita cu caraghiosul ăsta, îşi zice Harry în sinea lui. Mucoşii pe care o să ţi-i facă o să te tragă în jos.

— N-avem nevoie de alt break, răspunde băiatul. Taică-meu are o furgonetă Chevy şi mi-a lăsat mie Squire-ul când am terminat liceul.

— O rablă formidabilă, recunoaşte Rabbit. Poţi să-i faci rău, dar nu şi s-o omori. Până şi în ‘71 băgau mai mult metal în ele decât acum. Detroitul a ajuns pe butuci.

Simte că parcă pluteşte – peste tinereţea lor, banii lui, strălucirea acestei după-amiezi de iunie şi promisiunea că mâine, o zi de duminică, va fi o vreme frumoasă pentru partida lui de golf.

— Dar, pentru nişte tineri care plănuiesc să-şi pună pirostriile şi să fie serioşi, vă trebuie ceva mai mult decât o piesă nostalgică, aveţi nevoie de ceva în genul ăsta.

Bate din nou cu palma în tinicheaua portocalie şi în

paloarea rece a ochilor fetei citeşte iritarea, când aceasta ridică privirea să se uite la el. Iartă-mă, fetiţo, crăpi de plictiseală aici, iar când prinzi ocazia ai tendinţa să toci câte-n lună şi-n stele.

Stavros, de care a uitat cu totul, strigă de la biroul lui, din partea cealaltă a salonului scăldat în razele soarelui care acum cad aproape orizontal:

— Poate vor să dea o tură.

Are nevoie de linişte, să se poată ocupa de hârţoagele lui.

— Vreţi să încercaţi maşina? îi întreabă Harry.

— E cam târziu, remarcă puştiul.

— Vă lămuriţi într-o clipă. Cine ştie când mai treceţi pe aici. Distraţi-vă. Aduc nişte chei şi o plăcuţă de înmatriculare. Charlie, cheile de la Corolla albastră de afară sunt la panou sau în sertarul tău?

— Le aduc eu, mormăie Charlie.

Se ridică de la birou şi, încă îndoit de şale, se duce pe coridorul din spatele paravanului până la brâu din sticlă jivrată – o îmbunătăţire de prost-gust comandată de Fred Springer spre sfârşitul vieţii, în spatele lui, se află trei uşi de placaj ieftin, încastrate în peretele de furnir imitaţie de nuc, care dau în birourile lui Mildred Kroust şi al fetei care se ocupă de facturi în luna aceea, la mijloc fiind biroul şefului de vânzări. Uşile sunt, de regulă, întredeschise, iar Mildred şi fata se tot fâţâie dintr-un birou în altul, să se consulte. Harry preferă să stea aici, în salon. Pe vremuri, aici erau doar trei birouri din metal şi o fâşie de mochetă; singura încăpere cu uşă era toaleta companiei, cu dispozitivul de fulgi de săpun pe care trebuia să-l întorci cu fundul în sus ca să curgă cât de cât ceva. Astăzi recepţia se află într-o cămăruţă separată, lângă sala de aşteptare unde puţini clienţi se întâmplă să aştepte. Cheile pe care le caută Charlie sunt atârnate printre multe altele, dintre care unele nu mai descuie nimic pe lumea asta, pe un panou înnegrit de atingerea degetelor unsuroase, lângă uşa care dă spre depozitul de piese de schimb: depozitul, acel tunel de rafturi din oţel încărcate cu piese, al cărui geam glisant dă spre caverna zăngănitoare a service-ului. Charlie n-

are niciun motiv să se ducă el după chei, doar că el e cel ce ştie unde sunt toate, iar clienţii nu trebuie lăsaţi nicio clipă singuri, să aştepte ca fraierii, ar fi în stare să profite şi s-o şteargă. Clienţii sunt mai timizi decât căprioarele. Fără să mai aibă ce să-şi spună, fata, băiatul şi Harry aud şuieratul discret, istovit pe care îi scoate Charlie când revine cu cheile Corollei şi cu plăcuţa de înmatriculare a dealerului prinsă de clama ruginită.

— Vrei să-i conduc eu pe tinerii ăştia? întreabă el.

— Nu, tu stai şi odihneşte-te, îi răspunde Harry, şi adaugă: Ai putea să începi să încui în spate.

Orarul spune că sâmbăta e deschis până la şase, dar, în această zi de iunie prevestitoare de penurie de benzină, e destul dacă stau până la şase fără un sfert.

— Mă întorc într-o clipită.

Băiatul o întreabă pe fată:

— Vrei să vii şi tu, sau rămâi aici?

— Of, *hai odată*, spune ea şi chipul blând i se înroşeşte de nerăbdare când se întoarce şi-i spune pe nume: Jamie, mama mă aşteaptă *acasă*.

— Terminaţi într-o clipă, o linişteşte Harry.

Mama. Ce n-ar da s-o poată ruga să i-o descrie pe maică-sa.

Afară în parcare, vântul scânteietor aduce o adiere de vară. Peticele de iarbă din jurul asfaltului sunt împestriţate cu păpădii gălbioare. Prinde plăcuţa de înmatriculare la spatele Corollei şi îi înmânează cheile băiatului. Glisează scaunul pasagerului în faţă, pentru ca fata să se poată aşeza pe bancheta din spate; în timp ce urcă în maşină, şortul de blugi îi permite lui Rabbit să vadă, timp de o fracţiune de secundă, o bucă. Se ghemuieşte pe locul mortului şi-i explică lui Jamie toate chiţibuşurile de pe tabloul de bord, inclusiv ce-i cu spaţiul liber unde ar putea încăpea un casetofon. Cei trei pasageri sunt cu toţii înalţi, aşa că micuţa maşină pare supraaglomerată. Totuşi, plină de o vervă de import, Toyota se pune rapid în mişcare şi-şi găseşte locul pe banda de intrare pe Route 111. Parcă ai zbura pe spinarea unei gărgăriţe uriaşe, simţi că stai călare pe motorul care zumzăie.

— E nervoasă, recunoaşte Jamie.

— Şi, cu toate astea, merge ca unsă, adaugă Harry, încercând să nu pună frână în podeaua goală. Se întoarce către fată şi o întreabă: Stai comod? Să-mi trag scaunul în faţă să ai mai mult loc?

La cât de scurt pare şortul acum, te întrebi dacă nu cumva o doare între picioare. Poate o roade cusătura.

— Nu-i nevoie, stau bine, mă aşez pieziş.

Vrea să se întoarcă şi să se uite la ea, dar la vârsta lui nu-i uşor să întorci capul şi, într-adevăr, în unele zile se trezeşte dimineaţa cu nişte dureri groaznice de ceafa şi umeri, fără niciun motiv aparent, în afară de propriul lui tonaj întins în pat peste noapte.

— Ăsta-i modelul o mie şase sute de centimetri cubi, ei produc şi un model de bază de o mie două sute de centimetri cubi, dar nouă nu ne place de el, n-aş vrea să am pe conştiinţă moartea vreunui şofer care n-a avut destulă acceleraţie ca să ocolească un camion sau mai ştiu eu ce pe drumurile astea americane. Şi mai credem că oferim un pachet destul de complet de opţiuni; fără ele, o să te simţi tras pe sfoară când va sosi timpul să dai maşina la schimb.

Reuşeşte să-şi sucească corpul şi să se uite la fată.

— Japonezele, cu toate calităţile lor remarcabile, au picioare scurte, îi spune ei.

E obligată să stea cu fundul aproape pe podea şi cu genunchii ridicaţi, nişte genunchi luminoşi, tineri, la doar câţiva centimetri de faţa lui.

Deloc studiată, îşi dă la o parte câteva fire de păr lungi de lângă gură, pe care i le-a suflat curentul, şi se uită pe geamul lateral la zona comercială a marelui Brewer. Dughene de fast-food cu forme atrăgătoare şi prăvălii unde se vinde orice, de la rochii de mireasă până la scăldători de ipsos pentru păsări, au lărgit înfăţişarea vechiului Weisertown Pike, cu parcările lor, scoţând dureros în evidenţă puţinele case care au mai supravieţuit cu peluzele lor ciuntite. Concurenţa – Pike Porsche şi Renault, Diefendorfer Volkswagen, Old Red Barn Mazda şi BMW, Diamond County Automotive Imports – îşi

flutură afişele cu ECONOMIE DE CARBURANT în timp ce benzinăriile dintre reclamele lor au pompele acoperite cu un giulgiu şi remorci parcate pe benzile pe unde odinioară intrau, erau alimentate şi porneau mai departe automobilele. Au aspectul unor baricade ostile în ceasurile târzii ale după-amiezii. Oare de unde au apărut giulgiurile astea? Unele sunt croite elegant, din pânză de cort de culoare roşu-aprins, cu colţurile rotunjite. Iată o nouă industrie, giulgiuri pentru pompele de benzină. Printre ochiurile de asfalt libere, câteva tarabe mici oferă cumpărătorilor căpşuni şi mazăre nouă. Un indicator înalt arată spre o clădire din panouri prefabricate situată la oarece distanţă de drum. Rabbit îşi aminteşte de vremurile când acolo era un Domn Arahidă imens, care te îndruma spre o prăvălie scundă, unde alunele sărate erau aşezate în recipiente de sticlă, nuci braziliene, alune de pădure, caju şi, la un preţ mai mic, alunele sfărâmate. Districtul Diamond e un loc minunat pentru alune, dar nu chiar atât de minunat, căci magazinul a dat faliment. Structura exterioară i-a fost distrusă, dublată ca mărime şi transformată într-un club de noapte, iar indicatorul a fost revopsit, s-a păstrat jobenul, dar Domnul Arahidă a devenit un chefliu cu cravată albă şi pantaloni largi. Acum, după nenumărate mutilări, indicatorul a fost transformat într-o femeie prost modelată, o siluetă neagră fără nicio proeminenţă care să sugereze că ar fi îmbrăcată în vreun fel, cu capul dat pe spate, şi cu literele mari DISCO curgând ca nişte bule smulse parcă una câte una din beregata ei tăiată. Dincolo de asemenea reclame, dealurile verzi erodate sunt învăluite în ceaţă, câmpiile spălăcite se scaldă în soare, iar şirurile de porumb se îndesesc. Interiorul Corollei se încălzeşte, se amestecă în el mirosurile umane. Harry se gândeşte la coapsele lungi ale fetei, cum şi le-a întins pe bancheta din spate, şi are impresia că simte miros de vanilie. Pizda ar putea fi o aromă a-ntâia la îngheţată. De chestiunea asta ar trebui să se ocupe Sealtest{6}.

Tăcerea tinerilor îl îngrijorează. Vorbeşte să o rupă:

— Ce furtună straşnică am avut azi-noapte! Azi-dimineaţă

am auzit la radio că pasajul subteran de la intersecţia Eisenhower cu Seventh a fost inundat mai bine de o oră.

Apoi adaugă:

— Ştiţi, mi se pare sinistru să vezi atâtea benzinării închise, de parcă ar fi murit cineva.

După care continuă:

— Aţi văzut în ziar că firma Hershey a trebuit să concedieze nouă sute de oameni din cauza grevei camionagiilor? Mâine-poimâine o să stăm la coadă până şi la ciocolată.

Băiatul depăşeşte cu grijă un camion al brutăriei Freihofers, aşa că tot Harry răspunde în locul lui:

— Magazinele din centru se desfiinţează toate. N-au mai rămas în buricul târgului decât băncile şi poşta. Au plantat copacii ăia, să facă o promenadă, dar n-o să ajute la nimic, oamenii sunt încă prea speriaţi să se ducă în centru.

Băiatul rămâne pe banda rapidă, în viteza a treia, fie pentru senzaţii tari, fie din cauză că a uitat de existenţa vitezei a patra. Harry îl întreabă:

— Începi să-i simţi gustul, Jamie? Dacă vrei să întorci, urmează o intersecţie.

Fata îi prinde ideea.

— Jamie, ar fi mai bine să ne întoarcem. Omul vrea să meargă şi el acasă la masă.

În timp ce Jamie începe să vireze frumuşel la dreapta în intersecţie, un Pacer – cea mai caraghioasă maşină de pe şosele, arată ca o cadă de sticlă răsturnată – face stânga fără să se asigure. Şoferul e un mexican grăsan cu o cămaşă hawaiiană. Băiatul loveşte volanul, căutând în van claxonul. Într-adevăr, cei de la Toyota au montat claxonul într-un loc ciudat, pe două arcuri micuţe, la îndemâna degetului mare, pe partea interioară a volanului; Harry se întinde repede şi claxonează pentru el. Pacerul virează înapoi pe banda lui, iar de deasupra cămăşii hawaiiene li se aruncă o privire sumbră. Harry dă indicaţii:

— Jamie, la următorul semafor ia-o la stânga, traversează autostrada, apoi la stânga din nou dacă poţi, iar drumul ăsta

ne va duce acasă.

Fetei îi explică:

— E mai frumos pe-aici.

Gândeşte cu voce tare:

— Ce să-ţi mai spun despre maşină? Are o mulţime de încuietori. Japonezii ăştia trăiesc înghesuiţi, claie peste grămadă, şi sunt obsedaţi de zăvoare. Să nu vă faceţi iluzii, tot acolo o s-ajungem şi noi, eu n-am să mai apuc ziua aia, dar voi – da. În copilăria mea nimeni nu se gândea să-şi încuie casa, iar acum o încuie toată lumea în afară de nebuna de nevastă-mea. Dacă ar încuia uşa, ar pierde cheia. Unul din motivele pentru care aş dori să vizitez Japonia – Toyota îi invită pe unii dintre dealeri, dar trebuie să ai o cifră de afaceri mai mare decât a noastră – e că vreau să văd cum se încuie o casă din hârtie. Cât de cât. Nu poţi să scoţi cheia din contact fără să eliberezi opritorul ăsta de aici. Portbagajul se deschide cu maneta asta. Despre capacul antifurt al rezervorului de benzină ţi-am vorbit deja. A auzit vreunul din voi de femeia aia de prin Ardmore care săptămâna asta a trecut peste rând la coada de la benzină, iar tipul din spatele ei şi-a ieşit din pepeni şi şi-a montat pe furiş propriul capac etanş la rezervorul ei, aşa că atunci când cucoana a ajuns la pompă vânzătorul n-a putut să i-l mai deşurubeze? Au trebuit s-o remorcheze de-acolo. Eu zic că bine i-au mai făcut ticăloasei.

Au virat de două ori la stânga, iar acum gonesc pe un drum unde lanurile se întind până la marginea lui, de se zăresc bulgării de pământ roşu, încă lucioşi acolo unde i-a întors plugul; firmele de aici – ASCUŢIM MAŞINI DE TUNS GAZONUL, ARTIZANAT GERMAN AUTENTIC – par să provină dintr-un deceniu anterior celor de pe Route 111, care înaintează paralel cu ei. Pe rambleurile de pe margine, printre cutiile poştale dintre care unele au pictate o inimă sau un hexagon, coroniştea a înflorit violetă. De pe o culme se văd în zare rezervoarele de benzină ale Brewerului, de culoarea elefanţilor, şi şirurile de case din cărămidă roşie ce urcă Mt. Judge şi-i pătează povârnişul. Rabbit îşi face curaj şi o întreabă pe fată:

— Eşti de prin zonă?

— Mai degrabă de pe lângă Galilee. Maică-mea are o fermă acolo.

Şi pe maică-ta o cheamă Ruth? Simte Harry nevoia s-o întrebe, dar se abţine, să n-o sperie şi să nu-şi distrugă senzaţia palpitantă pe care i-o dă posibilitatea neverificată. Încearcă să o mai privească o dată pe furiş, să vadă dacă tenul ei alb e o oglindă, dacă albastrul inocent al ochilor ei e leit cu al lui, dar corpolenţa lui, ca şi spaţiul strâmt al maşinii, nu-l lasă. Îl întreabă pe băiat:

— Te uiţi la meciurile lui Philly, Jamie? Ce zici de meciul ăla pierdut cu şapte-zero aseară? Nu-l vezi pe Bowa{7} s-o dea în bară-n fiecare zi.

— Bowa e ăla cu salariu mare?

Harry se va simţi mai bine când va lua Toyota din mâinile acestui tâmpit. La fiecare viraj simte cum trag pneurile şi cum creşte înlăuntrul lui secretul neaşteptat, cerc după cerc, ca o sămânţă: sămânţa care se strecoară în pământ nevăzută şi care, dacă se prinde, nu mai poate fi oprită, ajunge la forma pentru care a fost programată, îşi împlineşte destinul, sigur ca moartea noastră, armonioasă.

— Cred că te referi la Rose{8}, răspunde el. Nici el n-a fost de cine ştie ce ajutor. N-o să ajungă nicăieri anul ăsta. Pittsburgh e echipa adevărată. Pirates sau Steelers, ăştia câştigă întotdeauna. Ia-o la stânga la semaforul galben intermitent, numai bine traversezi 111, apoi virezi în parcare venind din spatele salonului. Care-i verdictul?

Din profil, băiatul are un aspect oriental – o porţiune întinsă de piele între urechea roşie şi nasul roşu, ochii exoftalmici, al căror licăr nu spune nimic. Harry întotdeauna i-a considerat pe oamenii care scot bani din gunoi meschini din naştere. Jamie îi răspunde:

— După cum spuneam, doar tatonăm piaţa. Maşina asta pare destul de mică, dar poate că *f-aţi* obişnuit cu ea.

— Vrei să faci o tură cu Corona? După ce te-ai plimbat cu una din astea, zici că-i un palat. Nici nu-ţi vine să crezi, nu-i decât cu vreo doi centimetri mai lată şi cu vreo cinci mai

lungă.

Se minunează de el însuşi, cum îi zboară centimetrii de pe limbă, încă cinci ani cu maşinile astea, şi-o să vorbească japoneza.

— Ar fi însă bine să te obişnuieşti cu nişte dimensiuni ceva mai reduse, îi spune lui Jamie. S-a dus vremea măgăoaielor. Ni le aduce lumea la schimb şi nu mai scăpăm de ele. Jumătate din ele le vindem angro, iar angrosiştii le transformă în jardiniere. Reducerea de cinci sute de dolari pe care ţi-o ofer la schimb pentru hârbul tău e o favoare, crede-mă pe cuvânt. Ne place să ajutăm cuplurile tinere. Cred că am ajuns să trăim într-o lume tare afurisită, în care tinerii ca voi nu-şi pot permite să cumpere o maşină sau să aibă o casă proprietate personală. Dacă nu reuşeşti să pui piciorul nici măcar pe treapta cea mai de jos a unei societăţi gândite astfel, oamenii îşi vor pierde încrederea în sistem. Anii şaizeci au *fost* raiul pe pământ pe lângă ce ne-aşteaptă dacă lucrurile nu se îndreaptă.

Dalele pavajului slăbit din spatele salonului auto trosnesc. Parchează pe locul de unde a ieşit Corolla, iar băiatul nu-i în stare să găsească butonul care dă drumul cheii de contact până ce Harry nu-i arată încă o dată cum să procedeze. Fata se apleacă înainte, nerăbdătoare să scape, iar răsuflarea îi zbârleşte lui Harry firele de păr incolore de pe încheietură. Când se dă jos din maşină şi rămâne drept, Harry constată că i s-a lipit cămaşa de omoplaţi. Toţi trei se îndreaptă de şale încetişor. Soarele e încă strălucitor, dar fuioarele de nori de pe boltă pun sub semnul întrebării starea vremii pentru partida de golf de a doua zi.

— Ai condus frumos, îl laudă pe Jamie, renunţând la orice speranţă legată de o posibilă vânzare. Intră o clipă, să-ţi dau nişte broşuri.

În salon, razele soarelui cad pe afişul de hârtie şi fac să se vadă literele O-SUDA MA-V ION. Pe Stavros ia-l de unde nu-i. Harry îi întinde băiatului cartea de vizită pe care scrie DIRECTOR şi-l roagă să semneze în registrul clienţilor.

— Păi ziceam că… îngaimă băiatul.

Harry şi-a pierdut răbdarea după escapada asta.

— Nu-ţi faci niciun fel de obligaţii, îi explică el. Toyota îţi va trimite o felicitare de Crăciun. Atâta tot. Hai că scriu eu. Prenumele, James…?

— Nunemacher, adaugă precaut băiatul şi i-l spune pe litere. R. D. Numărul doi, Galilee.

Scrisul lui Harry s-a deteriorat odată cu trecerea timpului, are un tremur în capătul braţului său lung, care nu-i însă destul de lung ca să nu vadă clar ce scrie. Are ochelari de citit, dar e prea vanitos ca să-i poarte în public.

— Gata, spune el, apoi se întoarce cu un aer firesc spre fată. OK, domnişoară, dar tu? Acelaşi nume?

— Nicio şansă, răspunde ea chicotind. Numai eu nu vă lipseam.

În ochii reci, serbezi îi scapără îndrăzneala. Ca mai toate femeile, s-a învârtit şi ea în jurul cozii, când naivă, când alunecoasă. Când licărul din ochi i se stinge, îi rămâne ceva sexy în zbaterea pleoapelor de jos şi în umbra lăsată sub ele de somnul insuficient. Are nasul uşor cârn.

— Jamie e vecinul nostru, eu doar am venit cu el la plimbare. Voiam să-mi caut o rochie de plajă la Kroll's dacă mai aveam timp.

Ceva îngropat în fundul încăperii aruncă sclipiri spre lumină. Razele piezişe ale soarelui au ajuns la raftul unde trofeele sponsorilor Springer Motors aşteaptă clipa când vor fi decernate; gravurile ovale strălucesc pe suprafeţele lor uşoare, din cositor. Păstrează-ţi numele pentru tine, pizduţo, doar trăim într-o ţară liberă. Totuşi, el i-a dat ei numele lui. Ea a luat cartea de vizită din mâinile roşii, mari ale lui Jamie, iar ochii ei, însufleţiţi de un licăr copilăros, alunecă de la scrisul caligrafic spre faţa lui, apoi spre peretele din fund, unde vechile lui decupaje din ziare atârnă îngălbenite, prăjite de trecerea timpului.

— Ai fost cândva un baschetbalist faimos? îl întreabă ea.

Nu-i uşor de răspuns la întrebarea asta, e atât de mult de-atunci.

— Cu secole-n urmă. De ce mă-ntrebi, îţi sună cunoscut

numele meu?

— A, nu! îl minte voioasă vizitatoarea asta din vremuri de mult apuse. Doar că aveţi alura asta.

După ce îi vede plecând, cu Country Squire-ul hâţânându-se pe suspensia lui elastică, Harry foloseşte toaleta de dincolo de uşa lui Mildred Kroust, din spatele paravanului pe jumătate din sticlă jivrată, şi se întâlneşte cu Charlie, care se întoarce după ce a încuiat uşile din spate. Totuşi, există nişte mici ciupeli, discrepanţe misterioase care micşorează profitul. Banii sunt ca apa dintr-o găleată spartă: de-ndată ce se-adună, încep să se scurgă.

— Ce zici de fată? îl întreabă Harry, odată întorşi în salon.

— Nu mă mai uit cu după fete cu ochii pe care-i am. Dacă m-aş uita, cu boala mea tot n-aş putea face nimic. Mi s-a părut multă şi îngrămădită. Cu crăcii lungi.

— Nu la fel de îngrămădită ca ţopârlanul cu care era, îl contrazice Harry. Dumnezeule, când vezi în ce se bagă unele fete, te-apucă plânsu'.

Stavros ridică din sprâncenele ca două pete întunecate.

— Serios? Unii ar putea susţine că-i taman invers.

Se aşază la birou să se apuce de treabă.

— A apucat Manny să stea de vorbă cu tine despre Torino-ul ăla pe care l-ai acceptat la schimb?

Manny e şeful service-ului, un bărbat scund, adus de spate şi cu puncte negre pe nas, de parcă şi-ar vârî nasul în toate treburile unsuroase ale zilei. Fireşte că-l urăşte pe Harry, care datorită mariajului cu fiica lui Springer se scaldă în soarele din salon şi acceptă la schimb nişte Torino-uri ca vai de ele.

— Mi-a zis că partea din faţă e strâmbată.

— Acum crede că ar trebui să schimbe ventilul. Şi mai are impresia că proprietarul a dat înapoi kilometrajul.

— Ce puteam să fac, tipul avea catalogul de preţuri în mână, n-am avut cum să-i ofer mai puţin decât scria acolo. Dacă nu le dau preţul din catalog, fii sigur că Diefendorfer sau Pike Porsche i-l vor da.

— Trebuia să-l laşi pe Manny să-l verifice. El şi-ar fi dat

seama dintr-o privire c-a avut un accident. Şi dacă observa şi mânăreala de la kilometraj, l-ar fi luat la şuturi pe individ.

— Nu poate să echilibreze roţile din faţă cât să le ascundă trepidaţia?

Stavros îşi întinde răbdător mâinile pe tăblia verde-deschis a biroului.

— E o chestiune de respect faţă de client. Clientul pe care-l potcoveşti cu acest Torino n-o să se mai întoarcă niciodată, poţi fi sigur de asta.

— Atunci, ce mă sfătuieşti?

— Dă-l cu o reducere substanţială la reprezentanţa Ford din Pottsville. Ai avut o marjă de nouă sute de dolari la vânzarea aia şi-ţi poţi permite mai uşor să renunţi la două sute decât să obţii sprijinul lui Manny. El trebuie să ridice preţul la piesele lui de schimb, ca să-şi protejeze propriul departament, iar când vorbim despre piese de schimb pentru Ford, ai deja asigurată o majorare. Pottsville o să-i aplice un strat de parafină şi-o să-l fericească peste vară pe vreun puşti.

— Sună bine.

Rabbit arde de nerăbdare să iasă, să se plimbe în aerul serii, să viseze la fiica lui.

— Dacă ar fi după mine, îi mărturiseşte lui Charlie, aş vinde angro toate automobilele americane de-ndată ce mi-ar intra pe stoc. Nu le mai vrea nimeni, în afară de cioroi şi de mexicani, dar până şi ei se vor trezi la realitate într-o bună zi.

Charlie nu-i de acord cu el.

— Maşinile la mâna a doua pot să meargă bine dacă ştii unde să le plasezi. Fred avea o vorbă, că fiecare maşină are un cumpărător undeva, dar că n-ar trebui să accepţi mai mult la un schimb decât ai plăti în bani gheaţă pentru maşina respectivă. Tot bani *gheaţă* sunt, ştii. Cifrele sunt bani, chiar dacă nu-ţi trece prin mână niciun verzişor.

Îşi înclină scaunul pe spate şi îşi freacă, cu un scrâşnet, palmele de birou.

— În ’63, când m-a angajat Fred Springer, nu vindeam decât modele americane la mâna a doua, nu vedeai nici urmă de maşină străină atât de departe de coastă. Maşinile veneau

direct de pe stradă, noi le vopseam şi le făceam revizia, şi niciun producător nu ne impunea preţul la care să le revindem. Le scriam preţul pe parbriz cu cremă de ras, apoi îl ştergeam şi, dacă nu se vindea într-o săptămână, încercam alt preţ. Fără taxe de import, fără devalorizarea monedei; era care pe care, atât şi nimic mai mult.

Amintiri. Ce trist e să vezi cum îl tâmpesc de cap pe Charlie. Harry aşteaptă respectuos să-l vadă trecând peste aceste aduceri-aminte, apoi îl întreabă ca din senin:

— Charlie, dacă as avea o fiică, cum crezi că ar arăta?

— Urâtă, răspunde Stavros. Ar arăta ca Bugs Bunny.

— Ar fi haios să am o fiică, nu-i aşa?

— Mă îndoiesc.

Charlie îşi saltă palmele, aşa că picioarele scaunului se trântesc de podea.

— Ce mai ştii de Nelson?

Tonul lui Harry devine vehement:

— Nu mare lucru, slavă Domnului, răspunde el. Puştiul nu-mi scrie niciodată. Ultima oară zicea că o să-şi petreacă vara în Colorado cu o fată pe care a agăţat-o.

Nelson urmează cursurile unui colegiu la Universitatea Kent din Ohio, mai chiuleşte, mai se duce la ore, şi mai are de luat credite cât pentru un an de studiu ca să poată absolvi, deşi a împlinit douăzeci şi doi de ani anul trecut în octombrie.

— Ce fel de fată?

— Dumnezeu ştie, nu le mai ţin socoteala. Sunt care mai de care mai ciudate. Una din ele era o adolescentă alcoolică. Alta se ocupa cu ghicitul în cărţi. Cred că tot aia era şi vegetariană, pe deasupra, dar nu-i total exclus să fi fost alta. Cred că le alege special ca să mă calce pe nervi.

— Ai răbdare cu puştiul. Doar pe el îl ai.

— Doamne, ce idee.

— Ia-o înainte. Vreau să termin treaba de-aici. O să-ncui eu.

— Bine. Mă duc să văd ce-a uitat Janice pe foc pentru cină. Nu vrei să-ţi încerci norocul? O să-i facă plăcere să te vadă.

— Mulţumesc, dar mă aşteaptă *manna mou.*

Mama lui Charlie, pe zi ce trece mai ramolită, stă acum la el, la locuinţa lui din Eisenhower Avenue, iar ăsta-i încă un lucru care îi leagă pe ei doi, de vreme ce şi Harry locuieşte cu soacră-sa.

— Bine. La revedere, Charlie. Ne vedem la curăţenia de luni.

— Numai bine, barosane.

Afară, ziua e încă aurie, un aur de-acum vechi în lunga viaţă a lui Harry. A văzut vara sosind şi plecând până când trecerea ei a ajuns, în inima lui, una şi aceeaşi cu venirea ei, deşi încă nu ştie cum se numesc buruienile care înfloresc fiecare pe rând cât e vara de lungă, nici gâzele care apar, mănâncă şi pier tot într-o ordine stabilită de pronie. Ştie că în iunie şcolile intră în vacanţă şi locurile de joacă se animă, că dacă eşti bărbat trebuie să tunzi iarba tot timpul, iar dacă eşti copil, te poţi juca afară în timp ce vesela pregătită pentru cină clincheteşte în bucătăriile părinteşti, tihnite, şi descoperi luna care se uită peste umărul tău de pe un cer încă albastru, iar pe genunchi ţi-a apărut în chip misterios un strop argintiu de suc de laptele-câinelui. Mare noroc. Vânzările de maşini merg cel mai bine în iunie: pentru un dealer de trei sute de maşini pe an, cum e Harry, asta înseamnă mai mult de douăzeci şi cinci de bucăţi, cu douăzeci şi una deja vândute, şi mai sunt şase zile de vânzare. În medie un profit brut de opt sute înmulţit cu douăzeci şi cinci egal douăzeci de miare minus cei douăzeci şi cinci la sută estimaţi pentru plata vânzătorilor atât salariul cât şi îndemnizaţia rămân cincisprezece miare minus opt până la zece mii pentru celelalte salarii, ale pizduţelor care se tot fâţâie la facturare una de acum câţiva ani se numea Cissy era poloneză au ajuns să-şi frece popourile unul de altul pe coridorul strâmt şi chiria pe care o are de plătit Springer Motors bătrânul Springer nu credea în proprietăţi pe care banca i le putea lua dar până şi el a trebuit să plătească ipoteca în cele din urmă băi frate acum ratele precis îi omoară pe cei care îşi lansează o afacere şi Brewer Trust practică de ani de zile dobânda la finanţare de două cifre şi pentru cei doisprezece la sută pe care-i ai de plătit trebuie să găseşti o

soluţie să pui deoparte cei doi sau trei la sută care-ţi revin ca rezervă pentru pierderi nimănui nu-i place să le zică rabat comercial iar IRS{9}-ul le numeşte venituri impozabile şi cheltuielile de regie curentul electric calculatorul acela Sun 2001 de care are nevoie Manny ar consuma o grămadă plus uneltele electrice în ziua de azi nu se mai poate înşuruba nici măcar un şurub decât cu un *rrrrrrt* pneumatic şi căldura slavă Domnului că nu mai e cazul să dea de câteva luni nenorociţii ăia de arabi ne omoară cu zile iar oamenii nu vor să poarte un pulover sub salopetă mecanicii tineri sunt cei mai daţi naibii spun că nu-şi mai simt buricele degetelor şi asigurarea de sănătate e o belea tot mai mare pe capul omului iar în spitale sunt ţinuţi în viaţă nişte oameni în realitate morţi de parcă şi-ar bate joc de programul de asistenţă medicală şi publicitatea asta câteodată se întreabă la ce e bună în principiu a citit pe undeva că reprezintă unu virgulă cinci la sută din vânzările angro dar dacă te uiţi la pagina de Vânzări Auto a ziarului de duminică nu vezi niciodată vreo harababură ci doar lista de preţuri fără fasoane şi umbra unui dealer cum spunea bătrânul Springer că ajunge să fie cunoscut drept omul de la Rotary sau din restaurantele din centru şi la country club aşa că ar trebui să scadă toate cheltuielile astea drept cheltuieli de reprezentare cei patru sute şaptezeci şi cinci de dolari pe săptămână salariul pe care şi-l plăteşte sieşi nu include şi costumele pe care le poartă ca să fie prezentabil trebuie să-şi cumpere trei-patru pe an şi nu le mai ia de la Kroll's nu-i place de vânzătorul ăla care i-a măsurat talia grăsană Webb Murkett ştie un magazin mic pe Pine Street e ca şi cum ţi-ai cumpăra haine croite la comandă şi apoi impozitul pe proprietate iar copiii aruncă întruna cu pietre şi trag cu alice în reclamele înrămate în sticlă de afară ar trebui să ne întoarcem la lemn da la lemn şi mortar dar Toyota are standarde unice pe toată ţara, unde a rămas, hai să zicem nouă cheltuieli lunare totale variabile şi invariabile care îi lasă un profit net de patru, din care scade o altă mie pentru inflaţie, acoperirea ciupelilor şi a cheltuielilor neprevăzute, care apar tot timpul, îţi rămân trei, o mie cinci sute pentru bunica Springer şi o mie cinci sute

pentru Janice, şi el plus două mii salariu, pe când amărâtul de taică-său, acum mort, pornea în fiecare dimineaţă spre tipografie la şapte şi un sfert pentru o leafă de patruzeci de dolari pe săptămână, iar asta, pe atunci, însemna bani frumoşi. Harry se întreabă ce-ar zice taică-său dacă l-ar vedea acum, bogat.

Corona lui model 1978, ediţie de lux cu cinci uşi, e parcată pe locul ei. Culoarea ei, numită roşu-metalizat, bate mai mult spre maroniu, ca supa de roşii sleită. Dacă japonezii au un punct slab, acela e simţul culorilor: arămiul lor metalizat e în ochii lui Harry maro-creozot, verdele-mentă metalizat e în mintea lui culoarea cianurii de potasiu, iar ceea ce ei numesc bej e galben-lămâie toată ziua. În timpul războiului erau caricaturile alea care-i înfăţişau pe japonezi purtând ochelari cu lentile groase şi se întreabă dacă ăsta o fi adevărul, nu văd prea bine, toate culorile lor nimeresc între dungile curcubeului. Cu toate astea, Corona lui e o maşină confortabilă. E solidă, îţi dă senzaţia că eşti într-o maşină mare, cu volanul capitonat, pârghie de ajustare a scaunului pentru confort lombar, radio AM/FM/MPX montat din fabrică, cu patru boxe. Îi place să asculte radioul, când se strecoară prin Brewer cu geamurile ridicate şi blocate, cu aerul condiţionat pornit şi cu muzica disco revărsându-se din cele patru colţuri ale maşinii ca din cele patru colţuri ale unei săli de dans imaginare. Energică sau lentă, muzica îi aminteşte lui Rabbit de cântecele date la radio pe vremea când era licean, „How High the Moon”{10} cu soloul lui de clarinet, îi spuneau batonul de lemn-dulce, „Puttin’ on the Ritz”{11}: era muzică citadină, diferită de muzica country a anilor ’60, care încerca să dea timpul înapoi şi să ne facă mai buni decât suntem. Negrese cu glasuri cristaline, delicate cântă vorbe fără noimă pe ritmuri trepidante, electronice, iar lui îi place chestia asta, se gândeşte la negresele alea probabil originare din Detroit, cu iubiţii lor care ard gazul de pomană la montaj, în rochii cu paiete sclipitoare din care se revarsă culoare după culoare în timp ce se roteşte orga de lumini. Ar trebui să meargă cu Janice măcar la chestia aia de pe Route 111, zisă D I S C O, pe

care a observat-o azi pentru a suta oară, dar în care n-a îndrăznit să între niciodată. În mintea lui încearcă să le adune la un loc pe Janice, pe negrese şi orga de lumini, dar imaginea se destramă. Îşi aduce aminte de Skeeter. Acum zece ani, negrul ăsta pricăjit a venit şi a locuit cu el şi cu Nelson un răstimp demenţial şi distrugător. Acum Skeeter e mort, a aflat asta nu mai departe decât în aprilie. Cineva i-a trimis o scrisoare anonimă, într-un plic lung, ştampilat, de felul celor pe care oricine le poate cumpăra de la poştă, cu adresa scrisă în pix, cu litere pătrăţoase îngrijite, cu scrisul unei contabile sau al unei învăţătoare, un decupaj cules cu caracterele bine cunoscute lui Harry din ziarul *Vat*, tipărit în Brewer, la care a lucrat ca linotipist până când linotipul a ieşit din uz:

FOST LOCUITOR AL BREWERULUI
UCIS ÎN PHILLY

Hubert Johnson, un fost locuitor al Brewerului, a murit la Spitalul General Municipal din Philadelphia de pe urma unor răni prin împuşcare, după un pretins schimb de focuri cu poliţia.

Poliţia pretinde că Johnson ar fi tras primul, fără să fie provocat de poliţiştii care cercetau nişte reclamaţii referitoare la încălcarea prevederilor sanitare şi a regimului persoanelor cu domiciliu flotant într-o comunitate religioasă condusă, se pare, de Johnson, din a cărui Familie a Libertăţii Mesia Acum făceau parte câteva familii şi tineri de culoare.

Vecinii au înaintat numeroase plângeri din cauza imnurilor cântate la ore târzii şi a comportamentului lor ireverenţios. Familia Libertăţii Mesia Acum îşi avea sediul pe Columbia Avenue.

Johnson dat în urmărire generală

Johnson, cu ultimul domiciliu în Plum Street, Brewer, era cunoscut de localnici sub numele de

„Skeeter” şi, totodată, se dădea şi drept Farnsworth.

Purtătorul de cuvânt al poliţiei a confirmat că era dat în urmărire generală în urma mai multor reclamaţii.

Locotenentul Roman Surpitski de la poliţia din Philadelphia a declarat reporterilor că el şi echipa lui n-au avut de ales şi au fost nevoiţi să riposteze la focurile de armă trase de Johnson. Din fericire, niciun poliţist şi niciun alt membru al „comunei” n-a fost rănit în schimbul de focuri.

Biroul de presă al primarului Frank Rizzo, aflat la sfârşit de mandat, a refuzat să comenteze incidentul. „Nu ne mai confruntăm cu ţicniţi la fel de mulţi ca pe vremuri”, a declarat locotenentul Surpitski.

Tăietură din ziar nu fusese însoţită de niciun bileţel. Şi totuşi, expeditorul trebuie să-l fi cunoscut, să fi ştiut ceva despre trecutul lui şi să-l fi urmărit aşa cum se zice că fac şi morţii. Înfiorător. Odată cu moartea lui Skeeter, lumea a pierdut o anume lumină, o cutezanţă, o promisiune cum că totul va fi răsturnat. Skeeter îşi prorocise sfârşitul timpuriu. Harry îl văzuse ultima oară traversând o mirişte de porumb, printre nişte ciori care ciuguleau boabele căzute pe glie. Dar asta se întâmplase cu atât de mult timp în urmă, încât bucata de ziar din mâna lui, de-acum, din aprilie, i-a părut un pic mai altfel decât orice altă ştire sau decât acele decupaje sportive despre el, ce atârnau înrămate la salon. Şi eurile tale mor. Partea aceea din el care s-a lăsat fermecată de Skeeter s-a scofâlcit şi a fost sufocată. Nu mai cunoscuse la viaţa lui vreun alt negru atât de îndeaproape şi, într-adevăr, cu toată spaima şi disconfortul pe care i le-a provocat, se simţise flatat de atenţia acestui străin ostil pogorât ca un înger; Harry simţea că omul ăsta furios vedea prin el, de parcă ar fi avut raze X. Şi totuşi, cu siguranţă era un nebun cu pretenţii exagerate şi interminabile, iar acum, că-i mort, Rabbit se simte mai în siguranţă.

În timp ce stă comod în maşina lui etanşă şi bine

asamblată, venerabilul oraş Brewer se derulează pe margini ca o peliculă de film mut, pe lângă geamurile lui închise. Merge pe Route 111, pe valea râului, către West Brewer, unde a locuit odinioară împreună cu Skeeter, apoi o taie peste podul Weiser Street, redenumit aşa după un primar mort, al cărui nume nu-l foloseşte nimeni niciodată, apoi, ca să evite promenada cu Fântâni arteziene şi mestecenii pe care edilii oraşului i-au plantat de-a lungul celor două cvartale mai late, chipurile ca să reînnoiască centrul (nostim e că au plantat de două ori mai mulţi pomi decât trebuia, închipuindu-şi că jumătate din ei o să se usuce, dar de fapt s-au prins aproape toţi, aşa că acum au un fel de pădure în centrul oraşului, unde s-au înregistrat mai multe cazuri de tâlhărie şi unde soilesc beţivanii şi drogaţii), Harry virează la stânga pe Third Street şi trece prin nişte cvartale semi-rezidenţiale, unde se află mai ales cabinete de oftalmologie, către Eisenhower, strada principală ce taie oraşul în diagonală, prin zona vechilor fabrici şi depouri de cale ferată. Căile ferate şi cărbunele au ridicat Brewerul. Peste tot în oraşul ăsta, odinioară al cincilea ca mărime din Pennsylvania, dar care acum a căzut pe locul şapte, construcţiile vorbesc despre energia cheltuită. Coşuri semeţe, falnice, care n-au mai scos fum de jumătate de secol. Stâlpii de fontă pentru iluminatul stradal care nu s-au mai aprins din vremea celui de-al Doilea Război Mondial se succedă unul după altul. Urmează cvartalele din partea de jos a Weiserului, unde se vând mărfuri la preţ redus şi articole porno, iar singurul centru comercial nou e o anexă fără vitrine, din cărămizi albe, a firmei de pompe funebre Schoenbaum. Vechile fabrici de textile au făcut loc dughenelor ce vând haine la preţ redus, acoperite cu afişe publicitare de-o veselie de prost gust ca PREŢ DE FABRICĂ şi slogane *Acolo unde dolarul încă e dolar.* Aceste pogoane de cale ferată scoase din uz şi depouri de vagoane şi roţi îngrămădite claie peste grămadă şi vagoane de marfă goale sunt înfipte în inima oraşului ca un uriaş pumnal ruginit. Toate astea au fost realizate în secolul trecut de ceea ce azi par a fi fost nişte giganţi, într-o explozie de fier şi cărămidă ce s-a păstrat

intactă în acest oraş, unde singurele clădiri noi sunt pompele funebre şi birourile guvernamentale, forţele de muncă şi birourile de recrutări.

Dincolo de cimitirele de maşini şi de pasajul subteran de la Seventh, care a fost inundat astă-noapte, Eisenhower Avenue urcă abrupt printre cartierele înghesuite, cu şiruri de case solide construite de muncitorii asociaţiilor germane de economii şi împrumuturi, doar oberlihturile cu vitralii au rămas imune la straturile ulterioare de pânză aluminizată şi tencuială de ciment ce imită piatra, polonezii şi italienii lăsându-le treptat locul negrilor şi hispanicilor care în tinereţea lui Harry erau obligaţi să locuiască în cvartalele de jos, de lângă râu. Tineri de culoare care gândesc în limbile lor proprii se zgâiesc de pe verandele de piatră triunghiulare ale vechilor băcănii situate la colţul străzii.

Giganţii albi care au dispărut, pe măsură ce umpleau Brewerul dându-i forma actuală, denumeau străzile mai importante cu care se întretaie Eisenhower după fructe şi anotimpuri: Strada Iernii, Primăverii, Verii, dar nu şi Toamnei. În urmă cu douăzeci de ani, timp de trei luni, Rabbit a locuit pe Summer Street{12} cu o femeie, cu Ruth Leonard. Acolo a conceput-o pe fata pe care a văzut-o azi, dacă o fi fost, într-adevăr, fiica lui. Nu există cale de scăpare; păcatele noastre, sămânţa noastră se întorc la noi. Muzica disco trece acum la Bee Gees, nişte bărbaţi albi care au reuşit performanţa minunată de a suna ca nişte negrese. Se difuzează „Stayin' Alive", cu ritmul acela amplificat şi cu un vaier ciudat, nazal pe fundal: cântecul de pe genericul filmului cu John Travolta{13}. Rabbit încă îl consideră unul dintre recalcitranţii din clasa domnului Kotter{14}, dar pentru un timp vara trecută Statele Unite au fost sută la sută ale lui, fiecare piţipoancă sub cincisprezece ani voia să fie călărită de un fost Sweathog{15} pe bancheta din spate a unei maşini parcate în Brooklyn. Îşi revede cu ochii minţii fiica, aşezându-se pe bancheta din spate a Corollei, cu picioarele goale până-n cur. Se întreabă dacă o fi având părul pubian de culoarea ghimbirului, ca maică-sa. Curbura aceea unde o întreagă

femeie delicată pare la doi centimetri depărtare, ca după un colţ, unde nu atârnă niciun penis urât, plin de vinişoare, ca un cârnat în cârlig. Ochii ei au albastrul lui: e minunat să te gândeşti c-a fost transformat într-o pizdă, printr-un mesaj secret purtat de gene pe tot acest drum cu un du-te-vino continuu din toţi aceşti ani, prin tunelul sângeriu al creşterii şi vieţii, al supravieţuirii. Mai bine nu s-ar mai gândi la asta, îl umple până la refuz cu o încântare inutilă. Unele melodii îi mai dau starea asta.

O maşină cu faruri duble, un Lemans galben cu acea bară verticală masivă în mijlocul grilei, îl urmează atât de îndeaproape, încât preferă să tragă pe dreapta în spatele unei maşini parcate şi-l lasă pe nemernic să-l depăşească: la volan e o tinerică blondă cu profilul finuţ şi nasul cârn. În ziua de azi vezi adeseori aşa ceva, câte un nesimţit băgăreţ care îşi închipuie că şoseaua e a lui şi pe care ai boală se dovedeşte a fi o puştoaică, una care trebuie să fie fiica cuiva, iar după mutra impasibilă, inexpresivă, s-ar zice că n-are de gând să fie mitocancă, nu vrea decât să ajungă la destinaţie. Când Rabbit şi-a luat permisul de conducere, şoseaua era plină de bătrâni băşinoşi care mergeau prea încet, iar acum nu vezi decât puştani grăbiţi nevoie mare, care-ţi suflă în ceafa. Motto-ul lui e „Lasă-i să treacă”. Poate că peste un kilometru o să crape intrând într-un stâlp. Aşa speră.

Traseul îl poartă în sus, spre zona falnicului liceu din Brewer, numit Castelul, construit în 1933, nu uită asta fiindcă-i şi anul naşterii sale. Acum nu s-ar mai construi aşa ceva, s-a zis cu încrederea în educaţie, într-adevăr, zic ei, dacă rata natalităţii se apropie de zero, nu sunt destui elevi să umple şcolile în ziua de azi, se închid deja multe dintre şcolile elementare. Ajunşi sus, întemeietorii oraşului au terminat anotimpurile şi au mers pe nume de copaci. Pe Locust{16} Boulevard, situat la est de Castel, se înşiră case cu peluze de jur împrejur, deşi spaţiile dintre ele sunt înguste şi întunecoase, iar rododendronii mor din lipsă de soare. Înstăriţii locuiesc aici sus, sunt chirurgii ortopezi, ciolănarii din barou şi eşalonul doi din conducerea fabricilor, oameni

care n-au avut câtuşi de puţin inspiraţia să se mute la sud ori s-au stabilit aici de-atunci încoace. Când Locust începe să descrie un arc de cerc prin parcul municipal, îşi schimbă numele în Cityview[17] Drive, deşi, din cauza copacilor care au crescut aici în decursul timpului, n-a mai rămas cine ştie ce privelişte. Brewer poate fi văzut, cât e de întins de la hotelul Pinnacle, cândva un loc al dansului şi săruturilor languroase, ajuns între timp un loc al vandalismului şi terorii. Mexicanii ăştia au o chestie, nu le place să-i vadă pe puştanii albi giugiulindu-se, le înconjoară maşina şi le sparg parbrizul cu pietre fac ferfeniţă hainele fetei şi-l cotonogesc pe băiat. Halal lume în care să creşti, mai ales dacă eşti fată! El şi Ruth s-au dus pe jos până la Pinnacle de vreo două-trei ori. Traversele de cale ferată probabil că sunt de-acum putrede. Ea şi-a scos pantofii, fiindcă tocurile înalte se înfundau în pietrişul dintre şine, îşi aminteşte cum îşi sălta ea picioarele de orăşeancă nebronzată, sub privirile lui, părea să şi le fi dezgolit doar pentru el. Oamenii se mulţumeau cu mai puţin pe atunci, în parc, un tanc din al Doilea Război Mondial, transformat într-un monument, îşi îndreaptă tunul către terenurile de tenis unde fileurile, până şi cele din sârmă de împrejmuit locurile de joacă, sunt tot timpul zdrenţuite. Câtă putere irosesc puştii ăştia numai şi numai ca să distrugă. Oare aşa a fost şi el la vârsta lor? Vrei să laşi ceva în urmă. Lumea pare indestructibilă şi nu te lasă să scapi. Lasă-i în pace.

Urmează un semafor şi, luând-o la stânga, trece printre case crenelate, cu fronton, aşa cum se făceau la începutul secolului, când oamenii purtau pălării de paie, făceau îngheţată de casă şi mergeau cu bicicleta, apoi urmează un centru comercial, unde un complex de patru cinematografe face reclamă pe panoul cocoţat sus, pentru ca vandalii să nu poată fura literele, la ALIEN MOONRAKER[18] PARFUMUL BANILOR[19] EVADARE DIN ALCATRAZ[20]. Nu vrea să vadă niciunul din filmele astea, deşi îi plac părul cârlionţat al lui Streisand şi nasul ei de evreică, nu numai nasul, şi vocea ei are ceva inflexiuni evreieşti care îl excită, trebuie să fie ceva legat de faptul că sunt poporul ales, puţinii evrei pe care-i cunoaşte

chiar par să se simtă mai acasă aici pe pământ, sunt mai plini de energie. Ce-i nostim la Streisand, dacă nu-i distribuită într-un film cu un egiptean ca Sharif, e partenera unui anglo-saxon sută la sută, ca Ryan O'Neal. La fel se întâmplă şi cu Woody Allen; Diane Keaton n-are nimic jidănesc în ea, deşi, dacă stai să te gândeşti, şi ea are părul cârlionţat.

Muzica se opreşte, încep ştirile. Sunt citite de o voce feminină, tânără, nazală, parcă ar şti că ne face să pierdem timpul. Combustibil, camionagii. Cercetările de la Three-Mile Island{21} continuă. Readucerea pe Pământ a staţiei spaţiale Skylab a fost amânată. Somoza{22} are şi el probleme. Amânarea execuţiei ucigaşului condamnat în Florida a fost respinsă. Fostul lider al Partidului Liberal din Marea Britanie a fost achitat de acuzaţiile de premeditare a asasinării fostului său iubit homosexual. Treaba asta îl nemulţumeşte pe Rabbit, dar indignării provocate de faptul că ştabul poponar a fost scos basma curată îi ia locul curiozitatea stârnită de următorul caz penal dat la ştiri, cazul unui medic din Baltimore acuzat de uciderea unei gâşte canadiene cu crosa de golf. Acuzatul susţine, continuă imperturbabila voce feminină nazalizată, că a lovit gâscă accidental, cu o minge de golf, iar apoi a mătrăşit pasărea rănită cu o crosă, să-i curme suferinţa. Vocea conchide: „E vorba de-o crimă comisă din milă, sau de-o crimă odioasă?" Râde tare, în maşină, de unul singur. Va trebui să-şi amintească de chestia asta, să o povestească mâine găştii de la club. Mâine va fi o vreme însorită, îl asigură femeia, şi prezintă rubrica meteo.

— Iar acum, melodia clasată pe locul întâi de la un ocean la altul, „Hot Stuff" interpretată de regina muzicii disco, Donna Summer!

Stau, mă perpelesc în aşteptare,
Doar m-o căuta un iubit…

Lui Rabbit îi place când intră corul de fete, ţi le şi imaginezi stând în vreun colţ fierbinte al oraşului şi mestecând chewing-gum sau cine ştie ce:

Tare
Am nevoie de ceva tare
Îmi trebuie ceva tare
Am nevoie de ceva taaaaaare!

Totuşi, cel mai mult îi plăcuse de Donna Summer pe vremea când făcea discurile alea pe care gâfâia, icnea şi gemea de parcă ar fi juisat. Poate nici măcar nu era ea, ci vreo altă pipiţă neagră şi slabă, însă el crede că ea era.

Şoseaua primeşte un număr, 422, şi şerpuieşte pe coasta lui Mt. Judge; pe partea dreaptă sunt un povârniş abrupt şi priveliştea viaductului care odinioară aducea apă în oraş din nordul districtului, traversând albia lată, negricioasă a râului Running Horse. Două benzinării marchează hotarul orăşelului Mt. Judge. În loc să-şi continue drumul pe 422, spre Philadelphia, Harry iese cu Corona de pe autostradă şi intră pe Central, pe lângă biserica baptistă din granit, apoi o ia oblic pe Jackson Street, iar după trei cvartale iese direct în Joseph. Dacă ar merge mai departe pe Jackson, cale de încă două străzi, ar ajunge la vechea lui casă, cu un număr mai încolo de la colţul străzii Maple{23}, dar de când s-a dus papsi, după ce a mai rezistat câţiva ani fără mami, făcând singur toată munca din curte, şi datul cu aspiratorul, şi gătitul, până ce i s-a agravat emfizemul, de-l găseai şezând în fotoliu ghemuit ca o mână care fereşte de vânt flacăra pâlpâitoare a unei lumânări, Rabbit rareori mai trece pe acolo: oamenii cărora le-au vândut casa el şi Mim i-au vopsit lemnăria într-un violet-închis oribil şi au agăţat o lampă cu ultraviolete la fereastra mare de la intrare. Au procedat la fel ca toate cuplurile tinere din Brewer, care-şi închipuie că unei case standard, oricât de drăguţă ar fi, i se potriveşte orice, şi că fac lumii o favoare ocupându-se de ea. Lui Harry nu i-au plăcut nici accentul, nici tunsoarea şi nici costumul tipului; i-au plăcut însă preţul pe care i l-a plătit: cincizeci şi opt de mii pentru o casă care i-a costat pe mami şi papsi patru mii două sute în 1935. I-a rămas o sumă frumuşică, chiar şi după ce

Mim şi-a luat jumătatea şi s-a întors în Nevada şi după ce le-a plătit comisioanele agenţilor imobiliari şi avocaţilor; ăştia îşi vâră coada peste tot unde banii trec dintr-o mână într-alta. La vremea aceea a implorat-o pe Janice să folosească cele douăzeci de miare ca să-şi cumpere o casă nouă, doar a lor, poate în Penn Park, în West Brewer, la cinci minute de salonul auto. Dar nu, Janice a considerat că nu trebuie s-o părăsească pe maică-sa: bătrânii Springer i-au primit la ei când au rămas pe drumuri, căci le-a ars casa, iar căsnicia lor ajunsese într-un punct critic; lui Harry i s-a promis conducerea departamentului care se ocupa de maşinile noi cam pe când a murit papsi, iar Nelson avusese deja parte de atâtea şocuri la viaţa lui şi în partea aceea a Brewerului continuau să mocnească ameninţător efectele întârziate, ancheta deschisă în legătură cu Jill, investigaţiile poliţiei, intenţia părinţilor ei de a-l da în judecată tocmai din Connecticut, compania de asigurări care a tărăgănat plata daunelor din cauza împrejurărilor suspecte, şi biata Peggy Fosnacht, care a trebuit să jure că Harry a fost cu ea, aşa că n-a avut cum să pună el *focul;* cu toate problemele alea pe cap, era mai bine să se facă mic, să se ascundă în spatele numelui Springer, în casa lor mare, cu faţada de stuc, iar săptămânile s-au transformat în luni şi lunile în ani, fără ca tinerii Angstrom să se mai mute la casa lor, apoi Fred a murit pe nepusă masă şi Nelson a plecat la colegiu, aşa că au avut tot mai mult loc şi tot mai puţine motive să se mute. Casa din Joseph de la numărul 89, cu pomii cu coroane învoalte şi cu gazonul netuns, îl duce pe Harry cu gândul la căsuţa din marţipan a vrăjitoarei din poveşti, cu pereţii din pandişpan şi acoperişul din napolitană. Deşi privită de afară casa pare mare, parterul e înghesuit cu mobilă moştenită de bunica Springer de la Koerneri, iar storurile sunt întotdeauna pe jumătate trase. Cu excepţia verandei din spate, ascunsă privirii, şi a cămăruţei de la etaj care în copilărie a fost a lui Janice, iar apoi timp de cinci ani a lui Nelson, până să plece la Kent, nu există niciun ungher în casa Springer unde Harry să simtă că poate respira în voie.

Virează pe aleea circulară cu pietriş de râu şi bagă Corona

în garaj lângă Chryslerul Newport model ’74 bleumarin pe care Fred i l-a făcut cadou bătrânei doamne de ziua ei, cu un an înainte să moară, şi cu care ea iese în oraş ţinând ambele mâini încleştate pe volan, cu o faţă de om speriat de bombe, de parcă stă să-i explodeze vreuna sub capotă. Janice întotdeauna îşi parchează Mustangul decapotabil în faţa casei, lângă bordură, unde stropii de umezeală prelinşi din arţar pot distruge capota mai rapid. Când vremea se încălzeşte, strânge capota nopţi în şir, aşa că banchetele sunt mereu lipicioase. Rabbit coboară uşa garajului şi o ia pe aleea de ciment ce traversează curtea din spate, purtând cu sine sentimentul straniu, aidoma farurilor gemene ale unei maşini aflate într-un tunel, că acum are nu un copil, ci doi.

Janice îl întâmpină în bucătărie. Se-ntâmplă ceva. Poartă o rochie apretată cu dungi de culoarea mentei, dar părul îi este încă răvăşit şi reavăn după o după-amiază de înot în piscina clubului. Aproape în fiecare zi joacă o partidă de tenis cu câte o prietenă de la clubul la care s-au înscris, The Flying Eagle Tee and Racquet, o organizaţie destul de nouă, înfiinţată la poalele fratelui împădurit al Mt. Judge, care are un nume indian, Mt. Pemaquid; apoi îşi omoară restul după-amiezii pe marginea piscinei, bârfind sau jucând cărţi, şi se chercheleşte încet-încet cu şprituri sau vodcă cu tonic. Lui Harry îi place că are o nevastă care stă la club atât de mult. La patruzeci şi trei de ani, Janice se împlineşte în talie, dar are picioarele încă ferme şi frumoase. Şi smolite. A avut dintotdeauna tenul închis şi, cu toate că încă n-a sosit luna iulie, e bronzată ca un sălbatic, braţele şi picioarele îi sunt aproape tuciurii ca ale unei mici polineziene dintr-un film de demult al lui Jon Hall{24}. Buza de jos are o urmă de unguent de oxid de zinc, ceea ce-i sexy, deşi nu i-a plăcut niciodată aspectul de fisură încăpăţânată al gurii ei. Părul ei încă reavăn, dat pe spate, dezvăluie o frunte înaltă, niţel pătată, ca hârtia brună pe care a picurat apă şi apoi s-a uscat. O vede că parcă scuipă foc şi îşi dă seama că tocmai s-a certat cu maică-sa.

— Ce s-a mai întâmplat? se interesează el.

— Balamuc, răspunde Janice. Stă în camera ei şi zice să mâncăm fără ea.

— Mda, păi, o să coboare ea. Da ce avem de mâncare? Nu văd nimic pe foc.

Ceasul digital încastrat în aragaz arată 6:32.

— Harry! Jur că am avut de gând să ies la cumpărături de-ndată ce mă întorc acasă şi-mi dau jos echipamentul de tenis, dar am dat peste cartea asta poştală şi de-atunci mă tot cert cu mama din cauza ei. Oricum, e vară, nu trebuie să mănânci prea mult. Doris Kaufmann, aş da orice să am serva ei, zice că la prânz nu pune nimic în gură în afară de-un pahar de ceai cu gheaţă, chiar şi în toiul iernii. Mă gândeam la supă şi la păstrama aia pe care am cumpărat-o şi de care tu şi mama refuzaţi să vă atingeţi, trebuie să o mâncăm la un moment dat. Iar lăptucile cresc aşa de repede în grădină, că trebuie să mâncăm salate până nu apucă să îmbătrânească.

Şi-a plantat o grădiniţă de legume în partea din spate a curţii, unde pe vremuri era leagănul lui Nelson, a angajat un tip din vecini să-i are pământul cu Rototillerul. Solul a fost miraculos de moale şi înmiresmat sub crusta iernii, iar Janice a ieşit entuziasmată cu săpăliga şi grebla sub umbra vârstată a pomilor înmuguriţi; dar acum, odată cu sosirea verii, copacii înfrunziţi adumbresc grădina şi au început jocurile la club, aşa că şi-a lăsat grădiniţa în paragină.

Şi totuşi, n-are cum să nu-i placă femeia asta cu ochi căprui, care este soţia lui insignifiantă de douăzeci şi trei de ani împliniţi în luna martie. E bogat datorită moştenirii ei, iar conştiinţa mutuală a acestui lucru îi uneşte ca o formă de sex, în chip confortabil şi viclean.

— Salată şi cârnaţi uscaţi – mâncarea mea preferată, zice el resemnat. Lasă-mă să trag întâi o duşcă. Chiar când să plec, au trecut pe la salon nişte clienţi de-ăştia gură-cască. Ia zi, ce carte poştală ai primit?

Stă lângă frigider şi îşi prepară un gin cu suc de lămâie amară, conştient că sucurile astea cu zahăr mai adaugă ceva la caloriile din alcool şi-l îngraşă, dar îşi face socoteala că cina frugală o să compenseze asta şi, poate, o să iasă la un pic de

jogging după aceea. Janice trece prin sufrageria întunecoasă în salonul cu aer stătut din faţă, unde storurile sunt coborâte şi domneşte spiritul posac al bunicii Springer, şi se întoarce cu o carte poştală. E o ilustrată cu o pantă înzăpezită sub o fâşie de cer de un albastru-intens; două minuscule siluete întunecate, ghemuite trasează S-uri îngemănate pe pârtie. SALUTĂRI DIN COLORADO scrie cu litere roşii schiţate de-a curmezişul cerului parcă vopsit cu albastru. Pe verso, nişte mâzgălituri familiare, contorsionate, de parcă ceva dinlăuntrul băiatului ar fi fost strâns prea tare pe vremea când învăţa să scrie, îi lămuresc:

Bună mami & tati & buni,

Pe lângă m-ţii ăştia, Mt. Judge e de doi bani! Da n-avem zăpadă doar iarbă cât cuprinde (glumesc). Învăţ să mă dau cu deltaplanul. Nu mi-a ieşit figura cu slujba, tipul era un vagabond. Pennsylvania îmi face cu ochiul. E OK dacă vin acasă cu Melanie? *Şi-ar putea găsi o slujbă şi nu ne-ar deranja. Cu drag,*

Nelson

— Melanie? se miră Harry.

— De-asta mă cert cu mama. Nu vrea ca fata să stea aici.

— E aceeaşi fată cu care a mai fost acolo acum două săptămâni?

— Asta mă-ntrebam şi eu, mărturiseşte Janice. Parcă o chema mai degrabă Sue sau Jo, sau aşa ceva.

— Şi unde o să doarmă?

— Păi, ori în camera cu maşina de cusut din faţă, ori în camera lui Nelson.

— Împreună cu băiatul?

— Ei, haide, Harry, ce atâta tevatură? A *făcut* douăzeci şi doi de ani. De când eşti, mă rog, aşa de puritan?

— Nu sunt puritan, ci sunt practic. Una e să-ţi plece copiii haihui în lume şi să se apuce de deltaplanorism sau mai ştiu eu ce, şi alta e să se întoarcă în cuib cu droguri şi pipiţe. Casa asta, ştii şi tu, e nasoală rău la etaj. Holul e prea mare şi nu

poţi să strănuţi, să tragi o băşină sau să te fuţi fără să te-audă toată lumea; sincer să fiu, a fost raiul pe pământ cât am fost doar noi doi cu maică-ta. Ţii minte că tot liceul puştiul asculta radioul până la două dimineaţa, de adormea cu el deschis? Iar patul lui e îngust, de-o singură persoană. Ce-o să facem acum, le cumpărăm lui şi lui Melody un pat dublu?

— Melanie. Nu ştiu ce să zic, poate să doarmă pe podea. Cu toţii au saci de dormit. Ai putea încerca s-o culci în camera cu maşina de cusut, dar ştiu că n-o să stea acolo. Noi n-am fi stat.

Ochii ei căprui, înceţoşaţi, privesc dincolo de el, întorşi spre trecut.

— Ne-am irosit toată energia furişându-ne pe coridoare şi înghesuindu-ne pe banchetele din spate ale maşinilor şi am sperat că măcar pe copiii noştri o să-i scutim de chestia asta.

— Avem un copil, nu copii, i-o întoarce el pe un ton glacial, în timp ce ginul i se răspândeşte în trup.

Odată au avut copii, dar bebeluşa lor, Becky, a murit. A fost vina neveste-sii. Toată viaţa lui secătuită şi schilodită e numai şi numai vina ei. Oriunde întorcea, se lovea de ea ca de un zid înălţat împotriva libertăţii.

— Uite ce, îi spune el, de ani de zile încerc să scap din nenorocita asta de casă deprimantă şi nu vreau ca plodul ăsta puturos şi arogant, crescut de noi, să se întoarcă şi să mă blocheze aici. Ţâncii ăştia cred că lumea există doar ca să-i servească pe ei, dar m-am săturat să tot stau aşteptând să fiu cuiva de folos.

Janice îi ţine piept aproape deloc ezitantă, blindată cu bronzul de la country club.

— E fiul nostru, Harry, şi n-o să refuzăm un musafir de-al lui doar pentru că-i de sex feminin. Dacă ar fi un prieten de-al lui Nelson, n-ai mai fi atât de pornit, problema e că-i vorba despre o *prietenă*, asta te supără, prietena lui *Nelson.* Dacă ar fi prietena *ta,* etajul n-ar mai fi prea aglomerat ca să te băşeşti în voie. E fiul meu şi vreau să stea aici dacă aşa vrea el.

— N-am nicio prietenă, protestează el.

Sună jalnic. O fi insinuând Janice că ar trebui să aibă? Femeile, de-ndată ce sexul nu mai e un secret, devin nişte

monştri. Eşti un ticălos şi dacă le-o tragi, şi dacă nu le-o tragi. Harry trece în sufragerie cu paşi mari, de se cutremură geamurile vitrinei străvechi, şi strigă în sus, spre scările înnegrite de vizavi de vitrină.

— Hei, Bessie! Vino jos! Sunt de partea ta.

Urmează un moment de tăcere ca lăsat de Dumnezeu din ceruri şi apoi scârţâind unui pat eliberat de povară, şi nişte paşi se târâie fără chef, traversând tavanul, spre capul scărilor. Doamna Springer coboară scările cu picioarele ei umflate şi îl anunţă:

— Casa asta, din punct de vedere legal, e-a mea, iar fata aia n-o să petreacă nicio noapte sub acoperişul ăsta, pentru care tatăl lui Janice a trudit toată viaţa.

Vitrina zăngăne din nou; Janice apare în sufragerie. Zice pe un ton la fel de încordat ca al maică-sii:

— Mamă, n-ai mai avea acoperişul ăsta imens deasupra capului dacă n-am fi Harry şi cu mine, cu care să împărţi cheltuielile. E un mare sacrificiu din partea lui Harry, auzi, un bărbat cu salariul lui să n-aibă o casă a lui. Şi n-ai niciun drept să-i interzici lui Nelson să vină acasă când vrea, *niciun* drept, mamă.

Bătrâna doamnă rotofeie coboară gemând până la palierul aflat cu trei trepte mai sus decât podeaua sufrageriei şi rămâne ezitantă locului, spunând cu vocea înecată de lacrimi:

— Sunt bucuroasă să-l văd pe Nellie oricând vrea el. Îl iubesc pe băiatul ăsta din toată inima, deşi nu a ajuns ceea ce am sperat eu şi cu bunică-său.

Pe cât de răscolită vrea să pară coana mare, pe-atât de furioasă îi zice Janice:

— Te foloseşti întotdeauna de tati când el n-are cum să-şi spună părerea, dar cât a trăit a fost *foarte* ospitalier şi tolerant cu Nelson şi prietenii lui. Îmi amintesc de petrecerea pe care a dat-o Nelson la terminarea liceului în curtea din spate, după ce tati avusese deja primul atac. M-am dus sus, să văd dacă nu-l deranjează hărmălaia, iar el mi-a răspuns cu zâmbetul lui obosit – de-acum şi ea are vocea înecată în lacrimi – „Sunetul glasurilor tinere îi face bine inimii mele bătrâne”.

Zâmbetul ăla alunecos, de vulpoi bătrân, încă îi apare lui Rabbit în amintire. Ca un cuţit cu arc ce se deschide fără zgomot.

— O petrecere în curtea din spate e una, zice doamna Springer şi coboară tropăind greoi în cipicii murdari cele trei trepte; se uită drept în ochii fiică-sii şi adaugă: Iar o ştoarfa în patul băiatului e alta.

Lui Harry replica i se pare destul de îndrăzneaţă pentru o doamnă bătrână şi izbucneşte în hohote de râs. Janice şi maică-sa sunt amândouă femei scunde; ca două capete de păpuşi montate pe exact acelaşi set de pârghii, se holbează la râsul lui cu două guri căscate identic şi cu două perechi de ochi ciocolatii identici.

— Nu ştim dacă fata e o ştoarfa, îşi cere scuze Harry. Tot ce ştim e că o cheamă Melanie, nu Sue.

— Ziceai că eşti de partea mea, îl acuza doamna Springer.

— Sunt, bunico, sunt. Nu văd de ce trebuie să vină puştiul valvârtej acasă; i-am dat destui bani să se încropească acolo, aş vrea să-l văd şi eu odată cu picioarele pe pământ. În niciun caz n-are s-o frece pe-aici toată vara.

— Ah, banii, intervine Janice. Numai la bani îţi stă mintea. Şi mă rog, *tu* ce altceva ai făcut în afară de faptul c-ai frecat-o pe-aici? Taică-tău ţi-a făcut rost de-o slujbă, iar taică-meu, de încă una, n-aş numi asta cine ştie ce mare aventură.

— Nu-mi stă mintea numai la bani, bâiguie el neconvingător, până să-l întrerupă soacră-sa.

— Harry nu vrea o casă a lui, îi zice bunica Springer fiică-sii.

Când se ambalează şi se teme că n-o să se facă înţeleasă, se umflă la faţă şi îi apar pete.

— Are amintiri urâte de data trecută când v-aţi făcut de cap.

Janice rămâne neclintită, e mai tânără, stăpână pe situaţie.

— Mamă, habar n-ai cum se prezintă situaţia. Nu ştii nimic despre viaţă şi cu asta basta. Stai în casă, te uiţi la emisiuni-concurs idioate şi vorbeşti la telefon cu prietenele care mai sunt în viaţă, iar apoi ne judeci pe mine şi pe Harry. N-ai nici

cea mai vagă idee despre viaţa din ziua de azi. *Habar n-ai.*

— De parcă-i destul să joci cărţi la country club cu parvenitele alea şi să vii acasă abţiguită în fiecare seară ca să fii înţeleaptă, i-o trânteşte coana mare ţinându-se cu o mână de mânerul balustradei, vrând parcă să-şi mai aline durerea din glezne. Vii acasă, continuă ea, ameţită de cap şi nu eşti în stare să-i pregăteşti lui bărbatu-tău o cină decentă, şi-apoi vrei s-o aduci pe haimanaua asta într-o casă unde eu mă ocup de toată gospodăria, deşi de-abia mă mai ţin pe picioare. Eu o să fiu cea care o să stea aici cu ei, tu ai s-o ştergi cu decapotabila ta. Ce-o să zică vecinii? Şi ce-o să zică lumea la biserică?

— Nu mă interesează nici dacă-i interesează, dar să ştii că n-o să-i intereseze, răspunde Janice. Şi e ridicol să aduci în discuţie biserica. Ultimul preot de la St. John a fugit cu doamna Eckenroth, iar ăsta de-acum e un poponar înrăit, de nu mi-aş lăsa băiatul să meargă la şcoala de duminică dacă ar fi mai mic de vârstă.

— Nici Nellie nu s-a prea dus, îşi aminteşte Harry. Zicea că-i dă dureri de cap.

Vrea să mai reducă dogoarea dintre cele două femei până apucă să dea în foc şi să se transforme în suferinţă. Îşi da seama că trebuie să pună capăt acestei situaţii, să-şi ia o casă a lui înainte să i se termine benzina. Exterior de piatră, bârne la vedere în interior şi un living pe două niveluri: iată la ce visează.

— Melanie, bombăne soacră-sa, ce nume mai e şi ăsta? E nume de negresă.

— Hai, mamă, nu-ţi mai scoate de la naftalină toate prejudecăţile. Stai şi te hlizeşti la familia Jefferson de parcă ai fi una din ei, iar Harry şi Charlie scapă de rablele alea care consumă mult vânzându-le negrilor, şi dacă le luăm banii, putem să le luăm tot ce mai au de oferit.

O fi oare această Melanie negresă? se întreabă Harry încântat. Bebeluşi ciocolatii. Skeeter ar fi atât de încântat.

— Oricum, continuă Janice părând dintr-odată istovită, n-a zis nimeni că fata-i negresă. Nu ştim decât că zboară cu deltaplanul.

— Sau o fi vorba de cealaltă? întreabă Harry.

— Dacă vine aici, eu plec, îi ameninţă Bessie Springer. De când a murit Ralph, Grace Stuhl stă singură în toate camerele alea goale şi mi-a spus de mai multe ori că ar trebui să ne adunăm la un loc.

— Mamă, mi se pare *umilitor* faptul că o tot implori pe Grace Stuhl să te primească la ea.

— N-o implor câtuşi de puţin, ideea asta ne-a venit amândurora aşa, de la sine. Mă aştept, totuşi, să primesc nişte bani pentru partea mea de casă, iar preţurile au crescut bine de tot în acest cartier de când s-a interzis circulaţia camioanelor.

— Mamă, Harry *urăşte* casa asta.

El intervine sperând încă să poată calma spiritele:

— N-o urăsc, neapărat, însă cred că spaţiul de la etaj…

— Măi, Harry, îl întrerupe Janice. Ce-ar fi să te duci până afară, să culegi nişte salată verde din grădină, cum am stabilit? Iar apoi o să ne aşezăm la masă.

Bucuros. E bucuros să scape din casă, din încleştarea femeilor, că prea li s-a-ncins tărâţa. Ce aiurea se înghiontesc cu vorbe, făcându-şi bici din stafiile bărbaţilor, tati cel mort, Nelson cel plecat de-acasă şi până şi el, Harry, e un fel de stafie judecând după felul cum vorbesc despre el, de parcă nici n-ar fi de faţă. Nu-i normal ca mama şi fiica să stea sub acelaşi acoperiş zi de zi. Ca şi apa, sângele trebuie să curgă; altfel, se îngroaşă. Bătrâna doamnă Springer e veşnic umflată, încheieturile mâinilor şi gleznele ei arată ca nişte cârnaţi, iar acum i s-a buhăit şi faţa ca actriţelor cărora li se îndeasă vată în obraji ca să pară mai bătrâne. Faţa nu numai că i s-a buhăit, dar i s-a şi lăţit, de parcă un şurub învârtit pe dinăuntru îi desface trăsăturile, ochii i s-au micşorat, aceeaşi soartă o aşteaptă şi pe Janice, deşi încearcă să se menţină în formă; ereditatea nu poate fi oprită să-şi urmeze cursul. Rabbit observă mai nou cum, câteodată, taică-său îi vorbeşte în creier atunci când e obosit.

Gustul de lămâie amară îi dispare din gură; cu o strecurătoare de aluminiu plăcut de uşoară în mâini, coboară

treptele de cărămidă din spate spre spaţiul îmbietor. Împrejurimile îi apar estompate, iar vocile din creier amuţesc. Verdele-închis din jurul lui e umed odată cu lăsarea serii, deşi strălucirea zăbavnică a acestei zile lungi îi uimeşte ochii, iţindu-se deasupra coroanelor umbroase ale pomilor. Acoperişurile şi lucarnele crestează albastrul cerului pe măsură ce acesta se împurpurează; şi aici firele de înaltă tensiune şi antenele distrug cu zgârieturile lor albastrul infinit, câteva rândunele zboară în picaj, aşa cum fac la sfârşitul zilei, la înălţime medie, deasupra curţilor lipite una de alta, acolo unde ajunge un gard de sârmă sau un şir de nalbe de grădină ca să marcheze hotarul dintre două proprietăţi. Dacă îşi ciuleşte urechea, aude clinchetul vaselor de gătit sau zvonul copiilor care se joacă până târziu, câte un lătrat de câine ce însufleţeşte acest tărâm obişnuit, un *piu-piu* de pasăre, bocănitul ritmic, îndepărtat, al unui ciocan. O gaşcă de ţâţere s-a mutat la câteva case de ei şi stau tot timpul afară în bocanci şi salopete, cu scări şi ciocane, repară una-alta, se pricep la toate, de la streşini până la uşi de pivniţă; formidabil. Câteodată le face cu mâna când face jogging pe înserat, dar ele n-au mare lucru să-i spună, e o făptură ce aparţine altei specii.

Rabbit deschide portiţa strâmbă pe care a construit-o în urmă cu două primăveri şi intră în dreptunghiul îngrădit, plin de legume tăcute. Salata verde a crescut frumoasă între un strat de fasole cu frunzele rău mâncate de melci şi cu vrejuri ce se năruiesc la cea mai mică atingere şi un strat de frunze de morcovi aproape complet înghiţite de invazia de pătlagină, rocoţele, iarbă-grasă şi o buruiană cărnoasă, cu flori albe şi galbene, care creşte în fiecare noapte câţiva centimetri. Se smulg uşor din pământ, rădăcinile cedează docile, dar sunt aşa de multe, încât în câteva minute se simte vlăguit de câte are de smuls, de scuturarea pământului jilav de pe rădăcini şi de aşezarea buruienilor în grămăjoare de-a lungul gardului din sârmă împletită pe post de compost şi de obstacol în calea ierburilor năvălitoare. Iarba ce nu vrea să crească pe pajiştea unde o plantezi răsare aici şi se înmulţeşte sălbatică. E

dezgustător de multă sămânţă, iar natura o înăbuşă cu atâta cruzime. Îi revin în minte morţii pe care i-a cunoscut, tot mai numeroşi pe zi ce trece, şi copila în viaţă, dacă nu a lui, atunci a altui tată, care l-a vizitat azi cu picioarele ei lungi, albe, cocoţate pe tocuri înalte din plută, ca şi celălalt copil, neîndoielnic al lui, la care genele lui se văd până şi în felul grăbit, speriat de a se uita la tine, care îl ameninţă că se întoarce acasă. Rabbit culege frunzele de salată mai mari (dar nu şi pe cele de la bază, atât de mari, încât sunt de-acum fibroase şi amare) şi îşi sondează cugetul, sperând să afle acolo bucuria revederii, dragostea paternă. Când colo, nu găseşte decât zbârcituri de nelinişte ce au forma şi consistenţa unui prosop scos prea devreme dintr-un uscător de rufe. Găseşte o sută de amintiri, unele la fel de vii şi lipsite de sens ca nişte fotografii, instantanee reţinute de minte din motive numai de ea ştiute, iar altele pur şi simplu fapte, lucruri despre care ştie că-s adevărate, dar nu le-a fotografiat. Vieţile ni se veştejesc cu mult înainte de-a muri. A schimbat scutecele băiatului în apartamentul acela trist de pe Wilbur Street, a locuit împreună cu el câteva luni demenţiale într-o casă gen ranch de culoarea mărului verde numită Vista Crescent nr. 26, în cartierul Penn Villas, iar aici, pe Joseph, la numărul 89, l-a văzut ajungând un licean cu primele tuleie de mustăcioară, ce i se vedeau când stătea la lumină, cu o bentiţă cum aveau pieile-roşii în loc de tunsoare, şi cu o groază de discuri de muzică rock ţinute în camera însorită ale cărei transperante coborâte se află acum chiar deasupra lui Harry. A petrecut alături de Nelson ani mulţi, destui cât să transforme un stâlp de cedru în putregai şi, cu toate astea, acest băiat al lui îi pare mai puţin real decât frunzele de salată încreţite pe care le atinge şi le culege. Trist. Cine zice? Privirea calmă a fetei care a apărut azi la salonul auto bântuie umbra tot mai deasă, o enigmă şi-a făcut apariţia în acest moment al existenţei lui amorţite, când moartea îi ia măsura cu bocănitul acela invizibil de ciocan din vecini; în fiecare zi devine tot mai puţin speriat de gândul morţii. Zăreşte un scarabeu japonez pe o frunză de fasole şi îi trage gânganiei iridescente un bobârnac

zdravăn cu unghia – are unghii mari, cu pieliţe groase. Crapă.

Când se întoarce în casă, Janice exclamă:

— Ai cules cât pentru şase persoane!

— Unde s-a dus bunica?

— E în holul din faţă, vorbeşte la telefon cu Grace Stuhl. Zău că-i imposibilă. Chiar cred că începe să se ramolească. Harry, ce *ne facem?*

— O să facem tot ce ne stă-n putinţă.

— Ah, minunat.

— Ei bine, scumpi, e casa *ei,* nu-i a noastră sau a lui Nelson.

— Ah, du-te naibii. Nu mă ajuţi deloc.

În ochii ci negri, înceţoşaţi de gin, răsare încetişor o luminiţă.

— Nu vrei să-mi fi de ajutor, îl acuză ea. Îţi place doar să ne vezi certându-ne.

Seara trece mai cu pârâitul sleit al televizorului, mai cu resentimente înăbuşite. *Doar m-o căuta vreun iubit…* Bunica Springer, după ce a binevoit să mănânce cu ei, la masa din bucătărie, nişte supă de ciuperci cu cocoloaşe, pe care Janice a pus-o la încălzit, păstrama cu un strat subţire de mâzgă de prea mult stat în frigider şi toată salata culeasă de el, urcă arogant până în camera ei şi trânteşte uşa de se-aude în tor cartierul, până la casa ţâţerelor. Câteva maşini, în căutare de senzaţii tari, dau târcoale pe Joseph Street, cu sunetul acela de cauciucuri ude care-i face pe Harry şi Janice să se simtă singuri ca pe o insulă. La cină au deschis o sticlă de doi litri de Gallo Chablis şi Janice se tot duce la bucătărie să-şi facă plinul, aşa că până-n ora zece se clatină pe picioare în felul acela pe care el nu-l suportă. Nu-i condamnă pe oameni pentru prea multe păcate, dar urăşte lipsa de coordonare, după el, rădăcina tuturor relelor, pentru că fără coordonare nu poate exista o ordine, o legătură. În halul în care se află, ea se ciocneşte de tocul uşii şi îşi aşază paharul pe braţul canapelei, aşa că o duşcă zdravănă de lichid translucid dă pe dinafară şi se absoarbe în ţesătura gri pufoasă. Urmăresc împreună un episod din *Battlestar Galactica şi* o bucată din Croa*zieră de lux,*

cât să-şi dea seama că nu-i unul din voiajurile reuşite. Când ea se ridică să-şi umple încă o dată paharul, el dă la meciul lui Phillies. Cei de la Phillies sunt conduşi cu un punct de Expos, nu-i vine să-şi creadă ochilor văzând toată puterea aceea. La ştiri se anunţă că la Levittown se înregistrează ciocniri violente din cauza benzinei, oamenii aruncă cu sticle de bere umplute cu benzină; acestea explodează, zici că-s imagini dintr-o peliculă veche, din Vietnam sau Budapesta, dar e vorba chiar despre Levittown, situat la doi paşi, la nord de Philadelphia. Este arătat un camionagiu grevist agitând un panou pe care scrie LA DRACU' CU SHELL. Apoi se trece la Three-Mile Island, care are scurgeri radioactive de neutroni tot la doi paşi de ei, în direcţia cealaltă. Vremea de mâine pare să fie în regulă, frontul de presiune atmosferică înaltă este în continuare dominant din regiunea Munţilor Stâncoşi către est, până spre statul Maine. E ora stingerii.

Harry ştie în sinea lui, din experienţa acumulată de-a lungul anilor, că Janice vrea să facă dragoste în nopţile ce urmează zilelor în care s-a certat cu maică-sa şi a băut prea mult. În primul deceniu al căsătoriei lor îi era greu s-o facă să dea totul, erau o grămadă de chestii pe care nu voia să le facă şi nici măcar n-avea habar că se practică, şi tocmai chestiile astea îl obsedau pe Rabbit mai tare. Totuşi, de la aventura ei cu Charlie Stavros, care i-a lărgit orizontul cam la data aselenizării, când stilul epocii a proclamat căderea barierelor de orice fel, iar moartea îi dădea târcoale destul cât să-şi dea seama că trupul ei nu-i chiar aşa de nepreţuit şi că nu există niciun supraom pentru care merită să şi-l păstreze, Harry n-are de ce să se plângă. Şi, într-adevăr, orice plângere s-ar înregistra în domeniul acesta n-ar putea veni decât din partea ei, referitoare la el. Undeva pe la începutul administraţiei Carter, interesul lui, care fusese până atunci destul de fidel, a început să scadă, iar de-acum s-a instalat de-a dreptul o criză de încredere. Dă vina pe bani, pe faptul că, în sfârşit, are destui, ceea ce îl satisface întru totul; iar banilor, care stau cuminţi în bancă, tot timpul le scade valoarea reală, şi îl frământă şi chestia asta, ce să facă cu ei, plus toate celelalte

chestii: echipele din Philadelphia, morţii, golful. De când s-au înscris la clubul Flying Eagle, a devenit un jucător pasionat de golf, fără să facă cine ştie ce progrese sau, cel puţin, fără să-şi ofere impresia mai fericită a unei purităţi şi a unei puteri absolute ascunse în încordarea muşchilor decât i-au oferit loviturile norocoase din primele lui jocuri, total relaxate. Golful e ca viaţa însăşi, în sensul că execuţia nu poate fi forţată, iar principiul lui de bază refuză să fie numit permanent. *Braţele ca nişte frânghii*, îşi spune câteodată, cu succes considerabil, iar apoi, când figura asta nu ţine, îşi zice *Schimbă poziţia corpului*, sau *Nu trage o chiflă*, sau *Menţine unghiul*, adică unghiul dintre crosă şi braţ, când are încheieturile flectate. Câteodată îşi închipuie că totul depinde de mâini, apoi de poziţia umerilor, sau chiar de genunchi. Când vine vorba de genunchi, nu reuşeşte să se controleze. Baschetul era cumva mai instinctiv. Dacă ţi-ai imagina că mersul pe stradă e, pur şi simplu, ca golful, ai sfârşi prin a te împiedica de bordură. Totuşi, o lovitură puternică, dreaptă sau una scurtă, lobată, drept în gaură, îi dau starea de beatitudine pe care o avea înainte când se gândea la o femeie, visându-se cu ea pe o insulă tropicală, pustie.

Goală, Janice se buşeşte de tocul uşii venind de la baie spre dormitor. Goală, se caţără bălăbănindu-se în pat, unde el încearcă să citească numărul din iulie al revistei *Consumer Reports*, şi îşi vâră limba în gura lui. Îi simte gustul de Gallo, cârnaţi şi pastă de dinţi în timp ce mintea lui încă încearcă să desluşească calităţile şi defectele unei game largi de deschizătoare de conserve, prezentată pe cinci pagini tipărite mărunt. Modelele Sunbeam erau mai bune la deschiderea conservelor dreptunghiulare şi zimţate, dar găureau cutiile de cafea cu o forţă ce împrăştia granulele de cafea pe masă. La alte modele, apăreau aşchii de metal periculoase, magneţii strângeau atât de tare, încât conţinutul conservei avea tendinţa să se împroaşte de jur împrejur, lamele nu ajungeau până la buza adâncă a conservei, iar una din componentele minuscule din plastic se tocea atât de repede, încât modelul respectiv (Ekco C865K) a fost declarat inacceptabil. Printre

aceste deosebiri foarte exacte se strecoară limba lui Janice ca un ţipar orb, pofticios, şi-l înfurie. De când şi-a legat trompele pe la patruzeci de ani, ca să evite efectele secundare nocive ale pilulei, un demon al pierderii (n-o să mai aibă niciodată copii, niciodată, niciodată) i-a oferit sexualităţii ei o vioiciune falsă, un imbold oarecum aiurea. Ochii ei, când îşi retrage faţa din sărutul căruia el i-a opus rezistenţă zvârcolindu-se, nu dau semne că l-ar recunoaşte neapărat, au doar o strălucire indusă de băutură şi o dorinţă oarbă, neprietenoasă. La lumina la care încerca să citească, îi vede carnea odioasă, îmbătrânită, de la baza gâtului, roşiatică şi încordată, de parcă s-ar vindeca după o arsura. N-ar vedea-o atât de clar dacă n-ar purta ochelarii de citit.

— Isuse, zice el, măcar aşteaptă până sting lumina.

— Îmi place cu ea aprinsă, stăruie ea vorbind împleticit. Îmi place să-ţi văd părul cărunt de pe piept.

Chestia asta îi captează atenţia.

— Sunt păros?

Încearcă să se vadă dincolo de bărbie.

— Nu-i cărunt, e blond, nu-i aşa?

Janice îi trage pledul jos până la şolduri şi se ghemuieşte să-i studieze părul fir cu fir. Sânii îi atârnă, aşa că sfârcurile, granuloase ca suprafaţa hamburgerilor, i se balansează la doi-trei centimetri deasupra abdomenului său.

— E cărunt aici şi aici.

Îl trage de fiecare fir cărunt.

— Au! La naiba, Janice. *Opreşte-te*!

Îşi ridică abdomenul, aşa că sfârcurile îi dispar, iar sânii i se turtesc de coastele delicate. Furios că l-a deranjat, cu o mână o apucă de chică, iar în cealaltă ţine mai departe revista din care încerca să citească despre dispozitivele de prindere cu magneţi, îşi arcuieşte şira spinării, iar ea se trezeşte aruncată de pe trupul lui pe jumătatea ei de pat. În ceaţa iscată de pileală, Janice ia gestul lui drept giugiuleală, trage pledul şi mai jos, şi îi prinde cariciul într-o strânsoare stângace, febrilă. Atingerea ei e rece, căci tocmai s-a spălat pe mâini la baie. Următoarea pagină din *Consumer Reports* e tipărită pe fond

albastru şi pune întrebarea: *Răcoarea verii: Cum ne răcorim în vara lui 1979: cu aer condiţionat sau cu ventilatorul?* Încearcă să citească la repezeală lista de avantaje şi dezavantaje ale fiecărei variante (*masive şi dificil de instalat* faţă de *uşoare şi portabile*, *consum mare de energie* faţă de *consum mic de energie,* ventilatoarele par să conducă detaşat la toate capitolele), dar nu reuşeşte să se detaşeze de freamătul iscat mai jos de talie, unde degetele pline de jind ale lui Janice par să repete la nesfârşit una şi aceeaşi întrebare, fără să primească răspunsul dorit. Enervat la culme, azvârle revista în peretele camerei unde doarme bunica Springer. Mai grijuliu, îşi scoate ochelarii de citit şi-i pune pe noptieră, apoi stinge veioza.

Carnea pofticioasă a neveste-sii trebuie să se lupte acum şi cu somnul subit pe care-l aduce întunericul. A fost o zi lungă. La şase şi jumătate era treaz şi s-a sculat la şapte. Pleoapele i s-au subţiat prea tare ca să mai tolereze lumina dimineţii. Chiar şi acum, aproape de miezul nopţii, simte cum se apropie rotindu-se zorii zilei de mâine, îşi aminteşte de arătarea cu ochi albaştri care părea să fie un amestec din genele lui şi ale lui Ruth; apoi îşi aminteşte de acea Ruth de demult pe care prima oară a futut-o stând pe spate, când a exclamat „Hei!” uimit de frumuseţea ei, corpul ei o vintre lungă, dreaptă în lumina felinarului de-afară, de pe Summer Street, cariciul lui erect în trupul ei pârguit, frumuseţea ei pârguită aşezată deasupra lui, *Hei,* i se pare un declin melancolic faptul că dintr-un act atât de glorios n-a mai rămas decât această cuibăreală confuză a două trupuri bătrâne, unul ameţit de somn şi celălalt de băutură. Mozolul la care îi supune Janice cariciul a devenit ostil acum, că refuză să se scoale; atenţia ei îl frige ca razele soarelui focalizate de-o lupă pe o bucată de mătase; copiii omorau furnici cu metoda asta. Harry se uita, dar nu se băga niciodată. Suntem destul de cruzi şi fără să vrem. Lui îi displace că, dorind să-şi mai atenueze sentimentul de abandon după cearta cu maică-sa şi, probabil, înspăimântată de întoarcerea fiului lor, Janice nu-i lasă niciun spaţiu de intimitate în care să se adune sângele aşa cum i s-a întâmplat în prohab la ora de algebră din clasa a noua, când

stătea lângă Lotty Bingaman, care, atunci când ridica mâna să arate că ştie răspunsul, lăsa să i se vadă smocurile de păr de la subsuoară şi îşi presa bumbacul subţire ai bluzei de breteaua sutienului, de i se iţea culoarea rozalie. Apoi îl cuprindea teama că o să se sune de recreaţie şi va trebui să se ridice în picioare cu parul din şliţ.

Se hotărăşte să-i sugă sfârcurile lui Janice, să-şi acorde sieşi şansa să se adune, treaba e de-a dreptul stânjenitoare. O pauză la mansardă, ai nevoie de-o pauză la mansardă ca să te porneşti. Saliva lui licăreşte în silueta întunecată de deasupra lui; tăblia patului lor e plasată între două ferestre ferite de razele soarelui şi ale lunii datorită unui fag imens, ale cărui frunze lasă, totuşi, să pătrundă un pic din lumina de pe stradă.

— E plăcut.

Ar vrea ca ea să nu-i spună asta. Plăcut nu-i îndeajuns. Fără nicio urmă de iureş sau furie, totul devine doar altă sarcină, altă datorie. Şi când te gândeşti că în tot timpul ăsta pe Lotty o mânca să fie futută. Nu era la mijloc doar el. Avea între picioare o dorinţă porcoasă, exact aşa cum spuneau pereţii de la toaletă, desenele şi cuvintele mâzgălite de aceiaşi puşti care măreau furnicile cu lupa până le omorau, acestea mureau scoţând un pocnet vâscos, care se auzea clar, oare şi fetele scot un zgomot vâscos când sunt începute? Gândul că ea *ştia* că, atunci când ridică mâna, bluza i se cutează brusc spre vârful sânului şi că o margine a sutienului i se iţeşte din ţesătura de bumbac a bluzei în curbura subsuorii împreună cu acele firicele de păr ondulat, virginale, iar el o pândeşte, îi pompează sângele jos. În întunericul orbecăitor, impacientat, cu bunica Springer care doarme ca să-şi aline supărarea la distanţă de un perete de ipsos, Harry îşi pune într-o doară cariciul ţeapăn în mâna lui Janice. *Tarreeeee.*

Dar rătăcirile minţii ei i-au tocit ardoarea şi atingerea ei îi transmite acest lucru, e mai mult decât poate îndura, aşa că, într-un gest disperat de autoconservare, îi şuieră în ureche:

— Suge-mi-o! Suge-mi-o!

Ea se execută, întorcându-i spatele şi lăsându-şi capul greu pe burta lui. Întins în diagonală în pat, el îşi desface un braţ

de parcă s-ar pregăti să-şi ia zborul şi îi mângâie curul, globurile ei inferioare, mai puţin sferice decât odinioară, cu blăniţa dintre ele mai uşor de găsit cu degetele. A învăţat s-o ia la cioc când a fugit cu Stavros, dar n-o face cu tragere de inimă, mai mult ciuguleşte câţiva centimetri din vârf. Ca să se excite în continuare, încearcă să şi-o readucă în minte pe Ruth, cu acel „Hei" exaltat şi felul în care ea i-a înghiţit-o o dată, dar strădania asta îi aminteşte în detaliu vinovăţia lunilor petrecute împreună şi, odată cu trădarea trădării, fuga lui şi regretul dureros din final.

Janice îl lasă să-i alunece din gură şi-l întreabă:

— La ce te gândeşti?

— La muncă, o minte el. Mă îngrijorează Charlie. Atâta se mai îngrijeşte, de ţi se face lehamite să-l mai pui să facă ceva. Mai nou mă ocup eu de toţi clienţii.

— Şi, mă rog, de ce nu? Tu ai salariul de două ori mai mare decât el, iar el e angajat de când lumea.

— Ei da, dar eu m-am însurat cu fiica şefului. Ar fi putut şi el, dar n-a făcut-o.

— Nu căsătoria ne-a unit, zice Janice.

— Dar ce?

— Las-o baltă.

Îi mângâie distrat părul lung, moale de atâta înot, revărsat pe stomacul lui.

— Azi a venit o pereche tânără la salon, începe să-i povestească, apoi se răzgândeşte.

Acum, că insistenţa ei sexuală s-a domolit, cariciul i s-a întărit la loc, muşchii agitaţi care îi făceau concurenţă s-au relaxat, în sfârşit. Dar ea, ea e relaxată total, a adormit cu cariciul lipit de mutră.

— Vrei să intru? o întreabă încetişor, dar nu capătă niciun răspuns.

O dă jos de pe pieptul lui şi îi întoarce trupul inert astfel încât să stea întinşi unul lângă altul şi s-o poată fute pe la spate. Ea se trezeşte cât să scoată un „Ah!" când o penetrează. Îl primeşte alunecoasă, el o pompează domol şi între timp trage pledul peste amândoi. Nu-i încă destul de cald pentru a

lua decizia aer condiţionat versus ventilator, amândouă sunt puse la păstrare undeva în fundul podului, sub streşinile prăfuite, trebuie să-ţi încordezi spinarea ca să le clinteşti de-acolo, nu i-a plăcut niciodată răcoarea aerului condiţionat, nici pe vremea când nu exista decât la cinematograf şi era socotită o chestie formidabilă, te atrăgea direct de pe trotuarul încins, cuvântul RĂCOARE era scris cu litere albastre-verzui cu ţurţuri pe afiş, dintotdeauna i s-a părut mai sănătos să trăieşti cu aerul pe care ţi l-a dat Dumnezeu, oricât de nasol ar fi, şi să-ţi laşi corpul să se adapteze la el, Natura se poate adapta la orice. Totuşi, unele din nopţile astea-s încleiate, iar maşinile trec pe sub ferestre cu fâşâitul de pneuri ude, puştii îşi ţin geamurile coborâte şi capotele date jos şi, tocmai când vrea să te fure somnul, se aude câte un radio cu volumul dat la maximum, te ustură pielea la fiecare atingere a aşternutului şi în cameră ai un singur ţânţar viu. A*re* cariciul tare ca piatra înlăuntrul unei femei adormite. Îi mângâie curul, pliul ce-i apare când se cuibăreşte lipindu-se de burta lui, trebuie să se apuce din nou de jogging, falia dintre cele două jumătăţi şi locul acela din interiorul ei, opusul unui sfârc, treptat, în decursul anilor, şi-a dat seama că ea n-are nimic împotrivă s-o atingă acolo, părea să-i placă, atunci când era sub el, atingerea mâinii strecurate sub fund. Se pipăie şi pe sine, să verifice dacă mai este erect; da, e gros ca un copac acolo unde se înalţă din iarbă, cu vinişoarele rădăcinilor, bucile ei negre, gemene îl înghit şi-l eliberează cu un şopot cleios. Curbura ei lungă, laxă, lipicioasă, de la coaste până la şold, pluteşte sub vârfurile degetelor lui inertă ca zborul planat al unui pescăruş. Dragostea a tras-o la somn, băutura a turtit-o. Binecuvântat fie drogul ăsta.

— Jan? zice el în şoaptă. Eşti trează?

Nu-i displace să se vadă astfel abandonat, o altă conştiinţă trează în pat înseamnă o răspundere, un obstacol în calea gândurilor sale. Tot în revista aceea era şi un articol intitulat *Cum să găseşti un împrumut avantajos pentru cumpărarea unei maşini,* pe care ar trebui să-l citească din motive profesionale, deşi nu-i genul de lucru care să-l intereseze, nu-i iese din

minte cum au reuşit să observe firişoarele de cafea care sar din cutie când i se perforează capacul. Janice sforăie: e ca şuierul aspru dinaintea cufundării în adâncuri, până la un nivel unde nasul i se transformă într-un bot de focă. Mare cât noaptea, curul ei adormit îl înghite cu totul în această cameră unde pete de lumină din stradă cernute de coroana fagului dansează pe tavan. Se hotărăşte s-o fută, căci tăria pulii îl omoară. Erecţia lui a fost ideea ei, oricum. Gândacul japonez pe care l-a mătrăşit cu un bobârnac îi vine în minte ca un model de fineţe. Ţine-te bine, somnoroaso. Îi pune trei degete pe coaste, cu degetul mic ridicat ca la o numărătoare. Se mişcă pâş-pâş, să n-o trezească, dar îşi urmăreşte scopul de unul singur, rapid şi pur. Orgasmul îi îngheaţă pielea capului şi-i opreşte inima în loc, totul se întâmplă pe furiş; n-a ejaculat aşa năvalnic de luni de zile. Cine zicea că i se termină benzina?

— Lovesc mingea cum trebuie, povesteşte Rabbit în după-amiaza următoare, dar să fiu al naibii dacă sunt în stare s-o bag în gaură.

Stă aşezat într-un slip verde la o masă albă instalată în aer liber la clubul Flying Eagle Tee and Racquet, împreună cu partenerii lui de golf şi soţiile lor şi, în cazul lui Buddy Inglefinger, prietena. Buddy a avut şi el o nevastă, dar l-a părăsit pentru un tehnician de telefonie de pe lângă West Chester. Nici nu-i de mirare, fiindcă prietenele lui Buddy sunt ca vai de mama lor.

— Dar când ai băgat-o şi tu *vreodată?* îl întreabă Ronnie Harrison atât de tare, de toată lumea din piscină întoarce capul spre ei.

Harry îl cunoaşte pe Ronnie de treizeci de ani şi nu i-a plăcut niciodată. Era unul din îngâmfaţii ăia din vestiar care se săpuneau în văzul tuturor şi îi făceau să între în pământ de ruşine pe cei din liga de juniori, iar pe terenul de baschet îi buscula pe cei din jur, asudat, împărţind coate în stânga şi-n dreapta, încercând să compenseze prin muşchi lipsa de talent. Totuşi, când Harry şi Janice s-au înscris la clubul Flying Eagle, au dat acolo peste bătrânul Ronnie, cu o slujbă respectabilă la Schuylkill Mutual şi cu o soţie drăguţă, ca lumea, care predă la clasa a treia de ani de zile şi care trebuie să fie grozavă la aşternut, căci Ronnie numai despre asta vorbeşte întotdeauna în vestiar, e apucat de-a binelea în privinţa asta. Din părul rar, de culoarea alamei, care a început să-i cadă imediat după terminarea liceului, acum de-abia mai are câteva fire pe creştet, iar anii şi respectabilitatea i-au mai atenuat tenul rozaliu. De la tâmple până în colţul ochilor are pielea fină şi albăstrie, iar Rabbit nu-şi aminteşte să-l fi văzut cu genele albe. Îi place să joace golf cu Ronnie, fiindcă îi face plăcere să-l bată, ceea ce nu-i deloc greu: are balansul smucit pe care tind să-l aibă tipii îndesaţi şi, când se entuziasmează peste măsură, are tendinţa să trimită mingea în plopi.

— Am auzit că Harry a fost un mare marcator, zice cu

glasul coborât Thelma, nevasta lui Ronnie.

Are un chip îngust, şters, şi continuă să poarte genul acela de costum de baie neobişnuit, demodat dintr-o bucată, cu o fustiţă plisată. Adesea îşi trece un prosop peste umeri sau în jurul gleznelor, să-şi protejeze pielea de soare; în afară de nasul ars de soare, pielea ei are peste tot aceeaşi culoare bolnăvicioasă. Părul şaten-spălăcit, ondulat, îi încărunţeşte şuviţă după şuviţă. Rabbit nu se poate uita la ea fără să se întrebe ce i-o fi făcând lui Harrison să-l ştie fericit.

O simte că este inteligentă, dar inteligenţa femeilor nu l-a interesat niciodată cu adevărat.

— Am stabilit recordul de puncte marcate în liga B a districtului în 1951, spune el în apărarea lui şi, ca să se apere în continuare, adaugă: Mare scofală.

— A fost depăşit de mult, simte Ronnie nevoia să pună lucrurile la punct. De cioroi.

— Toate recordurile au căzut, intervine cu tact Webb Murkett. Nu ştiu cum se face, dar kilometrii pe care-i aleargă puştii din ziua de azi parcă au intrat la apă. La înot, statisticienii nici nu mai ţin pasul cu *noile* recorduri.

Webb este cei mai în vârstă din grupul lor de patru, are cincizeci şi ceva de ani – e un domn slab, atent cu cei din jur, cu o afacere profilată pe montarea şi furnizarea de acoperişuri şi tencuieli, cu o voce calmă, gravă, cu chipul lung împărţit în fâşii longitudinale de riduri, şi cu ochii căprui aproape ascunşi de sprâncenele stufoase de culoarea chihlimbarului. E şi cel mai consecvent jucător de golf. Singurul lucru inconsecvent la el este faptul că se află la a treia nevastă, şi anume Cindy, o dulceaţă de fată durdulie, bronzată pe spate, încă mirosind a liceu, deşi au doi micuţi, un băieţel şi o fetiţă, de cinci, respectiv trei ani. Are părul tuns scurt şi, ud cum îi e, stă într-o parte, de parcă tocmai ar ieşi la suprafaţă după o scufundare, iar când zâmbeşte dinţii îi par neverosimil de drepţi şi albi pe chipul bronzat, cu pete roz de piele cojită pe partea cea mai rotundă a obrajilor; are un aer aţâţător, neutru din punct de vedere sexual, deşi ţâţele îi freamătă şi tresar în cupele triunghiulare ale sutienului minuscul. Costumul ei de

baie e unul minimal, negru, cu doar un şnur sau două în jurul cefei şi acolo unde curul începe să se împartă în două, o despicătură mai mult sau mai puţin vizibilă în funcţie de poziţia slipului negru. Harry îl admiră pe Webb. E un tip foarte nesigur pe sine, dar întotdeauna cade în picioare.

— Au o alimentaţie mai sănătoasă, nu credeţi că asta ar putea fi explicaţia? intervine tipa lui Buddy Inglefinger cu o voce firavă, de fetiţă, care nu se potriveşte cu obrajii ei supţi.

E un fel de fizioterapeut, deşi ea însăşi nu este într-o formă prea grozavă. Fetele cu care se afişează Buddy sunt o lecţie bună pentru Harry despre limitele statutului de celibatar – secretare şi chelneriţe micuţe, cu carnea tare, foste hipiote cu mutre de vrăjitoare şi părul cenuşiu strâns într-o coadă de cal, cu pieptul plat, plin de bijuterii Navajo, secretare-şefe supraponderale de prin noile clădiri cu birouri, sumbre, fără ferestre, situate la un cvartal în spatele Weiserului, unde îşi petrec toată ziua aruncând la coşul de gunoi hârtii scoase la imprimantă. Femei puse la murat în purgatoriu, cu picioare albe ca varul şi feţele uşor contorsionate, de parcă ar fi fost azvârlite dincolo de pragul vârstei de treizeci de ani cu o lovitură venită din lateral. Lui Harry îi amintesc întru câtva de piraţii voioşi şi mutilaţi, chiar dacă le lipseşte peticul de pe ochi. Pe asta cum mama naibii o cheamă? A fost prezentată tuturor acu o jumătate de oră, când însă cu toţii erau furaţi de jocul de golf.

Buddy a adus-o, aşa că nu-i poate lăsa în aer părerea de doi bani în timp ce tăcerea devine apăsătoare. Sparge tăcerea:

— Eu cred că-i mai degrabă o chestie de antrenament. Antrenorii, până şi cei din eşalonul secund, dispun de toate tehnicile pe care în trecut le descopereau numai sportivii ieşiţi din comun, ştiţi cum, în practică. În ziua de azi a fi ieşit din comun nu mai înseamnă acelaşi lucru ca pe vremuri, sunt o duzină de alţi sportivi care-ţi suflă-n ceafa. Sau de sportive.

Se uită scurt la toate femeile, parcă cerându-le servil aprobarea. Feminismul n-o să-l prindă niciodată pe picior greşit, a dat şi-a încasat pumni în prea multe baruri pentru burlaci.

— Iar în ţări ca Germania de Est sau China, îi îndoapă pe sportivi cu steroizi ca pe nişte vite, nu au mai nimic omenesc în ei.

Buddy poartă ochelari cu ramă de oţel, de felul celor pe care îi poartă doar strungarii ca măsură de protecţie împotriva aşchiilor, să nu le între în ochi. Buddy lucrează în domeniul electronicii şi are o minte pe măsură, mult prea exactă. Continuă să vorbească şi aduce conversaţia pe un teren familiar:

— Chiar şi la golf. Palmer şi, mai nou, Nicklaus sunt puşi la naftalină de nişte puşti de care n-a auzit nimeni, colegiile din Sud îi donează unul după altul, de nici nu poţi să le reţii numele de la un turneu la altul.

Harry încearcă mereu să rezume situaţia:

— Recordurile cad pentru că sunt recorduri, explică el. Aaron{25} n-ar fi trebuit să continue să joace, l-au ţinut doar ca să bată recordul lui Ruth. Îmi amintesc de vremurile când mila parcursă în cinci minute la liceu era un miracol. Acum e o ispravă la îndemâna fetelor.

— E uimitor, adaugă prietena lui Buddy, monopolizând conversaţia, de ce-i în stare corpul omenesc. Oricare dintre noi, femeile de-aici, dacă am fi nevoite, am putea ieşi acum afară şi am putea sălta un automobil de bara din faţă. Dacă, să zicem, copilul nostru ar ajunge sub roţi. Citeşti despre întâmplări din astea mai tot timpul, iar la spitalul unde am lucrat doctorii reuşeau să pună pe hârtie tot felul de statistici. Nu ne folosim nici de jumătate din puterea musculară pe care-o avem.

Webb Murkett glumeşte:

— Ai auzit, Cin? Acum, că toate benzinăriile au tras obloanele, poţi să cari tu Audi-ul acasă în cârcă. Vorbesc serios. Eu m-am minunat dintotdeauna de oamenii care ştiu vreo zece-douăşpe limbi străine. Dacă creierul e un calculator, imaginaţi-vă câte celule cenuşii sunt implicate. Şi totuşi, pare să mai fie loc destul acolo.

Tânăra lui nevastă îşi ridică tăcută mâna, să stoarcă nişte apă din părul aproape prea scurt ca să poată fi apucat.

Mişcarea asta îi saltă uşurel ţâţele în hamul îngust, ud leoarcă, din material negru, şi lasă să i se ghicească forma fiecărui sfârc erect. În poală are un prosop alb, parcă anume să-l cruţe pe Harry, să nu se gândească la ce are ea între picioare. Ceea ce îi displace la prietena lui Buddy, îşi dă el seama, e faptul că are coşuri nu numai pe bărbie şi frunte, ci şi pe coapse, până sus pe partea interioară, de zici că are o boală venerică. Georgene? Geraldine? continuă cu glăsciorul acela firav, mult prea zelos:

— Sau felul în care yoghinii se pot ridica de la pământ sau se întorc în timp cu mii de ani. Edgar Cayce{26} ne oferă nenumărate exemple. Nu-i vorba despre ceva supranatural, eu nu cred în Dumnezeu, există prea multă suferinţă, îşi folosesc doar puterile omeneşti, pe care le avem cu toţii, dar nu ştim să le dezvoltăm. Ar trebui să citiţi cu toţii *Cartea tibetană a morţilor*.

— Nu zău! zice sec Thelma Harrison. Cine-i autorul?

Acum chiar că se lasă tăcerea peste grupul lor. O reflecţie verzuie, ezitantă planează fantomatic şi zbuciumat peste chipurile lor şi se aude gâfâitul unui copil care înoată în piscină. Apoi Webb remarcă amabil:

— Să revenim puţin pe meleagurile noastre, ni s-a întâmplat o chestie supranaturală nu demult. Am cumpărat un aparat de fotografiat Polaroid SX-70 Land, să vedem şi noi cum e şi să le dăm de lucru copiilor, şi am rămas cu toţii fascinaţi, e *supra*natural să vezi cum se developează o imagine drept sub ochii tăi.

— Felul cum îţi arată totul pe şleau, adaugă Cindy.

Se uită cruciş şi scoate limba cu un plescăit. Toţi bărbaţii izbucnesc în râs şi râd cu poftă.

— Cei de la *Consumer Reports* au scris ceva pe tema asta, îi anunţă Harry.

— E fascinant, le povesteşte Cindy. Webb e superîncântat.

Când zâmbeşte dinţii ei par scurţi, gingiile sănătoase îi sunt joase ca ale unui bebeluş.

— De ce am paharul gol? întreabă Janice.

— Cine a pierdut face cinste, aproape strigă Harry.

Cu ani în urmă, gălăgia asta ar fi fost ceva obişnuit doar într-un grup de bărbaţi, însă de-acum ambele sexe au urmărit la televizor suficiente reclame la bere ca să ştie că ăsta-i comportamentul pe care trebuie să-l afişezi, să fii vesel şi gălăgios în weekend, într-un bar, la un grătar în aer liber, pe plajă, la ştrand şi la munte.

— Câştigătorii au plătit primul rând, strigă el fără să fie nevoie, de parcă s-ar afla printre străini sau persoane lipsite de memorie, în timp ce mai multe braţe se-agită să-i facă semn chelneriţei.

Echipa lui Harry a pierdut Nassau[27]-ul, dar el crede că de vină a fost coechipierul lui. Buddy e un gafeur notoriu, chiar când îi ies două lovituri reuşite, acestea sunt înalte şi scurte, şi-i trebuie trei lovituri pregătitoare ca să introducă mingea în gaură, pe când Harry, după cum spunea, loveşte mingea bine, chiar dacă nu totdeauna drept: ţine-ţi braţele ca frânghia, coboară crosa încetişor şi *uită-te la minge* până pare să se umfle. A terminat cu o lovitură mai puţin pe traseul cel lung, de peste trei sute cincizeci de metri, care înconjoară pârâiaşul cu măcriş de baltă şi cu albia plină de nisip portocaliu, până aproape de peluza clubului. Iar triumful – sunetul sec, lemnos, al găurii în care intră mingea expediată cu o lovitură lungă – eclipsează numeroasele ratări şi impregnează cu certitudinea clară a omnipotenţei şi imortalităţii sale peisajul cu apa scânteietoare, dezinfectată cu clor, cu chipurile şi busturile arse de soare ale amicilor lui şi coasta vălurită, împestriţată de umbră, a Mt. Pemaquid, acolo unde îi începe codrul, deasupra fâşiilor strălucitoare, defrişate, ale terenului de golf. Se simte înfrăţit cu muntele ăsta la lumina tot mai slabă a zilei. Mt. Pemaquid a fost îmblânzit doar de curând. Timp de două secole, în timp ce Mt. Judge domina din înaltul său creşterea metropolei Brewer, muntele de alături a rămas, dacă nu tocmai un teritoriu sălbatic, oricum un loc straniu şi înfricoşător, unde hotelurile montane au dat faliment ori au ars din temelii şi unde se aventurau numai autostopiştii, îndrăgostiţii şi cei certaţi cu legea. Dezvoltatorii imobiliari ai lui Flying Eagle (l-au numit după o pasăre, probabil un uliu

păsărar, primul pe care l-au zărit survolând zona şi l-au luat drept un semn bun) au cumpărat la un preţ mic trei sute de acri de teren de la poale şi, în timp ce buldozerele făceau una cu pământul frasinii, plopii, hicorii şi sângerii aflaţi la a doua generaţie după incendiu, lăsând în urmă talveguri noroioase ce aveau să devină terenuri de golf şi terenuri de tenis terasate, lumea spunea că clubul va da chix, căci în ţinut exista deja Brewer Country Club, la sud de oraş, frecventat de doctori şi evrei, iar la cincisprezece kilometri spre nord – Tulpehocken Club, cu ziduri de piatră şi cu garduri înalte din fier forjat, frecventat de vechile familii de industriaşi şi de avocaţii lor, iar pentru mocofani existau mai multe terenuri publice, de nouă găuri, situate ici-colo, printre ogoare. Exista însă o clasă de adulţi încă tineri, care se ridicase în comerţul cu amănuntul, industriile prestatoare de servicii şi partea de software a noilor tehnologii, oameni care nu se aşteptau să aibă parte de barmani în livrea şi saloane intime de jucat cărţi, pe care nu-i deranjau clădirea clubului construită din prefabricate şi nici terenurile de tenis pe care singuri trebuiau să şi le mărture la Flying Eagle; mocheta de poliester din vestiar le părea un lux, iar automatul de Coca-Cola instalat pe coridorul de ciment era o privelişte familiară. Erau fericiţi să joace toată vara după regulile de iarnă pe terenul de golf neterminat şi peticit, şi să plătească, pentru toate privilegiile oferite de club, cei cinci sute de dolari, taxă majorată în prezent la şase sute cincizeci de dolari, în cotizaţii anuale, plus o mică avere în cecuri. Fred Springer tatonase terenul ani de zile în vederea primirii la Brewer C.C. – iar Tulpehocken nu era de nasul lui şi nici College of Cardinals, era conştient de asta –, dar fără succes. Acum, fiica lui, Janice, poartă echipament alb de tenis şi semnează cecuri întocmai ca moştenitoarele de la Sunflower Beer şi Frankhauser Steel. Exact ca o Du Pont. La Flying Eagle, Harry se simte în formă, mai curat, mai îndrăgit; bărbatul cel mai solid de la masă, ridică mâna şi o chelneriţă în uniformă, cu bluză verde şi fustă în carouri alb-verzi, se apropie şi-i ia comanda pentru încă un rând de băutură, în această duminică a penuriei de benzină.

Nu îl întreabă cum îl cheamă – personalul îl cunoaşte. Cât despre numele ei, Sandra, acesta este brodat pe buzunarul bluzei; are tenul lăptos ca al fiicei lui, dar e mai scundă, şi pe chipul ei se citeşte deja femeia obosită care va ajunge într-o bună zi.

— Crezi în astrologie? o întreabă din senin prietena lui Buddy pe Cindy Murkett.

O fi lesbiană, poate de-aia nu-şi aminteşte Harry numele ei. E un nume mai plăcut auzului, nu Gertrude.

— Nu ştiu ce să zic, răspunde Cindy, iar ochii mari de uimire îi par foarte albi pe faţa bronzată. Câteodată citesc horoscopul din ziare. Unele chestii de-acolo sună atât de adevărat, dar n-o fi o şmecherie la mijloc?

— Nu-i nicio şmecherie, e o ştiinţă străveche. De fapt, e cea mai veche ştiinţă.

Acest atentat la odihna lui Cindy îl stârneşte pe Harry, aşa că se întoarce spre Webb şi-l întreabă dacă s-a uitat aseară la meciul celor de la Phillies.

— Phillies sunt terminaţi, se amestecă Ronnie Harrison.

Buddy le prezintă o statistică potrivit căreia Phillies au pierdut douăzeci şi trei din ultimele lor treizeci şi patru de meciuri.

— Am fost crescută în ritul catolic, îi mărturiseşte Cindy prietenei lui Buddy cu glasul atât de coborât, încât Harry trebuie să-şi încordeze auzul. Iar preoţii ziceau că treburile astea sunt lucrarea necuratului.

În timp ce vorbeşte, se joacă cu micuţul crucifix pe care-l poartă la gât pe un lanţ atât de fin, că nu i-a lăsat nicio urmă pe pielea bronzată.

— Absenţa lui Bowa le-a făcut mult rău, zice Webb chibzuind situaţia şi îşi vâră încă o ţigară în gura ridată, ridicându-şi ca o cămilă buza cărnoasă de sus. În după-amiaza asta a marcat un 84 şi a băgat primul de trei ori mingea la ultima gaură.

Janice o întreabă pe Thelma de unde şi-a cumpărat costumul de baie aşa drăgălaş. Pesemne că-i beată.

— Nu mai găseşti aşa ceva la Kroll’s, o aude Rabbit.

Janice poartă un vechi costum albastru, din două piese imprimate cu nişte abstracţiuni, cu o jachetă albă, cumpărată să se asorteze cu echipamentul de tenis, agăţată ca o capă pe umeri. În mână ţine o ţigară, iar Webb Murkett se apleacă să i-o aprindă cu bricheta lui turcoaz. N-arată deloc rău, îşi zice Harry, amintindu-şi cum i-a tras-o în somn. Sau n-o fi dormit, deoarece i s-a părut că geme şi s-a oprit din sforăit. Pe lângă trupul pasiv, pământiu al Thelmei, silueta lui Janice are energie, zvâc, oasele genunchilor i se conturează clar când se apleacă să accepte focul. Face acest gest cu o graţie firească. Webb o respectă, doar e fiica lui Fred Springer.

Harry se întreabă pe unde o fi propria lui fiică în după-amiaza asta. Undeva la ţară. O fi făcând de mâncare, după ce le-a dat de mâncare găinilor, sau aşa ceva. Duminicile petrecute la coada vacii nu diferă de restul săptămânii. Animalele nu ştiu ce-i aia zi de odihnă. S-o fi dus la biserică azi-dimineaţă? Ruth nu le avea pe astea. Nu şi-o poate imagina deloc pe Ruth la ţară. Pentru el, ea însemna oraşul, şirurile de case din cărămidă roşie din Brewer, care sunt gata să suporte orice vicisitudine. Sosesc băuturile. Se lasă cu ţipete de recunoştinţă, ca în reclamele la bere, iar ca să o merite pe a ei, Cindy Murkett se decide să mai înoate puţin. Când se ridică, partea din spate a coapselor îi este imprimată cu pătrăţele, iar dosul costumului de baie negru, minuscul, încă ud, atârnă pe fiecare fesă în câte un arc de cerc subţire cu mult sub două gropiţe dispuse simetric în grăsimea ei ca nişte volburi. La vederea acestei privelişti, pe Harry îl ia cu ameţeli. Nu o ducea el pe Ruth la piscina publică din West Brewer? De Memorial Day[28]. Mirosea a iarbă presată sub prosopul umed întins la umbra pomilor, departe de piscina faianţată. Acum stai la soare pe scaune din sârmă emailată care, dacă nu ai o perniţă, îţi imprimă pe coapse un model ca de vafa. Muntele se trage mai aproape. Soarele tot mai roşu de dincolo de oraş pudrează cu auriu vârfurile copacilor înalţi, o coamă pe creştetul Pemaquidului, şi adânceşte scobiturile întunecoase dintre toţi copacii din pădurea unduitoare ce acoperă ca un covor pufos pogoanele dintre creastă şi vale. Departe, pe

terenul de golf cu numărul unsprezece, oamenii cât insectele continuă să-şi măsoare cu grijă paşii. În timp ce ochii lui Harry scrutează panorama, Cindy plonjează în apă şi câţiva stropi de apă îl împung pe pieptul gol, pe care şi-l simte la fel de imens ca muntele scăldat de soare. În sinea lui îşi pregăteşte următoarea replică: *Ieri, în timp ce mă întorceam acasă cu maşina, am auzit o poveste nostimă la radio*…

— … dacă aş fi avut picioarele tale frumoase, îşi încheie conversaţia cu Janice nevasta cea spălăcită a lui Ronnie.

— Ah, dar tu încă ai talie. Eu sufăr de grăsuni ta cronică a vârstei mijlocii. Harry zice că arăt ca un gogoşar murat.

Chicoteşte. Întâi chicoteşte, apoi începe să se clatine.

— S-ar zice c-a adormit.

El deschide ochii şi îi anunţă pe toţi:

— Ieri, în timp ce mă întorceam acasă cu maşina, am auzit o poveste nostimă la radio.

— Să-l dea afară pe Ozark[{29}], insistă Ronnie în gura mare. A pierdut respectul echipei, e demoralizant. Până nu-i dau papucii lui Ozark şi nu-l transferă pe Rose, Phillies sunt TER-MI-NAŢI, terminaţi.

— Te ascult, îi spune lui Harry îngrozitoarea prietenă a lui Buddy, aşa că e nevoit să continue.

— Ei, cică unui doctor din Baltimore, aşa zicea crainica, i s-a intentat proces pentru c-a omorât o gâscă pe terenul de golf, cu o crosă.

— Teren de golf cu o crosă de gâscă, chicoteşte Janice.

Într-o bună zi o să-i facă mare plăcere să ia un pietroi rotund şi să-i spargă capul cu el.

— Unde ai auzit asta, Harry? îl întreabă Webb Murkett intrând în discuţie târziu, dar înclinându-şi politicos capul ţuguiat, cu un ochi închis, să nu-i între fumul de la ţigară.

— La radio, ieri, în timp ce mă întorceam acasă cu maşina, răspunde Harry, regretând că a început discuţia.

— Apropo de ieri, îl întrerupe Buddy, am văzut o coadă la benzină lungă de cinci străzi. De la Sunco, de la intersecţia lui Ash cu Fourth, la vale, pe Fourth, spre Buttonwood, de la Buttonwood până la Fifth şi de la Fifth înapoi până la Ash, iar

apoi o altă coadă începea din partea cealaltă a lui Ash. Erau nişte ţipi care dirijau circulaţia. Nu mi-a venit să cred, iar maşinile continuau să se pună la coadă. La o ditamai coada, de cinci străzi.

— Unul din clienţii noştri, un dealer important de petrol lampant, povesteşte Ronnie, zice că au o grămadă de ţiţei, doar că s-au hotărât să mai strângă robinetul la benzină şi să scoată mai multă păcură pentru termoficare. Ţiţeiul. După mintea lor, a şi sosit iarna. L-am întrebat ce-o să se întâmple cu conducătorul auto obişnuit, iar el m-a privit ciudat şi mi-a răspuns „N-are decât s-o ia în mână, în loc să meargă în fiecare weekend la Jersey Shore”.

— Ronnie, Harry încerca să ne spună o întâmplare, îl dojeneşte Thelma.

— Ei, nu-i cine ştie ce de capul ei, spune el, savurând faptul că se află îndelung în centrul atenţiei, toată comedia asta a amânării.

Muntele e însorit. Al doilea pahar de gin i se răspândeşte în tot corpul şi-i ridică moralul. Iubeşte adunătura asta, gaşca lui, şi găştile de la celelalte mese, care sunt libere să-şi trimită delegaţii la masa lor şi să se amestece cu ei, toată lumea cunoaşte pe toată lumea, îi iubeşte şi pe copiii din piscină, pe care, la nevoie, s-ar găsi cine să-i salveze, chiar dacă fata aia cu ten caramel, care face baloane de gumă de mestecat, n-ar fi de serviciu gata să intervină, şi-i mai place faptul că are parte de toate astea pe credit, clubul nu-i muşcă din caşcaval până în data de zece ale fiecărei luni.

Acum îl iau cu binişorul:

— Haide, Harry, nu fi naşpa, îl dojeneşte prietena lui Buddy.

Acum îi spune pe nume, aşa că trebuie să-l afle şi el pe-al ei. Gretchen. Ginger. Poate chestiile alea de pe coapse nu-s coşuri, ci doar o urticarie de la ciocolată sau poate s-a băşicat la atingerea oţetarilor. Pare alergică, cu moaca aia de bidon turtit, zici că are probleme de respiraţie. Un necaz nu vine niciodată singur.

— Deci doctorul ăsta, le face el hatârul, e adus în instanţă

pentru că a ucis o gâscă pe terenul de golf cu o crosă.

— Cu care anume? se interesează Ronnie.

— Ştiam eu c-o să mă întrebi asta, replică Harry. Dacă nu tu, se găsea alt naşparliu s-o facă.

— Îmi închipui c-a fost o crosă numărul unsprezece, de-aia folosită pe teren nisipos, zice Buddy. Îi tragi una în gât şi-i retezi capul dintr-o lovitură.

— Are mânerul prea scurt, n-ai putea să ajungi destul de aproape, îl contrazice Ronnie mijindu-şi ochii ca pentru a calcula distanţa. Eu aş zice că numărul cinci sau chiar una mai uşoară, patru, ar fi crosa ideală. Hei, Harry, ce zici de cinciul pe care l-am folosit la gaura a cincisprezecea, hăt de departe, de dincolo de groapa de nisip? Şi am tras din porţiunea cu iarbă înaltă.

— Ai mutat-o din loc, i-o întoarce Harry.

— Ăăă?

— Te-am văzut cum ai mutat mingea din loc, să ai o poziţie mai bună.

— Hai să lămurim lucrurile. Adică am trişat?

— Cam aşa ceva.

— Hai să auzim povestea, Harry, îl îndeamnă Webb Murkett, aprinzându-şi altă ţigară, ca să dea un aer teatral răbdării sale.

Ginger, la fel, e numai ochi şi urechi. Thelma Harrison îl fixează cu ochelarii ei de soare cu lentile mari, fumurii, iar treaba asta îi distrage atenţia.

— Aşa că doctorul s-a apărat zicând că a lovit găsea cu o minge de golf şi a rănit-o destul de grav, aşa că a fost nevoit s-o cruţe de suferinţă. Apoi crainica a anunţat, mi s-a părut nostim atunci, prezentatoarea era femeie…

— Stai aşa, dragule, că nu-nţeleg, îl întrerupe Janice. Vrei să zici că a aruncat cu o minge de golf în gâscă asta?

— Of, Dumnezeule, se enervează Rabbit, cine m-o fi pus să aduc vorba despre asta? Hai acasă.

— Ba nu, *spune-mi,* insistă Janice, părând cuprinsă de panică.

— Nu a *aruncat* cu mingea, gâscă era pe teren, probabil

undeva lângă un iaz, iar lovitura tipului sau ce-o fi fost…

— O fi fost la a doua încercare şi a tras o chiflă, îşi dă cu presupusul Buddy.

Prietena lui fără nume se uită în jur şi întreabă cu glasul ei ca de fetiţă:

— Gâştele au voie pe terenul de golf? Adică, poate că am pus o întrebare tâmpită, dar Buddy e primul jucător de golf cu care ies…

— Vrei să zici că *Buddy* e jucător de golf? o întrerupe Ronnie.

— Am citit undeva, le povesteşte Buddy, despre un teren din Alaska pe care se plimbă renii. Sau o fi fost în Suedia…

— Eu am auzit de elani pe terenurile de golf din Maine, zice Webb Murkett.

Razele soarelui ce scapătă îi aprind vâlvătăi în sprâncenele stufoase. Pare trist. Poate l-a moleşit băutura, fiindcă îi dă înainte:

— Mă întreb de ce nu auzim niciodată despre un jucător suedez de golf. Auzim de Bjorn Borg sau de schiorul ăla, Stenmark.

Rabbit se hotărăşte să meargă până la capăt:

— Până la urmă crainica s-a întrebat: „E vorba de-o crimă comisă din milă, sau de-o crimă odioasă?”

— Aoleu! face careva.

Ronnie se preface că cugetă profund:

— Sau poate te-ai descurca mai bine cu o crosă de patru din lemn şi i-ai trage una gâştei lăsându-te pe piciorul stâng.

— N-a auzit nimeni poanta, protestează Harry.

— Eu am auzit-o, sare Thelma Harrison.

— Am auzit-o cu toţii, spune Buddy. Mă deranjează însă, continuă el şi are un aer foarte sever cu ochelarii lui cu rame de oţel, aşa că la început femeile chiar îl iau în serios, că nimeni din grupul nostru, subliniez: ni-meni, n-a arătat pic de compasiune faţă de gâscă.

— Cineva s-a arătat îndeajuns de compătimitor ca să-l aducă pe individ în instanţă, remarcă Webb Murkett.

— Descopăr că mă aflu, se plânge Buddy neînduplecat, în

mijlocul unui grup de oameni care, în timp ce pretind că sunt liberali şi toleranţi, sunt, de fapt, anti-gâscă.

— Cine, eu? protestează Ronnie cu vocea piţigăiată, de parcă l-ar fi ciupit cineva de fund.

Lui Rabbit îi displace genul ăsta de umor, dar ceilalţi, inclusiv femeile, par să-l guste.

Cindy se întoarce strălucitoare de la înot. Costumul de baie îi stă uşor strâmb, şi-l îndreaptă şi roşeşte când le-aude hohotele de râs.

— Despre mine vorbeaţi?

Cruciuliţa îi străluceşte sub scobitura gâtului. Picioarele îi par palide în contrast cu dalele din jurul piscinei. E curios cât de palide îi rămân vârfurile picioarelor.

Webb îi îmbrăţişează dintr-o parte şoldurile late.

— Nu, iubito. Harry ne spunea o poveste ciudată, fără cap şi fără coadă, despre o gâscă.

— Povesteşte-mi-o şi mie, Harry.

— Nu-i momentul. Nu i-a plăcut nimănui. O să ţi-o spună Webb.

Se apropie de ei Sandra, în uniforma verde cu alb.

— Doamna Angstrom.

Apelativul îl şochează pe Harry, parcă ar fi înviat maică-sa din morţi.

— Da, răspunde Janice placidă.

— Mama dumneavoastră vă caută la telefon.

— Of, Doamne, ce s-o mai fi întâmplat?

Janice se ridică, se clatină un pic, se redresează. Îşi ia prosopul de plajă de pe spătarul scaunului şi îşi înfăşoară şoldurile cu el, în loc să defileze doar în costum de baie pe lângă zeci de persoane până la intrarea în clădirea clubului.

— Ce crezi c-o fi vrând? îl întreabă pe Harry.

El ridică din umeri.

— Poate vrea să afle ce fel de cârnaţi uscaţi o să mâncăm diseară.

O glumă răutăcioasă, rostită în auzul lumii. Prietena îngrozitoare a lui Buddy ţâţâie dezaprobator. Lui Harry i se face ruşine, se gândeşte, prin contrast, la cum a îmbrăţişat

Webb coapsele lui Cindy. Genul acesta de anturaj îţi distruge căsătoria dacă nu eşti pe fază. Nu vrea să fie neatent.

Janice îl întreabă sfidător:

— Iubitule, poţi să-mi comanzi cât lipsesc o vodcă cu apă tonică?

— Nu. Apoi îndulceşte pastila adăugând: Mă mai gândesc – dar de-acum s-a zis cu buna dispoziţie a găştii.

Soţii Murkett se consultă şi ajung la concluzia că ar fi timpul să plece, au o babysitter în vârstă de treisprezece ani, fiica unor vecini. Acelaşi soare amurgit care a aprins sprâncenele lui Webb luminează acum aura firicelelor de păr zbârlite de pe coapsele lui Cindy. Fără să se mai deranjeze cu pusul unui prosop în jurul taliei, porneşte cu pas vioi spre vestiarul doamnelor, să se schimbe, iar picioarele pale lasă urme ude pe dalele gri. Stai aşa, ia stai, doar nu s-a terminat duminica, weekendul, pe fundul paharului a rămas o înghiţitură aurie. Pe tăblia transparentă a mesei dintre scaunele de sârmă, băuturile au lăsat năluca unui mecanism cu rotiţe ce devin vizibile prin refracţia luminii tot mai slabe. Oare ce-o fi vrând mama lui Janice? Îi sună dintr-o lume mai întunecoasă, pe care şi-o aminteşte, dar pe care vrea s-o îngroape în uitare, o lume a toaletelor veşnic schimbate şi a saloanelor sufocante, pline de haine, a lăzilor de cărbuni şi a caselor înguste, cu storurile trase în duşmănie, în care truda fermierului şi a muncitorului din fabrică domină şi mediul rural, şi oraşul. Aici, copiii curaţi, care dârdâie atunci când ies brusc în elementul mai rarefiat, primesc prosoape de la mamele lor. Prosopul lui Cindy atârnă pe scaunul ei gol. Să fii prosopul lui Cindy şi ea să se aşeze pe tine: la gândul ăsta, lui Rabbit i se usucă gura. Să-ţi înfigi limba cât de adânc poţi în timp ce păsărică ei îţi gâdilă nasul. N-are acnee între picioare. Are un rai. Ridica privirea şi vede cum munţii hirsuţi încă se împing în razele soarelui, deşi scaunele au umbre tot mai lungi, în formă de romburi cadrilate. Buddy Inglefinger îi spune lui Webb Murkett cu glas *scăzut*, cu o vehemenţă deloc ironică:

— Ia gândeşte-te şi tu când ai un pic de timp cine profită de

pe urma inflaţiei. Oamenii care au datorii, toţi rataţii. Guvernul profită, fiindcă adună mai mulţi bani din impozite fără să mărească dobânzile. Cine nu profită? Omul cu banii la teşcherea, omul care îşi plăteşte datoriile. De aceea – glasul lui Buddy scade până la un sâsâit conspirativ – genul ăsta de om e pe cale de dispariţie, ca pieile-roşii. Ce rost mai are să muncesc, îl întreabă ei pe Webb, dacă mi se iau banii direct din buzunar pentru profitul celor care nu muncesc?

Gândurile lui Harry se îndreaptă spre coama muntelui, unde norii se ridică parcă într-un fel de abur. Parcă pus pe pilot automat, Mt. Pemaquid despică cerul şi soarele verii, deşi marginea piscinei e acum acoperită de umbri Thelma îi spune voioasă prietenei lui Buddy:

— Astrologia, cititul în palmă, psihiatria – sunt de acord cu toate. Cu orice te ajută să mergi mai departe.

Lui Harry gândul îi zboară la părinţii lui. Şi ei ar fi trebuit să se înscrie într-un club. Au trăit înconjuraţi de duşmani, mami se certa cu vecinii, papsi şi sindicatul lui îi urau pe proprietarii tipografiei unde a lucrat toată viaţa, amândoi luau în zeflemea puţinele rude care încercau să ţină legătura cu ei, toţi patru – papsi, mami, Hassy şi Mim – erau aliaţi împotriva lumii, şi pe fiecare din ei îl încerca un sentiment de vinovăţie de fiecare dată când încerca să-şi facă un prieten din afară. *Să n-ai încredere în nimeni: Andy Mellon n-are, şi nici eu n-am.* Dragul de papsi. N-a ieşit niciodată la lumină. Rabbit stă întins la soare, deasupra acelei vechi lumi devenite amintire, bogat, nici capul nu-l doare.

Vocea lui Buddy, supărată, îşi continuă cicăleala:

— Banii care ies din buzunarul cuiva intră în buzunarul altcuiva, nu se evaporă, pur şi simplu. Marii mahări se îmbogăţesc din asta.

Se aude un scaun care zgârie dalele, iar Rabbit simte că Webb se ridică în picioare. Îi aude glasul hârâit, hazliu-conciliant, de undeva de sus:

— Atunci, cred că singura soluţie e să devii şi tu însuţi mare mahăr.

— Mda, sigur, mormăie Buddy, înţelegând că-i luat peste

picior.

Un punctuleţ, o pasăre, poate-i legendarul uliu, nu, judecând după aripile nemişcate s-ar zice că-i un vultur, flirtează în zbor cu versantul verde-auriu al muntelui, ba deasupra lui, ca o pată pe un diapozitiv Kodak, ba dedesubt, în afara razei vizuale, în timp ce un nor cu burta albastră se răsfiră la nesfârşit, plin de vigoare. Încă un scaun zgârie dalele. Aude glasul tăios al lui Janice strigându-l pe nume, „Harry", simte un junghi în frunte, o durere arterială minoră; probabil cu o asemenea durere neglijabilă, inexplicabilă îşi încep oamenii drumul spre moarte, unii lent, ca rostogoliţi de-o pisică jucăuşă, alţii rapid, ca înşfăcaţi de un şoim. Cancer, infarct.

— Ce-a vrut Bessie?

Janice are glasul sugrumat, un pic panicat.

— Cică a venit Nelson. Cu fata aia.

— Cu Melanie, completează Harry, încântat că şi-a amintit numele.

Iar odată cu amintirea asta dezgroapă şi numele prietenei lui Buddy – Joanne.

— Îmi pare bine de cunoştinţă, Joanne, îi spune la plecare, dând mâna cu ea.

Îi lasă o impresie bună. O face praf.

În drum spre casă, cu Harry la volanul Mustangului decapotabil al lui Janice, care are capota coborâtă, aerul se revarsă peste ei în valuri, dându-le iluzia unei viteze presante şi periculoase. Vorbele le sunt parcă smulse de vânt de cum le rostesc.

— Ce pizda mă-sii facem cu puştiul? o întreabă el.

— Ce vrei să zici?

Cu părul ei negru suflat pe spate, Janice arată cu totul altfel decât o ştie. Cu ochii mijiţi să se ferească de curentul de aer, cu buza de sus ţuguiată, cu o mână ţinută lângă ureche, să nu-i zboare de pe cap eşarfa de mătase, care flutură în vânt, seamănă cu Liz Taylor din *Un loc sub soare*. Până şi discreta laba-gâştei din colţul ochilor îi vine bine. E îmbrăcată cu rochia de tenis şi jacheta albă din caşmir.

— Adică o să-şi ia o slujbă, sau ce-o să facă?

— Păi, Harry, e încă la facultate.

— Nu se comportă deloc ca un student. Îi vine să urle: Eu n-am avut bafta chioară să fac o facultate, iar cei care au avut-o n-au frecat ţiparul prin Colorado, dându-se cu deltaplanu' sau făcând Dumnezeu ştie ce, tocând până la ultimul sfanţ banii de la părinţi.

— N-ai tu de unde să ştii ce făceau. Oricum, trăim alte vremuri. Să te porţi frumos cu Nelson. I-ajunge prin câte-a trecut din pricina ta…

— Nu numai dintr-a mea.

— … după cât a suferit, ar trebui să-i fii recunoscător că mai *vrea să s*e-ntoarcă acasă. Vreodată.

— Nu ştiu ce să zic.

— Adică?

— Nu-mi miroase a bine. Prea am fost fericit în ultimul timp.

— Nu fi absurd, îl pune Janice la punct.

Cu alte cuvinte, ea nu e absurdă. Totuşi, unul din lucrurile care i-au unit dintotdeauna a fost deruta ei, mereu în ton cu a lui. În timp ce vântul îi vâjâie pe la urechi, simte cum iubeşte speriat, grăbit ceva ce n-are un nume. Pe ea? Viaţa lui? Lumea întreagă? Când te apropii dinspre Mt. Pemaquid, vezi orăşelul colinar Mt. Judge dintr-un unghi obtuz, cu totul altfel decât se vede când te întorci acasă dinspre Brewer: fosta fabrică de ambalaje, un lung paralelipiped cu ferestre înguste, jos lângă cascada secată, a cărei apă a fost captată sub pământ, să producă electricitate, şi reclamele noi, superînalte, la Exxon şi Mobil, cocoţate pe nişte stâlpi de aluminiu conici, pe marginea Route 422, la fel de stranii ca nişte antene sosite de undeva din cosmos. Ferestrele înghesuite ale oraşului strălucesc portocalii în razele soarelui care se preling paralel cu valea, iar din unghiul acesta panorama este dominată de turla de gresie a bisericii luterane, unde Rabbit mergea la şcoala de duminică, la bătrânul morocănos Fritz Kruppenbach, care tuna şi fulgera în lecţiile lui, cum că viaţa nu e un prilej de spaime pentru credincioşi, dar pentru cei care n-au

credinţă nu există izbăvire şi nici pacea veşnică. *Niciun fel de* pace. Un indicator îl înştiinţează: AGLOMERARE URBANĂ. În timp ce Mustangul îşi reduce viteza, Harry simte nevoia să i se confeseze lui Janice:

— Am început să-ţi povestesc aseară despre perechea aia de tineri care a venit ieri la salon, iar fata mi-a amintit de Ruth. Ar avea şi vârsta potrivită. E mai subţire şi nu seamănă prea mult la vorbă, dar avea… nu ştiu… ceva…

— Îţi spun eu, ţi-a jucat o festă imaginaţia. Ai aflat cum o cheamă?

— Am întrebat-o, dar n-a vrut să-mi spună. A fost şi nostimă, pe deasupra. A cochetat, nu ştiu cum să zic, fără să dea senzaţia că o face anume.

— Şi crezi că fata aia e fiică-ta.

Îşi dă seama din tonul ei că n-ar fi trebuit să-i zică nimic.

— N-am spus chiar asta.

— Atunci ce-ai spus? Vrei să zici că încă te gândeşti la ştoarfa aia pe care ai futut-o acu douăzeci de ani şi-acum aveţi împreună o drăguţă de *copiliţă*.

O priveşte cu coada ochiului, dar Janice nu-i mai aminteşte de Elizabeth Taylor. Are buzele strânse pungă, parcă pârjolite de furie. Ida Lupino{30}. Unde-au dispărut toate femeile ale dracu ale Hollywoodului? Ani de zile, în oraş n-a existat decât un singur indicator STOP, la colţul unde Jackson coboară la vale, transformându-se în Central, dar anul trecut, după ce însuşi fiul primarului a buşit o maşină ignorând indicatorul, primăria a montat un semafor, cel mai adesea pus pe lumină intermitentă, galbenă din direcţia asta şi roşie din cealaltă. Atinge pedala frânei şi o ia la stânga. Janice se înclină odată cu virajul, să se apropie de urechea lui.

— Eşti nebun, strigă ea. *Întotdeauna* îţi doreşti ceea ce n-ai, în loc de ceea ce *ai*. Eşti tot numai un zâmbet la gândul *fetei* ăsteia care nu există, în timp ce fiul tău *adevărat*, pe care l-ai făcut cu *soţia ta,* ne aşteaptă chiar acum acasă, iar tu zici c-ai vrea să fi rămas în Colorado.

— Chiar îmi doresc asta, ripostează Harry – zice orice, numai să schimbe subiectul, fie cât de puţin. N-ai dreptate că-

mi doresc ceea ce n-am. Îmi place destul de mult ceea ce am. Problema e că ajunge să-ţi fie frică să nu-ţi ia cineva tot ce ai.

— Ei bine, acel cineva n-o să fie Nelson. Nu-i trebuie decât un pic de afecţiune şi n-are parte de ea. Habar n-am *de ce* eşti aşa un tată denaturat.

Ca să termine cu cearta până să ajungă acasă la bunica Springer, reduce viteza pe Jackson, sub bolta umbroasă a crengilor de arţar şi de castani sălbatici, care face ca ora să pară mai înaintată decât în realitate.

— Puştiul îmi poartă sâmbetele, spune el pe un ton blajin, aşteptând să vadă reacţia ei.

Pe ea vorbele lui o reaprind:

— Zici asta mereu, dar *nu-i adevărat.* Te *iubeşte.* Sau te iubea.

Acolo unde cerul se zăreşte printre coroanele împreunate ale copacilor, mai există o geană de lumină, un licăr ce le-atinge feţele şi mâinile ca bătaia aripilor unui fluture de noapte. Pe un ton îmbufnat, pe jumătate potolit ea spune:

— Să-ţi fie clar, nu vreau să te mai aud vorbind despre scumpa ta fiică ilegitimă. E o idee dezgustătoare.

— Ştiu. Habar n-am ce mi-a venit să vorbesc.

Făcuse greşeala să le contopească pe cele două femei într-una singură şi îi încredinţase secretul care trebuia să fie numai al lui. O greşeală pe care o fac oamenii căsătoriţi.

— Dezgustător, strigă Janice.

— N-o să mai pomenesc de-asta în veci, îi promite el.

Intră pe Joseph pe la colţul unde hidrantul poartă în continuare, de-acum decolorat, costumul de clovn roşu-alb-albastru pe care l-au vopsit şcolarii acum trei ani, în luna iunie, pentru a marca sărbătorirea bicentenarului. În ciuda aversiunii reînnoite, o întreabă politicos:

— Să bag maşina în garaj?

— Las-o afară, în faţă. S-ar putea să aibă Nelson nevoie de ea.

În timp ce urcă treptele de la intrare, îşi simte picioarele grele, de parcă ar fi crescut gravitaţia. Cu ani în urmă, el şi

puştiul au trecut împreună printr-o poveste pe care Rabbit şi-a iertat-o, dar pe care ştie că puştiul n-o să i-o ierte niciodată. O fată pe nume Jill a murit în incendiul ce a mistuit casa lui Harry, o fată pe care Nelson ajunsese s-o iubească ca pe o soră. Cel puţin ca pe o soră. Anii însă au trecut în zbor, supravieţuitorii şi-au vindecat rănile, şi atât de mulţi cunoscuţi au îngroşat între timp rândurile morţilor, răpuşi de boli de care numai Dumnezeu e vinovat, încât ce-a fost nu mai pare ceva atât de grav, e ca şi cum Jill doar s-ar fi mutat în alt oraş, unde populaţia e în continuă creştere. Jill ar fi avut acum douăzeci şi opt de ani. Nelson are douăzeci şi doi. Când te gândeşti la toată vina pe care Dumnezeu trebuie s-o ia asupra Lui.

Uşa din faţă a bunicii Springer e înţepenită şi cedează când o împinge zdravăn. În camera de zi e întuneric, iar la harababura de mobilă tapiţată s-au adăugat şi nişte saci de voiaj. Pe palier e aşezată o valiză uzată, în carouri, alta decât a lui Nelson. De pe veranda din spate se aud nişte voci. Glasurile astea mai alungă din sobrietatea lui Harry, par să respingă zvonurile morţii universale lansate de-o lume întreagă. Se îndreaptă către glasuri, trece prin sufragerie şi apoi prin bucătărie, spre verandă, conştient că e niţel prea abţiguit ca să fie îndeajuns de precaut, e supraponderal, flasc şi, deci, o ţintă uşoară.

Frunzele fagului se înghesuie în plasa verandei. Din mobilierul de aluminiu şi nailon, feţe şi trupuri se înalţă ca norul unei explozii cu sonorul televizorului dat la minimum. De când e la vârsta mijlocie, lumea îi apare din ce în ce mai mult ca nişte imagini televizate, vizionate la un aparat cu o defecţiune, ca acele imagini cu care ne amuză mintea înainte să adormim şi care au noimă până le privim cu atenţie, iar atunci ne trezim la realitate şocaţi. Cea care s-a ridicat prompt e fata, o creaţă, mai degrabă îndesată, cu ochii căprui, strălucitori, un pic bulbucaţi şi cu un zâmbet rubiniu, cu gropiţe, scos parcă dintr-o felicitare de Sf. Valentin de la începutul secolului. Poartă o pereche de blugi pe care se vede că i-a frecat în draci şi un fel de cămaşă hindusă, brodată, de

pe care au căzut niscai paiete. Când dă mâna cu el, îl surprinde palma ei jilavă, emoţionată.

Nelson se ridică greoi. Figura lui veşnic neliniştită are bronzul unui muntean şi la corp pare mai suplu, s-a mai lăţit în umeri. Arată mai puţin a căţeluş şi mai mult a câine rău. La un moment dat, în Colorado sau la Kent, şi-a tăiat părul, care în liceu îi venea până la umeri, iar acum are o faţă de punkist.

— Tată, ţi-o prezint pe prietena mea, Melanie. Tatăl meu. Mama mea. Mami, ţi-o prezint pe Melanie.

— Mă bucur să vă cunosc pe amândoi, spune fata, păstrându-şi zâmbetul roşu, vesel, de parcă până şi aceste cuvinte simple ar fi preludiul la o glumă, la un număr de circ.

Ah, iată de cine-i aminteşte lui Harry, de acele femei într-un fel ireale, dar vădit curajoase, care stau atârnate de dinţi la circ sau se caţără într-un picior pe frânghia de catifea, să zboare prin aerul plin de confetti, deşi este îmbrăcată în ţoalele jerpelite în care se ascund fetele din ziua de azi. Între el şi fata asta a răsărit imediat un zid ciudat sau o lumină orbitoare, un dezinteres pe care el îl ia drept un gest adresat lui fiu-său.

Nelson şi Janice se îmbrăţişează. *Mânuţele alea ale Springerilor*, îşi aminteşte Harry cuvintele maică-sii, când le vede apăsând spatele rochiei de tenis a lui Janice. Lăbuţe îndemânatice, ceva din curbura degetelor butucănoase, arcuite sugerează o putere de pungaş. Unghiile nu au striuri proeminente şi capetele lor par ronţăite. De la Janice a moştenit năravul de-a afişa un aer posac, de om nedreptăţit, şi o încăpăţânare tâmpă. Sărac cu duhul.

Şi totuşi, când Janice se trage într-o parte s-o salute pe Melanie, iar tatăl şi fiul se *trezesc* faţă în faţă, Nelson îl salută:

— Bună, tati.

Exact ca şi taică-său, Harry se întreabă dacă să dea mâna cu el sau să-l îmbrăţişeze sau să-l atingă în vreun fel, şi în acest răstimp iubirea inundă stângace acest spaţiu al ezitării.

— Arăţi bine, îl complimentează Harry.

— Mă simt dărâmat.

— Cum de-aţi ajuns aşa de repede?

— Am făcut autostopul, cu excepţia unei porţiuni de drum după Kansas City, de unde am luat un autobuz până la Indianapolis.

Sunt locuri unde Rabbit n-a ajuns niciodată, deşi sângele îi este neastâmpărat. Băiatul îi povesteşte:

— Acu' două nopţi am dormit pe un câmp din vestul statului Ohio, n-aş putea să spun unde anume, undeva după Toledo. A fost straniu. Ne-am vărzuit împreună cu tipul care ne-a luat cu dubiţa lui toată pictată cu graffiti, iar când ne-a lăsat în drum am fost atât de dezorientaţi, că a trebuit să vorbim întruna unul cu celălalt, să nu intrăm în panică. Pământul a fost mai rece decât ne-am fi închipuit. Ne-am trezit îngheţaţi, însă cel puţin copacii nu mai arătau ca nişte caracatiţe.

— Vai, Nelson, exclamă Janice, aţi fi putut păţi ceva îngrozitor! Amândoi!

— Şi cui i-ar fi păsat? întreabă băiatul. Iar pe bunica Bessie, dusă cu capul în nori în colţul cel mai întunecat al verandei, o întreabă: Ţie nu ţi-ar păsa dacă aş dispărea din peisaj, nu-i aşa, mama-mare?

— Ba mi-ar păsa, vine răspunsul ei hotărât. Erai lumina ochilor lui bunică-tu.

— Oamenii sunt, în general, foarte drăguţi, o asigură Melanie pe Janice.

Are glasul năstruşnic, susură de parcă tocmai şi-ar fi revenit din nişte hohote de râs, în răstimpuri e uşor melodios. Mintea pare să i se concentreze asupra unui motiv îndepărtat de veselie.

— Din când în când mai dai şi peste unii oameni dificili, dar până şi ăştia sunt OK, dacă nu te laşi intimidat.

— Şi mama ta ce părere are despre faptul că faci autostopul? o întreabă Janice.

— Nu-i place deloc, răspunde Melanie şi izbucneşte în râs de i se zguduie zulufii. Dar ea locuieşte în California.

Devine serioasă, cu ochii strălucitori ca două faruri îndreptaţi spre Janice.

— Vorbesc serios, în ziua de azi e un mijloc de transport

ecologic, economiseşte o grămadă de benzină. Ar trebui să-l practice mai multă lume, dar toţi sunt nişte fricoşi.

În ochii lui Harry, e o broscuţă superbă, deşi trupul ei, din câte îşi dă seama din hainele ei ca vai de mama lor, e destul de uman, ba chiar exemplar. Îi reproşează lui Nelson:

— Dacă ţi-ai fi drămuit alocaţia mai înţelept, ai fi avut destui bani de autobuz.

— Autobuzele sunt plictisitoare, tati. Şi pline de ciudaţi. Nu înveţi *nimic* într-un autobuz.

— Aşa-i, confirmă Melanie cu glasul ei cristalin. Nişte prietene de-ale mele mi-au spus nişte poveşti de groază despre ce li s-a întâmplat în autobuze. Şoferii nu pot să facă nimic, ei doar conduc, iar dacă te uiţi la ei, ştii imediat ce părere au despre hippioţi, chiar le dau apă la moară.

— Lumea nu mai e un loc sigur, decretează bunica Springer din colţul ei întunecos.

Harry se hotărăşte să facă pe tatăl:

— Mă bucur c-ai ajuns cu bine, îi spune el lui Nelson. Sunt mândru că te descurci bine. Dacă aş fi văzut puţin mai mult din Statele Unite când eram de vârsta ta, astăzi aş fi fost un cetăţean mai bun. Singurul transport gratuit l-am obţinut când Uncle Sam m-a trimis în Texas. La Lubbock, în Texas. Ne dădeau liber, îi povesteşte el lui Melanie, în serile de sâmbătă în mijlocul unei păşuni imense. Se numea Fort Larson.

Exagerează, vorbeşte prea mult.

— Tati, îl întrerupe Nelson impacientat, acum, oriunde te duci, ţara-i la fel. Aceleaşi supermarketuri, unde se vând aceleaşi căcaturi de plastic. N-ai ce vedea.

— Colorado l-a dezamăgit profund pe Nelson, le spune Melanie cu inflexiunea ei veselă.

— Statul mi-a plăcut, dar nu mi-au plăcut jigodiile de-acolo.

Iar face mutra aia pricăjită, de om persecutat. Harry ştie că nu va afla niciodată ce s-a întâmplat în Colorado, de l-a făcut pe puşti să se întoarcă la el. Ca în poveştile alea cu care vin copiii acasă de la şcoală, în care niciodată nu sunt ei cei care au sărit la bătaie.

— Copiii ăştia au mâncat ceva la cină? întreabă Janice, intrându-şi în rolul de mamă, care se uită rapid dacă nu-i exersat.

Cu o neaşteptată satisfacţie în glas, bunica Springer îi anunţă:

— Melanie a pregătit o salată delicioasă cu ce-a găsit prin frigider şi în grădină.

— Îmi place mult grădina dumneavoastră, îi spune Melanie lui Harry. Portiţa. Pe-aici legumele cresc atât de frumos.

Nu-şi vine în fire când o vede cum îi vorbeşte în triluri şi, în acelaşi timp, se zgâieşte la el, parcă de teamă să nu-i scape vreun detaliu.

— Mda, face el, într-un fel e deprimant. Au mai rămas niscai cârnaţi?

— Melanie e *veggy,* tati, îi spune Nelson.

— *Veggy?*

— *Vegetariană,* îi explică băiatul tânguindu-se teatral.

— Aha. Păi, legea nu interzice asta.

Băiatul cască.

— Poate că ar trebui să le soilim. Astă-noapte de-abia am prins o oră de somn.

Janice şi Harry devin încordaţi şi se uită la Melanie şi la bunica Springer.

— Mă duc să-i fac patul lui Nellie, zice Janice.

— I l-am făcut eu, o anunţă maică-sa. Şi am făcut şi patul din fosta cameră de cusut. Azi am fost mai toată ziua singură, se pare că voi doi petreceţi din ce în ce mai mult timp la club.

— Cum a fost la biserică? o întreabă Harry.

— N-a fost foarte înălţător, răspunde bunica Springer fără chef. L-au adus să cânte la colectă, de la St. Mary din Brewer, pe unul din bărbaţii ăia care pot lua notele de sus ca o femeie.

Melanie zâmbeşte.

— Un contratenor. Fratele meu a fost cândva contratenor.

— Şi ce s-a întâmplat? întreabă Harry, căscând şi el. Vine cu o sugestie: i s-a schimbat vocea?

Ea îl priveşte solemn.

— A, nu, s-a apucat de polo.

— Pare să fie un tip de treabă.

— De fapt, e fratele meu vitreg. Taică-meu a mai fost însurat o dată.

— Mama-mare şi cu mine am mâncat ce-a mai rămas din cârnaţi, tati. Noi nu suntem vegetarieni.

Harry o întreabă pe Janice:

— Şi mie ce mi-a mai rămas? În fiecare seară mor de foame pe-aici.

Janice îi ignoră lamentarea cu un gest de regină pe care nu l-ar fi avut acum zece ani.

— Nu ştiu. Mă gândeam c-o să ciugulim ceva la club, iar apoi a sunat mama.

— Mie nu mi-e somn, îl anunţă Melanie pe Nelson.

— Poate că ar trebui să vadă împrejurimile, propune Harry. Şi aţi putea cumpăra o pizza, dacă tot ieşiţi.

— În Vest, zice Nelson, de-abia găseşti o pizza, nu au decât rahaturi de-alea mexicane, oribile, tacos şi chili. Câh.

— O să sun la Giordanos, ţii minte pe unde vine? La o stradă distanţă, în spatele tribunalului, pe Seventh.

— Tati, toată viaţa mi-am trăit-o în districtul ăsta de tot rahatul.

— Amândoi ne-am trăit-o aici. Ce ziceţi de o pizza cu pepperoni? Hai să luăm două, că pun pariu că lui Melanie încă îi e foame. Ia una cu pepperoni şi una cu toppinguri amestecate.

— Doamne sfinte, tati. De câte ori să-ţi zic că Melanie e vegetariană?

— Aoleu! O să comand una simplă. N-ai nimic împotriva brânzei, nu-i aşa, Melanie? Sau a ciupercilor. Ce zici de una cu ciuperci?

— M-am ghiftuit, răspunde ea radioasă, cu vocea parcă molcomită de propria-i încântare. Mi-ar face însă plăcere să dau o tură cu Nelson, îmi place mult de tot zona asta. E atât de verde, iar casele sunt toate atât de bine îngrijite.

Janice profită de ocazie şi, atingându-i braţul, un alt gest pe care n-ar fi îndrăznit să-l facă în trecut, o întreabă:

— Ai văzut etajul? Camera pe care o folosim, de regulă,

pentru oaspeţi e vizavi de camera mamei, aşa că va trebui să împărţi cu ea baia.

— Ah, dar nu mă aşteptam să-mi daţi o cameră. Mă gândeam să-mi întind sacul de dormit pe-o canapea. N-aveţi o canapea mare, confortabilă, în prima cameră în care am intrat?

— Nu-i nevoie să dormi pe canapea, e-atât de prăfuită, de-o să strănuţi până cazi lată. Camera de sus e drăguţă, pe cuvânt; dacă nu te deranjează s-o împărţi cu un manechin.

— A, nu, răspunde fata. Nu-mi doresc decât un colţişor în care să nu-i stau nimănui în drum. Vreau să ies în oraş, să-mi caut o slujbă de chelneriţă.

Bătrâna doamnă se agită, îşi mută ceaşca de cafea din poală pe măsuţa pliantă de lângă scaunul ei.

— Ani de zile mi-am cusut singură toate rochiile, dar de cum am trecut la lentilele bifocale n-am mai fost în stare nici măcar să-i cos nasturii lui Fred, spune ea.

— La data aceea erai oricum bogată, îi spune Harry în glumă, răsuflând uşurat la gândul că problema paturilor pare să meargă şnur.

Bătrâna doamnă Springer, odată ce-ai supărat-o, s-a zis, te ţine minte toată viaţa. Harry s-a purtat puţin cam rău cu Janice la începutul căsătoriei lor şi sesizează şi azi ostilitatea lui Bessie în felul cum îşi ţine gura. O şterge de pe verandă şi se îndreaptă spre telefonul din bucătărie. În timp ce sună la Giordano's, Nelson se apropie pe la spate şi-i cotrobăieşte prin buzunare.

— Hei, îl interpelează Harry, de ce mă buzunăreşti?

— Caut cheile de la maşină. Mama a zis să iau maşina din faţa.

Harry îşi propteşte receptorul între umăr şi ureche, scoate cheile din buzunarul stâng şi, în timp ce i le întinde, îl priveşte pentru prima oară pe Nelson drept în faţă. Nu recunoaşte nimic din propria-i imagine, în afară de nasul micuţ şi drept şi de un vârtej la una din sprâncene, care îi trimite într-o direcţie aiurea un mic smoc de păr şi care pare să sugereze nesiguranţă. Ce ţi-e şi cu genele astea. Sunt atât de

exacte în codul lor spiralat, încât pot să reproducă până şi un mic vârtej ca acesta. Fata aia avea exact felul lui Ruth de-a se apleca înainte: buza de sus un pic ieşită în faţă şi coapsele moi pietroase, numai bune.

— Mersi, papsi.

— Vezi, n-o freca aiurea prin târg. Nimic nu-i mai rău decât o pizza rece.

— Ce face? îl ia la rost o voce dură de la celălalt capăt al firului; în sfârşit, cineva a ridicat receptorul.

— A, nu, nimic, scuze, spune Harry şi comandă trei pizze – una cu pepperoni, una cu toppinguri amestecate şi o a treia simplă, în caz că Melanie se va răzgândi.

Îi dă lui Nelson o bancnotă de zece dolari.

— Va trebui să stăm de vorbă, Nellie, după ce-o să te odihneşti.

Remarca însoţeşte, într-un fel, banii. Nelson nu răspunde nimic, doar ia bancnota.

După plecarea tinerilor, Harry se întoarce pe verandă şi le spune doamnelor:

— N-a fost tocmai rău, nu-i aşa? Părea fericită să doarmă în atelierul de croitorie.

— A părea nu-i totuna cu a fi, i-o întoarce bunica Springer morocănoasă.

— Hei, să ştii că ai dreptate, zice Harry. Dar ce părere v-a făcut, în general? Iubita.

— Ţi s-a părut c-ar fi iubita lui? îl întreabă Janice.

În sfârşit, s-a aşezat şi ea şi are un păhărel în mână. Nu-şi dă seama ce-i lichidul din pahar după culoare, e ceva greţos, de un roşu-aprins, ca vechile sucuri carbogazoase cu aromă de vanilie sau ca fluidul din termometre.

— Ce vrei să spui? Au petrecut noaptea trecută împreună, pe câmp. Dumnezeu ştie ce combinaţie au avut în Colorado. Poate au dormit într-o peşteră.

— Nu sunt sigură că se mai poate întâmpla aşa ceva. Ei încearcă să fie prieteni într-un fel în care noi n-am putut când eram tineri. Băieţi şi fete.

— Nelson nu pare mulţumit, îi anunţă apăsat bunica

Springer.

— A fost el vreodată mulţumit? întreabă Harry.

— Când era mic, părea foarte optimist, răspunde bunica.

— Bessie, ce părere ai, ce l-a făcut să se întoarcă acasă?

Coana mare oftează.

— O dezamăgire. O găluşcă pe care n-a putut s-o înghită. Totuşi, te previn: dacă fata asta nu se poartă frumos sub acoperişul nostru, eu o să mă mut de-aici. Am discutat cu Grace Stuhl pe tema asta după slujba de la biserică, iar ea e mai mult decât dornică, biata de ea, să mă primească. Crede că asta i-ar putea prelungi viaţa.

— Mamă, o întreabă Janice, nu pierzi *All în the Family?*

— E un episod pe care l-am mai văzut, ăla în care vechea iubită a lui Archie se întoarce să-i ceară nişte bani. Acum, că-i vară, nu dau decât reluări. Totuşi, speram să prind *Familia Jefferson*, la nouă şi jumătate, înainte de ora dedicată serialului cu Moise, dacă o să mai fiu trează. Poate o să urc să-mi odihnesc picioarele. Când i-am făcut pătuţul lui Nellie, m-am lovit într-un colţ şi de-atunci mi se tot zbate o venă.

Se ridică schimonosindu-se de durere.

— Mamă, îi spune Janice impacientată, aş fi făcut eu paturile alea dacă m-ai fi aşteptat. Hai să mergem sus, să arunc o privire în camera de oaspeţi.

Harry le urmează, pleacă de pe verandă (aici situaţia devine de-a dreptul tragică, fagul e negru ca smoala, iar fluturii de noapte captivi în plasă dau din aripi până la epuizare) şi intră în sufragerie. Îi plac pulpele ce se zăresc de sub rochia de tenis când Janice urca scările s-o ajute pe maică-sa să pună lucrurile în ordine. Trebuie să-ncerce să i-o tragă într-o noapte când sunt amândoi treji. Ar putea să urce să-i dea o mână de ajutor, dar în clipa asta se lasă sedus de chipul alb, exotic, al femeii de pe coperta numărului din iulie al *Consumer Reports*, pe care l-a adus la parter în dimineaţa asta, să-l citească în ora binecuvântată dintre plecarea bunicii la biserică şi plecarea lui şi a lui Janice la club. Revista încă se odihneşte pe braţul fotoliului rabatabil Barcalounger, pe care cândva tronase la orele serii bătrânul Springer. Nici cu tunul

nu-l puteai clinti de-acolo, iar când se ducea la baie sau la bucătărie, să-şi aducă un Pepsi diet, pe fotoliu nu se aşeza nimeni. Harry se aşază şi se face comod. Fata de pe copertă are pe cap un melon alb şi are faţa vopsită cu alb deasupra reverelor smochingului complet alb. E machiată cu roşu, alb şi albastru, ca un clovn, iar pe mâna ridicată are un strop lipicios de lapte demachiant. Curată frişcă, manechinele sunt nişte prostituate, fetele din filmele porno îşi întind frişca pe faţă. *Broadway testează produsele demachiante* scrie sub ea, pentru că demachiantul e unul din bunurile de consum testate în numărul acesta, pe lângă brânza de vaci (cât de impură este? Este destul de impură), instalaţiile de aer condiţionat, combinele stereo şi deschizătoarele de conserve (oare de ce s-or face conserve paralelipipedice?). Se apucă să termine articolul despre instalaţiile de aer condiţionat şi citeşte că, dacă locuieşti într-o zonă cu umiditate ridicată (iar el presupune că acesta e şi cazul lui, cel puţin în comparaţie cu Arizona), aproape toate modelele au tendinţa să picure, unele până într-atât de mult, încât *fac din instalarea lor deasupra unei curţi interioare sau a unei alei o alegere îndoielnică.* Ar fi drăguţ să aibă un patio pe lângă livingul cu planşeul la nivelul demisolului, cum are Webb Murkett. Webb şi pizduţa aia de Cindy, care arată tot timpul ca stropită cu furtunul. Şi totuşi, Rabbit e mulţumit. Asta-i place, armonia domestică. Femeile care se învârt trebăluind deasupra lui şi noaptea de vară ca un lac care clipoceşte la ferestre. Are timp să citească despre combinele stereo şi chiar să răsfoiască şi articolul despre împrumuturile pentru maşini până să se întoarcă Nelson şi Melanie din noaptea asta, cu trei cutii colorate de pizza. Harry îşi scoate iute ochelarii de citit, cu ei pe nas se simte de parcă ar fi în pielea goală.

Chipul băiatului s-a mai înseninat şi chiar poate fi numit vesel.

— Măi, frate, îi spune lui taică-său, Mustangul lui mami o ia ca din puşcă când îi dai blană. O Panteră Neagră{31} într-un Caddy cam din ’69 şi-a tot ambalat motorul, dar l-am lăsat mofluz. Pe urmă s-a ţinut după noi hăt până la Running Horse

Bridge. A fost o scenă de infarct.

— Te-ai întors pe-acolo? Doamne, nu-i de mirare că ţi-a luat atât de mult.

— Nelson mi-a arătat oraşul, îi explică Melanie, cu zâmbetul ei muzical, care lasă în aer o urmă de zumzet când porneşte spre bucătărie cu cutiile plate de carton; are deja mersul acela drept, plăcut al chelneriţelor.

Strigă după ea:

— Oraşul ăsta a avut parte şi de vremuri mai bune.

— Mi s-a părut ado-ra-bil, pluteşte până la el răspunsul ei. Localnicii îşi zugrăvesc casele fiecare în altă culoare, de zici că eşti pe coasta Mediteranei.

— Treaba asta o fac mexicanii, zice Harry. Mexicanii şi macaronarii.

— Tati, eşti plin de prejudecăţi. Ar trebui să călătoreşti mai mult.

— Ei, hai că am glumit. Iubesc pe toată lumea, mai ales când am geamurile de la maşină blocate. Adaugă: Toyota urma să ne plătească mie şi maică-tii un drum la Atlanta, dar apoi o reprezentanţă de pe lângă Harrisburg ne-a luat la totalul vânzărilor şi au câştigat ei excursia în locul nostru. Era o chestie zonală. M-a deranjat, fiindcă întotdeauna am fost curios să văd cum e în sud: ador vremea toridă.

— Nu fi aşa zgârie-brânză, tati. Du-te în vacanţă pe cheltuiala ta.

— În vacanţă… păi, suntem destul de legaţi de locşorul ăla din Pocono.

Motivul de mândrie şi bucurie al bătrânului Springer.

— La Kent am urmat un curs de sociologie. Eşti aşa de strâns la pungă pentru că te-ai obişnuit cu sărăcia în copilărie, în timpul Crizei Economice. Ai rămas traumatizat.

— N-am dus-o aşa de rău. Papsi câştiga binişor, tipografii n-au fost puşi pe liber, ca alţi meseriaşi. Oricum, dar cine zice că sunt strâns la pungă?

— Deja îi datorezi lui Melanie trei dolari. A trebuit să împrumut de la ea.

— Vrei să zici că pizzele astea au costat treişpe dolari?

— Am luat două baxuri de cutii de bere, să le stropim.

— Atunci, tu şi cu Melanie n-aveţi decât să vă plătiţi berea. Noi nu bem bere. Îngraşă.

— Unde-i mami?

— Sus. Şi încă ceva. Nu lăsa maşina maică-tii în faţă cu capota coborâtă. Chiar dacă nu plouă, din arţari picură o chestie lipicioasă pe scaune.

— Mă gândeam că s-ar putea să ieşim din nou mai târziu.

— Glumeşti. Parcă ziceai că n-ai prins decât o oră de somn astă-noapte.

— Tati, las-o mai moale. Merg pe douăzeci şi trei de ani.

— Douăzeci şi trei, şi n-ai strop de minte. Dă-mi cheile. O să bag Mustangul în garaj.

— *Ma-mi*, strigă băiatul în sus. Tati nu-mi dă maşina ta, să mă plimb!

Janice coboară. Şi-a pus rochia verde-închis şi arată obosită. Harry îi spune:

— Nu l-am rugat decât să bage maşina în garaj. Seva de la arţari încleiază banchetele. Zice că vrea să iasă din nou în oraş. Dumnezeule mare, e aproape ora zece!

— Arţarii au terminat cu picuratul pe anul ăsta, îl contrazice Janice. Iar lui Nelson îi spune doar atât: Dacă nu vrei să mai ieşi în oraş, poate ar trebui să ridici capota. Acum două nopţi a fost o furtună îngrozitoare. A căzut şi grindină.

— De ce crezi că ai toată capota neagră şi pătată? o întreabă Rabbit. Seva aia sau cum i-o zice picură pe pânză şi nu mai poate fi curăţată.

— Harry, nu-i maşina ta, i-o întoarce Janice.

— Piz-za, strigă Melanie din bucătărie, cu glasul ei vesel, cristalin. *Mangiamo, prego!*

— Tati e îndrăgostit rău de tot de maşini, nu-i aşa? o întreabă Nelson pe maică-sa. Zici că-s fermecate, acum, că s-a apucat să le vândă el.

— Cum rămâne cu bunica? o întreabă Harry. Vrea să mai mănânce o dată?

— Mama a zis că nu se simte bine.

— A, minunat, are una din crizele ei.

— Azi a fost o zi agitată pentru ea.

— Şi pentru mine a fost o zi agitată. Mi s-a spus că sunt un zgârie-brânză şi-mi închipui că maşinile-s fermecate.

N-ar trebui să fie aşa de ranchiunos.

— Încă ceva, Nelson, am marcat la gaura optişpe din mai puţine lovituri, ştii gaura aia din plan înclinat? Am tras o lovitură peste pârâiaş, de s-a dus mingea la dreapta, apoi am tras cu crosa uşoară de cinci, cu boltă, de-am adus-o la patru metri şi apoi am vârât-o în nenorocita aia de gaură. Tu mai ai crosele alea? Ar trebui să facem o partidă.

Îşi lasă o mână paternă pe spinarea băiatului.

— Le-am vândut unui tip de la Kent.

Nelson grăbeşte pasul să scape de atingerea lui taică-său.

— Cred că-i cel mai tâmpit joc inventat vreodată.

— Să ne povesteşti despre zborul cu deltaplanul, îl roagă maică-sa.

— E marfă. Foarte liniştit. Te poartă vântul şi nu simţi nimic. Unii mai întâi se droghează, dar e periculos, ajungi să crezi că poţi să zbori pe bune.

Drăguţa de Melanie a aşezat farfuriile şi a pus pizzele din cutii pe nişte tăvi. Janice o întreabă:

— Melanie, tu faci deltaplanorism?

— Ah, nu, răspunde fata. Aş muri de frică.

Chicotitul ei nu-i curmă privirea fixă, strălucitoare, de culoarea caramelului.

— Pru făcea deltaplanorism cu Nelson. Eu una n-am îndrăznit.

— Cine-i Pru? se interesează Harry.

— N-o cunoşti, îi răspunde Nelson.

— Ştiu asta. Ştiu că n-o cunosc. Dacă aş cunoaşte-o, n-ar mai trebui să te-ntreb.

— Cred că suntem cu toţii întorşi pe dos şi indispuşi, intervine Janice, ridicând o felie de pepperoni şi punând-o pe o farfurie.

Nelson presupune că farfuria este pentru el.

— Spune-i lui tati să nu se mai ia de mine, se plânge el, aşezându-se la masă de parcă tocmai ar fi căzut de pe o

motocicletă şi l-ar durea tot trupul.

În pat, Harry o întreabă pe Janice:

— Ce-l frământă pe puşti, ai idee?

— Habar n-am.

— Ceva îl roade.

— Da.

În timp ce despică firu-n patru, se aude televizorul bunicii Springer, o freacă de zor cu Moise, după tenta biblică a vocilor, strigăte şi vuiete cu muzică în crescendo între ele. Coana mare adoarme cu televizorul deschis şi câteodată acesta pârâie toată noaptea dacă Janice nu se duce în vârful picioarelor să-l închidă. Melanie s-a dus la culcare în camera cu manechinul. Nelson a urcat la etaj să se uite la *Familia Jefferson* cu bunică-sa şi, până să urce şi ai lui, s-a dus la culcare în fosta lui cameră, fără să le mai ureze noapte bună. Morocănos cât cuprinde. Rabbit se întreabă dacă tânăra pereche de la ţară o să vină mâine la salon. Chipul palid, rotund al fetei şi ecranul televizorului la care nu se mai uită nimeni în camera bunicii Springer se amestecă în mintea lui în timp ce muzica exaltată răsună tot mai tare. Janice îl întreabă:

— Cum ţi s-a părut fata?

— Fetiţa Melanie. Ciudată. Oare toţi cei din generaţia lor se poartă de parcă le-ar fi picat un bolovan în cap şi li s-a părut cea mai plăcută experienţă din lume?

— Cred că încearcă să se dea bine cu noi. Probabil că-i greu să intri în casa iubitului tău şi să-ţi şi găseşti locul. N-aş fi rezistat nici măcar zece minute acasă la maică-ta.

Ea habar n-are ce săgeţi veninoase arunca mami la adresa ei.

— Mami a fost ca mine, explică Harry. Nu-i plăcea înghesuiala.

Câte o persoană nouă la fiecare capăt al casei şi stafia bătrânului Springer aşezată comod pe fotoliul rabatabil Barcalounger.

— Nu se poartă ca nişte îndrăgostiţi, remarcă el. Sau aşa or fi oamenii din ziua de azi? Jos labele!

— Cred că nu vor să ne şocheze. Ştiu că trebuie să se ferească de mama.

— Sunt de-ai noştri!

Janice îi cântăreşte spusele. Se-aud scârţâind patului şi paşii greoi ce se târâie de cealaltă parte a peretelui, iar ţipetele exaltate de la televizor sunt reduse la tăcere cu un clic. Burt Lancaster tocmai îşi făcea încălzirea. Dinţii ăia or fi chiar ai lui? Toate starurile de cinema şi-au pus coroană. Chiar şi Harry avea o grămadă de probleme cu molarii, iar acum sunt bine mersi, în siguranţă, nu îl dor, îmbrăcaţi în jacheţele din aliaj de aur, care l-au costat patru sute cincizeci de dolari bucata.

— Încă-i trează, zice Janice. N-o să adoarmă. Fierbe în suc propriu.

În felul ei de-a pronunţa „s”-urile, seamănă din ce în ce mai mult cu maică-sa. Ne ascundem ereditatea un timp, apoi ea tot iese la suprafaţă, din spiralele înguste de ADN.

Într-o adiere de vânt ca dinaintea unei ploi neaşteptate, umbrele frunzelor de fag freamătă şi hâţână interstiţiile neregulate ale luminii ce răzbate din stradă în locul unde tavanul se întâlneşte cu peretele îndepărtat. Afară trec trei maşini una după alta, şi dinlăuntrul lui Harry iese la suprafaţă şi se întrepătrunde cu tihna nebuloasă a patului percepţia lumii active de-afară, aflată într-o mişcare tăcută în timp ce el stă întins aici în siguranţă. El stă în patul lui, iar molarii lui, în coroanele lor.

— E o bătrânică de treabă, spune el, se descurcă-n orice-mprejurare.

— Aşteaptă şi stă la pândă, spune Janice pe un ton funest, care dovedeşte că-i mai trează decât el. Când îmi vine şi mie rândul?

— Rândul?

Patul se roteşte uşurel, Stavros îl aşteaptă lângă vitrina mare tivită de lumina prăfoasă a dimineţii. *Tu ai vrut-o.*

— După halul în care arătam şi eu, şi cearşaful azi-dimineaţă, aseară ai terminat.

Vântul se stârneşte din nou. La naiba! Decapotabila a rămas

afară, cu capota coborâtă.

— Iubito, a fost o zi lungă.

Simte că i se termină benzina.

— Îmi pare rău.

— Te iert, zice Janice. Simte nevoia să adauge: Mi-aş putea închipui că nu te mai excit ca pe vremuri.

— Nu-i adevărat, de fapt, chiar azi, la club, mă gândeam cât de sexy eşti în comparaţie cu multe din fufele alea, cu bătrâna Thelma în fustiţa ei şi cu prietena aia îngrozitoare a lui Buddy.

— Şi cu Cindy?

— Nu-i stilul meu. Prea-i dolofană.

— Mincinosule!

Te-ai prins. E mort de oboseală şi, totuşi, ceva nu-l lasă să atingă suprafaţa întunecată a somnului, iar în acea stare de semitrezie, chiar înainte să se cufunde sau chiar după ce s-a cufundat în somn, i se pare că aude nişte paşi uşori, mai tinereşti, alunecând afară, pe hol, pornind grăbiţi undeva.

Melanie se ţine de cuvânt, îşi ia o slujbă de chelneriţă la un restaurant nou din centru, chiar pe Weiser Street, de fapt, un vechi restaurant cu un nume nou, The Crêpe House. Înainte de asta se numise Café Barcelona, cu dale vopsite şi paella, grătare de fier şi gazpacho{32}; din când în când, Harry lua prânzul acolo, dar seara se adunau tot felul de elemente dubioase, hipioţi şi familii spaniole din partea de sud a oraşului în locul funcţionarilor din West Brewer şi de pe înălţimile de pe Locust Boulevard, de care ai nevoie ca să meargă bine un restaurant din oraşul ăsta. Brewerul n-a fost niciodată încântat de contactul cu latinii, cel puţin nu de la Carmen Miranda{33} şi de la toate filmele alea Walt Disney *Saludos Amigos*{34} încoace. Rabbit îşi aminteşte că pe Warren Avenue era odată un Club Castanet, dar singurele chestii spaniole fuseseră numele şi volanele portocalii de pe uniformele chelneriţelor. Înainte ca Barcelona să devină Crêpe House, aici fusese ani în şir Johnny Fryes Chophouse, unde se servea mâncare sănătoasă şi din belşug, zi şi noapte, pentru

marii mâncăi germani de modă veche, care între timp au devenit hrana viermilor din morminte şi au luat cu ei tone de cotlete de porc şi varză călită, şi un fluviu de bere Sunflower. Cu numele lui cel mai recent, Johnny Fryes este un succes. Noua rasă subţire de funcţionari din centru iese la amiază din bănci, din birourile federale şi din magazinele pustii şi îşi croieşte drum printre copacii pe care edilii i-au trântit în Weiser Square, se aşază la măsuţele rămase de la Café Barcelona şi se înfige la mult lăudatele clătite umplute cu tot felul de tocături. Chiar şi când te întorci acasă de la un film vizionat la vreunul din malluri, îi vezi acolo, înăuntru, la lumina lumânărilor, doi câte doi, aplecându-se unul către celălalt deasupra clătitelor, serioşi la culme, puşi pe fapte mari, tipii îmbrăcaţi lejer, la sacou, cu gulerele răsfrânte, iar fetele, în rochii strâmte, care se lipesc de trupul lor parcă atrase de electricitatea statică, şi încă vreo zece-doişpe exact ca ei, care stau în hol şi aşteaptă să fie conduşi la mese. Trebuie să aibă o legătură cu regimul, îşi închipuie Harry – oamenii din ziua de azi vor să simtă că mănâncă mai puţin, iar o *crêpe* sună mai curând ca o gustare, pe când dacă s-ar fi numit clătită ar fi speriat pe toată lumea în afară de copii şi de câte o Katrinka[35] de două tone. Harry se minunează că există acest nou trib de clienţi, puşi pe fapte mari, cu bani. Lumea se tot apropie de sfârşit, dar noi şi noi generaţii prea tembele s-o ştie se ivesc de parcă distracţia ar fi la început. The Crêpe House are un succes aşa de mare, încât proprietarii ei au cumpărat şi clădirea de cărămidă dărăpănată de alături şi s-au extins şi în magaziile de-acolo, lăsând intactă şi funcţională doar vechea tutungerie, care are şi-acum luminiţa de veghe alimentată cu gaz de lângă casa de marcat. Pentru a face faţă noului spaţiu de desfacere, Crêpe House avea nevoie de mai multe chelneriţe. Melanie lucrează în unele zile în tura de prânz, de la zece la şase, iar în alte zile, de la cinci până aproape de ora unu dimineaţa. Într-o zi, Harry l-a invitat pe Charlie la prânz, s-o vadă pe-această nouă femeie din viaţa familiei Angstrom, dar nu prea i-a ieşit pasienţa: apariţia tatălui lui Nelson în postură de client, cu un bărbat

necunoscut, a făcut-o pe Melanie să se îmbujoreze de jenă în timp ce-i servea în aglomeraţia de la prânz.

— N-arată deloc rău, a remarcat Charlie cu acea penibilă ocazie, uitându-se lung după tânără, care se îndepărta grăbită, cu mersul împleticit de emoţie.

Crêpe House îşi îmbracă chelneriţele într-un soi de mini colonial, purpuriu, cu o fundă mare la spate, care se leagănă în timpul mersului.

— Serios? s-a minunat Harry. Mie nu mi se pare. Dacă stau să mă gândesc bine, chiar mă deranjează… faptul că nu mă excită. Puştiul e acasă de vreo două săptămâni, iar eu ar trebui să mă urc pe pereţi.

— Eşti un pic cam bătrâior pentru urcatul pe pereţi, nu-i aşa, şefu'? Oricum, există unele femei care nu se potrivesc cu unii bărbaţi. De-aia sunt puse pe liber atâtea modele.

— După cum spuneai, e bine dotată. Balcoane zdravene, dacă stai să te uiţi cu atenţie.

— M-am uitat.

— Chestia ciudată e că nu pare să-l excite nici pe Nelson, din câte-mi dau seama. Sunt prieteni la cataramă, nu zic; când e şi ea acasă, petrec ore întregi împreună în camera lui ascultând vechile lui discuri şi vorbind Dumnezeu ştie despre ce; câteodată, când ies de-acolo, el arată de parcă ar fi plâns, dar, din câte ne dăm seama Jan şi cu mine, ea doarme în camera din faţă, unde am găzduit-o în prima noapte de ochii lui coana mare Springer, fără să ne gândim că figura asta o să ţină la infinit. De fapt, deja a şi cucerit-o pe Bessie, o ajută în gospodărie mai mult decât Janice; aşa că, în momentul de faţă, oriunde ar dormi, cred că madam ar închide ochii.

— Nu se poate să *nu* şi-o tragă, a insistat Stavros, punându-şi mâinile pe masă în felul lui caracteristic, vag ameninţător, cu palmele lipite şi degetele mari ridicate în sus.

— Aşa crezi tu, fu Rabbit de acord, dar copiii din ziua de azi sunt tare ciudaţi. Primesc tot timpul nişte scrisori din Colorado, în plicuri lungi, albe, iar ei petrec o grămadă de timp răspunzând la ele. Ştampila poştei e din Colorado, dar adresa tipărită pe plic este de la biroul unui decan de la

Universitatea Kent. Poate-a fost exmatriculat.

Charlie însă aproape că nici nu-l asculta.

— Poate ar trebui să-i bag o sârmă, dacă Nelson nu-i trage clopotele.

— Ei, hai, Charlie, n-am zis că nu i le trage, doar că nu se simte nicio mişcare în casă. Nu cred că şi-o pun pe bancheta din spate a Mustangului, are tapiţeria din vinil, iar puştanii din ziua de azi sunt prea răsfăţaţi pentru aşa ceva.

Sorbi din Margarita şi-şi şterse sarea de pe buze. Barmanul e acelaşi de pe vremea Barcelonei, pesemne că are o pivniţă plină de tequila.

— Să ţi-o spun pe-a dreaptă, nu mi-l imaginez pe Nelson cordind pe cineva, e un smiorcăit cum nu s-a mai văzut.

— Are constituţia lui bunicu-său. Iar Fred era sexy, nu te mai amăgi. Tot timpul punea mâna pe fetele de la contabilitate, de-asta au plecat aşa de multe. De unde ziceai că-i fata?

— Din California. Taică-său cred că-i un vagabond, locuieşte în Oregon după ce a fost avocat. Părinţii ei s-au despărţit de mult.

— Deci e departe de casă. Poate are nevoie de-un prieten ceva mai matur.

— Păi, eu unul sunt la doi paşi de ea, pe acelaşi palier.

— Tu faci parte din familie, bătrâne. Nu se pune. În plus, n-o apreciezi la justa valoare şi, fără-ndoială, şi-a dat seama de treaba asta. Femeile îşi dau seama.

— Charlie, după vârstă, ai putea să-i fii tată.

— Ooof. Tipelor ăstora cu trăsături mediteraneene le place să vadă puţin păr cărunt pe piept. Bătrânul *mastoras*.

— Cum rămâne cu ticăitoarea ta de tot spanacul?

Charlie zâmbi şi îşi cufundă lingura în supa rece de spanac servită de Melanie.

— E un mod la fel de bun de-a o mierli ca oricare altul.

— Charlie, eşti nebun, îi spuse Rabbit cu admiraţie.

Admiră încă o dată, în lunga lor prietenie, ceea ce i se pare c-ar fi puterea superioară de înţelegere a elementelor fundamentale ale vieţii de către Charlie, elemente pe care

Harry nu reuşeşte să le ordoneze în mintea lui.

— Nebunia este cea care ne ţine în viaţă, spuse Charlie şi sorbi cu ochii închişi în spatele lentilelor fumurii, să savureze supa mai bine. Prea multă nucşoară. Poate lui Janice i-ar face plăcere să vin în vizită, a trecut ceva timp. Aşa o să-mi dau seama cum stau lucrurile.

— Uite ce e, nu pot să te invit la mine s-o seduci pe iubita fiului meu.

— Ai zis că nu-i iubita lui.

— Am spus că nu se comportă de parc-ar fi iubiţi, dar, la urma urmei, ce ştiu eu?

— Ai nasul destul de fin. Am încredere în tine, bătrâne. Schimbă oarecum subiectul: Cum se face că Nelson se tot arată pe la salon?

— Habar n-am. Cu Melanie mai tot timpul la serviciu, nu prea are mare lucru de făcut, doar să stea pe-acasă cu Bessie ori să meargă la club cu Janice şi să înoate până i se fac ochii roz de la clor. S-a interesat oleacă prin târg după o slujbă, dar fără spor. Nu cred că s-a agitat prea tare.

— Poate îi găsim un locşor la salon.

— Nu vreau asta. Prea stă în puf şi prea-i totul roz în jurul lui.

— Se întoarce la facultate?

— Nu ştiu, mi-e şi groază să-l întreb.

Stavros îşi aşază lingura cu grijă pe masă.

— Ţi-e groază să-l întrebi, repetă el. Şi tu eşti cel care plăteşte facturile. Dacă taică-meu ar fi spus vreodată cuiva că-i e groază să facă ceva cu mine, cred că ne-ar fi căzut tavanul în cap.

— Poate n-am folosit cuvântul cel mai bun.

— Ai folosit cuvântul groază.

Îşi înălţă privirea mijită cu ceea ce, prin lentilele lui groase, păru să fie un acces de durere, să o privească mai atent pe Melanie în timp ce, într-un freamăt de volane coloniale, purpurii, pune dinaintea lui Harry o *Crêpe con Zucchini* şi dinaintea lui Charlie o *Crêpe aux Champignons et Oignons.* Mirosul aburilor de legume a rămas ca un nor de parfum

degajat din volănaşele fustiţei înainte ca ea să-şi ia zborul.

— Drăguţă, comentă Charlie, referindu-se la altceva, nu la mâncare. Foarte drăguţă.

Rabbit tot nu reuşea să vadă ce-o fi aşa grozav la ea.

Se gândea cum ar arăta trupul ei fără volane şi singurul sentiment pe care i-l inspira era o anume teamă, de parcă îi era dat să vadă o armă scoasă din teacă, sau de parcă s-ar fi uitat la o maşină inflexibilă, cu care trupul lui flasc n-ar trebui să între în contact.

Într-o seară se simte însă obligat să-i bată un apropo lui Janice:

— Nu l-am mai invitat de mult pe Charlie pe la noi.

Ea se uită la el întrebătoare.

— Ţii morţiş? Nu-l vezi destul la salon?

— Mda, eu da, dar tu nu-l vezi acolo.

— S-au dus vremurile când mă vedeam cu Charlie.

— Uite care-i treaba, tipul locuieşte cu maică-sa, care pe zi ce trece-i tot mai cicălitoare, a rămas neînsurat, tot timpul îmi vorbeşte despre nepoatele şi nepoţii lui, dar pe ăia cred că-i doare-n cur de el…

— Bine, nu trebuie să-i faci atâta reclamă. Îmi face *plăcere* să-l văd pe Charlie. Totuşi, mi se pare ciudat că încurajezi vizita asta.

— De ce nu? Din cauza poveştii ăleia vechi? Nu-i port pică. A făcut din tine o persoană mai bună.

— Mersi, replică Janice sec.

Apăsat de un sentiment de vinovăţie, încearcă să socotească de câte nopţi n-a mai adus-o la orgasm. În nopţile astea de iulie ţi se face sete, desfaci încă o bere în timp ce Phillies se dau de ceasul morţii, iar apoi în pat te cuprinde o oboseală groaznică, o letargie plăcută, care te face să înţelegi cum de e posibil ca bărbaţii să moară de bunăvoie, bucuroşi, eliberându-se pe veci de iadul obligaţiei de-a satisface o femeie. Cum Janice n-a mai fost futută de oarece timp, gesticulează tot mai rapid, iar gândul la vizita lui Charlie îi sporeşte agitaţia.

— În ce seară? întreabă ea.

— Nu contează. Ce program are Melanie săptămâna asta?

— Are vreo importanţă?

— Ar putea s-o întâlnească mai ca lumea. L-am dus la prânz la restaurantul cu clătite şi, deşi a încercat să fie drăguţă, era tot pe fugă şi n-a prea ţinut figura.

— Şi ce „figură” vrei să zici că ar fi ţinut la o adică?

— Nu mă mai chinui şi tu, e-o umezeală dată naibii în atmosferă. Mă gândeam s-o rugăm pe bunica să cumpărăm pe din două o instalaţie nouă de aer condiţionat, am citit că marca Friedrich e cea mai bună. „Figura” la care mă refer e, pur şi simplu, interacţiunea obişnuită dintre semeni. Îmi tot punea întrebări jenante despre Nelson.

— Ca de pildă? Ce-i aşa de stânjenitor la Nelson?

— Ca de pildă dacă are de gând să se întoarcă la colegiu sau nu, şi de ce tot dă târcoale salonului.

— De ce n-ar da? A fost al lui bunicu-său, iar lui Nelson i-au plăcut dintotdeauna maşinile.

— Cel puţin îi place să le bubuie în stânga şi-n dreapta. Ai observat că Mustangul scoate un zgomot ciudat?

— N-am observat, răspunde Janice precaută, turnându-şi încă o duşcă de Campari.

În încercarea de-a mai reduce consumul de alcool, de-a încetini instalarea grăsunitei cronice, a declarat că pentru ea băutura verii ar fi Campari cu sifon, dar uită tot timpul să toarne şi sifonul. Adaugă:

— S-a obişnuit cu drumurile alea netede din Ohio.

La Universitatea Kent, Nelson cumpărase de la un absolvent un Thunderbird vechi, iar când s-a hotărât să plece în Colorado l-a vândut pe jumătate din banii cu care-l cumpărase. Amintirea asta îi sporeşte lui Rabbit senzaţia sufocantă că-i tras în piept.

— Şi acolo au limita de viteză de o sută de kilometri pe oră, i-o întoarce el. Biata noastră ţărişoară încearcă să economisească nişte benzină înainte ca arabii să transforme dolarii noştri în firfirici, iar copilaşul ăla al tău merge cu o sută la oră în viteza a doua.

Janice ştie că încearcă s-o scoată din pepeni şi-i întoarce

spatele cu acea iuţeală electrică a unui film dat cu repezitorul, apoi se îndreaptă către telefonul din sufragerie.

— Îl invit săptămâna viitoare, spune ea, dacă asta o să te facă mai puţin prost.

Charlie întotdeauna aduce flori, ambalate într-un cornet de hârtie verde prins cu capse, pe care i le înmânează bunicii Springer. După toţi aceşti ani de pupat în cur familia Springer, ştie cum s-o ia pe văduvă. Bessie le primeşte fără să schiţeze un zâmbet prea larg; numele ei de fată a fost Koerner şi nu a aprobat niciodată din toată inima faptul că Fred a angajat un grecotei, apoi presimţirea ei funestă s-a adeverit când Charlie a avut cu Janice o aventură cu consecinţe absolut dezastruoase, pe vremea aselenizării. Ei bine, în ziua de azi nimeni nu se mai duce prea des pe Lună.

Odată dezambalate, florile se dovedesc a fi nişte trandafiri de culoarea şargului. Janice le pune gângurind într-o vază. S-a îmbrăcat pentru ocazia asta cu o rochie de vară cu un imprimeu de margarete plăcut ochiului, care-i pune în valoare umerii bronzaţi. Din cauza căldurii, îşi poartă părul lung prins în coc, să le reamintească tuturor gâtul ei subţire şi să-şi etaleze lanţul de aur din solzişori de peşte suprapuşi, pe care i l-a oferit Harry în urmă cu trei ani, la a douăzecea aniversare a căsătoriei lor. La data aceea a dat pe el nouă sute de dolari şi acum trebuie să valoreze o mie cinci sute, căci aurul a luat-o razna în criza actuală. Se apleacă spre Charlie să-l sărute pe gură, nu pe obraz, reamintindu-le astfel fără vreun efort deosebit celor care îi privesc că odată aceste două trupuri s-au întrepătruns.

— Charlie, eşti prea slab, remarcă Janice. Nu ştii să mănânci cum trebuie?

— Bag în mine ca într-un spital, Jan, dar nu se mai lipeşte nimic de mine. Tu, în schimb, arăţi minunat.

— Melanie ne-a impus tuturor un stil de viaţă sănătos. Nu-i aşa, mamă? Mâncăm grâu încolţit şi lăstari de lucernă şi nu mai ştiu ce. Plus iaurt.

— Mă simt mai bine, Dumnezeu mi-e martor, se pronunţă

Bessie. Nu ştiu, totuşi, dacă e vorba despre dietă, sau faptul că avem mai multă veselie în casă.

Buricele pătrate ale degetelor lui Charlie încă se reazemă pe braţul bronzat al lui Janice. Rabbit vede acest lucru cu aceiaşi ochi cu care ar privi orice fenomen al naturii – un scarabeu japonez pe-o frunză sau două crengi de copac ce se freacă una de alta în bătaia vântului. Apoi îşi aminteşte, coborând la nivelul molecular, cum e dragostea: uriaşă, cu pielea lipită de piele, ca nişte planete ce se ciocnesc.

— Mâncăm cu toţii prea mult zahăr şi sare, spune Melanie, cu vocea ei veselă, ce răsună din sfere înalte, părând detaşată de ceea ce se-ntâmplă dedesubt, ca o binecuvântare solicitată de nimeni.

Mâna lui Charlie se desprinde ca arsă de pe pielea lui Janice; e numai ochi şi urechi, ca un războinic; în semiobscuritatea acestei camere din faţă, prin care trebuie să treacă toţi musafirii, profilul îi străluceşte, cu fruntea îngustă şi cu bărbia proeminentă, iar muşchii din jurul scobiturii din bărbie îi freamătă. Pare mai tânăr decât la salon, asta poate din cauză că aici lumina-i slabă.

— Melanie, spune Harry, ţi-l aminteşti pe Charlie de la prânzul de zilele trecute, nu-i aşa?

— Bine-nţeles. A comandat o porţie cu ciuperci şi capere.

— Ceapă, o corectează Charlie, cu mâna încă întinsă, pregătită s-o apuce pe-a ei.

— Charlie e mâna mea dreaptă la salonul auto, sau, dacă-l întrebi pe el, eu sunt mâna lui dreaptă. Vinde maşini pentru Springer Motors de când…

Nu-i vine în minte nicio glumă.

— De când se numeau şarete fără cai, completează Charlie şi apucă mâna fetei.

În timp ce se uită la ei, Harry se minunează de cât de îngustă e mâna ei tânără. Cu timpul, ne lăbărţăm peste tot. Picioarele bătrânelelor arată ca nişte pâinişoare cu vinişoare care dospesc. Oricum, judecând după privirea ei dusă, s-ar zice că Melanie a căzut pe spate. Charlie o ia la vrăjeală:

— Ce mai faci, Melanie? Cum îţi plac locurile astea?

— Sunt drăguţe, zâmbeşte ea. Aproape pitoreşti.

— Harry îmi spune că eşti o păpuşică de pe Coasta de Vest.

Fata îşi înalţă privirea, aşa că i se vede albeaţa de sub irisuri în timp ce-şi scrutează originile îndepărtate.

— Ah, da, m-am născut în Marin County. Maică-mea locuieşte acum într-o localitate numită Carmel. Asta-i mai la sud.

— Am auzit de ea, spune Charlie. Aveţi niscai staruri rock pe-acolo.

— Nu tocmai… zic cu… ar fi Joan Baez, dar ea cântă mai curând muzică aşa-zis tradiţională. Locuim în ceea ce pe vremuri era casa noastră de vacanţă.

— Cum de s-a ajuns la aşa ceva?

Luată prin surprindere, îi povesteşte:

— Taică-meu lucra în San Francisco ca avocat al unei mari companii. Apoi, el şi mama s-au despărţit şi a trebuit să vindem casa de pe Pacific Avenue. Acum e-n Oregon, învaţă meseria de pădurar.

— S-ar zice că-i o poveste tristă, intervine Harry.

— Taticu' nu crede asta, îi spune Melanie. Locuieşte cu o fată adorabilă, care-i pe jumătate indiancă Yakima.

— S-a întors în sânul naturii, comentează Charlie.

— E singura cale de urmat, spune Rabbit. Luaţi nişte soia.

Glumeşte, căci, de fapt, le întinde un castronel cu alune caju prăjite, marca Planters, pe care le-a cumpărat acu un sfert de ceas, pe-o inspiraţie de moment, de la băcănia de lângă magazinul de băuturi alcoolice. A dat o fugă cu Mustangul care hârâie ciudat să cumpere câte ceva pentru invitatul din seara asta. Preţul de pe borcan, 2,89 dolari, mai mare cu 30 de cenţi decât data trecută când s-a uitat la preturi, aproape l-a pus pe fugă şi a preferat să ia alune prăjite, însă până şi acestea costau mai mult de un dolar, mai exact 1,09 dolari, alune pe care în copilărie le puteai cumpăra cu sacul, în coajă, la un sfert de dolar. Aşa că şi-a pus întrebarea: Atunci, de ce dracu mai eşti bogat?! Aşa că a luat, totuşi, alunele caju.

Se simte jignit când Charlie îşi coboară privirea şi ridică o palmă cu un gest mofturos, fără să ia una.

— N-au sare, îl îndeamnă Harry, sunt pline de proteine.

— Nu mă ating de chestii nesănătoase, îi explică Charlie. Doctorul mi-a interzis categoric.

— Nesănătoase!? dă Harry să-l contrazică.

Charlie însă continuă să-şi facă lipeala cu Melanie.

— În fiecare iarnă mă duc o lună în Florida. La Sarasota, pe malul dinspre golf.

— Ce-are asta de-a face cu California? îl întreabă Janice amestecându-se în discuţie.

— E-acelaşi gen de paradis, răspunde Charlie, întorcându-i doar un umăr, astfel încât să i se adreseze în continuare tot lui Melanie. E plăcerea vieţii mele. Să simţi cum îţi intră nisipul în pantofi, să porţi zi de zi aceiaşi pantaloni jerpeliţi, care-ţi vin până la genunchi. Asta se-ntâmplă pe litoralul Golfului Mexic. Urăsc partea de litoral de la Miami. Nu m-aş duce la Miami decât în burta unui aligator. Şi au destui pe-acolo: se năpustesc din canale chiar pe peluza ta şi te trezeşti că-ţi mănâncă animalul de companie. Chestiile astea se-ntâmplă mai tot timpul.

— N-am fost niciodată în Florida, spune Melanie, părând până şi ea mai strălucitoare ca de obicei.

— Ar trebui să te duci, o sfătuieşte Charlie. Acolo o să dai peste oamenii adevăraţi.

— Vrei să spui că noi *nu* suntem oameni adevăraţi? îl întreabă Rabbit provocator, sărind în ajutorul lui Janice.

Pesemne că treaba asta o doare. Ia un caju între molari şi îl sparge delicat, prelungindu-şi clipa de extaz. Prima frântură, cu limba, saliva şi dinţii. Adoră alunele. Hrană curată, nu cum e carnea. În Grădina Edenului se mâncau alune şi fructe. Prăjite, alunele caju pişcă un pic. Le preferă sărate, pline de sodiu, dar a luat din astea din consideraţie pentru Melanie; îl spală pe creier în legătură cu chimicalele. Totuşi, ceva substanţe chimice trebuie să fi pătruns şi în prăjeala asta, nimic din ce mănânci pe lumea asta nu-i inofensiv. Pesemne că Janice urăşte chestia asta.

— Şi nu sunt numai bătrâni, îi spune Charlie lui Melanie. Întâlneşti o grămadă de tineri în costumul lui Adam şi-ai Evei.

E superb.

— Janice, spune doamna Springer, pronunţând *Ceaniss*, ar trebui să ieşim pe verandă şi ar trebui să ne oferi ceva de băut. Lui Charlie îi spune: Melanie a pregătit un punci grozav, cu fructe.

— Cât de mult gin poate să absoarbă? întreabă Charlie.

Harry îl adoră pe tipul ăsta, chiar dacă se dă la Melanie de faţă cu Janice. Pe verandă, după ce s-au aşezat pe scaunele din aluminiu, fiecare cu băutura lui, şi Janice e în bucătărie ocupându-se de cină, Harry îl întreabă, dându-i şansa să iasă la rampă:

— Ce părere ţi-a făcut discursul lui Carter despre economia de energie?

Charlie înclină capul spre fata cu obrajii trandafirii şi răspunde:

— Mi s-a părut jalnic. Omul a avut dreptate. Trec printr-o criză de încredere… faţă de persoana lui.

Nu râde nimeni, cu excepţia lui Harry. Charlie pasează mingea mai departe.

— Dumneavoastră ce părere v-a făcut, doamnă Springer?

Coana mare, invitată pe scenă, îşi îndreaptă poalele şi se uită în jos de parcă ar căuta nişte firimituri.

— Mi se pare un creştin cu bune intenţii, deşi Fred întotdeauna spunea că democraţii nu-s decât o unealtă a sindicaliştilor. Una peste alta, totuşi, vreun om de afaceri de la ei ar putea să aibă o idee mai bună despre ce se poate face cu inflaţia asta.

— Chiar *este* om de afaceri, Bessie, îi spune Harry. Cultivă alune. Cu depozitul lui de acolo câştigă mai mult decât noi.

— Mie mi s-a părut trist, zice Melanie pe neaşteptate, aplecându-se în faţă, aşa că bluza ei ţigănească largă îi dezvăluie decolteul, o adâncitură de aer între sânii fără sutien, felul cum a spus că, pentru prima oară, oamenii cred că lucrurile se vor înrăutăţi în loc să se îmbunătăţească.

— E trist pentru o fată tânără ca tine, zice Charlie. Pentru vulpoii bătrâni ca noi, lucrurile se vor înrăutăţi oricum.

— Chiar crezi asta? îl întreabă Harry, sincer uimit.

I se pare că viaţa lui abia acum începe, simte, în sfârşit, pământul sub picioare, acum, că are o marjă de resurse, iar spaima înăbuşită, care înainte îl chinuia tot timpul, i s-a mai domolit. Se mulţumeşte cu mai puţin. Libertatea, despre care întotdeauna credea că-i mişcarea exterioară, se dovedeşte a fi nimic altceva decât prizărirea lăuntrică.

— Chiar cred, cu siguranţă, spune Charlie, dar ce crede oare fata asta frumoasă? Că reprezentaţia s-a încheiat? Cum *poate* crede una ca asta?

— Cred că… începe Melanie. Ah, nu ştiu… Bessie, ajută-mă.

Harry habar n-avea că-i spune lui coana mare pe numele mic. Lui i-au trebuit ani de zile de locuit sub acelaşi acoperiş ca să ajungă să-i poată spune aşa, iar asta nu s-a întâmplat decât după ce, într-o zi, din greşeală, a dat buzna peste ea în baia ei, căci pe-a lor o ocupase Janice.

— Spune ce gândeşti, o sfătuieşte bătrâna pe tânără. Aşa face toată lumea.

Globii luminoşi ai ochilor lui Melanie le scrutează pe rând chipurile şi, în final, privirea i se înalţă în sus, ca în tablourile cu sfinţi.

— Cred că putem învăţa să ne lipsim de lucrurile care sunt pe cale de dispariţie. N-am nevoie de cuţite electrice sau mai ştiu eu ce. Mai mult mă întristează costrăşul{36} şi balenele decât minereurile de fier şi petrolul.

Zăboveşte asupra acestui ultim cuvânt, silabisindu-l, şi se uită lung la Harry, de parcă el ar fi cel în mod special interesat de petrol. El îşi dă seama că ceea ce nu-i place la ea este faptul că încearcă tot timpul să-l hipnotizeze.

— Vreau să zic, continuă ea, că, atâta timp cat există organisme care se dezvoltă, încă avem o lume cu posibilităţi nelimitate.

Tonul melodios din spatele cuvintelor ei continuă să plutească în spaţiul crepuscular al verandei. Zici că vine din altă lume. De pe Lună.

— Un răzor mare cu buruieni, zice Harry. Unde mama naibii e Nelson?

Îl enervează, îşi zice el, faptul că fata e din afara acestei lumi, ceea ce face ca lumea lui să-i pară strâmtă. Se simte mai sexy până şi în raport cu baba asta grăsană, Bessie. Cel puţin, glasul ei are accentul acestui district, are în el o mare parte din viaţa lui. Atunci când a intrat din greşeală peste ea în baie n-a văzut mare lucru; ea a scos un ţipăt, şezând cu fundul pe toaletă, cu fusta în jurul genunchilor, iar el doar i-a auzit ţipătul şi n-a văzut mai nimic, doar o fâşie de bucă albă ca tejgheaua de marmură a măcelarului.

Bessie îi răspunde tristă:

— Cred că are ceva treabă în oraş. Janice trebuie să ştie despre ce-i vorba.

Janice se iveşte în pragul verandei, elegantă în rochia ei cu margarete şi un şorţ portocaliu.

— A plecat pe la ora şase cu Billy Fosnacht. Ar fi trebuit să se întoarcă până acum.

— Cu ce maşină au plecat?

— Au trebuit să ia Corona. Tu erai la magazinul de băuturi cu Mustangul.

— Aha, minunat. Apropo, ce caută Billy Fosnacht pe-aici? De ce nu s-a înrolat în armată?

Are chef să joace teatru pentru Charlie şi Melanie, să facă pe autoritarul.

Autoritate are şi Janice în felul cum ţine în mână o lingură de lemn. Se adresează tuturor celor de faţă:

— Am auzit că se descurcă foarte bine. E în anul întâi la stomatologie pe undeva prin New England. Vrea să devină… cum le zice…?

— Oftalmolog, o ajută Rabbit.

— Endodontist{37}.

— Dumnezeule! e tot ce poate Harry să zică.

În urmă cu zece ani, în noaptea în care i-a ars casa, Billy a făcut-o pe maică-sa nemernica. De atunci l-a văzut des pe Billy, în toţi anii în care Nelson a fost elev la liceul din Mt. Judge, dar n-a uitat niciodată de palma pe care i-a tras-o Peggy acestui puştan de doar treisprezece ani, de urmele degetelor ei, întipărite în roz pe obrazul delicat al copilului.

Apoi, în timp ce frişca lui Harry încă nu se răcise înlăuntrul ei, Billy a făcut-o curvă. Mai târziu în aceeaşi noapte, Nelson a jurat că-l omoară pe taică-său. *Dobitocu' dracului, ai lăsat-o să moară. Te omor. Te omor.* Harry luase poziţia de luptă să se apere. Nenorocirile vieţii. L-au purtat departe de chipurile din verandă. În tăcerea asta se aude bocănitul îndepărtat al unei vecine care-şi face de lucru cu ciocanul.

— Ce mai fac Ollie şi Peggy? întreabă el, cu vocea răguşită chiar şi după ce şi-a dres-o.

Părinţii lui Billy au dispărut din peisaj când afacerea Toyota l-a propulsat mai sus în ierarhia socială.

— Cam tot aia, răspunde Janice. Ollie e tot la magazinul de muzică. Cică Peggy s-ar fi apucat să susţină nişte cauze.

Se întoarce la amestecatul ei.

— Ar trebui să iei un avion spre Florida când te saturi de locul ăsta, îi spune Charlie lui Melanie.

— Care-i treaba cu Florida? îl întreabă Harry în gura mare. Ea zice că vine din California, iar tu o tot baţi la cap cu Florida. Nu văd legătura.

Charlie ia o gură de punci roz, amestecat cu gin, şi arată ca un bătrânel jalnic, cu pielea parcă şi mai strâns prinsă pe oasele craniului.

— Putem face o legătură.

Melanie strigă către bucătărie:

— Janice, pot să te ajut cu ceva?

— Nu, mulţumesc, drăguţo. Totu-i aproape gata. Îi e cuiva foame? Mai vrea cineva un rând de băutură?

— De ce nu? se oferă Harry, simţind că sare peste gard; adunătura de faţă n-o să fie veselă, aşa că va trebui să se înveselească pe dinăuntru. Tu ce zici, Charlie?

— În niciun caz, bătrâne. Unul e limita mea. Doctorii spun că la boala mea mi-e interzis până şi un pahar. O întreabă pe Melanie: Tu cum stai cu Kool-Aid-ul[38]?

— Nu-i spune Kool-Aid, e nepoliticos, intervine Harry, prefăcându-se că-l ceartă. Îi admir pe toţi cei din generaţia asta care nu-şi poluează trupul cu pastile şi pileală. De când s-a întors Nelson, baxurile de cutii de bere intră şi ies din

frigider de zici că-s cărbunii de pe rostogolul unei mine.

Are senzaţia c-a mai spus chestia asta nu demult.

— Vi le umplu eu, se oferă Melanie cu glasul ei cântat, luând paharul lui Charlie şi pe-al lui Harry.

Observă că ea nu-i spune nicicum. Tatăl lui Nelson. Băbălăul. Boşorogul.

— Pe-al meu fă-l mai slab, îi spune. Ca pe-un gin tonic.

Bunica Springer s-a cufundat în gândurile ei. Deodată îi spune lui Stavros:

— Nelson mă tot întreabă cum merge treaba la salon, câţi vânzători aveţi, ce salariu au, şi aşa mai departe.

Charlie îşi schimbă centrul de greutate stând pe scaun.

— Criza asta de benzină va afecta vânzările de maşini. Oamenii nu vor cumpăra vaci pe care nu le vor putea hrăni, chiar dacă deocamdată Toyota s-a descurcat destul de bine.

— Bessie, intervine Harry, n-avem cum să-i facem loc lui Nelson la vânzări fără să le facem rău lui Jake şi Rudy. Sunt oameni însuraţi, care încearcă să-şi hrănească ţâncii din comisioanele de vânzări. Dacă vrei, aş putea discuta cu Manny, să vedem dacă are nevoie de-o mână de ajutor la spălătorie.

— Nu vrea să lucreze la spălătorie, strigă Janice prompt din bucătărie.

— Aşa e, confirmă bunica Springer, mi-a spus că i-ar plăcea să vadă ce-ar putea face la vânzări. Ştii că l-a admirat dintotdeauna pe Fred, am putea spune că l-a idolatrizat…

— Ei, *haide,* protestează Harry, i se rupea în paişpe de ambii bunici de când era prin clasa a zecea. De cum a descoperit fetele şi rock-ul, toţi cei săriţi de douăzeci de ani i s-au părut nişte fraieri. Nu voia decât să se care naibii din Brewer, aşa că i-am spus: Bine, poftim biletul, dă-i bătaie. Aşa că ce tot dă târcoale şi şuşoteşte cu maică-sa şi bunică-sa?

Melanie le aduce băuturile celor doi bărbaţi. Dreaptă ca o chelneriţă, ţine câte un şerveţel triunghiular în jurul fundului înrourat al fiecărui pahar. Rabbit soarbe din băutura lui şi i se pare că-i prea tare, când el i-a cerut una slabă. Ce-i asta, vreo declaraţie de dragoste? Bunica Springer îşi lasă câte o mână

pe fiecare coapsă, cu coatele în afară, iar coatele îi sunt numai cute, ca boticul căţeluşilor din rasa shar pei.

— Ei, Harry…

— Ştiu ce vrei să zici. Jumătate din companie e-a dumitale. Bravo, Bessie, mă bucur. Dacă eram eu în locul lui Fred, ţie ţi-o lăsam pe toată.

Se întoarce rapid spre Melanie şi-i spune:

— La criza asta de benzină, ar trebui să se repună în funcţiune tramvaiele. Eşti prea tânără ca să-ţi mai aduci aminte. Mergeau pe şine, dar erau alimentate prin firele electrice de deasupra. Foarte curate. Când eram copil circulau peste tot.

— A, le ştiu. La San Francisco mai sunt şi azi tramvaie.

— Harry, voiam să zic că…

— Dar nu *tu* o conduci, continuă el către soacră-sa, şi nici n-ai s-o conduci. Iar atâta timp cât o conduc eu, Nelson, dacă vrea să lucreze acolo, poate foarte bine să-i spele maşinile lui Manny. N-am nevoie de el în salon, la vânzare. N-are deloc aptitudini. Nu-i în stare nici măcar să stea drept şi să zâmbească.

— Credeam că alea-s funiculare, îi spune Charlie lui Melanie.

— Ei, sunt şi funiculare, însă doar pe câteva dealuri. Toată lumea spune că-s extrem de periculoase, cablurile pot să cedeze, dar turiştii se aşteaptă să vadă aşa ceva.

— Harry. Cina e gata, îl anunţă Janice pe un ton aspru. Nu-l mai aşteptăm pe Nelson. E trecut de opt.

— Îmi cer scuze dacă par prea dur, li se adresează el când se ridică cu toţii să meargă la masă. Da uite, şi-acum, puştiu-i nepoliticos şi nu vine la timp la cină.

— Propriul tău fiu, spune Janice.

— Melanie, tu ce zici? Ce planuri are? Nu se-ntoarce să-şi termine facultatea?

Zâmbetul ei persistă, dar îi pare cojit, parcă pictat pe chip.

— Poate lui Nelson i se pare, spune ea alegându-şi vorbele cu grijă, c-a petrecut destul timp la facultate.

— Dar unde-i diploma aia? Îşi aude glasul în cap ca un

şuier, prins în capcană. Unde-i diploma? repetă Harry, văzând că nu primeşte niciun răspuns.

Janice a aprins lumânări pe masa din sufragerie, deşi lumina de iulie este încă atât de puternică, încât par palide. Şi-a dorit să creeze o ambianţă plăcută pentru Charlie. Draga de Jan. În timp ce se îndreaptă spre masă păşind în urma ei, privirea lui Harry poposeşte pe ceea ce doar rareori îi este dat să vadă, ceafa palidă, dezgolită. În vânzoleala creată când se aşază la masă, atinge în treacăt braţul lui Melanie, şi el dezgolit, şi aruncă o privire scurtă spre rotunjimile pârguite, ce se iţesc de sub bluza ţigănească lejeră. Ferme. Mormăie către ea:

— Scuză-mă, n-am vrut să te pun în încurcătură. Doar că nu-mi dau seama ce pune Nelson la cale.

— A, nu m-aţi pus, îi răspunde ea gângurind.

Buclele i se revarsă pe umeri în unde; obrajii îi ard. În timp ce bunica Springer se târâie spre locul ei din capul mesei, fata se uită cu coada ochiului la Harry, cu un licăr care lui i se pare şiret, şi adaugă:

— Ştiţi, cred că un factor ar fi şi faptul că pe Nelson îl preocupă tot mai mult siguranţa.

El n-o prea înţelege. Sună de parcă puştiul ar avea de gând să între în Serviciile Secrete.

Se aud scaunele trase sub fund. Rămân în aşteptare în timp ce o vagă amintire tribală a graţiei divine se înalţă la ceruri. Apoi Janice îşi cufundă lingura în supa de roşii de culoarea Coronei lui Harry. Pe unde-o fi acum? Afară în noapte, cu puştiul la volan, scârţâind din toate încheieturile. Rareori iau masa în camera asta – chiar şi acum, când sunt cinci, mănâncă la masa din bucătărie –, iar Harry observă mai nou, sprijinite de bufetul în care este ţinută argintăria familiei, fotografiile color cu Janice în ultimul an de liceu, cu părul până la umeri, pieptănat şi întors înăuntru, ca al unui paj, cu Nelson când era mic, cu ursuleţul lui preferat (care avea doar un ochi), aşezat teatral lângă o fereastră însorită din chiar această casă, apoi din nou cu Nelson, în ultimul an de liceu, cu părul aproape la fel de lung ca al lui Janice, dar mai puţin pieptănat şi cu

aspect unsuros, zâmbind asimetric în faţa aparatului, pe jumătate sfidător. Într-o ramă aurită mai lată decât cea cu pozele fiicei şi ale nepotului, Fred Springer, cu ochii înceţoşaţi şi lipsiţi de riduri, graţie magiei din camera obscură a studioului, se uită fix, dintr-un profil studiat, pe trei sferturi, la ceea ce or vedea morţii.

Charlie îi întreabă pe meseni:

— Aţi văzut că Nixon a dat o mare petrecere la San Clemente, la aniversarea aselenizării? Tipul ăsta ar trebui ţinut pentru totdeauna pe-aproape, ca o pildă vie a urii neîmblânzite.

— A făcut şi nişte lucruri bune, protestează bunica Springer pe un ton oarecum ofensat, înţepat şi sec.

Harry îl recunoaşte imediat după toţi aceşti ani.

Încearcă s-o ajute, să-şi ceară scuze dacă a fost prea dur cu ea în legătură cu cine conduce compania.

— A iniţiat relaţiile diplomatice cu China, spune el.

— Şi cu ce dureri de cap ne-am ales de pe urma asta, i-o întoarce Stavros. Cel puţin, în toţi anii în care au avut boală pe noi nu ne-au costat un sfanţ. Nici petrecerea asta dată de el n-a fost ieftină. A fost acolo toată lumea – şi Red Skelton{39}, şi Buzz Aldrin{40}.

— Ştiţi, cred că i-a frânt inima lui Fred, se pronunţă bunica Springer. Afacerea Watergate. A urmărit scandalul până la sfârşit, când de-abia îşi mai putea sălta capul de pe pernă şi-mi spunea: „Bessie, n-a existat nicicând un preşedinte care să nu fi făcut mai rău ca el. Lumea îi poartă pică fiindcă nu-i un tip monden. Dacă ar fi fost implicat Roosevelt sau unul din băieţii Kennedy, spunea el, n-ai fi auzit nici măcar un *huo* la adresa cazului Watergate”. Şi chiar credea ce spune.

Harry aruncă o privire spre fotografia cu ramă aurită şi i se pare că-l vede dând din cap a aprobare.

— Eu te cred, spune el. Bătrânul Springer niciodată nu mi-a dat sfaturi proaste.

Bessie îl priveşte pe furiş, să vadă dacă nu-i cumva sarcastic. El însă îşi păstrează expresia nealterată ca o fotografie.

— Apropo de familia Kennedy, deschide Charlie subiectul – chiar că vorbeşte prea mult din cauza unui singur Kool-Aid –, ziarele e clar că iar se ocupă serios de incidentul Chappaquiddick{41}. Ajungi să te-ntrebi ce se mai poate spune despre un tip aflat într-un loc uitat de Dumnezeu, care, în loc să ajungă acolo, cade cu maşina de pe un pod?

Şi Bessie se poate să fi luat prea mult sherry la bord, pentru că de-abia îşi mai stăpâneşte lacrimile.

— Fred, spune ea, nu s-ar mulţumi niciodată cu o chestie prea simplă. „Uită-te la rezultat", mi-a spus el nu o dată. Uită-te la rezultat şi apoi fă calea întoarsă.

Ochii ei negri ca murele îi provoacă enigmatic.

— Care a fost rezultatul? pare să-i întrebe acum cu propriul ei glas. Rezultatul a fost că o biată fată din ţinuturile miniere a fost omorâtă.

— Ah, mama, intervine Janice. Tati avea un dinte împotriva democraţilor. L-am iubit enorm, dar nu puteai să-i scoţi chestia asta din cap.

— Nu ştiu ce să zic, Jan, o contrazice Charlie. Cele mai rele lucruri pe care le-am auzit rostite de tatăl tău despre Roosevelt au fost că ne-a momit să intrăm într-un război şi că a murit de gât cu amanta. Se pare c-a avut dreptate în ambele cazuri.

Acestea fiind zise, se uită la lumina lumânării, ca un trişor care a scos un as din mânecă.

— Şi când te gândeşti ce poveşti ni se servesc acum despre cum se distra Jack Kennedy la Casa Albă cu gagicuţele mafioţilor şi cu fetele adunate direct de pe stradă, lucruri pe care Fred Springer nici măcar în visele lui cele mai negre nu şi le-ar fi imaginat.

Alt as. Lui Harry i se pare că seamănă, într-un fel, cu Fred Springer aceleaşi tâmple înfundate, acelaşi păr bine pieptănat. Chiar şi aceleaşi smocuri de sprânceană care ies în afară ca nişte tunuri de jucărie.

— N-am înţeles niciodată ce-a fost atât de rău cu treaba aia de la Chappaquiddick. Doar *a încercat* s-o scoată afară.

Confruntat cu apa, flăcările, bolboroselile fără sens: un om

e neajutorat în astfel de situaţii.

— Ce-a fost rău în toată treaba asta, îi explică Bessie, e faptul c-a băgat-o înăuntru.

— Tu ce crezi despre toată povestea asta, Melanie? o întreabă Harry, să-l calce pe nervi pe Charlie. Tu cu ce partid ţii?

— Ah, partidele astea! exclamă ea în transă. Cred că amândouă sunt rele.

Re-le: un cuvânt suspendat în aer.

— Dar, în ceea ce priveşte Chappaquiddick, o prietenă de-a mea îşi petrece fiecare vară pe insulă şi se miră cum de nu cad mai mulţi de pe podul ăla, că n-are parapete, nimic. Supa asta e formidabilă, o laudă ea pe Janice.

— Supa aia de spanac de acum două zile a fost excepţională, îi spune Charlie lui Melanie. Poate avea un pic prea multă nucşoară.

Janice fumează o ţigară şi îşi încordează auzul, doar o să se audă o portieră trântită.

— Harry, mă ajuţi să strâng masa? Poate vrei să tai carnea în bucătărie.

În bucătărie aerul e înăbuşitor din cauza mirosului puternic, respingător, de miel prăjit. Lui Harry nu-i place să i se reamintească că mâncăm creaturi vii, cu ochi şi inimi; îi plac alunele sărate, hamburgerii, mâncarea chinezească, plăcinta cu carne.

— Ştii că nu ştiu să tai carnea de miel, îi spune. Nimeni nu ştie. Ai gătit aşa ceva doar pentru că îţi închipui că asta mănâncă grecii, să te dai mare în faţa fostului tău iubiţel.

Ea îi dă setul de cuţite cu mânere de os crestate.

— Ai făcut treaba asta de sute de ori. Taie feliile paralele, perpendicular pe os.

— Uşor de zis. De ce n-o faci tu, dacă-i aşa de uşor? Futu-i!

Îşi zice că-i mai greu să înjunghii pe cineva decât pare prin filme, când tai din carnea nefăcută bine, întâmpini o rezistenţă straşnică, dai peste zgârciuri, porţiuni tari. Dacă ar fi să se-ajungă până acolo, mai curând i-ar da cu un pietroi în cap, sau cu oul acela de sticlă verde, pe care bunica-l

păstrează de bibelou în camera de zi.

— Ascultă, şuieră Janice.

Din stradă s-a auzit o portieră trântită. Se-aud paşi tropăind pe verandă, pe veranda lor, iar năbădăioasa uşă de la intrare se deschide brusc cu un zbang. Un cor de glasuri din jurul mesei îl întâmpină pe Nelson. Dar el înaintează, îşi caută părinţii şi-i găseşte în bucătărie.

— Nelson, exclamă Janice, începeam să ne facem griji.

Băiatul gâfâie, dar nu de oboseală, ci are un gâfâit superficial, de om speriat. Pare scund, dar musculos în tricoul lui cu imprimeu de culoarea strugurilor: zici că-i un spărgător îmbrăcat să se caţere pe-o vitrină, dar a fost găbjit aici, la lumina puternică a bucătăriei. Ocoleşte privirea lui Harry.

— Tati. S-a întâmplat un mic accident.

— Maşina. Ştiam eu c-aşa o să se-ntâmple.

— Mda. Toyota s-a ales cu o zgârietură.

— Corona mea! Cum adică cu o zgârietură?

— N-a fost rănit nimeni, hai să nu exagerăm.

— A fost implicată vreo altă maşină? Nu, aşa că nu te nelinişti, n-o să ne dea nimeni în *judecată*, îl asigură pe un ton sfidător.

— Nu face pe deşteptul cu *mine*.

— Bine, bine, ce naiba!

— Ai adus-o acasă?

Băiatul dă din cap a încuviinţare.

Harry îi dă cuţitul înapoi lui Janice şi iese din bucătărie să se adreseze mesenilor care stau la lumina lumânărilor – bunica în capul mesei, Melanie, cu ochii strălucitori, alături de ea, Charlie de cealaltă parte a lui Melanie, pe butonii lui dreptunghiulari se reflectă un pic dintr-o flacără.

— Păstraţi-vă calmul, n-a fost decât un mic accident, aşa zice Nelson. Charlie, vrei să tai tu carnea în locul meu? Trebuie să ies s-arunc o privire.

Vrea să pună mâna pe băiat, fie să-l împingă, fie să-l liniştească, nu ştie nici el; simpla atingere l-ar lămuri ce are de făcut, dar Nelson se ţine departe de degetele lui taică-său, ferindu-se din calea lui în noaptea de vară. Pe stradă s-au

aprins felinarele, iar culoarea roşie, de tomată a Coronei pare malefică în iluminarea de sodiu otrăvitoare – are o nuanţă de negru găunoasă, cu lustrul metalic secat. Grăbit, Nelson a parcat-o ilegal, cu partea şoferului la bordură. Harry spune:

— Partea asta arată bine.

— E partea *cealaltă*, tati. Vezi tu, explică Nelson, mă întorceam cu Billy de la Allenville, unde locuieşte prietena lui, pe un drum lăturalnic, cotit, şi, pentru că ştiam că întârzii la cină, poate am mers puţin mai repede, nu ştiu, oricum, nu poţi să mergi prea repede pe drumurile astea de ţară, sunt prea întortocheate. Şi marmota asta, sau ce-o fi fost, îmi taie calea şi, încercând s-o evit, ies de pe drum puţin, iar partea din spate patinează şi intră într-un stâlp de telefon. S-a întâmplat atât de repede, de nici nu mi-a venit să cred.

Rabbit a înconjurat maşina şi, la lumina sumbră, studiază avaria. Zgârietura începuse de la mijlocul portierei din spate şi s-a adâncit peste uşiţa capacului de la rezervorul de benzină; stâlpul a smuls semnalizatorul din spate şi lumina de poziţie laterală, plasticul translucid s-a sfâşiat şi a căzut ca un ambalaj de Crăciun, lăsând să se vadă centimetri buni de sârme colorate. Spoilerul de plastic, atât de negru, mat şi frumos finisat, încât lui Harry îi dădea o senzaţie aproape voluptuoasă ori de câte ori atingea cu el borna de beton de la parcarea din faţa salonului, marcată cu numele ANGSTROM, era acum smuls din lăcaş.

Zgârietura se prelungea până în capota portbagajului, care n-avea să se mai închidă niciodată ca lumea.

Nelson turuie ca o moară stricată:

— Billy cunoaşte un tip care lucrează într-un atelier auto de pe lângă podul spre West Brewer şi zice c-ar trebui să mergi la un service simandicos, să-ţi facă estimarea pagubei, iar pe urma, când primeşti cecul de la compania de asigurări, să-i dai lui maşina, că ţi-o repară pe mai puţini bani. În felul ăsta, se alege toată lumea cu un câştig.

— Câştig, repetă Harry ca lovit cu leuca-n cap.

Cuiele sau niturile din stâlp au lăsat zgârieturi paralele, longitudinale, pe toată lungimea zonei de impact. Fâşiile de

crom şi cauciuc au fost smulse şi atârnă jalnic, iar în spatele aripii de pe partea asta – cu o protuberanţă discretă, ce aduce cu o sprânceană, unul dintre numeroasele detalii drăguţe pe care le apreciază la japonezi – un segment din fâşia laterală a dispărut cu totul, lăsând în urma lui un şir de găurele. Până şi capacul butucului este înfundat şi zgâriat. Se simte ca şi cum el însuşi ar fi fost rănit. Simte că, la lumina malefică, asistă la o crimă la care a fost şi el complice.

— Ei haide, tati, îi spune Nelson. Să nu facem din ţânţar armăsar. Compania de asigurări o să plătească reparaţiile, nu tu. Şi, oricum, poţi să primeşti una nouă pe mai nimic, n-o să-ţi ofere o reducere extraordinară?

— Extraordinară, îl îngână Rabbit. Abia ai ieşit cu ea şi mi-ai şi buşit-o. Corona mea.

— N-am *vrut*, a fost un *accident,* futu-i! Ce vrei să fac? Să mă piş cu sânge? Să cad în genunchi şi să plâng?

— Nu te deranja.

— Tati, e doar un *lucru*; arăţi de parcă ţi-ai fi pierdut cel mai bun prieten.

În aer se stârneşte o adiere, prea sus să-i poată atinge pe ei, face să freamăte vârfurile copacilor, iar lumina străzii tremură pe metalul sluţit. Harry oftează.

— Ei bine, şi cu marmota ce s-a întâmplat?

II

După ce trece primul weekend de violenţe şi zvonuri, vara se dovedeşte a nu fi chiar aşa de rea; niciodată nu se mai formează cozi aşa de lungi la benzină. Stavros zice că, deocamdată, companiile petroliere şi-au impus preţul pe care l-au vrut, iar guvernul le-a spus să stea în banca lor, căci, altminteri, se vor confrunta cu un impozit pe profituri excesive. Melanie zice că lumea se va întoarce la bicicletă, după modelul Chinei Roşii; din salariul de chelneriţă, şi-a cumpărat o bicicletă Fuji cu douăsprezece viteze, iar în zilele senine pedalează pe panta muntelui şi la vale, cu buclele ei castanii în vânt, prin Cityview Park, până în Brewer. Spre sfârşitul lui iulie vine o săptămână cu temperaturi-record; ziarele sunt pline de statistici meteo şi fotografii şterse, ale începutului de secol, când din cauza caniculei şinele de tramvai s-au dilatat şi s-au îndoit în Weiser Square. O astfel de dogoare apasă şi dinlăuntrul nostru hainele cu care suntem îmbrăcaţi; vrem să evadăm, să ne găsim un alt eu la marginea mării sau la munte. Harry şi Janice nu vor merge mai devreme de august în Pocono, unde familia Springer are o cabană pe care în iulie o închiriază altora. Peste tot în Brewer, din aparatele de aer condiţionat picură apa în curţile interioare şi pe alei.

Într-o astfel de după-amiază toridă, cum încă mai e de lucru la caroseria Coronei, Harry împrumută de la salon un Caprice second-hand şi porneşte spre sud-vest, spre Galilee. Înaintează pe drumuri şerpuitoare, lăsând în urmă case din piatră de râu, lanuri de porumb, o fabrică de ciment, un panou care te îndrumă spre o peşteră naturală (nu s-a dus moda peşterilor

naturale cu ceva timp în urmă?), un alt panou ce înfăţişează silueta uriaşă a unui bărbat amish bărbos, şi pe care scrie: „Smörgåsbord autentic olandez”. Galilee e ceea ce se numeşte un orăşel-şnur, cu un şir deluros de case, cu un magazin alimentar într-un capăt şi-o agenţie de închiriat tractoare în celălalt. Iar în mijloc se înalţă un han vechi din lemn, cu o verandă lată pe toată lungimea etajului al doilea şi cu un restaurant renovat la primul etaj, cu vitrina plină de abţibilduri cu cărţile de credit acceptate, lipite să atragă atenţia turiştilor din autobuzele care vin de la Baltimore, în majoritate negri, Dumnezeu ştie ce-or spera să găsească aici, prin pustiurile astea. Un grup de tineri de prin partea locului taie frunză la câini în faţă la Rexall; pe vremuri nu vedeai aşa ceva la ţară, lumea era prea ocupată cu muncile. Harry vede şi un jgheab vechi, din piatră, un şir de pripoane vopsite în negru, o bancă nouă, plină de sclipici, un scuar cu un monument a cărui semnificaţie îi scapă şi un micuţ oficiu poştal din cărămidă, cu o firmă argintie, strălucitoare, pe care scrie GALILEE, pe o stradă perpendiculară pe strada mare şi care, ceva mai încolo, se termină în marginea unui câmp. Funcţionara de la poştă îi spune unde-i ferma Nunemacher, pe R. D. 2. Foloseşte punctele de reper oferite de ea – o tarabă de legume, un iaz înconjurat de sălcii, un siloz dublu aproape de drum – şi bâjbâie printre deluşoarele şi depresiunile de pământ roşu acoperite de-a valma de buruieni ce licăresc în soare, o vegetaţie nemiloasă, ce nu permite nici măcar terasamentelor crăpate, erodate, să rămână sterpe, năpădindu-le cu smocuri şi covoraşe de măzăriche-neagră şi lujere de caprifoi, şi umple aerul dogoritor, lipsit de cea mai mică adiere, cu o pâclă de vapori. Geamurile Caprice-ului sunt larg deschise, iar semnalul postului de radio din Brewer, specializat în muzică disco, se pierde, apoi îşi revine printre valurile de paraziţi, pe măsură ce-l obstrucţionează pământul şi cablurile electrice. NUNEMACHER e un nume şters pe-o căsuţă poştală de tinichea ca vai de ea. Casa şi hambarul sunt hăt departe de drum, pe-o uliţă colburoasă, cu pietre maro îngropate în praf roz.

Rabbit simte că inima i-o ia razna. Merge cu o viteză constantă, uitându-se la cutiile poştale din vecini; Ruth nu i-a dat însă, atunci când s-au întâlnit întâmplător în centrul Brewerului, cu vreo zece ani în urmă, niciun indiciu privitor la noul ei nume, iar acum o lună fata a refuzat să şi-l scrie pe-al ei în registrul lui de la salon. Pe lângă faptul că Nunemacher ar fi vecinul fiică-sii, dacă chiar e fiică-sa, trebuie să se bizuie doar pe spusele lui Ruth, cum că soţul ei n-ar fi doar fermier, ci şi proprietarul unui parc de autobuze de şcoală. Era mai în vârstă decât ea şi de-acum ar trebui să fie mort, îşi închipuie Harry. Autobuzele trebuie să fi dispărut. Cutiile poştale de pe această porţiune de drum au numele BLANKENBILLER, MUTH şi BYER. Nu-i uşor să potriveşti numele cu locuinţele care i se arată o clipă în văgăunile lor, printre copaci, la capătul uliţelor de iarbă şi pământ, îşi dă seama că bate la ochi conducându-şi fără grabă Caprice-ul roşu-aprins, deşi nu se arată nici ţipenie de om, din acest peisaj vast, care să-i urmărească mişcările. Casele cu pereţii groşi îşi ţin locuitorii înăuntru în după-amiaza asta ceţoasă, toropitoare, e prea cald să poată munci. Harry porneşte cu maşina pe-o uliţă la întâmplare, apoi se dă în marşarier în spaţiul bătătorit, cu făgaşe, dintre clădiri, în timp ce nişte porci pe lângă cocina cărora tocmai a trecut încep să se vânzolească şi să grohăie, iar o femeie grasă, cu şorţ, iese pe una din uşile casei. E mai scundă decât Ruth şi mai tânără decât ar fi ea acum, cu părul negru prins sever sub o bonetă de menonită. Îi face cu mâna şi îşi continuă drumul. E o Blankenbiller, constată el scrutând cutia poştală când coteşte pe drumul de ţară.

Celelalte două case sunt mai aproape de drum şi se gândeşte că pe jos s-ar putea apropia şi mai mult. Parchează pe o fâşie lată de refugiu, pe pământul bătătorit, brăzdat de desenul în V al pneurilor de tractor. Când coboară din maşină, îl întâmpină de la distanţă duhoarea puternică, dulceagă degajată de cocina familiei Blankenbiller, iar ceea ce îi păruse până atunci linişte devine un zumzăit constant, sec, de insecte, un substrat al peisajului. Bălăriile înflorite în toiul verii,

margaretele, ruşinea-fetei, cicoarea cresc din belşug pe marginea drumului şi-i lovesc crăcii pantalonilor când sare pe terasament.

În costumul lui bej, de vară, purtat la serviciu, se furişează în spatele gardului viu de cenuşari şi cireşi sălbatici năpădit de iederă, ale cărei frunze lucioase sunt mari ca felicitările de Sf. Valentin şi ale cărei tulpini s-au căţărat până-n vârful copacilor strangulaţi. Bolovanii de gresie colţuroşi dintr-un vechi zid surpat se înşiră dincoace de gardul viu, abia se mai ţine piatră pe piatră. Într-o breşă prin care au trecut vehicule cu roţi se opreşte să examineze grupul de clădiri din vale – şura şi casa de locuit, coteţul găinilor, cu pereţii lui de azbest, pătulul de porumb cu pereţii de ardezie, ambele nefolosite, plus o clădire ceva mai nouă, din blocuri prefabricate, cu un acoperiş din fibră de sticlă ondulată. Arată ca un fel de garaj. Pe acoperiş sunt montate un paratrăsnet din cupru, care s-a coclit în timp, şi o antenă de televizor foarte înaltă, în formă de H, proiectată să prindă semnalele care bat până aici. Harry nu vrea decât să treacă în revistă aceste acareturi, să facă o legătură între ele şi ferma Nunemacher de peste drum de următoarea pantă cu bălării, însă un zornăit discret venit de undeva dinspre clădiri, undele încreţite de la suprafaţa unui pârâiaş ce se varsă într-un mic iaz unde cândva, probabil, erau raţe, şi o harababură nevinovată de scaune şi osii de tractor vechi, şi o troacă de fier ruginită, de pe-un strat lăsat în paragină între stiva de lemne şi pajiştea tunsă din curte îl ademenesc la vale ca un fel de muzică în timp ce în minte i se învălmăşesc pretextele la care o să apeleze în caz că cineva o să se apropie şi-o să-l ia la întrebări. Această fermă paşnică, neîngrijită, s-ar zice că-i ferma unei femei care are nevoie de ajutor. O presimţire iraţională îl face să-şi audă inima bătând la fel de tare ca zumzăitul insectelor din jur. Pe urmă, în spatele şurii, unde pădurea, mai ales prin cenuşari şi cedri, pare să năpădească ceea ce odinioară a fost pământ defrişat, zăreşte carcasa galbenă, înclinată a unui autobuz de şcoală. Roţile şi geamurile i s-au dus, iar capota joasă a motorului a fost smulsă, lăsând să se vadă spaţiul gol unde un motor a fost

demontat piesă cu piesă; dar, ca un galion scufundat, stă mărturie că aici a existat un imperiu, un parc de autobuze al cărui proprietar a murit, lăsând în urmă o văduvă ce are de crescut o fiică ilegitimă. Ţărâna de sub picioarele lui Rabbit pare să se mişte, încă un cetăţean îngroaşă rândurile celor de pe tărâmul celălalt, al morţilor.

Harry s-a oprit în ceea ce cândva era o livadă, unde chiar merii şi perii acum cocârjaţi îşi lansează spre cer lăstarii din trunchiurile lor hăcuite. Deşi soarele dogoreşte, umezeala de la rădăcina ierbii din ogradă i-a făcut fleaşcă pantofii din piele de căprioară. Dacă se încumetă să mai facă câţiva paşi, o să iasă în câmp deschis şi o să poată fi reperat de la ferestrele casei. Acum se aud glasuri în casă, deşi au ecoul constant, vag al vocilor de la radio sau televizor. După alţi câţiva paşi va ajunge pe gazon, lângă o copăiţă din ipsos pentru păsărele, cocoţată strâmb pe un stâlp albastru, canelat, apoi va fi obligat să înainteze curajos, cu paşi mari, să păşească pe veranda joasă, din ciment, şi să bată la uşă. Uşii de la intrare, încastrată adânc în cadrul ei de piatră, ar cam trebui să i se împrospăteze vopseaua verde. De la şindrila uzată de pe acoperiş până la transperantele prăpădite de la ferestre, casa degajă aerul obosit al sărăciei.

Ce-o să-i spună lui Ruth dacă o să-i deschidă când bate la uşă?

Bună. Poate nu-ţi mai aminteşti de mine…

Dumnezeule. Ce n-aş da să fie aşa cum zici.

Nu, stai puţin. Nu-nchide. Poate-ţi pot fi de-ajutor.

Cum mama dracului să m-ajuţi tu pe mine? Ieşi afară! Jur pe Dumnezeu, Rabbit, că mi se face silă doar cât mă uit la tine.

Acum am bani.

N-am nevoie de ei. N-am nevoie de nimic ce pute-a tine. Când am avut nevoie de tine, ai fugit.

Bine, bine. Dar hai să ne uităm la situaţia de-acum. Fata asta a noastră…

Fată? E femeie-n toată regula. Nu că-i frumoasă? Sunt atât de mândră de ea.

Şi eu. Ar fi trebuit să avem o droaie. Straşnice gene.

Nu fi atât de al naibii de simpatic. Sunt aici de douăzeci de ani, tu unde-ai fost?

E-adevărat. Ar fi putut să-ncerce s-o găsească, ştia până şi faptul că locuieşte pe lângă Galilee. Dar n-a făcut-o. N-a vrut să dea ochii cu ea, cu felul ei de-a fi, complicată şi acuzatoare. A vrut să păstreze amintirea ei de femeie proaspăt fututăşi satisfăcută, sprijinindu-se deasupra lui, albă şi goală, într-un cot. Până să-l fure somnul, ea i-a adus un pahar cu apă. Nu ştie dacă a iubit-o sau nu, dar cu ea a cunoscut dragostea, a trăit acea nebuloasă sporire a respectului de sine care ne face din nou prunci şi care ne încarcă fiecare moment cu un scop simplu, voluptuos, la fel cum şi aceste fire de iarbă din jurul genunchilor lui sunt încărcate cu propriile lor seminţe delicate.

De jos din vale se aude o uşă trântită, dar nu pe una din laturile casei aflate în raza lui vizuală. Se aude un glas care strigă cu nota aia ascuţită pe care o folosim când ne adresăm animalelor de companie. Rabbit se retrage în spatele unui puiet de măr prea mic ca să-i poată fi ascunziş. Din dorinţa lui nestăvilită de-a vedea, de-a se apropia de acea ramură misterioasă a trecutului său care a înflorit fără el şi prin care încă mai curg energia pierdută şi înţelesul pierdut, îşi dă de gol trupul masiv, îl transformă într-o ţintă. Se înghesuie atât de tare în bietul copăcel, încât îi atinge cu buzele scoarţa în punctul unde i se bifurcă crengile, o scoarţă netedă ca sticla, cu excepţia locurilor în care ridicăturile mai închise, rugoase îi înconjoară la intervale regulate griul. Ce miracol: lucrurile cresc amintindu-şi întotdeauna să fie ele însele. Buzele i se retrag din sărutul involuntar. Chestiile alea vii, roşii, microscopice – acarieni, păduchi, îi vede – vor pătrunde în el şi se vor înmulţi.

— Hei! strigă o voce.

E vocea unei femei, tinerească, speriată şi diafană. Oare ar putea fi glasul lui Ruth aşa de tânăr după atâta amar de vreme?

În loc să dea ochii cu persoana respectivă, o ia la fugă. Urcă la deal prin iarba deasă din livadă, ferindu-se de pomii

bătrâni, sprintând de parcă de partea cealaltă a gardului viu părăginit îl aşteaptă un coş înscris cu o singură mână de sub panou, până pe cărarea roşiatică de tractoare şi înapoi la Caprice, uitându-se să vadă dacă nu cumva şi-a rupt costumul în timp ce fuge cu paşi mărunţi, simţindu-şi din plin vârsta. Gâfâie, şi-a zgâriat dosul palmei în zmeuriş sau măceş. Inima îi bate să-i sară din piept, nu alta, nici nu e-n stare să vâre cheia în contact. Când nimereşte contactul, motorul merge în gol câteva rotaţii înainte să pornească, supraîncălzit de-atâta stat în soare. Vocea de femeie care a strigat atât de diafan „Hei!" se agaţă de timpanul lui în timp ce motorul se porneşte să toarcă, iar el îşi încordează auzul să prindă strigătele urmăritorilor sau chiar o împuşcătură. Fermierii ăştia au cu toţii pistoale şi nu stau mult pe gânduri când vine vorba să le folosească, pe vremea când lucra la *Vat* ca zeţar nu trecea o săptămână fără vreo crimă rurală, iar toate erau amestecate cu sex, pileală şi cazuri de incest.

Dar norii de praf de pe lângă Galilee rămân tăcuţi deasupra huruitului scos de motorul maşinii sale. Se întreabă dacă silueta lui s-a văzut destul de clar ca să fie recunoscută de Ruth, care nu l-a mai văzut de când a pus pe el tot surplusul acesta de greutate, sau de fiică-sa, care l-a văzut o singură dată, acum o lună. Dacă o să-l reclame la poliţie şi-i menţionează numele, treaba o să ajungă la urechile lui Janice, iar ea o să-i facă viaţa un iad dacă o să audă că-i dă târcoale acestei fete. N-ar da bine nici la Rotary. Trebuie să se întoarcă. De teamă să nu se rătăcească pe partea cealaltă, îndrăzneşte să întoarcă maşina şi să o ia înapoi pe drumul de la venire, pe lângă cutiile poştale. Conchide că cutia poştală a fermei pe care a spionat-o jos în văiuga neîngrijită, cu iazul de raţe, este cea albastră, pe care scrie BYER. Vopsea proaspătă de culoarea cerului, aplicată în această vară, cu un abţibild în formă de floare, genul de ornament pe care l-ar folosi o tânără.

Byer. Ruth Byer. Rabbit îşi aduce aminte prenumele fiicei sale, pe care Jamie Nunemacher nu l-a rostit niciodată.

Într-o seară îl întreabă pe Nelson:

— Unde-i Melanie? Am crezut că săptămâna asta lucrează în schimbul de dimineaţă.

— Aşa-i. A ieşit în oraş cu cineva.

— Serios? Vrei să zici că are o întâlnire?

Meciul lui Phillies a fost amânat din cauza ploii, iar în timp ce Janice şi maică-sa stau la etaj şi se uită la reluarea unui episod din serialul *Familia Walton* el şi puştiul se trezesc că-s doar ei doi în living, Harry frunzăreşte numărul din august al *Consumer Reports*, care tocmai a sosit (*Sunt vopselele de păr sănătoase?, Teste pe şosea: 6 furgonete, O alternativă la înmormântarea de 2 000 de dolari*), în timp ce băiatul se uită într-o carte pe care a furat-o din fostul birou al lui Fred Springer de la salon, care acum îi aparţine lui Harry. Nu-şi ridică privirea.

— I-ai putea spune şi întâlnire. Mi-a spus doar că iese în oraş.

— Dar *cu* cineva.

— Desigur.

— Şi tu eşti de-acord cu asta? Ca ea să iasă cu cineva?

— Desigur. Tati, încerc să citesc.

Aceeaşi ploaie care a dus la amânarea meciului dintre Phillies şi Pirates de pe stadionul Three Rivers a măturat tot statul Pennsylvania de la vest la est, iar acum le bate în ferestrele de-aici, din Joseph Street nr. 89, în ramurile joase ale fagului care este mândria grădinii lor, şi, din când în când, răpăie pe acoperiş şi se revarsă şuvoi de pe acoperişul verandei din faţă.

— Ia să văd ce citeşti, îl roagă Harry şi întinde un braţ lung de pe fotoliul rabatabil.

Enervat, Nelson îi aruncă volumul, un manual gros despre arta vânzării automobilelor, scris de-un amic al bătrânului Springer care avea o agenţie în Paoli. Harry s-a uitat de vreo două-trei ori: predominau frazele bombastice legate de adaptarea la volumul crescând al cererii, care-i de aşteptat în zona Philly.

— Aici, îi zice el lui Nelson, scrie mai multe decât ai nevoie

să ştii.

— Încerc să înţeleg partea cu finanţarea, răspunde Nelson.

— E foarte simplu. Maşinile noi sunt ale băncii, iar maşinile second-hand sunt ale dealerului. Banca dă banii lui Mid-Atlantic Toyota când maşina pleacă din Maryland; de asemenea, există şi o garanţie pe care fabricantul o păstrează pentru cazul în care dealerul nu-şi îndeplineşte obligaţiile privitoare la achiziţia de piese de schimb, dar pe care o înapoiază anual şi care, sincer să fiu, are efectul de a reduce profitul aparent al dealerului, în caz că se trezeşte pe cap cu unul din clienţii ăia deştepţi nevoie mare, foarte interesaţi de cifre, care-şi închipuie că pot să te facă la bani. Toyota insistă să vindem totul la preţul propus de ei, aşa că nu prea avem loc de-ntors, iar asta, dacă vrei să ştii ce cred eu, te scuteşte de-o grămadă de dureri de cap. Dacă nu le place preţul, n-au decât să se-ntoarcă peste-o lună şi să-l găsească majorat cu trei sute de parai, în funcţie de cursul yenului. Totuşi, mai e şi-o altă belea cu finanţarea asta, când clientul se împrumută de unde-l trimitem noi – în general, de la Brewer Trust şi, deşi în revista asta de-aici a fost un articol nu mai departe de luna trecută despre cum ar trebui să cauţi cea mai bună ofertă de împrumut în loc să te duci unde te trimite agenţia, de fapt, e mai mare daraua decât ocaua să te iei în hără cu sistemul, doar ca să economiseşti, poate, zero cincizeci la sută din preţ – banca păstrează un procent în contul nostru, zice-se ca să acopere pierderile de la vânzările la mâna a doua, însă, de fapt, asta aduce mai mult a mită. Înţelegi? Dar de ce te interesează?

— Doar mă întrebam…

— Ar fi trebuit să te-ntrebi pe vremea când trăia bunicu-tău Springer şi puteai discuta cu el. Ştia totul despre rahaturile astea. Când îi vindea o maşină unui client, fraieru' avea impresia că-l lasă pe bietul Fred în curu' gol, când, în realitate, negocierea avea faţete multiple, ca pânza de păianjen. Când a vrut ca Toyota să-i ofere lui franciza, a revendicat cinci mii cinci sute de metri pătraţi de teren pentru un spaţiu suplimentar, pentru service, un maidan plin de

bălării, apoi a găsit un constructor care-i datora o favoare, să-i trântească o fundaţie şi să-i ridice o construcţie neizolată. Atelierul ăla încă-i imposibil de încălzit iarna, ar trebui să-l auzi pe Manny cum înjură.

— Se făceau mânăreli la vitezometru?

— De unde-ai învăţat expresia asta?

— Din carte.

— Păi…

Nu-i rău deloc, îi trece lui Harry prin minte, să aibă o discuţie pe bune cu puştiul, în timp ce ploaia cade răpăind. Nu ştie de ce îi dă o stare de nelinişte faptul că puştiul citeşte. De parcă ar complota împotriva lui. Se spune că cititul ar trebui încurajat, dar nu se spun şi de ce anume.

— Ştii că falsificarea kilometrajului e-o infracţiune. Dar poate pe vremuri, uneori, un mecanic, făcându-şi de lucru la tabloul de bord, mai lăsa să-i scape şurubelniţa în kilometraj. Cei care cumpără o maşină la mâna a doua ştiu că-şi asumă, oricum, un risc. O maşină poate să meargă treizeci şi cinci de mii de kilometri fără nicio problemă, sau poate să-i crape un cilindru chiar de-a doua zi. Cine poate să ştie? Am văzut un grad de uzură incredibil la maşini care mergeau de ziceai că-s noi. Broscuţele alea VW, să vrei şi n-ai cum să le distrugi. Au caroseria mâncată de rugină în ultimul hal, de vezi şoseaua sub picioare de la volan, dar motorul merge ca uns.

Îi azvârle cărţoiul verde. Nelson se întinde stângaci să-l prindă. Harry îl întreabă:

— Cum te simţi la gândul că iubita ta iese cu altcineva?

— Ţi-am mai spus, tati, nu-i iubita mea. E prietena mea. Nu poţi să ai o prietenă de sex opus?

— Poţi încerca şi treaba asta. Atunci, cum se face că s-a hotărât să se mute aici cu tine?

Răbdarea lui Nelson e pusă la grea încercare, dar Harry îşi spune că-i mai bine să-l piseze cu întrebări, la urma urmei, n-o să afle nimic dacă o să-şi pună lacăt gurii.

— Avea mare nevoie să scape de atmosfera din Colorado şi eu mă întorceam spre est şi i-am spus că la bunica sunt o mulţime de camere libere. Sper că nu-i o povară pentru voi,

nu?

— Aş, a vrăjit-o imediat pe bătrâna Bessie. Ce nu era în regulă cu atmosfera din Colorado, de-a trebuit s-o şteargă?

— Păi, ştii cum e… S-a dat la ea un tip nasol şi a vrut să-şi facă un pic de ordine în viaţă.

Ploaia îşi reia răpăitul zdravăn în geamurile subţiri. Lui Rabbit i-a plăcut întotdeauna senzaţia pe care i-o dă faptul că-i înăuntru când afară plouă. Ţiglele din pod, foile de sticlă nu mai groase decât cartonul fac ca el să rămână uscat. Lucruri care-l ating şi, totuşi, nu-l ating.

— *Ştii* cine-i tipul cu care-a ieşit? îl întreabă Harry delicat.

— Da, tati, şi ştii şi tu.

— Billy Fosnacht?

— Mai ai dreptul la o încercare. Gândeşte-te la cineva mai în vârstă. Şi care-i grec.

— Dumnezeule! Glumeşti! Escrocul ăla bătrân?

Nelson îl priveşte cu o vioiciune şi-un calm răutăcios. Nu râde, deşi i s-a oferit prilejul. Îi explică:

— A sunat la Crêpe House şi i-a lansat o invitaţie, iar ea şi-a zis „De ce nu?”. Pe-aici e plictiseală mare, trebuie să recunoşti. Iau doar masa împreună. Nu i-a promis c-o să se culce cu el. Problema generaţiei tale, tati, e că aveţi vederi înguste.

— Charlie Stavros, zice Harry încercând să priceapă cum stau lucrurile.

Puştiul pare pus pe vorbă. Rabbit îndrăzneşte să continue:

— Ţii minte că un timp a ieşit cu maică-ta.

— Îmi amintesc, dar toată lumea de-aici pare să fi uitat. Daţi pe-afară de prietenie.

— Vremurile se schimbă. Nu crezi c-ar trebui să fim? Să fim prieteni?

Nelson râde mânzeşte, cuibărindu-se mai comod pe canapeaua veche.

— Mă doare-n şpiţ. Nu-i viaţa mea.

— Dar a fost, zice Harry. Erai şi tu acolo. Mi-a părut rău de tine, Nelson, dar n-am găsit nicio altă soluţie. Biata fetiţă, Jill…

— Tati…

— Skeeter a murit, ştiai? Ucis în Philadelphia, într-un schimb de focuri. Cineva mi-a trimis o tăietură din ziar.

— Mi-a scris mama despre asta. Nu mă miră. Era nebun.

— Şi da, şi, parcă, nu. Ştii că zicea că-n zece ani o să moară. Chiar avea o anume…

— Tati. Hai s-o lăsăm mai moale cu discuţia asta.

— Bine. Nicio problemă. Sigur.

Plouă. Atât de dulce, atât de solid. În grădină cele mai mici pojghiţe de pământ, de sub salată şi de sub frunzele de fasole înclinate, găurite de cărăbuşi, se închid la culoare, murate, frunzele de deasupra lor sclipesc, picură în lumea vegetală ce împărtăşeşte pretutindeni secretul ploii. Rabbit îşi ia ochii de pe chipul încăpăţânat şi posomorât al lui Nelson şi se întoarce la revista lui. Cel mai bun tip de prăjitor de pâine cvadruplu, citeşte el, este cel cu control separat pentru fiecare pereche de fante în care se introduc feliile. Stavros şi Melanie, ca să vezi! Charlie îi tot zicea că-i place stilul ei.

Vrând parcă să-şi ceară scuze că i-a tăiat-o scurt lui taică-său când ploaia l-a făcut nostalgic, Nelson rupe tăcerea:

— Ce funcţie are Charlie acolo?

— E şeful departamentului vânzări. Se ocupă de maşinile second-hand, iar eu, de cele noi. Mai mult sau mai puţin. În realitate, facem de toate amândoi. Împreună cu Jake şi Rudy, fireşte.

Ţine morţiş să-i amintească puştiului de Jake şi Rudy. Ei nu sunt copii de oameni bogaţi, îşi câştigă dolarul cu sudoarea frunţii.

— Şi eşti mulţumit de prestaţia lui Charlie?

— Categoric. Ştie toate chichiţele afacerii mai bine decât mine. Şi cunoaşte jumătate de district.

— Mda, dar mă gândesc la sănătatea lui. Câtă energie crezi că are?

Întrebarea asta are o anume tentă studenţească. Nu l-a întrebat pe Nelson ce-ar fi trebuit în legătură cu facultatea, poate că ar trebui să se apropie de el. Cu atâtea femei în jur, lui Nelson nu-i e deloc greu să se ascundă.

— Energie? Trebuie să fie atent, să nu se agite prea tare, dar îşi face treaba. În ziua de azi, oamenilor *nu le place* să fie zoriţi, s-au săturat, asta era valabil pe vremuri în comerţul cu maşini. Cred că oamenii au mai multă încredere într-un vânzător care-i un pic – cum să zic? – reţinut. Nu mă deranjează stilul lui Charlie.

Se întreabă dacă o deranjează pe Melanie. Oare unde or fi, într-un restaurant? Îşi imaginează chipul ei, cu ochii strălucitori, aproape exoftalmici, ca într-o boală tiroidiană, şi obrajii care arată întotdeauna rumeni, rozalii de efort chiar şi dinainte să-şi fi cumpărat Fuji-ul, faţa ei tinerească etanşă şi netedă când zâmbeşte şi o ţine tot într-un zâmbet vizavi de profilul clasic de vulpe bătrână al lui Charlie, în timp ce o ia la vrăjeală. Iar apoi, ceva mai târziu, va urma socoteala aia de sub centură, pula lui groasă maro-albăstrie cum o au mediteraneenii, şi se mai întreabă dacă ea are acolo jos părul la fel de cârlionţat ca pe cap, s-or da huţa-huţa, nu-i vine să creadă c-o să se-ntâmple asta în timp ce ei, ceilalţi, stau aici şi ascultă răpăitul ploii.

— Mă întrebam dacă n-am putea face ceva cu decapotabilele, zice Nelson.

O anume modestie şi jenă îi îngroaşă vorbele, astfel încât par să-i curgă de pe buze una câte una, rostogolindu-se pe canapeaua gri, veche, pe care sade cu tunsoarea lui de rozătoare.

— Cu decapotabilele? Ce să facem?

— Ştii, tati, nu mă face să-ţi zic eu. Cumpără-le şi vinde-le. La Detroit nu se mai fabrică, aşa că alea vechi sunt din ce în ce mai valoroase. Pe Mustangul lui mami ai putea lua mai mult decât ai plătit.

— Dacă nu-l faci tu praf mai întâi.

Replica asta are efectul scontat.

— Căca-m-aş, exclamă băiatul, dintr-odată vulnerabil, aruncând priviri către fiecare colţ al tavanului, căutând o portiţă de salvare. Nu ţi-am făcut praf nenorocita aia de Corona, ci doar i-am înfundat puţin caroseria.

— Încă e-n service. Aia da înfundătură.

— N-am făcut-o intenţionat, Dumnezeule, tati, reacţionezi de parcă ar fi o caleaşcă divină sau aşa ceva. Ai devenit aşa de scorţos la bătrâneţe…

— Zău? întreabă el sincer, zicându-şi ca ar putea ţine cont de informaţia asta.

— Da. Nu te gândeşti decât la bani şi la *lucruri*.

— Şi asta nu-i bine, nu?

— Nu.

— Ai dreptate. Hai să-o lăsăm baltă cu maşina. Povesteşte-mi despre facultate.

— E câh! vine răspunsul prompt. E Plicti-City. Oamenii îşi închipuie că, pe chestia cu împuşcăturile de-acum zece ani, e cine ştie ce lăcaş radical, dar adevărul e că majoritatea copiilor sunt localnici din Ohio, care n-au altă idee cum să se distreze decât pilind bere până-şi varsă maţele şi caftindu-se cu cremă de ras în dormitoare. Majoritatea oricum vor intra în afacerile părinţilor, aşa că nu le pasă.

Harry îi ignoră răspunsul şi-l întreabă:

— Te-ai gândit vreodată să te duci la măgăoaia aia de fabrică Firestone? Tot citesc prin ziare că au continuat să fabrice anvelopele alea cu fibre de oţel de tip radial, model cinci sute, chiar şi după ce-au explodat o grămadă{42}.

— E tipic, confirmă băiatul. Toate produsele pe care le cumperi sunt aşa. Toate produsele americane.

— Cândva eram cei mai buni, spune Harry, cu privirea pierdută, aţintită parcă asupra unui tărâm pe care el şi cu Nelson s-ar putea înţelege de minune.

— Aşa mi s-a spus.

Băiatul îşi coboară privirea spre carte.

— Nelson, apropo de serviciu. I-am spus maică-tii că-ţi înfiinţăm un loc de muncă de vară la salon, la spălătorie şi întreţinere. Ai învăţa o grămadă doar uitându-te la Manny şi la băieţi.

— Tată, sunt prea mare să mai spăl maşini. Şi poate că am nevoie de mai mult decât de-o slujbă de vară.

— Vrei să zici că renunţi la facultate când nu mai ai decât un nenorocit de an până la absolvire?

Vocea îi devine răstită, iar băiatul pare alarmat. Se holbează la taică-său cu gura căscată, iar punctul întunecos, întredeschis, împreună cu orbitele ochilor formează trei găuri într-o faţă găunoasă. Ploaia răpăie pe acoperişul verandei în şuvoaie. Janice şi cu maică-sa coboară de la *Familia Walton* cu ochii în lacrimi. Janice îşi şterge lacrimile cu degetele şi izbucneşte în râs.

— Ce prostie să te laşi aşa dus de val. A scris în *People* cum că actorii nu se înghiţeau unii pe alţii, de-asta au pus serialul pe butuci.

— Ei, măcar îl tot reiau, comentează bunica Springer trântindu-se pe canapeaua gri alături de Nelson, de parcă această scurtă călătorie de la etaj la parter ar fi fost tot ce-i mai pot duce picioarele. Am mai văzut episodul ăsta, dar tot impresionează.

— Puştiul aci de faţă zice că s-ar putea să nu se mai întoarcă în Kent, le anunţă Harry.

Janice, care dădea să plece spre bucătărie să-şi toarne o duşcă de Campari, încremeneşte în picioare. Din cauza arşiţei, nu poartă decât cămăşuţa de noapte scurtă şi transparentă peste chiloţei.

— Ştiai asta, Harry, spune ea.

Chiloţei roşii, observă el, prin ţesătură par roz-pal. Pe vârful caniculei de săptămâna trecută şi-a tuns părul la un tip din Brewer la care merge şi Doris Kaufmann. I-a ras ceafa şi i-a tăiat bretonul; Harry încă nu s-a obişnuit cu noua ei înfăţişare; parcă ar mişuna pe-aici, pe jumătate goală, o femeie străină. Aproape că urlă la ea:

— Am ştiut pe dracu'. După toţi banii pe care i-am băgat în studiile lui?

— Păi, răspunde Janice răsucindu-se astfel încât corpul îi atinge cămăşuţa dinăuntru, poate că s-a ales cu tot ce-a putut.

— Nu pricep şi pace. Se-ntâmplă ceva dubios. Copilul se-ntoarce acasă fără nicio explicaţie, iar iubita lui iese cu Charlie Stavros, timp în care el stă aici şi-mi bate apropouri cum c-ar trebui să-l pun pe liber pe Charlie şi să-l angajez pe el în locul lui.

— Păi, decretează bunica Springer împăciuitoare, Nelson are şi el o vârstă. Fred ţi-a făcut loc, Harry, şi ştiu că, dacă era aici, îi făcea şi lui Nelson.

Înăuntru, pe servanta din sufragerie, răposatul Fred Springer, cu privirea lui înceţoşată, ascultă răpăitul ploii.

— Dar nu în conducere, o contrazice Harry. Nu cuiva care-şi întrerupe studiile când mai are doar câteva examene până la absolvire.

— Ei bine, Harry, zice bunica Springer la fel de calmă şi de blândă, de parcă serialul TV ar fi fost o pipă cu marijuana, unii ar fi zis că nu-i nimic de capul tău când te-a angajat Fred la salon. Au fost destui cei care i-au zis că face o greşeală.

Undeva la ţară, sub pământ, bătrânul fermier Byer îşi jeleşte parcul de autobuze de şcoală, care îi rugineşte în ploaie.

— Eram un bărbat la patruzeci de ani care-şi pierduse slujba fără nicio vină. Am stat la linotip şi mi-am văzut de treabă atâta timp cât a existat un linotip.

— Ai lucrat în branşa lui taică-tău, îi aminteşte Janice, or exact asta vrea şi Nelson.

— Sigur, *sigur*, răcneşte Harry, când o să-şi termine facultatea, dacă asta o să-şi dorească. Deşi, sincer să fiu, speram să-şi dorească mai mult. Dar ce atâta *grabă*? Şi de ce-a venit acasă? Dacă la vârsta lui aş fi avut norocul să ajung într-un stat cum e Colorado, să fiu al dracu de nu rămâneam acolo măcar peste vară.

Mai sexy decât se crede, Janice trage dintr-o ţigară.

— De ce nu vrei să-l ai acasă pe propriul tău copil?

— E *prea* mare ca să fie acasă! De ce se ascunde?

Judecând după mutrele lor, s-ar putea să le fi răscolit un punct sensibil, dar nu-şi dă seama despre ce-i vorba. Nu-i sigur că i-ar prinde bine să-l afle. În tăcerea atât de grăitoare, ascultă din nou ropotul ploii, o prezenţă neîntreruptă la marginea domeniului lor luminat de veioză, una blândă, insistentă, de neoprit, un milion de mici rachete ce-şi lovesc ţinta şi se scurg în pârâiaşe de pe exteriorul lucrurilor. Skeeter, Jill şi cei patru morţi de la Kent State sunt undeva

acolo, afară, oale şi ulcele.

— Lăsaţi-o baltă, zice Nelson ridicându-se în picioare. Nu vreau să lucrez cu băşinosul ăsta.

— De ce-i aşa de ostil? le conjură Harry pe femei. N-am zis decât că nu văd de ce l-aş concedia pe Charlie ca să vină puştiul să facă negoţ cu automobilele decapotabile. În timp, o să se rezolve, fireşte. Poate chiar în 1980. Tânăra America preia frâiele. O să mă halească de viu. Dar să le luăm pe rând, Dumnezeule. Avem timp cu ghiotura.

— Nu zău? îl întreabă Janice pe un ton enigmatic.

Ştie ea ceva. Pizdele întotdeauna ştiu ceva.

— Tu. Am crezut că măcar *tu* îi eşti loială lui Charlie, o abordează el direct.

— Mai mult decât propriului meu fiu?

— Îţi spun ceva. Vă spun ceva tuturor aici de faţă. Dacă pleacă Charlie, plec şi eu, şi se chinuieşte să se ridice, dar fotoliul rabatabil îl reţine de parcă ar fi încleiat.

— Ura, ura, ura! strigă Nelson smulgându-şi geaca de blugi din cuierul-pom de lângă uşa de la intrare şi trăgând-o pe el cu un gest nervos.

Arată cocoşat şi ameninţător, zici că-i un şobolan care iese să se înece.

— Acum iese să facă praf Mustangul.

Harry reuşeşte să se ridice cu greu în picioare şi îi domină pe toţi cu înălţimea lui.

Bunica Springer îşi dă cu palmele de genunchi.

— Ei bine, conversaţia asta mi-a stricat tot cheful. Mă duc să-mi încălzesc nişte apă pentru ceai. Umezeala asta îmi bagă încheieturile în draci.

— Harry, spune-i frumuşel noapte bună lui Nelson.

— El nu mi-a urat frumuşel noapte bună, protestează Rabbit, încercam să discut cu el calm despre facultate şi parcă trebuia să-i smulg cuvintele cu cleştele. Ce aşa mare secret? Nici măcar nu ştiu ce specializare şi-a ales. La început a fost anestezia, dar chimia i s-a părut prea grea, apoi antropologia, dar erau prea multe date de ţinut minte, ultima o dăduse pe ştiinţele sociale, dar acolo se mânca prea mult căcat.

— Am făcut geografia, recunoaşte Nelson, agitându-se lângă uşă, gata s-o întindă.

— Geografia! Asta-i o chestie care se predă la clasa a treia. N-am mai auzit de-un adult care să studieze geografia.

— Se pare că-i o specializare de viitor, îl contrazice Janice.

— Şi ce fac toată ziua, colorează hărţi?

— Mamă, trebuie s-o tai. Unde-s cheile de la maşină?

— Caută-n buzunarul de la balonzaid.

Harry nu se poate abţine să nu se ia de el:

— Ţine minte că drumurile de pe-aici sunt alunecoase când sunt ude. Dacă te rătăceşti, sună-l pe profesorul tău de geografie.

— Te roade rău faptul că Charlie a ieşit cu Melanie, nu-i aşa? i-o trânteşte Nelson.

— Câtuşi de puţin. Mă roade că pe tine nu te roade.

— Sunt găozar, îi spune Nelson.

— Janice, ce i-am făcut copilului ăstuia ca să merit aşa ceva?

— Ah, bănuiesc că ştii prea bine, oftează ea.

El s-a săturat până-n gât de aluziile la trecutul lui pătat.

— Am avut grijă de el, nu-i aşa? Cât ai fost tu plecată s-o dai în mirişte, cine i-a pus cerealele de la micul dejun pe masă şi cine l-a dus la şcoală?

— Tăticul meu, răspunde Nelson cu un glas înverşunat, sclifosit.

Janice intervine:

— Nellie, ce-ar fi să pleci tu acum, dacă tot vrei să pleci? Ai găsit cheile?

Puştiul le zornăie în aer.

— Comiţi o auto-sinucidere, o anunţă Rabbit. Băiatul ăsta-i un ucigaş de maşini.

— Doar ţi-am înfundat tăblăria aia nenorocită, urlă Nelson în tavan, iar el o să-mi scoată ochii, o să mi-i *scoată* toată viaţa.

Se aude uşa trântită după ce mai întâi intră o rafală tăioasă cu aromă de ploaie.

— Ei, cine mai doreşte ceai? îi întreabă bunica Springer din

bucătărie.

Se duc la ea. Mutarea din livingul înghesuit, excesiv mobilat, în bucătăria cu suprafeţele emailate curate le oferă o perspectivă mai luminoasă asupra lumii.

— Harry, n-ar trebui să fii atât de dur cu băiatul, îl sfătuieşte soacră-sa. Are destule pe cap.

— Ca, de pildă, ce?

— Ei, răspunde bunica, încă blajină în ton, pregătind nişte farfurii cu gustări, în stilul familiei Walton, problemele pe care le au toţi tinerii.

Janice are chiloţi sub cămăşuţa de noapte, dar nu şi sutien, iar în lumina puternică i se văd sub ţesătură sfârcurile, tot roz, dar de-un roz mai închis, mai mult spre vişiniu.

— E-o vârstă dificilă, spune ea. Par să aibă atâtea variante din care să aleagă şi, totuşi, n-au. Toată viaţa au învăţat de la televizor să-şi dorească şi una, şi alta, şi totuşi, când ajung la douăzeci de ani, constată că banii nu-s chiar aşa de uşor de obţinut. N-au nici măcar şansele pe care le-am avut noi.

Asta nu sună a Janice.

— Cu *cine* ai stat de vorbă? o întreabă el zeflemitor.

Janice e mai greu de pus cu botul pe labe decât înainte; îşi aranjează bretonul cu degetele făcute greblă şi-i răspunde:

— Cu nişte fete de la club. Şi copiii lor s-au întors acasă şi nu ştiu de ce să se apuce. Chestia asta are şi-un nume, nuş' ce-ul întoarcerii în cuib.

— Sindromul, zice el.

A fost dus cu zăhărelul. Câteodată, el, papsi şi mami, după ce Mim era dusă la culcare, se aşezau exact la fel în jurul mesei din bucătărie, cu cereale sau cacao, dacă nu cu o cană de ceai. Se simte destul de în siguranţă încât să sune tânguitor:

— Numai de ne-ar *cere* ajutorul, zice el. As încerca să i-l dau. Dar nu ni-l cere. Vrea să ia fără să ceară.

— Şi asta nu ţine de natura umană? i-o întoarce bunica Springer cu o voce mai vioaie.

Ceaiul e pe gustul ei şi adaugă în concluzie:

— Nelson e un băiat tare de treabă, eu cred doar că-i un pic

copleşit în clipa de faţă.

— Cine nu-i? întreabă Harry.

În pat, probabil că ploaia e cea care-l excită, insistă să facă dragoste, deşi la început Janice n-are chef.

— Ar fi trebuit să fac baie, îi spune ea, dar miroase minunat, are un miros puternic de junglă, de frunze intrate în putrefacţie jos, jos de tot, sub ferigi.

Când el nu se mai opreşte, înfundându-şi înnebunit faţa în esenţa asta, înverşunarea aspră şi răcoroasă a gestului său pune stăpânire pe ea şi juisează combativ, săltându-şi şoldurile astfel încât să-şi frece clitorisul de obrazul lui, iar apoi se lasă încălecată şi-l lasă să termine în ea. În timp ce zace istovit şi uşor ca un fulg, el ascultă din nou răpăitul ploii, care în răstimpuri se iuţeşte transformându-se într-un ritm metalic pe geam, unul mai rapid decât zvâcnetele din burlanul de fier în care se învolburează puhoaiele de apă.

— Îmi place când e Nelson acasă, îi mărturiseşte Harry neveste-sii. E minunat să ai un duşman. Îţi ascute simţurile.

Fremătând dincolo de ferestrele lor, totuşi atât de aproape încât s-ar putea considera la umbra lui, fagul primeşte ploaia, ce picură continuu din frunză-n frunză, în rafturi şi praguri.

— Nelson nu-i duşmanul tău. E băiatul tău şi acum are nevoie de tine mai mult ca niciodată, deşi nu poate s-o spună.

Ploaia, ultima dovadă care i-a rămas că există un Dumnezeu.

— Simt, spune el, că se-ntâmplă ceva ce nu ştiu.

— Aşa-i, recunoaşte Janice.

— Despre ce-i vorba?

Văzând că nu primeşte niciun răspuns, o întreabă:

— De unde ştii?

— Mama a stat de vorbă cu Melanie.

— Cât de grav e? E vorba de droguri?

— O, Harry, nu.

Ea simte nevoia să-l îmbrăţişeze, ignoranţa lui îl face, pesemne, să pară tare vulnerabil.

— Nici gând. Nelson e la fel ca tine pe dinăuntru. Îi place să se păstreze pur.

— Atunci, ce puii mei se-ntâmplă? De ce nu puteţi să-mi spuneţi şi mie?

Ea îl îmbrăţişează din nou şi râde încetişor.

— Fiindcă tu nu eşti un Springer.

După ce ea a adormit respirând regulat, molcom, el stă mult timp treaz ascultând ploaia, nu vrea să renunţe la acest zvon al vieţii. Nu trebuie să fii un Springer ca să ai secrete. Ochii albaştri atât de spălăciţi în lumina care cade pe bancheta din spate a Corollei. Gustul lui Janice i-a rămas pe buze şi se gândeşte că, probabil, n-ar fi o aromă prea grozavă pentru îngheţata Sealtest. Cât timp stă aşa treaz, de două ori opreşte câte o maşină afară şi se aude cum se deschide uşa de la intrare: prima oară, după cât de discret toarce motorul şi după paşii uşori de pe scândurile verandei, îşi dă seama că Stavros a adus-o acasă pe Melanie; a doua oară, doar câteva minute mai târziu, după motorul turat cu brutalitate înainte de oprire şi paşii apăsaţi şi sfidători, îşi dă seama că trebuie să fie Nelson, care a băut mai multe beri decât ar fi trebuit. După acustica ce însoţeşte zgomotele celei de-a doua maşini, Rabbit intuieşte că ploaia s-a mai domolit. Îşi încordează auzul, să audă paşii tineri urcând la etaj, dar o pereche pare s-o reţină pe cealaltă în bucătărie, Melanie ia o gustărică. Ce ţi-e şi cu vegetarienii ăştia, le e tot timpul foame. Mănânci întruna, dar ce-ar trebui. Cine i-a spus chestia asta cândva? Tothero, care părea atât de bătrân atunci, la sfârşit, dar cu cât o fi fost mai în vârstă decât e Harry acum? Nelson şi Melanie stau de vorbă în bucătărie până când cel ce trage cu urechea nu mai rezistă şi se lasă furat de somn. Harry visează că ţipă la băiat vorbind în telefonul de la salonul auto, dar, deşi are gura atât de căscată încât îşi vede toţi dinţii expuşi ca în buletinele acelea dentare pe care se însemnează cariile, care aduc cu un urlet, din gâtlej nu-i iese niciun sunet; fălcile şi ochii par să-i fi încremenit larg căscaţi, iar când se trezeşte i se pare c-a imitat soarele dimineţii, care îşi revarsă razele flămând după ploaia de mai înainte.

Vitrinele de la Springer Motors au fost recent spălate, iar

Harry stă în picioare şi se zgâieşte prin ele, n-au fir de praf care să-i spună că nu se află afară, într-un loc cu aer condiţionat, în lumea bine clătită şi plină de băltoace după ploaia de aseară, dar cu o uşoară urmă de oboseală în verdele copacilor de pe Route 111, din spatele lui Chuck Wagon, cu câte o frunză îngălbenită sau moartă ici-colo, în vârful crengilor stufoase, care sunt pe ducă. În această zi de lucru, traficul e în floare. Carter tot pomeneşte de-un impozit suplimentar aplicat la profiturile enorme ale companiilor petroliere, dar Harry are sentimentul că n-o să se-ntâmple nimic. Carter e deştept foc şi se roagă de mama focului, dar harul lui pare să fie cel al bătrânului Eisenhower, acela de-a nu lăsa să se întâmple prea multe, ci doar mici scurgeri zilnice.

Charlie se ocupă de-o pereche de tineri de culoare, bat palma la un schimb, le bagă pe gât un Buick model 73, de opt cilindri, bicolor, la preţul de trei miare, unor oameni de treabă, situaţi prea în coada cursei pentru supravieţuire ca să aibă de unde şti că vremurile s-au schimbat, rezervele de petrol sunt pe terminate, banii trebuie investiţi în automobilele din import cu motoare ca de maşini de cusut. S-au şi înţolit pentru ocazia asta, soţia poartă un costum de culoarea levănţicii, cu fusta demodat de scurtă, are gambele tari şi lungi şi picioarele subţiri şi crăcănate. Chiar că nu-s modelaţi după chipul şi asemănarea noastră; Skeeter avea o vorbă, că ei sunt modelul de ultimă generaţie. Fundul îi este înalt şi pietros, la fel ca şi gambele, în timp ce se învârte voioasă în jurul vechiului Buick vopsit strident, în revărsarea de soare, pe asfaltul încă ud şi sclipitor. O privelişte drăguţă, venită din trecut. Totuşi, lui Harry nu-i alungă senzaţia de jenă acră din stomac, după scurta noapte de somn. Charlie le spune ceva care-i face să se tăvălească de râs, apoi pleacă cu rabla. Charlie se întoarce la biroul lui din colţul salonului răcoros, iar Harry îl abordează acolo.

— Ce impresie ţi-a făcut Melanie aseară? întreabă el încercând să-şi înăbuşe ironia.

— E-o fată simpatică, răspunde Charlie fără să se oprească

din scris. Dintr-o bucată.

Harry ridică glasul indignat.

— Cum adică, dintr-o bucată? Din câte-mi dau eu seama, e zăpăcită ca un cintezoi.

— Nicidecum, bătrâne. E foarte cerebrală. E una din femeile alea despre care-ţi faci griji că văd totul cu atâta claritate, încât nu se abandonează niciodată plăcerilor vieţii.

— Vrei să zici că nu ţi s-a abandonat ţie?

— Nici nu mă aşteptam. La vârsta mea… cui îi mai trebuie aşa ceva?

— Eşti mai tânăr ca mine.

— Nu şi la inimă. Tu mai ai de învăţat.

E ca pe vremea când era elev în şcoala generală şi unde întorcea capul păreau să fie numai secrete, licărind printre şirurile de bănci, ţopăind de colo-colo ca mingea de pe terenul de joacă, în recreaţie, şi nu izbutea să le dezlege, fetele le ţineau departe de el, erau prea sprintene.

— A zis ceva de Nelson?

— Câte ceva.

— Ce crezi că este între ei?

— Cred că nu-s decât amici.

— Nu mai crezi că şi-o trag?

Charlie se opreşte din scris, bate cu palma în birou şi împinge hârtiile mai încolo.

— Să fiu al naibii, habar n-am cum gândesc tinerii din ziua de azi. Pe vremea noastră, dacă nu ţi-o trăgeai, îţi vedeai de drum. Cu ei s-ar putea să stea altfel treaba. Nu vor să fie nişte criminali, ca noi. Dacă chiar se *fut*, după felul cum vorbeşte ea despre el, s-ar zice că relaţia lor are tot atâta încărcătură emoţională cât alintarea unui ursuleţ de pluş înainte de culcare.

— Aşa-l vede ea, ai? Copilăros.

— Vulnerabil, aşa mi-a zis.

— Lipseşte ceva de-aici, mărturiseşte Harry. Aseară Janice mi-a aruncat nişte apropouri.

Stavros ridică graţios din umeri.

— Poate c-a rămas în Colorado… piesa care lipseşte.

— Ţi-a spus ceva anume?

Stavros întârzie să răspundă, îşi împinge cu arătătorul ochelarii cu lentile gălbui, apoi îşi odihneşte degetul pe rădăcina nasului.

— Nu.

Harry încearcă să i se plângă pe faţă.

— Nu-mi dau seama *ce vrea* puştiul.

— Vrea să se apuce de ceva în lumea reală. Cred că vrea să vină aici.

— *Ştiu* că vrea aici, dar nu-l vreau *eu* aici. Mă face să mă simt stingher. Cu mutra aia a lui, ca de înmormântare, n-ar putea să vândă…

— Nici Coca-Cola în Sahara, îi termină Charlie fraza. Chiar şi aşa însă, e nepotul lui Fred Springer. E *engonaki*.

— Mda, şi Bessie, şi Janice mă tot presează, ai văzut şi tu alaltăseară. Mă scot din pepeni. Ne-am aranjat treaba de-aici foarte bine, în plus, câte maşini vindem în iulie?

Stavros se uită pe-o coală de hârtie de sub cot.

— Douăzeci şi nouă, îţi vine să crezi? Treisprezece second-handuri, şaisprezece noi. În care intră trei din acele Celica GT, de câte zece mii de parai fiecare. N-am crezut c-o să meargă, cu concurenţa pe care le-o fac maşinile alea sport mici, care vin din Detroit la jumătate de preţ. Gălbejiţii ăştia se pricep să cerceteze piaţa.

— Aşa că dă-l dracu' pe Nelson. Oricum, n-a mai rămas decât o lună din vara asta. De ce să-i lăsăm pe Jake şi Rudy fără comisionul din vânzare doar ca să-i facem loc unui puşti prea răsfăţat ca să accepte o slujbă la service? Nici măcar nu era nevoie să se murdărească pe mâini. L-am fi putut pune la piesele de schimb.

— Ai putea să-l bagi în pâine aici, în salon. Îl iau eu sub aripa mea ocrotitoare.

Charlie nu pare să-şi dea seama că el e cel ce urmează a fi îndepărtat. Încerci să aperi pe cineva care între timp îşi trage covorul de sub picioare. Dar Charlie vede, totuşi, problema; o formulează astfel:

— Uite ce e. Tu eşti ginerele, de tine nu se pot atinge. Pe

când eu… coana mare e cea care mă ţine aici, şi e sentimentală, îi place de mine fiindcă îi amintesc de Fred cel de pe vremuri. Dar sentimentele nu-s mai puternice decât legăturile de sânge. Nu sunt în situaţia să joc tare. Dacă nu poţi să-i învingi, treci de partea lor. Mai mult, cred că pot sta de vorbă cu puştiul, să-l învăţ una-alta. Stai liniştit, n-o să se lipească niciodată de afacerea asta, e prea smucit. Seamănă cu taică-său.

— Eu nu văd nicio asemănare, zice Harry, deşi orgoliul îi e plăcut gâdilat.

— N-ai cum. Nu ştiu, se pare că-i greu să fii tată în ziua de azi. Când eram copil, mi se părea simplu. Zi-i lu' ăla micu' ce să facă, iar dacă nu se execută arde-i una. Uite cum văd eu lucrurile. Când o să pleci cu Jan şi cu coana mare câteva săptămâni în Pocono, Nelson plănuieşte să vină cu voi?

— L-au întrebat, dar n-a părut foarte încântat de idee. Când era mic, întotdeauna se simţea singur acolo. Doamne, ar fi iadul pe pământ, în spaţiul acela înghesuit. Chiar şi pe lângă casă, de fiecare dată când intri într-o cameră, hop şi el pe-acolo cu o bere.

— În fine. Cumpără-i un costum şi-o cravată şi lasă-l să vină aici. Oferă-i salariul minim, fără comision şi fără beneficii. N-o să te calce nici el pe tine pe nervi, nici tu pe el.

— Cum să-l calc pe nervi? Mă calcă în picioare. Ia tot timpul maşina şi, în plus, încearcă să-mi inoculeze un sentiment de vinovăţie.

Charlie nu se osteneşte să-i răspundă; ştie deja prea multe despre întreaga poveste.

— Păi, iată o idee bună, recunoaşte Harry. Apoi o să plece înapoi la facultate?

Charlie ridică din umeri.

— Să sperăm. Poate faci un târg cu el.

Uitându-se în jos la ţeasta fragilă, cu păr ondulat, a lui Charlie, Rabbit nu poate să-şi treacă cu vederea propriul burdihan, o protuberantă vizibilă, care-i întinde materialul costumului; a devenit o persoană şi jumătate, în timp ce aceiaşi ani i-au cioplit lui Charlie puţin câte puţin silueta

odinioară solidă.

— Chiar vrei să faci asta pentru Nelson? îl întreabă.

— Îmi place puştiul. Pentru mine nu-i decât un alt aiurit. În ziua de azi cei de vârsta lui sunt cu toţii nişte aiuriţi.

Un cuplu a parcat în lumina orbitoare de afară şi se îndreaptă spre uşa salonului, e o pereche bine îmbrăcată, ca locuitorii din Penn Park, care probabil colecţionează literatură şi cumpără pe şest un Mercedes ca pe-o investiţie rentabilă.

— Ei bine, tu hotărăşti, tu tragi ponoasele, îl previne Harry pe Charlie.

De fapt, lucrurile s-ar putea aranja foarte bine. Melanie n-ar mai fi singură în căsoiul ăla. Şi îşi dă seama că asta ar putea fi ideea lui Melanie şi metoda lui Charlie de a-şi continua vrăjeala.

— Ce citeşti? îl întreabă Melanie pe Nelson întinsă în pat.

— Ei, o chestie, acolo.

Au optat pentru patul ei din camera din faţă în aceste săptămâni cât bătrânii sunt plecaţi în Pocono. Într-o lună şi ceva de când stă aici, Melanie a mutat încet-încet manechinul fără cap într-un colţ şi a dosit câteva dintre celelalte lucruri oribile ale Springerilor – a vârât sub pat un covor de pe hol făcut sul, a pus bine un cufăr cu perdele vechi şi o maşină de cusut Singer cu pedala ruptă în fundul debaralei, deja ticsită cu haine demodate şi rămase mici, băgate în saci de polietilenă de la curăţătorie. A lipit cu scoci pe pereţi câteva postere de Peter Max{43} şi a redecorat camera după bunul ei plac. Până acum au folosit camera lui Nelson, dar patul lui din copilărie e de-o singură persoană şi într-adevăr se simte inhibat în el. N-au avut câtuşi de puţin intenţia să doarmă împreună în casa asta, dar conversaţiile lor lungi şi necesare i-au mânat inevitabil pe-acest făgaş. Sânii lui Melanie sunt, într-adevăr, după cum a remarcat Charlie dintr-o privire, mari; câteodată, balansul lor cald, planturos, îl dezgustă pe Nelson, amintindu-i-o pe cealaltă, mai puţin ţâţoasă, pe care a abandonat-o. Precizează:

— O grămadă de chestii. Sunt tot felul de constrângeri care

nu se văd, ca între agenţie şi producător. Trebuie să cumperi seturi de unelte speciale, în valoare de mii de dolari, iar ei îşi tot încarcă modelele de rahat cu ceea ce altădată erau opţiuni suplimentare şi de pe urma cărora dealerul scotea şi el un profit important. Charlie mi-a zis că un radio îl costa pe dealer ca la vreo treizeci şi cinci de dolari, iar el adăuga o sută optzeci de parai la preţul de vânzare. Văzând că producătorul devine lacom şi-i ia aceste opţiuni, dealerul trebuie să se gândească la alte şmecherii. Ca, de pildă, stratul protector de vopsea. Şi protecţia anti-rugină. Există chiar şi un tratament aplicat tapiţeriei de vinil, cică să nu se tocească în timp. Chestii de-astea. E o luptă pe viaţă şi pe moarte, dar, în acelaşi timp, e şi mişto, cu toate cuvintele astea de încurajare. Bunică-meu avea un consiliu de evaluare a eficienţei, dar tati a renunţat la el. Se vede cât colo că Charlie îl consideră un trântor care nu-şi conduce afacerea cu cap.

Ea se ridică în capul oaselor, cu sânii trândavi şi luminoşi în lumina slabă a felinarelor cu sodiu de pe Joseph Street, filtrată de coroanele arţarilor. El nu se poate sustrage ideii că ea degajă un aer profund, matern şi mistic.

— Charlie m-a invitat din nou în oraş, îl anunţă ea.

— Du-te, o îndeamnă Nelson.

Îi place schimbarea pe care o simte, Melanie şi-a săltat bustul deasupra lui, adâncind scobitura boţită în care zace. Când era mic, iar mami şi tati locuiau în apartamentul de pe Wilbur Street şi veneau în vizită aici, îl culcau chiar în camera asta, pe-atunci bunica avea părul negru, dar figurinele de lumină sculptate în tavan de cercevelele ferestrei erau aceleaşi de-acum. Mama-mare îi cânta, îşi aminteşte ei, dar nu-şi aminteşte ce anume. Unele cântece erau în germana vorbită-n Pennsylvania. *Reide, reide, Geile*…

Melanie îşi scoate o agrafa din coc şi bâjbâie în scrumieră după un chiştoc din care ar mai putea pufăi un fum-două. Îl apropie de buzele roşii şi-l aprinde; hârtia arde cu flacără. Când şi-a ridicat braţul să-şi scoată agrafa, părul de la subraţ, neras, a intrat în raza vizuală a lui Nelson. Fără să vrea, fără niciun gând anume, cariciul îi zvâcneşte mărunt, i se umple de

sânge şi începe să i se întărească în adâncitura plină de căldura ce-i aminteşte de copilărie.

— Nu ştiu ce să zic, spune Melanie. Cred că, văzându-i plecaţi, e pus pe fapte mari.

— Şi tu ce părere ai?

— Una nu tocmai bună.

— E-un tip de treabă, zice Nelson cuibărindu-se mai adânc lângă trupul ei distrat, bucurându-se de creşterea discretă a erecţiei. Chiar dacă şi-a tras-o cu mami.

— Gândeşte-te, dacă moare, cum o să mă simt? Vreau să spun că unul din motivele pentru care am venit cu tine aici a fost să scap de tot rahatul ăsta cu figura tatălui.

— Ai venit fiindcă aşa ţi-a zis Pru.

Rostirea celuilalt nume îi dă o senzaţie delicioasă, un cuţit rece înfipt în căldura din cuib.

— Ca să nu dispar în ceaţă.

— Păi, da, dar n-aş fi venit dacă n-aş fi avut şi motivele mele. Mă bucur c-am venit. Îmi place aici. E ca-n America de altădată. Toate casele astea din cărămidă solid construite, lipite una de alta.

— Mie nu-mi place. Totu-i aşa de umed şi îmbâcsit şi atât de *înghesuit*.

— Chiar aşa-ţi pare, Nelson?

Lui îi place s-o audă pronunţându-i numele ca o mâţă care toarce.

— Mi s-a părut că-n Colorado erai speriat. Era prea mult spaţiu. Sau, poate, din cauza situaţiei care s-a creat.

Nelson dă uitării statul Colorado, atenţia i se îndreaptă către erecţia de-acolo, de jos, ce aduce cu o bucată de fildeş rotunjită, şi spre fibrele feminine, musculoase ale gâtului ei, care se umflă când trage un ultim fum din chiştocul micuţ lipit de buzele ei rujate. Melanie e întotdeauna machiată, se dă cu ruj şi cu fard de obraz, să-şi mai atenueze tenul măsliniu, în timp ce Pru nu se dădea niciodată cu nimic, avea buzele pale ca fruntea şi tot chipul ei era precis şi sec ca o fotografie. Pru: gândul la ea îi macină stomacul, e ca şi cum cineva ar rostogoli o bilă de sticlă pe nisipul grunjos.

— Poate că ceea ce nu-mi place pe-aici e tati, spune el.

La acest gând abraziunea din stomac i se intensifică.

— Nu-l suport când îl văd cum stă în living, tronând tot timpul pe fotoliul rabatabil. Ăăă – de tulburat ce e nu-şi găseşte cuvintele – nu face altceva decât să stea în mijlocul lumii ăsteia de căcat şi totul îi pică de-a gata. Habar n-are de nimic, pe lângă Charlie. A făcut el vreodată ceva pentru ridicarea acestui salon? Bunică-meu ducea tot greul, în timp ce taică-meu nu era altceva decât un soţ neisprăvit. E singurul lucru pentru care s-a ales cu tot bănetul ăsta: a fost prea leneş şi puturos s-o părăsească pe maică-mea aşa cum ar fi vrut. Cred că-i poponar. Ar fi trebuit să-l vezi cu negrul ăla de care ţi-am povestit.

— L-ai iubit pe bunicul tău, nu-i aşa, Nelson?

Când se prăjeşte cu iarbă, glasul ei devine răguşit şi uşor ca în transă, ca al unei preotese aşezate pe trepied, despre care discutau la cursul de antropologie de la Kent. Kent: simte că iar îl roade stomacul.

— Lui îi plăcea de *mine*, precizează Nelson, foindu-se puţin şi, pipăindu-se, constată că erecţia i s-a ofilit niţel, nu mai are puritatea fildeşului, ci aspectul compromis al cărnii. Nu mă critica tot timpul că nu-s nu ştiu ce mare sculă de sportiv, înalt de trei metri.

— Nu l-am auzit niciodată pe taică-tău să te critice, îl contrazice ea, în afară de seara când i-ai buşit maşina.

— Ce mama dracului, *nu* i-am buşit-o, ci doar i-am înfundat nenorocita aia de caroserie, iar el face din ţânţar armăsar, tot pomeneşte de săptămânile cât stă în service, în timp ce eu ar trebui să mă simt vinovat sau prost, sau mai ştiu eu cum. Şi chiar *a fost* un animal pe şosea, o chestie mică, nu ştiu ce era, poate o cârtiţă, i-aş fi văzut dungile dacă era un sconcs, nu ştiu de ce n-or avea animalele astea picioare mai lungi, *mergea legănat*. Drept în lumina farurilor. Mai bine îl omoram. Mai bine îi buşeam toate maşinile lui taică-meu, toate căcaturile alea din inventarul lui.

— Vorbeşti tâmpenii, Nelson, îi spune Melanie cufundată în transa ei împăciuitoare. Ai nevoie de tatăl tău. Cu toţii avem

nevoie de taţii noştri. Cel puţin tu ştii de unde să-l iei pe-al tău. Nu-i un om rău.

— Ba *e* rău. Foarte rău. Habar n-are cum stă treaba şi nu-i *pasă* şi se crede grozav. Asta mă scoate din minţi, *fericirea* lui. E-al naibii de *fericit,* zice Nelson izbucnind aproape în plâns. Gândeşte-te la toate nenorocirile pe care le-a provocat. Surioara mea a murit din cauza lui, iar apoi a lăsat-o să moară pe Jill.

Melanie ştie toate poveştile astea. Îi spune cu un glas cântat, răbdător:

— Nu uita împrejurările. Taică-tău nu-i Dumnezeu.

Mâna ei se ia după mâna lui, spre locul unde acesta explorează sub pled. Zâmbeşte. Are dinţi fără cusur. A fost la ortodontist, pe când biata Pru nu şi-a permis, ai ei erau prea săraci, aşa că ei nu-i place să zâmbească, deşi iregularitatea danturii ei nu-i chiar aşa de vizibilă, are doar un canin încălecat într-o parte.

— În clipa asta te simţi frustrat, îi spune Melanie, din cauza situaţiei în care te afli. Dar nu-i vina lui taică-tău că ai ajuns în situaţia asta.

— Ba da, stăruie Nelson. E vinovat de toate, el e de vină că-s varză, iar el se *bucura,* din felul în care mă priveşte câteodată se vede de la o poştă că-i în culmea fericirii văzându-mă varză. Şi-apoi, şi mami îl slugăreşte întruna, de parcă *el* ar fi făcut ceva pentru ea, nu invers.

— Haide, Nelson, dă-i încolo, gângureşte Melanie. Uită o clipă de toate astea. O să te-ajut eu.

Dă pledul la o parte şi îi întoarce spatele.

— Uite-aici curul meu. Ador să fiu futută pe la spate când sunt prăjită. E ca şi cum aş exista în acelaşi timp în două lumi.

Melanie nu prea face eforturi să ajungă la orgasm în timp ce fac dragoste, i se pare firesc să fie ea cea care-l satisface pe masculul-copil, şi nu viceversa. Cu Pru, totuşi, era altfel; femeia se străduia din greu, îi şoptea la ureche „aşteaptă” şi îşi rotea pelvisul în căutarea contactului ideal. Chiar şi atunci când nu mai putea s-o lungească şi o dădea în bară, împreunarea lor era mult mai flatantă. Amintindu-şi-o pe Pru

în ipostaza asta, simte cum vinovăţia ce-l macină jos în stomac odată îl muscă crâncen, ca-n scena aia din *Fălci* când fata e trasă de rechin în adâncuri.

Apă. Rabbit n-are încredere în acest element, deşi micul lac maroniu, în formă de clepsidră, ale cărui unde se preling clipocind pe plaja cu nisip granulos din faţa vechii căsuţe de vară a Springerilor, din Pocono, pare prietenos şi blând, iar el înoată în fiecare zi, face câte o baie înainte de micul dejun, până să se scoale Janice, în timp ce bunica Springer, în halatul ei matlasat, se agită în jurul vechii sobe cu petrol să fiarbă cafeaua de dimineaţă. În zilele lucrătoare, când nu e prea multă lume prin preajmă, traversează plaja aspră de nisip importat, înfăşurat într-un prosop de plajă, şi, după o privire scurtă aruncată la stânga şi la dreapta, spre căsuţele care o flanchează pe-a lor, în spate, printre pini, se bagă în apă în pielea goală. Ce lux! Simte o îmbrăţişare răcoroasă, argintie, acolo jos, între picioare. Ţânţarii care roiesc în cerc aproape de suprafaţa apei se împrăştie şi se readună când înaintează împroşcându-i cu stropi, despicând masa de lichid încremenită, încreţind-o cu vălurele ce se propagă spre malul mâlos şi rădăcinos situat la o distanţă ca de câteva străzi. O peliculă de ceaţă atârnă vizibil pe întinderea lacului la orele mici ale dimineţii. N-a fost niciodată un maniac al sculatului cu noaptea-n cap, dar acum înţelege avantajul acestui lucru, intri *în* zi de la început, până să apuce să se scurgă şi să te scurgi odată cu ea. Pelicula de pâclă are gustul serii răcoroase, al prospeţimii nepoluate într-o lume ce se trezeşte odată cu el. În copilărie, Rabbit n-a mers niciodată vara în vreo tabără, poate Nelson are dreptate când spune că erau prea săraci, nu s-au gândit niciodată la asta. Trotuarele fierbinţi, crăpate şi terenurile de joacă prăfuite din Mt. Judge însemnau vara pentru el, iar cele câteva excursii la Jersey Shore pe care le-au organizat părinţii lui îi rămân în amintire aproape ca o tortură, cu ceasurile petrecute pe şosele înguste în vechiul lor Model A, iar apoi în Chevy-ul maroniu, de culoarea mâlului, cu soră-sa şi maică-sa, care adăugau la arşiţa verii vaporii

exasperării lor feminine, cu papsi aplecat deasupra volanului, cu ceafa transpirată, jigărită şi pistruiată, în timp ce orăşelele New Jersey-ului îi păreau imitaţii distorsionate ale propriului său oraş, ale propriei sale vieţi, de care i se făcea dor după un ceas. Oraşele îi demonstrau unul după altul, amorţite, că are o viaţă de nimic, brutal copiată de milioanele de locuitori din aşezările unde casele, verandele şi copacii îşi imitau suratele din Mt. Judge şi hrăneau iluziile altor băieţei, cum că sufletele lor sunt buricul pământului, importante şi îndrăgite de-o forţă invizibilă. Se uita la fetiţele de pe trotuarele pe lângă care treceau cu maşina, întrebându-se pe care din ele o va lua de nevastă, fiindcă ideea lui despre destin era să se mute şi să se însoare cu o fată din alt oraş. Când se apropiau de Shore, traficul devenea tot mai intens, mai sălbatic, mai cu fason de metropolă. Maşinile, maşinile întotdeauna i s-au părut, cu strălucirea şi cu emanaţiile lor, nemiloase. Apoi, în cele din urmă, soseau în mijlocul unei situaţii scandaloase – cu parcarea ticsită, cu veşnicul mitocan care se îngrijea de vestiar –, petreceau câteva ceasuri pompoase pe plaja străină, al cărei nisip uscat le frigea tălpile şi îi zgâria între picioare, şi ale cărei margini ude, în locurile de unde marea se retrăsese, aveau un nesfârşit miros de mortăciune, un miros de moarte nemărginită. Fiecare scoică pe care-o găseau împrăştia vag duhoarea asta înspăimântătoare. Când îşi vedea părinţii în costume de baie, îl treceau fiori. Maică-sa nu părea obscen de grasă ca alte mame, ci osoasă, longilină şi pietroasă, iar când se ridica în picioare să-i cheme pe el sau pe micuţa Mim din înghesuiala suspectă de necunoscuţi sau de lângă murmurul periculos al curenţilor marini, ziceai că dă din braţe ca din nişte aripi fără pene. Pe-atunci nu era Rabbit, îl strigau „Hassy! Hassy!”. Cât despre taică-său, acolo unde-i era întotdeauna acoperită de hainele de lucru, pielea îi părea dureros de albă. Îl iubea pe taică-său în secret pentru albeaţa lui, ca un fel de comoară; în vestiarul de pe plajă, el şi papsi se schimbau rapid, fără să se uite unul la celălalt, iar la sfârşitul zilei se schimbau din nou. Drumul înapoi spre districtul Diamond era mereu destul de lung cât să-nceapă să-i

usture arsurile. El şi Mim se apucau să-şi tragă câte o leapşă doar ca să-l audă fiecare pe celălalt ţipând şi să mai alunge din plictiseala zilei pierdute, pe care ar fi putut-o petrece în intrigile fertile şi cu anturajul desăvârşit pe terenul de joacă din Mt. Judge.

În amintirile lui despre aceste escapade i se pare că urcă întotdeauna spre ocean ca spre un uriaş munte albastru. Câteodată, noaptea, până să adoarmă, o aude pe maică-sa strigându-l cu glas şuierat, „Hassy". Acum, că-i bogat, îşi dă seama că acelea erau escapadele săracilor, terminate cu arsuri solare şi indigestie. Lui papsi îi plăceau plăcinta de crabi şi stridiile coapte, dar de fiecare dată când le mânca vomita. Când Fordul Model A era parcat în garaj şi micuţa Mim era culcată în pătuţul ei, Harry îl auzea pe taică-său vomitând într-un colţ îndepărtat al curţii. Nu se plângea niciodată de vomitat sau de muncă, nu erau decât nişte chestii pe care trebuia să le faci vrând-nevrând, pe una din ele ceva mai des decât pe cealaltă.

Deci, ca un necunoscător al locurilor de vacanţă, Rabbit venise la căsuţa asta pe care Fred Springer o cumpărase destul de târziu în viaţă, după ce franciza Toyota făcuse din el ceva mai mult decât un dealer de maşini vândute la mâna a doua, după ce unicul copil îi crescuse şi se căsătorise. Harry şi Janice veneau aici doar în vizite de-o săptămână. Spaţiul era prea strâmt, apăreau fricţiunile, iar Nelson se plictisea şi se îmbolnăvea după o zi-două. N-aveai nimic de făcut în afară de-o vizită la Cascadele Bushkill, să urci şi să cobori treptele alea şi să admiri ferigile.

Când bătrânul Springer a murit, Harry a devenit stăpânul acestei căsuţe şi, în sfârşit, a înţeles că natura nu-i doar o chestie care se iţeşte prin crăpăturile de pe trotuar şi care-i ţine pe fermieri prizonieri la coada vacii, ci e un elixir, un lux care poate fi cumpărat, înconjurat cu un gard şi păstrat în stare pură pentru cei norocoşi, într-o epocă impură. Nu-i vorba că această căsuţă cu cinci camere şi cu acoperiş de şindrilă închisă la culoare, pe care bunica Springer o închiriază tot anul, cu excepţia celor trei săptămâni din

august, luând caimacul de Ziua Muncii şi închiriind-o până hăt în sezonul de vânătoare, pe cât posibil, s-ar compara în vreun fel cu reşedinţele cu fronton, cu pensiunile şi hotelurile turistice care-s peste tot în jur, ba demolate, ba reamenajate de către investitori; însă are doi acri de pădure în spatele ei şi un debarcader şi-o barcă a ei, şi-i oferă lui Harry posibilitatea unei vieţi trăite selectiv, la fel cum cineva alege mâncarea dintr-un meniu sau scoate un anumit fruct dintr-un castron. Aici, în Pocono, mâncarea, exerciţiul fizic şi somnul, nemaifiind înghesuite în orele de început şi sfârşit ale zilei, se dilată, căpătând o importanţă grandioasă. Simte plutind în aer aroma de cafea proaspătă când se întoarce, încă ud, de la înot; sărutul ceţii de dimineaţă printr-o plasă ruginită de la fereastră; priveliştea de zi cu zi a lui Janice cu picioarele goale, bronzate, purtând acelaşi şort şi un tricou negru de copii; gaiţa care ţopăie pe balustrada verandei; pietroiul neted, cu striaţii roz, care ţine închisă uşa de la etaj, cu zăvorul stricat; până şi atingerea solului clisos, plin de rădăcini, şi a stufului pe locul de unde au fost tăiate bârnele noi de cedru pentru debarcader: simte că iubeşte fiecare fenomen în parte şi, nu pentru prima oară în viaţă, încearcă să se armonizeze cu lucrurile simple, întreţesute, care îl susţin, care au fost ţesute în făptură lui de la naştere. Trebuie să existe un trai plăcut.

Se delectează cu gin şi cu gustări. Înoată şi o ascultă pe bunica Springer cum se lasă copleşită de amintiri la cafeluţa de dimineaţă, şi în fiecare zi se duce cu Janice în sat, să facă cumpărături. Serile joacă pinacle în trei la lumina violentă a lămpii cu picior. Lumina este violentă fiindcă atunci când a venit aici prima oară aprindeau lămpi cu kerosen, cu nişte conuri interioare fragile, de jar luminescent, şi mergeau la culcare de cum se lăsa întunericul, în ţârâit de greieri. Nu-i place să pescuiască şi nici să joace tenis făcând pereche cu Janice contra unuia dintre celelalte cupluri care au acces la terenul comun al locatarilor de pe marginea lacului, un dreptunghi de argilă situat între pini, cu marginile ninse de ace maro, înconjurat de o plasă de sârmă ce atârnă ca rufele

ude. Janice joacă tenis în fiecare zi la Flying Eagle, iar pe lângă graţia ei eficientă el se simte greoi şi nelalocul lui. Mingea sare spre el cu o viteză pe care racheta lui n-o poate egala. Tricoul ei negru are inscripţionat cu litere tridimensionale, spălăcite, cuvântul *Phillies;* e un tricou pe care el i l-a cumpărat lui Nelson într-una din excursiile lor la stadionul echipei Veterans. Băiatul l-a lăsat acasă când a plecat la Universitatea Kent, iar Janice, în zburdălnicia ei de fată ajunsă la vârstă mijlocie, l-a găsit şi l-a umflat. E tipic cum au evoluat lucrurile: pentru el, maturizarea puştiului înseamnă o ameninţare şi o tragedie, iar pentru ea, o scuză să-i fure un tricou. Nu că i-ar mai veni lui Nelson. Ei îi vine ca turnat; o simte lângă el, în afara razei vizuale, mai agilă şi mai liberă decât el, în pielea ei de fată între două vârste, negricioasă, cu mijlocul îngroşat, cu părul tuns scurt şi cu breton. Mingea trimisă de racheta ei descrie un arc constant, în timp ce el ba o loveşte prea tare, ba, încercând s-o „mângâie", după cum îl sfătuieşte ea, o trimite anemic în fileu.

— Harry, nu încerca s-o *ghidezi,* îl sfătuieşte ea. Ţine-ţi genunchii îndoiţi. Îndreaptă-ţi şoldul către plasă.

A luat o mulţime de lecţii. În ultimul deceniu a învăţat mai multe decât el.

Ce-a făcut, se întreabă el în timp ce aşteaptă serviciul adversarului, cu viaţa lui, din care s-a scurs deja mai mult de jumătate? A fost un băiat bun în ochii maică-sii, apoi un băiat bun pentru galeria de la meciurile de baschet, un băiat bun în ochii lui Tothero, bătrânul lui antrenor, care a văzut în Rabbit ceva special. Şi Ruth a văzut ceva special la el, deşi ea l-a văzut pe cale să se stingă. Un timp Harry a rezistat ferm în faţa morţii, apoi a cedat şi s-a dus să muncească. Acum morţii s-au înmulţit până într-atât, încât pentru cei care mai sunt vii în jurul lui simte un soi de camaraderie a supravieţuitorilor. Îi iubeşte pe aceşti oameni, închişi alături de el între liniile terenului de tenis. Ed şi Loretta; el e din Easton şi lucrează ca furnizor de instalaţii electrice, cu specializarea în instalaţii computerizate. Harry adoră coroanele copacilor de deasupra

lor şi siniliul cerului de august de deasupra lor. Ce ştie el? El nu citeşte niciodată o carte, doar ziarul, să aibă şi el ceva de zis lumii, şi atunci, numai articole de interes general, de exemplu, încotro o apucă Şahul şi cât de bolnav e în realitate, şi despre doctorul ăla din Baltimore. Iubeşte natura, deşi nu ştie cum se numeşte mai nimic în jur. Ăştia or fi pini, molizi sau brazi? Iubeşte banii, deşi nu pricepe cum ajung la el sau cum i se scurg printre degete. Iubeşte oamenii, nu se plânge de burţile lor şi de cefele roşii, groase, se ruşinează de subiectul de discuţie de după meci, indiferent de meci. Ce bine ne pricepem să reducem viaţa la nişte nimicuri! Totuşi, ce lucru minunat e creierul, nu se poate fabrica o astfel de maşină, deşi unele din calculatoarele de care vorbea Ed umplu camere întregi; iar trupul poate executa o mie de chestii, nu-i nicio fabrică pe lumea asta care să-i poată reproduce mişcarea. Îi plăcea să şi-o pună, deşi acum din ce în ce mai mult îşi doreşte doar să se gândească la asta şi să-i lase pe tineri să-şi facă de cap, să-şi dea întâlnire în baruri şi-n maşini, e uimitor cât de mulţi tineri sunt în ziua de azi, e destul să se plimbe pe stradă sau să se aşeze la o coadă la cinema ca să i se pară adesea că-i cel mai bătrân tip din jur. Seara, când e cu Janice şi ea are nevoie de-o ciocăneală să adoarmă, încearcă să se gândească la ceva care să-l excite şi cam rămâne în pană de inspiraţie; ultima fantasmă care dă roade e-o femeie în patru labe, fututăpe la spate de un tip, în timp ce i-o ia în gură altuia. Nu-i este prea clar dacă el e cel care i-o trage sau e cel luat în gură, se uită la toţi trei din afară, de parcă ar fi proiectaţi pe ecranul unuia din cinematografele alea de pe Weiser, cu titluri gen *Fetele din harem* sau *Până la capăt*, iar senzaţiile trăite de femeie i se par mai apropiate decât cele ale bărbatului, să ţii în gură cariciul ca pe un dovlecel umed, plus celălalt, dincolo, huţa-huţa, huţa-huţa, într-un fel de penitenţă totală. Câteodată spune câteva cuvinte de rugă seara, dar între el şi Dumnezeu pare să predomine un armistiţiu încrâncenat.

Se apucă de alergat. În pădure, pe vechile drumuri forestiere şi pe cărările folosite la călărit, accelerează greoi, la

început în tenişii portocalii din pricina prafului argilos, apoi în pantofii de sport Nike aurii-albaştri cumpăraţi de la un magazin de articole sportive din Stroudsburg special pentru asta, pantofi de jogging cu tălpile ridicate la vârf şi la călcâi, tălpi ale căror inele elastice, ca nişte crampoane plate, îl saltă cu putere în timp ce aleargă din ce în ce mai uşor, mai rapid şi mai tăcut. La început îşi simte greutatea ca pe-o povară ucigătoare înfăşurată în jurul inimii şi plămânilor, iar muşchii coapselor îl dor dimineaţa, de se clatină pe picioare când se dă jos din pat şi râde mirat. Pe zi ce trece însă, alergatul după cină, pe răcoarea înserării, când lumina n-a pălit încă de tot în pădure, îi obişnuieşte corpul cu această nouă solicitare, picioarele i se întăresc, greutatea pare să i se reducă, pieptul i se oxigenează mai bine, crenguţele îi zboară pe lângă urechi parcă înaripate, iar el parcurge distanţe tot mai mari, în cele din urmă reuşeşte să parcurgă doi kilometri şi jumătate în timpul în care se scurge nisipul din clepsidră, şi se opreşte la poarta unui vechi domeniu ce-i barează drumul. Localnicii îi zic Castelul de Carbon. Domeniul a fost pus pe picioare de un baron al cărbunelui din Scranton şi acum e rar folosit de moştenitorii lui răspândiţi în cele patru zări şi tot mai puţini la număr, cu piscina secată, terenurile de tenis năpădite de bălării şi lumina tăiată. Ochii de sticlă ai capetelor de căprioară împăiate din cabana de vânătoare se holbează printre pânzele de păianjen; reşedinţa principală, cu acoperişul lui abrupt, de ardezie, are ferestrele romboidale acoperite cu scânduri bătute în cuie, deşi, povestesc localnicii, acum vreo zece ani unul din nepoţi a încercat să facă aici o comunitate de hipioţi. Cică tinerii ar fi vandalizat locul şi au vândut tot ce au putut clinti din loc, inclusiv cei doi brontozauri de bronz care străjuiau intrarea principală, emblemele Epocii Cărbunelui. Porţile masive de fier ale Castelului de Carbon sunt ferecate cu un lanţ dublu şi lacăt. Rabbit atinge metalul prohibitiv, trage adânc aer în piept vreme de-o secundă încremenită, în timp ce lumea pare să-şi continue goana, să se reverse în tremurul picioarelor sale, apoi se întoarce şi aleargă înapoi, lăsându-şi mintea să zburde

aiurea, să dea uitării trupul ostenit. La un moment dat iese în câmp deschis, cândva aici era o fâneaţă, acum împestriţată de cedri şi ciulini, unde rândunelele se lansează în picaj şi îşi schimbă ameţitor de iute direcţia, prinzând din zbor insectele reînsufleţite de umezeala serii. Ca şi aceste rândunele, Rabbit, cu licărul albastru-auriu al noilor săi pantofi de sport, aproape că zboară fără să atingă pământul, deasupra morţilor. Morţii se zgâiesc în sus. Mami şi papsi zac din nou împreună, ca în toţi anii aceia, în patul cu arcurile lăsate, cumpărat la mâna a doua în timpul Marii Crize, pe care nu s-au îndurat să-l înlocuiască, deşi scârţâia ca o tricicletă lăsată afară în ploaie şi era atât de scurt, că lui papsi îi ieşeau picioarele de sub pătură. Picioare albe ca zăpada, care, în cele din urmă, s-au pătat şi au ajuns brăzdate de vinişoare: dacă ar fi făcut sport, ar fi trăit mai mult. Acolo jos, Tothero e numai ochi, ochi cât cepele, holbându-se din capul lui strâmb în timp ce limba umflată îşi caută disperată cuvintele. Fred Springer, care l-a aşezat pe Harry acolo unde e, îl încurajează de zor, cocoşat, cu o grimasă de jucător de pocher, îi face vânt la spate de-l doare. Skeeter, despre care decupajul pretindea că a tras primul în caraliii din Philly, deşi erau vreo douăzeci în curte şi pe coridoare, iar în clădirea sectanţilor erau doar câteva femei însărcinate şi câţiva copii, Skeeter cel negru ca pământul întoarce capul. Fâneaţa se termină, iar Harry pătrunde într-un tunel, se întunecă, acele de brad sunt ca un covor, nu scoate niciun zvon, indienii se mişcau fără să scoată cel mai mic zgomot printre copacii nesfârşiţi, unde o singură crenguţă ruptă însemna moartea, istovit, nu-şi poate controla picioarele exact, i se zbat aiurea pe cărarea capitonată, ca pistoanele unei maşinării slăbite, ale cărei angrenaje şi îmbinări s-au tocit din cauza gradului de uzură. Becky, o simplă sămânţă sădită întru odihna veşnică, Jill, un puiet palid, ferit de soare, şi le închipuie atârnând în ţărână ca stelele pe cer, iar în spatele lor se află miriade, rase întregi de suflete, ca de pildă cambodgienii, care au plutit spre moarte. Păşeşte peste toţi aceştia, sunt de-o tenacitate impresionantă, îl aclamă, simte că-i ard plămânii, îl doare inima, el e doar o membrană

prelevată de la cohortele de răposaţi, fibrele lor delicate îi mângâie gleznele, iubeşte pământul, n-o să facă niciodată greşeala lor, să moară.

Pe ultimii treizeci de metri, pe cărarea ce duce spre veranda înclinată, Rabbit sprintează. Deschide uşa de plasă şi simte cum saltă sub el scândurile duşumelei uscate ca iasca. Abajururile de sticlă lăptoasa ale vechilor lămpi de kerosen, tot mai preţioase ca antichităţi, tremură, ca şi geamurile vitrinei de acasă, din Joseph Street. Janice apare din bucătărie în picioarele goale şi-i spune:

— Harry, eşti roşu ca racul.

— Mă. Simt. Foarte bine.

— Stai jos. Pentru Dumnezeu, de ce te antrenezi?

— Pentru marea întrecere, răspunde el gâfâind. E minunat. Să-ţi testezi. Limitele.

— După mine, împingi lucrurile prea departe. Eu şi mama am crezut că te-ai rătăcit. Vrem să jucăm pinacle.

— Trebuie să fac un duş. Problema cu joggingul. E că transpiri ca naiba.

— Tot nu-nţeleg ce vrei să demonstrezi.

În tricoul ăla cu Phillies arată ca Nelson cel de pe vremea când n-avea nevoie să se bărbierească.

— Acum ori niciodată, răspunde el, cu creierul inundat de sângele fanteziei. Sunt unii care vor să-mi vină de hac. Pot să mă predau. Sau să lupt.

— *Cine* vrea să-ţi vină de hac?

— Ar trebui să ştii. Tu l-ai ouat.

Aici apa caldă curge dintr-un boiler şi câteva minute e fierbinte, după care se răceşte cu viteza luminii. Lui Harry îi dă prin cap că o metodă bună de-a ucide pe cineva ar fi să opreşti apa rece când respectivul e sub duş. Iese bâţâindu-se până să se termine apa caldă, admiră urmele ude ale picioarelor lui imense pe podeaua goală din scânduri de pin a etajului în formă de mansardă şi se gândeşte la fiică-sa, cu picioarele în sandalele alea cu talpă ortopedică din plută. Cu picioarele ei lungi şi albe şi cu chipul rotund, calm, luceşte ca un strigoi, dar, spre deosebire de morţi, se bucură împreună

cu el de scoarţa acestei planete, îi respiră aerul, se scufundă în apa ei, se mută dintr-un element într-altul şi creşte. Intră în dormitorul pe care-l împarte cu Janice şi se îmbracă cu boxeri, o cămaşă cu model de aligator şi nişte blugi Levi's moi, toate spălate şi uscate la curăţătoria din spatele micuţei prăvălii din sat. Fiecare articol de îmbrăcăminte apretat îi pare o altă cărămidă a bunăstării lui, pe care o pune la locul ei. În timp ce se aşază pe pat să-şi tragă şosetele curate, o rază roşie a soarelui ce amurgeşte se strecoară printr-o gaură din perdeaua de pini şi-i cade ca un cuţit peste degetele de la picioare, bătăturile portocalii şi firicelele de păr dintre articulaţii şi unghiile semitransparente ca foiţele subţiri din ferestruicile de control ale furnalelor. Sunt picioare care au ajuns mai rău ca ale lui, la multe femei care poartă sandale de vară se vede că au degetele mici îndoite dizgraţios de anii cât au purtat pantof cu toc înalt, iar degetul mare îl au încălecat, aşa că încheietura le iese în afară ca un os rupt. Slavă Domnului că, fiind bărbat, lui nu i s-a întâmplat aşa ceva. Şi nici lui Cindy Murkett, dacă stai să te gândeşti: are degetele de la picioare aliniate unul lângă altul ca nişte bomboane într-o cutie. Futu-i. Păcăliciul ăla de Webb, ce baftă pe el. Şi totuşi. E bine să fii în viaţă. Harry coboară şi adaugă un al patrulea element la fericirea lui; aprinde focul. Isteaţă, în pas cu timpul, bunica Springer a cumpărat o nouă sobă de lemne. Ţeava de evacuare de-un negru strălucitor pătrunde elegant în vechiul şemineu afumat, din pietroaie urâte. Bătrânul Springer instalase un sistem de încălzire electrică pe sub pardoseală când căsuţa a fost conectată la reţeaua electrică, dar văduva lui nu se îndură să dea bani pe folosirea lui, deşi în august nopţile deja aduc până-n casă aerul rece din jurul lacului. Soba provine din Taiwan şi e curată ca o tigaie, abia a fost instalată astă-vară. Harry pune câteva surcele găsite în jurul căsuţei pe-o pagină de sport din ziarul *Philadelphia Bulletin* făcută ghemotoc şi se uită la ele cum se aprind, se uită cum iau foc şi se înnegresc cuvintele EAGLES GATA DE ACŢIUNE, literele se albesc în scrumul flambat; apoi adaugă nişte bucăţi de lemn de cireş rindeluite în formă de semilună, pe care un producător local

de mobilă le vinde la grămadă în faţa fabricii. Focul salută întunericul în timp ce Janice şi maică-sa, terminând de spălat vasele, intră şi scot pachetul de cărţi pentru pinacle.

În timp ce face cărţile, bunica Springer spune în acelaşi ritm în care împarte cărţile de joc:

— Discutam cu Janice, serios, nu credem că-i un lucru nţelept să alergi aşa mult la vârsta ta.

— Exact asta-i vârsta potrivită. A sosit vremea să-ncep să am grijă de mine, până acum am căpătat totul pe de-a moaca.

— Mama zice că mai întâi ar trebui să-ţi verifici inima, spune Janice.

Şi-a pus un pulover şi blugii, dar a rămas în picioarele goale. El se uită pe furiş sub masă. Degetele ei de la picioare sunt destul de drepte. Nu s-au strâmbat prea tare. Sunt osoase, bronzate şi băieţoase. Îi place că aici, în Pocono, ea arată atât de des ca un băiat. Tovarăşul lui de joacă. Se simte ca un copil rămas peste noapte la tovarăşul lui de joacă.

— Lui taică-tău, ştii, îi reaminteşte bunica Springer, de la inimă i s-a tras.

— De ani de zile suferea de mai multe chestii, spune Harry. Avea şaptezeci de ani. Era pregătit sufleteşte.

— S-ar putea să nu mai gândeşti aşa când o să-ţi vină rândul.

— Mă tot gândesc în ultimul timp la morţii pe care i-am cunoscut, spune Harry studiindu-şi cărţile.

As, zece, popă, valet de pică, dar nu şi damă. Deci nici pinacle. Nicio suită. N-are patru de o culoare. Doar o grămadă de trefle de valoare mică.

— Pas.

— Pas, anunţă şi Janice.

— Merg eu la douăzeci şi unu, oftează bunica Springer şi pune pe masă o suită de caro, plus nouarul şi dama de pică, să meargă cu valetul.

— *Mamma mia*, exclamă Harry, ce mână!

— La care morţi, Harry? îl întreabă Janice.

Îi este teamă că o să se refere la Becky. El se gândeşte însă foarte rar la copila lor moartă şi, când o face, o face cu

plăcere, ca la soarele ce se-arată doar un pic într-o zi de iarnă, după ninsoarea de peste noapte, deşi a chemat-o şi June.

— Ei, cel mai adesea la papsi şi la mami. Mă-ntreb dacă ne privesc de-acolo de sus. O bună parte din viaţă te dai peste cap ca să atragi atenţia părinţilor; pare straniu că ne continuăm viaţa fără ei. Vreau să zic, cui îi mai pasă de tine-acum?

— Sunt destui cărora să le pese, răspunde Janice, cu o seriozitate neconvingătoare.

— Tu nu ştii cum e, zice el. Tu o mai ai pe mama.

— Doar pentru puţin timp, spune Bessie jucând un as de treflă.

Adunând levata cu o mişcare expertă a mâinii, decretează:

— Taică-tău a fost un muncitor bun, nu-şi dădea aere, dar pe maică-ta, trebuie să recunosc, n-am putut s-o sufăr niciodată. Avea o limbă ascuţită într-un corp dezgustător.

— Mamă, Harry şi-a iubit mama.

Bessie trânteşte pe masă asul de cupă.

— Păi, îmi închipui că-i normal şi-aşa se cuvine, cel puţin aşa se spune, ca băieţii să-şi iubească mama. Şi totuşi, îmi era milă de el când trăia ea. Îl îndemna să aibă o părere excesiv de bună despre sine, fără să-i poată oferi un reazem în viaţă, aşa cum ţi-am oferit ţie eu şi Fred.

Vorbeşte despre Harry de parcă şi el ar fi mort.

— Încă-s aici, să ştii, o anunţă el, punând pe masă cupa cea mai mică.

Bessie îşi subţiază buzele şi chipul i se umflă puţin în timp ce-şi priveşte lung cărţile cu ochii ei negri.

— Ştiu că încă eşti aici. Nu spun vreun lucru pe care mi-ar fi jenă să ţi-l spun în faţă. Maică-ta a fost o femeie necăjită, care a provocat o mulţime de nenorociri. Tu şi cu Janice, la început de drum, n-aţi fi avut atâtea necazuri dacă n-ar fi fost Mary Angstrom, iar asta-i valabil şi pentru ce s-a întâmplat acum zece ani. Prea se credea formidabilă.

Bunica afişează expresia aia fanatică, fermă, pe care o au femeile când se urăsc una pe alta. Lui mami nici Bessie Springer nu i se părea aşa de formidabilă – *o mică parvenită*

măritată cu escrocul ăla, o femeie care n-are minte nici cât să ungă cratiţa cu ulei, în coşmelia aia de casa de pe Joseph Street, cu ifosele ei. Familia Koerner era neam de ţărănoi, dar nu ţărani adevăraţi, ci de-ăia de pe dealuri.

— Dar, mamă, mama lui Harry era căzută la pat la data când a ars casa. Era pe ducă.

— Nu chiar atât de pe ducă încât să nu mai toarne gaz pe foc până să se săvârşească. Dacă v-ar fi lăsat pe voi doi să vă vedeţi de treaba voastră cu cei din jurul vostru, nu s-ar mai fi ajuns la despărţire şi la atâta suferinţă. A purtat râcă familiei Koerner de la bun început. Am cunoscut-o pe vremea când o chema Mary Renninger, în vechea şcoală Thad Stevens, înainte să se construiască liceul nou pe locul fostei ferme Morris, era cu doi ani mai mare ca mine şi încă de pe-atunci se credea formidabilă. Familia Renninger, vezi Doamne, nu era de la tară, ei erau din Brewer şi aveau mentalitatea aia de mahala, nici cu prăjina nu le ajungeai la nas. Era prea lungană ca fată şi plesneau pantalonii pe ea. Soră-ta, Harry, de la taică-tău a moştenit trăsăturile alea frumoase. Se spune că bunicu-tău a fost unul dintre suedezii ăia foarte blonzi, de meserie zidar.

Dă cu degetul mare în masă punând asul de caro.

— N-ai voie să ieşi cu un atu decât după a treia levată, îi reaminteşte Harry.

— Ah, ce prostie.

Îşi retrage asul şi se holbează la cărţi prin ochelarii pe care şi i-a cumpărat recent şi care nu-i vin deloc bine, deşi sunt în genul la modă – cu rame albastre, masive, prinse jos de braţele în formă de S şi cu un soi de continuare falsă a sprâncenelor, încrustată cu argintiu. Nici măcar nu sunt comozi, tot timpul trebuie să-i împingă în sus pe năsucul ei rotund.

Atât de tare se chinuieşte să aleagă o carte, încât Harry îi reaminteşte:

— Nu-ţi trebuie decât un punct ca să licitezi. Deja ai câştigat.

— Mda, păi… fă tot ce poţi cât încă poţi, vorba lui Fred.

Îşi desface cărţile evantai.

— Aha. Mi s-a părut mie că am încă unul din ăştia.

Pune jos un al doilea as de treflă.

Dar Janice iese cu un atu. Ia levata şi spune:

— Îmi pare rău, mamă. N-am avut decât o singură treflă, n-aveai de unde să ştii.

— Am presimţit eu că aşa o să se-ntâmple de-ndată ce-am pus jos asul ăla. Am avut o premoniţie.

Harry râde; n-ai cum să n-o îndrăgeşti pe coana mare. Cazat cu aceste două femei, s-a mai înmuiat, e mai deschis, ca în copilărie, când a întrebat-o pe mami pe unde fac pipi doamnele.

— Mă întrebam câteodată, îi mărturiseşte el lui Bessie, dacă mami l-a înşelat vreodată pe papsi.

— Nu m-ar mira, zice ea cu buzele strânse, în timp ce Janice îşi adună aşii. Îl împunge pe Harry cu privirea; Vezi, dacă mă lăsai să joc asul de caro, nu câştiga.

— Bunico, îi spune el, nu poţi să câştigi chiar fiecare levată, nu fi aşa de lacomă. Ştiu că mami trebuie să fi fost sexy, uită-te doar la Mim.

— Ce mai ştii de soră-ta? îl întreabă bunica din politeţe, apoi se zgâieşte din nou la cărţi.

Umbra aruncată de rama ornată a ochelarilor îi brăzdează obrajii şi o face să pară mai bătrână, fleşcăită când nu se umflă cuprinsă de indignare.

— Mim o duce bine. Are un salon de înfrumuseţare în Las Vegas. Devine tot mai bogată.

— N-am crezut nici jumătate din zvonurile despre ea, rosteşte bunica cu un aer absent.

Acum Janice şi-a terminat aşii şi joacă un popă de pică contra asului pe care îşi închipuie că-l are Harry. De când s-a dat cu gaşca de vrăjitoare care joacă bridge şi tenis la Flying Eagle, Janice nu mai e aşa de moacă la jocul de cărţi ca înainte. Harry defosează asul aşteptat şi, aflându-se pe moment la cârma jocului, o întreabă pe bunica Springer:

— Ţi se pare că Nelson ar fi moştenit ceva de la maică-mea?

— Nimic, zice ea cu satisfacţie, tăindu-i triumfătoare decarul de pică cu un atu. Nicio fărâmă.

— Ce pot să fac pentru copilul ăsta? întreabă cu glas tare.

Parcă prin el ar fi vorbit altcineva. Ceaţa se revarsă înăuntru prin plasa ferestrei.

— Să fii răbdător, îl sfătuieşte bunica, începând să scoată victorioasă atu după atu.

— Să fii mai atent, adaugă Janice.

— Slavă Domnului că se-ntoarce la facultate luna viitoare.

Tăcerea umple căsuţa aidoma aerului rece venit dinspre lac. Ţârâit de greieri.

— Amândouă ştiţi nişte chestii pe care eu nu le ştiu, le acuză el.

Ele nu neagă asta.

— Voi ce ziceţi de Melanie? încearcă el marea cu degetul. Eu cred că-l deprimă pe copil.

— Cred că restu-s ale mele, îi anunţă bunica Springer, punând pe masă o suită de carouri mici.

— Harry, îi răspunde Janice. Nu Melanie e problema.

— Dacă vreţi să ştiţi ce cred eu, intervine bunica Springer atât de ferm încât amândoi îşi dau seama că vrea să schimbe subiectul, Melanie prea se simte la noi ca la ea acasă.

La televizor, Îngerii lui Charlie îi urmăresc pe contrabandiştii de heroină într-un şir lung de automobile scumpe care derapează şi scrâşnesc, care plonjează prin nişte tarabe cu fructe şi nişte vitrine imense, pentru ca, în final, să se ciocnească pe rând una de alta, buşindu-şi barele de protecţie şi radiatoarele într-un formidabil punct culminant, filmat cu încetinitorul, de fiare îndoite, mişcare încremenită şi justiţie finală. Îngerul care a înlocuit-o în distribuţie pe Farrah Fawcett-Majors iese din Malibu-ul ei şifonat şi îşi dă părul pe spate: imaginea asta devine stop-cadru. Nelson râde cu triumfătoare empatie pentru toate maşinile alea de la Hollywood făcute praf. Pe urmă ritmul mai rapid şi volumul ceva mai tare al reclamelor inundă camera; o paletă proaspătă de lumină reflectată pictează feţele, bucălate, ca de clovn, ale

lui Melanie şi Nelson, care stau pe vechea canapea cu tapiţeria gri, pufoasă, cu model şi se uită la televizorul aşezat unde l-au repoziţionat ei când au reamenajat livingul, adică pe locul fotoliului Barcalounger. Pe podea, sub picioarele lor cocoţate pe canapea, licăresc sticlele de bere; fuioare de fum dulceag pâlpâie policrom, de parcă fantomele îngerilor lui Charlie s-ar înălţa spre tavan.

— Mişto carambol, îşi dă Nelson cu părerea, ridicându-se cu greu şi bâjbâind să închidă televizorul.

— Mie mi s-a părut o tâmpenie, îl contrazice Melanie cu glasul ei vag cântat.

— Căcat! Ţie totul ţi se pare o tâmpenie, în afară de-ăla, cum îl cheamă, Kerchief.

— G.I. Gurdjieff{44}.

Are un fel al ei, formal, de-a se retrage în zone intelectuale unde ştie că el n-are cum să ajungă. La Kent s-a lămurit că există tărâmuri reale pentru unii, dar nu şi pentru el – nu doar limbile pe care nu le cunoştea sau teoremele pe care nu le înţelegea, ci şi zonele volatile de cunoştinţe fără rost, de unde, totuşi, puteai să te alegi cu ceva foloase. Melanie era mistică, nu mânca deloc carne şi nu se temea de nimic, zeii asiatici complicaţi, deşiraţi îi sugerau armonie. Îi lipsea acea furie împotriva limitelor, care devenise o componentă a personalităţii lui Nelson din clipa când a înţeles că n-o să crească mai înalt de un metru şaptezeci şi şapte, deşi taică-său avea un metru nouăzeci şi trei, sau probabil chiar mai devreme, de când a constatat că nu-i în stare să-şi ţină părinţii la un loc şi s-o salveze pe Jill, care ţinea morţiş să-şi distrugă viaţa, sau probabil şi mai devreme, din clipa când a privit cum oamenii mari, în costume şi rochii negre, se strâng în jurul unui coşciug alb, micuţ, cu mânere argintii şi ceva scânteietor în vopsea, şi-i spun că în el zace ceea ce-a fost surioara lui, născută şi apoi lăsată să moară fără ca cineva să-i fi cerut *lui* voie; nimeni nu i-a cerut părerea niciodată, aşa era lumea adulţilor, pur şi simplu îşi continua mersul dintotdeauna, iar Melanie era şi ea o parte a acestei lumi, acum îi rânjea satisfăcută din balonul de mister în care-i învăluită şi care-i dă

puterea lăuntrică. Ar fi plăcut, dacă tot s-a ridicat în picioare, să ia de jos una din sticlele alea de bere şi s-o dilească pe Melanie în scăfârlia ei cu păr cârlionţat, iar ciotul din mână să i-l înfigă în obrajii durdulii, zâmbăreţi, în ochii ei mari, căprui, şi în buzele roşii, în calmul ei budist ironic şi implacabil. Se mulţumeşte să-i spună doar:

— Mă doare-n cur de numele lui tâmpit, tot un căcat e.

— Ar trebui să-l citeşti, îl sfătuieşte ea. E minunat.

— Îhî, şi ce spune?

Melanie cugetă fără să mai zâmbească.

— Nu-i uşor să rezumi totul într-o frază. Zice că există o a patra cale. În afară de calea yoghinului, a călugărului şi a fachirului.

— Aaa, super!

— Şi, dacă urmezi calea asta, ai să ajungi treaz, cum ar zice el.

— În loc de adormit?

— Îl preocupa foarte mult să înţeleagă cumva lumea, aşa cum e ea. Credea că noi toţi avem identităţi multiple.

— Vreau să ies în oraş, o anunţă el.

— Nelson, e zece noaptea.

— Am promis că s-ar putea mă-ntâlnesc cu Billy Fosnacht şi câţiva băieţi la Laid-Back.

Laid-Back e un nou bar din Brewer, la intersecţia dintre Weiser şi Pine, destinat tinerilor. Odinioară se numea Phoenix.

— Tu ieşi tot timpul cu Stavros şi mă laşi aici, să mor de plictiseală, o acuză el.

— Ai putea să-l citeşti pe Gurdjieff, zice ea şi chicoteşte. Şi oricum, n-am ieşit cu Charlie de mai mult de patru-cinci ori.

— Mda, în celelalte seri eşti la serviciu.

— Nu că *am face* ceva, Nelson. Ultima oară am stat şi ne-am uitat la televizor cu maică-sa. Ar trebui s-o vezi. Arată mai tânără decât el. Tot părul îi e negru.

Îşi atinge părul negru, sănătos, elastic.

— A fost nemaipomenită.

Nelson se îmbracă cu geaca denim pe care a cumpărat-o de la un magazin din Boulder specializat în hainele demodate

purtate de muncitorii agricoli şi oieri. L-a costat de două ori cât una nouă.

— Am o mică afacere cu Billy. O să vină şi unul din ceilalţi ţipi. Tre' să mă duc.

— Pot să vin şi eu?

— Mâine lucrezi, nu-i aşa?

— Ştii că nu-mi pasă de somn. Somnul înseamnă să cedezi în faţa trupului.

— Nu stau mult. Citeşte o carte de-a ta.

Îi imită chicotitul.

— Când i-ai scris ultima oară lui Pru? îl întreabă Melanie. Nu ai răspuns la niciuna din ultimele ei scrisori.

Se înfurie din nou; geaca strâmtă şi chiar şi tapetul de pe pereţii camerei par să-l comprime, să-l facă tot mai mic.

— Cum pot să ţin pasul cu ea, că-mi scrie de două ori pe zi, băga-mi-aş, mai nasol ca un ziar. Dumnezeule mare, îmi spune ce temperatură are, ce-a mâncat, practic, până şi când se cacă…

Scrisorile sunt bătute la maşină, pe hârtie furată, cu antetul Universităţii Kent, pagină după pagină, fără nicio greşeală.

— Îşi închipuie că te interesează, îi spune Melanie pe un ton de reproş. E singură şi îngrijorată.

Nelson ridică glasul:

— *Ea e* îngrijorată? De ce să fie îngrijorată? Uită-te la mine, stau aici şi fac frumos, şi te am, a dracu ce eşti, pe post de câine de pază, de nici măcar nu pot să ies în oraş la o bere.

— Du-te!

Se simte cu musca pe căciulă.

— Pe cuvânt, i-am promis lui Billy; o să vină cu un tip a cărui soră are un 76 TR decapotabil, cu doar nouăzeci de mii de kilometri la bord.

— Du-te, repetă Melanie încetişor. O să-i scriu lui Pru şi o să-i explic că eşti prea ocupat.

— Prea ocupat, prea ocupat. Pentru cine mama naibii fac toate astea, dacă nu pentru fraiera de Pru?

— Nu ştiu, Nelson. Sincer, nu ştiu ce faci, şi nici pentru cine. Eu ştiu că mi-am găsit o slujbă, conform planului nostru,

în timp ce tu n-ai făcut nimic altceva decât să-l forţezi pe bietul taică-tău să-ţi inventeze un loc de muncă.

— *Bietul* taică-meu! *Bietul* tata! Cine crezi că l-a pus acolo unde e? Cine crezi că-i proprietarul afacerii? Maică-mea şi bunică-mea sunt proprietarii, taică-meu e acolo doar de faţadă şi mai şi face o treabă de tot rahatul. Acum, că lui Charlie i s-a terminat benzina, nu mai au pe nimeni care să fie motivat sau creativ. Rudy şi Jake sunt nişte măscărici. Cu taică-meu, afacerea se duce de râpă; e de-a dreptul trist.

— Poţi să spui toate astea, Nelson, inclusiv că lui Charlie i s-a terminat benzina, chestie în care cred că eu sunt cea mai în măsură să mă pronunţ, dar tu unul nu mi-ai demonstrat cine ştie ce capacitate de a-ţi asuma nişte răspunderi.

Deşi aproape că-i vine să plângă din cauza frustrării şi a sentimentului de vinovăţie, i se pare că aude în „capacitatea de a-ţi asuma nişte răspunderi” o ripostă voită la menţionarea de către el a ideii de „creativ”. În faţa Melaniilor de pe glob întotdeauna o să i se împleticească limba în gură.

— Căcat, e tot ceea ce poate să mai spună.

— Ai o grămadă de *sentimente*, Nelson, îi reproşează ea. Dar sentimentele nu sunt acţiuni.

Îl fixează cu privirea, de parcă ar vrea să-l hipnotizeze, clipeşte o singură dată.

— Ah, Doamne, dar fac exact ce vreţi tu şi cu Pru.

— Ei, vezi, iată cum îţi lucrează mintea, pui totul în cârca celorlalţi. Noi n-am *vrut să faci* ceva anume, am vrut doar să te comporţi ca un adult. Nu păreai să faci treaba asta acolo, aşa că te-ai întors aici ca să revii cu picioarele pe pământ. Nu bag de seamă să-ţi fi reuşit mişcarea.

Când clipeşte din ochi aşa de des, zici că are un cap de păpuşă, gol pe dinăuntru. Numai bun de zdrobit.

— Charlie, îi povesteşte Melanie, zice că eşti prea agitat ca să fii un bun vânzător: când intră oamenii în salon, îi sperii cu moaca ta.

— Îi sperie nenorocitele alea de maşini japoneze ţipătoare, care costă o avere din cauza yenului de tot căcatul. Eu unul n-aş cumpăra una şi nu văd de ce le-ar cumpăra altcineva.

Detroitul e de vină. Detroitul ne-a dezamăgit pe toţi, sunt milioane de oameni a căror slujbă depinde de relansarea Detroitului cu un model de maşină ca lumea şi căcănarii n-o să-l facă.

— Nu mai înjura atâta, Nelson. Nu mă impresionezi.

În timp ce se zgâieşte întruna la el, globii ei oculari îi arată destul de multă albeaţă; lui îi vin în minte sânii ei, tot nişte sfere abundente, albe, şi nu vrea să ajungă cu cearta asta prea departe, astfel încât ea să nu-l mai aline în pat. Nici măcar nu l-a luat în gură, însă pune pariu că lui Charlie îi cântă la flaut, numai aşa reuşesc băbălăii ăştia să mai înalţe zmeul. Zâmbind cu zâmbetul ei de Buddha cu capul gol pe dinăuntru, Melanie îi spune:

— Du-te şi te joacă cu ceilalţi băieţei, eu o să rămân aici şi-o să-i scriu lui Pru. N-o să-i pomenesc c-ai făcut-o fraieră. Dar încep să mă satur, Nelson, să te tot acopăr.

— Păi, ce, te-a rugat cineva? Şi tu te-alegi cu ceva din treaba asta.

În Colorado ea s-a culcat cu un bărbat însurat, care era şi partener al jigodiei pentru care se angajase Nelson să lucreze pe timpul verii, la construirea de case pentru două familii în patria schiului. Nevasta tipului a început să guiţe, deşi nici ea nu era uşă de biserică, iar celălalt tip cu care se întâlnea Melanie se visa mare furnizor de cocaină pentru grangurii din Aspen, dar îi lipseau sângele-rece şi pilele şi părea c-o să ajungă sau la închisoare, sau cu grădiniţa de flori pe piept, în funcţie de care avea să-i fie primul pas greşit. Pe tip îl chema Roger, iar lui Nelson îi plăcea pentru felul lui de-a se strecura ca un copoi galben, deşirat, care ştie că o să încaseze un şut. Roger a fost cel care i-a iniţiat în deltaplanorism, Melanie era prea prudentă, dar Pru, în mod surprinzător, a vrut să încerce, glumind că ăsta ar putea fi un mod de-a scăpa de toate problemele. Cu feţişoara atât de subţire în casca de protecţie albă, mare, care se închiria la baza Highlands, sus pe Golden Horn, în secunda de dinaintea lansării în spaţiul uluitor de tăcut, l-a privit pieziş, tăios, estimativ ca atunci când s-a hotărât să se culce cu el pentru întâia oară, în apartamentul ei

micuţ din blocul-turn cu aspect de fabrică, din Stow, a cărui fereastră mare dădea spre o parcare. Mai întâi a cunoscut-o pe Melanie la un curs de geografia religiilor pe care l-au urmat amândoi: şintoismul, şamanismul, jainismul, tot felul de superstiţii antice care prosperau, conform hărţilor, în porţiuni suprapuse, ca petele unei boli infecţioase, iar în unele cazuri chiar se răspândeau pe arii mai largi, atât de disperată era lumea. Pru nu era studentă, ci dactilografa la secretariatul din Rockwell Hall; Melanie o cunoscuse în timpul unei campanii a Ligii Studenţilor pentru un Kent Democratic care urmărea să creeze nemulţumire în sânul angajaţilor universităţii, în special al secretarelor. Majoritatea prieteniilor de genul ăsta se ofileau odată cu apariţia unei cauze noi, dar Pru a menţinut relaţia. Îi lipsea ceva. Pe Nelson l-a atras zâmbetul ei pieziş, ranchiunos, de parcă şi ei i-ar fi venit greu să-şi dea sufletul pe faţă, nu ca puştii ăştia de bani gata, care din faţa televizorului au trecut direct în sala de curs, fără să aibă vreun contact cu lumea de-afară, care să le mai pună lacăt gurii. Şi i-au plăcut şi mâinile ei puternice, lungi, de dactilografa, ca ale bunicii Angstrom. Îşi luase cu ea Remingtonul portabil în speranţa că-şi va găsi ceva de lucru pe cont propriu, aşa că-şi bătea la maşină scrisorile, povestindu-i la ce oră se culcă şi la ce oră se scoală, când îi vine să vomite, pe când el trebuia să-i răspundă cu scrisul lui de mână pe care-l urăşte, că arată ca mâzgălitura unui copil. Perfecţiunea fluentă a torentului ei de scrisori îl copleşeşte, nu şi-a imaginat-o niciodată ca pe-o sursă a unui asemenea puhoi. Cumva, fetele scriu cu mai mare uşurinţă decât băieţii: îşi aminteşte de bileţelele scrise cu cerneală verde lăsate de Jill peste tot în casa lor din Penn Villas. Şi, dintr-odată, îşi aminteşte mai multe versuri din cântecul pe care i-l fredona mama-mare: *„Reide, reide, Geile/Alle Schtunn en Meili/Geht's iwwer der Schtumbe/Fallt's Bubbli nunner!"* cu ultimul cuvânt, când bebe cade, *nunner*, nu cântat, ci rostit, cu o voce atât de solemnă, încât pe el îl pufnea întotdeauna râsul.

— Eu cu ce mă aleg, Nelson? îl întreabă Melanie cu tonul ei înnebunitor şi insistent de melodios.

— Cu plăcerea, îi răspunde el. Cu plăceri lipsite de primejdii, aşa cum îţi plac ţie. Cu mine faci ce vrei, mai mult sau mai puţin. Îi subjugi pe babaci.

Glasul ei se relaxează şi sună trist:

— Cred că devine plictisitor. Poate am stat de vorbă prea mult cu bunică-ta.

— Se poate.

Stând în picioare, iarăşi simte că are un oarecare avantaj asupra ei. Aici sunt casa lui, oraşul lui, moştenirea lui. Aici Melanie e-o străină.

— Ei bine, mi-a *plăcut* de ea, spune fata folosind, în mod bizar, timpul trecut. Mă atrag întotdeauna oamenii mai în vârstă.

— Măcar are mai multă minte decât mami şi tata.

— Ce vrei să-i spun lui Pru, dacă-i scriu?

— *Nu* ştiu.

Umerii îi zvâcnesc sub geacă, de parcă jacheta strâmtă l-ar curenta; simte că i se întunecă faţa, chiar şi răsuflarea îi devine fierbinte. Plicurile alea albe, albul căştii de protecţie pe care şi-a pus-o ea pe cap, albul abdomenului ei. Hăul se deschidea sub tine după ce te lansai, dar, cumva, nu era ameninţător, harnaşamentul te ţinea strâns, iar copacii se pierdeau tot mai mici în zare de-a lungul pârtiilor de schi acoperite de iarbă şi al fâneţelor înclinate de dedesubt, iar aripa mare de nailon răspundea la fiecare comandă a manetei.

— Spune-i să reziste eroic.

— *Rezistă*, Nelson, dar nu poate rezista la nesfârşit. Vreau să zic, *se vede*. Şi nici eu nu pot să mai rămân mult timp aici. Trebuie s-o vizitez pe mama înainte să mă întorc la Kent.

Totul pare atât de complicat, fizic, în faţa gurii, aşa că e conştient de efortul de a respira.

— Iar *eu* tre' s-ajung la Laid-Back până să plece toată lumea.

— Ah, du-te! Pleacă! Dar mâine vreau să mă ajuţi la curăţenie. Ai tăi se-ntorc duminică, iar tu n-ai tuns peluza nici măcar o dată.

Aflat la volanul bătrânului Newport confortabil al bunicii Springer pe Jackson, spre intersecţia cu Joseph Street, primul lucru pe care-l vede Harry este Corona lui roşu-tomată, parcată în faţa casei, arătând nouă-nouţă şi, pe deasupra, şi proaspăt spălată. În sfârşit, i-au reparat-o. Drăguţ din partea puştiului s-o spele. Ba chiar e un gest de dragoste. Simte o undă de remuşcare stârnită de gândurile lui urâte în legătură cu Nelson, asta îi mai taie scurt din fericirea provocată de întoarcerea în Mt. Judge într-o după-amiază scânteietoare de sfârşit de august, cu aerul încărcat de mirosul de iarbă uscată de la fotbal şi cu arţarii care au de gând să devină aurii. Peluza din faţă, chiar şi porţiunea aia incomodă dintre trotuar şi bordură, unde rădăcinile ies la suprafaţă şi trebuie să foloseşti foarfecă de grădină, a fost tunsă. Harry ştie că foarfecă asta de grădină îţi face bătături în palmă. Când băiatul iese pe verandă şi coboară în stradă să-i ajute la căratul bagajelor, Harry dă mâna cu el. Îi vine să-l sărute, dar i se pare că-l vede încruntându-se şi asta îl sperie; imboldul de-a fi mai prietenos i se împotmoleşte şi se pierde în forfota urărilor de bun găsit. Janice îi îmbrăţişează pe Nelson şi, un pic mai distant, pe Melanie. Bunica Springer, înfierbântată de călătoria cu maşina, îşi permite să fie sărutată pe obraz de ambii tineri. Amândoi sunt puşi la patru ace: Melanie într-un costum de in de culoarea piersicii, de care Harry habar n-avea că-i al ei, iar Nelson într-un costum de tergal gri, despre care ştie că înainte nu-l avea. Un costum nou pentru slujba de vânzător. Efectul este înduioşător de plăcut; în înclinarea capului pieptănat al băiatului, tatăl discerne cu uimire ceva din aerul răposatului Fred Springer, pehlivanul.

Melanie pare mai înaltă decât şi-o aminteşte: poartă tocuri-cui. Cu gânguritul ei satisfăcut, le explică:

— Am fost la biserică, zice ea întorcându-se către bunica Springer. Aţi spus la telefon că s-ar putea să prindeţi slujba şi ne-am gândit să vă facem o surpriză.

— Melanie, n-am reuşit să-i scol la timp, îi spune Bessie. La

munte s-au purtat ca doi porumbei.

— Aerul de munte, nimic personal, explică Rabbit, întinzându-i lui Nelson un sac de lână cu cearşafuri murdare. Doar eram în vacanţa şi n-aveam de gând să mă scol cu noaptea-n cap în ultima zi, doar pentru ca bunica să se holbeze ca vaca la poponarul ăla.

— Nu mi-a părut chiar aşa de poponar, tati. Aşa vorbesc pastorii.

— Mie mi s-a părut destul de radical, intervine Melanie. Tot îi dădea înainte cum că bogaţii trebuie să treacă prin urechile unui ac. Lui Harry îi spune: Parcă aţi mai *slăbit*.

— A alergat ca nebunul, explică Janice.

— În plus, n-a trebuit să prânzesc în fiecare zi la câte un restaurant, spune el. Îţi pun porţii prea mari în farfurie. E jaf la drumul mare.

— Mamă, fii atentă la bordură, o atenţionează brusc Janice. Să te-ajut?

— Mă descurc cu bordura asta de treizeci de ani. Nu trebuie să-mi spui că-i aici.

— Nelson, ajut-o pe bunica să urce scările, nu se lasă Janice.

— Corona arată grozav, îi spune Harry băiatului. Mai bună ca nouă.

Totuşi, bănuieşte că încă persistă problema aia cu direcţia.

— I-am bătut la cap, tati. Manny o lăsa mereu pe ultimul plan, fiindcă-i a ta şi tu nu erai aici. I-am spus că *până te întorci* vreau maşina *gata*, şi cu asta basta.

— Trebuie să te ocupi în primul rând de clienţii plătitori, spune Harry, simţindu-se vag obligat să-i ia partea şefului de la service.

— Manny e un ticălos, îi azvârle băiatul peste umăr, în timp ce intra cu bunica şi cu sacul cu lenjerie pe uşă, pe sub ferestruica rotundă, cu vitralii, care susţine pe cadrul de plumb lamelat numărul 89.

Cu valizele în mâini, Harry îi urmează înăuntru. Casa se estompase în mintea lui.

— Măi, să fie, gâfâie, ce bine-i acasă.

Bunica Springer îşi face datoria şi admiră curăţenia, florile din grădină aranjate în vaze pe bufet şi pe masa din sufragerie, carpetele aspirate şi husele spălate ale canapelei gri şi ale fotoliului asortat. Atinge ţesătura cu ciucuri.

— Husele astea n-au arătat atât de bine de când Fred s-a certat cu menajera, bătrâna Elsie Lord, şi a trebuit s-o dăm afară.

— Dacă foloseşti o perie umedă, cu doar un strop de soluţie de curăţat covoarele… explică Melanie.

— Melanie, te pricepi să faci o treabă bună, o laudă Harry. Singura ta problemă e că ar fi trebuit să te naşti bărbat.

Replica sună mai dur decât a vrut, dar o uşoară iritare venită din senin l-a făcut să-şi piardă capul când a păşit în casă. Casa lui şi, totuşi, alta. Treptele astea, bibelourile astea. Locuieşte aici ca un chiriaş, un bizar chiriaş bătrân în tricou, prea matolit ca să se mute. Până şi Ruth are propriul ei spaţiu. Se întreabă ce-o mai fi făcând fata lui cu faţă rotundă, la ţară, pe terenul ăla plin de bălării, în casa aia din gresie, cu uşa ei verde scorojită.

Bunica Springer adulmecă aerul.

— Simt un miros dulceag, spune ea. O fi de la soluţia de curăţat covoare pe care aţi folosit-o.

Nelson e lângă cotul lui Harry, mai aproape decât se ţine de obicei.

— Apropo de treabă bună, tati, vreau să-ţi arăt ceva.

— Nu-mi arăta nimic până nu duc bagajele astea sus. E uimitor de câte căcaturi ai nevoie doar ca să te plimbi în tenişi prin Pocono.

Janice vine trântind uşa de la bucătărie.

— Harry, ar trebui să vezi grădina, ce frumos e plivită. Salata îmi ajunge până la genunchi, iar guliile sunt *enorme*.

Harry li se adresează tinerilor:

— Ar fi trebuit să mâncaţi câteva, guliile se fac aţoase dacă le laşi să crească prea mari.

— N-au niciun gust, tati, zice Nelson.

— Mda, îmi închipui că nimănui nu-i plac, cu excepţia mea.

Îi place să ronţăie câte una, ăsta-i unul din motivele pentru

care-i gras. La vârsta creşterii a avut multe carii dureroase, iar acum, că şi-a îmbrăcat molarii, mâncatul a devenit, probabil, o plăcere exagerată. Nu mai are dureri, ci doar aur durabil.

— Gulii, spune Melanie gânditoare, mă întrebam ce sunt, că Nelson îmi tot vorbea despre napi. Guliile sunt bogate în vitamina C.

— Cum mai merge treaba cu clătitele? se interesează Harry, încercând să mai dreagă busuiocul după ce i-a spus fetei că ar fi trebuit să se nască bărbat.

Totuşi, s-ar putea să-i fi atins un punct sensibil; la ea aerele de şef, normale la un bărbat, au fost nevoite să se îndulcească.

— Bine. Le-am dat un preaviz, iar celelalte chelneriţe au de gând să dea o petrecere în cinstea mea.

— S-a transformat într-o petrecăreaţă, tati, o pârăşte Nelson. N-am văzut-o la faţă mai deloc cât am rămas singuri. Amicul tău Charlie Stavros o tot scoate în oraş, o să vină chiar şi azi după-amiază.

Tăntălăule, gândeşte Rabbit. De ce s-o fi ţinând atât de aproape de el? Îi aude răsuflarea îngrijorată.

— Mă duce la Valley Forge, explică Melanie cu ochi strălucitori, ochi strălucitori care or fi ascunzând o poznă de care Rabbit n-are cum să ştie.

Fata e pe picior de plecare.

— Sunt pe cale să plec din Pennsylvania şi n-am vizitat nimic, aşa că Charlie e drăguţ şi mă duce să mai văd una-alta. Weekendul trecut ne-am dus în ţinutul amish şi am văzut şaretele alea.

— Nişte chestii de-a dreptul deprimante, nu-i aşa? zice Harry, apoi continuă: Tipii ăştia amish sunt nişte nenorociţi – se poartă urât cu copiii lor, cu animalele, unii cu alţii.

— Tati…

— Dacă vă duceţi până în Valley Forge, aţi putea să vizitaţi şi Clopotul Libertăţii[45], să vedeţi dacă încă mai e crăpat.

— Nu suntem siguri că-i deschis duminica.

— Philly în august merită, oricum, văzută. O mlaştină de omenire mârşavă. Pe-acolo îţi iau gâtul doar ca să se distreze.

— Melanie, îmi pare rău s-aud că pleci, intervine Janice

împăciuitoare.

Harry e câteodată uimit să constate cât de împăciuitoare poate fi Janice la vârsta mijlocie. Uitându-se în urmă, îşi zice că ei şi Janice au fost nişte muşterii grosolani – nişte puştani ranchiunoşi şi nu prea stilaţi. De fapt, deloc stilaţi. Câţiva biştari fac minuni.

— Mda, face musafira de peste vară, ar trebui să le fac o vizită alor mei. Mamei şi surorilor, vreau să zic, la Carmel. Nu ştiu dacă o să mă duc să-l văd şi pe tata, a devenit aşa de *ciudat.* Apoi mă-ntorc la facultate. A fost minunat să stau aici, aţi fost cu toţii atât de drăguţi. Vreau să zic, ţinând cont că nici măcar nu mă *cunoşteaţi.*

— Nicio problemă, spune Harry, întrebându-se dacă surorile ei au aceiaşi ochi şi aceleaşi buze rubinii. Te-ai descurcat singură, ţi-ai plătit sejurul.

Lamentabil. Lamentabil. Niciodată n-a ştiut să-i vorbească.

— Ştiu că mama o să-ţi simtă lipsa, spune Janice şi o interpelează: Nu-i aşa, mamă?

Dar bunica Springer cercetează porţelanurile din vitrină, să vadă dacă n-a dispărut ceva, şi nu pare s-o audă.

Harry îl întreabă fără veste pe Nelson:

— Şi ce voiai să-mi arăţi aşa urgent?

— E la salon, răspunde băiatul. Mi-am zis că am putea merge cu maşina când te întorci.

— Nu pot să mănânc mai întâi de prânz? N-am mâncat mai nimic la micul dejun, cu toate discuţiile astea legate de biserică. Doar câteva sendvişuri cu unt de arahide la care n-au ajuns furnicile.

Dacă stă să se gândească bine, chiar îl doare stomacul de foame.

— Nu cred că avem mare lucru la prânz, zice Janice.

— În frigider e nişte grâu încolţit şi iaurt, iar în congelator, nişte legume chinezeşti, le sugerează Melanie.

— Nu mi-e foame, îi anunţă bunica Springer. Şi vreau să mă culc în patul meu. Fără să exagerez, nu cred c-am prins mai mult de trei ore consecutive de somn cât am stat acolo. M-au deranjat ratonii.

— E îmbufnată c-a pierdut slujba de la biserică, le spune Rabbit celorlalţi.

Se simte prins în capcană de toată agitaţia asta a reîntoarcerii. Există aici o tensiune care n-a fost înainte. Niciodată nu te-ntorci în acelaşi loc. Vai de săracii răposaţi care se-ntorc în Ziua Reînvierii. Iese prin bucătărie în grădină şi mănâncă o gulie crudă, căreia i-a rupt frunzele cu mâinile şi i-a decojit bulbul insipid, crocant cu dinţii din faţă. Lesbienele din vecini îi dau înainte cu bocănitul – oare ce construiesc? Cum era poezia aia? *Înalţă-te drept* nuş' ce *mai maiestuos… O, sufletul meu*[{46}]. *Lo*tty Bingaman ar fi ştiut, ridicând mâna în clasă. Aerul e plăcut. O amiază mai potolită decât înainte, vara e cam pe trecute. Copacii au căpătat o culoare mai ternă decât verdele-lichid al lui iunie, iar zumzăitul discret al insectelor e tot mai scăzut, dacă stai să-l asculţi, e ca un hârâit sec, continuu. Salata e înaltă şi plină de seminţe, fasolea e alături, un morcov pe care îl scoate e noduros ca sula unui grăsan, toată seva i s-a îndreptat în sus, în frunze. În bucătărie Janice a găsit nişte salam nu într-atât de uscat încât să nu poată fi mâncat şi le-a făcut nişte sendvişuri lui şi lui Nelson. Plimbarea asta la salon pare inevitabilă, deşi Harry sperase să dea o fugă la club în după-amiaza asta, să vadă dacă gaşca i-a dus dorul. Parcă-i şi vede cum râd adunaţi lângă piscina strălucitoare, cu suprafaţa vălurită, umplută cu apă clorată, Buddy şi ultima lui nasoală, soţii Harrison, vulpoiul ăla bătrân de Webb şi micuţa lui Cindy. Micuţa Cindy Funduleţbronzat Degeţelescumpe. Oamenii cu adevărat solari, nu ca umbrele astea din ungherele sumbrei case a bunicii Springer. Charlie claxonează în faţa casei, dar nu intră. Are o jenă, aşa-i trebuie, al naibii pedofil. Harry se uită la Janice, să-i vadă reacţia când aude trântindu-se uşa de la intrare. Nici nu clipeşte. Femeile se ţin tare.

— Şi *tu* ce-ai de gând să faci în după-amiaza asta? se interesează el.

— Aveam de gând să fac ordine în casă, dar se pare că Melanie s-a ocupat de toate. Poate o să trec pe la club să văd dacă mă pot lipi la vreun meci. Sau, măcar, să înot.

A înotat în Hourglass Lake şi, într-adevăr, are talia mai suplă, pare mai lungă de la şolduri la sâni. N-arată rău puicuţa, se gândeşte câteodată, surprins de complicitatea lor în lumea asta tenebroasă, conservatoare, cu străini obscuri.

— Ce zici de chestia asta cu Charlie şi Melanie? întreabă el.

Ea ridică din umeri, imitându-l pe Charlie.

— Bravo lor, la urma urmei. Îi mai toarnă un strop de viaţă în vine. Nu trăieşti decât o dată. Aşa se spune.

— Ce-ar fi să te duci la club, şi vin şi eu cu Nellie, după ce mă uit la nuş' ce chestie de-a lui?

Nelson intră în bucătărie cu gura întredeschisă şi privirea bănuitoare.

— Sau aş putea să vin cu voi doi la salon, propune Janice, şi apoi ne ducem împreună la club şi facem economie de benzină folosind doar o maşină.

— Mamă, e vorba de *afaceri*, protestează Nelson, iar după felul cum se întunecă la chip, ambii părinţi îşi dau seama că-i mai bine să-l lase să-şi facă damblaua.

Costumul gri îl face să pară mai vulnerabil, ca pe copiii îmbrăcaţi în haine cu care nu sunt obişnuiţi, pentru ceremonii pe care nu le înţeleg.

Aşa că Nelson şi Harry, acesta din urmă pentru prima oară după o lună la volanul Coronei, se deplasează prin traficul duminical pe traseul pe care amândoi îl ştiu mai bine decât pe liniile din palmă, coboară pe Joseph spre Jackson, apoi spre Central şi ocolesc versantul muntelui.

— Maşina parcă-i un pic mai altfel, nu-i aşa? întreabă Harry.

E un început prost; încearcă să dreagă busuiocul:

— Îmi închipui că o maşină nu mai e aceeaşi după ce a fost buşită.

Nelson se înfurie.

— Doar i s-a înfundat puţin tabla, n-a avut nicio legătură cu transmisia, acolo ai simţi o diferenţă, dacă ar fi cazul.

Harry îşi ţine respiraţia, apoi recunoaşte:

— Probabil că doar mi s-a părut.

Trec de priveliştea oferită de viaduct, iar apoi de centrul

comercial, unde complexul de patru cinematografe are pe afiş filmele AGATHA MANHATTAN MEATBALLS şi AMITYVILLE HORROR.

— Ai citit cartea, tati? întreabă Nelson.

— Care carte?

— *Amityville Horror*. Puştii de la Kent şi-o pasau de la unul la altul.

Tipii de la Kent. Ce ţipi norocoşi. Ehe, de-ar fi avut şi el studii superioare. Acum ar fi fost antrenor la echipa vreunui colegiu.

— E vorba despre-o casă bântuită, nu-i aşa?

— Tati, e despre satanism. Ideea e că un fost locatar al unei case l-a conjurat pe diavol să i se arate, iar acesta n-a mai vrut să plece. O casă obişnuită, din Long Island.

— Şi crezi în chestiile astea?

— Păi… sunt nişte dovezi destul de greu de trecut cu vederea.

Rabbit mormăie. O generaţie fără coloană vertebrală, fără pic de vlagă, fără nimic trainic, care să-i ajute să facă diferenţa dintre realitate şi stafii. Satanism, iarbă, droguri, vegetarianism. Jalnic. Li se oferă totul pe tavă, îşi închipuie că viaţa nu-i decât un televizor mare, plin de stafii.

Nelson îi ghiceşte gândurile şi-l acuză:

— Ei bine, *tu* crezi în toate chestiile pe care le auzi la biserică şi asta chiar că-i o treabă greţoasă. Ar fi trebuit să vezi azi, în timpul împărtăşaniei, a fost de-a dreptul incredibil cum toată lumea îşi tampona gura şi avea un aer grav când se întorcea de la altar. Ziceai că-i o chestie din cursul de antropologie.

— Asta, zice Harry, măcar îi face pe oamenii ca bunică-ta să se simtă mai bine. Coşmarul ăsta din Amityville pe cine-l face să se simtă mai bine?

— Nici nu se *pune* problema asta, e vorba doar de ceva ce s-a *întâmplat*. Nici oamenii din casa aia nu şi-au dorit să se întâmple, dar s-a *întâmplat*.

Din tonul piţigăiat al puştiului, Rabbit îşi dă seama că l-a înghesuit mai mult decât intenţionase. Oricum, nu vrea să se

gândească la lucruri invizibile; de fiecare dată când a făcut un pas spre invizibil, cineva a murit.

În tăcerea care se lasă între ei, tatăl şi fiul parcurg drumul şerpuitor al lui Cityview Drive, cu peticele de lumină ce se strecoară printre copacii de-acum prea înalţi ai oraşului de culoarea argilei, construit de muncitorii germani după planurile unui topograf englez şi populat acum de polonezii, mexicanii şi negrii care stau înghesuiţi şi îşi ascultă reciproc, prin pereţii despărţitori, turuiala televizorului, hohotele de plâns ale bebeluşilor şi ciondănelile de sâmbătă seara. E o porţiune pe care se conduce greu, din cauza bicicletelor şi a scuterelor şi, cel mai rău, din cauza patinatorilor pe rotile, în şorturi de jogging, cu căşti pe urechi, de zici că-s boxeri, cu toţii drogaţi, care se dau cu patinele de parcă a lor e strada. Corona înaintează pe Locust, unde doctorii şi avocaţii stau ascunşi în casele lor lungi de cărămidă, locuite de câte o singură familie, retrase de la stradă şi umbroase, cu ziduri laterale şi ienuperi plantaţi împotriva alunecărilor de teren, şi pe dreapta lasă în urmă liceul Brewer High, care în copilărie i se părea un castel, cu sălile lui de sport şi şirurile de vestiare cum nici în vis nu visase, i se părea că tind spre infinit, în puţinele rânduri când a trecut pe-acolo, pe vremea când echipa întâi din Mt. Judge juca împotriva echipei a doua din Brewer, mai mult sau mai puţin de amorul distracţiei (lor). Se gândeşte să-i spună lui Nelson povestea asta, dar ştie că puştiul detestă să-i audă amintirile despre zilele lui de sportiv. Puştii din Brewer, îşi aminteşte Rabbit în tăcere, erau daţi dracu, cu gurile mânjite, de parcă tocmai ar fi supt acadele de zmeură. Fetele se cordeau, iar alea mai deşănţate fumau nişte chestii care pe-atunci se numeau cuie. Acum până şi puştii preşedintelui, băiatul lui Ford, care se pricepe la microcipuri[47], până şi ăştia se fut şi fumează cuie. Progresul. Într-un fel, înţelege el acum, a crescut ferit de rele, într-un marsupiu al lumii, cum spunea Melanie, ca într-unul din locurile alea de la suprafaţa unui râu, unde crenguţele plutesc în amonte şi se îngrămădesc în mâl.

Pe când coboară panta abruptă de pe Eisenhower, Nelson

sparge tăcerea şi întreabă:

— N-ai locuit pe una din străduţele astea perpendiculare pe bulevard?

— Îhî. Într-o vară. Timp de câteva luni, cu secole-n urmă. Maică-ta şi cu mine am avut nişte probleme. De ce mă-ntrebi?

— Doar mi-am amintit. E ca şi cum ţi s-ar părea că ai mai fost într-un loc, doar că trebuie să fi fost un vis. Când mi se făcea rău de tot dor de tine, mami mă suia în maşină, veneam încoace şi ne uitam la o casă în speranţa c-o să apari. Erau una după alta în şir şi toate îmi păreau la fel.

— Şi am apărut?

— Nu, din câte-mi aduc aminte, dar nu-mi amintesc mare lucru, doar că eram în maşină, iar mami aducea nişte prăjiturele, să am de lucru, şi ea începea să plângă.

— Doamne, îmi pare nespus de rău. N-am ştiut că te-aducea aici.

— Poate că s-a întâmplat o singură dată, însă e ca şi cum s-ar fi întâmplat de mai multe ori. Îmi amintesc că avea burta mare de tot.

Panta lui Eisenhower se termină şi trec fără o vorbă pe lângă numărul 1204, unde câţiva ani mai târziu Janice fugise la Charlie Stavros şi unde Nelson venea pe bicicletă să se uite la fereastră. Pe-atunci, puştiul era disperat să aibă o motoretă, iar Mim i-a luat una în cele din urmă, dar n-a folosit-o mult. Îi amintea de ceva trist. Acum e doar o bucată de fier vechi aruncată pe undeva. Ce ciudat, sentimentele par să vină şi să dispară într-o fracţiune de secundă, dar tot sunt mai durabile decât metalul.

Trec pe lângă cimitirul de maşini lăsat în paragină, pe lângă magazinele de prezentare ale fabricilor, fac la stânga pe Third, apoi la dreapta, pe partea de jos a lui Weiser, dincolo de clădirea albă, fără ferestre, a Agenţiei de Pompe Funebre Schoenbaum, după care trec peste pod. Traficul este dominat de doamne bătrâne, care se întorc de la prânzul luat la restaurant, binemeritat după slujba de la biserică, şi de maşini pline cu puştani deja mangă de-atâta bere, care se duc la meciul de baseball disputat de Blasts pe stadionul din nordul

Brewerului. Fac la stânga pe Route 111. D I S C O. ECONOMIE DE CARBURANŢI. Cu tensiunea asta mocnită dintre ei, au uitat să deschidă radioul. Harry îşi drege glasul şi spune:

— Aşadar, Melanie s-a hotărât să se-ntoarcă la facultate. Probabil şi tu.

Tăcere. Subiectul facultăţii e fierbinte, prea fierbinte să fie atins. Ar fi trebuit să-l întrebe pe puşti ce-a învăţat în timpul petrecut la salon. SPRINGER MOTORS. Parchează. N-a mai trecut pe-aici de trei săptămâni şi, la fel ca şi acasă, parcă s-a produs o alterare. Caprice-ul pe care l-a mai folosit uneori cât a fost indisponibilă Corona nu-i acolo, pesemne că a fost vândut. Şase Corolla noi sunt aliniate lângă autostradă cu culorile lor dulci-acrişoare. Harry nu se poate obişnui cu gândul că roţile lor par atât de mici, aproape cât roţile de tricicletă, în comparaţie cu maşinile americane cu care a crescut. Şi totuşi, ele sunt produsul cel mai căutat: sunt ieftine, majoritatea oamenilor sunt încă săraci, hai să fim sinceri. Nu primeşti nimic pe gratis, dar speranţa moare ultima. Ca o mică mare de bomboane topite, maşinile i se coc la soare. Fiindcă-i duminică, Harry parchează chiar lângă gardul viu care se chinuieşte să crească în faţa salonului, la intrare, şi la rădăcinile căruia se adună toate ambalajele şi şerveţelele aduse de vânt de peste drum de 111, de la Chuck Wagon. Vitrinele trebuie spălate din nou. Un banner de hârtie cu sloganul noii campanii publicitare de la TV AH, CE SENZAŢIE MINUNATĂ umple jumătatea de sus a vitrinei din stânga. În salon sunt două Celica noi, una neagră cu o dungă laterală galbenă, iar cealaltă albastră cu o dungă albă. Sub posterul cu AH, CE SENZAŢIE MINUNATĂ, cu o pizdă zâmbăreaţă în costum de baie, bălăcindu-se într-o piscină turcoaz, cu Munţii Alpi sau Stâncoşi pe fundal, se ascunde ceva deosebit, o maşinuţă joasă, ca o coropişniţă, care nu-i o Toyota. Harry n-are cheie; Nelson descuie uşa dublă din sticlă cu a lui. Maşina ciudată e o decapotabilă TR-6, dichisită ca pentru vânzare, dar uzată, fără doar şi poate, cu parbrizul mat de-atâtea zgârieturi datorate kilometrajului uriaş şi cu apărătoarea uşor ondulată acolo unde metalul a fost făcut

armonică şi apoi îndreptat.

— Ce mama naibii mai e şi asta? întreabă Harry, care pare şi mai înalt în comparaţie cu automobilul ăsta scund nedorit.

— Tati, asta-i ideea despre care am discutat, să vindem decapotabile. Sincer, aproape nimeni nu le mai fabrică, până şi cei de la Jaguar s-au lăsat, n-are cum să nu le crească preţul. Cerem pe ea cinci mii cinci sute de dolari şi deja câţiva tipi au fost cât pe-aci s-o cumpere.

— Şi de ce-a vrut să scape proprietarul de ea dacă-i chiar aşa preţioasă? Ce i-ai oferit în schimb?

— Ei, n-a fost chiar un schimb…

— Dar ce-a fost?

— Am cumpărat-o…

— Ai *cumpărat-o?*

— Un prieten de-al lui Billy Fosnacht are o soră care se mărită c-un tip care se mută în Alaska. E bine întreţinută, a puricat-o Manny pe toate părţile.

— Manny şi Charlie te-au lăsat să faci asta?

— Şi de ce să nu mă lase? Charlie îmi povestea cum făcea tot felul de lucruri trăsnite împreună cu bătrânul Springer, ofereau cadou animale de pluş şi lăzi de portocale şi ţineau nişte licitaţii cu fete în rochii de seară, unde tipul care oferea cel mai mult pleca cu maşina, chiar dacă nu era vorba decât de cinci dolari – veneau băieţii de la concursurile de buşit maşini…

— Alea erau vremurile bune de altădată. Acum trăim noile vremuri proaste. Lumea vine aici să-şi ia o Toyota, n-are nevoie de nişte jafuri de maşini sport britanice.

— Ba o să aibă, de-ndată ce ne facem un nume.

— Dar *avem* deja un nume. Springer Motors, Toyota şi maşini la mâna a doua. Pentru asta suntem cunoscuţi şi pentru asta vine lumea aici.

Simte încordarea din glas, simte cum se porneşte înlăuntrul lui tăvălugul excitat al furiei, ca într-un meci de baschet în care eşti condus cu zece puncte şi ai mai puţin de cinci minute până la finalul jocului, ai încasat deja prea multe coate în coaste şi, dintr-odată, toţi muşchii ţi se relaxează şi ceva

dinlăuntrul tău începe să-ţi dea aripi şi îţi dai seama că nimic nu-i imposibil, dacă crezi în tine. Încearcă să-şi ţină-n frâu furia, are în faţa lui un puştan fragil, pe propriul său fiu. Şi totuşi, acesta a fost până acum salonul lui.

— Nu-mi amintesc să fi discutat cu tine despre decapotabile.

— Într-o seară, tati, eram în living doar noi doi, doar că tu te-ai opărit rău de tot din cauza Coronei şi ai schimbat subiectul.

— Şi Charlie chiar ţi-a dat undă verde?

— Bine-nţeles; a cam dat din umeri. După plecarea ta, a trebuit să se ocupe de maşinile noi, iar transportul ăsta nou a sosit imediat după aceea…

— Mda, am remarcat. Le-aţi pus aşa de aproape de şosea, că o să se umple de praf.

— … şi, oricum, Charlie nu-i şeful meu. Suntem egali. I-am zis că lui mama-mare i s-a părut o idee bună.

— Aha, ai vorbit cu bunica Springer despre asta?

— Păi, nu chiar atunci, că era plecată cu tine şi mami, dar ştiu că vrea să-mi facă lipeala la salon, să fie trei generaţii la rând şi alte alea.

Harry dă din cap a încuviinţare. Bessie îl va susţine pe puşti, amândoi au ochii negri ai Springerilor.

— Bine, bănuiesc că nu-i mare paguba. Cât ai dat pe rabla asta?

— A vrut patru mii nouă sute, dar l-am tras în jos până la patru mii două sute.

— Doamne sfinte! Asta-i cu mult peste preţul din carte. Te-ai uitat în carte? Ştii măcar la ce carte mă refer?

— Tată, bine-nţeles că ştiu despre ce carte de tot rahatu-mi vorbeşti, problema e că decapotabilele nu merg ca la carte, sunt ca nişte antichităţi, sunt câte mai sunt şi nu vor mai fi deloc. Sunt obiecte de colecţie.

— Ai dat patru mii două sute pe un TR model ’76 care a costat şase mii nouă. Ce kilometraj are?

— A fost a unei fete. Ele nu forţează maşinile.

— Depinde de fată. Unele piţipoance pe care le văd pe

şosea chiar îi dau blană, nu glumă. Ce kilometraj spuneai că are?

— Păi, e cam greu de spus. Tipul ăsta care s-a dus în Alaska a încercat să repare ceva sub tabloul de bord şi cred că n-a ştiut unde să…

— Măiculiţă! Bine, hai să vedem dacă putem să scăpăm de ea la angro şi să ne fie de învăţătură de minte. O să-l sun mâine pe Hornberger, el încă se mai ocupă de TR-uri şi MG-uri, poate ne face o favoare şi ne scapă de ea.

Harry îşi dă seama de ce-l deranjează tunsoarea scurtă a lui Nelson: îi aminteşte de cum arăta băiatul în şcoala generală, înainte ca treaba aia de la sfârşitul anilor şaizeci să strice totul. Pe atunci nu ştia cât de scund va fi şi dorea să devină aruncător la baseball, ca Jim Bunning{48}, şi purta toată vara şapcă, de i-a presat şi mai rău părul pe ţeastă, făcându-l să aibă moaca aia osoasă, pistruiată şi veşnic acră. Acum, costumul şi cravata par, ca şi şapca aia de baseball, o ţinută a speranţelor deşarte. Lui Nelson încep să-i lucească ochii, mai are puţin şi plânge:

— Să ne scape de ea? Tată, sunt *sigur* că o putem vinde, cu un profit de o mie de dolari. Şi mai sunt încă două.

— Încă două TR-uri?!

— Încă două decapotabile, în spate.

De-acum puştiul e alb ca varul de spaimă, aşa că pleoapele şi vârful urechilor îi par roz. Rabbit e şi el speriat, e sătul de povestea asta, dar povestea nu se opreşte aici, puştiul trebuie să-i arate despre ce-i vorba, iar el trebuie să reacţioneze. O iau pe coridor, pe lângă departamentul de piese de schimb, Nelson e în faţă, ia un set de chei de maşină de pe panoul prins lângă uşa cu ramă de metal şi apoi intră în imensul spaţiu al garajului, atât de tăcut duminica, o sală de bal cu grinzile neîmpodobite, cu duhoarea ei călduţă, de vaselină şi acetilenă. Nelson dezactivează alarma şi împinge zăvorul uşii din spate. Aer, din nou. Dincolo de râu, în depărtare, e Brewerul, cu fleşa tribunalului înalt, cu vulturul din beton în relief, care se uită deasupra pădurii de buruieni, scaieţi şi cârmâz, către marginea pustie a parcării de la salon. Această

parte din spate este mai mare decât ar trebui să fie şi-l duce pe Rabbit cu gândul la Paraguay. Formând o insuliţă a lor pe asfalt, iată două decapotabile americane ieşite din uz: un Mercury Cougar model ’72, cu capota de un crem murdar şi caroseria de culoarea aceea palidă a spumei murdare numită vernil, şi un Olds Delta 88 Royale model ’74 de culoare vag purpurie, ca oja femeilor din zilele filmelor de spionaj. Cândva au fost nişte maşini grozave, recunoaşte Harry în sinea lui, cu toată tăblăria aia bine întinsă şi cu huruitul lor aerodinamic, ţâşnind pe Strada Mare direct spre luna plină cu bătrâna acceleraţie călcată până la podea.

— Sunt expuse aici ca mostre, sau care-i treaba? se interesează Harry. Vreau să zic, încă n-ai dat banii pe ele.

Simte că până şi acum a dat-o în bară.

— Le-am cumpărat, tati. Sunt ale noastre.

— Sunt ale mele?

— Nu sunt ale tale, sunt ale *companiei.*

— Cum mama naibii ţi-a reuşit figura?

— Cum adică, cum mama naibii? Am rugat-o pe Mildred Kroust să scrie cecurile, iar Charlie i-a spus că-i în regulă.

— Charlie a spus că-i în regulă?

— A crezut că suntem cu toţii de acord. Tati, las-o moartă. Nu-i mare brânză. Doar asta-i ideea, nu-i aşa – cumperi maşini şi le vinzi cu profit.

— Nu maşini din astea tâmpite. Cât ai dat pe ele?

— Pun pariu că o să avem un profit de şase, chiar şapte sute de dolari la Mercury şi ceva mai mult la Olds. Tati, eşti prea închistat. Nu-i vorba decât de bani. N-a fost vorba să-mi asum nişte răspunderi cât eşti plecat?

— Cât?

— Nu-mi amintesc exact. Cougar-ul a fost aproape două mii, iar Royale-ul îl avea un dealer de pe lângă Pottsville pe care-l ştie Billy, dar m-am gândit că ar trebui să le putem oferi clienţilor, ştii tu, o gamă variată, cred că ne-a costat în jur de două mii cinci sute.

— Două mii cinci sute de dolari.

Simpla silabisire a numerelor îl face să se simtă bine, într-

un sens rău al cuvântului. Orice datorie pe care a avut-o vreodată faţă de Nelson e plătită cu vârf şi îndesat. Repetă:

— Două mii cinci sute de dolari americani…

Băiatul aproape că ţipă:

— Îi recuperăm, îţi promit! Sunt ca nişte obiecte de colecţie. Ca aurul! N-ai cum să pierzi, tati!

Harry nu se poate abţine să nu adauge:

— Patru mii două sute de dolari pentru micuţul TR cu kilometrajul mânărit, patru mii cinci sute…

Băiatul imploră:

— Lasă-mă-n pace, mă ocup eu de treaba asta. Deja am dat un anunţ în ziar, o să dispară în două săptămâni. Promit.

— Promiţi. În două săptămâni te-ntorci la facultate.

— Tati, nu mă-ntorc acolo.

— Nu?

— Vreau să mă las de Kent, să rămân aici şi să muncesc.

Chipul micuţ este speriat şi înverşunat, atât de palid, încât pistruii par să-i iasă la suprafaţă şi să plutească precum scamele dintr-o oglindă.

— Dumnezeule, asta-mi mai lipsea, oftează Harry.

Nelson se uită la el şocat. Îi arată cheile maşinii. Ochii i se împăienjenesc, buza de jos începe să-i tremure.

— Aveam de gând să te las să conduci Royale-ul, să te distrezi.

Harry repetă:

— Să mă distrez. Ai idee câtă benzină consumă vechiturile astea cu motoare puternice? Chiar crezi că-n ziua de azi, la un dolar galonul de benzină, oamenii o să aibă nevoie de măgăoaiele astea cu opt cilindri, care consumă-n draci, doar ca să simtă cum le suflă vântul prin păr? Băiete, trăieşti într-o lume de vis.

— Nu le *pasă,* tati. Oamenilor nu le mai *pasă* atâta de bani, sunt un mare rahat, oricum. Banii sunt un rahat.

— Poate că pentru tine, da, dar nu şi pentru mine, te asigur. Hai să ne păstrăm cumpătul. Gândeşte-te la piesele de schimb. Chestiile astea mie-n sută au nevoie de ceva reparaţii la anii pe care îi au. Ai idee cât costă în ziua de azi piesele de

schimb vechi de şase-şapte ani? Asta în cazul în care ai norocul să le găseşti. Ăsta nu-i un magazin de lux care vinde antichităţi. Vindem Toyota. Toyota.

Băiatul se face mic sub tunetele lui.

— Tati, nu mai cumpăr altele, îţi promit, până nu se vând astea. Se vor vinde, pe cuvânt.

— Nu-mi promite nimic. Promite-mi că nu-ţi mai bagi nasul în salonul meu şi că-ţi mişti curul înapoi în Ohio. Nu-mi place că sunt eu cel care-ţi spune asta, Nelson, dar eşti o catastrofa. Trebuie să-ţi bagi minţile-n cap, iar asta n-o să se întâmple aici.

Îi displace profund tot ce-i spune băiatului, deşi chiar asta simte, îi displace chestia atât de mult, că-i întoarce spatele şi încearcă să iasă pe uşa pe care au venit, dar aceasta s-a încuiat automat în urma lor, aşa cum şi trebuie. Nu poate intra în propriul garaj, iar cheile sunt la Nelson. Zgâlţâie clanţa şi dă cu podul palmei în uşa de metal, ba mai mult, ca într-o luptă oarbă, o loveşte cu genunchiul; durerea i se amplifică şi învăluie lumea în roşu, aşa că, deşi aude un motor de maşină ambreiat nu departe de el, nu-şi dă seama ce-i cu el până când scrâşnetul cauciucului şi huruitul acceleraţiei buşesc metalul în metal. Scrâşnetul negru spintecă învelişul roşu. Rabbit se întoarce şi-l vede pe Nelson dând în marşarier, să ia viteză pentru o a doua ciocnire. Piesele mici continuă să cadă cu un clinchet în soare. Îi trece prin cap că poate băiatul vrea să-l facă afiş de uşa în faţa căreia a înlemnit, dar nu e cazul. Royale-ul intră, din nou, ca un berbec, într-o parte a Mercury-ului, care se ridică pe două roţi. Bara de protecţie verde-deschis cedează cât să se facă ţăndări farul; marginea lentilei zboară cât-colo.

Harry se aştepta să vadă coliziunea iminentă cu încetinitorul, ca la televizor, dar când colo asta se întâmplă comic de rapid, ca între doi câini care se încaieră, iar apoi le vine mintea la cap. Motorul Royale-ului moare. Prin spărtura granulară a parbrizului, chipul lui Nelson pare distorsionat, schimonosit de lacrimi, intrat la apă. În timp ce contemplă dezastrul, Rabbit simte că-l cuprinde un fel de ilaritate

sugrumată, lipsită de sentiment. Pe asfalt zac cioburi de sticlă, granule strălucitoare, mai fine decât pietrişul. Pe caroseria lată de metal sunt umbre acolo unde n-ar trebui să fie. Tunsoarea scurtă a băiatului aduce cu o perie rotundă când îşi sprijină hohotind faţa de volan. Şoaptele traficului duminical continuă să se reverse de pe cealaltă parte a clădirii. Harry simte cum îi urcă în piept ca nişte clăbuci o bucurie ciudată, penibilă. Ah, ce senzaţie minunată!

În mai puţin de-o săptămână, la club, devine povestea pe care le-o spune despre sine.

— Metal în valoare de cinci mii de verzişori făcut *armonică*. Mi-a venit un chef nebun să râd în hohote, dar puştiul era la volan şi plângea, erau maşinile *lui*, la urma urmei, cel puţin aşa îşi închipuia el. Nu mi-a dat prin cap decât să mă apropii de Olds şi să stau cu braţele întinse *aşa*.

Îşi desface larg braţele, sub arcuirea blândă a muntelui.

— Dacă puştiul ar fi coborât din maşină şi-ar fi vrut să-mi tragă una, aş fi avut burta lipsită de apărare. El însă a venit la mine clătinându-se pe picioare, umflat de plâns, şi l-am luat în braţe, continuă el, mimând gestul larg, consolator. Nu m-am mai simţit aşa aproape de Nelson de când avea vreo doi ani. Mă simt nasol de tot când mă gândesc c-a avut dreptate. Anunţul pentru decapotabile a apărut în duminica respectivă şi au urmat vreo douăzeci de telefoane. Până miercuri am măritat TR-ul cu cinci mii cinci sute de parai. Oamenii nu-şi mai numără bănuţii, îi aruncă pe fereastră.

— Ca arabii, comentează Webb Murkett.

— Dumnezeule, ce ţi-e şi cu arabii ăştia, intervine Buddy Inglefinger. N-ar fi marfă de marfă dacă am da cu bomba nucleară în ei?

— Aţi văzut ce s-a întâmplat cu aurul săptămâna trecută? îi întreabă Webb zâmbind. Asta-i lucrătura arabilor care-şi vând dolarii la preţ de dumping în Europa. E ceva putred la mijloc.

— Aţi citit în ziarul de azi, întreabă şi Buddy, că o anchetă efectuată la Washington a scos la iveală faptul că toată criza de benzină din iunie a fost mânăria guvernului?

— Dar ne-am dat seama de asta chiar de-atunci, nu-i aşa? i-o întoarce Webb, şi firele roşcate ce i se arcuiesc din sprâncene îi sclipesc în soare.

Azi e duminica dinainte de Ziua Muncii{49}, ziua partidei de golf doi contra doi, disputată exclusiv între membrii clubului. Partida lor e programată mai târziu şi, în aşteptarea orei de începere, stau la un pahar de băutură lângă piscină, împreună cu soţiile lor. Cu unele din soţiile lor. Buddy Inglefinger n-are nevastă, o are doar pe aceeaşi Joanne tolomacă, plină de coşuri, pe care o târăşte după el toată vara, iar în dimineaţa asta Janice l-a anunţat că se duce cu maică-sa la biserică şi o să vină la club la un păhărel, la banchetul de după partida de golf. Foarte ciudat. Janice ţine la Flying Eagle mai mult decât el, dar de miercurea trecută, de când Melanie a plecat de la ei, se pune la cale ceva. Acum, că Harry s-a întors din Pocono, Charlie şi-a luat două săptămâni de concediu şi, cum Nelson e considerat *persona non grata* la salon, directorul de vânzări nu-şi mai vede capul de treabă. Spre sfârşitul verii se înregistrează întotdeauna o uşoară creştere a vânzărilor, atunci când deja se face reclamă modelelor de toamnă şi se anunţă majorări de preţuri, iar maşinile de pe inventar încep să pară pleaşcă curată. În plus, inflaţia-i din ce în ce mai mare. Septembrie întotdeauna aduce cu sine o atmosferă de strălucire pârjolită, care îl izbeşte pe Rabbit în două feluri, îi miroase a mere şi a praf de cretă, şi marchează cu adevărat întoarcerea la şcoală şi la muncă, dar în acelaşi timp îi aminteşte că iarăşi a fost promovat, că a mai urcat o treaptă pe scara la capătul căreia îl aşteaptă întunericul veşnic.

Cindy Murkett se saltă din piscină. Soarele uscat îi prinde fiecare strop perlat de pe umerii ciocolatii, aşa că pielea bronzată pare să emită un licăr iridescent. Părul tuns băieţeşte îi cade în franjuri de şuviţe întâmplătoare până la jumătatea cefei. Stând în picioare pe dale, îşi înclină capul să-şi stoarcă apa din păr. Melcişorii dintre coapse i se lipesc de triunghiul negru al şnurului pe care-l poartă. Apropiindu-se de grupul lor, Cindy lasă pe jos urme plinuţe de paşi, de călcâie, tălpi şi degeţele rotunde. Degeţele rotunde, bronzate, numai bune de

supt.

— Crezi că mai e o afacere bună să cumperi aur? îl întreabă Harry pe Webb, dar acesta şi-a întors faţa îngustă, brăzdată de riduri, să se uite la tânăra lui nevastă.

Stropii de pe streşinile dolofane ale trupului ei picură în poala lui, pe carourile pantalonilor de golf, întunecându-le verdele-deschis cu fiecare picătură. Mare minune că sprâncenele lungi ale lui Webb, care se arcuiesc în afară, nu-i împung ochii. O cuprinde de şold dintr-o parte; cu Mt. Pemaquid pe fundal, soţii Murkett arată ca într-o reclamă. În spatele lor, cineva plonjează în piscină despicând suprafaţa apei clorate. Pe Harry îl ustură ochii.

Thelma Harrison îi ascultă povestea, substratul ei trist;

— Îmi închipui că Nelson e distrus de cele întâmplate, spune ea.

Îi place cuvântul „distrus”, sună atât de demodat în gura acestei femei gălbejite, tăcute şi neatrăgătoare, care, cumva, reuşeşte să-l ţină în frâu pe ticălosul ăla de Harrison.

— Nu tocmai cât să se vadă, răspunde el. A fost momentul ăla imediat după ce s-a întâmplat tărăşenia aia, dar de-atunci e-al dracului cu toată lumea, mai ales după ce-am făcut greşeala să-i spun că anunţul lui a dat ceva roade. O ţine una şi bună că vrea la salon, dar i-am spus să stea dracului deoparte. Ştii, gestul lui frizează nebunia.

— Poate că are pe cap mai multe decât îţi poate spune, presupune Thelma.

Soarele trebuie să fie acum exact în spatele lui după felul în care îşi ţine ea mâna streaşină să se uite la el, deşi are ochelarii de soare, din aceia mari, rotunzi, cu lentile maro mai închise în partea de sus, ca un parbriz. Îi ascund jumătatea de sus a feţei, aşa că buzele par să i se mişte cu o independenţă stranie, precisă; deşi subţiri, sunt frumos arcuite şi, probabil, s-ar potrivi de minune în jurul cariciului gros al lui Harrison, dacă încerci să te gândeşti ce farmece ascunse o fi având, deşi e greu să-ţi imaginezi aşa ceva. Aduce toată cu o învăţătoare, cu fustiţa ei plisată şi cu felul ei studiat de-a fi şi de-a rosti cuvinte. Cu toate loţiunile pe care le foloseşte, nasul îi e tot

rozaliu, iar culoarea asta roz i se extinde şi sub ochi, în zona pe care ochelarii abia i-o pot acoperi.

Furat de gânduri în timp ce stă fără soţie la marginea piscinei, cu paharul de gin tonic aproape gol, cu frunzuliţa lui de mentă veştejită, în aşteptarea partidei de golf, i se pare că privirea fixă, solemnă, împestriţată a Thelmei e un pic năucitoare.

— Mda, face el cu ochii la frunzuliţă, aşa-mi spune şi Janice, dar nu-mi zice şi ce-ar putea fi la mijloc.

— Pesemne că nu poate, răspunde Thelma, lipindu-şi picioarele mai strâns unul de celălalt şi trăgându-şi fustiţa costumului de baie cu doi centimetri mai jos peste coapse.

Are vinişoarele purpurii pe care le au toate femeile de vârsta ei, dar Harry nu pricepe de ce trebuie să-şi facă probleme cu un vechi amic borţos ca el.

— Se pare că nu vrea să se-ntoarcă la facultate, îi mărturiseşte el, aşa că poate-a fost exmatriculat şi nu ne-a spus. Dar n-am fi primit o scrisoare de la decan sau careva? În rest, frate, primeşte o grămadă de scrisori din Colorado.

— Ştii, Harry, îl sfătuieşte Thelma, mie şi lui Ronnie ni se plâng o mulţime de taţi că băieţii lor *nu vor* să între în afacerea familiei. Au nişte afaceri înfloritoare şi n-au pe nimeni să le continue munca. E tragic. Ar trebui să te bucuri că lui Nelson îi pasă de maşini.

— Nu-i pasă decât să le facă praf, zice Harry. Aşa se răzbună el. Îşi coboară vocea să-i spună un secret: Cred că una din problemele dintre mine şi puşti e că, de fiecare dată când, ştii, am mai dat-o şi eu în bară, a fost de faţă şi m-a văzut. Ăsta-i unul din motivele pentru are nu-mi place să-l ţin pe-aproape. Iar pramatia asta mică ştie şi el treaba asta.

Ronnie Harrison, în încercarea de-a se da la biata Joanne, ridică privirea şi îi strigă neveste-sii:

— Ce gogoşi încearcă să-ţi vândă şmecherul ăsta bătrân, iubi? Nu-l lăsa să-şi facă numărul cu tine.

Thelma îşi ignoră bărbatul cu un zâmbet vag şi-i spune lui Harry într-o doară:

— Cred că asta-i mai mult în capul tău decât în al lui

Nelson. Mă întreb dacă nu cumva a dat de vreo belea cu fetele… Nelson.

Harry se întreabă dacă încă un gin tonic i-ar lua durerea de cap are începe să-l chinuie. Aşa i se întâmplă mereu când bea în miezul zilei.

— Păi, nu prea văd cum. Copiii din ziua de azi ţopăie dintr-un pat în altul ca şobolanii. Cu fata asta pe care-a adus-o cu el, Melanie, nu părea să aibă nicio treabă, de fapt, spre sfârşit, nici nu prea mai discutau unul cu celălalt. Ei, dintre toţi bărbaţii, i-a căzut cu tronc tocmai Charlie Stavros.

— De ce „dintre toţi bărbaţii”?

Zâmbetul ei e mai puţin vag, iar arcuirea buzelor ei subţiri arată că ştie că Charlie a fost iubitul lui Janice pe vremea când acest club nici nu exista.

— Păi, una la mână, e destul de bătrân să-i fie tată şi, a doua, e cu un picior în groapă. În copilărie a fost bolnav de febră reumatică, iar asta l-a lăsat cu o ticăitoare praştie. Ar trebui să-l vezi cum se târâie prin salon, e de-a dreptul jalnic.

— Dacă ai o boală nu înseamnă că trebuie să renunţi la viaţă, spune ea. Ştii, eu sufăr de chestia aia numită lupus, de-aia tot încerc să mă feresc de soare şi nu mă pot bronza frumos, ca Cindy.

— Aha. Serios?

Oare de ce i-o fi spunând asta?

Judecând după zâmbetul ei strâmb, Thelma îi pare îndrăzneaţă.

— Unii oameni cu suflu sistolic trăiesc o veşnicie, spune ea. Iar acum fata şi Charlie au plecat amândoi din district?

Iată încă o idee care-l frământă.

— Mda, dar în direcţii total diferite. Charlie pleacă în Florida, iar Melanie îşi vizitează familia de pe Coasta de Vest.

Îşi aminteşte însă că Charlie i-a prezentat fetei Florida în culori atrăgătoare atunci, la cină, şi posibilitatea ca ei să fie împreună i se pare deprimantă. Nu poţi avea încredere în nimeni că nu şi-o pune. Întoarce capul lăsând soarele să-i izbească tenul; închide ochii, iar pleoapele îi sunt de un roşu-incandescent. Ar trebui să-şi facă încălzirea cu nişte lovituri

înalte şi scurte, pentru partida de golf, în loc să stea aici, înecat în hărmălaia asta de glasuri. În drum spre club, a auzit la radio că se apropie un uragan de Florida.

De la doi paşi, vocea lui Ronnie Harrison strigă:

— Ce spui, iubi, c-o să trăiesc o veşnicie? Pe poponeaţa ta drăgălaşă, aşa o să fie!

Rabbit deschide ochii şi vede că Ronnie şi-a mutat scaunul, să-i facă loc lui Cindy Murkett, care acum se simte în largul ei în compania lor şi nu se mai deranjează să-şi acopere poala cu prosopul, aşa cum făcea la începutul verii; şade pe împletitura de sârmă a scaunului de piscină, goală cu excepţia câtorva şnururi negre şi a triunghiurilor minuscule pe care le ţin pe loc, lăsându-şi bidoanele să tresalte în ritmul mişcărilor prin care îşi dă pe spate părul ud de pe urechi şi tâmple, nu o dată, ci de mai multe ori, în deplină cunoştinţă de cauză. E atât de fericită cu Webb, încât nu-i mai pasă de greutate, aproape că-i prea dolofană. Când se ridică, Harry ştie, modelul împletiturii de pe fundul scaunului va fi imprimat pe coapsele ei ca un prăjitor de vale din care ies două foi calde de cocă negricioasă. Totuşi, tresăltarea aia: să le lingi, să le sugi şi să le laşi să-ţi cadă întâi unul, apoi celălalt peste ochi. Închide ochii. Ronnie Harrison încearcă să le farmece deodată şi pe Joanne, şi pe Cindy cu o poveste care presupune o grămadă de grohăituri groase, ca şi cum eul-erou i-ar răspunde ticălosului-celălalt. Ce rahat cu ochi!

Webb Murkett se apleacă înainte şi-i spune lui Harry:

— Ca răspuns la întrebarea ta, da, cred că-i o idee excelentă să cumperi aur. A crescut cu peste şaizeci la sută în mai puţin de un an şi nu văd de ce nu s-ar aprecia în continuare în acelaşi ritm atât cât o să ţină criza energetică mondială. Dolarul n-are încotro, Harry, o să se devalorizeze până ce-or găsi o metodă de obţinere a unei benzine ieftine din alcool de cereale, care să ne readucă la putere. Cereale avem, slavă Domnului.

Din partea cealaltă a grupului, Buddy Inglefinger le strigă:

— Vă zic eu, să dăm cu bomba atomică în ei. Hai să luăm petrolul de la arabi aşa cum l-am luat şi de la eschimoşi.

Joanne îl gratulează cu un chicotit obligatoriu, povestea lui Ronnie a trecut un minut pe planul doi. Buddy vede în Harry vioara a doua şi-i strigă:

— Hei, Harry, ai văzut în *Time* articolul despre tipii care au maşini americane vechi, mari, cică le donează şi se fac cu o reducere de impozit, ori le lasă pe stradă, să le fie furate, ca să poată încasa asigurarea? Cică un dealer de pe nu ştiu unde îţi dă o Chevette pe gratis dacă cumperi un Cadillac Eldorado.

— Nu suntem abonaţi la *Time*, îi răspunde Harry pe un ton glacial.

Privită dintr-un anumit unghi, lumea-i plină de gogomani. Ah, dar ce bine e să închizi ochii şi să-ţi imaginezi că lipăi sfârcurile lui Cindy în timp ce ea şi le bălăbăneşte înainte şi-napoi, înainte şi-napoi, să te excite.

Joanne încearcă să fi se alăture în conversaţie:

— Între timp, preşedintele e în croazieră pe Mississippi.

— Ce altceva să facă bietul fătos? o întreabă Harry retoric, simţindu-se între timp el însuşi dus de val, leneş şi deprimat.

— Hei, Rabbit, îl interpelează Harrison, ce-ai zis când l-a atacat iepurele ăla ucigaş[50]?

Poanta stârneşte destule râsete, aşa că-l lasă cu toţii în pace. Thelma îi spune cu glasul coborât:

— E greu s-o scoţi la capăt cu copiii. Ron şi cu mine am avut noroc cu Alex. Din momentul în care i-am dat un televizor vechi, pe care să-l deşurubeze, a ştiut ce vrea să se facă, electronist. Dar acum, celălalt băiat al nostru, Georgie, cam aduce cu Nelson, deşi este cu câţiva ani mai mic. Crede că meseria lui taică-său e macabră, pariind pe moartea oamenilor, iar Ron nu-l poate face să-nţeleagă că asigurarea pe viaţă nu-i decât o părticică din toată afacerea.

— Sunt deziluzionaţi, afirmă Webb Murkett pe tonul lui înţelept, ca de pietriş răsturnat. Au văzut cum o ia lumea razna de când aveau doi ani, de la asasinarea lui JFK, trecând prin Vietnam, până la nebunia de-acum, cu petrolul. Şi uite, zilele trecute l-au aruncat în aer fără niciun motiv pe bătrânul domn Mountbatten[51].

— Hm, mormăie Rabbit deloc convins. Skeeter zicea că

lumea n-a fost niciodată un loc plăcut.

— Harry spunea, intervine Thelma, că Nelson vrea să între în afacerile cu maşini împreună cu el şi că lui asta nu-i miroase a bine.

— Ar fi cel mai prost lucru pe care l-ai putea face pentru el, spune Webb. Am avut cinci copii, fără să-i pun la socoteală pe cei doi prichindei pe care mi i-a dăruit Cindy, Dumnezeu să-i dea sănătate pentru asta, dar, când oricare din ei mi-a pomenit de afacerea cu acoperişurile, i-am răspuns: „Găseşteţi o slujbă la un alt constructor, n-o să înveţi nimic dacă lucrezi cu mine". Nu puteam să le dau ordine, iar dacă le dădeam nu mă ascultau nici de-al dracu'. Când copiii ăştia au împlinit douăzeci şi unu de ani, că era fată sau băiat, i-am spus fiecăruia în parte; „Încântat de cunoştinţă, dar de-acum descurcaţi-vă pe cont propriu". Şi niciunul nu mi-a trimis vreo scrisoare să-mi ceară bani, un sfat sau mai ştiu eu ce. Dacă am noroc, primesc o felicitare de Crăciun. Odată, unul din ei mi-a spus, era Marty, ăl mai mare; „Tati, îţi mulţumesc c-ai fost aşa un nemernic. Asta m-a pregătit pentru viaţă".

Harry îşi contemplă paharul gol.

— Ce zici, Webb? Să mai beau un pahar sau nu? E meci pe echipe, poţi să duci tu greul.

— Nu mai bea, Harry, avem nevoie de tine. Tu eşti specialistul la loviturile lungi. Rămâi treaz.

Îi ascultă sfatul, dar, cu gândul la Nelson, nu reuşeşte să-şi alunge deprimarea. Mulţumesc c-ai fost aşa un nemernic. Îi e dor de Janice. Cu ea în preajmă, paternitatea îi e diluată, e ceva făcut în doi, în complicitate, pe jumătate accidental, şi de care pot râde împreună. Când se gândeşte la asta de unul singur, aducerea pe lume a unei persoane îi pare la fel de cumplită ca îmbrâncirea cuiva într-un furnal. Când, în sfârşit, ies pe terenul de golf, verdele aduce cu o nuanţă de negru. Fiecare fir de iarbă de la picioarele lui e un organism viu care va muri, care a răsărit fără niciun scop. Terenul, elastic sub tălpile lui, îi înveleşte pe morţi, este acoperişul unui regat unde maică-sa stă în faţa unei chiuvete nedesluşite, cu mâinile înroşite, cu mâneci de clăbuci când le ridică parcă vrând să-l

previnã de ceva. Între degetul mare şi arătătorul noduros al mâinii încă nesluţite de Parkinson se sparge un clăbuc. Mountbatten. Şi tot săptămâna asta a murit şi bătrânul lor poştaş, domnul Abendroth, un tip vesel, supraponderal, cu părul alb zbârlit, s-a prăpădit de tromboză la şaizeci şi doi de ani. Bunica Springer a aflat vestea din vecini, el aducea în zonă facturile şi revistele încă de când Janice şi Harry s-au mutat acolo; domnul Abendroth a fost cel care i-a adus în aprilie plicul acela fără numele expeditorului, cu vestea morţii lui Skeeter. În ziua aceea, în timp ce ţinea în mână decupajul ăla din ziar, literele de tipar, ca şi firele astea de iarbă, i-au atras privirea în jos, jos în negura dintre ele, ca zăbrelele unei guri de canal ce lasă să se întrezărească râul negru, nevăzut, ce goneşte în canalizare. Pământul e cavernos, morţii rătăcesc prin hrubele de sub învelişul lui verde, subţire. Soarele intră într-un nor şi iarba capătă un luciu argintiu. Harry scoate o crosă de fier numărul şapte şi se poziţionează deasupra mingii. Loveşte *jos.* Una dintre slăbiciunile jocului lui Harry e aceea că nu reuşeşte să lovească mingea la bază, să apuce şi un pic de pământ şi gazon, ci încearcă, fără succes, să o şteargă razant, de pe smocul de iarbă, şi o loveşte tangenţial. De data asta o nimereşte din plin şi o proiectează într-o groapă de nisip din faţa găurii numărul zece. Trebuie să se fi balansat înainte pe vârfuri, o altă greşeală de-a lui. Loviturile de încălzire îi sunt întotdeauna elegante şi lungi, dar când e sub presiune intervin neastâmpărul şi graba.

— Băi, tontule, îi strigă Ronnie Harrison. De ce-ai făcut asta?

— Că să te-oftici tu, ciudatule, îi răspunde Rabbit.

La partida de golf în patru, unul din echipă trebuie să joace bine la fiecare gaură, altfel punctajul final are de suferit. Dintre ei, Harry avea cea mai lungă lovitură. Acum, uită-te la el. Îşi răsuceşte picioarele, să se aşeze bine în nisip, păstrându-şi centrul de greutate pe călcâie, şi se balansează cu crosa de oţel, o ridică şi loveşte puternic, cu o încredere oarbă, de obicei, în timiditatea lui o expediază prea departe, dar de data aceasta, înfuriat de Ronnie, cu o nepăsare ursuză, reuşeşte o

lovitură perfectă: mingea pluteşte în sus de pe salteaua de nisip, aterizează şi se rostogoleşte atât de aproape de gaură, încât ceilalţi trei parteneri chiuie şi-l aclamă. Introduce mingea în cupa steagului şi câştigă la această gaură. Totuşi, partida de azi îi pare lungă, poate de vină-i ginul băut la amiază sau tristeţea provocată de sfârşitul verii, şi totuşi, nu se poate abţine să nu vadă terenul de golf ca pe nişte tobogane ce nu duc niciunde sau să nu simtă că ar trebui să fie altundeva, că s-a întâmplat, se *întâmplă* ceva, că a întârziat, că are undeva o întâlnire de care a uitat. Se întreabă dacă Skeeter a avut aceeaşi senzaţie în stomac în clipa când s-a hotărât să-şi scoată pistolul şi să se lase ciuruit, dacă s-a simţit ca el când s-a trezit în dimineaţa acelei zile. Florile obosite, sânzienele şi ruşinea-fetei, atârnă în praf. Milioanele de fire de iarbă lucesc, gata să moară. La asta se rezumă totul, la o bucată de hârtie care se îngălbeneşte în timp, la ştirea pe care o decupezi dintr-un ziar şi o trimiţi altcuiva fără nicio explicaţie. O pui într-un dosar ca să uiţi de ea. Istoria sapă cavernele astea cu un pic-pic continuu. Skeeter cel mort hoinăreşte dedesubt, chicotind. Timpul se prelinge în sus prin firele de iarbă ca o otravă incoloră. Harry s-a plictisit de vară, de golf, de soare. Acum douăzeci de ani, când era mai tânăr şi a început să-i placă jocul, şi chiar şi când s-a reapucat de el acum opt ani sau cam aşa ceva, avea nişte lovituri miraculoase, drepte ca trase cu linia şi mai lungi decât îi stătea lui în putinţă să execute, şi exact de dragul colaborării cu această putinţă a continuat să joace, dar când a devenit mai bun, iar handicapul lui s-a diminuat de la plus infinit la un şaisprezece acceptabil, aceste superlovituri i s-au rărit, până şi cele mai bune aveau o mică ezitare sau erau uşor luftate şi nimereau un pic alături de ţintă într-un fel sau altul, şi toată chestia a devenit mai mult un fel de muncă, o muncă plăcută, dar totuşi muncă, o chestiune de aproximare pe tărâmul imperfecţiunii, fără nicio inovaţie, doar o fericire normală, sănătoasă. Pornit în căutarea acestei fericiri, Harry se simte vinovat, aici, pe terenul de golf, în timp ce umbrele se lungesc, în compania acestor trei bărbaţi, care, departe de

femeile lor, îi par la fel de plicticoşi pe cât i-or fi părând şi lui Dumnezeu.

Janice nu-l aşteaptă nici în foaier, nici lângă piscină când, în sfârşit, pe la 5:45, sosesc de la a optsprezecea gaură jucată la peste trei sute cincizeci de metri. În schimb, una din fetele în uniformă verde-alb se apropie de el şi-i spune că soţia îl roagă să sune acasă. N-o recunoaşte pe fata asta, nu-i Sandra, dar ea îi ştie numele. Toată lumea de la Flying Eagle îl cunoaşte pe Harry. Se duce în foaier cu mâna ridicată într-un salut continuu către membrii de-acolo; vâră în telefonul public moneda pe care-a folosit-o să-şi marcheze mingea pe terenul de golf şi formează numărul. Janice îi răspunde după primul apel.

— Hai, vino-aici, o imploră el. Ne e dor de tine. Am jucat destul de bine la al doilea nouă, după ce-a ieşit ginul tonic din mine. Cu loviturile noastre de handicap, Webb consideră că mingea noastră cea mai bună o să fie un şaizeci şi unu, care ar trebui să ne aducă premiu măcar un tricou Lacoste. Ar fi trebuit să-mi vezi lovitura din groapa de nisip de la a treia gaură.

— Mi-ar plăcea să vin, dar nu pot, îi spune Janice pe un ton atât de precaut şi distant, încât îi trece prin minte că o fi fost răpită şi trebuie să fie atentă la ce-i spune. Avem aici pe cineva.

— Pe cine?

— O persoană pe care n-o cunoşti.

— Cineva important?

Ea râde.

— Cred că da.

— De ce mama naibii eşti aşa de misterioasă?

— Harry, vino, te rog.

— Dar urmează banchetul fi premiile. Nu pot să-mi părăsesc echipa.

— Dacă ai câştigat vreun premiu, o să ţi-l dea Webb mai târziu. Nu pot vorbi la nesfârşit.

— Sper să ai un motiv bun, o previne el şi pune receptorul în furcă.

Oare ce-o mai fi? Un alt accident de-al lui Nelson, a venit poliţia să-l salte. Băiatul ăsta are o predispoziţie pentru comiterea de infracţiuni. Harry se întoarce la piscină şi le spune celorlalţi:

— Sonata de Janice zice că trebuie să mă duc acasă, dar nu vrea să-mi spună de ce.

Pe chipurile femeilor se aşterne îngrijorarea, dar bărbaţii sunt la a doua rundă de băuturi şi nimic nu-i doare.

— Hei, Harry, strigă Buddy Inglefinger. Până să pleci, ascultă aici o poantă pe care poate că n-ai auzit-o în Pocono. De ce-a rămas balerinul ăla rus în SUA?

— Habar n-am. De ce?

— Deoarece comunismul nu e Goodunov{52}.

Râsul îndatoritor al celor trei femei, în timp ce-şi ridică privirea în soarele ce scapătă roşiatic, să se uite toate la Harry, e ca un fruct, sunt trei fructe coapte în chip diferit pe aceeaşi cracă, şi continuă şi după ce el se întoarce cu spatele. Cindy şi-a tras peste umerii goi o bluză de mătase de culoarea piersicii, iar în V-ul decolteului îi sclipeşte cruciuliţa de aur. N-a observat-o mai devreme când era aproape goală, în vestiar îşi dă jos pantofii de golf, dar, în loc să facă un duş, iese în parcare cu umeraşul pe care atârnă sacoul sport şi pantalonii pe care voia să-i îmbrace la banchet. Corona parcă tot nu merge cum ar trebui. Aude la radio că Phillies au reuşit o victorie la mustaţă în Atlanta, cu 2-1. Gaşca nu mai discută deloc despre Phillies, sunt pe locul cinci, au ieşit din cărţi. În societatea asta, dacă ieşi din cărţi, eşti ca şi mort, te-arată lumea cu deştu'. Nu-i Goodunov. Păstraţi Curăţenia Oraşului. Spicherul de serviciu nu-i tipa aia care face pe deşteaptă, ci un tânăr a cărui voce, silabă de silabă, e ca picăturile de untdelemn pe apă. Uraganul David a făcut deja şase sute de victime în regiunea Caraibelor, anunţă el, şi, în sfârşit, s-ar putea să existe viaţă, încep să creadă unii oameni de ştiinţă, pe Titan, cel mai mare satelit al lui Saturn. Harry lasă în urmă fosta fabrică de ambalaje şi se bucură încă o dată de priveliştea panoramică a oraşului Mt. Judge văzut dinspre Route 422. Şirurile de case urcă panta muntelui ca nişte

trepte, au ferestrele aurii la apusul soarelui, aduc cu găurile dintr-un dovleac de Halloween. Dacă s-ar fi născut pe Titan, oare ce altceva ar simţi acum în adâncul sufletului său? Se gândeşte la suprafeţele alea lunare pline de cenuşă, la ţopăitul zdrahonilor de astronauţi în costumele lor albe, la urmele paşilor lor, întipărite acolo pentru totdeauna. Îşi aminteşte că atunci când veneau în vizită la familia Springer, sau după incendiu, în primii ani când au locuit aici, se uita împreună cu Nelson, de pe canapeaua gri, la *Pierduţi în spaţiu*[{53}]. Îşi aminteşte cum se mai zvârcoleau şi icneau când doctorul Smith făcea câte o tâmpenie periculoasă în egoismul lui, şi numai robotul acela cu glas uman şi micuţul Will reparau lucrurile cu judecata lor sănătoasă, nava spaţială având de luptat din greu cu plantele carnivore sau cu alţi eroi negativi programaţi în săptămâna respectivă. Iar acum se întreabă dacă nu cumva Nelson s-a identificat cu Will, care-i salva pe adulţi de ei înşişi. Se mai întreabă ce s-o fi ales de copilul-actor, unde-o fi el acum, speră că n-a ajuns un drogat, ca atâţia copii-vedetă. Spaţiul în care erau pierduţi era unul solid, trainic, nu spaţiul vâscos şi psihedelic pe care-l dau în ziua de azi la TV, numai efecte speciale cu muzică şi lumini, efecte pe care le asociază cu filmul *2001*, o asociaţie de idei neplăcută, căci pe vremea lui a fugit Janice cu Charlie şi s-a instalat iadul pe frontul de acasă. Problema este: chiar dacă există un Rai, cum poate exista unul pe care să-l suportăm o veşnicie? Pe pământ, când îţi ridici privirea de-atâta plictiseală, lucrurile s-au schimbat, eşti cu mult mai aproape de mormânt, iar asta-i captivant. Imaginează-ţi că urci sus, tot mai sus în grandiosul copac al cerului noptatic. Ameţitor. Teribil. Lui Rabbit nu-i plăcea să se caţere nici măcar în arţarii ăştia mici, norvegieni din jurul oraşului, deşi, avându-i drept martori pe alţi copii, se împingea tot mai sus, se agăţa tot mai strâns pe măsură ce ramurile deveneau tot mai mici. Dintr-un anumit unghi de vedere, cel mai îngrozitor lucru de pe lume e propria ta viaţă, faptul că-i a ta, şi nu a altcuiva. Simte cum în piept i se ridică o buclă ca atunci când răsuceşti o frânghie. Ce s-o fi întâmplat atât de grav, de-a făcut-o pe Janice să rateze

banchetul de după concursul de golf?

Pe Jackson accelerează în clipa când se aprind felinarele, pe zi ce trece mai devreme. Mustangul lui Janice e parcat lângă trotuar, cu capota coborâtă, o mai fi ieşit undeva după biserică, fiindcă pe Bessie n-ar duce-o la biserică cu automobilul decapotat. Dincolo de uşa de la intrare, o grămadă de saci de voiaj şi valize au fost depozitate în living parcă aduse de-o mică armată. Din bucătăria luminată răzbat râsete. Grupul voios îl întâmpină la jumătatea drumului, pe teritoriul umbros al nimănui dintre scară şi vitrină. Bunica Springer şi Janice sunt însoţire de-o a treia femeie, mai înaltă, cu părul moale pieptănat cu cărare, din care lumina din bucătărie împrăştie un arc de culoarea morcovului, în timp ce părul lui Melanie ar fi prins în zulufii lui o aură ciufulită. Se obişnuise cu Melanie. Nelson face prezentările:

— Tati, aceasta este Pru, zice el, iar „aceasta” sună ca o mică glumă timorată.

— Logodnica lui Nelson, adaugă Janice înfrigurată, dar categorică, dându-şi silinţa să sune cât mai bine.

— Pe bune?! se aude Harry întrebând.

Tânăra păşeşte relaxată, are o siluetă zveltă, un pic gârbovită, iar el îi strânge mâna osoasă pe care i-o întinde. La lumina târzie de-afară, ce pătrunde pe ferestrele sufrageriei, stă în faţa lui, fără fasoane, o tânără roşcată sărită de adolescenţă, cu braţele prea lungi şi şoldurile prea late în comparaţie cu faţa ei osoasă, o frumuseţe stingheră, cu un trup stângaci ce nu-i doar al ei, ci, într-un fel, şi al lor, suprasolicitat, cu un aer de resemnare piezişă, un pic bizară, de fiinţă bătută de viaţă în ciuda tinereţii ei, dar suferinţa nu i-a afectat şi ochii, care sunt de un verde clar, chiar dacă precaut. Când dă mâna cu el, zâmbetul îi întârzie o fracţiune de secundă, de parcă ar trebui să se asigure în sinea ei că are de ce să zâmbească, dar apoi i se aşterne destul de însufleţit, cu o cută măruntă în colţul gurii. Poartă un pulover maro, lăbărţat şi nişte blugi largi, după ultima modă, decoloraţi pe coapse. Părul ei pieptănat pe spate şi dat după urechi, prins într-un coc răsfirat pe ceafa, pare călcat cu fierul, aşa-i de

drept şi vopsit, atât de vie e culoarea lui roşu-deschis.

— N-aş zice chiar logodnica, îi spune Pru direct lui Harry.

Harry, în dorinţa lui de-a pricepe de unde-a mai apărut şi creatura asta, se uită grăbit de la Nelson, trecând prin Janice, pe care o poate lua la întrebări mai târziu, în pat, la bunica Springer. Zici că are buzele prinse cu menghina; dacă ai bate-o pe umăr, ar suna ca un gong, aşa-i de rigidă în rochia ei purpurie, de biserică. Nelson are gura uşor întredeschisă. E un bolnav fascinat de ajutorul primit de la doctorii adunaţi în jurul lui, în sfârşit, şi-a mărturisit boala şi e gata să accepte tratamentul prescris. În prezenţa lui Pru pare cu mult mai tânăr decât de faţă cu Melanie, duritatea enervată i s-a topit cu totul. Harry îşi dă seama că fata e mai în vârstă decât băiatul şi mai are o revelaţie şi mai profundă, instinctivă, exact în clipa când se aude rostind ca o gazdă paternă cu simţul umorului:

— Păi, în orice caz, sunt încântat de cunoştinţă, Pru. Ne împăcăm cu orice prieten de-al lui Nelson. Poate că asta a picat ca nuca-n perete, aşa că adaugă: Pun pariu că tu eşti fata care i-a trimis toate scrisorile alea.

Ea îşi coboară privirea, iar figura tăcută i se înroşeşte de parcă ar fi pălmuit-o.

— Prea multe, presupun, spune ea.

— Pe mine nu m-au deranjat, o asigură el. Eu nu-s poştaşul. Apropo, a murit deunăzi, pe neaşteptate. Dar nu din vina ta.

Ridică ochii din pământ, sunt de un verde eflorescent.

Pru e gravidă. La un bărbat, unul din puţinele avantaje ale faptului că nu s-a născut ieri este acela că, la fel cum îşi dă seama cum va fi vremea de mâine după gustul pe care îl are aerul pe înserat, îşi poate face o idee şi despre fiziologia sexului opus, despre starea lui. E mai groasă în talie decât ar trebui să fie o femeie atât de tânără, iar acea claritate verde, stranie a privirii ei şi acel ceva molcom, încetinit din mişcarea ei când se întoarce de la gluma lui Harry spre Nelson, să-i ceară ajutorul, trădează o povară mai mare decât simpla tulburare, hula ce agită marea sub valuri. E în luna a treia sau a patra, bănuieşte Rabbit.

Iar odată cu bănuiala asta se ridică vălul şi de pe lunile care au trecut.

Iar pereţii acestei case, tapetaţi cu modele reduse la nişte pete, îşi schimbă înţelesul, cuprind între ei această sămânţă. Canapeaua gri, pufoasă şi fotoliul asortat, şi Barcalounger-ul rabatabil, şi televizorul (un Admiral), şi lămpile pompoase ale bunicii Springer, din porţelan pictat şi alamă coclită, şi vechile acuarele înrămate, cufundate în praf din cauză că nimeni nu se uită niciodată la ele, macrameurile pe care le-a croşetat odinioară bunica Springer şi colecţia ei de bibelouri fragile, lucioase, aşezate pe colţarele cu trei rafturi, crestate şi date cu glaspapir pentru a sugera vechimea lemnului, dar care provin din epoca tâmplăriei de subsol a îndelungatei căsnicii a lui Fred Springer: toate aceste suveniruri ale morţilor se zbârlesc cu un înţeles nou, cu o nouă misiune, dacă, aşa cum îşi închipuie Harry, secretul acestei musafire nepoftite este un copil.

Simte că se umflă. Presupunerea lui l-a lovit ca un pumn. Spre deosebire de Melanie, simte că are ceva în comun cu fata asta, îl emoţionează, îl excită: vrea ca *el* să-i fi dăruit copilul ăsta.

În pat, o întreabă pe Janice:

— De când ştiai?

— A, răspunde ea, de vreo lună. Melanie a lăsat să-i mai scape una-alta, apoi l-am luat la întrebări pe Nelson. S-a simţit uşurat să-mi povestească, ba chiar a plâns. Voia doar ca *tu* să nu ştii.

— De ce nu?

Se simte jignit. Doar el e tatăl băiatului.

Janice ezită.

— Nu ştiu. Bănuiesc că s-a temut c-o să te-apuce pandaliile. Sau c-o să râzi de el.

— De ce să râd de el? La fel am păţit şi eu.

— El nu ştie treaba asta, Harry.

— Cum aşa? Ziua lui de naştere e-ntotdeauna la şapte luni de la aniversarea căsătoriei noastre.

— Păi da!

De nerăbdare, sună la fel ca maică-sa, rosteşte apăsat fiecare cuvânt. Până şi patul scârţâie când se apucă să turuie plină de emfază:

— Copiii *nu trebuie* să ştie lucrurile astea, iar până cresc destul de mari ca să le pese, totul s-a întâmplat cu prea mult timp în urmă…

— Îşi aminteşte măcar când a lăsat-o borţoasă pe fată?

— Nu că-i ciudat ce repede ai ghicit că aşteaptă un copil? N-aveam de gând să-ţi spunem prea curând.

— Mersi. A fost primul lucru care mi-a sărit în ochi. Puloverul ăla lălâi. Asta şi faptul că-i mai înaltă decât Nelson.

— Nu este, Harry. El e cu doi centimetri mai înalt, mi-a spus chiar el, doar că are ţinuta aia cocârjată.

— Şi cu cât e mai mare? Se vede cât colo că-i mai mare.

— Păi, cu un an sau chiar ceva mai puţin. A lucrat la secretariatul colegiului…

— Mda, şi mă rog frumos, de ce nu i-a tras-o unei studente? De ce-a trebuit să dea iama-n secretare?

— Harry, ar trebui să stai de vorbă cu *ei* dacă vrei să ştii totul până-n cel mai mic detaliu. Ştii, totuşi, că ne spunea mai tot timpul cât de şulfe sunt fetele astea de la facultate, nu s-a simţit niciodată în largul lui acolo. Dinspre mine se trage din oameni de afaceri şi dinspre ai tăi, din clasa muncitoare, şi în trecut n-a prea avut parte de cine ştie ce mediu universitar.

— Şi nici în viitor n-o să prea aibă, după cum se prezintă situaţia.

— Nu-i chiar aşa de rău. Fata îşi poate găsi de lucru. Ai auzit ce-a zis la cină, că i-ar surâde ca el să se întoarcă la Kent şi să termine facultatea, iar ea şi-ar putea lua lucrări de dactilografiat la ei acasă.

— Mda, şi l-am auzit şi pe mucea spunând că n-are chef de-aşa ceva.

— Nu cu urletele o să-l convingi să se-ntoarcă la facultate.

— N-am urlat.

— Da, dar ai făcut o mutră…

— Păi, Doamne Dumnezeule, doar pentru că a lăsat gravidă

o fată, puştiul îşi închipuie că are dreptul să conducă Springer Motors?

— Harry, nu vrea să-l conducă, nu vrea decât un post acolo.

— Nu poţi să-i oferi un post fără să-i iei altcuiva locul de muncă.

— Şi eu, şi mama credem că ar trebui să aibă un post acolo, insistă Janice, atât de fermă, de zici c-a vorbit maică-sa din atmosfera întunecată a acestui dormitor, unde prezenţa bătrânei doamne se făcea întotdeauna simţită ca un murmur al televizorului sau ca o suită de sforăieli care se auzeau prin perete.

Schimbă subiectul şi întreabă:

— Când a lăsat-o gravidă?

— Ei, când se întâmplă de obicei chestiile astea, în primăvară Prima oară nu i-a venit ciclul în mai, dar au aşteptat pană s-au dus în Colorado, să facă testul cu urina. A fost pozitiv, iar Pru i-a spus lui Nelson că n-are de gând să avorteze, n-avea încredere în avorturi şi prea multe din prietenele ei s-au ales cu complicaţii de pe urma lor.

— A spus ea aşa ceva, în epoca şi-n vremurile în care trăim?

— În plus, cred că neamurile din partea maică-sii sunt catolice.

— Totuşi, arată de parcă ar avea ceva bun-simţ.

— Poate că bunul-simţ i-a dictat ce să facă. Dacă nu întrerupe sarcina şi lasă copilul, Nelson trebuie să aibă o ocupaţie.

— Biata fată. Cum se face că a rămas însărcinată, din capul locului? Nu folosesc toate pilulele şi diafragma şi Dumnezeu mai ştie ce? Citeam în *Consumer Reports* despre ligatura temporară a trompelor cu poliuretan.

— Unele din metodele astea noi sunt criticate prin ziare. Sunt cancerigene.

— Nu şi la vârsta ei. Vasăzică ea a stat în Munţii Stâncoşi şi a clocit chestia asta, iar Melanie l-a ţinut din scurt aici.

Janice e din ce în ce mai somnoroasă, în timp ce Harry se teme că n-o să mai lipească geană de geană din cauza acestei

roşcate trupeşe picate din cer în camera de vizavi, de pe hol. Bunica Springer le-a zis pe şleau că se aşteaptă ca Pru să doarmă în fosta cameră a lui Melanie şi a urcat scările şchiopătând, să se uite la *Familia Jefferson.* Coana mare a stat acolo destul de potolită toată seara, zici că-i un boiler care mai are puţin şi explodează. Joacă tare. Harry o împunge cu cotul pe Janice într-o parte, unde-i molcuţă şi somnoroasă, doar-doar o mai discuta cu el.

— Melanie zicea că Nelson a devenit foarte nărăvaş de-ndată ce testul a ieşit pozitiv – s-a înhăitat cu o adunătură de indivizi dubioşi şi a obligat-o pe Pru să se apuce de planorism. Pe urmă, când a văzut că ea n-are de gând să se răzgândească, nu şi-a mai dorit decât să se-ntoarcă acasă. N-au putut să-i scoată din cap chestia asta, a plecat şi a renunţat la slujba bună pe care o avea la un tip care construia vile. Presupun că Melanie avea şi ea motivele ei s-o întindă de-acolo, aşa că s-a autoinvitat aici. Nelson n-a vrut s-o aducă cu el, dar cred că alternativa ar fi fost ca Pru să-şi anunţe părinţii şi pe noi care-i situaţia şi, ca să nu facă asta, el a implorat-o să-i dea timp, să încerce să-i aştearnă un cuibuşor aici, şi poate încă spera ca totul să se rezolve de la sine, nu ştiu.

— Bietul Nelson, spune Harry.

Părerea de rău pentru copil îi sângerează în sus, spre tavanul cu petele de lumină ce pătrund din stradă printre crengile fagului.

— A fost iadul pe pământ pentru el.

— Ei bine, Melanie are o teorie a ei, cum că n-a prea avut parte de-atâta iad. Nu-i plăcea că ieşea tot timpul cu Billy Fosnacht şi gaşca lui, în loc să ne spună cum stau lucrurile şi de ce vrea, de fapt, să vină să lucreze la salon.

Harry oftează.

— Şi pe când nunta?

— De-ndată ce putem face pregătirile. Vreau să zic că-i în luna a cincea. Până şi tu ţi-ai dat seama.

Până şi tu, chestia asta îi displace, dar nu vrea să-i spună lui Janice că se simte instinctiv legat de fata asta. Pru seamănă cu mama lui, e stângace şi ciolănoasă, cu mâinile mari, dar mai

puţin urâte.

— Unul din motivele pentru care am luat-o pe mama la biserică azi-dimineaţă a fost să stăm de vorbă cu reverendul Campbell.

— Cu poponarul ăla? Măiculiţă!

— Harry, nu ştii nimic despre el. A fost deosebit de drăguţ cu mama şi a făcut destul de multe pentru parohie.

— Pun pariu că s-a ocupat mai ales de corul băieţeilor.

— Tare îngust mai eşti la minte. Până şi mama e mai destupată, cât ar fi ea de mărginită.

Îi întoarce spatele şi vorbeşte în pernă:

— Harry, sunt foarte obosită. Toată povestea asta mă necăjeşte şi pe mine. Mai ai vreo altă întrebare?

— Crezi c-o iubeşte pe fată? întreabă el.

— Doar ai văzut-o. E frapantă.

— Văd asta, dar cum rămâne cu Nelson? Ştii, se zice că istoria se repetă, dar nu se repetă niciodată exact la fel. Când ne-am căsătorit noi doi, toată lumea proceda la fel, dar acum, când copiii ăştia fug de căsătorie şi doar trăiesc împreună, mariajul o fi însemnând mult mai mult. Vreau să zic, i-o fi speriind mai tare.

Janice se întoarce iar cu faţa la el şi-i spune:

— Eu zic că-i bine că-i puţin mai mare.

— De ce?

— Păi, Nelson are nevoie de cineva care să-l aducă cu picioarele pe pământ.

— O tipă care calcă pe bec, apoi vine cu texte de genul „dreptul la viaţă” nu-i nici ea cu picioarele pe pământ, zic eu. Ce sunt părinţii ei, că veni vorba?

— Sunt nişte oameni obişnuiţi din Ohio. Cred că taică-său e instalator.

— *A-ha*, face el. Clasa muncitoare. Nu se mărită cu Nelson, ci cu Springer Motors.

— La fel ca şi tine, i-o întoarce Janice.

Ar trebui să-l deranjeze remarca ei, dar îi place că, mai nou, ea se percepe pe sine ca pe un trofeu. Pune mâna în locul acela catifelat unde talia ei se îngustează.

— Uite ce e, spune el, când te-am luat de nevastă, tu vindeai alune la Kroll's, iar părinţii mei credeau că taică-tău e un tip dubios, care o să sfârşească la închisoare.

Dar nu s-a întâmplat asta, a ajuns în Rai. Fred Springer a reuşit să se caţere sus de tot în copacul stelelor. Pierdut în spaţiu. Acum Janice e la rând, atingerea lui o împinge în braţele somnului chiar în clipa când el simte sub centură o zvâcnire care ar putea semnala apariţia unei erecţii sănătoase. Nimic nu-l excita mai tare decât gândul că fute o avere. Nu-şi fute destul de des sacul ăsta amărât, tembel, de bani. A adormit în pielea goală. Când erau proaspăt căsătoriţi, şi ani de zile după aceea, purta cămăşi de noapte din bumbac, care o făceau să arate ca în reclama aia veche „A sosit momentul pensionării", dar la un moment dat, prin anii şaptezeci, a început să vină la culcare în pielea goală, cu trupşorul ei încă îngrijit, mătăsos, bronzat în locurile neacoperite de rochiţa de tenis, cu abdomenul bronzat mai palid unde costumul de baie cu model Op-Art, din două piese, îi expunea mijlocul. Ce repede s-au uscat azi urmele paşilor lui Cindy pe dale! E ciudat, nu-şi poate imagina niciodată că i-o trage, e ca şi cum s-ar uita la soare. Se întoarce pe spate, frustrat şi totuşi simţindu-se uşurat să fie singur în noaptea tăcută, să poată întoarce pe toate părţile noutăţile astea. La vârsta mijlocie te crezi, într-un fel, stăpânul lumii, şi totuşi, aceasta pare să-ţi scape de sub control mai mult decât oricând, eul tău din copilărie s-a împrăştiat şi împărţit ca bucăţile de pâine din minunile biblice. La şcoala de duminică a lui Kruppenbach l-a şocat versetul care vorbeşte despre curăţenie, cu cele douăsprezece coşuri pline de firimituri. Păstraţi curăţenia oraşului. Trage cu urechea, să audă zgomotul paşilor care se strecoară din camera lui Melanie – nu, a lui Pru –, azi a avut parte de un drum lung şi a întâlnit o mulţime de chipuri noi, cât de greu trebuie să-i fi fost în seara asta. În timp ce bunica şi Janice încropeau împreună cina, tot o minune, fata a stat pe fotoliul din bambus împletit adus de pe verandă şi toţi s-au învârtit în jurul ei ca nişte maşini care trec pe lângă locul unui accident produs pe autostradă. Harry de-abia îşi putea lua

ochii de la femeia în toată firea care stătea atât de sfioasă, stingheră şi cu trupul vizibil deformat. Emana aerul acela pe care-l uitase, de drăgălăşenie liceană, care înfloreşte în chip neaşteptat la umbra podurilor de cale ferată, pe lângă stâlpii de telefon, la o aruncătură de băţ de autostrada cu parapetele din aluminiu roase de timp, născută din mame ajunse balabuste şi taţi măcinaţi de zilele cenuşii de muncă, muncă şi iar muncă, într-o Americă cu dopuri de sticlă, cheiţe de conserve şi bucăţi de amortizoare auto aruncate pe jos la tot pasul. Rabbit şi-a amintit de-acest gen de frumuseţe văzând-o captată aici, în Pru, în braţele ei lungi, acoperite cu firicele fine de păr, încheieturile osoase, cu brăţări, şi în strălucirea necăutată a părului ei, captată la fel cum un ciot de lemn blochează cursul unui râu, dând naştere unui vârtej. Janice oftează în somn. O maşină trece în viteză, radioul ei lasă în urmă o dâră de muzică disco pe geamul deschis. Ajunul Zilei Muncii, sfârşitul unei perioade. Simte cum casa se dilată sub el, prezenţele invadatoare aglomerează parterul, morţii reînvie. Skeeter, papsi, mami, domnul Abendroth. Fotografia lui Fred Springer care se decolorează pe servantă se îmbujorează în nuanţa rozalie pe care o aveau obrajii lui Fred până spre rădăcina nasului. Gândurile îl poartă pe Harry la fetele de la Mt. Judge High, aşa cum arătau în anii patruzeci, cu pulovere pufoase şi perle de la magazinele de mărunţişuri, cu bluze albe prin care se vedea umbra sutienului bej, cu fuste, întotdeauna cu fuste lungi ca rochiile de seară pe vremea când Noua Modă chiar era nouă, unduindu-se pe holurile cu dulapuri pe margine, iar apoi afară, pe lângă balustrada din ţevi de strajă ce fereau puţurile lungi de ciment care lăsau să treacă lumina să pătrundă pe ferestrele de la subsol ale atelierului, ale sălilor de lucru manual şi de muzică, fustele lungi aliniate în şiruri, pantofii bicolori şi şosetele albe în şiruri, fetele care expirau aerul rece al iernii, ca fumul de ţigară, cu jachete groase de lână la două rânduri, pe-atunci nu purta nimeni hanorace, rujul închis la culoare al acestor fete, care le făcea pe toate să arate ca Rita Hayworth în vechile albume ale fiecărei promoţii. Fustele aţâţătoare, cu şliţ

deasupra şosetelor, vino şi găseşte-mă dacă poţi, realitatea sălbatică a părului pubian, coapsele desfăcute timid în spaţiul strâmt al maşinilor, fâşia umedă a chiloţeilor, Mary Ann, prima lui fată, cu chiloţii căzuţi în jurul pantofilor ei ca o capcană de prins vânatul, motorul pornit, să păstreze căldura în noul Plymouth albastru al lui papsi, pe care ai lui îl lăsau să-l împrumute o seară pe săptămână, în ciuda tuturor protestelor şi sarcasmului lui Mim, o scândură de puştoaică până pe la şaptesprezece ani, când a început să aibă propriile ei secrete, între picioarele lui Mary Ann, o umezeală de vestiar şi un miros de carne, o delicatesă, sunt acum ale lui. Cât a fost el în armată, s-a măritat cu altul. A invitat pe altcineva în acea tainiţă a ei, nu i-a venit să creadă. Zile pierdute, îngropate în adâncul creierului său, adânc de tot, celule cenuşii despre care a citit el undeva că mor în fiecare zi câteva milioane, luând cu ele viaţa lui undeva în neant, singura lui viaţă, se spune că-s trilioane de sinapse, fac de ruşine până şi cel mai mare calculator: după regăsirea şi reintrarea în spaţiul acesta, constată că făcăleţul i-a rămas tare şi i s-a sculat şi mai mult, procesul nu s-a întrerupt nicio clipă, mici cavităţi umplute cu sânge aşteaptă ca partea mai profundă a creierului să-i revină la viaţă. Cu mâna stângă, pe spate, să n-o deranjeze pe Janice, se masturbează cu gândul la Ruth. Camera ei de pe Summer Street. Prima noapte, când el a fugit, toată nebunia aia tristă cu răposatul Tothero, apoi intimitatea acelei camere. Această insulă, aceşti patru pereţi, camera ei. Trupul ei alb, gras, fără haine şi ironia muşcătoare la adresa boxerilor lui. Braţele ei i s-au părut subţiri, subţiri de tot, l-au tras în jos şi s-au ridicat deasupra lui, cu pântecul lung vertical în lumină.

Hei.

Hei.

Eşti drăguţă.

Haide! Treci la treabă.

Se trage mai într-o parte şi ejaculează, cu tavanul aproape de el, îşi simte trupul arcuit de parcă ar fi legat de un glob care creşte, creşte în timp ce sămânţa îi îmbibă cearşaful. Mai intens decât pompatul în întuneric. Un comportament anormal

la un tip bătrân. Se ridică pe nesimţite din pat şi bâjbâie într-un sertar după o batistă, nu vrea ca frecuşul s-o trezească pe Janice, pe bunica Springer sau pe această Pru, că numai pizde are-n jurul lui. Întors în pat, după ce-a făcut tot ce-a putut, deşi întotdeauna-i ciudată umezeala aia, poate nu curge din tine când simţi că-ţi vine, încearcă să se liniştească şi să adoarmă gândindu-se la fiică-sa, la chipul ei palid, rotund plutind în ceea ce-i pare o dispoziţie lăptoasă, senină. O voce sâsâie: *Hassy*.

Peste câteva seri, reverendul Archie Campbell vine într-o vizită stabilită dinainte. E scund şi delicat, însă, în compensaţie, are o voce baritonală, plăcută; vorbeşte cu glas sonor, relaxat şi zâmbitor, frazele lui par să dea colţul, după ce le rosteşte. Are un cap prea mare raportat la trup. Genele îi sunt izbitor de lungi, iar câteodată închide ochii de parcă ar vrea să-şi arate tremurul pleoapelor coborâte. Îşi poartă răsfrânt gulerul cămăşii negre, fără nasturi, şi o haină din crepon. Când zâmbeşte, buzele lui groase, ca ale lui Carter, lasă să i se vadă dinţişorii regulaţi, ca nişte seminţe înşirate una după alta, pătaţi de nicotină.

Bunica Springer îi oferă o ceaşcă de cafea, dar el o refuză:

— Vai de mine, nu, mulţumesc, Bessie. Sunt la a treia vizită în scara asta şi încă un pic de cafeină precis mi-ar da tremurici.

Fraza dă colţul şi dispare pe Joseph Street.

— Atunci, o băutură adevărată, părinte? Scotch? Un gin tonic? Oficial, e încă vară.

Campbell se uită rapid în jur, să le surprindă reacţia – Nelson şi Pru stau unul lângă altul pe canapea, Janice e cocoţată pe un scaun cu spătar adus din sufragerie, bunica Springer se clatină nesigură pe picioare, după ce cafeaua i-a fost refuzată.

— Păi, la drept vorbind, da, spune tărăgănat popa. Un degetar de udeală ar fi mană cerească. Harry, ai cumva nişte vodcă?

— În fundul bufetului din colţ, Harry, intervine Janice, e o

sticlă cu etichetă argintie.

El dă din cap a încuviinţare.

— Altcineva?

Se uită în special la Pru, de vreme ce în aceste puţine zile de când stă la ei s-a dovedit a nu fi deloc străină de udeală. Îi place pileala; zilele trecute s-a întors cu Nelson de la cumpărături şi au adus câteva baxuri de bere, Kahlúa, Cointreau şi Amaretto di Saronno, nişte sticluţe gogonate, trebuie să fi băgat vreo douăzeci-treizeci de dolari în afacerea asta. În plus, au dat în bufetul din colţ peste nişte lichior de mentă rămas de la o cină pe care Harry şi Janice au dat-o în cinstea soţilor Murkett şi Harrison în februarie, iar câte un strop din licărul lui verzui apare lângă cotul lui Pru în cele mai neobişnuite momente, chiar şi de dimineaţă, în timp ce se uită împreună cu bunica la *Edge of Night*[54]. Nelson răspunde că n-ar refuza o bere. Bunica Springer îi anunţă că ea o să bea, oricum, o cafea, are chiar şi decafeinizată, în caz că pastorul preferă aşa ceva. Dar Archie rămâne pe poziţie, mulţumindu-i cu o mică plecăciune zglobie şi făcându-le celorlalţi cu ochiul. Tipul ăsta joacă tare, remarcă Rabbit. Probabil că-i cea mai bună atitudine pe care o poate adopta la data asta târzie după Christos. S-au gândit să-i ofere fotoliul gri care se asortează cu canapeaua, dar el *îi* fentează şi trage vechiul scăunel sirian cu fundul înclinat din spatele setului lampă-masă, unde bunica îşi ţine o parte din bibelourile ei şi se ghemuieşte pe el. Astfel aşezat, părintele le aruncă un zâmbet larg şi, cu agilitatea unui maimuţoi, scoate o pipă din buzunarul de la piept al sacoului şi îşi îndeasă tutunul cu arătătorul maroniu.

Janice se ridică şi îl urmează pe Harry în bucătărie, unde el prepara băuturile.

— Drăgălaş păstorel, îi şopteşte el.

— Nu fi răutăcios.

— Ce-i răutăcios în ce-am spus?

— Totul.

Ea îşi toarnă nişte Campari într-un pahar cu suc de portocale şi, fără comentarii, umple cu lichior de mentă unul din păhărelele cilindrice de lichior din setul de opt, cu carafa,

pe care l-a cumpărat de la Kroll's acum câţiva ani buni, pe vremea când s-au înscris la Flying Eagle. Nu le-au folosit mai deloc. Când Harry se întoarce în living cu vodca tonică lui Campbell, cu berea lui Nelson şi ginul său tonic, Janice îl urmează şi aşază cilindrul de un verde-ţipător pe măsuţă, lângă cotul lui Pru. Aceasta nu dă vreun semn că l-ar observa.

Pastorul Campbell a convins-o pe bunica Springer să se aşeze pe Barcalounger, unde plănuia să stea Harry, şi să-i ridice extensia tapiţată, să-şi sprijine picioarele.

— Trebuie să recunosc, zice ea, că face minuni la tensiunea pe care-o am în glezne.

Astfel tolănită, coana mare pare vulnerabilă şi de-o importanţă absurd de redusă în cercul familiei. Văzând-o întinsă şi neajutorată, Janice se oferă:

— Mamă, mă duc eu să-ţi aduc cafeaua.

— Şi platoul cu prăjiturele cu ciocolată pe care l-am pregătit, deşi presupun că cei care beau n-o să vrea şi prăjiturele.

— Eu vreau, mama-mare, se oferă Nelson.

De când a venit Pru, are o altă mină – privirea ursuză, crispată i s-a relaxat într-o inexpresivitate plină de expectativă, o docilitate naivă care pe Harry îl calcă pe nervi.

De vreme ce pastorul a refuzat să se aşeze pe fotoliul gri, Harry e nevoit să stea el acolo. Când se cufundă în el, îşi întinde picioarele, iar Campbell, fără să se ridice, sare cu taburet cu tot câţiva paşi mai încolo, ca un broscoi, să nu-l atingă pantofii mari, din piele de căprioară, ai lui Harry. Zâmbind mândru de agilitatea lui, omuleţul îi anunţă cu glas răsunător:

— Ei bine, din câte înţeleg, cineva de aici doreşte să se căsătorească.

— Eu nu, eu sunt deja însurat, bagă Rabbit pe loc o glumă în stilul lui.

Îl încearcă o spaimă caraghioasă, îl şi vede pe Campbell, care-şi ţine mânuţele (par murdare ca şi dinţii) pe marginea taburetului, la câţiva centimetri de vârfurile pantofilor lui, aplecându-se brusc şi dezlegându-i şireturile. Îşi mută

picioarele câţiva centimetri mai încolo.

Pru a schiţat un zâmbet trist la gluma lui şi şi-a lăsat privirea în pământ, paharul ei plin cu lichid verde este încă neatins. Aşezat lângă ea, Nelson se zgâieşte fix înainte, cu un aer solemn, fără să fie conştient de mustaţa de spumă de pe buza de sus. Aşa mănâncă bebeluşii: Rabbit îşi aminteşte cum Nelson bătea cu lingura, ţinută în pumnul stâng, deşi ei încercau să-l înveţe s-o apuce cu dreapta, în tava de pe scaunul înalt, în fostul lor apartament de pe Wilbur Street, situat sus, deasupra oraşului. N-a fost, totuşi, unul din ţâncii ăia de groază – întotdeauna voia să fie bun. Lui Harry îi vine să strige, în timp ce se uită la mustaţa de spumă de pe faţa puştiului ignorată cu inocenţă. Îl trag în piept. Pru îşi atinge paharul pe furiş, fără să se uite măcar la el.

Glasul bunicii Springer se înalţă ostenit din fundul Barcalounger-ului.

— Da, ar dori s-o oficieze în biserică, dar nu va fi o nuntă din alea pompoase. Doar cu participarea familiei. Şi cât mai repede cu putinţă, ne gândeam chiar şi săptămâna viitoare.

În pantofii de sport murdari, verzui, cu botul rotund şi fâşii uzate de cauciuc alb, picioarele ei par copilăroase şi micuţe aşa cum stau săltate de pe podea şi sprijinite pe extensia capitonată.

Janice intervine pe un ton ferm:

— Mamă, nu-i nicio grabă. Părinţii lui Pru vor avea nevoie de timp să-şi poată aranja venirea din Ohio.

Maică-sa îi răspunde fluturându-şi mâna obosită către Pru:

— Zice că ai ei s-ar putea să nu se deranjeze până aici.

Fata roşeşte şi strânge paharul şi mai tare, vrând parcă să-l ridice când n-o să mai fie în centrul atenţiei.

— Nu suntem aşa de apropiaţi cum sunt cei din familia asta, spune ea. Ridică ochii de un verde translucid spre chipul reverendului şi-i explică: Suntem şapte fraţi. Patru dintre surorile mele sunt deja măritate, iar două dintre căsătoriile astea sunt deja pe butuci. Taică-meu e fiert pe chestia asta.

Bunica Springer îi explică:

— E catolică.

Popa zâmbeşte cu gura până la urechi:

— Prudence pare mai curând un nume protestant.

Roşeaţa fetei, stârnită parcă de un vânt capricios, se accentuează din nou.

— Am fost botezată Teresa. Prietenii din liceu mă considerau pudibondă, de aici mi s-a tras numele[55].

Campbell chicoteşte:

— Seri-*os*?! Fasci-*nant!*

Cheleşte pe creştet, remarcă Rabbit, deşi e atât de tânăr. Slavă Domnului, el unul nu trebuie să-şi facă griji legate de acest aspect ce ţine de înaintarea în vârstă: ambii părinţi au avut podoabe capilare durabile, deşi, spre sfârşitul vieţii, părul lui papsi a trecut de la cărunt la galben, ajungând mai fragil decât mătasea de porumb şi prea uscat să poată fi pieptănat. Se spune că predominante sunt genele mamei. Unul din lucrurile care nu i-au plăcut niciodată la Janice este fruntea ei înaltă, de zici că începe să chelească. Nelson e prea tânăr ca să-şi dea seama cum o să evolueze. Bătrânul Springer îşi pieptăna părul pe spate, aşa că arăta întotdeauna ca un tip din reclamele la cămăşi, până şi în dimineţile de sâmbătă, iar în coşciug i-au făcut cărarea pe partea greşită; în necrologul din ziar, fotografia a fost inversată la autotipie, iar antreprenorul de pompe funebre s-a luat după aia. Unul din primele semne de rebeliune la Mim a fost faptul că şi-a făcut şuviţe blonde, „şobolan protestant” îşi numea ea culoarea naturală prin clasa a zecea, iar mami a intrat în ea tare de tot: „Mai bine-aşa decât să arăţi ca un sconcs”. Ce-i drept, cu şuviţele alea blonde, Mim părea mai dură, ziceai că-i o stricată. Aşa-i viaţa, te mânjeşti de unul singur. Vocea tânărului cleric alunecă lin de la o silabă la alta, din gâtlej iarăşi i se înalţă chicotitul acela surprinzător de piţigăiat.

— Bessie, până stabilim nişte detalii cum ar fi data şi lista invitaţilor, cred c-ar trebui să cercetăm nişte lucruri esenţiale. Nelson şi Teresa: vă iubiţi unul pe altul şi sunteţi amândoi gata să faceţi legămintele eterne care, în concepţia bisericii, stau la baza căsătoriei creştine?

Întrebarea cade ca un trăsnet.

— Da, răspunde Pru în şoaptă şi bea o primă duşcă din paharul ei cu lichior de mentă.

Nelson pare aşa de căzut în transă, încât maică-sa îl interpelează:

— Nelson?

Băiatul se şterge la gură şi scânceşte:

— Am *spus* o dată c-o fac, nu-i aşa? Am petrecut aici toată vara încercând să aranjez lucrurile. Nu mă mai întorc la şcoală, n-o să mai termin facultatea din cauza asta. Ce vreţi mai mult de-atât?

Cu toţii se simt stânjeniţi şi amuţesc, cu excepţia lui Harry:

— Am crezut că nu-ţi place la Kent.

— Nu prea-mi place. Dar am băgat ceva timp în afacerea asta şi în scurt timp mi-aş fi luat diploma, deşi nu era mare brânză. Toată vara m-ai bătut la cap cu facultatea, tati, şi voiam să-ţi spun bine, bine, ai dreptate, dar tu nu ştiai cum stă treaba, nu ştiai de *Pru*.

— Atunci, nu mă lua de nevastă, îi aruncă Pru cu glasul stins. Băiatul se uită pieziş la ea, pe canapea, şi se cufundă mai adânc în perne.

— Aş prefera s-o facem cât mai curând, spune el. E timpul să-mi bag minţile-n cap.

— Ne putem căsători, după care ne întoarcem acolo un an, să termini facultatea.

Pru şi-a mutat mâinile în poală şi, odată cu ele, şi păhărelul cu lichid verzui; îl priveşte gânditoare şi vorbeşte cursiv, de parcă din fântâna aceasta micuţă ar scoate nişte cuvinte exersate îndelung, reacţiile ei la plângerile lui Nelson.

— Nţ, face Nelson jenat. Ar fi o prostie. Dacă tot mă-nsor, hai s-o facem ca lumea, cu serviciu, cu o rablă de camionetă şi o casă nasoală de la ţară, şi tot tacâmul. La Kent nu pot învăţa nimic care să mă ajute să fraieresc mai bine lumea cu maşinuţele japoneze ale lui tati. Asta în caz că mami şi mama-mare îl vor sili să mă primească.

— Dumnezeule, cum mai răstălmăceşti vorbele oamenilor! sare în sus Harry. Cu toţii o să te primim acolo, cum altfel te-am putea ajuta? Dar ai valora mult mai mult pentru companie

şi, mai mult, în *ochii tăi,* dacă ai termina facultatea aia. Fiindcă tot repet chestia asta, sunt tratat ca un monstru.

Se întoarce spre Archie Campbell, uitând cât de jos e aşezat acesta, şi-i spune peste cap:

— Scuze pentru trăncăneala asta, nu-i ceva tocmai potrivit pentru urechile dumitale.

— Ba nu, îl contrazice tânărul pe un ton mieros, face parte şi asta din tabloul de ansamblu. O întreabă pe Pru: *Tu* unde ai prefera să locuieşti în anul următor? Primul an de căsnicie, aşa scrie în toate cărticelele, dă tonul pentru toţi ceilalţi.

Pru îşi piaptănă cu o mână părul lung, de pe umeri, îl dă pe spate de parcă ar fi supărată.

— Nu am amintiri prea fericite de la Kent, recunoaşte ea. Aş fi fericită să încep într-un loc nou.

Pipa lui Campbell umple camera cu un parfum dulceag, aristocratic. Probabil că n-are nici treizeci de ani şi nu-i pot arunca nicio pastilă pe care să n-o fi auzit de la alţii. Un profesionist. Rabbit îl respectă pentru asta. Dar cum de-a putut să ajungă poponar?

Bunica Springer spune cu un glas duşmănos:

— Poate te-ntrebi acum de ce nu aşteaptă încă un an.

Omuleţul întoarce capul mare şi-i zâmbeşte.

— Nu, nu mă-ntrebam asta.

— A rămas grea, explică coana mare absolut fără niciun rost.

— Cu ajutorul lui Nelson, fireşte, zâmbeşte popa.

Janice încearcă să dreagă busuiocul:

— Mamă, se mai întâmplă.

Bunica i-o retează scurt:

— Mie-mi spui? N-am uitat că ţi s-a întâmplat şi ţie.

— *Mamă!*

— E groaznic! declară Nelson de pe canapea. De fapt, de ce l-am târât pe omul ăsta aici? Pru şi cu mine n-am cerut să ne căsătorim la biserică. Eu, oricum, nu cred în toate chestiile astea.

— Nu crezi? Bâiguie Harry şocat, ofensat.

— Nu, tati. Când mori, mori.

— Serios?

— Ei, haide, ştii că aşa-i, toată lumea ştie treaba asta în adâncul cugetului.

— Nimeni nu ştie cu siguranţă, remarcă Pru cu glas stins.

— Câţi morţi ai văzut la viaţa ta? o întreabă Nelson furios.

Harry îşi aminteşte că Nelson, chiar şi în copilărie, se albea în jurul urechilor când era furios. Îl durea stomacul de nervi şi se agăţa de marginea balustradei când urca la etaj să-şi ia cărţile. De trimis, tot îl trimiteau la şcoală, oricum. Harry încă mai avea slujba aceea de la Verity, iar Janice lucra cu jumătate de normă la salon şi nu aveau bonă. Şcoala i-a fost bona.

Reverendul Campbell pufăie netulburat din pipa cu tutun aromat şi îi pune lui Pru o altă întrebare:

— Ce zic părinţii tăi despre faptul că te măriţi în afara religiei catolice?

Roşeaţa aceea delicată revine şi-i adânceşte verdele ochilor:

— De fapt, doar mama a fost catolică şi cred că, până să apar eu, cam renunţase la credinţă. Am fost botezată, dar nu şi confirmată, deşi aveam în casă rochia de confirmaţie pe care au purtat-o surorile mele. Taticu' a bătut-o până i-a scos religia din cap, aşa s-ar zice. Lui nu-i plăcea să aibă atâtea guri de hrănit.

— Ce religie avea el?

— Niciuna.

Harry îşi aminteşte cu voce tare:

— Bunicul lui Nelson provenea dintr-un mediu catolic. Mama *lui* a fost irlandeză. Mă refer la taică-meu. Acuma, în legătura cu religia, eu unul cred că…

Toate privirile se aţintesc asupra lui.

— … fără puţină credinţă, eşti terminat.

În timp ce rosteşte aceste cuvinte, se uită insistent la Nelson, mai ales fiindcă figura băiatului, care s-a albit în jurul urechilor, se află în centrul câmpului său vizual. Tunsoarea aia de şobolan îi sugerează lui Harry capul tuns chilug al unui puşcăriaş, căruia i-a mai crescut un pic părul. Băiatul îi rânjeşte în faţă batjocoritor.

— Păi, tată, orice-ar fi, nu te lăsa terminat.

Janice se apleacă să-i vorbească lui Pru cu glasul ei manierat, matur, intim, feminin de-acum.

— *Tare-aş vrea* să-i poţi convinge pe părinţii tăi să vină la nuntă.

Bunica Springer se străduieşte să vorbească pe un ton mai domolit, de vreme ce pastorul e aici, iar cei de faţă n-o prea bagă în seamă:

— Şi oricum, pe-aici, pe la noi, episcopalienii sunt consideraţi foarte apropiaţi de catolici.

Pru clatină din cap, părul roşu îi licăreşte, e ca o fiară încolţită.

— Nu prea vorbesc cu părinţii mei, zice ea. N-au fost de acord cu ceva ce-am făcut înainte să-l cunosc pe Nelson şi n-ar fi de acord nici cu situaţia în care mă aflu acum.

— Ce-ai făcut? se interesează Harry.

Nu pare să-i fi auzit întrebarea, căci spune ca pentru sine:

— Am învăţat să mă descurc singură.

— Vă mărturisesc ceva, spune împăciuitor Campbell, căruia i s-a stins pipa şi care timp de un minut s-a concentrat să şi-o reaprindă. Întâmpin oarece dificultăţi în a-mi suci minţile – expresia asta e însoţită de un zâmbet ghiduş, cu gura până la urechi, ca al tipului de pe coperta lui *Mad*{56} – să pricep cum pot celebra o ceremonie religioasă pentru doi oameni dintre care unul aparţine Bisericii Romano-Catolice, iar celălalt, după cum tocmai ne-a anunţat, e ateu. Dă din cap spre Nelson: În ziua de azi, episcopul ne dă mai multă libertate de decizie în chestiuni din astea decât înainte. Zilele trecute am cununat un japonez divorţat, dar provenit dintr-un mediu episcopalian, cu o tânără care, iniţial, voia să folosesc în timpul slujbei „Mamă Universală” în loc de „Dumnezeu”. Am convins-o să renunţe la ideea asta. Dar în cazul de faţă, oameni buni, serios vă spun, nu văd niciun semn că Nelson şi *foarte* fermecătoarea lui logodnică ar fi pregătiţi sau dornici de ceea ce aţi putea numi genul nostru de magie.

Pufăie un nor mare de fum şi îşi lipeşte buzele în stilul acela pedant, satisfăcut al fumătorilor de pipă; aşteaptă să fie

contrazis.

Bunica Springer se chinuieşte să se salte puţin din Barcalounger.

— Ei bine, nepotul lui Fred Springer n-o să se însoare într-o biserică romano-catolică!

Capul îi cade la loc pe tetiera capitonată. S-a înroşit la rădăcina urechilor.

— Ah, exclamă voios Archie Campbell, nu cred că i-ar putea servi nici scumpul meu prieten, părintele McGahern. Tânăra domniţă n-a fost nici măcar confirmată. Ştiţi, adaugă el împreunându-şi mâinile pe un genunchi şi privind în gol, la primărie s-au consumat o mulţime de cununii minunate, scurte şi la obiect. Sau mai sunt ceremoniile unitarian-universale. Prietenul meu Jim Hancock de la congregaţia din Maiden Springs ne-a ajutat de mai multe ori la logodnele cu probleme.

Rabbit sare ca ars. Aici se comite ceva îngrozitor, dar nu ştie exact ce anume şi împotriva cui.

— Mai vrea cineva ceva de băut în afară de mine?

Fără să se uite la Harry, Campbell întinde paharul care i s-a golit, la fel ca şi degetarul lui Pru cel cu lichior de mentă. Verdele băuturii s-a dus tot în ochii ei. Preotul le spune ei şi lui Nelson:

— Serios, în unele împrejurări, chiar şi pentru cei mai credincioşi, aceasta poate fi soluţia cea mai potrivită. La o dată ulterioară, nunta poate fi sfinţită în biserică; în ziua de azi asistăm la o creştere a jurămintelor de nuntă reînnoite.

— De ce să nu trăiască pe mai departe în păcat? îl întreabă Harry. Noi nu ne supărăm.

— Ba da, spune bunica cu glas sugrumat.

— Hei, tati, strigă Nelson, nu-mi mai aduci o bere?

— Adu-ţi-o singur. Am mâinile ocupate.

Totuşi, se opreşte în faţa lui Pru şi ia păhărelul de lichior.

— Eşti sigură că-i face bine copilului?

Ea îi aruncă o privire neaşteptat de glacială. Se credea patern şi afectuos, iar în ochii ei nu-i decât un tâmpit de curcan din poliţia rutieră.

— A, da, îi spune ea. Berea şi vinul sunt cele care fac rău, că balonează.

Până revine Rabbit de la bucătărie, Campbell îşi îngăduie să cedeze în faţa rugăminţilor. Le poate oferi tot ce vor: o nuntă la biserică, o slujbă acceptabilă în ochii cuconetului gen Grace Stuhl. Ştiind asta, nu se grăbeşte deloc. Sub genele lui de fată, ochii îi sunt la fel de negri ca ai lui Janice şi ai bunicii, ochii familiei Koerner. Bunica Springer o ţine una şi bună pe-a ei, vârfurile rotunde ale cipicilor verzui i se bâţâie întruna.

— Nu trebuie să iei de bun tot ce spune băiatul. La vârsta lui nu ştiam nici eu ce să mai cred, credeam că guvernul e aiurit, iar gangsterii au dreptate. Asta se întâmpla pe vremea Prohibiţiei.

Nelson se uită posac la ea, cu ochii lui negri.

— Mama-mare, dacă pentru tine-i aşa de important, mie nu-mi pasă prea mult, că e laie sau bălaie.

— Pru ce părere are? întreabă Harry întinzându-i otrava.

Se întreabă dacă atitudinea ei rigidă şi acele scurte momente de expectativă în care îi dispare zâmbetul nu sunt, pur şi simplu, semne de frică: ea este cea care poartă o altă viaţă în trup, nimeni altcineva.

— Cred, răspunde ea încetişor, atât de stins încât toată camera înmărmureşte s-o audă, c-ar fi mai drăguţ la biserică.

— În mod clar, n-am niciun chef să mă duc la porcăria aia de primărie nouă, din beton, pe care au construit-o în spatele fostului Bijou, zice Nelson. O cunoştinţă de-a mea mi-a zis că constructorul a dat un tun de un milion şi deja au apărut crăpături în ciment.

Janice spune cu uşurare:

— Harry, aş mai vrea nişte Campari.

De pe locul lui scund, de pe taburet, Campbell îşi ridică paharul reumplut.

— Noroc, oameni buni.

Le prezintă condiţiile:

— Procedura obişnuită presupune cel puţin trei sesiuni de consiliere şi instruire creştinească după interviul iniţial. Putem

considera că acesta a fost interviul.

În timp ce i se adresează în special lui Nelson, Harry distinge la el o inflexiune seducătoare, ce-i îmbogăţeşte glasul extrem de plăcut.

— Nelson, Biserica nu se aşteaptă ca fiecare cuplu pe care-l cunună să fie o pereche de sfinţi. Le cere însă participanţilor să înţeleagă cât de cât la ce se înhamă. Nu *eu* mă angajez să-mi respect jurămintele, ci tu şi Teresa. Căsătoria nu-i un simplu rit; e o taină sfântă, o invitaţie primită din partea lui Dumnezeu să luăm parte la ceva divin. Iar invitaţia nu-i făcută doar pentru o clipă. Fiecare zi petrecută împreună trebuie să fie divină. Simţi aici prezenţa unei semnificaţii? În vechea carte de rugăciuni erau nişte cuvinte minunate; spuneau că nu trebuie să purcezi la cununie „în necunoştinţă de cauză sau cu uşurătate, ci cu smerenie, discreţie, în cunoştinţă de cauză, sobru şi cu frica lui Dumnezeu”.

După ce intonează această poliloghie, zâmbeşte şi adaugă:

— Noua carte de rugăciuni omite frica lui Dumnezeu.

Nelson miorlăie:

— Am *spus* că o să fac tot ce-mi cereţi.

Janice întreabă, puţin cam forţat:

— Cât timp o să ia sesiunile astea de pregătire?

Cum şade pe scaunul ăla cu spătar, din sufragerie, parcă ar cloci un ou din care riscă să iasă puiul prea devreme.

— Ei, răspunde Campbell, mutându-şi privirea în tavan, cred că, ţinând cont de diverşi factori, am putea avea trei sesiuni în două săptămâni. Întâmplarea face, spune clericul serviabil, să am agenda la mine.

Înainte de a băga mâna în buzunarul de la piept al hainei de crépon, Campbell goleşte pipa cu un calm pedant, care lui Harry îi vorbeşte despre avantajele de-a fi poponar; lumea întreagă e doar o glumă pentru tipul ăsta. Păşeşte pe apă; mâlul femeilor şi al zămislirii copiilor nu-i murdăreşte niciodată pantofii. N-ai încotro, trebuie să-ţi scoţi pălăria în faţa lui: pe tipul ăsta nu-l atinge nimic. Asta da religie adevărată.

O dorinţă irezistibilă de a-i da un ghiont, de-a protesta

împotriva felului în care au căzut la pace, îl face pe Harry să spună:

— Mda, vrem să-i cununăm până să apară bebeluşul. O să fie aici până-n Crăciun.

— Cu voia lui Dumnezeu, zâmbeşte Campbell şi adaugă: Bebeluşul sau bebeluşa.

— În ianuarie, şopteşte Pru după ce-şi pune paharul pe măsuţă.

Harry nu-şi dă seama dacă-i mulţumită sau nemulţumită de îndrăzneala cu care el îi tot dă înainte cu bebeluşul pe care toţi ceilalţi vor să-l ignore. În timp ce se stabilesc datele întâlnirilor, ea stă cu Nelson pe canapea ca o pereche de păpuşi Muppets mari şi blege, cu braţe invizibile care, de sub perne, le pun în mişcare bustul şi capul.

— Ziua de naştere a lui Fred era în ianuarie, îi anunţă bunica Springer, icnind când încearcă să se ridice din Barcalounger, să-l conducă pe preot.

— Of, mamă, zice Janice. Milioane de oameni îşi serbează ziua în ianuarie.

— Şi *eu* m-am născut în ianuarie, le spune Archie Campbell ridicându-se, şi zâmbetul îi dezveleşte dinţii mărunţi. În cazul meu, naşterea s-a produs după multe rugăciuni. Părinţii mei erau *foarte* în vârstă. Mare minune că mă aflu aici.

A doua zi, o ploaie caldă începe să dea la pământ frunzele îngălbenite ale copacilor din parcul de pe Cityview Drive, în timp ce Harry şi Nelson trec cu maşina prin Brewer în drum spre salon. Puştiul încă-i *persona non grata,* dar l-a rugat să-l lase să verifice cele două decapotabile pe care le-a făcut armonică, dintre care pe una, Royale-ul, tocmai o repară Manny. Mercury-ul model ’72, lovit de două ori dintr-o parte, a suferit avarii mai grave, iar piesele de schimb sunt mai greu de găsit în cazul lui. Rabbit se gândea să îl vândă ca fier vechi după plecarea puştiului la şcoală şi să-l înregistreze la capitolul pierderi. Nu l-a răbdat însă inima să nu-l lase să se uite, măcar, la rămăşiţe. Apoi Nelson o să ia împrumut Corona şi o să-l viziteze pe Billy Fosnacht până ca acesta să se

întoarcă la Boston, să devină stomatolog specializat în tratarea afecţiunilor gingivale. Harry a avut odată o lucrare pe canal; simţea că parcă l-ar gâdila cineva în spatele globilor oculari. Ce meserie diabolică. Poate că în viaţă nu există nicio cale în totalitate bună. Ştergătoarele Toyotei îşi continuă isonul cauciucat în timp ce traficul din centrul Brewerului se încetineşte, luminile de frână clipesc roşu cât ţine Locust Boulevard. S-a redeschis Castle şi se zăresc ca prin ceaţă autobuzele şcolare galbene, blocate în ambuteiajul din faţă. Harry mută ştergătoarele de pe rapid pe intermitent şi îşi doreşte să nu se fi lăsat de fumat. Vrea să stea de vorbă cu puştiul.

— Nelson.

— Îhî?

— Cum te simţi?

— Bine. M-am trezit cu o durere în gât, dar am luat două pastile din alea de cinci sute de miligrame de vitamina C, pe care le-a cumpărat Bessie la sfatul lui Melanie.

— Era obsedată rău de tot de problemele de sănătate, nu-i aşa? Melanie, vreau să zic. Ne-am pricopsit cu toate cerealele alea din bucătărie.

— Mda, păi, făcea parte din rolul pe care-l juca. Ştii, făcea pe ţiganca mistică. Citea tot timpul dintr-un guru, am uitat cum îl cheamă. Suna ca un strănut.

— Ţi-e dor de ea?

— De Melanie? Nu, de ce mi-ar fi?

— Nu eraţi prieteni apropiaţi?

Nelson evită întrebarea insinuantă.

— Spre sfârşit începuse să aibă hachiţe.

— Crezi c-a plecat împreună cu Charlie?

— Habar n-am, răspunde băiatul.

Ştergătoarele, acum fixate pe intermitent, îl fac pe Rabbit să tresară de fiecare dată când mătură parbrizul, de parcă nu el, ci altcineva ar lua deciziile în maşina asta. O stafie. Ca în filmul ăla, *Întâlnire de gradul trei*, când camioneta condusă de Richard Dreyfuss începe să se zgâlţâie din toate încheieturile şi semnalizatoarele de la spate se înalţă în aer în loc să stea pe

laterale. Comută ştergătoarele de pe intermitent pe încet.

— Nu m-am referit neapărat la sănătatea ta, ci, mai degrabă, la starea ta de spirit. După ce-a fost aseară.

— Te referi la popa ăla siropos? Nu mă deranjează să mă duc să-i ascult tâmpeniile de câteva ori, dacă prin asta salvez onoarea familiei Springer sau mai ştiu eu ce.

— Cred că mă refer, mai degrabă, la căsătorie în general, Nellie. Nu vreau să fii silit să faci nimic împotriva voinţei tale.

Băiatul se saltă puţin la marginea razei vizuale a lui Harry; autobuzele galbene din faţă intră pe aleea liceului Brewer High, iar şirul lung de maşini se pune din nou în mişcare, încetişor, pe lângă un şir lung de automobile parcate, cu capotele pline de frunze smulse de ploaie.

— Cine zice că mă sileşte cineva să fac ceva?

— Nimeni. Pru pare să fie o fată de treabă, în caz că eşti pregătit să te însori.

— Tu crezi că nu-s pregătit. Tu crezi că nu-s pregătit de nimic.

Nu-i ia în seamă ostilitatea, încercând să vorbească meditativ, ca Webb Murkett:

— Ştii, Nelson, nu cred că există vreun bărbat care să fie vreodată sută la sută pregătit să se căsătorească. Ştiu sigur de tot că eu unul n-am fost, după cum m-am purtat cu maică-ta.

— Mda, păi, spune băiatul cu glasul uşor năruit, văzând că taică-său n-a muşcat momeala, păi ea s-a răzbunat mai târziu.

— Nu i-am purtat niciodată pică. Şi nici lui Charlie. Trebuie să-nţelegi. După ce ne-am împăcat, am ţinut amândoi calea dreaptă. Chiar am avut parte şi de oarece distracţie mai la bătrâneţe. Îmi pare rău doar că am avut atâtea de rezolvat de faţă cu tine.

— Mda, păi… zice Nelson răsuflând zgomotos, pe un ton încordat, fără să-şi dezlipească privirea de genunchi, chiar şi când Harry ia virajul la stânga complicat, care-i scoate pe Eisenhower Avenue. Băiatul îşi drege glasul şi continuă: Vremurile au fost de vină, zic şi eu. O grămadă din puştimea pe care-am cunoscut-o la Kent avea poveşti mai de groază decât a mea.

— Mai puţin întâmplarea cu Jill. Bag mâna-n foc că pe-aia n-a depăşit-o nimeni.

Scoate un chicot chinuit. Jill e un nume sacru pentru băiat; nu vrea să vorbească niciodată pe tema asta. În vreme ce maşina îşi ia avânt la vale, iar copiii mexicani şi negri care urcă dealul spre şcoală se joacă nepăsători cu focul, provocându-l să-i lovească, să le şteargă trupurile cu aripile, Harry continuă neîndemânatic discuţia:

— Mi se pare ceva nelalocul lui în tot ce s-a întâmplat. Fata calcă pe bec, dar la afacerea asta întotdeauna sunt doi vinovaţi, ai şi tu o parte de vină, nu poate nega nimeni treaba asta. Dar, din câte înţeleg, ulterior refuză cu îndârjire să facă avort, când unul din lucrurile bune care au venit în ultimii douăzeci de ani împreună cu multe alte lucruri nu tocmai bune e faptul că acum poţi să avortezi pe faţă, într-un spital, la fel de curat şi sigur ca şi cum ţi-ai scoate apendicele.

— Da, şi?

— Şi de ce n-a avortat?

Băiatul schiţează un gest de care Rabbit se teme că ar putea fi o încercare de-a pune mâna pe volan, aşa că îl strânge şi mai tare. Nelson nu face însă decât să dea din mână, sugerându-i un evantai larg de posibilităţi.

— A avut o mulţime de motive. Nu le mai ştiu pe toate.

— Aş vrea să le aud şi eu.

— Păi, în primul rând, mi-a zis că cunoaşte o mulţime de femei care s-au nenorocit pe viaţă cu avorturile, aşa că *niciodată* n-au mai putut avea copii. Zici că-i o treabă simplă ca o operaţie de apendicită, dar tu nu ţi-ai făcut niciodată aşa ceva. Ea nu *crede* în avort.

— Am înţeles că nu-i cine ştie ce catolică.

— Nu e, şi totuşi. Zicea că-i o chestie împotriva firii.

— Ce-i firesc? În ziua de azi, în epoca asta, cu toate contraceptivele astea, nefiresc e să calci pe bec în halul ăsta.

— Păi, ea e *timidă*, tati. Nu degeaba-i zice lumea Pru. Pur şi simplu, n-a vrut să se ducă la doctor, s-o ia la scobit.

— Să ştii că nu. Timidă! A vrut să aibă un copil şi n-a fost prea timidă să-şi aranjeze treaba asta. Cu cât eşti mai tânăr

decât ea?

— Cu un an… cu puţin mai mult. Ce contează? N-a vrut să aibă, pur şi simplu, un copil, ci copilul meu. *Sau* cel puţin aşa mi-a zis.

— Drăguţ… bănuiesc. Tu ce crezi despre toată povestea asta?

— Mi-am zis că, probabil, e OK. E vorba de trupul ei. Aşa-ţi spun toate în ziua de azi, că-i trupul lor. Nu mi s-a părut că aşa avea de ales.

— Deci, într-un fel, e înmormântarea ei, nu-i aşa?

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun… începe Harry, claxonându-i indignat pe nişte copii în intersecţia cu Plum Street, care de-abia se târâie venind drept către el, iar acum, la început de an şcolar, încă nu s-au organizat echipajele de trecere a străzii. Aşadar, se hotărăşte să rămână gravidă până când nu se mai poate face nimic, între timp cealaltă fată vine să te ţină din scurt, iar acum maică-ta şi bunică-ta şi, mai nou, fătălăul ăla de popă hotărăsc când şi cum o să te însori cu bleaga asta. Vreau să zic, tu ai un cuvânt de spus? Tu, Nelson Angstrom. Vreau să zic, tu u*nul ce* vrei? Ai habar?

Frustrarea îl face să dea cu podul palmei în marginea volanului, în timp ce bulevardul se scufundă sub pietrele înnegrite, din secolul al nouăsprezecelea, ale pasajului subteran de la intersecţia Einsenhower cu Seventh, care în zilele cu averse se inundă, dar nu şi azi. Bolta acestui pasaj, construită fără o cheie de boltă de către zidari de mult dispăruţi, e faimoasă, iar lui Rabbit îi aminteşte din cea mai fragedă copilărie de o criptă, de moarte. Revin la suprafaţă printre fanioanele ude leoarcă ale magazinelor de prezentare ale fabricilor.

— Păi, vreau…

De teamă ca puştiul să nu-i spună că vrea un loc de muncă la Springer Motors, Harry îl întrerupe.

— Pari speriat, asta-i tot ce văd. Eşti prea speriat ca să-i spui nu vreuneia dintre femeile astea. Nici eu n-am fost la viaţa mea formidabil la a spune nu, dar nu înseamnă că

trebuie să te înhami la jug numai pentru că aşa suntem cei din familia asta. Nu trebuie neapărat să-mi calci pe urme, cred că asta-ncerc să-ţi zic.

— Sincer să fiu, viaţa ta mi se pare destul de mişto.

Virează pe Weiser, iar păduricea din scuarul central e doar o mâzgălitură verde, înceţoşată în oglinda retrovizoare.

— Mda, spune Harry, păi, mi-a luat ceva timp să ajung aici. Iar până ajungi aici eşti terminat. Lumea, îi povesteşte el lui fiu-său, e plină de oameni care habar n-au ce i-a lovit, sunt terminaţi înainte să se trezească.

— Tati, îmi tot vorbeşti de tine, dar nu văd ce legătură are asta cu *mine. Ce pot* să fac cu Pru decât s-o iau de nevastă? Nu-i chiar aşa de rea. Vreau să zic, am cunoscut destule fete ca să-mi dau seama că toate îşi au limitele lor. Dar ea e fată bună, e prietena mea. Zău că parcă ai vrea să mi-o refuzi, parcă ai fi gelos sau mai ştiu eu ce, după felul în care tot pomeneşti de bebeluş.

Puştiul ăsta n-a fost bătut la fund când trebuia.

— Nu sunt gelos, Nelson. Dimpotrivă. Îmi pare rău de tine.

— Să nu-ţi pară rău. Nu-ţi irosi sentimentele cu mine.

Trec de Pompele Funebre Schoenbaum. Nu-i nimeni afară, în faţă, pe ploaia asta. Harry înghite în sec şi întreabă:

— Nu vrei să scapi… dacă putem aranja ceva?

— Cum să mai aranjăm ceva? E în luna a cincea.

— Ar putea să nască şi fără s-o iei de nevastă. Agenţiile astea de adopţii plâng după copii albi, ai face o favoare altcuiva.

— Pru n-ar fi niciodată de acord cu asta.

— Nu fi aşa de sigur. I-am putea alina durerea. E una din şapte fraţi, cunoaşte valoarea dolarului.

— Tati, vorbeşti prostii. Uiţi că bebeluşul ăsta-i o fiinţă umană, un Angstrom.

— Dumnezeule, cum aş putea să uit asta?

Semaforul de la poalele lui Weiser, înainte de pod, e pe roşu. Harry se uită la fiu-său şi are impresia că vede un nounăscut, unul ud şi nu tocmai dezvoltat. Culoarea se face verde. O placă de bronz de pe un stâlp de beton menţionează

primarul care dă numele podului, dar plouă prea tare ca să poată citi ce scrie.

Reînnoadă discuţia:

— Sau ai putea, nu ştiu, pur şi simplu, să nu iei nicio decizie, ci doar să dispari un timp. Te-aş ajuta eu cu nişte bani.

— Bani! Tot timpul îmi oferi bani să stau departe de tine.

— Asta probabil din cauză că la vârsta ta am vrut să plec departe şi n-am putut. N-am avut bani. N-am avut minte. Am încercat să te trimitem departe, să te luminezi la minte, iar tu ai dat cu mucii în fasole.

— N-am dat cu mucii-n fasole, doar că nu-i cine ştie ce mare scofală acolo, departe. Nu-i cum crezi tu, tati. Facultatea-i un jaf pe faţă, profesorii te învaţă una-alta pentru că-s plătiţi, nu pentru că ţi-ar prinde bine la ceva. Îi doare-n pix de geografie sau mai ştiu eu ce, le pasă tot atât cât îţi pasă şi ţie. Totu-i minciună, se duc acolo doar fiindcă părinţii nu mai vor să-şi vadă copiii pe lângă casă după o anumită vârstă, iar faptul că-i trimit la facultate îi face să dea bine în societate. „Micuţul meu Johnny e la Haavahd.” „Micuţul meu Nellie e la Kent.”

— Serios, aşa vezi tu lucrurile? Pe vremea mea, copiii *chiar voiau* să iasă în lume. Eram speriaţi, dar nu atât de speriaţi încât să fugim tot timpul înapoi la mami. Şi la bunica. Ce-o să te faci când o să se termine femeile care să-ţi spună ce să faci?

— Acelaşi lucru pe care o să-l faci şi tu. O s-o mierlesc.

DISCO. DATSUN. ECONOMIE DE CARBURANŢI. Route 111 are o frumuseţe aparte pe ploaie, culorile, afişele şi asfaltul albăstriu al parcărilor aleargă împreună prin vâjâitul circulaţiei, în ritmul ştergătoarelor de parbriz. Mâinile cauciucate se zvârcolesc. *Ajutor, ajutor.* Lui Rabbit i-a plăcut dintotdeauna ploaia, pune un acoperiş deasupra lumii.

— Nu-mi place să te văd căzut *în capcană*, răbufneşte Rabbit. Semeni prea mult *cu mine.*

Nelson ridică glasul.

— Nu sunt ca tine! Nu am căzut în capcană!

— Nellie, ai căzut în capcană. Te-au prins şi tu n-ai zis nici

păs. Urăsc chestia asta, atâta tot. Nu încerc decât să-ţi spun că, din punctul meu de vedere, nu trebuie să continui cu chestia asta. Dacă vrei să scapi, o să te ajut.

— Nu vreau să fiu ajutat în felul ăsta! Îmi *place* de Pru. Îmi place cum arată. La pat e nemaipomenită. Are nevoie de mine, mă crede formidabil. Nu crede că-s un copil. Zici că am căzut în capcană, dar eu nu mă simt într-o capcană. Simt că devin bărbat!

Ajutor, ajutor:

— Bine, zice Harry. Noroc.

— Acolo unde am eu nevoie de ajutorul tău, tati, n-ai tu de gând să mă ajuţi.

— Unde?

— Aici. Nu mai încerca să-mi tot pui beţe-n roate la salon.

Fac la dreapta şi parchează. Pneurile Coronei pleoscăie în apa din rigolă, care năboieşte spre gura de canal pe lângă bordura autostrăzii, încrâncenat, Rabbit rămâne tăcut.

III

Pe Weiser Street s-a deschis un magazin nou, într-unul din cvartalele alea mizerabile dintre pod şi mall, vizavi de inepuizabilul magazin de mărunţişuri unde se vând ziare din alte localităţi, alune decojite prăjite şi reviste deocheate, atât pentru curişti, cât şi pentru heterosexuali După cum arată, ai putea crede că şi noul magazin vinde chestii deocheate, fiindcă are vitrina complet acoperită de nişte jaluzele lungi, subţiri, deschise la culoare, iar inscripţia de pe geam este izbitor de discretă. Cu nişte litere aurii cu marginile negre, mici de tot scrie, fără fasoane, FISCAL ALTERNATIVES, iar dedesubt, cu litere şi mai mici, *Cumpărăm şi vindem monede vechi, aur şi argint.* Harry trece cu maşina prin faţa lui în fiecare zi, iar într-o bună zi, găsind două spaţii de parcare cu ceas libere, în care se poate strecura fără să blocheze circulaţia, parchează şi intră să arunce o privire. În ziua următoare, după ce-a rezolvat nişte probleme la banca lui, la Brewer Trust, aflată cale de două străzi mai încolo, iese din Fiscal Alternatives cu treizeci de monede Krugerrand{57} cumpărate cu 377,14 dolari bucata, inclusiv comisionul şi taxele de vânzare, plătind în total 11 314,20 dolari. Aceste cifre au fost calculate de-o fată cu părul platinat; unghiile ei lungi, stacojii, n-au părut s-o împiedice să-şi facă treaba cu minicalculatorul. Era singura persoană vizibilă, la biroul ei lung, cu tăblia de sticlă, cu sertare bej şi scaun rotativ asortat. Se auzeau însă şi nişte voci şi prezenţe ce monitorizau totul din alte încăperi, nişte camere din spate, în care s-a făcut nevăzută şi de unde s-a întors cu aurul lui. I-a dat monedele în două fişicuri cilindrice de plastic atrăgătoare, a câte

cincisprezece bucăţi, cu nişte căpăcele bleu, rotunde, care-i sugerau capacele de pe WC-urile căsuţelor de păpuşi. Şi, într-adevăr, în adâncitura acestui căpăcel erau înghesuite bucăţele de ceva ce aducea cu hârtia igienică, pentru o închidere etanşă şi pentru camuflarea până şi a celui mai mic licăr al metalului preţios. Cilindrii sunt atât de grei, că mai au puţin şi-i rup buzunarele sacoului în timp ce urcă în pas vioi treptele de la intrarea în casa bunicii Springer, să dea ochii cu familia. Dincolo de uşă, Pru stă pe canapeaua gri şi împleteşte, iar bunica Springer s-a aşezat pe fotoliul rabatabil, să-şi ţină picioarele în sus, în timp ce un gălbejit de mulatru bun de gură din Philly îi prezintă ştirile de la ora şase. Primarul Frank Rizzo a respins încă o dată acuzaţiile cum că poliţia ar fi recurs la acte de brutalitate, zice el, cu un glas rapid, imparţial, ce-i face fiecare cuvânt să sune artificial. Philadelphia de altădată era un loc situat undeva departe, pe care nu îndrăznea să-l viziteze nimeni, dar iată că televizorul l-a adus mai aproape, i-a adus crimele şi politica murdară în imediata vecinătate.

— Unde-i Janice? întreabă Harry.

— Şşşt, îi răspunde bunica Springer.

— Janice l-a luat pe Nelson la club, să joace tenis la dublu cu nişte cucoane, iar apoi cred că se duc să cumpere un costum, îl lămureşte Pru.

— Parcă şi-a luat un costum nou astă-vară.

— Ăla era costumul de serviciu. Cică are nevoie de-un costum la trei piese pentru nuntă.

— Doamne, aşa-i, nunta. Cum îţi plac şedinţele astea cu… cum îl cheamă?

— Pe mine nu mă deranjează. Nelson le urăşte.

— Zice aşa doar ca s-o facă şi pe bunica să meargă cu el, strigă bunica Springer sucindu-şi gâtul, să i se audă vocea de după tetieră. Eu cred că-i prind foarte bine.

Niciuna dintre femei nu observă cum îi atârnă haina, deşi parcă ar avea nişte coaie de taur care-i trag buzunarele în jos. El de Janice are nevoie. Urcă la etaj şi piteşte cei doi cilindri grei, imaculaţi în fundul sertarului de la noptieră, în care îşi

ţine o pereche de ochelari de citit de rezervă, instrumentul cu vârf de cauciuc şi mâner de plastic cu care ar trebui să-şi frece gingiile ca să evite apariţia paradentozei, şi dopurile roz pe care şi le vâră câteodată în urechi când are pitici pe creier şi nu reuşeşte să facă abstracţie de zgomotele din casă. În acelaşi sertar îşi ţinea prezervativele în intervalul dintre momentul în care Janice a stabilit că anticoncepţionalele îi fac rău şi ziua când s-a dus şi şi-a legat trompele, dar asta a fost demult şi le-a aruncat pe toate, întreaga cutie metalică dichisită, după ce i s-a părut, după capacul neînchis bine, sau poate doar şi-a imaginat, că Nelson sau altcineva a umblat la cutie şi a şterpelit câteva. Cam de-atunci a început să se simtă încorsetat locuind sub acelaşi acoperiş cu puştiul. Atâta timp cât Nelson a stat cu nasul în statisticile din baseball, în chitara aia sau chiar în discurile rock care-şi împleteau sunetul cu fiecare fibră din casă, faptul că ocupa camera de jos, de pe coridor, nu l-a deranjat pe Rabbit mai mult decât persistenţa propriei lui copilării într-o anexă a creierului; dar, când a început cu hormonii, fetele, maşinile şi berea, Harry bucuros s-ar fi lipsit de statutul său de tată. Două priviri furişe marchează hotarele tihnei lui în chestiunea asta a bărbaţilor coborâtori din bărbaţi. Când avea vreo doisprezece-treisprezece ani, a intrat în dormitorul părinţilor lui din casa de pe Jackson Road, neaşteptându-se să dea de taică-său acolo, iar bătrânul stătea în faţa scrinului doar în maiou şi ciorapi, scotocind inocent într-un sertar în căutarea chiloţilor, acei chiloţi cu crac care lui Harry i s-au părut întotdeauna trişti şi jalnici, şi a văzut fundul gol al lui taică-său, cu fesele atât de albe, flasce şi spâne, cu pielea aia tăcută şi neajutorată care storcea din el căcat o dată pe zi şi în rest atârna acolo, pe lumea asta, ca lenjeria necălcată; apoi, când Nelson avea cam aceeaşi vârstă sau poate era cu un an mai mare, fiindcă locuiau deja în casa asta şi s-au mutat aici când puştiul avea treisprezece ani, Harry a intrat în baie fără să-şi dea seama că Nelson tocmai ieşea de sub duş şi l-a văzut din faţă: avea păr pubian şi, deşi trupul îi era încă subţire şi era un ţâşti-băşti, avea cariciul de dimensiunile unui adult, greu şi oval, circumcis, nu ca sula lui

Rabbit, şi probabil că din cauza asta părea brutal şi baban. Baban! Asta s-a întâmplat cu ani înainte să-i fie şutite prezervativele. Sertarul zdrăngăne, s-a înţepenit, iar Harry încearcă să-l vâre la loc, auzind că Janice şi Nelson au intrat în casă şi fac să răsune parterul de veştile aduse de la tenis, din magazinele de confecţii şi lumea de-afară. Harry vrea să-şi păstreze veştile pentru Janice. S-o lase tablou. Sertarul se închide dintr-odată şi el zâmbeşte, anticipând mutra uimită pe care are s-o facă ea aflându-i secretul preţios, strălucitor şi greu ca plumbul.

Ca în cazul multor bucurii anticipate, nu se petrece totul exact cum şi-a închipuit. Până ajung să urce împreună la etaj, s-a făcut mai târziu decât ar trebui şi sunt neliniştiţi şi excitaţi. Au trebuit să ia cina devreme, fiindcă Nelson şi Pru se duceau la Siroposu', aşa-i zic amândoi lui Campbell, pentru cea de-a treia sesiune de consiliere matrimoniala. S-au întors pe la nouă şi jumătate, iar Nelson era atât de furios, încât au trebuit să dea iarăşi cep vinului de la cină, în timp ce el, cu o cutie de berc în mână, îl imita pe tânărul preot care-i îndemna să asculte sfaturile Bisericii în spaţiul intim dintre ei doi.

— Îi tot dă înainte cum că Biserica e mir-rreasa lui Chrr-rristos. Îmi stătea pe limbă să-l întreb „Da' tu a cui mireasă eşti?".

— Nelson, l-a apostrofat Janice, aruncând o privire spre bucătărie, unde maică-sa îşi prepara un Ovaltine.

— Vreau să zic că-i *obscen*, insistă Nelson. Adică ce face El? Fute Biserica-n cur?

Harry a observat că Pru a pufnit în râs. Oare Nelson i-o fi făcând aşa ceva? Era aproape singurul lucru care mai rămăsese neobişnuit la copiii ăştia, în ziua de azi vezi papiţuri în toate revistele, îi zic a lua porcul la trântă, şi în filmul ăla, *Shampoo,* în care Julie Christie, actriţă serioasă, de zici că joacă-n drame istorice, cu pălării de epocă, a anunţat chiar pe ecran că vrea să i-o ia în gură lui Warren Beatty, de fapt chiar aşa a zis, şi nici măcar nu era un film interzis minorilor, toate perechile astea de adolescenţi stăteau bine mersi ţinându-se de mână la fel de gingaş de parcă ar fi vizionat continuarea de la

Showboat cu Kathryn Grayson şi Howard Keel, iar fetele chicoteau de zor în rând cu băieţii. Trupul taciturn, cu oase lungi, al lui Pru nu mărturiseşte ce chestii face, nici buzele ei palide, care în repaus au un aer sictirit, bosumflat, o expresie care, probabil, se învaţă la şcoala de secretare. *La pat e nemaipomenită*, aşa îi spusese Nelson.

— Îmi pare rău, mami, dar mă oftică rău de tot. Mă face să spun nişte chestii în care nu cred, iar apoi zâmbeşte şi are o moacă veselă, de parcă totul ar fi o glumă proastă. Mama-mare, cum puteţi să-l suportaţi tu şi celelalte cucoane în vârstă?

Bessie ieşise din bucătărie, cu cana de Ovaltine aburindă, se holba atentă la ea, cu părul turtit pe ţeastă, vârât sub plasă, gata de culcare.

— Ei, le-a răspuns ea, e mai presus de unii şi mai prejos de alţii. El măcar nu ne îneacă cu tămâia ca ăla care, până la urmă, a trecut la ortodocşi. Şi a făcut treabă bună, convingându-i pe habotnici să accepte noua formă. Limba încă mi se-ncurcă în gură la unele răspunsuri.

— Siroposu' părea foarte mândru că noua *predică* nu are „supunerea", spuse Pru.

— Oamenii niciodată nu s-au supus, bănuiesc că s-ar putea foarte bine renunţa la asta, a zis bunica.

Janice a părut hotărâtă să-ncerce şi ea să-l îmbuneze pe *Nelson:*

— Zău că n-ar trebui să opui atâta rezistenţă, Nelson. Omul se dă peste cap să oficieze cununia în biserică şi cred, din felul cum se poartă, că îi place de tine cu-adevărat. Chiar îi înţelege pe tineri.

— Pe bune că da, i-a întors-o Nelson cu glasul destul de scăzut ca să nu-l audă bunica Springer, apoi îl imită cu glas tare: Dragii mei *mater* şi *pater* erau *foarte* bătrâni. E aşa o *mihnune* că m-am născut defel. Asta în caz că vă *mihnunaţi* de ce am mutra asta de *ciupercă.*

— N-ar trebui să te deranjeze înfăţişarea oamenilor, i-a zis Janice.

— Ah, *mater,* dar mă deranjează.

Au ţinut-o aşa câtva timp, s-au distrat la fel de bine ca la televizor, Nelson imita vocea miorlăită a lui Siroposu', Janice pleda pentru înţelepciune şi milostenie, bunica Springer se lăsa purtată într-o lume a ei, unde Biserica Episcopaliană s-a aflat la cârmă încă de la Facere; dar Harry s-a simţit deasupra tuturor, un bărbat de aur ce aştepta să-şi ia nevasta la etaj şi să-i arate comoara lor. Când cheful de glume s-a stins, iar la televizor a început un episod din *M*A*S*H* dat în reluare, pe care Nelson voia să-l vadă, cuplul de tineri a părut dintr-odată obosit şi sâcâit, s-au aşezat pe canapea, ca două boabe într-o păstaie. Deja îşi are fiecare locul bine stabilit, Pru la margine, lângă măsuţa de cireş, să aibă la îndemână lichiorul de mentă şi lucrul de mână, iar Nelson pe perna din mijloc, cu picioarele în adidaşii cu crampoane cocoţate pe imitaţia de banchetă a cizmarului. Acum, că nu mai mergea la salon, nu se mai deranja să se bărbierească în fiecare zi, iar firele de barbă îi răsăreau ca nişte ţepi roşietici pe bărbie şi deasupra buzei de sus, dar obrajii încă îi erau acoperiţi de tuleie. Dă-l dracu' pe puştiul ăsta soios. Rabbit s-a hotărât să trăiască pentru sine la modul, în sfârşit, egoist.

Până să iasă Janice din baie goală şi umedă sub halatul flauşat, el încuie uşa dormitorului şi se instalează în pat în chiloţi. O strigă cu un glas răguşit şi insinuant:

— Hei, Janice. Uite. Azi am cumpărat ceva pentru noi.

Ochii ei negri sunt sticloşi de-atâtea pahare băute şi de-atâta dăscăleală la parter; a făcut duşul să-şi limpezească puţin mintea. Încet, îşi pironeşte privirea asupra chipului lui, care, probabil, exprimă o plăcere atât de intensă, încât o lasă nedumerită.

Harry trage de sertarul încăpăţânat şi tresare şi el la vederea celor doi cilindri coloraţi, care glisează spre el, tot verticali, tot acolo. S-a gândit că ceva atât de valoros va emite semnale care să-i atragă pe spărgători la fel cum îi atrag pe câini căţelele în călduri. Ia un fişic şi i-l pune lui Janice în mână; braţul ei este tras în jos de greutatea neaşteptată, iar halatul neprins cu cordonul i se desface. Trupul ei subţire, degradat, este mai atrăgător în ţesătura asta deschisă la

culoare, simplă, desfăcută, decât trupul unei fete. Îşi doreşte s-o atingă acolo, înăuntru, unde umbrele îi păstrează umezeala.

— Ce-i asta, Harry? îl întreabă ea făcând ochii mari.

— Deschide-l, o îndeamnă el, iar când o vede cum se chinuieşte cu banda adezivă transparentă, care fixează căpăcelul în formă de colac de toaletă, i-o desface el cu unghiile lui mari.

Îndepărtează ghemotocul de hârtie igienică şi varsă cele cincisprezece monede Krugerrand pe cuvertura matlasată. Au o culoare mai roşiatică decât îşi imaginase el că ar avea aurul.

— Aur, îi şopteşte apropiind de faţa ei două monede ţinute în palmă, cu ambele feţe la vedere, pe avers e profilul unui bur bătrân, iar pe revers, ceva ce aduce cu o antilopă. Fiecare valorează aproape trei sute şaizeci de dolari, îi explică el. Să nu-i spui nici lui maică-ta, nici lui Nelson, nimănui.

Ea chiar pare fermecată, apucă una cu degetele. Unghiile ei îi zgârie palma când ridică moneda. Ochii căprui capătă reflexe aurii.

— S-a întâmplat ceva? se interesează Janice. De unde naiba le ai?

— De la un magazin nou de pe Weiser, vizavi de prăvălia de alune, care vinde metale preţioase, cumpără şi vinde. N-a *fost* deloc complicat. Nu trebuie decât să prezinţi un cec cu acoperire la douăzeci şi patru de ore după ce ţi-au stabilit un preţ. Îţi garantează răscumpărarea lor oricând, la preţul zilei, aşa că nu pierzi decât comisionul lor de şase la sută şi taxele de vânzare, care, la ritmul în care creşte valoarea aurului, se compensează până săptămâna viitoare. Uite, am cumpărat două fişicuri. Iată-le.

Scoate din sertar şi celălalt cilindru provocator de masiv, îi dă jos căpăcelul şi răstoarnă cele cincisprezece antilope, lăsându-le să alunece pe cuvertură. Astfel, dublează bogăţia etalată. Învelitoarea este o cuvertură matlasată, uşoară, în stilul nemţesc din Pennsylvania, formată din petice mici, dreptunghiulare, cusute laolaltă de babe îndemânatice, gradată de la nuanţe luminoase la altele mai întunecate, pentru a forma un fel de efect dimensional, cu patru pătrate

mai mari, cu laturile mai deschise sau mai închise. Se întinde pe iluzia creată de ea şi îşi pune câte un Krugerrand pe pleoape. Prin presiunea răcoroasă şi roşiatică o aude pe Janice exclamând:

— Dumnezeule! Credeam că doar guvernul are voie să aibă aur. N-ai nevoie de autorizaţie sau ceva în genul ăsta?

— Doar de parai. Doar de nişte nenorociţi de parai, Femeie Fantastică.

Orbit, simte în mijlocul purei extravaganţe a aurului cum i se zbârleşte sparanghelul şi îi întinde ţesătura chiloţilor mulaţi.

— Harry, cât de mult ai cheltuit?

Vrea ca ea să-i tragă în jos elasticul de la chiloţi şi să i-o sugă, să i-o sugă până se înece. Când vede că ea nu-i citeşte gândurile şi nu trece la fapte, el îşi dă jos monedele de pe ochi şi o priveşte lung, se holbează ca un mort reînviat. Nu dă cu ochii de întunericul dintr-un coşciug, ci doar de chipul distrat al neveste-sii, încadrat de părul ei negru, reavăn, lipicios după duş, cu şuviţe lipite de frunte, care-i reamintesc de Mamie Eisenhower.

— În jur de unsprezece mii cinci sute, răspunde el. Iubito, banii ăştia ne stăteau în conturile de economii, cu o dobândă amărâtă de şase la sută. În ziua de azi, cu doar şase la sută, pierzi bani, rata inflaţiei e de vreo doişpe la sută. Frumuseţea aurului constă în faptul că adoră veştile proaste. Dolarul scade, aurul creşte. Toţi arabii îşi schimbă dolarii în aur. Webb Murkett mi-a povestit cum stă treaba în ziua aia când n-ai venit la club.

Janice încă examinează moneda, mângâindu-i relieful fin, pe când Harry ar vrea ca ea să-şi îndrepte toată atenţia către el. Nici nu-şi mai aminteşte de când n-a mai avut o erecţie aşa promiţătoare în pantaloni. De pe vremea lui Lotty Bingaman.

— E frumuşică, recunoaşte Janice. Dar oare-i OK să-i susţii pe sud-africani?

— De ce nu? Exploatând minele, le creează locuri de muncă negrilor. Avantajul monedei Krugerrand, mi-a explicat fata de la magazin, e acela că trage la cântar exact un carat şi e mai

uşor de tranzacţional Poţi să cumperi pesos mexicani dacă vrei, sau mai este o monedă canadiană micuţă, cu frunză de arţar{58}, dar mi-a spus că-i aşa de delicată, de-ţi rămâne praful de aur pe degete. Şi mi-a mai plăcut şi cum arată căprioara aia de pe revers. Ţie nu-ţi place?

— Ba da. Mă înnebuneşte, îi mărturiseşte Janice, uitându-se, în sfârşit, la el, cum zace tumescent printre piesele de aur împrăştiate. Unde ai de gând să le ţii?

E îngândurată, limba i se strecoară din gură şi i se odihneşte pe buza de jos. El o adoră când încearcă să gândească.

— În pizda ta grozavă şi babană, îi răspunde el, o apucă de reverele halatului ei simplu şi o trage în jos.

Din respect pentru cei din jur – de bunica Springer îi desparte doar un perete subţire, se aude sonorul dat încet al televizorului ei, cu Războiul din Coreea transformat într-o glumă – Janice încearcă să-şi înăbuşe ţipetele când el îi dă jos halatul flauşat de pe trupul cuprins de dorinţă, iar monedele de pe cuvertură vin în contact cu pielea ei. Îşi încordează gâtlejul; se întunecă la faţă în timp ce se zbate în ghearele indignării şi beatitudinii. Cu chiloţii în vine, cu aplica încă aprinsă, cu pula ca o bucată de epavă roz ce iese din apă, o potoleşte şi o întinde pe spate nemişcată, apoi îi pune câte un Krugerrand pe fiecare sfârc, unul pe buric şi mai mulţi pe păsărică, destui cât să-i acopere părul pubian cu un triunghi de monede în echilibru precar, parţial suprapuse ca solzii de şarpe. Dacă o să pufnească în râs şi o să i se mişte burta, o să se năruiască întregul eşafodaj. Îngenuncheat între coapsele ei, Harry ţine un Krugerrand de margine vrând parcă să-l introducă într-o fantă.

— *Nu!* se opune Janice destul de tare s-o trezească prin perete pe bunica Springer, destul de tare să facă monedele să vibreze, aşa că unele i se scurg între picioare.

El îi astupă gura cu gura lui, apoi şi-o coboară la sud, traversează deşertul de la o oază la alta, până ajunge la jungla flocoasă pe care nevastă-sa i-o oferă pe tavă desfăcându-şi coapsele docilă. Pe când îi vânează cu limba clitorisul,

întrezăreşte un soi de dobândă la vederea aurului roşiatic, împrăştiat, care i se lipeşte de frunte. Găseşte ritmul care-i pare optim, dar nu o simte pe aceeaşi lungime de undă; îşi zice că, pesemne, o distrage lumina de la aplică şi, riscând să-şi piardă erecţia, sare din pat s-o stingă de la întrerupătorul de lângă uşă. Când se întoarce, observă în penumbră că şi ea s-a întors cu spatele, s-a proptit în genunchi şi coate, o copilă a lunii aşezată capră, cu bucile moi înălţate spre el în semiîntuneric, care îl priveşte peste umăr. I-o trage în poziţia asta, domol, geme chinuindu-se să nu-i ţâşnească mujdeiul, îşi lasă gândurile să cutreiere aiurea. Lupta pentru titlul de campioană la baseball, recenta creştere a preţului de fabrică al Corollei. Îi dezmiardă carnea fleşcăită a fundului vulnerabil; şi burdihanul lui e revărsat şi-i atârnă. Spinarea ei pare atât de fragilă, frumoasă şi îngustă – şanţul lung al şirei spinării, paloarea dungii lăsate de sutienul de la costumul de baie. În spatele lui, picioarele goale îi emană o duhoare tristă, îndepărtată. Monedele zornăie, alunecă spre genunchii lor, în adânciturile formate în saltea de greutatea lor îngemănată. El o bate uşurel pe fund şi o întreabă:

— Vrei să te întorci?

— Î-hîî. După o clipă de gândire adaugă: Vrei să mă aşez întâi eu pe tine?

— Î-hîî. După o clipă de gândire adaugă: Nu mă face să termin.

Când se culcă pe spate, Harry îşi simte pielea ca pişcată de gheaţă.

Monedele: mai nasoale ca firimiturile de pâine prăjită. Atât de udă încât el aproape că nu mai simte nimic, Janice îl încalecă, e uriaşă şi sferică în petele de lumină ce pătrund din stradă printre crengile fagului masiv. Ridică o monedă răzleţită şi o prinde, sclipitoare, între pleoape, ca pe un monoclu. Se dă mare cu el, îl ţine captiv, îşi freacă jumătăţile ude de el; unul într-altul, bivalvă şi tubercul, până la urmă la asta se ajunge.

— Nu termina, strigă ea şi, în îngrijorarea ei, scapă falsul monoclu, iar acesta cade bufnind pe abdomenul lui încordat.

— Mai bine treci dedesubt, mormăie el.

În această nouă poziţie, trupul ei pare subţire şi negru, cu conturul schiţat de cercurile împrăştiate, ce reflectă lumina în funcţie de cum se hâţână ei. Zei ce se dau de-a dura printre stele, el îi gâfâie la ureche, apoi ea gâfâie în urechea lui.

După această răsplată, după ce-şi trag sufletul, numără în semiîntuneric doar douăzeci şi nouă de monede Krugerrand pe cuvertura mototolită, cu peisajul ei de straturi verzi. El se duce şi aprinde aplica. Lumina le împunge ochii. În lumina orbitoare, şi trupurile lor goale par şifonate. Panica pune stăpânire pe trupul epuizat al lui Harry; nu-şi găseşte odihna până când, în pielea goală, îngenuncheat pe covor, cu o şuviţă întârziată de frişcă atârnându-i din gămălia înroşită, nu zăreşte, prinsă într-o crăpătură dintre saltea şi grilajul metalic al patului, preţioasa monedă cu numărul treizeci.

Stă şi se uită împreună cu Charlie la lumina sumbră, de septembrie, de-afară. Copacul de dincolo de parcarea de la Chuck Wagon şi-a rărit frunzişul şi are vârful îngălbenit. Deasupra rămurelelor lui golaşe, pe cer sunt câţiva nori cirus dispuşi în diagonală, ca fâşiile de grăsime din şuncă, care promit ploaia de-a doua zi.

— Bietul Carter, zice Harry. Ai văzut că era să-şi dea duhul urcând nuş' ce munte din Maryland?

— Trage tare, comentează Charlie. Îi suflă-n ceafa Kennedy.

Charlie s-a întors din vacanţa lui de două săptămâni cu un bronz de Florida subminat de inima lui slabă şi de zilele care au trecut de-atunci. Nu s-a înapoiat direct din Florida. Luni, odată cu el, a sosit pe adresa Springer Motors şi o vedere din Ohio, în care îi anunţa cu scrisul lui foarte înclinat, de contabil:

Sal'tare gaşcă,
Am făcut un ocol din Florida prin Gt. Smokies[59].
Fete frumoase în sud, milă de milă. Acum sunt aproape de Akron[60]*, capitala lumii în materie de anvelope care explodează. Pe aici nici vorbă de economia de carburanţi,*

continuă domnia aripilor mari & a motoarelor de 8 cilindri. Mi-e dor de voi toţi. Chas.

Poanta special adresată lui Harry era pe verso: o fotografie ce înfăţişă o clădire mare, cu acoperiş plat, ce aducea cu un sfert de plăcintă, identificată drept COMPLEXUL STUDENŢESC AL UNIVERSITĂŢII DE STAT KENT, *care adăposteşte cea mai mare bibliotecă publică cu autoservire din nord-estul statului Ohio.*

— Ai cam tras de tine în ultimul timp, nu-i aşa? îl întreabă Harry. Ce-a mai făcut Melanie în tot timpul ăsta?

— Cine-a zis c-am fost cu Melanie?

— Chiar tu. Cu ilustrata pe care ne-ai trimis-o. Doamne, Charlie, o puştoaică din asta, dacă-ţi macină coaiele, te bagă-n mormânt.

— Dar ce mod minunat de-a te duce, nu-i aşa, bătrâne? Ştii la fel de bine ca mine că nu-i vorba de puştoaicele care-ţi macină coaiele, ci de matracucile astea între două vârste, peste care zboară vremea.

Rabbit îşi aduce aminte cum s-a tăvălit cu Janice printre monedele de aur, dar tot e gelos.

— Ce-ai făcut cu ea în Florida?

— Ne-am plimbat de colo-colo. Pe la Sarasota, Venice, St. Pete's. Nu i-am putut scoate din cap coasta Atlanticului, aşa că am mers de la Naples, de pe Route 75, pe vechea Alligator Alley{61}, şi am văzut tot ce era de văzut – Coral Gables, Ocean Boulevard, până la Boca şi West Palm. Urma să trecem şi prin Cape Canaveral, dar n-am mai avut timp. Piţipoanca nici măcar nu şi-a adus un costum de baie, iar cel pe care l-am cumpărat era unul din modelele alea noi, foarte decoltate. Mamă, ce corp avea. Nu ştiu de ce nu ţi-a plăcut de ea.

— Nu *putea* să-mi placă. A venit cu Nelson. Ar fi fost ca şi cum i-aş fi tras-o propriei mele fiice.

Charlie are o scobitoare portocalie, i-a rămas de la prânzul luat în centru şi, în timp ce priveşte pe fereastra anostă, îşi apasă cu ea buza de jos.

— Se-ntâmplă chestii mai rele, spune pe un ton sumbru. Ce

mai fac Nelson şi viitoarea lui mireasă?

— Pru.

Harry înţelege că Charlie este hotărât să-i ascundă detaliile călătoriei, să-l facă să i le smulgă unul câte unul. Mile întregi de fete frumoase în sud. Să-l ia naiba. Şi Rabbit are secrete. Dar, la gândul ăsta, nu-i vine în minte decât o fermă cu acareturi plasate undeva jos, într-o vâlcea.

— Melanie mi-a spus o grămadă de chestii despre Pru.

— Ca de pildă?

— Ei i se pare ciudată. Are impresia că, cu toată timiditatea ei aparentă, e o puştoaică dură, care s-a ridicat dintr-o familie cu probleme, şi nu-i prea stabilă din punct de vedere emoţional.

— Mda, păi, s-ar putea spune că o tipă care se distrează trăgându-şi-o cu un babalâc ca tine e şi ea destul de ciudată.

Charlie îşi ia ochii de la fereastră şi se uită drept în ochii lui; în spatele ochelarilor cu lentile colorate, ochii lui Charlie par apoşi.

— N-ar trebui să vorbeşti cu mine aşa, Harry. Amândoi îmbătrânim, doi ţipi care încearcă să se ţină tare ar trebui să se poarte frumos unul cu altul.

Harry se întreabă dacă Charlie are habar de cât de ameninţată îi este poziţia, cu Nelson care vine tare din urmă.

— Întreabă-mă orice vrei despre Melanie, continuă Charlie. Ţi-am mai spus, e o fată bună. Stabilă din punct de vedere emoţional. Problema ta, bătrâne, e că numai la futai îţi stă gândul. Plăcerea mea cea mai mare a fost să-i arăt acestei tinere ceva ce n-a apucat să vadă pe lumea asta. A devorat totul – chiparoşii, turnul ăla cu clopote. Mi-a zis că, totuşi, n-ar da California pe Florida – e prea monotonă. Mi-a mai zis că, dacă de Crăciun o să-mi mişc fundul până la Carmel, o să-mi arate împrejurimile. Să-i cunosc mama şi pe cine s-o mai nimeri pe-acolo. Fără nicio obligaţie.

— Ce… ce viitor crezi că aveţi voi doi?

— Harry, n-am niciun viitor cu nimeni.

Vocea îi este şoptită, aproape imperceptibilă. Harry ar vrea s-o ia şi să i-o cureţe cu o perie de sârmă.

— Nu se ştie niciodată, îl încurajează el pe bărbatul mai firav.

— Ba ştii, insistă Stavros. Ştii când nu mai ai multă aţă pe mosor. Dacă viaţa îţi oferă ceva, nu refuza.

— Bine, bine, aşa o să fac. Aşa fac. Cum s-a descurcat biata ta *manna mou* cât ţi-ai făcut de cap cu piţipoanca prin Everglades?

— Păi, răspunde el, s-a întâmplat o chestie ciudată. O verişoară de-a mea, cu vreo cinci ani mai tânără, cred că a cam dat cu coastele-n populaţie, iar bărbatu-său i-a făcut vânt astă-vară şi a păstrat copiii. Locuiau în Norristown. Aşa că Gloria locuieşte de-o vreme singură, într-un apartament pe Youngquist, la câteva străzi de noi, şi n-a avut nimic împotrivă s-o îngrijească pe bătrână cât am fost plecat şi mi-a zis că pot să contez pe ea oricând. Aşa că acum am mai multă libertate de mişcare decât înainte.

Harry are impresia că familiile se destramă peste tot, iar diferite bucăţi se adună la un loc ca supravieţuitorii într-o barcă de salvare mare, în timp ce el şi Janice continuă să stea în umbra bunicii Springer, fără a mai ţine pasul cu timpul.

— Nimic nu se compară cu libertatea, îi mărturiseşte prietenului său. Dar să nu abuzezi de ea. M-ai întrebat de Nelson. Nunta va fi sâmbăta asta. În familie. Îmi pare rău.

— Mamă! Bietul Nellie. Semnat, parafat şi livrat.

Pe Harry îl ia gura pe dinainte:

— Din câte am înţeles de la Janice şi de la Bessie, probabil o să vină mama ei. Taică-său e prea şucărit.

— Ar trebui să vezi Akron-ul, îi povesteşte Charlie. Şi eu aş fi şucărit dacă aş fi nevoit să locuiesc acolo.

— Nu există pe-acolo un teren de golf unde Nicklaus{62} organizează în fiecare an un turneu?

— N-am văzut niciun teren de golf.

Charlie s-a întors din călătoria lui mai înmuiat, pare nostalgic după viaţa lui chiar în timp ce şi-o trăieşte. Pare atât de îmbătrânit şi predispus la filosofare, încât Harry îndrăzneşte să-l întrebe:

— Ţi-a spus Melanie ce părere are despre mine?

Un cuplu de grăsani se plimbă tiptil prin salon, studiază maşinile mici, le verifică în funcţie de corpolenţa lor, simulează că se aşază lângă portiera şoferului, să vadă ce modele ar putea fi destul de mari pentru ei. Charlie se uită timp de un minut la cuplul care se învârteşte printre capotele şi caroseriile strălucitoare înainte să-i răspundă:

— Zicea că eşti ca lumea, doar că femeile cam fac ce vor cu tine. S-a gândit cum ar fi să se dea în bărci cu tine, dar a rămas cu impresia că tu şi Janice aveţi o relaţie solidă.

— Şi n-ai contrazis-o?

— N-am putut. Avea dreptate puştoaica.

— Mda, dar ce zici de ce-a fost acum zece ani?

— N-a făcut decât să vă întărească relaţia.

Lui Harry îi place la nebunie să-l zgândărească pe seducătorul lui Janice; îi e drag grecul ăsta isteţ, cu inima fragilă sub haina de vară în carouri. Grăsanii s-au plictisit să probeze automobilele, să vină pe măsura lor, urcă în maşina lor veche, un Pontiac ’77 Grand Prix, cu capota de metal crem şi pleacă. Harry întreabă pe nepusă masă:

— Ce părere ai? Crezi că vom putea să ne obişnuim cu Nelson aici?

Charlie dă din umeri, într-o mişcare minimă, fragilă.

— El se poate obişnui cu mine? Vrea să fie cu un loc deasupra lui Jake şi Rudy, dar nu-s prea multe locuri într-o afacere ca asta.

— Eu le-am zis, Charlie, dacă tu pleci, plec şi eu.

— Tu nu poţi să pleci, şefu’. Tu faci parte din familie. Eu unul sunt prăfuit. Eu pot să plec.

— Cunoşti afacerea asta ca pe buzunarele tale, pe mine asta mă interesează.

— Ei, asta nu-ţi asigură creşterea vânzărilor. Acum e ca la supermarket: ai autoservire şi plăteşti la casă. Când lucram la mâna a doua, încercam să găsim maşina potrivită pentru fiecare client. Acum totul se rezumă la ia-o sau las-o. Cu piaţa de-aici, n-ai loc de improvizaţii. Băiatul tău a avut dreptate: mergi pe decapotabile, maşini de epocă, ceva care să aibă un pic valoare de divertisment. Nu pot să iau în serios gândăceii

ăştia japonezi. Maşina asta nouă, Tercel, pe care trebuie s-o promovăm de luna viitoare, i-ai văzut configuraţia? Motor de 1,5 litri, anvelope de douăzeci de inci. E ca maşinuţele alea de la carusel, pentru copiii prea fricoşi ca să se suie pe căluţi.

— La cum merg lucrurile în lume, şase litri la suta de kilometri, astea-s cifrele care-i interesează pe oameni.

— În Florida nu prea vezi gândăcei de-ăştia, comentează Charlie. Bătrânii încă merg cu măgăoaie de rable, Continentaluri, Toronadouri, le vopsesc în alb şi se-nvârtesc pe-acolo. Fireşte, au alte drumuri, n-au niciun deal în tot statul, şi nici urmă de îngheţ. Mă gândeam la statele din sud. Să mă mut acolo şi să le dau cu tifla facturilor de termoficare cu păcură. Acolo însă te frigi cu nota de la aer condiţionat. Nicicum nu-i bine.

— Panourile solare, asta-i soluţia. Electricitatea captată direct de la soare. Peste vreo cinci ani asta ne aşteaptă, aşa scrie-n *Consumer Reports*. Apoi o să le putem spune arăboilor să-şi ia petrolul şi să-şi ungă cămilele cu el.

— Creşte numărul accidentelor de circulaţie mortale, zice Charlie. Vrei să ştii de ce? Din două motive. Unul, puştanii au lăsat-o mai moale cu drogurile şi s-au întors la alcool. Doi, toată lumea a dat-o pe maşinuţe mici, iar astea se boţesc ca pungile de hârtie.

Chicoteşte şi îşi învârte scobitoarea aromată pe buza de jos în timp ce amândoi se uită lung pe fereastră la şuvoiul de tinichea jegoasă. O camionetă veche, cu platforma joasă, trage pe dreapta în faţa salonului, dar n-are grilaj de lemn pe capotă; deşi Harry simte că-i sare inima din piept, nu-i fiica lui. Camioneta face o manevră de întoarcere, apoi îşi continuă drumul pe 111, doar a studiat terenul.

A crescut numărul spargerilor. Harry îl întreabă pe Charlie:

— Melanie chiar s-a gândit – evită să rostească „să se dea în bărci”, nu-i expresia generaţiei lui – să se culce cu mine?

— Aşa mi-a spus duduia. Dar ştii cum sunt copiii ăştia, spun pe şleau toate lucrurile pe care noi le ţineam pentru noi. Asta nu-nseamnă că-i bine cum procedează ei. De fapt, probabil, e chiar mai rău. Până la vârsta de douăzeci şi cinci

sunt terminaţi.

— La drept vorbind, nu m-a atras niciodată. Cât despre fata asta nouă a lui Nelson…

— Nu vreau s-aud nimic, îl întrerupe Charlie, făcând stânga-mprejur, să se întoarcă la biroul lui. Urmează să se căsătorească, ce Dumnezeu.

Aleargă. Harry continuă alergările începute în Pocono, ca pe-o metodă de a-şi recăpăta silueta pe care a pierdut-o în anii aceia nechibzuiţi, când nu s-a gândit niciodată la ea, ci doar a mâncat şi a făcut ce-a vrut, cu prânzuri la restaurantele din centrul Brewerului plus ieşiri la Rotary Club în fiecare joi, toate astea încep să se cam adune. Oraşul prin care aleargă este întunecos, plin de alei în pantă şi trotuare crăpate şi denivelate de jos în sus, cu dale întregi de ciment săltate de rădăcinile copacilor ca nişte lespezi de criptă dintr-un film horror, morţii întind mâna şi dau să-l apuce de călcâi. Continuă să alerge în ritmul pe care şi-l impune, trecând peste împotrivirea plămânilor şi înjghebând, din muşchii înţepeniţi şi sângele obosit, un soi de maşinărie care se deplasează încotro o dirijează creierul, în sus, spre vârful dealului, dincolo de casa cu streşini late, aproape ca ale unei case chinezeşti, unde bocănesc cu ciocanul lesbienele, au ferestrele de la stradă veşnic întunecate, probabil că se uită mult la televizor sau se cuibăresc şi-şi văd de treaba pe care o au de făcut mai devreme sau fac economie de curent, femeile nu vor fi plătite la fel de bine ca bărbaţii până nu-i votat ARE{63}, cel puţin nu contează că şi-au făcut cuibul în cartier, spre deosebire de cioroi şi portoricani, ele nu se înmulţesc.

Strada e umbrită de arţari norvegieni. Nu sunt cu mult mai înalţi decât în copilăria lui. Apucă o cracă mai joasă şi saltă-te sus, să nimereşti într-un cuib de viespi. Despică seminţele şi vâră-ţi-le în nas, să arăţi ca un rinocer. Gâfâind, o taie prin umbra lor. Simte un junghi ascuţit sus, în stânga. Ţine-te bine, inimă. Bătrânul Springer a crăpat brusc, într-o vâlvătaie roşie, oricum Rabbit şi-a imaginat dintotdeauna că ultimul lucru pe care-l vezi când faci atac de cord e un fulger roşu, orbitor.

Formidabil cât de întunecate sunt casele astea americane la ora nouă seara. Parc-ar fi un fel de oraş fantomă, nu-i nimeni altcineva pe trotuar, toată lumea s-a culcat odată cu găinile, vezi doar câte o luminiţă palidă, maronie, strecurându-se ici-colo printre perdele, e lumina de veghe din camera unui copil. Gândul la copii îl aruncă în genunea durerii. Micuţul Nellie proaspăt mutat în camera lui din Vista Crescent, cu ursuleţii înşiraţi unul lângă altul lângă el, ca şi ei, ţine ochii deschişi, nu-i poate închide, îi e frică să nu moară în somn, se gândeşte mereu la bebeluşa Becky, căreia nu i-a ieşit figura, care chiar a murit. Ore în şir după aceea, în cadă mai era destulă apă, praful se aşternuse pe suprafaţa cenuşie, nemişcată, un simplu dop de cauciuc trebuia ridicat, dar Dumnezeu, cu toată puterea Lui, n-a făcut nimic. Frunze uscate trosnesc şi se sfarmă sub picioarele lui, e sunetul toamnei, bucuria pluteşte în aer. Vine Papa, iar nunta e sâmbătă. Janice îl întreabă de ce-i atât de încrâncenat împotriva lui Nelson. Pentru că Nelson a înghiţit băieţelul de odinioară şi, în locul lui, a răsărit încă un bărbat băgăreţ pe lumea asta, cu încheieturi păroase şi carici baban. Nu-i destul loc pe lumea asta. Oamenii veneau în nord dinspre ţinuturile însorite ale Egiptului şi locuiau în case încălzite, iar acum căldura este epuizată, numai costul benzinei pentru salon, birouri şi garaj s-a dublat din ’74, când s-a uitat prima oară în registrele contabile de la Springer Motors, şi se va dubla din nou în anii următori, iar când încerci să reduci consumul până la nivelul cerut de preşedinte oamenii de la service se plâng că trebuie să muncească cu mâinile goale, muncind pe dale de ciment, pot să poarte şosete groase şi pantofi cu talpă groasă, la un moment dat s-a gândit să le ia tuturor un fel de mănuşă de golf care să le lase goale doar vârfurile degetelor, însă cu greu ar fi reuşit să găsească mănuşi pentru mâna dreaptă, în ziua de azi, indivizii sub treizeci de ani pur şi simplu refuză să lucreze fără condiţii confortabile şi tot felul de avantaje, a apărut o întreagă etică nouă, paşnică, socialismul, căldura are tendinţa să se ridice în spaţiile mari şi să rămână atârnată printre grinzi, dacă ar construi service-ul acum, ar băga acolo

cincizeci de centimetri de izolaţie. Dacă Papa e aşa de înnebunit după copilaşi, de ce nu încearcă *el* să-i încălzească?

Acum aleargă pe Potter Avenue, tot la deal, păstrează valea pentru etapa de întoarcere, pe lângă rigola unde altădată curgea apa de la fabrica de gheaţă, un mal cu mâzgă verzuie, viaţa încearcă să-şi facă loc oriunde, pe Pământ adică, nu pe Lună, ăsta-i încă un lucru care nu-i place la ideea călătoriei printre stele. Odinioară, pe când se prostea în drum spre şcoală pe lângă şanţul acum secat, a alunecat pe mâzga aia şi a căzut în el, şi-a udat fleaşcă pantalonii, reiaţii ăia pe care te obligau să-i porţi, *fâş fâş,* şi ciorapii lungi, e uimitor cât de departe se întoarce acum în timp, îşi aminteşte fetiţele din clasa întâi, care încă purtau ghetuţe înalte. Margaret Schoelkopf era atât de plină de viaţă, că se pornea să-i curgă sângele din nas din te miri ce. Când a căzut în rigola plină cu apa reziduală de la fabrica de gheaţă, pantalonii i s-au udat atât de tare, că a trebuit să alerge acasă plângând, să se schimbe, şi nu-i plăcea deloc să-ntârzie la şcoală. Sau oriunde altundeva, mami a fost cea care i-a băgat chestia asta în cap, ei nu-i păsa prea mult pe unde umblă, dar trebuia să fie acasă la timp, şi cea mai mare parte a vieţii lui l-a copleşit, peste tot, la vestiare, în autobuzul 16A, în mijlocul unui futai, senzaţia acută c-o să întârzie undeva şi că a încurcat-o rău de tot, c-o să se deschidă în mintea lui un tunel, iar la capătul lui o să fie mami cu o nuia. *Vrei să-ţi dau na-na, Hassy*? îl întreba ea de parcă l-ar fi întrebat dacă nu vrea desert, nuielele apăreau din partea de jos a micuţului păr din curtea îngustă, din spatele casei de pe Jackson Road; viespile mânioase zumzăiau deasupra poamelor căzute la pământ, intrate în putrefacţie. În ultimul timp nu mai are senzaţia aceea că întârzie undeva; în această perioadă a vieţii l-a cuprins un fel de pace ciudată: ca o minge aruncată în sus, ce rămâne o secundă nemişcată la mijlocul traiectoriei. În fiecare zi află din ziare că valoarea aurului său creşte, cu zece dolari uncia sau aşa ceva, de zece ori treizeci înseamnă trei sute de verzişori fără să mişte un deget, şi când te gândeşti cât a mai dat în brânci, ca un rob, papsi. Faptul că Janice şi-a făcut monoclu dintr-o monedă a

fost o surpriză, singurul necaz cu ea în pat este că încă nu-i place să-i cânte la flautul cu guşă, gura ei are ceva de femeie rea şi aşa a fost întotdeauna, Melanie avea buzele alea nostime, impertinente, încăpăţânate, de culoarea cireşelor, mare minune că lui Charlie nu i-a crăpat aorta în vreun motel de pe-acolo, în ţinutul nisipurilor, ce minunat e când o femeie uită cu totul de sine şi deschide gura mare de tot, să râdă sau să exclame, de îi vezi întreaga cavitate rotundă, bolta rozalie, cu striuri, şi limba ca un covor pus în hol, iar apoi negreaţă din spate, în formă de fluture, care coboară către gâtlej, aşa a râs ieri Pru în bucătărie, la o poantă de-a bunicii Springer, zâmbetul ei e, de regulă, mai larg într-o parte şi un pic prudent, de parcă s-ar putea arde, dar toate fetele care ies la rampă acum o iau în gură, chestia asta face parte din cultură, li se pare ceva normal, filme cu futaiuri şi papiţ, aşa li se zice, pe faţă, fără ascunzişuri, îţi duci prietena la FILME PENTRU ADULŢI NOI ÎN FIECARE VINERI în vechiul Baghdad din susul Weiserului, unde pe vremea lui Rabbit se duceau să-l vadă pe Ronald Reagan jucând rolul unui copilot care luptă împotriva japonezilor. Ce noroc pe Nelson, într-un fel. Totuşi, nu-l poate invidia. Trebuie să-şi găsească locul într-o lume cu resursele epuizate. Ce ţi-e şi cu gurile astea. Trebuie să facă atâtea şi nu arată niciodată ce intră în ele, nici măcar după numai un minut. Lucrul care-i displace profund este să vadă bucăţele de mâncare, pilaf, cereale sau orice altceva, atârnate de perişorii faciali ai cuiva în timpul unei mese. Biata mami, în ultimii ei ani de viaţă.

Îi tremură genunchii. I se zdruncină burdihanul. În fiecare seară încearcă să-şi lungească traseul printre casele întunecate, tăcute, printre conurile felinarelor de pe stradă, sub luna rece ca gheaţa, asimetrică, pe care s-a întâmplat s-o vadă ieri-seară în timp ce se întorcea acasă cu Corona, prin partea superioară, fumurie a parbrizului, şi o fracţiune de secundă şi-a zis: Dumnezeule, e verde. Astă-seară se sileşte să ajungă până-n Kegerise Street, un soi de alee care o ia înapoi la vale, pe lângă făbricuţele cu laturile negre, cu nume noi, misterioase, ca Lynnex sau Data Development şi o veche

clădire de fermă din piatră, care în copilăria lui avea ferestrele acoperite cu scânduri şi o curte plină de bălării, ştir, susai şi ciulini şi un gard cu ulucile rupte, dar acum totul era reparat şi avea o firmă micuţă şi elegantă, pe care scria Ferma Albrecth Stamm, şi înăuntru găseai tot felul de mobilier autentic, făcut de mână, şi ustensile de bucătărie ciudate, care voiau să reconstituie imaginea unei ferme de pe la 1825, iar în vitrinele din hol erau expuse fotografii cu clădiri de la începuturile orăşelului Mt. Judge, dinainte de începutul secolului, dar niciuna cu lanuri din epoca în care întinderea de azi a oraşului era, în mare parte, ferma lui Stamm, pe atunci nu aveau aparate de fotografiat sau, dacă aveau, nu le îndreptau spre câmpiile goale. Bătrânul Springer făcuse parte din comitetul Societăţii de Istorie din Mt. Judge şi contribuise la strângerea fondurilor pentru restaurare, după moartea lui, Janice şi Bessie s-au gândit că Harry ar putea fi ales în locul lui, dar n-a fost să fie, continua să-l bântuie trecutul lui marcat de suişuri şi coborâşuri. Deşi la etaj locuieşte un cuplu de tineri hipioţi, care au rolul de ghizi, pentru Harry vechea fermă Stamm e un loc plin de stafii, fermierii ăia din trecut duceau o viaţă tare ciudată, îşi încuiau surorile nebune în pod şi o sugrumau pe fata în casă rămasă gravidă, într-o criză de etilism, şi îi ascundeau cadavrul în hambarul de cartofi, iar scheletul ieşea la lumină după cincizeci de ani. Alături era Asociaţia Sunshine Athletic, despre care, în copilărie, Harry credea că-i frecventată de sportivi, aşa că spera să fi se alăture într-o bună zi, dar când, în urmă cu douăzeci de ani, a intrat înăuntru, locul mirosea a chiştoace de trabuc şi bere fâsâită pe fundul paharului. Apoi, prin anii şaizeci, a căzut în paragină şi-n dizgraţie, tipii care beau şi jucau cărţi acolo au îmbătrânit, s-au împuţinat şi au devenit tot mai morocănoşi. Aşa că, atunci când clădirea a fost scoasă la vânzare, Societatea de Istorie a cumpărat-o, a demolat-o şi a transformat-o în parcare pentru turiştii care treceau pe la Ferma Stamm în drum spre Lancaster, unde mergeau să-i vadă pe cei din secta Amish sau în drum spre Philadelphia, să viziteze Clopotul Libertăţii. Nu-ţi vine să crezi că oamenii îl

pot găsi aşa cum este dosit pe ceea ce odinioară era Kegerise Alley, dar îl găsesc uimitor de mulţi, majoritatea ninşi de ani. Istorie. Cu cât ai parte de mai multă istorie, cu atât mai mult trebuie s-o trăieşti. După un răstimp scurt, devine prea multă ca s-o mai ţii minte şi probabil atunci îşi încep imperiile declinul.

Acum chiar că a prins aripi, aleea coboară pe lângă atelierul de tinichigerie auto şi ferma avicolă transformată într-o făbricuţă de marochinărie, foştii hipioţi s-au băgat peste tot, încearcă să se menţină pe linia de plutire, au pierdut trenul, dar măcar s-au distrat, a trecut peste primul val de oboseală, când crezi că nu mai poţi face un pas în plus şi nu simţi decât durere în coapse. Apoi ai senzaţia că ţi s-au reîncărcat bateriile şi ajungi în punctul când trupul tău face totul de la sine, e-o maşină uşor de condus, creierul ţi-e ca un astronaut din vârful rachetei, gândurile-ţi zboară singure. Ah, ce n-ar da să-l vadă pe Nelson însurat şi plecat, să se întoarcă bogat peste douăzeci de ani… De ce nu-s în stare copiii ăştia să se descurce singuri, în loc să se târască înapoi? E prea aglomerată lumea asta. Doamne sfinte, să sperăm că n-o să-l împuşte pe Papă, e o treabă tipic americană să apară periodic câte un smintit care să pună mâna pe-o armă ca să-i apară numele în ziare, Squeaky Fromme{64} aia, care şi-o punea cu bătrânii cowboy din gaşca lui Manson, toate fofoloancele de care-a avut parte Manson ai fi crezut ca o să-l facă mai bun, de vreme ce frustrarea sexuală e cea care declanşează conflictele, aşa a citit el undeva. Ştie ce părere are Papa despre contracepţie, el unul n-a suportat niciodată prezervativele, nici chiar când i le dădeau pe gratis în armată, numărul de luna asta al *Consumer Reports* are un articol despre ele, cu pagini întregi de teste, se pare că unii le preferă pe cele viu colorate, cu nervuri şi striaţii care să le gâdile mai mult pe femei, te pomeneşti că membrii redacţiei le-au pus pe secretare să şi-o tragă, unora chiar le plac cele din intestine de oaie, numai gândul la aşa ceva îl înmoaie de tot acolo jos, au denumiri ca Horizon Nuda şi Klingtie Naturalamb, Harry n-a putut să citească articolul până la sfârşit, atât de tare l-a

dezgustat. Se întreabă ce-o fi folosind fiică-sa, metode băbeşti în legătură cu care glumeau la şcoală, cum ar fi statul ghemuit pe un cocean, i-a părut destul de neprihănită la prima vedere, atunci, şi cine n-ar fi, în mijlocul ţărănoilor? Ruth o să-i deschidă ochii, să ştie ce porci sunt bărbaţii. Iar câinele ăla, cu lătratul lui, îi va descuraja şi el pe nepoftiţi.

Există un drum mai lung spre casă, la vale, pe Jackson, până pe Joseph, şi gata, dar în seara asta o ia pe scurtătură, traversează în diagonală peluza marii biserici baptiste din piatră, se bucură, timp de un minut, de gazonul de sub picioare, faţada bisericii e atât de întunecată, ajunge la treptele de beton pe care le cobori spre Myrtle, apoi pe lângă camionetele roşu-alb-albastre ale poştei, parcate în şir lângă rampa neagră, steagul american atârnă obosit şi luminat, peste frontonul fals, odinioară nu se arbora drapelul pe timpul nopţii, dar acum toate oraşele folosesc un reflector, se face risipă de energie, se duce pe apa sâmbetei ultimul strop de energie, ca să se arboreze steagul. Myrtle dă în celălalt capăt al lui Joseph. Îi va găsi adunaţi pe toţi, aşteptându-l, uitându-se la tembelizor sau trăncănind despre nuntă, discută numai tâmpenii acum, că a mai rămas atât de puţin timp, iar Siroposu' a declarat că zarurile au fost aruncate, până la urmă, i-au invitat pe Charlie Stavros, pe Grace Stuhl şi un cârd de babe, plus câţiva prieteni de la Flying Eagle, şi se pare că Pru sau Teresa, cum au numit-o în anunţul pe care vor să-l dea la ziar, are o mătuşă şi un unchi în Binghamton, statul New York, care vor să vină la nuntă, chiar dacă taică-său e un ciufut care vrea să-şi sugrume fiica şi s-o bage în hambarul de cartofi. O să între pe uşă, iar Janice o să-i facă scandalul ei obişnuit despre cum vrea el să se sinucidă cu un atac de cord, ce-i drept, chiar se înroşeşte ca racul, se vede în oglinda din hol, cu ochii lui albaştri, parcă ar fi Moş Crăciun fără barbă, şi trebuie să se sprijine de spătarul unui scaun şi să gâfâie un timp până-şi recapătă suflul, dar şi asta îl distrează, s-o sperie pe ea, biata tembelă, ce s-ar face ea fără el, ar trebui să renunţe la Flying Eagle şi la toate, să se-ntoarcă la vândut alune la Kroll's. Va intra şi o va vedea pe Pru aşezată pe

canapea lângă Nelson, ca un poliţist care transferă un criminal dintr-o închisoare în alta, călătorind cu trenul fără să lase cătuşele la vedere, acum, că Pru face parte din familie, singurul lucru de care se teme Harry este faptul că împute camera cu transpiraţia lui. Aşa mirosea pe vremuri Tothero la Sunshine, avea duhoarea aia acră, tristă, de om bătrân, iar dimineaţa, când se scoală din pat, Harry se surprinde emanând el însuşi această duhoare îndepărtată, de cadavru ce începe să împrăştie un miros dulceag. Vârsta mijlocie e-o ţară minunată, ţi se-ntâmplă toate lucrurile despre care nu credeai că o să ţi se-ntâmple. Când avea cincisprezece ani, vârsta de patruzeci şi şase i se părea situată la capătul drumului, credea că n-o să ajungă niciodată acolo, dacă era să i se arate vreun sens al vieţii, ai crede că acesta ar fi trebuit să-i apară deja până atunci.

Totuşi, uneori i se pare că i s-a arătat, doar că nu încape în cuvinte, nu-i o chestie pe care trebuie s-o cauţi, ci se află sub nasul tău, pe tăblia mesei, ca o cutie nedeschisă de bere scoasă de la rece. Nu numai că vine în vizită Papa, dar şi Dalai Lama, exilat din Tibet în urmă cu douăzeci de ani, se află în turneu prin Statele Unite, se adresează şcolilor de teologie şi apare în talk-show-uri la televizor, Harry a fost dintotdeauna curios cum e *să fii* Dalai Lama. O minge ajunsă la capătul traiectoriei ascendente, o frunză pe suprafaţa iazului. Într-un fel, mintea e ca un gândac de baltă, cu gropiţele alea din vârful picioarelor, cu care păşesc fără să spintece suprafaţa apei. Când era mic, tot aşa se întindea şi Dumnezeu în întunericul de deasupra patului său, iar când patul a devenit ciudat, şi fetei de pe rândul de alături a început să-i crească păr la subraţ, El i-a intrat în sânge, în muşchi şi în nervi, ca o stranie comandă, iar acum s-a retras, tratându-l pe Harry cu respectul datorat de un gentleman înstărit egalului său, lăsându-i doar o carte de vizită undeva în stomac, un pic de plumb adevărat ca o sondă, care-l trage pe Harry în jos, spre toţi morţii aceia de plumb din pământul cavernos de dedesubt.

Luminile din faţă ale căsoaiei umbroase, cu faţada de stuc,

a bunicii Springer ard în neştire, sunt cu toţii cuprinşi de febra pregătirilor de nuntă, acum Pru roşeşte tot timpul, Janice n-a mai jucat tenis de zile întregi, iar Bessie, evident, se scoală în toiul nopţii şi coboară la parter, să se uite la televizorul mai mare din sufragerie la vechile comedii hollywoodiene, cu bărbaţi cu mustăcioară, ce poartă pălării cu boruri largi, şi femei cu umeri mai largi decât şoldurile, schimbând replici spirituale în redacţia vreunui ziar şi în apartamente de hotel de lux, bunica trebuie să fi văzut filmele astea când n-avea niciun fir de păr cărunt, iar centrul Brewerului era o arteră puternic luminată. Harry aleargă pe loc, să lase o maşină să treacă, una din Mazdele alea uşchite cu un motor Wankel ca o roată dintr-o cuşcă de hamster, Manny zice că n-o să reuşească niciodată să-l etanşeizeze destul de bine, traversează de pe un trotuar pe altul la lumina străzii, observă că Mustangul lui Janice nu-i parcat în faţă, sprintează pe aleea de cărămizi şi urcă în fugă treptele verandei şi, în sfârşit, ajuns pe verandă, sub numărul 89, se opreşte din alergat. Inerţia îi este atât de mare, încât, vreme de două-trei secunde, lumea continuă să se scurgă pe lângă el, părând să-şi azvârle toţi copacii şi toate acoperişurile pe fundalul spaţiului înstelat.

În pat, Janice îi spune:

— Harry.

— Ce-i?

După ce alergi, ai senzaţia că muşchii ţi s-au fezandat şi adormi fără probleme.

— Vreau să-ţi mărturisesc ceva.

— Iar ţi-o pui cu Stavros.

— Nu fi mârlan. Nu. Ai observat că Mustangul n-a fost lăsat în faţă, ca de obicei?

— Da, şi mi-am zis „Ce bine”.

— Nelson l-a parcat în spate, pe alee. Chiar că va trebui să facem curăţenie în garaj într-o bună zi, să lichidăm toate bicicletele alea vechi, pe care nu le mai foloseşte nimeni. Fujiul lui Melanie e tot acolo.

— Bine, bine. Bravo lui Nelson. Hei, ai de gând să stai de

poveşti toată noaptea? Sunt frânt de oboseală.

— A parcat-o acolo pentru că n-a vrut să-i vezi tu aripa din faţă.

— Ah, nu. Ticălosul. Mama lui de ticălos.

— N-a fost tocmai vina lui, ălălalt n-a oprit, deşi cred că indicatorul cu Stop se afla pe strada lui Nelson.

— Ah, Dumnezeule.

— Din fericire, au apăsat amândoi pe frână, aşa că s-au ciocnit uşor de tot.

— Tipul celălalt s-a rănit?

— Păi, zicea ceva de un traumatism cervical, dar aşa-s învăţaţi oamenii să zică în ziua de azi, până apucă să discute cu avocatul.

— Şi aripa-i făcută zob?

— Păi, e înfundată. Farul luminează câş, într-o parte, dar pe timp de zi merge. Serios, nu-i decât o zgârietură.

— Care ne costă cinci sute de dolari. Cel puţin. Mascatul trosnitor de-aripi loveşte din nou!

— Chiar îi era groază să-ţi spună. M-a pus să-i promit că n-o să-ţi povestesc, să n-ai ce-i reproşa.

— Să n-am ce-i reproşa? Atunci, de ce mi-ai povestit? Cum o să mai adorm acum? Simt că-mi plesneşte capul. Parcă mi l-ar fi prins într-o menghină.

— Fiindcă n-am vrut să constaţi singur şi să faci o scenă. Te rog, Harry. Până după nuntă. Se simte jenat rău de tot de povestea asta.

— Pe dracu, e încântat la culme. Mi-a prins capul într-o menghină şi nu face altceva decât să strângă şurubul. Să-i facă una ca asta maşinii *tale,* după ce că te dai de ceasul morţii pentru el, asta mai zic şi eu recunoştinţă.

— Harry, e pe cale să se însoare. E ghem de nervi.

— Ei, căca-m-aş, acum sunt eu ghem de nervi. Unde-mi sunt hainele? Trebuie să ies, să văd pagubele. Aţi pus odată baterii noi în lanterna de la bucătărie?

— Îmi pare rău că ţi-am spus. Avea dreptate Nelson. A prevăzut c-o să-ţi sară muştarul.

— Aha, a spus el asta? Cine vorbeşte, domnul Calmul

Pământului.

— Hai să rezolvăm situaţia. O să mă ocup eu de formularele de asigurare şi de restul.

— Şi cine crezi c-o să plătească majorarea ratei de asigurări?

— Noi, răspunde ea. Noi amândoi.

Biserica episcopaliană St. John din Mt. Judge e o bisericuţă care n-a trebuit niciodată mărită, construită în 1912 în stilul tradiţional, cu ziduri joase şi acoperiş în pantă, din piatră gri-închis extrasă din nordul districtului, în timp ce biserica luterană a fost construită din gresie roşie de prin părţile locului, iar cea reformată, de lângă unitatea de pompieri, din cărămidă. În jurul ferestrelor ascuţite ale bisericii a fost lăsată să crească iedera. În interior, e semiîntuneric, cu strane şi piedestale din lemn de nuc sculptat, iar pe pereţi, între ferestrele cu vitralii ce îl înfăţişează pe Iisus într-o robă violet, în diferite ipostaze biblice, sunt prinse plăci de marmură în amintirea epitropilor generoşi, acum răposaţi, care au avut o contribuţie însemnată pe vremea când Mt. Judge era o suburbie la modă. WHITELAW. STOVER. LEGGETT. Nume englezeşti într-un district german, plecaţi să dea culoare lumii celor drepţi, după treizeci de ani de epitropie şi custodie. Şi bătrânul Springer îşi dăduse obolul, dar spaţiile dintre ferestre erau deja ocupate de plăci.

Deşi e o nuntă mică, iar mireasa e doar fiica unui muncitor din Ohio, în ochii trecătorilor lumea adunată în faţa uşilor roşii-ruginii ale bisericii, la ora patru fără câteva minute din această zi de douăzeci şi două septembrie, ar putea trece drept un alai strălucitor, fastuos. O persoană sau mai multe persoane aflate în această după-amiază de sâmbătă în drum spre Minitmart sau spre magazinul de ferometal ar simţi dorinţa nestăvilită de-a se afla printre invitaţi. Organistul, cu roba lui roşie pe braţ, se strecoară discret pe uşa laterală. Are barbişon. Un tip scund, rufos, într-o salopetă verde, cu înfăţişarea unui gnom aşteaptă apariţia lui Harry, să-i plătească florile, bunica a zis că-i firesc să decoreze cel puţin

altarul, Fred ar fi murit să-l vadă pe Nellie cununat în biserica St. John cu altarul gol. Două buchete de crizanteme albe şi floarea-miresei costă 38,50 dolari, Rabbit îi dă două bancnote de douăzeci, a fost un semn rău când băncile au început să umble la bancnotele de douăzeci în locul celor de zece, dar bancnota de doi dolari încă n-a prins la populaţie. Oamenii sunt superstiţioşi. Era vorba că n-o să fie o nuntă fastuoasă, dar, de fapt, îi costă o grămadă de bani. Au trebuit să rezerve trei camere la motelul Four Seasons de pe Route 422: una pentru mama miresei, doamna Lubell, o mărunţică speriată, care arată de parcă ar avea impresia că toţi o să-şi înfigă furculiţele în ea dacă renunţă vreo clipă la zâmbetul ei delicat; alta pentru Melanie, care a traversat cu autobuzul Commonwealthul{65} împreună cu doamna Lubell din Akron, şi pentru Pru, care a fost mutată din camera ei – fosta cameră a lui Melanie şi, mai înainte, camera cu manechinul – din cauza sosirii din Nevada a lui Mim, pe care Bessie şi Janice sub nicio formă n-au vrut-o la ele în casă, dar Harry a insistat, o soră are şi el, şi e singura mătuşă a lui Nelson; şi o a treia cameră pentru această pereche din Binghamton, mătuşa şi unchiul lui Pru, care azi s-au pornit la drum cu maşina, dar până-n trei şi jumătate încă nu apucaseră să se cazeze, când serviciul de transport reprezentat de Harry cu Corona lui le-a luat pe cele două fete şi pe mamă, să le aducă la biserică. Simte cum îi zvâcneşte capul. Îl deranjează mama asta, zâmbetul îi rămâne întipărit pe chip timp atât de îndelungat, încât e la fel de uscat ca o floare presată, deloc nu pare să facă parte din generaţia lui, e ca un ziar vechi pus de cineva pe fundul unui sertar, pe care-l scoţi când faci curat şi-ncerci să-l citeşti; Pru o fi semănând cu taică-său. La motel, femeia se tot văicărea că mesajele pe care le lasă la recepţie pentru fratele şi cumnata care întârzie n-o să fie destul de clare, şi a început să plângă, aşa că zâmbetul i s-a umezit şi s-a ales praful de el. O ladă de şampanie Mumm's, a doua ca preţ din acest sortiment, îi aşteaptă în bucătăria din Joseph Street, la micuţa petrecere de după ceremonie, căreia nimeni nu i-ar zice recepţie; Janice şi maică-sa au hotărât că s-ar cuveni să

comande sendvişurile de la unul din nepoţii lui Grace Stuhl, care o să-şi aducă prietena în uniformă de chelneriţă. Apoi au mai comandat un tort de la un macaronar de pe Eleventh Street, care le-a cerut o sută optzeci şi cinci de dolari americani pentru un tort, *un tort* – lui Harry nu i-a venit să creadă. Fiecare mişcare a lui Nelson îl costă pe taică-său o avere.

Harry stă un minut în spaţiul boltit, brăzdat de nervuri, al bisericii pustii, citeşte plăcile comemorative, aude chicotitul cu care Siroposu' le întâmpină pe cele trei femei gătite într-o încăpere lăturalnică, una din camerele alea dosnice ale bisericilor, unde coriştii îşi pun robele şi diaconii numără banii din tăvile de colectă, şi unde este depozitat vinul de împărtăşanie, să nu-l bea ministranţii, şi se pregăteşte tot spectacolul ciudat. Billy Fosnacht trebuia să fie cavalerul de onoare, dar el este plecat la Tufts{66}, aşa că un prieten de-al lor de la Laid-Back, pe nume Slim, stă pe-aproape cu o garoafa la rever, aşteptând să facă oficiul de gazdă. Stânjenit de felul în care îl cercetează din cap până-n picioare acest tânăr cu ochii lui piezişi, Rabbit iese afară, lângă uşa bisericii, a cărei vopsea roşie-ruginie, încinsă de soarele de septembrie, emană la rându-i căldură, amintindu-i cum stătea în uniforma de camuflaj impecabilă într-o zi de iarnă, în Texas, la marginea cazărmii, ferit de vânt, vântul necontenit ce se pogora din cerul imens, diafan peste ţinutul sterp, la fel ca bocetul iscat de dorul de casă ce străbătea făptura soldatului până atunci nicicând plecat departe de Pennsylvania.

Stând aici la o gură de aer, în această zonă tihnită, se trezeşte prins în capcană, trebuie să-i întâmpine pe oaspeţii care, dintr-odată, încep să sosească. Falnicul Chrysler bleumarin al bunicii Springer trage pe dreapta, frecându-şi pneurile de bordură, iar cele trei doamne vârstnice din maşină apucă mânerele portierelor, să coboare. Grace Stuhl are un neg translucid într-o parte a bărbiei, dar încă ştie să facă gropiţe în obraji:

— Pun pariu că, în afară de Bessie, sunt singura de-aici care a fost şi la nunta ta, îi spune ea lui Harry în pronaos.

— Nici eu nu mai ştiu sigur dacă am fost acolo, răspunde el. Cum m-am comportat?

— Cu multă demnitate. Cu toţii am zis: ce soţ înalt are Janice.

— Şi nu s-a schimbat deloc, adaugă Amy Gehringer, cea mai bondoacă dintre cele trei babe.

Chipul îi este înviorat cu ruj şi sulimanuri de culoarea sosului de la salata rusească. Îl împunge zdravăn în stomac.

— Başca a mai pus pe el, glumeşte bătrâna doamnă.

— Încerc să mai dau jos, se justifică el, de parcă i-ar datora o scuză. Fac jogging aproape în fiecare seară. Nu-i aşa, Bessie?

— Ah, mă sperie, mărturiseşte Bessie. După ce i s-a întâmplat lui Fred. Şi doar ştiţi că n-avea un gram în plus pe el.

— Ia-o mai uşor, Harry, îl îndeamnă Webb Murkett, din spate, sosind cu Cindy. Cică cu joggingul poţi să-ţi distrugi pereţii intestinelor. Tot sângele se duce în plămâni.

— Salut, Webb, face Harry agitat. O cunoşti pe soacră-mea.

— Încântat, zice el prezentându-se pe sine şi pe Cindy celor din jur.

Ea poartă o rochie de mătase neagră în care zici că-i o tânără văduvă. Ce n-aş da să fie, Dumnezeule. Are părul înfoiat de la föhn, aşa că nu mai are aspectul acela de vidră udă, cu capul mic, care îi place atât de mult. Partea de sus a rochiei îi este prinsă cu un ac în formă de gărgăriţă la baza decolteului adânc.

Prietenele lui Bessie se holbează cu atâta încântare la curtenitorul Webb, încât Harry trebuie să le reamintească:

— Intraţi, vă rog, e un tip care conduce invitaţii la locurile lor.

— Eu vreau să mă aşez în faţă de tot, zice Amy Gehringer, să-l pot vedea bine pe-acest tânăr preot atât de lăudat de Bessie.

— Mă tem că s-a dus naibii partida noastră de golf de azi, se scuză Harry lui Webb.

— Ah, face Cindy, Webb a jucat deja o partidă, a fost acolo pe la opt şi jumătate.

— Cu cine-ai jucat în locul meu? îl întreabă Harry gelos şi stăpânindu-se cu greu să nu se holbeze la decolteul bronzat al lui Cindy.

Partea de sus a ţâţelor e aproape cea mai bună din toate, sfârcurile se pot dovedi uneori dezgustătoare. Chiar deasupra gărgăriţei se iţeşte o porţiune albă pe care până şi sutienul ei minuscul o ascunde de soare. Cruciuliţa este ceva mai sus, chiar sub scobitura sexy dintre clavicule. Mamă, ce bucăţică bună.

— A fost cu noi tânărul asistent universitar, îi mărturiseşte Webb. Şaptezeci şi trei, Harry. Şaptezeci şi *trei,* cu o minge scăpată în iazul de la gaura cincisprezece, aşa de departe o expediază.

Harry e rănit în amorul propriu, dar trebuie să întâmpine familia Fosnacht, care vine din urmă. Janice n-a vrut să-i invite, mai ales după ce au hotărât să nu mai invite familia Harrison, ca să fie o nuntă mică. Dar, de vreme ce Nelson şi l-a dorit pe Billy drept cavaler de onoare, Harry şi-a zis că n-au încotro şi, deşi Peggy a apucat-o pe cărări greşite, are aura femeii care odinioară şi-a dat hainele jos pentru tine, chiar dacă rezultatul a fost dezastruos. Ce mama dracu', e nuntă, aşa că se apleacă şi o sărută pe Peggy pe un colţ al gurii ei mari, umede, flămânde, de care îşi aduce aminte. Ea tresare, are faţa mai lătăreaţă decât îşi amintea. După sărut, ochii ei plutesc spre el, dar, fiind saşie, el niciodată nu ştie în care ochi să-i citească reacţia.

Strângerea de mână a lui Ollie e flască, musculoasă şi răutăcioasă: un mic ratat răutăcios, cu urechi clăpăuge şi părul ca paiele murdare. Harry îi strânge mâna cu putere, aproape i-o stârceşte.

— Cum mai merge negoţul de muzică, Ollie? Le mai zdrăngăni?

Ollie e unul din indivizii ăia fragili, cum vezi la tot pasul prin Brewer, care zdrăngăne toată ziua melodii, dar nu pot trăi de pe urma lor. Lucrează într-un magazin de muzică, Chords'n'Records, rebotezat Fidelity Audio, de pe Weiser Street, pe lângă vechiul Baghdad, unde acum rulează filme

pentru adulţi.

— Se mai joacă la sintetizator câteodată cu nişte prieteni de-ai lui Billy, îi spune Peggy pe un ton jenat din cauza sărutului.

— Ţine-te de treabă, Ollie, o să ajungi Elton John-ul anilor ’80. Serios, ce mai faceţi? Tot punem la cale cu Jan să vă invităm la noi.

Doar peste cadavrul lui Janice. Ce ciudat, n-a fost decât futaiul ăla nevinovat şi nefericit, iar Janice tot îi mai poartă râcă, pe când el e până peste poate de iertător în povestea cu Charlie, de fapt, aproape că-i prietenul lui cel mai bun de pe lumea asta.

Iată-l şi pe Charlie.

— Bine ai venit la fuziune, glumeşte Harry.

Charlie chicoteşte, dă mâna scurt şi moale. Ştie că această căsătorie îi încurcă ploile. Totuşi, mai are o marjă de siguranţă, un fel de filosofie care-l ajută să nu între în panică.

— Ai văzut-o pe domnişoara de onoare? îl întreabă Harry de Melanie.

— Încă nu.

— Astă-noapte s-au dus toţi trei la Brewer şi s-au îmbătat ca porcii, după spusele lui Nelson. Halal comportament în noaptea dinaintea nunţii!

Charlie dă din cap încetişor, cu un îndatoritor aer de neîncredere. Totuşi, acest gest bătrânicios se transformă în zgâlţâit când Mim, îmbrăcată într-un costum cu pantaloni creponaţi, de culoare galbenă, cu volănaşe, îl apucă pe la spate de piept şi nu-i mai dă drumul. Chipul lui Charlie se încordează înspăimântat, iar pentru a-l împiedica să ghicească cine este, Mim îşi lipeşte obrazul de spinarea lui, aşa că Harry se teme să nu-şi lase tot machiajul pe sacoul cadrilat al lui Charlie. Mai nou, Mim iese în lume la orice oră din zi sau din noapte boită ca o animatoare, cu fiecare nuanţă şi zuluf aranjat exact cum îşi doreşte, dar serios, toate cremele şi fardurile din lumea borcănelelor nu pot simula un ten proaspăt, iar rimelarea la greu a genelor o fi OK la fetiţele necoapte care merg la discotecă, dar la patruzeci de ani o face

pe o femeie să pară bântuită, bulbucată, cu ştampile în jurul ochilor. Îşi dezveleşte dinţii în timp ce se agaţă de Charlie, se luptă cu el pe la spate ca o fetiţă de unsprezece ani cu leucoplast pe buba de la genunchi.

— Doamne sfinte, mormăie Charlie, văzând mâinile de pe pieptul lui, cu unghiile purpurii lungi cât cosaşii, dar îi vine greu să treacă în revistă toate femeile pe care le-a cunoscut, să-şi dea seama cine ar putea fi.

Stânjenit din cauza ei, îngrijorat din pricina lui, Harry o imploră:

— Ei, haide, Mim.

Ea nu vrea să-i dea drumul, are faţa boită, cu nasul lung, boţită şi crispată în timp ce-şi menţine strânsoarea.

— Te-am prins, zice ea. Craiul grec. Căutat pentru trecerea frauduloasă a frontierei cu o minoră şi pentru măsluirea maşinilor vechi. Pune-i cătuşele, Harry!

Harry, dimpotrivă, o apucă pe ea de încheieturile mâinilor, dă peste brăţările pe care nu vrea să le îndoaie, poartă pe braţe aur în valoare de mii de dolari, şi le desprinde una de alta, folosindu-şi propriul trup ca pârghie, în timp ce Charlie, cu o mutră pe clipă ce trece mai nefericită, se ţine pe picioare şi îşi cuprinde în mâini inima fragilă. Mim e musculoasă, aşa a fost dintotdeauna. Forţată să-i dea drumul, se pipăie degrabă ici-colo, aranjându-şi fiecare şuviţă şi volănaş.

— Ai crezut că te-a prins baubau, nu-i aşa, Charlie? îl întreabă ea ironic.

— La mâna a doua, îi explică el, trăgându-şi jos mânecile sacoului, să-şi recapete demnitatea. Nimeni nu le mai zice maşini vechi.

— În vest le spunem rable de tot căcatul.

— Şşşt, o dojeneşte Harry. Te aud cei dinăuntru. Trebuie să-nceapă.

Încă radioasă după trânta cu Charlie şi amuzată de bărbatul dezaprobator, scrupulos în care s-a transformat fratele ei, Mim îşi trece braţele pe după gâtul lui Harry şi-l îmbrăţişează puternic. Pliurile şi volanele costumului ei elegant pârâie, strivite de pieptul lui.

— O dată puşlama de surioară, îi spune ea la ureche, puşlama de surioară pe vecie.

Charlie s-a strecurat în biserică. Pleoapele lui Mim, închise, strălucesc la lumina soarelui ca urmele lăsate de ciocnirea frontală a două autovehicule rapide – adesea, pe autostradă, Harry observă urmele întunecate lăsate de cauciucuri care au virat brusc, găurile din metalul contorsionat rămase să marcheze locul în care ceva inimaginabil i s-a întâmplat brusc cuiva. Şi, deşi s-a întâmplat, circulaţia îşi vede de treaba ei. *Ţine-mă bine, Harry,* îi striga micuţa Mim de sub glugă, între picioarele lui, când sania lor ajungea la zgura împrăştiată în capătul de jos al lui Jackson Road şi începeau să sară scântei portocalii. Cu ani în urmă, un copil murise strivit de o cisternă cu lapte, în timp ce se dădea cu sania pe aici, şi toţi copiii ştiau asta: chipul neînsufleţit al acelui copil le apărea dinainte în timpul fiecărui viscol. Acum Harry observă o sclipire pe pleoapele lui Mim ce-i aminteşte de spinarea cărăbuşilor japonezi care se strângeau grămadă pe frunzele mari, mate ale strugurelui-de-mare din curtea familiei Bolger, din spate. Observă şi faptul că lobii urechii i s-au alungit de atâtea giuvaieruri grele şi cum îi tremură volanele în timp ce gâfâie cu răsuflarea tăiată după hârjoană. Cu toate păcatele şi nopţile ei pierdute, o ia razna şi are toate şansele să devină o babă jalnică, observă el, una din femeile alea despre care nu-ţi vine să crezi că au fost vreodată iubite la viaţa lor; pe ea n-o pot salva decât oasele puternice ale feţei, moştenite de la mami. Şovăie dacă să între în biserică sau nu. Văzut de-aici, oraşul coboară în pantă ca o scară largă, înjghebată din acoperişuri şi ziduri, aduce cu o epavă în care mulţi americani şi-au aflat sfârşitul.

Aude cum se deschide uşa laterală pe care a intrat grăbit organistul, aşa că aruncă o privire după colţ, gândindu-se că s-ar putea ca Janice să aibă nevoie de el. Cel care iese însă pe uşă e Nelson, în costumul de ginere crem la trei piese, strâmt în talie şi cu revere largi, care pare prea mare pe el, probabil din cauză că pantalonii evazaţi aproape îi acoperă călcâiele pantofilor. Trei sute de dolari, şi când o să-l mai poarte?

Ca de fiecare dată când dă pe neaşteptate cu ochii de fiusău, pe Harry îl încearcă un sentiment de jenă. Buza de sus i se ridică să-l strige, dar băiatul nu se uită spre el, pare doar să adulmece aerul, uitându-se la iarba din jur şi în jos, spre casele din Mt. Judge, apoi în sus, în partea cealaltă, spre boltă şi culmea muntelui. *Fugi,* îi vine lui Harry să-i strige, dar nu-i iese niciun sunet, nu face decât să inhaleze mireasma puternică a parfumului lui Mim. Copilul închide uşa încetişor în urma lui, fără să ştie c-a fost văzut.

În spatele portalului roşu-ruginiu întredeschis, biserica se adună în tăcere întru fapta ei eternă. Lumea se va împărţi atunci între aceste puţine făpturi adunate într-o atmosferă duminicală şi toţi ceilalţi norocoşi care-şi petrec ziua de sâmbătă lenevind, căci lumea zilelor de lucru îşi vede de treaba ei. Rabbit n-a suferit ceremoniile de mic copil.

O bate pe Mim discret pe braţ, să între împreună, şi, uitându-se peste coafura ei ca din fibre de sticlă, zăreşte o camionetă Ford veche şi murdară, cu platforma joasă, cu grilajul cromat de pe acoperişul supraînălţat de nişte scânduri verzi, grosolane, care abia înaintează pe stradă. N-apucă să-i vadă pe pasageri, surprinde în treacăt un chip grăsan, mânios, care se holbează pe lunetă. Un chip grăsan, bărbătesc, şi totuşi, al unei femei.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Mim.

— Nu ştiu. Nimic.

— Arăţi de parcă ai fi văzut o stafie.

— Îmi fac griji pentru puşti. *Tu* ce crezi despre toate astea?

— Eu? Mătuşa Mim? Mi se pare în regulă. Gagica o să pună mâna pe hăţuri.

— Şi asta-i bine?

— Un timp, da. Trebuie să-i laşi în pace, Harry. Băiatul îşi are viaţa lui, tu trăieşte-ţi-o pe-a ta.

— Asta îmi zic şi eu, dar mi se pare că nu face decât să se fofileze.

Intră. O adunătură jalnică, puţin numeroasă de se iţeşte în rândurile din faţă. Misteriosul Slim, cel cu ochii piezişi, o conduce pe Mim cu graţia unui maestru de ceremonii

profesionist pe interval până la rândul doi din strană şi arată cu un gest suav, mucalit unde ar trebui să se aşeze Harry, în rândul întâi, lângă Janice. I-a păstrat locul. De cealaltă parte a lui Janice stă mama lui Pru. Doamna Lubell are profilul palid; la fel ca şi fiică-sa, e roşcată, dar şi-a vopsit părul până s-a transformat în nişte cârlionţi micuţi decoloraţi. N-ar fi putut avea niciodată prestanţa lui Pru şi nici înfăţişarea ei plăcută, zveltă. Arată, lui Harry nu-i iese din minte chestia asta, ca o femeie de serviciu. Îi oferă zâmbetul ei deshidratat, dar ciudat de perfect, un zâmbet parcă decupat din vechile filme alb-negru, sfios şi sigur, un zâmbet ca o linie melodică pură, care în tinereţe o fi făcut-o să se creadă în stare de-o viaţă cu mult mai bună decât cea cu care s-a ales până la urmă. Janice şi-a dat capul pe spate să şuşotească cu maică-sa, aşezată în spatele ei. Mim a nimerit în aceeaşi strană cu bunica Springer şi babele ei, Stavros stă cu familia Murkett în rândul trei, dacă se plictiseşte poate să se uite în decolteul lui Cindy, să vadă şi el cum arată ţâţele de la un club select după toate sărmăluţele în foi de viţă. În chip deliberat penibil, familia Fosnacht a fost aşezată ori s-a aşezat de capul ei de partea cealaltă a intervalului, în strana care ar fi trebuit să fie a miresei, dacă ar fi fost destui invitaţi să o umple, şi se ceartă în şoaptă: răzbat şuierăturile accentuate ale lui Peggy şi mormăitul stoic al lui Ollie, care priveşte fix înainte. Organistul clămpăne într-o doară o fugă, cât să le dea tuturor şansa să tuşească şi să se reaşeze picior peste picior. În timpul părţilor pianissimo, vârful ţăcăliei roşcate îi coboară până la vreo doi centimetri de claviatură. Felul în care atinge şi trage de clape îi aminteşte lui Harry de vechiul linotip la care a lucrat el, de dispozitivul de reglare a spaţiilor şi cum sărea plumbul fierbinte, azi totul se face din tastele calculatorului. La stânga altarului, unul din panourile de perete cu capătul rotunjit, se deschide, e o uşă secretă ca în filmele de groază, pe ea intră Archie Campbell într-o sutană neagră, cu anteriu şi patrafir albe. Le aruncă zâmbetul lui *Cum? Eu îngrijorat?* cu dinţii lui neaşteptat de neîngrijiţi.

Nelson îl urmează cu capul plecat, fără să se uite la nimeni.

Slim se strecoară pe interval cu paşi de pisică, să stea lângă el. În timpul liber o fi spărgător. E cu vreo doişpe centimetri mai înalt decât Nelson. Amândoi au tunsorile astea scurte punk. Părul lui Nelson are la spate un vârtej pe care Harry îl ştie atât de bine, încât i se usucă gâtlejul, ca şi cum i-ar sta ceva în gât.

Ultima şoaptă nervoasă a lui Peggy Fosnacht se stinge. Orga a tăcut în acest timp. Cu mâinile durdulii înălţate în aer, Siroposu' îi invită pe toţi să se ridice. În acordurile foşnetului de toalete, Melanie o conduce pe Pru dintr-o altă încăpere laterală, pe lângă balustrada altarului. Informaţia secretă ştiută de toată lumea, cum că-i gravidă, îi sporeşte frumuseţea. Poartă o rochie de crep lungă până la glezne, despre care bunica Springer spune că are culoarea terciului de ovăz, iar Janice şi Melanie o numesc *champagne,* cu o eşarfa maro în jurul taliei, la care au decis să renunţe, altfel ar fi trebuit s-o lege prea sus. Melanie trebuie să fi fost cea care a împletit coroniţa de flori de câmp, deja uşor ofilite, pe care mireasa o poartă în loc de diademă. Nu are nici trenă, nici voal, ci doar o aură invizibilă, victorioasă. Chipul lui Pru, cu privirea în pământ şi cu buzele ţuguiate, e îmbujorat, iar părul morcoviu îi e pieptănat lins, pe spate, şi dat după urechi, dezvăluindu-le forma delicată, încreţită, ca de scoică, de care atârnă nişte cercei micuţi de aur. Harry ar putea s-o oprească cu braţul când trece pe lângă el, dar ea nu se uită la el. Melanie îi priveşte veselă pe toţi bătrâneii. Degetele lungi ale lui Pru, cu falangele lor roşii transmit un tremur bucheţelului de floarea-miresei. Ţinuta ei de-acum, când stă faţă-n faţă cu preotul, este gravă, are calmul domolit, magnific al femeilor ce poartă un copil în pântec.

Siroposu' le zice Preascumpii mei. Glasul ce se înalţă din omuleţul ăsta e nemaipomenit, Harry a observat asta încă de-acasă, dar aici, în biserica aproape goală, reverberând din lemnul de nuc sculptat, din plăcile memoriale şi căpriorii înalţi, arcuiţi, sub fereastra centrală înaltă, cu Iisus înălţându-se la Ceruri având drept rampă de lansare o ceată de apostoli reprezentaţi în culori pastel, timbrul i se dublează, se

îmbogăţeşte cu un ceva rotund, plin de tristeţe, pe care Rabbit nu l-a sesizat până acum, ceva care-i adună laolaltă, într-o congregaţie, pe oaspeţii răzleţiţi, înlăturând orice temere că această ceremonie ar putea fi doar o farsă. N-aveţi decât să râdeţi de popi cât vreţi, ştiu cuvintele pe care avem nevoie să le auzim, cuvintele pe care le-au rostit morţii. *Uniunea dintre soţ şi soţie*, îi anunţă el cu inflexiunile lui măreţe, amabile, autoritare, *Dumnezeu a hărăzit-o plăcerii lor reciproce*, şi silabele i se aştern ca straturile de praf ce acoperă totul, *prosperităţii, vitregiei, procreării, îngrijirii.* Siroposu' îşi flutură genele între fraze, ăsta-i singurul lui cusur. Harry aude un geamăt stins în spatele lui: bunica Springer stă de prea mult timp în picioare. Dincolo de Janice, doamna Lubell a scos din poşetă o batistă ce pare jegoasă şi-şi tamponează faţa. Janice zâmbeşte. În colţul buzelor are o crăpătură întunecată. Cu pălărioara ei albă în formă de floare, arată ca o polineziană.

Cu glasul lui cristalin, Siroposu' li se adresează căpriorilor din tavan:

— Dacă cineva dintre dumneavoastră poate invoca un motiv întemeiat pentru care cei doi nu se pot căsători în mod legal, să vorbească acum sau să tacă pe vecie.

Tăcere. O stranie scârţâie. Perechea din Binghamton. Răposatul Fred Springer. Ruth. Rabbit îşi înăbuşă impulsul tâmpit de-a urla. Îşi simte gâtlejul carne vie.

Preotul se adresează acum direct cuplului de însurăţei. De unde până atunci s-a ţinut într-o parte stingher, cu o privire tulbure în ochi şi cu garoafa îndoită la rever, Nelson se trage mai spre mijloc, către Pru. El este reazemul ei. Ceafa îi pare atât de subţire şi pleşuvă deasupra gulerului. Şi mai are şi vârtejul ăla.

Lui Pru i s-a pus o întrebare. Cu glasul excesiv de pierit răspunde *Da.*

Acum Nelson este cel întrebat, iar dorinţa nestăvilită a lui taică-său de-a urla, de-a face pe clovnul zurbagiu, s-a transformat în altceva, o mâncărime la rădăcina nasului, o presiune în cele două mici canale de-acolo.

De femeie, soţie, legământ, promiţi să fii alături de ea, s-o

iubeşti, să-i aduci alinare, s-o cinsteşti şi s-o întreţii, la bine şi la rău, renunţând la toate celelalte atâta timp cât veţi trăi amândoi?

Cu o voce care, ca intensitate, se situează între cele ale lui Siroposu' şi Pru, Nelson răspunde *Da.*

Iar arsura din canalele lacrimale şi inflamaţia ce-i râcâie gâtlejul au devenit de nesuportat, toţi amărâţii ăştia de martori prăpădiţi, suferinzi, lăsaţi de izbelişte, care asistă la cununie din spatele lui Harry, năvălesc în faţă în cercuri de groaznică cunoaştere, într-o masă de tristeţe umană imaterială dintr-odată perceptibilă, care parcă se focalizează şi-l arde pe Nelson pe ceafa, în timp ce el şi fata stau amândoi tăcuţi, pe când ceilalţi bâjbâie şi îşi frunzăresc noile cărţi de rugăciune roşii, groase, căutând titlul şi numărul psalmului anunţat; Siroposu' tună angelic deasupra răspunsurilor răzleţe, *soţie, viţă roditoare,* la care Rabbit nu poate contribui, *omul care se teme de Domnul,* pentru că el plânge, plânge, spală cuvintele, pagina care a ajuns la fel de albă şi goală ca biata ceafa tăcută şi fragilă a lui Nelson. Janice îl priveşte fericită şi mirată de sub pălăriuţa ei albă, iar doamna Lubell, cu zâmbetul ei visător, de femeie de serviciu, îi întinde batista jegoasă. El clatină din cap: Nu, el e prea mare, o să facă fleaşcă ţesătura cu şiroaiele lui; apoi o primeşte şi încearcă să-şi stăvilească acest flux păcătos. Locul ăsta desferecat de lacrimi este nesfârşit de bogat, e un izvor.

— Să aveţi parte de viaţă lungă, să vă bucuraţi de copiii copiilor voştri, intonează Siroposu' cu glasul lui răsunător şi plăcut, de pitic fermecat. Să fie pace în Israel, adaugă el.

Iar afară, după terminarea ceremoniei, înmânarea verighetelor, rostirea jurămintelor cu glasuri tinereşti, emoţionate, sub vitraliile în culori pascale, cu lansarea lui Iisus în cosmos, şi după murmurarea Tatălui nostru şi momentul în care tânăra pereche, după sărutul obligatoriu (bietul Nellie, nu putea să fie şi el cu doi-trei centimetri mai înalt?), se-ntoarce, de-acum legal şi mistic vorbind, ca un singur tot să dea ochii cu micuţa adunătură de neamuri, cu tribul lor, afară, în după-amiaza lâncedă, cu nori aduşi de briza ce se porneşte mereu pe înserat, cu lacrimile alea

ridicole uscate în nişte dâre lungi pe obrajii lui Harry, iat-o pe Mim din nou în braţele lui, îl îmbrăţişează ca o soră, îi aminteşte de toate suferinţele familiale prin care au trecut din ziua când a ţinut-o prima oară de mânuţă, viitorul s-a pogorât sumbru asupra lor, unica lui sămânţă s-a căsătorit, căsătoria – un dezastru de zi cu zi de care ea nicicând n-o să aibă parte; suplă şi ridată, rămâne fată bătrână, până şi o coardă poate ajunge fată bătrână, se gândeşte câte a avut de înghiţit în toţi aceşti ani surioara lui, îi imită lacrimile dându-şi şi ea drumul la plâns aici, afară, unde aerul le usucă rapid obrajii, iar zâmbetele post-ceremonie ale celorlalţi zburătăcesc în jur ca nişte fluturi născuţi să trăiască o zi.

Astăzi, şi-au oferit această zi de sărbătoare doar pentru ei, transformând în sărbătoare o sâmbătă obişnuită, această ultimă zi de vară.

Ce risipă de benzină, îşi zice văzând coloana de maşini ce se deplasează spre casa bunicii Springer pe străzile în pantă ale oraşului. Harry şi Janice, cu Corona, merg în urma Chryslerului bleumarin al lui Bessie, în caz ca bătrâna doamnă ar intra în ceva, iar la urmă, Mim o aduce pe doamna Lubell în Mustangul lui Janice, cu farul din faţă încă lovit.

— Ce te-a impresionat de-ai plâns atât de tare? îl întreabă Janice.

Şi-a scos pălăriuţa şi-şi aranjează bretonul în oglinda retrovizoare.

— Nu ştiu. Totul. Felul cum arăta Nellie din spate. Felul în care cefele copiilor *au încredere* în tine. Vreau să zic că lor chiar le-a *plăcut* toată chestia, gaşca asta tembelă care ne-am adunat să-i privim.

Văzând că nu-i răspunde, întoarce capul spre ea. Şi-a rezemat vârful limbii ei micuţe pe buza de jos, nu vrea să zică ce nu trebuie.

— Dacă eşti aşa de înlăcrimat, ai putea-ncerca să fii mai puţin rău în legătură cu venirea lui la salon.

— Nu sunt rău în legătură cu asta. I se rupe-n paişpe de salon. Nu vrea decât să frece menta şi să fie întreţinut de tine şi de maică-ta, iar cel mai simplu mod de a-şi justifica această

atitudine e să facă niscai valuri pe la salon. Ai idee cât a costat firma pozna lui cu decapotabilele? Ia ghiceşte.

— Zice că l-ai scos din pepeni, de, pur şi simplu, a simţit că înnebuneşte. Şi mai zice că erai perfect conştient de treaba asta.

— Patru mii cinci sute, atât ne costă rablele alea. În plus, cu toate piesele de schimb pe care a trebuit să le comande Manny şi cu timpul cerut de reparaţii, poţi să mai adaugi un miar.

— Nelson zice că TR-ul s-a vândut imediat.

— Ăla a fost noroc chior. Nu se mai fabrică TR-uri.

— Mai zice că Toyota şi-a trăit traiul, că Datsun şi Honda se vând mai bine în tot Estul.

— Uite, de-aia nu-l vrem eu şi cu Charlie pe puşti la salon. Tot timpul gândeşte negativ.

— A zis Charlie că nu-l vrea pe Nelson la salon?

— Nu chiar pe şleau, e mult prea cumsecade să facă una ca asta.

— N-am băgat de seamă să fie chiar atât de cumsecade. Cumsecade în sensul ăla. O să-l iau la întrebări când ajungem acasă.

— Ia nu sări şi tu la beregata bietului Charlie doar pentru c-a trecut la Melanie. Nu mai ştiu ce-a zis despre Nelson.

— A *trecut?* Harry, sunt zece ani de-atunci. *Trebuie* s-o rupi cu trecutul. Dacă Charlie vrea să se facă de baftă şi aleargă după fuste de douăzeci de ani, puţin îmi pasă. De-ndată ce închei un capitol cu cineva, nu-ţi mai rămân decât sentimente frumoase faţă de acel cineva.

— Ce-i aia închei un capitol? Te uiţi la prea multe talk-show-uri.

— E o expresie folosită de mulţi.

— De paraşutele alea cu care te fâţâi la club. Doris Kaufmann. Futu-i mama ei.

L-a lovit în amorul propriu faptul ca ea îl crede trăind în trecut. Ce i-o fi venit să plângă tocmai el la nuntă? Domnul Cumsecade. Domnul Îmblânzit. Să-i ia dracu pe toţi.

— Păi, Charlie măcar a reuşit să nu se-nsoare, aşa că-i mai

puţin fraier ca Nelson, zice el şi deschide radioul, să pună capăt conversaţiei.

Ştirile de la patru şi jumătate: cutremur în Hawaii, răpirea a doi oameni de afaceri americani în El Salvador, tancurile sovietice patrulează pe străzile din Kabul în urma misterioasei schimbări de la conducerea Afganistanului de duminica trecută. În Mexic, o înţelegere cu Statele Unite, cu privire la gazele naturale, semnalează o posibilă depăşire pe termen lung a crizei energetice. În California, zece zile de incendiu pe terenuri cu arbuşti au distrus mai mulţi acri de vegetaţie decât orice incendiu asemănător din 1970 încoace. La Philadelphia, magnatul editorial Walter Annenberg a donat cincizeci de mii de dolari Arhidiocezei Catolice pentru amortizarea cheltuielilor controversatului podium de pe care urmează să-şi ţină slujba Papa Ioan Paul II pe 3 octombrie. Spicherul îşi încheie ştirea pe un ton grav, anunţând că Annenberg e evreu.

— De ce ne-or fi spus chestia asta? se întreabă Janice.

Dumnezeule, tot proastă a rămas. Simplul gând îl reconfortează. Îi răspunde:

— Să ne facă pe noi, aşa-zişii creştini, să ne simţim de tot rahatul c-am fost aşa de scârţari în legătură cu podiumul Papei.

— Trebuie să recunosc, zice Janice, că mi se pare de-a dreptul extravagant să construieşti o chestie din asta pe care s-o foloseşti o singură dată.

— Aşa-i viaţa, răspunde Harry trăgând pe dreapta pe Joseph Street.

Sunt atât de multe maşini în faţa numărului 89, că trebuie să parcheze la o distanţă de jumătate de stradă, în faţa casei în care locuiesc linguristele. Una dintre ele, o tânără voinică îmbrăcată într-o canadiană militară, desface un sul mare de material izolator roz pe veranda din faţă.

— Băiatul meu s-a însurat azi, îi strigă Harry necontrolat.

Vecina linguristă clipeşte mărunt şi-i strigă:

— Mult noroc ei.

— Ba lui.

— M-am referit la mireasă.

— Bine, o să-i transmit.

Expresia de pe chipul femeii cu ochii oblici ca ai unui indian de pe uşile tutungeriilor se mai îmblânzeşte un pic; o vede pe Janice coborând din maşină pe partea cealaltă şi o abordează pe ea, de data asta răcnind în gura mare:

— Jan, *tu* ce părere ai de chestia asta?

Janice întârzie cu răspunsul, aşa că Harry e cel care vorbeşte în locul ei:

— O părere foarte bună. De ce n-ar avea?

Ce nu pricepe el la lesbienele astea nu-i de ce nu-l plac ele pe el, ci de ce-o fi vrând el să-l placă ele, de ce e de-ajuns să audă doar zvonul îndepărtat al bocănitului lor ca să-l doară, să se simtă exclus.

Nu-şi dă seama cum a reuşit individul ăsta, Slim, cu maşina lui Le Car de-un galben-canar cu numele ei imprimat pe-o parte, să ajungă de la biserică cu mireasa, mirele şi Melanie înaintea lui Harry şi Janice; la fel şi Ollie şi Peggy, cu Dodge Dart-ul lor ’73 de culoarea scorţişoarei, cu apărătoarea din fibre de sticlă; până şi Siroposu’ a scos un timp mai bun, fiindcă micuţul lui Opel Manta negru, nervos, cu plăcuţa de înmatriculare STJOHN aleasă de el însuşi, e şi el parcat lângă bordură, sub arţarul pe care bunica Springer îl vede de peste treizeci de ani de la fereastra dormitorului ei. Aceşti oaspeţi se bulucesc deja în living, în timp ce fetiţa asta grăsuţă, emoţionată, într-o imitaţie de uniformă de chelneriţă, încearcă să servească antreurile care costă o avere, nişte chestii diforme, care aduc cu brânza topită de pe Taco Chips, cu un firicel de pătrunjel pe deasupra. Harry se strecoară prin mulţime, cu coatele ridicate ca la baschet, din reflex, în caz că cineva ar încerca să-l fenteze, să aducă şampania din bucătărie. Sticlele de Mumm’s la doisprezece dolari bucata chiar şi la preţ de bax umplu tot raftul al doilea al frigiderului, ambalate în stilul 69, dopurile învelite în poleială alternează cu funduri masive concave, minunat. ŞAMPANIE FURNIZATĂ LA NUNTA CU MIREASA CARE A CĂLCAT PE BEC, îi trece prin minte. *Angstrom plăteşte.* Nepotul lui Grace Stuhl se dovedeşte a fi un puştan malac, n-are cum să tragă mai puţin

de-o sută treizeci de kilograme, are o barbă stufoasă ca de pirat şi a pus la prăjit într-o tigaie nişte cârnăciori micuţi, iar în cuptor are ceva învelit în şuncă. Pe tejgheaua bufetului e-o bere deschisă, pe care-a luat-o din frigider. Gălăgia din living continuă să crească, iar uşa de la intrare se tot deschide şi închide, Stavros şi familia Murkett intră după Mim şi babele bunicii Springer. Toţi fraierii dau buzna bălmăjind când sare primul dop de şampanie. Mamă, parcă ar ejacula, nu se poate opri, paharele din plastic cu picior concav, cumpărate de Janice de la Acme sunt pe tava chinezească, rotundă de pe tejghea, în spatele berii începute de nepotul lui Grace Stuhl, prea departe să poată ajunge la ele fără să verse nişte spumă aurie pe linoleum. Paharele, în timp ce le umple, îi amintesc de monedele de aur tot mai preţioase odată cu trecerea timpului, şi o supapă dinlăuntrul lui se deschide şi lasă să-i iasă o parte din amărăciunea acumulată. Ce mama dracu, ne ducem cu toţii pe copcă. Întors în living, o vede pe bunica Springer stând în faţa vitrinei, ţine emoţionată un scurt toast pe care l-a pregătit din timp, încheiat cu urarea nemţească de Pennsylvania: *„Dir seid nur eins: halt es selle weg."*

— Ce înseamnă asta, mama-mare? o întreabă Nelson, temându-se să nu fie dus cu preşul, tot copil a rămas pe lângă femeia matură, îmbujorată, după care i s-au aprins călcâiele şi cu care s-a însurat.

— Voiam să traduc, îi spune Bessie supărată. Acum sunteţi ca unul: ţineţi-o tot aşa.

Toată lumea o ovaţionează şi bea, dacă deja n-a băut.

Grace Stuhl face un pas înainte în spaţiul din faţa vitrinei, care s-a eliberat, poate că în urmă cu cincizeci de ani a fost o dansatoare grozavă, unele doamne în vârstă îşi păstrează gleznele şi picioarele fine, iar ea e una dintre ele.

— Sau, aşa cum se spunea întotdeauna, le propune ea, *Bussie waiirt ows, kocha dut net*. Sărutările îşi pierd farmecul, gătitul, nu.

Ovaţiile cresc în intensitate. Harry desface încă o sticlă şi se hotărăşte să se-mbete. Taco Chips-urile astea cu brânză topită nu-s chiar aşa de rele, dacă poţi să le bagi în gură înainte să ţi

se sfarme între degete, iar micuţa prietenă grăsuţă are o pereche de sâni uimitori. Măcar la capitolul fofoloance nu există o penurie, continuă să apară pe bandă rulantă. Par să fi trecut ani de zile de când s-a trezit deranjat de sosirea lui Pru Lubell, acum Teresa Angstrom. Harry se trezeşte dintr-odată stând lângă mama ei.

— Ai mai fost prin părţile astea până acum? o întreabă.

— Doar în trecere, răspunde ea cu o voce subţirică, pe care el n-o aude decât dacă se apleacă spre ea, ca la patul de moarte al cuiva.

Îşi aminteşte cum şi-a murmurat Pru jurămintele la ceremonie.

— Ai mei se trag din Chicago.

— Păi, poţi fi mândră de fiica ta, îi spune. Noi o iubim deja.

I se pare că sună ca un actor; viaţa, exact aşa cum ne-am închipuit la început, se joacă de-a maturitatea.

— Teresa încearcă să facă ce trebuie, continuă mama ei. Dar nu i-a fost niciodată uşor.

— Nu?

— Seamănă cu cei din familia lui taică-său. Ştii, cade dintr-o extremă în alta.

— Serios?

— O, da. Sunt încăpăţânaţi. N-ai îndrăzni să te pui cu ei.

Femeia face ochii mari. Se simte alături de ea de parcă ar fi fost puşi să facă un lanţ din hârtie cu un lipici prost, iar verigile se dezlipesc întruna. Nu-i uşor s-auzi ce ţi se spune în camera asta. Siroposu' şi Slim chicotesc acum împreună.

— Regret că n-a putut veni şi soţul tău, zice Harry.

— N-ai mai regreta dacă l-ai cunoaşte, răspunde cu seninătate doamna Lubell şi clatină paharul de plastic, vrând parcă să-i arate că i s-a golit.

— Hai să-ţi mai torn.

Rabbit are un şoc când îşi dă seama că ea îi este cea mai potrivită pereche: aşa bătrână cum pare, femeia asta-i cam de vârsta lui şi, în loc să se viseze în curul gol cu puicuţe ţâţoase ca Cindy Murkett şi prietena nepotului lui Grace Stuhl, ar trebui să se imagineze împărţind patul cu nişte femei ca

doamna Lubell. Se retrage în bucătărie, să se ocupe de aprovizionarea cu şampanie, şi-i găseşte pe Nelson şi Melanie făcându-şi de lucru cu sticlele. Tăblia mesei este presărată cu acele micuţe colivii din sârmă în care este ţinut prizonier fiecare dop.

— Tată, s-ar putea să nu ne *ajungă*, miorlăie Nelson.

Fraierii ăştia doi.

— De ce nu treceţi voi, copiii, pe lapte? le sugerează el, luând o sticlă din mâna băiatului.

E grea, verde şi rece, exact ca banii. Eticheta gravată. Bietul lui tată răposat n-a băut în viaţa lui un spumant din ăsta. Şaptezeci de ani de bere şi apă cu rugină.

— Bicicleta ta scumpă a rămas în garaj, îi spune lui Melanie.

— A, ştiu, face ea uitându-se la el cu un aer nevinovat. Dacă aş lua-o la Kent, mi-ar fura-o careva.

Ochii ei căprui, bulbucaţi nu arată că şi-ar fi dat seama de grosolănia lui, de faptul că el s-ar simţi trădat de ea.

— Ar trebui să ieşi şi să-l saluţi pe Charlie.

— Aaa, dar ne-am *salutat* deja.

O fi plecat de la motel, din camera pe care i-o plăteşte el, şi s-o fi combinat cu Charlie? Harry nu mai înţelege nimic. Ca pentru a pune lucrurile la punct, Melanie îi zice:

— O să-i spun lui Pru să folosească bicicleta dacă vrea. E un exerciţiu minunat pentru muşchi.

Care muşchi? Întorcându-se în living, observă că nimeni n-a fost destul de amabil să-i ia locul lângă mama miresei. În timp ce-i umple femeii paharul întins cu nerăbdare, îi spune:

— Mulţumesc pentru batistă… La biserică.

— Trebuie să fie greu când ai un singur copil, zice ea uitându-se mai dezgheţată în ochii lui.

N-are unul singur, îi vine să-i spună, mai ameţit decât avusese de gând. Mai sunt şi o surioară moartă, zace îngropată pe dealul de deasupra noastră, şi o fată cu picioare lungi, care colindă ţinutul agricol de la sud de Galilee. Oare de cine i-o fi amintind doamna Lubell când se uită la el cu capul dat pe spate provocator? De Thelma Harrison, aşezată lângă piscină.

Probabil ar fi trebuit să-i invite şi pe soţii Harrison, dar pe urmă te trezeşti cu Buddy Inglefinger rănit în amorul propriu. Iar Ronnie ar fi fost scârbos. Organistul cu barbişon (pe *ăsta* cine l-o fi invitat?) li s-a alăturat lui Siroposu' şi Slim, iar ceva din veselia grupului lor îi aminteşte preotului de datoria pe care o are faţă de ceilalţi. Vine lângă Harry şi mamă, într-un act creştinesc.

— Ei, îi spune Harry pe nepusă masă, ce-a fost a fost, nu?

Becky a ajuns de-acum un biet schelet, ce ciudat. Cămăşuţa în care au îngropat-o s-o fi transformat în pânze de păianjen. Unghiuţele ei de la mâini şi picioare sunt nişte bucăţele de confetti împrăştiate pe satin.

Dinţişorii mulţi, îngălbeniţi de tutun ai preotului Campbell i se dezvăluie într-un zâmbet mulţumit de sine.

— Mireasa a fost încântătoare, îi spune doamnei Lubell.

— Statura a moştenit-o de la taică-său, îi explică ea. Şi părul lins. Al meu se ondulează natural, în timp ce al lui Frank e numai ţepi, nu reuşeşte să şi-l pieptene niciodată. Al Teresei nu-i chiar aşa de îndărătnic, că-i fată.

— Absolut încântătoare, întăreşte Siroposu', iar zâmbetul îi devine şi mai strălucitor.

— Cât consumă Opelul dumitale? îl întreabă Harry.

Îşi scoate pipa să răspundă cu maximum de seriozitate întrebării:

— Pe dealurile astea, când la deal şi când la vale, nu-i tocmai consumul optim, nu-i aşa? Aş zice cam no*uă-zece* litri la de kilometri. Mă opresc des, apoi pornesc din nou şi, cum n-am decât drumuri scurte, consum în draci.

— Ştii, îi spune Harry, că japonezii produc maşinile astea, deşi-s vândute de Buick. Am auzit că s-ar putea să nu mai importe nimic după modelul din 1980. Asta ar duce la o criză a pieselor de schimb.

Pe Siroposu' îl amuză discuţia, asta îi transmit ochii lui jucăuşi doamnei Lubell. Îşi întoarce privirea spre Harry, mimând severitatea, şi-l întreabă:

— Încerci să-mi vinzi o Toyota?

Dacă stai să te gândeşti, şi mami mai are puţin şi ajunge

schelet. Oasele alea mari zac în pământ ca oasele dinozaurilor.

— Păi, răspunde Harry, avem o nouă maşinuţă cu tracţiunea pe faţă, numită Tercel, habar n-am de unde tot scot numele astea, dar n-are nicio importanţă, ajunge până la şase litri la suta de kilometri pe autostradă şi e destul de mare pentru un bărbat neînsurat.

O fi aşteptând învierea. Dar dacă n-o să mai vină niciodată?

— Dar să presupunem că *mă-nsor,* protestează omuleţul, şi fac o *droaie* de plozi!

— Zău că aşa ar trebui, se înviorează dintr-odată doamna Lubell. Preoţii părăsesc biserica cu duiumul fiindcă au mâncărimi. Cu atâta sex în filme, cărţi, peste tot, chiar şi la televizor, dacă stai noaptea destul de târziu, nici nu-i de mirare că nu rezistă. Zi mersi că n-ai parte de conflictul ăsta.

— M-am gândit adesea, îi mărturiseşte Siroposu' domolindu-şi glasul ce vorbea mai devreme de căsătorie, că aş fi putut fi un excelent preot catolic. *Ador* structura.

— Chiar acum, în maşină, intervine Rabbit, am auzit că Annenberg din Philadelphia le-a dat catolicilor cincizeci de mii, să construiască podiumul pentru Papă fără cotcodăceala celor din organizaţiile pentru apărarea libertăţilor civile.

Siroposu' fornăie.

— Ai idee câtă publicitate îi vor aduce cele cincizeci de mii? E curat gheşeft.

Slim şi organistul par să discute despre haine, îşi pipăie reciproc cămăşile. Dacă va fi nevoit să discute cu organistul, Harry îl poate întreba de ce n-a cântat „Iată mireasa”[{67}].

— Au vrut ca Papa să vină la Cleveland, dar îmi închipui că a trebuit să-şi impună şi el o limita.

— Cică o să se ducă la nuş' ce fermă, pe nu ştiu unde, zice Harry.

Siroposu' o atinge pe încheietura mâinii pe mama miresei şi se apleacă într-o parte, astfel încât Harry îi vede începutul de chelie.

— Domnul Annenberg e fostul nostru ambasador la Curtea reginei, în Anglia. Se spune că, atunci când şi-a prezentat scrisorile de acreditare, regina i-a întins mâna să i-o sărute, iar

el a dat mâna cu ea şi i-a spus: „Sal'tare, regino!"

Mormăie a-ntâia. Doamna Lubell izbucneşte în râs, într-un hohot necontrolat, spre ruşinea ei, căci imediat îşi acoperă gura cu mâna. Lui Siroposu' îi place de ea şi-i răspunde cu un râs profund ieşit parcă din pieptul ca un butoi al unui băşinos bătrân. Dacă au de gând s-o ţină tot aşa, Rabbit îşi închipuie că poate să-i lase să-şi vadă de-ale lor şi, dându-se pe după Siroposu', se îndepărtează de ei. Se uită peste capetele musafirilor, căutând o cale de ieşire, în sufragerie întotdeauna-i un pic cam întuneric, indiferent de numărul luminilor aprinse sau de oră; copacii şi veranda blochează lumina soarelui. I-ar plăcea să aibă şi el o casă cu multă-multă lumină, care să pătrundă înăuntru pe ferestre mari, pătrate. Ce rost are să te îngropi de viu?

Bunica Springer l-a prins pe Charlie, în faţa vitrinei, într-o conversaţie unu la unu, are faţa buhăită şi vineţie ca un strugure de cât trudeşte să-i strecoare în ureche cuvintele neauzite de ceilalţi; el îşi înclină politicos capul pieptănat îngrijit, cândva falnic ca al unui berbec, acum intrat la apă ca al unei capre bătrâne, dă din cap aproape lacom, ca un pui care ciuguleşte grăunţe de porumb. În faţă, pe fundalul ferestrei mari, soţii Murkett se conversează cu soţii Fosnacht, bătrânul Ollie povesteşte, fără nicio îndoială, noului său auditoriu ce individ deştept şi muzical e el, iar Peggy îi tine isonul debordantă, păstrând pentru sine faptul că acasă nu-i decât un şobolan puturos. Soţii Murkett aparţin noului cerc de prieteni din viaţa lui Harry, iar soţii Fosnacht, celui vechi şi nu-i place deloc să le vadă suprapunându-se. Chiar dacă Peggy a fost destul de bună la pat atunci, nu vrea ca remorcile astea vechi, deprimante din liceu să se strecoare în grupul lui de la club; totuşi, observă că linguşirea funcţionează, linguşirea şi şampania, Ollie o priveşte galeş pe Cindy (ai vrea tu), iar Peggy mugeşte cu ochii ei de vacă la Murkett, şi-ar ridica poalele-n cap pentru oricine, pesemne că Ollie este extrem de nesatisfăcător, o fi unul din ăia cu cariciul subţire ca trestia. Harry se întreabă dacă n-ar fi mai bine să se ducă peste ei şi să spargă gaşca, dar prevede că o să-l întâmpine cu un baraj de

împunsături pe care se simte prea delicat să-l străpungă, după toate lacrimile alea de la biserică şi după ce şi-a amintit de Becky şi papsi şi mami, şi chiar şi de bătrânul Fred, care nu sunt aici. Mim şade pe canapea alături de Grace Stuhl şi cealaltă babă, Amy, şi să fie al naibii dacă nu se distrează pe cinste amintindu-i amândouă lui Mim cum era în copilărie, cu accentul lor de Diamond County şi maniera lor de-a se exprima o fac să râdă întruna, iar ea le aminteşte, aşa boită şi gătită ca un ghiveci în poleială, de pârţotinele la care se uită zi şi noapte la televizor, bietele bătrâne nici măcar nu ştiu că alea sunt nişte pârţotine, femeile astea celebre care joacă în emisiunile-concurs *Contra cronometru* sau *Pătrate de la Hollywood* sau care le fac cu ochiul lui Merv, Mike ori Phil aşezate în fotolii moi la talk-show, expunându-şi genunchii dezgoliţi, toate au ajuns acolo dându-se huţa cu cine trebuia, nu-i mai pasă nimănui de asta, vremurile au ajuns-o din urmă pe Mim şi au aşezat-o pe aceeaşi canapea gri cu cucoanele de la biserică. Nelson şi Melanie şi prostălăul de nepot al lui Grace Stuhl sunt încă în bucătărie, iar prietena acestuia, după ce a făcut un tur al livingului cu cârnăciorii ţinuţi sub ţâţe într-o şmecherie de tavă cu încălzire dotată cu un castronel de ketchup, pare să se fi lăsat de treabă şi li s-a alăturat; au acolo micul televizor portabil Sony, la care Janice urmăreşte câteodată reluările emisiunilor lui Carol Burnett, în timp ce pregăteşte cina, iar după sonor – urale, muzică de fanfară – puştanii ăştia beţivani şi buni de nimic au dat la meciul Penn State-Nebraska. Între timp, iat-o pe Pru în rochia ei de mireasă de culoarea şampaniei, cu cununiţa dată jos de pe cap, stă singură lângă lampa cu luminozitatea reglabilă, examinând globul de sticlă verde, greu, al bunicii Springer, cu o bulă de aer încapsulată în el, îl răsuceşte la nesfârşit în lumina palidă cu degetele ei roz, lungi, pe care acum străluceşte o verighetă. Din grupul Fosnacht-Murkett, căruia i s-a alăturat şi Janice, explodează hohote de râs. Webb trece pe lângă Harry, în drum spre bucătărie, cu mâinile pline de pahare de plastic.

— Ce zici de nebunul ăla de Rose? îl întreabă el din mers, doar să zică ceva.

Pete Rose are un procent de peste 60 la sută la aruncări în ultimul timp şi îi mai trebuie doar patru puncte să ajungă primul jucător care obţine două sute de puncte în zece sezoane jucate în liga naţională. Dar asta nu înseamnă mare lucru, celor de la Phillies le trebuie douăsprezece victorii şi-un egal ca să prindă play-off-ul.

— Ce fanfaron, comentează Rabbit, aşa spuneau şi despre el în urmă cu aproape treizeci de ani.

Probabil că, din cauza sarcinii ei vizibile, lui Pru îi e jenă şi nu încearcă să-şi croiască drum prin mulţime, să se alăture colegilor de generaţie din bucătărie. Harry se apropie de ea dintr-o parte şi se apleacă să-i sărute obrazul sobru şi fierbinte până să-l observe; şampania îi uşurează sarcina.

— Mireasa trebuie sărutată, nu-i aşa? o întreabă.

Ea întoarce capul şi-i zâmbeşte ezitant, apoi, dintr-odată, zâmbetul i se destinde, cu un colţ al gurii lăsat în jos. Ochii ei s-au umplut de verdele sticlei contemplate, oul ăla ciudat, lucios, despre care Harry a gândit nu o dată că ar fi numai bun să-i dea la cap lui Janice.

— Fireşte, răspunde ea.

Ţinut lipit de burtă, globul aruncă din lacrima lui centrală un fir de lumină palidă. Simte că ea conştientizase apropierea lui, îl văzuse cu coada ochiului, dar rămăsese nemişcată ca o căprioară ce simte pericolul. Aflată între atâţia străini, cu soarta pecetluită de-o ceremonie, fireşte că-i speriată. Rabbit încearcă să-şi aline nora:

— Pun pariu că eşti ruptă de oboseală. Nu simţi că pici din picioare de somn? Din câte-mi amintesc, aşa s-a simţit Janice.

— Te simţi stângace, aprobă Pru.

Pune la loc cu ambele mâini oul de sticlă verde pe măsuţa rotundă care arată ca o frunză de lemn în jurul tulpinii formate din piciorul lămpii.

— Crezi că o să-l fac fericit pe Nelson? îl întreabă ea pe neaşteptate.

— Aaa, desigur. Am avut o lungă convorbire cu el la un moment dat. E foarte încântat de tine.

— Nu se simte prins în capcană?

— Păi, sincer să fiu, tocmai asta voiam să aflu, fiindcă în locul lui, eu, unul, aşa m-aş simţi. Dar jur pe toţi sfinţii, Teresa, nu pare să-l deranjeze. De când era mic a avut simţul corectitudinii, iar în cazul ăsta pare să simtă că procedează corect. Uite ce. Nu-ţi mai face griji. Singurul lucru care-l deranjează pe Nelson zilele astea e babacul lui.

— E foarte încântat de tine, îl contrazice ea coborând glasul, să nu pară obraznică fiindcă îl imită.

Harry fornăie; adoră când femeile îi întorc vorba, iar orice semn de viaţă din partea ei e primit cu recunoştinţă.

— O să fie totul bine, îi promite, deşi aura de frică a Teresei rămâne la fel de intensă şi ameninţă să-l învăluie şi pe el.

Când fata îndrăzneşte să-i zâmbească larg, se vede că dinţii ei ar fi avut nevoie de un aparat dentar care să-i îndrepte, dar care nu i s-a pus. Lui Harry gustul şampaniei îi tot aminteşte de bietul papsi. Bere, apă cu rugină şi supă de ciuperci la conservă.

— Încearcă să te distrezi puţin, o sfătuieşte pe Pru, apoi traversează camera ocolind gălăgiosul grup Murkett-Fosnacht-Janice, spre canapeaua unde Mim stă între cele două doamne în vârstă.

— Încercaţi s-o corupeţi pe surioara mea? o întreabă el pe Amy Gehringer.

În timp ce Grace Stuhl râde la gluma lui, Amy se chinuie să se ridice în picioare.

— Nu te ridica din cauza mea, îi spune Rabbit. Am venit doar să aflu dacă pot să vă aduc ceva.

— Ce-mi trebuie mie acum, mormăie Amy luptându-se să se scoale, aşa că o trage sus, o să rezolv de una singură.

— Ce anume? se interesează el.

Se uită la el cu o privire dusă, ca Melanie atunci când a sfătuit-o să bea lapte.

— Să ud trandafirii, îi explică Amy, cam aşa ceva.

Grace Stuhl îi întinde o mână care, atunci când o apucă s-o ridice, îi pare ca un set de pietre tocite într-o pungă din cea mai fină, uscată hârtie.

— Cred c-ar fi timpul să-i spun la revedere lui Becky, zice ea.

— E-acolo, şuşoteşte la urechea lui Charlie Stavros, îi spune Harry.

— Da, şi probabil că deja a vorbit prea mult.

Pare să ştie subiectul acelei discuţii; sau doar i s-o fi părând lui? Se trânteşte istovit, pe canapea, lângă Mim.

— Aşadar, face ea.

— Acum pe tine trebuie să te mărit, spune el.

— Mi s-a mai cerut mâna, de fapt, din când în când.

— Şi ce-ai răspuns?

— La vârsta mea mi s-a părut că-i prea mare bătaia de cap.

— Stai bine cu sănătatea?

— Am grijă. Nu mai fumez, ai observat?

— Cum rămâne cu orele alea înaintate? Mai stai până târziu în noapte să-l urmăreşti pe Ol' Blue Eyes? Ştiam că-i poreclit Ol' Blue Eyes, apropo. Doar că n-am ştiut *care* Ol' Blue Eyes, am crezut c-a apărut unul nou.

Când o sunase pe interurban s-o invite la nuntă, ea i-a povestit că are întâlnire cu un prieten foarte bun, să-l vadă împreună pe Ol' Blue Eyes, iar el o întrebase: *Cine-i Ol' Blue Eyes?* Ea i-a răspuns *Sinatra, tontule, pe ce lume trăieşti?* Iar el i-a zis: *Ştii foarte bine pe ce lume, chiar aici,* la care ea i-a trântit-o: *Mda, se vede.* Dumnezeule, o iubeşte la nebunie pe Mim. În cele din urmă, nimeni nu te înţelege mai bine decât cei de-acelaşi sânge cu tine.

— Dorm în timpul zilei. Oricum, am lăsat-o mai moale, sunt o femeie de afaceri.

Îi face semn către cealaltă parte a camerei şi-l întreabă:

— Ce pune la cale Bessie? Încearcă să mă-mpiedice să stau de vorbă cu Charlie? Îl bate la cap de vreo oră.

— Nu ştiu ce se-ntâmplă.

— Niciodată n-ai ştiut. De-asta te iubim cu toţii.

— Sictir. Hei, cum îţi place de noua Janice?

— Ce-i nou la ea?

— N-ai remarcat? E mai încrezătoare. Mai feminină, într-un fel.

— E catârcă, Harry, şi aşa va fi pe vecie. Întotdeauna ţi-a părut rău pentru ea. Asta se cheamă risipă de sentimente.

— Mi-e dor de papsi, îi mărturiseşte el dintr-odată.

— Semeni din ce în ce mai mult cu el. În special din profil.

— N-a avut niciodată un burdihan ca al meu.

— N-a avut dinţi să ronţăie toate nimicurile alea care-ţi plac ţie.

— Observi că Pru seamănă niţel cu el? Şi are şi mâinile roşii, mari, ca mami. Vreau să zic că aduce cu cei din familia Angstrom mai mult decât Nelson.

— Vouă, băieţilor, vă plac doamnele dintr-o bucată. I-a reuşit o şmecherie care nu credeam că mai ţine în ziua de azi.

El dă din cap a încuviinţare, imaginându-şi prin ochii ei cum se suprapune profilul ştirb al lui taică-său peste al lui.

— E speriată rău de tot.

— Dar tu? se interesează Mim. *Tu* ce mai faci în ziua de azi să-ţi hrăneşti bărbatul lăuntric?

— Joc golf.

— Şi-o mai fuţi pe Janice?

— Câteodată.

— Voi doi. Mama şi cu mine nu vă dădeam mai mult de şase luni de căsnicie, după cum te-a prins în capcană.

— Poate că m-am băgat singur în capcană. Dar tu? Cum stai cu banii acolo, la Vegas? Chiar eşti proprietara unui salon de înfrumuseţare sau le serveşti doar de paravan rechinilor de-acolo?

— Am treizeci şi cinci la sută din afacere. Cu atâta m-am ales ca paravan al rechinilor.

El iarăşi dă din cap.

— Îmi sună cunoscut.

— Te mai fuţi şi cu altele? Mie poţi să-mi spui, că mâine o să fiu în avion. Ce zici de aia cu ataşul mare şi cu ochii oblici?

El clatină din cap.

— Nţ. De când cu Jill, gata. Povestea aia m-a dat peste cap.

— OK, dar au trecut zece ani, nu-i normal, Harry. Le laşi să te transforme într-un papagal.

— Ţii minte, o întreabă el, cum ne dădeam cu sania pe

Jackson Road? Eu mă gândesc la asta adesea.

— Treaba asta s-a întâmplat de două-trei ori, pe-aici nu ninge *niciodată* cu adevărat, ce Dumnezeu. Vino la Lake Tahoe; să vezi acolo *zăpadă.* O să mergem la Alta sau Taos; ar trebui să mă vezi schiind. Vino singur, o să te cuplăm cu o tipă drăguţă. Blondă, brunetă, roşcată, pe-alese. Cu o fată curăţică, de treabă, din provincie, nu cu o mitocancă.

— Mim, o dojeneşte el roşind, întreci măsura. Se gândeşte să-i mărturisească cât de mult o iubeşte, dar la uşa din faţă se strârneşte oarece vânzoleală.

Slim pleacă împreună cu organistul şi, în prag, dau peste un cuplu în haine demodate, care sună de-o bună bucată de vreme la soneria decuplată. După cum arată, ai zice că-s vânzători de enciclopedii, doar că ăştia nu umblă câte doi, sau că merg din uşă-n uşă făcând propagandă pentru Martorii lui Iehova, doar că în loc de *Turnul de veghe* au în braţe un cadou de nuntă voluminos, împachetat în staniol. E perechea din Binghamton. Au luat un viraj greşit la ieşirea din Northeast Extension şi s-au rătăcit prin West Philadelphia. De-ndată ce intră în vestibul, femeia varsă lacrimi de uşurare şi epuizare.

— Străzi după străzi, locuite numai de negri, le povesteşte bărbatul încă uluit de cele văzute.

— *Ah*, strigă Pru din celălalt capăt al camerei, unchiul Rob! şi se aruncă în braţele lui simţindu-se, în sfârşit, ca acasă.

Bunica Springer a pus la dispoziţia tânărului cuplu casa din Pocono, pentru o lună de miere petrecută în aceste ultime săptămâni aurii de vreme caldă – frunzele mestecenilor se îngălbenesc, plutele şi canoele dispar de pe lac. Toată risipa asta-i pentru puşti; vor fi norocoşi dacă n-o să dea foc la casă prăjindu-şi creierii şi genele cu iarbă. Dar asta nu-i treaba lui Harry. Acum, ca Nelson s-a însurat, parcă s-a închis o uşă în mintea lui, o datorie a fost, în sfârşit, onorată, iar gândurile i se întorc iarăşi la ferma aceea din sud, unde poate că un alt copil de-al lui hoinăreşte, hoinăreşte şi aşteaptă să-şi trăiască viaţa cu-adevărat.

Într-o seară când la televizor nu-i nicio emisiune care o interesează, bunica Springer convoacă o scurtă conferinţă în camera de zi. Îşi odihneşte picioarele înfăşurate în bandaje elastice de culoarea pielii (o nouă chestie pe care i-a prescris-o doctorul; când Harry încearcă să-şi închipuie cum ar arăta o întreagă creatură din carne de culoarea pe care o dau fabricanţii bandajelor, îşi dă seama că, prin comparaţie, Hulk ar arăta sănătos) pe o perniţă şi-l lasă pe bărbatul casei să ia loc pe fotoliul rabatabil. Janice se aşază pe canapea cu un păhărel ca după cină, cu o chestie ca o otravă albă, cremoasă, fermentată din lapte de nucă de cocos, adusă de copii, şi, cum stă alături de maică-sa cu picioarele strânse sub ea, zici că-i o fetiţă. Picioare frumoase, musculoase.

Şi le-a păstrat frumoase şi trebuie să-şi scoată pălăria în faţa ei, chiar dacă-i abţiguită jumătate din timp. Ce pretenţii să ai de la nevastă decât să-ţi stea alături, să vedeţi împreună ce-o să se mai întâmple?

Bunica Springer îi anunţă:

— Trebuie să hotărâm ce facem cu Nelson.

— Îl trimitem înapoi la facultate, propune Harry. Ea avea un apartament acolo, se pot muta împreună.

— Nu vrea să meargă, îi spune Janice nu pentru întâia oară.

— Şi de ce dracu nu vrea? întreabă Harry.

Întrebarea asta încă nu-i dă pace, deşi e conştient c-a pierdut partida.

— Ah, Harry, exclamă Janice obosită, nu ştie nimeni. Tu n-ai mers la facultate, de ce-ar merge el?

— De-aia. Uită-te la mine. Nu vreau să aibă parte de-o viaţă ca a mea. Mi-ajunge că am eu parte de ea.

— Iubitule, am vorbit din punctul lui de vedere, nu ca să ne contrazicem. Fireşte, şi eu, şi mama am fi preferat să termine la Kent, şi nu să se încurce cu secretara asta. Dar n-a fost să fie aşa.

— Nu poate să se-ntoarcă la facultate cu o nevastă de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, decretează Bessie. Acolo se ştie că ea a fost angajata lor şi cred că asta l-ar face să se simtă prost. Are nevoie de-o slujbă.

— Minunat, exclamă Harry, făcându-i plăcere să fie pervers, să lase femeile să gândească constructiv. Poate-i face rost socru-său de o slujbă în Akron.

— Ai văzut-o pe mamă, zice bunica Springer. Nu de-acolo o să-i vină ajutorul.

— Unchiul Rob părea însă un tip descurcăreţ. Ce face la fabrica aia de pantofi? Dă găuri pentru şireturi?

Janice imită tonul plat, hotărât al maică-sii.

— Harry, Nelson trebuie să vină să lucreze la salon.

— Ah, Dumnezeule. De ce? *De* ce? Trăim într-o ţară imensă. Are fabrici vechi, fabrici noi, ferme, magazine, de ce nu poate putoarea asta răsfăţată să-şi ia o slujbă în *altă parte?* În toate vacanţele de vară, când s-a întors de la Kent, nu şi-a luat niciodată o slujbă. N-a mai avut o slujbă de la paisprezece ani, când ducea ziarele la abonaţi, să strângă bani pentru discurile cu Beatles.

— Faptul că-l luam cu noi în Pocono câte o lună în fiecare vară îl împiedica să se apuce de ceva în mod serios, chiar se plângea de treaba asta. În plus, a mai făcut una-alta. A supravegheat copii şi l-a ajutat pe profesorul ăla de liceu care-şi construia singur casa, cu panourile solare şi cu pivniţa plină de pietre care acumulau căldură.

— De ce nu se apucă de-aşa ceva? Iată ceva de mare

perspectivă, nu ca vânzările de maşini. Vremea maşinilor a apus. Petrecerea s-a terminat. În douăzeci de ani n-o să mai avem decât transport în comun. Ba chiar în zece. De ce nu face un curs la seral, să înveţe cum se programează un calculator? Dacă te uiţi la ofertele de serviciu, vezi că se caută numai programatori şi ingineri electronişti. Vă amintiţi cum a asamblat Nelson componentele alea hi-fi şi a montat şi boxe în verandă? Se pricepea să facă chestii de-astea, ce s-a întâmplat cu el?

— S-a întâmplat că a crescut, răspunde Janice terminându-şi lichiorul de nucă de cocos.

Îşi dă capul atât de mult pe spate, încât i se văd cercurile palide de pe gât, care zici că-s riduri când îşi ţine capul în poziţie normală. Linge cu limba fundul paharului. De când îi are în casă pe Nelson şi Pru, Janice bea mai abitir; stau împreună şi se prostesc aşteptând să înceapă emisiunea lui Johnny Carson{68} sau *Saturday Night Live*, iarăşi fumează mai mult de un pachet de ţigări pe zi, deşi Harry o pisează să renunţe. În discuţia asta de-acum se poartă de parcă el ar fi o anomalie naturală care trebuie lăsată să-şi urmeze cursul plictisitor.

Se înfurie mai tare:

— *I-am propus* un loc la service, departamentul unde-i permanent nevoie de-o mână de ajutor în plus. Manny ar fi scos din el cât ai bate din palme un mecanic de nota zece. Ştii cât câştigă un mecanic pe oră? Şapte parai, şi mă costă peste opt la plata orelor suplimentare. Iar dacă-şi depăşesc norma capătă prime. Oamenii noştri cei mai buni câştigă peste cincisprezece mii pe an, iar câţiva dintre ei nu sunt cu mult mai mari decât Nelson.

— Nelson, i-o taie Janice, nu vrea să fie un maimuţoi unsuros, aşa cum nici tu nu vrei.

— Cele mai fericite zile din viaţa mea, o minte el, au fost cele în care am muncit cu braţele astea.

— Nu-i uşor, se hotărăşte bunica Springer să le mărturisească, să fii bătrână şi văduvă. În tot ce fac, după ce mă rog la Dumnezeu, încerc să-mi pun întrebarea „Oare Fred

cum ar fi procedat?”. Iar în cazul de faţă, ştiu cu absolută certitudine că şi-ar fi dorit ca micul Nellie să vină să lucreze la salon, dacă asta-i şi dorinţa băiatului. O mulţime dintre tinerii din ziua de azi nu şi-ar dori o astfel de slujbă, nu au şoricul gros pe care trebuie să-l aibă un vânzător şi nici nu-i cine ştie ce ocupaţie formidabilă, dacă nu-ţi începi cariera la coada vacii, aşa cum s-a întâmplat cu generaţia mea.

Rabbit se băşică tot, stă ca pe ace.

— Bessie, fiecare generaţie îşi are problemele proprii, cu toţii începem de jos. Să privim adevărul în faţă. Cât ai de gând să-i plăteşti lui Nelson? Cât salariu, cât comision? Ştii care-i marja de profit a unui vânzător. Trei la sută, nişte amărâţi de trei la sută, din care nu mai rămâi cu nimic după toate cheltuielile pe care nu i le poţi pasa clientului, din cauza preţurilor fixe practicate de Toyota. Şi, odată cu scumpirea petrolului, se scumpesc toate; în cei cinci ani de când mă ocup de salon, costurile încălzirii s-au dublat, lumina s-a scumpit, s-au majorat costurile de livrare, plus toate taxele de asigurări sociale şi şomajul, plătite pentru ca vagabonzii din ţara asta nu cumva să-şi piardă iahturile sau mai ştiu eu ce, jumătate din tinerii acestei ţări se apucă să muncească doar cât să aibă dreptul la ajutorul de şomaj, iar acum dispare şi dobânda pe capital. E ca pe vremea republicii de la Weimar, economiile populaţiei se duc pe apa sâmbetei, toată lumea-i de acord că recesiunea o să ne bage pe toţi în sperieţi. Economia e *împuşcată*-n aripă, bunico, nu mai putem continua aşa, n-avem disciplina japonezilor şi-a nemţilor şi, colac peste pupăză, tu vrei să angajez un balast care, întâmplător, e fiu-meu.

— Să-ţi răspund la întrebare, zice bunica, icnind încetişor în timp ce îşi mişcă piciorul beteag pe perniţă. Salariul minim va fi de trei dolari şi zece cenţi pe oră, aşa că, dacă o să muncească patruzeci de ore pe săptămână, va trebui să-i dai o sută douăzeci şi cinci pe săptămână, plus sporurile pe care va trebui să le calculezi după formula obişnuită, nu-s în jur de vreo douăzeci la sută din profitul brut din vânzări, până la douăzeci şi cinci la sută peste un prag minimal realizat? Ştiu că pe vremuri erau fix cinci la sută din totalul net al

vânzărilor, dar Fred zicea că n-ai voie să faci asta cu maşinile străine, dintr-un motiv sau altul.

— Bessie, ţi-o spun cu tot respectul, te iubesc, dar eşti nebună. Îi plăteşti lui Nelson cinci sute de dolari pe lună ca stagiar, iar cu comisioane cu tot o să ia o mie pe lună, pentru cele două mii cinci sute pe care o să le aducă firmei. Ca să-i dai atâţia bani, Nelson ar trebui să vândă, în funcţie de proporţia dintre cele noi şi cele la mâna a doua, între şapte şi zece maşini pe lună, pentru o agenţie care nu vinde în total mai mult de douăzeci şi cinci pe lună.

— Păi, poate cu Nelson acolo o să vindeţi mai multe, zice bunica.

— Visezi, îi zice Harry. Detroit se utilează, în sfârşit, să producă automobile mici şi ieftine, şi-n orice clipă există riscul să se introducă taxe de import mai aspre. Douăzeci şi cinci de bucăţi pe lună e cifra optimă, jur pe Dumnezeu.

— Oamenilor care şi-l mai amintesc pe Fred o să le facă plăcere să-l vadă pe Nelson acolo, insistă ea.

— Nelson zice, intervine Janice, că profitul brut al vânzătorului la noile Toyota e de cel puţin o mie de dolari.

— Asta merge la modelul cu toate opţiunile suplimentare. Oamenilor care cumpără Toyota nu le pasă de îmbunătăţiri. Cel mai bine merg maşinile Corolla obişnuite, vindem patru la una de-alt fel. Şi chiar şi la modelele mai mari costurile suplimentare se ridică la câteva sute pe bucată, de se duc toţi banii la mama dracu'.

E încăpăţânată şi proastă.

— O mie pe maşină, spune ea, asta înseamnă că nu trebuie să vândă decât cinci pe lună, din câte îmi spui.

— Cum rămâne cu Jake şi Rudy! strigă el. Cum ar putea puştiul să vândă fie şi cinci fără să se bage peste Jake şi Rudy? Uite ce e, dacă voi două vreţi să ştiţi cine vă sunt angajaţii fideli, ăştia sunt Jake şi Rudy. Execută programul de tot căcatul pe care l-aţi stabilit, până scara târziu şi în weekenduri, muncesc la negru în orele când nu trebuie să vină la lucru, Rudy are un mic atelier de reparat biciclete în garajul lui, în vremurile astea, când toată lumea stă cu mâna întinsă

după ajutoare, ei acceptă să lucreze pe un salariu minim de şapte sute cincizeci, cu bonusuri până la o mie jumate. Nu poţi s-arunci în stradă nişte oameni ca ei.

— Nu mă gândeam la Jake şi Rudy, zice bunica Springer, încruntându-se în timp ce îşi saltă o gleznă peste cealaltă. Cât mai câştigă Charlie în prezent?

— O, nu, asta nu! Am mai discutat asta. Pleacă Charlie, plec şi eu!

— Vreau doar să ştiu.

— Păi, Charlie scoate cam trei sute cincizeci pe săptămână – adică peste douăzeci de mii pe an, cu bonusuri cu tot.

— Păi, atunci, hotărăşte bunica Springer, mutându-şi glezna înapoi, ai economisi, de fapt, bani angajându-l pe Nelson în locul lui. Îl pasionează maşinile vechi, iar ăsta-i departamentul lui Charlie, nu-i aşa?

— Bessie, nu-mi vine să cred! Janice, pune şi tu o vorbă bună pentru Charlie.

— Am discutat cu ea, Harry. Exagerezi. Mama a stat de vorbă cu mine şi eu mi-am zis că lui Charlie i-ar prinde bine o schimbare. A mai stat de vorbă şi cu Charlie, iar el a fost de acord.

Lui Harry nu-i vine să creadă.

— *Când* ai stat de vorbă cu Charlie?

— La petrecere, recunoaşte bunica Springer. Am văzut că te uitai întruna la noi.

— Doamne, Dumnezeule, ce i-ai spus?

Asta da coană mare, îşi zice Rabbit în sinea lui, cu tenişi, bandaje elastice, rochie de bumbac până mai sus de genunchi, gâtul buhăit, ochelari de vedere cu o ramă argintie caraghioasă şi tot dichisul. Din când în când, în iernile care au urmat după ce-a dat colţul bătrânul Fred, a vizitat salonul, îmbrăcată cu haina de vizon pe care el i-a făcut-o cadou la nunta de argint, iar blana aia ca nişte ace de oţel avea un licăr, ca un semnal pârâit emis de staţia de control.

— L-am întrebat cum mai stă cu sănătatea, răspunde ea.

— La câte griji ne facem legate de sănătatea lui Charlie, ai zice că-i într-un scaun cu rotile.

— Janice mi-a zis că şi acum zece ani lua nitroglicerină. Pentru un bărbat care pe-atunci avea numai treizeci şi ceva de ani, ăsta nu-i un semn bun.

— Şi *el* ce ţi-a răspuns, cum stă cu sănătatea?

— Bin'şor, răspunde Ma Springer, cu accentul de prin părţile locului, rostind în doar două silabe *bin'-şor*. Iar Janice susţine că şi tu te plângi că nu-şi mai face treaba, ci doar stă ghemuit la birou şi se joacă de-a hârţogăria de care ar trebui să se ocupe Mildred.

— Am spus eu asta?

Se uită la Janice, care l-a trădat. Mereu şi-a zis că pielea tuciurie a moştenit-o de la neamul Springer, dar, fireşte, bătrânul Springer era blond, cu pielea roz, subţire, sângele maică-sii, al celor din familia Koerner i-a decis culoarea tenului. Nervoasă, îşi scutură ţigara în scrumieră.

— De mai multe ori, confirmă ea.

— Păi n-am vrut să zic că maică-ta tre' să-l concedieze.

— Nimeni n-a pomenit cuvântul ăsta, intervine bunica Springer. Fred nu l-ar fi concediat niciodată pe Charlie decât dacă i-ar fi scăpat de sub control viaţa personală.

— În ziua de azi trebuie să mergi destul de departe ca să-ţi scape de sub control viaţa personală, i-o întoarce Harry, nemulţumit că s-a ajuns până aici.

Încercase să se distreze mult prea devreme.

Bunica Springer îşi mută centrul de greutate pe canapea într-o poziţie incomodă.

— Ei bine, trebuie să spun că felul cum a urmat-o pe fata aia până-n Ohio…

— A dus-o şi-n Florida, o întrerupe Harry atât de iute, încât ambele femei ajung să se holbeze la el cu ochii lor ca nişte nasturi negri.

E adevărat, îl oftică mai mult decât ar trebui, de vreme ce el n-a reuşit să se pună bine cu Melanie şi, oricum, n-ar fi avut unde s-o ducă.

— Am vorbit despre Florida, continuă bunica Springer. L-am întrebat dacă nu cumva, acum, că se apropie iarna, i-ar fi mai bine acolo. Ginerele lui Amy Gehringer, care lucra într-o

fabrică de azbest din New Jersey, până ce a dat spaima în ei, s-a retras acolo cu compensaţiile primite şi are sub cincizeci de ani. I-a spus că sunt o grămadă de persoane mult mal tinere care se mută acolo să scape de criza petrolieră, nu numai bătrâni, ca în bancuri. Şi, fireşte, sunt şi slujbe disponibile acolo. Charlie e un băiat deştept. Fred şi-a dat seama din prima.

— O are pe maică-sa, bunico. O grecoaică bătrână, care nu vorbeşte o boabă de engleză şi care n-a părăsit Brewerul aproape niciodată.

— Păi, poate a sosit timpul să se mişte puţin. Ştii, oamenii îşi închipuie că noi, bătrânii, suntem nişte târâie-băşini, dar sora lui Grace Stuhl, care-i mai bătrână ca ea, auzi ce zic, şi a mai şi îngropat doi soţi aici, în district, s-a dus să-şi viziteze fiul la Phoenix şi i-a plăcut atât de mult acolo, că şi-a cumpărat un apartament şi chiar, spunea Grace, un loc de veci, atât de mult s-a rupt de locurile astea.

— Charlie nu-i ca tine, Harry. Pe el nu-l sperie schimbarea.

Ar putea să pună mâna pe oul ăla de sticlă verde, să fie din doi paşi lângă canapea şi să-i dea în scăfârlia aia zevzeacă. Preferă s-o ignore şi i se adresează bunicii:

— Tot n-am auzit ce anume i-ai spus lui Charlie şi ce ţi-a răspuns el.

— Ei, ne-am lăsat copleşiţi de amintiri. Am vorbit despre vremurile de demult cu Fred şi am fost de acord că el şi l-ar fi dorit pe Nellie la salon. A ţinut întotdeauna cu familia Fred, chiar şi când familia l-a dezamăgit.

Adică el, îi trece prin cap lui Rabbit. Faptul că l-a dezamăgit pe pungaşul ăla bătrân e ultimul lucru care să-i apese cugetul.

— Charlie înţelege noţiunea de familie, se amestecă şi Janice cu glasul ăla plăcut, matriarhal, pe care îl are acum, imitând-o pe maică-sa. Tot timpul cât, ştii tu, m-am văzut cu el, a fost categoric dispus să se dea la o parte şi să mă lase să mă-ntorc.

Se laudă cu aventura ei în faţa maică-sii. Lumea asta se duce de râpă rapid.

— Aşa că, oftează bunica Springer – discuţia asta o istoveşte, o dor picioarele şi nu i se mai vindecă, oamenii în vârstă au nevoie de intimitate –, am încercat să ajungem la o înţelegere a ceea ce ar fi vrut Fred şi am ajuns la ideea unui concediu acordat lui Charlie, pe şase luni, cu o jumătate de salariu, apoi, la sfârşit, o să vedem cum se descurcă Nellie. Între timp, dacă Charlie primeşte o altă ofertă de serviciu, e liber s-o accepte şi atunci îi dăm salariul pe două luni ca bonus, plus prima de Crăciun pe tot anul 1979. N-am stabilit toate detaliile astea la petrecere, am trecut pe la salon azi, când tu jucai golf.

Obţinuse 83 de puncte la ultima gaură, apoi a băgat-o în pârâu şi a jucat la gaura opt. Se pare că n-o să marcheze niciodată 90 de puncte, poate doar în somn. Balansul relaxat al lui Webb Murkett îl calcă pe nervi.

— Pe şest, comentează el. Credeam că nu mai ai curajul să mergi cu Chryslerul prin traficul din Brewer.

— M-a dus Janice.

— Aha. O întreabă pe nevastă-sa: Ce reacţie a avut Charlie când te-a văzut părtaşă la misiunea asta umanitară?

— A fost drăguţ. Totul s-a petrecut între el şi mama. Dar el ştie că Nelson e fiul nostru, ceea ce tu nu pari să pricepi.

— Ba nu, nu, ştiu asta, aici e buba, îi spune Harry. Bătrânei Springer îi zice: Deci îi plăteşti lui Charlie mii de dolari ca să-i obţii lui Nelson o slujbă căreia, probabil, n-o să-i facă deloc faţă. Ce economie face firma la afacerea asta? Iar fără Charlie o să vă scadă vânzările, eu n-am nici jumătate din contactele pe care le are el în oraş. Şi nu mă refer numai la greci. Burlac fiind, a umblat printr-o grămadă de baruri, pe-acolo se câştigă încrederea oamenilor la noi în oraş.

— Mda, tot ce se poate.

Bunica Springer se scoală în picioare şi le propteşte uşurel pe covor, să vadă dacă nu i-a amorţit cumva vreunul.

— S-ar putea să fie o greşeală, dar, în viaţa asta, nu poţi să stai tot timpul cu frica-n sân să nu faci greşeli. Asta nu mi-a plăcut la Charlie, faptul că nu dorea să se însoare. Asta-l deranja şi pe Fred, ştiu sigur. Acum trebuie să urc să-mi văd

îngerii, deşi nu mai au acelaşi haz de când a ieşit Farrah din distribuţie.

— N-am şi eu dreptul să votez? le întreabă Harry aproape răcnind, simţindu-se prizonier în fotoliul rabatabil. Votez împotrivă. *Nu vreau* să mă deranjeze Nelson acolo.

— Păi, zice bunica – iar în lunga pauză pe care o face ea, el are timp să-şi facă o imagine despre cât de mare, cât de lătăreaţă e din anumite unghiuri, ca un trunchi de copac văzut din perspectiva scobitorilor care s-ar putea fabrica din el, se gândeşte la toate prânzurile şi zilele care s-au adunat în başoldina asta, la bascularea ţeapănă, greoaie a şoldurilor ei, la osânza pestriţă de pe braţe –, din câte am înţeles din testamentul lui Fred, ne-a lăsat salonul mie şi lui Janice, iar eu zic că noi două gândim la fel.

— Aşa că-s două voturi contra trei, Harry, oricum ai lua-o, îi zice Janice cu un zâmbet triumfător.

— Vă fut muma-n cur, înjură el. Şi-mi bag pula şi-n Springer Motors. Îmi închipui că, dacă nu dau frumuşel din coadă, o să mă zburaţi şi pe mine.

Ele nu-l contrazic. În timp ce bunica urcă scara cu mersul ei căznit, Janice, pe chipul căreia începe să se aştearnă expresia aia înceţoşată, ce i se trage de la pileala băută peste zi, se ridică şi-i spune confidenţial:

— Mama credea c-o să faci mai urât de-atât la aflarea acestei veşti. Vrei ceva de la bucătărie? CocoRibe ăsta e-aşa de bun, că-ţi dă dependenţă.

Data de întâi octombrie pică într-o luni. Toamna începe să-şi arate reversul: din norii joşi, aidoma unui şir de saltele sfâşiate, se revarsă o ploaie cenuşie ce dă la pământ, una câte una, frunzele din copaci. Arţarul singuratic din spatele restaurantului Chuck Wagon, de pe cealaltă parte a lui Route 111, a chelit până la crengile cele mai de jos, care-i atârnă ca o tonsură de călugăr. Nu-i o zi bună pentru cumpărători: Harry şi Charlie se uită lung pe geamul vitrinei cu postere care acum anunţă ÎN CURÂND NOILE COROLLA • *Noul motor de 1,8 litri* • *Noul design aerodinamic* • *Roţi de aluminiu la*

modelele SR5 • Trapa pe acoperiş • Cea mai bine vândută maşină din lume!. Pe un alt afiş de hârtie scrie: COROLLA TERCEL • *Primul model Toyota cu tracţiunea pe faţă • Cel mai mic preţ cel mai mic consum din toată gama Toyota • 7 litri la suta de kilometri • 5,5 litri la suta de kilometri pe autostradă (estimarea Agenţiei pentru Protecţia Mediului)*.

— Ăăă, face Harry după ce şi-a dres glasul, cei de la Phillies au ieşit cu fruntea sus din lupta pentru titlu.

Prin victoria cu 2-0 în faţa lui Montreal Expos, în ultima zi a sezonului, le-au permis celor de la Pittsburgh să câştige campionatul Ligii Naţionale, zona Est.

— Eu ţineam cu Expos, zice Charlie.

— Mda, ştiu că nu-ţi place să-i vezi pe cei de la Pittsburgh câştigând din nou. Prea se dau rotunzi. Şi-atâta o mai freacă cu familia lor{69}.

Stavros ridică din umeri.

— Păi, cu o echipă de negri cum e aia, ai nevoie de un slogan. Toţi au crescut cu ochii-n reclamele de la televizor, tembelizorul le-a fost mamă. Asta-i tragedia negrilor din ziua de azi.

Harry se simte uşurat să-l audă pe Charlie vorbind. Când intrase, mai că se aştepta să-l găsească zdrobit.

— Cel puţin Eagles le-au tras-o celor de la Steelers, comentează el. Mi-a mers la suflet.

— Au avut noroc că s-au bâlbâit în treimea proprie. Era de aşteptat ca Bradshaw să rateze nişte intercepţii, dar nu se aştepta nimeni ca Franco Harris să se bâlbâie în propria treime.

Harry râde cu poftă, îşi aminteşte câtă plăcere i-au provocat fazele alea.

— Dar ce zici de tipul începător care bătea loviturile libere desculţ? Nu c-a fost superb?

— Şuturile astea cu piciorul nu mai sunt fotbal american, zice Charlie.

— A marcat de la patruzeci şi trei de metri cu piciorul gol! O fi având degetul mare tare ca piatra.

— Dacă vrei să ştii părerea mea, n-au decât să-i trimită pe

toţi fotbaliştii ăştia bătrâni înapoi în Argentina. Fotbalul american adevărat înseamnă jocul cu mingea la mână. Ăştia de la Steelers până la urmă te termină. Nu-mi fac eu griji pentru ei.

Lui Harry îi miroase a pandalii, aşa că schimbă subiectul, uitându-se la vremea de afară. Picăturile de pe geam cresc, apoi ţâşnesc brusc spre sol în zigzag, lăsând urme. Cum mai plângea. Încă de mic copil, de la primele amintiri înfiripate lângă radiatoarele din vechea jumătate de casă de pe Jackson Road, lui Harry i s-a părut nemaipomenit să stea lângă o fereastră în timp ce plouă, cu faţa uscată la doar câţiva centimetri de geam, când la alţi câţiva centimetri mai încolo totul e ud.

— Mă întreb dacă o să-l plouă pe Papă.

Papa ajunge la Boston în această după-amiază.

— Niciodată. Ajunge să dea din mâini şi cerul o să se umple de prigori. De prigori şi balegă.

Deşi nu-i catolic, lui Harry i se pare că Charlie a cam sărit peste cal; e clar că-i şucărit în dimineaţa asta.

— Ai v'zut mulţimea de la televizor? Irlandezii au înnebunit. Cică s-au adunat în număr de peste un milion.

— Ţopârlanii ăia-s nişte tâmpiţi, răspunde Charlie dând să se îndepărteze. Trebuie să mă apuc de nişte formulare NV-1.

Harry nu-l poate lăsa să plece.

— Şi aseară au retrocedat şi Canalul Panama.

— Mda. M-am săturat de ştirile astea. Ţara asta-i jalnică, toată lumea face ce vrea cu noi.

— Tu ai fost cel care voia să plecăm din Vietnam.

— Şi aia a fost o chestie jalnică.

— Hei.

— Ă?

— Am auzit că ai avut o discuţie cu bunica Springer.

— Ultima dintr-o lungă serie. Ea nu-i aşa de jalnică. E o dură.

— Te-ai gândit încotro ai s-o apuci?

Nelson şi Pru trebuie să se întoarcă vineri din Pocono.

— Deocamdată niciunde. O să văd nişte filme. O să colind

prin baruri.

— De Florida ce zici? Tot timpul vorbeai despre Florida.

— Ei, hai. Nu-i pot cere bătrânei să se mute acolo. Ce să facă acolo? Să se-apuce de *shuffleboard*[70]?

— Parcă ziceai că are grijă de ea o verişoară de-a ta.

— Gloria. Nu ştiu, ceva nu-mi miroase a bine. S-ar putea să se împace cu bărbatu-său. Nu-i place să-şi facă singur jumările de dimineaţă.

— Ah, îmi pare rău. Harry face o pauză, după care continuă: îmi pare rău de tot ce se-ntâmplă.

Charlie ridică din umeri.

— Ce poţi *tu* să faci?

Exact asta vrea să audă; simte cum îl învăluie uşurarea ca un fel de lumină. Când te simţi mai bine, vezi mai bine; vede toate hârtiile, ambalajele şi capacele de plastic purtate de vânt dinspre Chuck Wagon, peste autostradă, zac în gardul viu de sub fereastră şi se îmbibă de apă.

— Aş putea să plec şi eu, zice el.

— Ar fi o prostie, bătrâne. Ce să faci? Eu unul pot să vând oriunde, nu-mi fac probleme. Mi-am întins deja antenele. Veştile se răspândesc rapid în afacerea asta. E-o afacere dinamică.

— I-am spus: „Bunico, Charlie e sufletul lui Springer Motors. Jumătate din clienţi vin la noi datorită lui. Mai mult de jumătate".

— Mulţumesc c-ai încercat să pui o vorbă bună. Dar ştii tu, vine o vreme…

— Tot ce se poate.

Nu şi pentru Harry Angstrom. Niciodată, niciodată.

— Dar Jan? *Ea* ce-a zis în legătură cu punerea mea pe liber?

Iată o întrebare grea.

— Nu prea multe, din câte-am aflat. Ştii că ea nu-i în stare să-i tină piept bătrânei doamne; n-a fost niciodată.

— Dacă vrei să ştii, eu cred că mi-am tăiat craca de sub picioare plecând în excursia aia cu Melanie. Chestia asta m-a scos din inima ambelor fete Springer.

— Crezi că lui Janice încă îi mai pasă chiar atât de tare?

— Îţi pasă pentru totdeauna, bătrâne. Îţi pasă şi de fetiţa ai cărei chiloţei i-ai văzut la grădiniţă. Dacă îţi pasă o dată, îţi pasă pentru totdeauna. Atât de tâmpiţi suntem.

Un pietroi în spaţiul cosmic, asta-i imaginea pe care i-o evocă lui Rabbit cuvintele. E pasionat de cosmos şi caută prin ziar în fiecare zi mai multe amănunte despre quasarii titanici de la marginea universului cunoscut, iar în ziarul de duminică studiază noile fotografii gros-plan cu planeta Jupiter, aşteptându-se să descopere un indiciu care le-a scăpat oamenilor de ştiinţă; Dumnezeu poate că nu şi-a spus încă ultimul cuvânt. În vidul inimii iubirea e de-a pururi prezentă. Janice geloasă pe Charlie; ne intră în cap ideile astea şi nu mai putem scăpa de ele. Au trecut douăzeci de ani de când s-a culcat cu Ruth, dar de fiecare dată când vede din spate, în vreun magazin din centru sau de pe Weiser, o femeie cu părul de culoarea ghimbirului prins într-un coc neglijent, cu câteva şuviţe rebele, simte cum inima i-o ia razna. Iar Nelson, era mic pe-atunci, dar nu eşti niciodată prea mic să te îndrăgosteşti, a iubit-o pe Jill, şi dacă stai să te gândeşti bine, Pru are ceva din stilul hippy, cu părul lung, drept, pieptănat pe spate şi cu privirea ei încremenită, care te provoacă s-o răneşti, deşi Jill, fireşte, era cu o clasă peste ea, nu era fiica unui instalator din Akron. Harry îi spune lui Charlie:

— Ei, acum poţi măcar să dai o fugă până-n Ohio din când în când.

— N-am ce să caut acolo, răspunde Charlie. Melanie, pentru mine, e mai curând ca o fiică. E o fată isteaţă, să ştii. Ar trebui s-o auzi turuind despre meditaţia transcendentală şi filosoful ăla rus nebun. Vrea să-şi continue studiile şi să-şi ia doctoratul dacă o să poată scoate bani de la taică-său. El e undeva pe Coasta de Vest şi se fute cu fecioare indience.

De la un ocean la altul, îl fulgeră pe Rabbit, suntem o imensă casă cu oglinzi dintr-un parc de distracţii. Treaba se face cu oglinzi.

— Totuşi, îi mărturiseşte lui Charlie, ce n-aş da să am şi eu o parte din libertatea ta.

— Ai o libertate pe care nici măcar n-o foloseşti. Cum se face că voi doi încă locuiţi în hambarul ăla dărăpănat, împreună cu maică-sa? Nu-i face deloc bine lui Jan, de-aia e aşa de copilăroasă.

Dărăpănată? Harry n-a considerat niciodată locuinţa Springer o dărăpănătură: o fi ea demodată, însă are camerele mari, pline cu bunătăţi de ultimă oră, ca şi atunci când a văzut-o prima oară, la începutul curţii pe care i-a făcut-o lui Janice, în vara când amândoi lucrau la Kroll's. Totul părea nou şi mirosea a curat, iar în camera de lângă living, pe o masă lungă, din fier forjat, erau o mulţime de plante tropicale, o junglă în toată puterea cuvântului, care părea atunci culmea luxului. Acum masa e goală şi pe podeaua de lemn se văd urmele picăturilor ruginii. Apoi îşi aminteşte canapeaua gri, pereţii tapetaţi şi acuarelele care au rămas ca pe vremea când venea s-o ia pe Janice, să se mozolească la greu o seară întreagă pe bancheta din spate a vechiului Nash cumpărat în armată, şi poate-i chiar dărăpănată. Bunica nu mai are energia de altădată şi nimeni nu ştie ce-o fi făcând cu toţi banii ei. Sigur nu cumpără mobilă nouă. Iar acum, că-i toamnă, fagul din fereastra dormitorului îşi leapădă jirul, micuţele teci triunghiulare explodează şi, cu foşnetul şi pârâitul de-afară, greu se mai poate dormi. Camera aia n-a fost niciodată ideală.

— Copilăroasă, zici?

— Apropo, zice Charlie, ţii minte copiii ăia care au venit aici la începutul verii, fata aia care te-a excitat? Băiatul s-a întors sâmbătă, în timp ce jucai golf… nu-mi amintesc numele lui.

— Nunemacher.

— Exact. A cumpărat Corolla aia portocalie cu cinci uşi şi cu transmisie standard, din fundul parcării. Fără niciun schimb, iar cu modelele astea noi care urmează să sosească, i-am cerut cu două sute mai puţin decât preţul afişat. Mi s-a părut că vrei să fiu drăguţ cu el.

— Aşa-i. A fost şi fata cu el?

— N-am văzut-o.

— Şi nu şi-a dat la schimb Country Squire-ul?

— Ştii cum sunt fermierii ăştia. Le place să ţină vechituri în curte. Probabil i-a cuplat motorul la un ferăstrău cu curea.

— Dumnezeule, se minunează Harry, Jamie a cumpărat Corolla portocalie.

— Ei, hai, că nu-i cine ştie ce minune. L-am întrebat de ce-a aşteptat atât de mult şi mi-a zis că s-a gândit că, dacă aşteaptă până-n toamnă, modelele din 79 vor intra la reduceri de preţ. Iar dolarul o să valoreze mai puţin. La fel şi yenul, după cum se pare.

— Şi când vine s-o ia?

— Mi-a zis că mâine pe la amiază. Asta-i unul din NV-1-urile la care trebuie să lucrez.

— Căca-m-aş. Taman atunci trebuie să fiu la Rotary.

— Fata n-a fost cu el, aşa că ce-ţi pasă? Zici de mine; tipa-i mai tânără decât Melanie. Fata aia tre' să aibă şaisprezece-şaptesprezece ani.

— Ar trebui să aibă nouăsprezece, îi scapă lui Rabbit. Dar ai dreptate. Nu-mi pasă.

Inima îi tresaltă în ploaie; şi el, ca şi Charlie, are de ales.

Marţi, după Rotary, cu şpriţul încă în nas, Harry se întoarce la salon, constată că Corolla portocalie nu mai e acolo şi, de-atâta fericire, i se împăienjeneşte privirea, Dumnezeu l-a sărutat din cosmos. Pe la patru şi jumătate, cu Rudy în salon şi Charlie plecat la Allenville, unde încearcă să mărite nişte maşini la mâna a doua unui dealer de-acolo, să mai aranjeze registrele până-i preia Nelson funcţia, iese din birou, străbate coridorul, trece prin atelier, unde băieţii lui Manny încă mai bocănesc în metal, dar au glasurile tot mai vioaie pe măsură ce se apropie clipa fericită când îşi termină programul, şi iese pe uşa din spate, având grijă să nu-şi murdărească manşetele de zăvor, iese afară, la aer. Paraguay. Pe această porţiune de asfalt mai joasă, Mercury-ul cu partea stângă înfundată, aripa şi bara de protecţie tamponate încă aşteaptă să-i fie hotărâtă soarta. Se pare că Charlie a reuşit să facă vânt Royale-ului reparat, pe trei mii şase sute, unui tânăr medic din Royersford. Nici măcar nu era un doctor obişnuit, ci unul din ăia

homeopaţi sau holişti, cum li se spune acum, care văd că ai pojar şi-ţi spun să mănânci morcovi sau doar să fredonezi o anume notă acută de trei ori pe zi, trebuie că-i merge bine, fiindcă s-a aruncat la vechiul Olds, zicea că un tip pe care l-a admirat în facultate avusese o maşină exact la fel şi că şi-a dorit dintotdeauna un model de aceeaşi culoare, fireşte – acel roşu-purpuriu ca de ojă. Harry se strecoară în Corona lui de culoarea supei de roşii sleite, se furişează încetişor din parcare şi o ia spre 111, pe sensul dinspre Brewer către Galilee. Cu Springer Motors rămas mult în urmă, deschide radioul şi ritmul disco puternic amplificat riscă să-i bubuie boxele. Sunete metalice, sunete şuierate, sunete ca de drâmbă auzite prin telefon se năpustesc spre el din cele patru colţuri ale interiorului tapiţat cu vinil, făcându-i să răsune ca un clopoţel miezul acela plin de speranţă dintre coaste. Gândul îi zboară înapoi la prânzul de la Rotary şi la Eddie Pastorelli de la Imobiliarele Pastorelli, care a ajuns să aibă pieptul cât butoiul şi picioruşele anchilozate şi crăcănate şi care pe vremuri alerga 400 de metri în mai puţin de cincizeci de secunde. Eddie le-a prezentat planul de dezvoltare imobiliară a cvartalelor din partea de nord a Weiserului, unde în prezent terenul e ocupat mai ales de parcări, baruri şi mici afaceri cum ar fi atelierele de reparat aspiratoare şi magazinele cu hrană pentru animale de casă, care nu au avut capital să se mute în malluri. A încercat să-i convingă că nişte cutii mari, de sticlă, şi nişte garaje de beton cu pante în spirală i-ar aduce înapoi pe cumpărători în ciuda puştanilor mexicani care-şi fac veacul pe acolo cu tranzistoare lipite de urechi şi cuţite sub manşetă. Lui Harry îi vine să râdă, şi-l aminteşte pe Eddie de pe vremea când era rezerva apărătorului din echipa de la Hemmingtown High, un nasol de mexican al dracu, de la şcoala de corecţie. Donna Summer începe să cânte: *Stinge toate luminile, iubitule*… Când o vezi în fotografii, e mult mai puţin neagră decât ţi-ai închipui, se uită la tine cu obrazul ei îngust şi galben, întrebându-te parcă ce gânduri ai. Problema cu amicii de la Rotary este că, dacă i-ai cunoscut în copilărie, nu te poţi stăpâni să nu vezi în ei copilul de altădată, înecat în

grăsime, cu părul chelit şi bani, parcă purtând un frac din carton dintr-o piesă montată de un liceu. Cum să respecţi lumea când vezi că-i condusă de nişte copii care-au îmbătrânit? Asta-i gluma pe care Rabbit o gustă întotdeauna la Rotary. După câteva pahare de martini, Eddie e nostim foc, ca atunci când a spus bancul ăla cu cei cinci ţipi din avion, îşi ţinea nasul aplecat de parcă era prins cu o sfoară şi râsul îi aducea cu gâfâitul unei babe. Cu r*ucsacul! Hii, hii, hii! Rab*bit trebuie să încerce să-l ţină minte şi să-l spună şi găştii de la Flying Eagle. Cinci tipi: un hipiot, un preot, un poliţist şi Henry Kissinger, cel mai deştept om de pe pământ. Dar cine o fi fost al cincilea? Donna Summer spune ceva cum că-şi transformă trupul ciocolatiu în alb, cel puţin asta i se pare lui că ar fi spus, nu poţi fi sigur cu acest *uauauau* disco, un inginer de sunet vărzuit învârte la butoane, să obţină efectul ăla, nu contează cuvintele, ci ritmul care ţi se-nfige între coaste ca un cuţit, făcându-ţi sufletul să vibreze.

Case de gresie. Un panou publicitar anunţă apropierea de o peşteră naturală. Se întreabă cine o mai fi mergând s-o viziteze, peşterile naturale ţin de domeniul trecutului, ca şi cascadele. Oameni cu pălării de paie. Femei cărora nu li se văd nici măcar gleznele. Minuni ale naturii. Crainica aia tânără, care face pe deşteaptă – n-a mai auzit-o de-un timp, credea că, poate, au concediat-o fiindcă era prea obraznică sau a rămas gravidă – trece la microfon şi anunţă că Papa s-a adresat ONU şi se va opri în Harlem în drum spre Yankee Stadium. Aseară Harry l-a văzut la televizor pe omuleţul degajat, ud leoarcă în Boston, în anteriul lui alb, n-aveai cum să nu-i admiri engleza, cam a şaptea limbă pe care o ştie. Oare cine o fi fost tipul ăla sobru, care-i ţinea umbrela deasupra capului? Un mahăr de la Vatican, dar nici Pru nu părea să ştie mai mult decât el. Ce mare fâs mai e să ai o educaţie catolică? În Europa, aurul a atins un nou nivel maxim, de patru sute patruzeci şi patru de dolari pe uncie, în timp ce dolarul şi-a continuat scăderea. Semnalul păleşte, apoi revine după cum drumul şerpuieşte printre lanurile deluroase. Harry socoteşte: o creştere de optzeci de dolari în mai puţin de trei săptămâni,

treizeci înmulţit cu optzeci face două mii patru sute, când eşti bogat, devii şi mai bogat, vorba lui papsi. În unele locuri, porumbul e înalt, în altele a rămas doar miriştea. Trece cu viteză redusă printre şirurile urâte de case din care-i format Galilee, căutând din priviri Corolla portocalie. De data asta nu trebuie să se mai intereseze la oficiul poştal. Aprozarul e închis în acest sezon. Pe iaz sunt nişte gâşte, nu-şi aminteşte să le fi văzut, s-au pornit să migreze deja, lasă peste tot pe terenul de golf găinat verde, poate că doctorul ăla de-aia a… închide radioul. BLANKENBILLER. MUTH. BYER. Parchează pe aceeaşi fâşie lată de refugiu de pe drumul de ţară cu pământ roşcat. Inima îi bate să-i sară din piept, mâinile amorţite şi umflate şi le ţine pe volan. Opreşte motorul, se vâră şi mai adânc în belea. Ei, dar nu face nimic ilegal. Când coboară din maşină, nu-l mai izbeşte duhoarea aia de cocină de porci, vântul bate din sens opus, şi nu mai aude nici zumzăitul insectelor. Au murit, de ordinul milioanelor. Liniştea este spartă de geamătul şi mârâitul îndepărtat al unui fierăstrău cu lanţ. Noul imn naţional.

Ah, spune, poţi să tai…[71] Pădurea e la vreo opt sute de metri şi n-are cum să facă parte din ferma Byer. Trece la încălcarea proprietăţii. Gardul viu care a năpădit zidul de piatră şi-a mai pierdut din frunziş, nu se mai poate camufla la fel de bine. Un vânticel răcoros îşi face loc printre crengile încâlcite ale arbuştilor tupelo şi ale cireşilor sălbatici, şi-i adie pe mâini. Frunzele de iederă au acum culoarea galben-verzui-roşcat, unele din ele sunt doar pe jumătate colorate, de parcă ar fi fost înmuiate în vopsea. Aventurându-se prin livada bătrână, păşind cu grijă, calcă pe un covor gros de mere căzute în iarba înaltă, uscată. Să nu cumva să-şi scrântească o gleznă, să ajungă să zacă şi el acolo şi să putrezească. Bieţii pomi, degeaba rodesc toate fructele astea viermănoase. Poate că, din punctul lor de vedere, nu tocmai degeaba, tot asta făceau şi când nu exista omul. Ce gând ciudat. Harry se uită de sus la clădirea fermei, la uşa verde, la copăiţa cocoţată pe stâlpul bleu, în care se scaldă păsărelele. Pe coş iese fum, mirosul nostalgic de lemn ars vine spre el. Apropiindu-se, se

ascunde în spatele unui măr muribund, cu trunchiul numai bine bifurcat la înălţimea capului său. În putregaiul catifelat, maro-deschis, din trunchi fojgăiesc furnicile, îşi ating boturile, îşi transmit ştirile, apoi zoresc mai departe. Trunchiul copacului este despicat, zici că-i un palton neîncheiat la nasturi, dar încă transportă viaţă prin coaja lui aspră către frunzuliţele rotunde care tremură pe crenguţele tinere şi netede. Văzduhul pare să se pogoare în jos nu numai în faţa lui, ci şi de jur împrejur, şi se întreabă ce-o fi căutând aici în costumul lui bej cel bun, cu spatele expus oricărui fermier înarmat, care s-ar plimba pe câmpul din spatele lui, cu faţa aşezată în bifurcaţia trunchiului ca o cutie de conserve aşezată pentru exerciţii de tras la ţintă, în caz că ar privi spre el cineva din casele din vale, el, care are un birou cu numele pe uşă şi o carte de vizită pe care scrie DIRECTORUL DEPARTAMENTULUI VÂNZĂRI, şi care, în urmă cu câteva ore, îi distra pe alţi bărbaţi puşi la costum povestindu-le despre cheltuielile şi complicaţiile de la nunta lui fiu-său, organistul care a plecat cu Slim şi cuplul care a venit atât de târziu, de-au crezut că-s de la Martorii lui Iehova; în panica lui de câteva secunde nu-şi poate răspunde la întrebarea: de ce simte că-i cu adevărat viu doar aici, afară, în aer liber, fără să aibă niciun nume. Apoi îşi aduce aminte; speră să-şi zărească o clipă fiica. Ce-ar fi să-şi ia inima-n dinţi, să coboare, să bată la uşa verde încastrată în perete, şi ea să-i deschidă? La vremea asta din an ar purta blugi şi un pulover sau o jachetă. N-ar mai avea părul lăsat în voia lui şi umed ca în timpul verii, poate i-ar sta pieptănat pe spate şi prins în coadă cu un elastic. Ochii ei depărtaţi ar fi ca nişte oglinjoare bleu.

Bună. Nu cred să-ţi aminteşti de mine…

Ba da. Sunteţi dealerul de maşini.

Cred că-s mai mult de-atât…

Adică?

Pe mama ta o cheamă cumva Ruth Byer?

Păi… da.

Şi ţi-a vorbit vreodată despre tatăl tău?

Tata a murit. Avea o companie de autobuze de şcoală.

Nu el a fost tatăl tău. Eu sunt tatăl tău.

Iar chipul acela palid, larg, în care s-a recunoscut pe sine, s-ar uita la el furios, neîncrezător, temător. Şi dacă, până la urmă, ar reuşi s-o facă să-l creadă, ar fi furioasă pe el fiindcă i-a furat viaţa pe care a dus-o şi i-o înlocuieşte cu una pe care n-are cum s-o ducă acum. Observă că lanurile astea unde-i posibil să fi rodit sămânţa lui nu-i oferă niciun rod, doar spaţiul din spatele lui, în care să evadeze, în caz că l-ar culege. Rămâne, totuşi, pe loc, în costumul lui de vară ponosit – a sosit timpul să-l dea la curăţat şi să-l pună la iernat în sacul ăla mare de plastic, de haine, până în aprilie –, năucit de încremenirea peisajului din vale, animat doar de fumul care se înalţă în văzduh. Inima îi bate întruna nebuneşte la gândul că s-a aventurat atât de departe. Ai o viaţă şi există şi volumele astea, de-o parte şi de alta, care rămân neexplorate; într-o bună zi, destul de curând, după cum merg lucrurile, o să zacă sub glia pe care stă acum, mort ca şi insectele alea al căror zumzăit nu-l mai aude, iar iarba va creşte şi pe mai departe, sălbatică şi oarbă.

Inima căzută în visare îi tresare la auzul unui foşnet din spate, din imediata apropiere, în livadă. Ridică braţele şi îşi pregăteşte o scuză, câteva vorbe prin care să-şi explice prezenţa, până să observe că nu are de-a face cu un om, ci cu un câine, un collie care pare bătrâior, are un ochi roşu şi blana plină de scaieţi. Rabbit, în general, nu se simte prea bine în compania câinilor şi ştie că cei din rasa collie sunt neastâmpăraţi şi au tendinţe agresive, taman pe dos decât Lassie{72}. Câinele ăsta-i mai negrii decât Lassie. Stă destul de aproape, cam la distanţa de la care introduci cu uşurinţă mingea de golf în gaură, cu urechile ciulite şi blana zbârlită, gata să latre.

— Salut, zice Harry cu glasul răguşit, aproape şoptit, să nu-l audă cei din casă.

Collie-ul îşi înclină capul îngust, vrând parcă să-şi apere ochiul bolnav, iar blana albă, lungă din jurul gâtului, ca o baveţică, netezită de briză, i se ondulează la loc.

— Eşti un cuţu cuminte? întreabă Harry.

Calculează distanţa până la maşină, se şi vede alergând, câinele îl ajunge din urmă în două secunde, îi sfâşie ţesătura, îi vede caninii gălbejiţi, ascuţiţi, în felul în care-şi saltă câinii buza superioară, neagră, despicată, să-şi arate plini de ură dinţii mărunţi din faţă; parcă şi simte glezna ţintuită ca între două roţi dinţate, căderea, cu braţele ridicate într-o încercare inutilă de a-şi apăra faţa.

Câinele ia însă o decizie în craniul lui îngust. Începe să dea prudent din coada lăsată în jos, apoi se apropie în pas rapid, cu uşurinţa aceea oribil de tăcută a patrupedelor, prin iarba din livadă. Amuşină genunchii lui Harry, apoi se sprijină de picioarele lui, lăsându-l să-i scarpine gâtul, în timp ce Harry bolboroseşte în şoaptă:

— Brrravo băiatu', cuminte fetiţa, de unde-ai adunat toţi scaieţii ăştia? Scaieţi *răăăi*.

Nu-i lăsa să-ţi miroasă frica. Ştii sigur că eşti la ţară când dai peste câini care zburdă fără zgardă, ca urşii.

Din depărtare se-aude o uşă trântită. Sunetul reverberează din peretele hambarului, aşa că la început nu se uită unde trebuie. Apoi zăreşte prin trunchiul bifurcat al mărului, printr-o crăpătură de un milimetru care-i permite să vadă panta, Corolla portocalie în spaţiul viran vast dintre casă şi garaj, cu caroseria galbenă a autobuzului de şcoală în spatele ei.

I se confirmă, aşadar, speranţa nebunească, dar gândurile i se îndreaptă, în cea mai mare parte, spre maldărul opac de muşchi şi dinţi de la genunchi, cum să facă să nu-l latre, cum să facă să nu-i muşte.

Au creierul minuscul, odată îşi schimbă purtarea, un collie al bătrânei doamne Zug, de pe Jackson Road, locuia într-un butoi, l-a înhăţat odată când nu se aştepta nimeni, Harry încă are cicatricea albă, discretă, pe doua degete de la mijloc, când a dat să şi le elibereze, s-a simţit ca un morcov curăţat, şi-acum mai are senzaţia asta.

Şi câinele aude portiera trântită şi, cu urechile lipite de cap, o zbugheşte la vale prin livadă. Când ajunge la Corolla, începe să latre frenetic, dar zgomotul pare îndepărtat, întârziat de ecou şi distanţă. Harry profită de prilej şi o ia la goană

îndărăt, spre un alt copac. De-acolo îl vede coborând din maşină pe şofer, pe slăbănogul de Jamie, care nu mai poartă o salopetă murdară, ci pantaloni rozalii evazaţi şi o helancă roşie. Collie-ul ţopăie, îi întâmpină, îşi cere scuze că a lătrat la maşina necunoscută. Glasul tărăgănat al băiatului se aude până-n capătul livezii, îi vorbeşte câinelui cu glas cântat, pe limba lui, nu pricepe ce-i spune. Rabbit îşi lasă o clipă privirea în pământ, unde două viespi sapă într-un măr putred. Când se uită din nou în sus, o fată, fata lui, cu faţa ei albă, rotundă, inconfundabilă, cu părul mai scurt decât în iunie, coboară de pe scaunul de lângă şofer şi îngenunchează lângă câine, participând la bucuria revederii. Întoarce capul, să se ferească de botul umed al câinelui, şi se uită lung exact spre locul de unde Harry, împietrit, o priveşte. Când se ridică, observă că-i îmbrăcată elegant, într-o fustă maro-închis şi un pulover maro-roşcat, iar pe deasupra are o jachetă în carouri, cu umeri pătrăţoşi, aşa că arată şic, ca o studentă, ca o fată de la oraş. Totuşi, mersul ei pare moleşit când face doi-trei paşi mari spre casă. Strigă pe cineva cu glas tare. Au feţele tinere întoarse spre casă, aşa că Rabbit profită de ocazie şi se retrage către un copac şi mai îndepărtat, mai subţire decât cel dinainte. Acum însă s-a apropiat de hăţişul gardului viu şi, probabil, e invizibil pe-acest fundal cu costumul lui maro-deschis, camuflat printre peticele de cer.

Jos, reverberând din zidurile de stuc şi cărămizi de BCA, saluturile şi strigătele de bucurie sună melancolic, stingându-se încetişor. Din casă, imediat după ce s-a auzit uşa trântită uşurel, a ieşit o femeie grăsană, destul de vârstnică, mişcându-se atât de prudent sub povara kilogramelor ei, încât collie-ul o mână de la spate, o împinge înainte, învârtindu-se roată în jurul ei. Asta o fi femeia pe care a zărit-o în camioneta veche trecând prin faţa bisericii în ziua nunţii, dar nu poate fi Ruth, fiindcă părul ei, care fusese o vâlvătaie de fire moi şi ţepoase, este ca o bonetă gris-fer, lipită de cap, şi are un trup enorm, atât de mare, încât, de la distanţă, hainele îi par largi ca o pânză de corabie, în pantaloni şi cămaşă, persoana asta se duce greoi să admire maşina nouă. Nu se schimbă pupături,

dar, după felul cum se învârt şi alunecă unul pe lângă altul, cei trei se cunosc foarte bine. Glasurile lor răzbat până la Harry, dar nu înţelege ce-şi spun.

Băiatul îi arată cum se deschide portiera de la spate. Fata o bate pe umăr pe bătrână, parcă spunându-i *Haide,* o tachinează. Apoi scot din maşină două pungi mari de hârtie maro, cu alimente, iar câinele, plictisit de ce se întâmplă, îşi înalţă capul şi îşi îndreaptă botul în direcţia unde Harry, cu inima gata să-i sară din piept, stă la fel de încremenit ca omul ascuns în încâlceala de linii a desenelor-puzzle care apăreau în ziarul de duminică.

Câinele începe să latre şi o ia la fugă prin livadă, spre el; Harry n-are încotro, se întoarce pe călcâie şi o ia la goană. Poate reuşeşte să treacă prin gardul viu până să se uite şi să-l vadă cei din vale. Răsună strigăte adresate câinelui – „Fritzie! Fritzie!" –, sunt două glasuri de femei. Rămurelele îi zgârie mâinile; aproape că se împiedică în pietrele desprinse din vechiul zid şi îşi zgârie un pantof. Acum zboară ca vântul. Parcă nici n-ar atinge pământul roşcat, brăzdat de roţi de tractor. Totuşi, observă el aruncând o privire peste umăr, câinele o să-l prindă din urmă înainte să ajungă la maşină; animalul, cu blana şi urechile date pe spate de viteza pe care o are, a trecut de gardul viu şi îşi continuă goana pe lângă mirişte a de porumb. Dumnezeule! Rabbit se opreşte, îşi acoperă faţa cu braţele şi aşteaptă. Casa nu se vede din cauza dâmbului; e singur în faţa primejdiei. Aude ghearele câinelui tropăind dincolo de el, din inerţie, iar lătratul i se transformă într-un mârâit gutural. Simte că-i amuşină picioarele prin pantaloni, iar apoi că-l împinge cu botul. Câinele nu vrea să-l doboare, ci să-l mâne înapoi, alături de ceilalţi.

— Cuminte, Fritzie, îi zice Harry. Bravo, Fritzie. Hai să mergem la maşina mea. Hai, repede, să mergem.

Prudent, pas cu pas, parcurge mica distanţă până la refugiul de pe marginea drumului, cu câinele care se ciocneşte de el şi-l adulmecă tot drumul. Strigătele dinspre casa nevăzută stăruie tot mai obosite; collie-ul dă ezitant din coadă, îl loveşte pe Harry peste gambe, în timp ce craniul lung se uită

întrebător în sus cu ochiul lui bolnav, roşu. Harry îşi trage mâinile sus, la nivelul reverelor. Dinţii murdari, îngălbeniţi, băloşi i-ar sfâşia pielea degetelor ca o râzătoare de morcovi.

— Eşti o fetiţă frumoasă, o fetiţă cuminte, o complimentează el pe Fritzie şi ocoleşte Corona prin spate.

Fierăstrăul încă zumzăie în depărtare. Deschide portiera de pe partea şoferului şi se strecoară înăuntru. Trânteşte uşa. Collie-ul rămâne pe ridicătura de pământ roşcat acoperită de bălării, se uită nedumerit, cu misiunea de a-l mâna înapoi la turmă încheiată. Harry scoate cheile de la maşină din buzunar, porneşte motorul. Inima încă îi bate cu putere. Se apleacă spre fereastra de la portiera din dreapta şi bate darabana în geam.

— Hei, Fritzie! strigă el şi continuă să bată darabana până când câinele începe să latre din nou.

Ham. Ham, ham, ham.

Râzând, Harry ambreiază şi porneşte, simţind că are în piept o chestie fragilă şi iridescentă ca o bulă mare de săpun. N-are decât să-i plesnească. Nu l-a mai fript atât de tare la inimă de când a buşit Nelson decapotabilele alea.

Webb Murkett e un gospodar priceput; are o pivniţă plină de unelte electrice scumpe şi e abonat la reviste cu titluri precum *Prelucrarea lemnului* şi *Amenajări interioare*. În fiecare colţ al casei coloniale pe care o împarte cu Cindy de şapte ani, de când s-au luat, vezi piese de mobilier finisate manual, rotunjite, băiţuite, lăcuite – rafturi, scrinuri, tăvi turnante cu tot atâtea compartimente câte are o scoică –, ce exprimă răbdarea şi iubirea de cămin a stăpânului casei. Există o metodă de prelucrare a lemnului putred prin care-l faci la fel de solid ca marmura şi, tot ca marmura, cu striaţii de diferite nuanţe. Arta aceasta poate fi admirată de la suportul mai multor veioze şi castronaşul cu o spirală neatinsă de ţigări de pe măsuţa cu rotile, făcută tot de Webb, până la balamalele lucioase de aramă în formă de fluture. Unele din aceste obiecte trebuie că provin din casele pe care Webb le-a împărţit cu fostele lui soţii, iar Harry se întreabă ce-or fi păstrat

femeile astea fantomă, de vreme ce i-au rămas atât de multe. Fostele căsătorii ale lui Webb sunt reprezentate în livingul lui minunat, lung, cu podeaua mai joasă, doar prin fotografii color, într-un set de rame de proporţii neobişnuite pe care Webb însuşi le-a tăiat, canelat şi încleiat din răşină acrilică, înfăţişând nişte copii prea mari ca să fie ai lui şi ai lui Cindy, imortalizaţi într-un moment însorit pe pridvorul din dale de piatră al unei alte case din suburbii, sau într-o barcă cu pânze pe fundalul albastru al lacului căruia chimicalele Kodak îi permit să pălească de zici că-i galben, sau în momentul căsătoriei ori al absolvirii unei şcoli – căci unii din aceşti copii sunt acum adulţi, mai mari decât Nelson, iar bebeluşii din a treia generaţie se holbează deloc zâmbitori, rezemaţi de o pernă sau ţinuţi în braţe ferme, tinere, din mulţimea de zâmbete ale acestor grupuri familiale. Aflat în vizită la Webb acasă, Harry a încercat, de mai multe ori, pe furiş, să dea în fotografiile astea de vreo fostă nevastă; dar, deşi exista femei decapitate sau făcute bucăţele de câte o ramă sau de fotografia următoare şi, ici-colo, răsare în cadru, pe neaşteptate, câte o mână sau un braţ de adult neidentificabil în spatele copiilor, nu pare să se fi păstrat niciun chip al vreuneia dintre stăpânele dispărute ale acestei fericiri conjugale efemere.

Când Webb şi Cindy primesc oaspeţi, boxele încastrate în perete umplu camerele de la parter cu o continuă dulcegărie de muzică de coarde şi aranjamente muzicale insipide ale unor şlagăre vechi de la varietăţi sau ale unor rock-uri clasice domolite, doar muzică instrumentală, fără niciun chichirez, cu amintiri dureroase pentru Harry, căci e identică cu cea de la dentist. În spatele unui bar din lemn de mahon pe care Webb l-a salvat din taverna unui hotel de fermieri care era demolat în Brewer şi apoi l-a transportat cu rama din bronz cu tot într-un colţ al livingului, a construit un soi de altar pentru pileală, cu două uşi înalte, cu marginea de sus rotunjită, care se întâlnesc într-un punct, şi cu rafturi care ies în afară pe principiul cleştilor cu zimţi, care conţin nu numai whisky, gin şi vodcă, ci şi băuturi exotice ca rom, tequila, sake, plus toate

chestiile de vis, de la bitter la pulberea la pliculeţe cu ingrediente pentru cocteilul Old-Fashioned. Iar barul îşi are propriul mini-frigider. Oricât l-ar admira pe Webb, Harry se gândeşte că, atunci când o să aibă şi el casa lui de vis, o să se descurce şi fără muzica ambientală şi un lăcaş aşa de sofisticat pentru băuturi alcoolice.

Baia, totuşi, îl încântă, cu savonierele emailate, cu săpunurile în formă de boboc de trandafir, cu capacul de la toaletă bleu matlasat şi oglinda uimitoare, înconjurată de becuri fără abajur cum au actorii în cabinele de teatru. Aici, tot ce nu străluceşte e colorat şi parfumat. Hârtia igienică, extrem de fină, e imprimată cu benzi desenate, fiecare bucată e un cadru. Bietul Popeye mănâncă rahat în loc de spanac.

Iar prosoapele au câte o monogramă atât de aspră şi mare, câte un W, un M şi un L de la Lucinda, că îi e şi groază să se gândească ce i-ar face lui Cindy în părţile ei gingaşe dacă ar uita de ea şi s-ar freca prea tare. Harry se întreabă însă dacă baia asta de la parter e folosită vreodată de cei doi soţi Murkett şi de micuţii lor cam palizi sau e destinată, în principal, oaspeţilor. Anumite obiecte misterioase din ea – un fel de zaharniţă albă, cu un capac cu mâner, pe care-s pictate două femei în rochii diafane, aşezate pe nori sau pe-o canapea care se pierde în zare, cu balerini roz în picioare şi cu gleznele încrucişate, degetele uneia le ating pe ale celeilalte, iar braţele goale li se împletesc deasupra mânerului, totuşi, când ridici capacul, vasul e cu desăvârşire gol, atât de gol, încât simţi că niciodată n-a fost pus nimic în el; şi o mână de plastic roz pe un băţ, probabil o perie de spate comică; şi un borcan în formă de ou plin pe-o treime cu sare de baie cu aromă de levănţică; şi un soi de cărucior miniatural, ca al lăptarului, plin cu ceea ce crede el că ar fi uleiuri de baie; şi un cilindru flexibil din plastic, pe care-i un curcubeu pastel de pămătufuri de pudră, ca o stivă de clătite – toate par să fi fost puse acolo pe un set de rafturi deschise, agăţate de două dibluri negre, între cadă şi vasul veceului, mai mult de decor decât pentru a fi folosite. Şi totuşi, se gândeşte la micuţa Cindy, cum îşi toarnă uleiul acela în cadă, iar apoi, pur şi simplu, se înmoaie

acolo, jucându-se cu peria de spate, cu sfârcurile ieşindu-i prin pătura de clăbuci. Harry simte că-l trec căldurile. În oglinda în care totul pare prea plin de viaţă, ochii i se holbează cu o paloare aproape albă, ca a micuţelor flori de gheaţă care apar dimineaţa pe capota maşinii, iar buzele îi par vineţii. E beat. A băut două pahare de tequila cu suc şi sifon înainte de cină, apoi vin roşu Gallo Chablis cât a putut în timpul mesei, şi un coniac şi jumătate după aceea. La mijlocul celui de-al doilea coniac, nevoia de a urina l-a năpădit ca o altă presiune venită din partea fericirii, pe lângă bogăţie, prosperitate şi privilegiul de-a şedea vizavi de Cindy la măsuţa de cafea, uitându-se la ea cum îşi răsuceşte trupul în ţesătura scorţoasă, ciudată, a chestiei ăleia exotice, arăbeşti, pe care o poartă, cu mâinile şi picioarele goale, cu excepţia sandalelor, la fel de excitantă în această costumaţie ca şi priveliştea coapselor ei într-un bikini. În afară de el şi Janice, soţii Murkett au invitat familia Harrison şi, ca de-o variaţie, şi pe tâmpiţii de Fosnacht, pe care abia i-au cunoscut la nunta lui Nelson, cu două săptămâni în urmă. Harry nu crede că soţii Murkett ştiu de aventura pe care a avut-o cu Peggy cu ani în urmă, când Ollie era plecat într-una din escapadele lui, sau poate ştiu, oamenii ştiu mai multe decât îţi închipui şi, până la urmă, nici nu contează aşa de mult. De exemplu, citeşti toate chestiile alea, săptămână de săptămână, în revista *People*, dar tot te uiţi la televizor, deşi toţi actorii sunt nişte drogaţi şi adulterini, îi vine să arunce o privire în dulăpiorul cu medicamente înconjurat de rama cu becuri de spectacol şi aşteaptă până când gaşca abţiguită din living izbucneşte în hohote de râs, să-i acopere orice *clic* care s-ar auzi când ar deschide uşiţa cu oglindă. Clic. Dulăpiorul are în el mai multe lucruri decât şi-ar fi închipuit: borcanele groase din sticlă opacă, pline cu cremă de faţă, sticluţe din plastic de culoarea pielii, cu tot felul de loţiuni şi tuburi maro cu loţiune de plajă, Parepectolin pentru diaree, Debrox pentru ceara din urechi, Chloraseptic mentolat, apa de gură numită Cepacol, mai multe feluri de aspirină, şi Bayer, şi Anacin, şi Tylenol tamponat, şi o sticlă albicioasă de Maalox lichid anti-ulcer. Se întreabă care din cei doi soţi

Murkett are nevoie de Maalox, amândoi arată întotdeauna atât de relaxaţi şi calmi. Smacul roz contra alergiilor o fi ţinut la parter anume pentru cei mici, ca şi plasturii, dar ce-o fi cu cutiuţa galbenă, plată, cu Preparat H pentru hemoroizi? Carter precis are hemoroizi, e genul ăla de om serios, supramotivat, care vrea să le facă pe toate la timp, indiferent dacă-i pregătit sau nu, insistă, insistă, dar bătrânul Webb Murkett, cu vocea lui groasă, răguşită şi cu balansul lui lejer, ca balansul cântăreţilor participanţi la turneele celebrităţilor, el o fi desfăcând supozitoarele alea de glicerină, să şi le vâre în găoază? Trebuie să te laşi pe vine, iar locul nu-i uşor de găsit, Rabbit îşi aminteşte din proprie experienţă, cu ani în urmă, când stătea toată ziua la linotip pe banca aia dură, de oţel, sub tensiune, matriţele zăngăneau la atingerea degetelor lui, fiecare neatenţie însemna un rând greşit, toată lumea din jurul lui era nefericită, puştiul era încă mic, propria lui viaţă era redusă la o dimensiune pe care sufletul lui încă nu se îndura s-o adopte. Şi ce-o fi cu toate sticluţele astea gălbui de medicamente inscripţionate *Lucinda R. Murkett* cu litere albastru-deschis pe etichetă? Pilule albe, periculos de mici. Ar fi trebuit să-şi ia ochelarii de citit. Harry e tentat să ridice una din ele de pe raft, sperând să poată descifra ce boală şi-a făcut loc în trupul acela bucălat şi suplu şi minunat, dar teama superstiţioasă de amprente îl împiedică. Dulăpioarele cu medicamente sunt tragice, observă el în lumina asta puternică, şi închide uşa atât de încetişor, încât nimeni nu-i aude clicul. Se întoarce în living.

Se discută în gura mare vizita Papei.

— Aţi văzut, strigă Peggy Fosnacht, ce-a zis ieri la Chicago despre *sex!*

În anii care au trecut de când a cunoscut-o Harry, s-a emancipat de purtatul ochelarilor cu lentile fumurii, meniţi să-i mascheze privirea crucişă, nu mai e acea persoană ezitantă, cu păreri ezitante; a devenit genul de femeie care mereu arată ca scoasă din cutie, parcă într-un gest de protest.

— Zicea că tot ce se-ntâmplă în afara mariajului se cheamă *păcat.* Nu numai dacă eşti căsătorit, ci şi *înainte* de-a te

căsători. Ce *ştie* omul ăsta? Nu ştie nimic despre *viaţă*, viaţa aşa cum e trăită.

Webb Murkett intervine cu glasul lui domol, încercând să-şi calmeze oaspeţii:

— Mi-a plăcut ce-a zis Earl Butz acu câţiva ani: Cine nu joacă să nu facă reguli.

Webb poartă o helancă maro sub un pulover de lână aspră gri, care, după părerea lui Rabbit, are ceva de-a face cu pescarii scandinavi. La felul cum e croit gâtul. Harry şi Ronnie au venit puşi la costum; Ollie era la curent cu faptul că nici măcar sâmbătă seara nu se mai poartă costum când ieşi undeva. El a venit în blugi prespălaţi, strâmţi şi cu o cămaşă brodată, care-l face să arate ca un cowboy prăpădit, neluat de nimeni în serios.

— Cine nu joacă! ţipă Peggy Fosnacht. Pune-te în pielea unei gravide de la mahala, care nu poate avorta legal, dacă totul ţi se pare un joc.

Rabbit îi explică:

— Webb e de acord cu tine.

Ea însă nu-l aude, turuie ca o moară stricată, cu chipul îmbujorat de vin şi de compania selectă în care se află, coafura i se despleteşte în şuviţe ce-i atârnă ca o caramelă ce se topeşte la soare.

— A mai văzut cineva în afară de mine – nu m-am putut dezlipi de televizor, aşa de rău m-a înfuriat – bâlciul de la Philly, unde-a zis un NU hotărât femeilor-preot? Şi tot zâmbea, chestia asta m-a scos din pepeni, tot zâmbea în timp ce-şi împroşca toate căcaturile alea sexiste, cum că numai bărbaţii pot fi preoţi şi că Biserica-i încredinţată că numai aşa e bine şi că asta-i voia lui Dumnezeu, ce tâmpenie! Era aşa de *senin*, cred că asta m-a scos din sărite, Nixon sau Hitler au avut măcar decenţa să fie nişte exaltaţi.

— E un leah bătrân şi senin, conchide Ollie, stânjenit de ieşirea neveste-sii.

El e un lasă-mă să te las, se vede cu ochiul liber. Muzică, droguri, în doze mici, cât să te ţină în priză.

— Dar să ştii că le are cu pupatul puradeilor de cioroi,

intervine şi Ronnie Harrison, încercând poate să-i vină în ajutor.

Rabbit e fascinat de lungimea şuviţelor de păr pe care şi le piaptănă Ronnie peste chelie în ultimul timp. Dacă ai trage de una în sens invers, i-ar ajunge până sub ureche. În vremurile de azi, la vârsta asta, ce rost are să te mai lupţi cu calviţia? Există şi-o modă a chelioşilor, urmeaz-o. Pleşuv, roz şi bombat ca un cur. Cui nu i-ar plăcea un cur? Oare supozitoarele alea cu glicerină din cutiuţa galbenă or fi fost ale lui Cindy? O fi având probleme acolo, dar chiar i-o fi punând-o Webb? Harry a citit undeva că homosexualii au mari probleme cu hemoroizii. Nici nu-ţi vine să crezi ce încearcă să-şi bage acolo – pumnul, becuri. Se foieşte pe perniţă.

— Mie mi se pare foarte sexy, afirmă Thelma Harrison.

Are un fel profesoral de-a vorbi, clar şi îngrijit. Se uită la ea prin lupa băuturilor consumate: are buze subţiri şi o paloare nesănătoasă. Harry nu se poate uita la ea fără să-i vină în minte cariciul lui Ronnie, gros la rădăcină, de zici că-i o scândură.

— E un bărbat bine, insistă Thelma.

Are ochii pe jumătate închişi. Şi ea a băut peste măsură. Îşi ţine gâtul perfect vertical, ca o persoană care se abţine să nu sughiţe. Pe Harry ţinuta ei îl face să se uite la rochia din catifea de culoarea gri-albăstrui a scaunelor din vechile cinematografe. Nimic interesant. Trebuie să fii călugăriţă să-l consideri sexy pe tipul ăla bondoc, îmbrăcat în alb, cu nasturii ăia aurii şi tot felul de pălării caraghioase. De fapt, şi Ronnie e bondoc. Îi plac îndesaţii. Îşi îndreaptă din nou privirea spre rochia ei. Poate, de fapt, are acolo mai mult decât ţi-ai închipui.

Janice povesteşte că o cunoaşte pe Peggy de secole şi încearcă s-o salveze de ea însăşi:

— Ce mi-a plăcut azi, nu ştiu dacă ai văzut şi chestia asta, Peggy, a fost atunci când a ieşit în balconul catedralei din Washington, înainte să meargă la Casa Albă, în faţa mulţimii care scanda: „Îl vrem pe Papă! Îl vrem pe Papă!” Iar el a ieşit în balcon, le-a făcut cu mâna şi a strigat: „Ioan Paul II vă vrea

pe voi!” Serios.

„Serios”, fiindcă bărbaţii izbucniseră în râs, pentru ei asta era o noutate. Trei dintre ei fuseseră azi pe terenul de golf de la Flying Eagle; vara dăduse un ultim ocol prin districtul Diamond, făcând să răsară nişte boboci straşnici pe magnolia de lângă punctul de unde începe jocul la a şasea gaură. Al patrulea jucător fusese tânărul asistent universitar, acelaşi puşti care scosese 73 de puncte în ziua nunţii lui Nelson. Aruncă mingea departe, în privinţa asta Webb avea dreptate, dar lui Harry nu-i place balansul lui, loveşte prea din încheietură. Las’ să treacă câţiva ani peste şalele lui, pe toate o să le lovească strâmb. Pe Buddy Inglefinger îl cam săriseră din schemă în ultimul timp, juca golf ca o cizmă şi nevestelor nu le plăceau poamele cu care umbla. Ollie Fosnacht nu-i poate lua însă locul. Nu ştie decât să cânte la sintetizator, iar şleampăta de nevastă-sa îndrugă întruna verzi şi uscate.

— Mi-ar *plăcea* să mă amuze, zice Peggy, ridicându-şi glasul peste hohotele de râs, dar toate chestiunile pe care le calcă în picioare îmi par al naibii de serioase.

Pe neaşteptate îşi dă cu părerea şi Cindy Murkett:

— A fost preot într-o ţară comunistă; s-a obişnuit să adopte o atitudine fermă. Ce te supără, Peggy, dacă nu eşti catolică şi nici nu trebuie să-l asculţi?

Cuvintele ei îi reduc la tăcere pe ceilalţi, deoarece, în afară de cei doi Fosnacht, ştiu cu toţii că ea a fost catolică până să se mărite cu Webb. Peggy îşi dă acum seama cum stau lucrurile, dar, ca o viţea albă, tristă, care a pornit în galop într-o direcţie, nu mai poate da înapoi.

— Eşti catolică? o întreabă ea de-a dreptul.

Cindy îşi saltă bărbia, nu-i obişnuită să fie în centrul atenţiei, e copiliţa din gaşca lor.

— Am fost crescută în această credinţă, răspunde ea.

— Şi noră-mea, din câte am aflat, intervine Harry.

Îl amuză ideea că are o noră. O nouă mlădiţă a bunăstării lui. Şi speră să le abată atenţia. Nu-i place să vadă femeile păruindu-se, ar fi bucuros să-i distragă de la fetele astea. Cindy iese din piscină udă ca o poluţie nocturnă, iar Peggy s-a

purtat frumos şi şi-a pus-o cu el când era la pământ.

Dar manevra nu-i reuşeşte.

— Când m-am măritat cu un bărbat divorţat, îi explică Cindy calmă celeilalte, n-am mai putut primi împărtăşania. Dar câteodată mă mai duc la slujbă. Încă mai cred.

La aceste din urmă cuvinte, glasul i se îmblânzeşte, căci e gazdă, chiar dacă-i mai tânără.

— Şi iei anticoncepţionale? o întreabă Peggy.

Aţi dat-o în bară, alde Fosnacht! Harry e încântat; îi plăcea gaşca aşa cum era.

Cindy ezită. Poate să facă pe fetişcana şi să chicotească, evitând răspunsul la întrebare, sau poate adopta o atitudine demnă. Cu un surâs demn, abia schiţat, îi răspunde:

— Nu cred că te priveşte treaba asta.

— Şi nici pe Papă! Aici am vrut să ajung!

Peggy sună triumfătoare, dar până şi ea trebuie să simtă că-i pe cale să piardă bătălia. N-o să mai fie niciodată invitată aici.

Webb, gentleman ca întotdeauna, se caţără pe braţul fotoliului în care ameţita de Peggy şi-a declarat poziţia antipapală şi se apleacă scurt, doi centimetri, cât să-i spună doar invitatei:

— Din câte-nţeleg eu, Cindy vrea să spună că Ioan Paul abordează chestiunile doctrinare pentru confraţii săi catolici, transmiţându-le un mesaj de bunăvoinţă tuturor americanilor.

— În ceea ce mă priveşte, n-are decât să-şi ţină şi bunăvoinţa, şi doctrina pentru el, i-o întoarce Peggy, încercând zadarnic să-şi ţină gura.

Rabbit îşi aduce aminte că sfârcurile ei aveau consistenţa jeleurilor şi cât de trist i s-a părut atunci, cu zece ani în urmă, faptul că a ajuns să se frigă mişto după ce-a părăsit-o Ollie.

Cindy iese un pic la atac:

— Dar vede necazurile în care s-a băgat biserica de când cu al doilea consiliu ecumenic al Vaticanului. Preoţii…

— Biserica e la ananghie pentru că-i un monument ridicat în cinstea unei minciuni, condus de o şleahtă de şovini ramoliţi, care habar n-au de *nimic*. Îmi cer scuze, zice Peggy,

vorbesc prea mult.

— Păi, asta-i America, intervine Harry sărindu-i oarecum în ajutor, hai să ne-o spunem verde-n faţă. Azi i-am zis la revedere singurului prieten pe care l-am avut vreodată, lui Charlie Stavros.

— Ei, hai, Harry, face Janice, dar nimeni nu-i prinde ideea din zbor.

Bărbaţii ar fi trebuit să spună că *ei* sunt prietenii lui.

Webb Murkett se apleacă într-o parte, cu sprâncenele arcuite spre Ronnie şi Ollie.

— A văzut careva din voi în ziarul de azi unde şi-a cumpărat Nixon până la urmă casă în Manhattan? Chiar lângă David Rockefeller. Nu-s vreun mare admirator al şmecheraşului de Dick, dar trebuie să spun că felul în care l-au dat afară dintr-un imobil situat într-un mare oraş e o palmă dată Constituţiei.

— Dacă ar fi fost vreun cioroi tuciuriu, începe Ronnie, toate drepturile civile…

— Şi cum ţi-ar plăcea ţie, trebuie să se amestece şi Peggy Fosnacht, să-ţi percheziţioneze geanta o droaie de agenţi secreţi de fiecare dată când te-ntorci de la cumpărături?

Fotoliul pe care-i aşezată Peggy e pătrăţos, masiv, modern tapiţat cu o stofa de culoare deschisă şi groasă ca placa de furnir; se asortează cu un alt fotoliu şi o canapea lungă, aranjate în jurul unei măsuţe cu marginile tăbliei delimitate de cele patru picioare, numită măsuţă Parsons, cu tăblia din pătrate alternative de lemn închis şi deschis la culoare, cu fibre curbate, noduroase ca ale capetelor de crosă de golf. Întreaga adâncime a camerei pe care Webb a adăugat-o când a cumpărat împreună cu Cindy casa asta în cartierul rapid ce-a răsărit peste noapte în Brewer Heights e aproape neîncăpătoare cu piesele ei de mobilier alese astfel încât să se armonizeze între ele. Tapetul roşiatic are dungi verticale, ca şi faldurile draperiei ceva mai închise la culoare, iar reproducerile după acuarelele lui Wyeth{73} luminate de spoturile montate pe şină, deasupra lor, imită şi ele nuanţa lor, iar aceeaşi iluminare dezvăluie şi nişte mici scânteieri, ca

de mică de pe plajă, în arcurile îmbinate în eclisă ale tavanului tencuit brut. Când Harry dă din cap, scânteile astea din tavan îşi schimbă şi ele locul, răsărind val după val de argint ascuns.

— Zilele astea, la Rotary, zice el, am auzit o chestie amuzantă în care apărea şi Kissinger. Webb, nu cred că erai acolo. Cică erau cinci ţipi într-un avion ce urma să se prăbuşească – un preot, un hipiot, un poliţist, nu mai ştiu cine şi Henry Kissinger. Şi aveau doar patru paraşute.

— Şi la sfârşit hipiotul se întoarce către preot şi-i zice: „Stai liniştit, părinte. Cel mai deştept om din lume tocmai a sărit cu rucsacul meu", se bagă Ronnie. L-am auzit cu toţii. Apropo, mă întrebam cu Thel dacă ai văzut chestia asta.

Îi dă un decupaj dintr-un ziar, din articolul lui Ann Landers publicat în *Standard*, ziarul respectabil al Brewerului, nu *Vat*. Al doilea paragraf e subliniat frumos cu pixul.

— Citeşte cu voce tare, îi cere Ronnie.

Nu-i place să primească ordine de la un chelios asudat ca Harrison, când a venit la o întâlnire degajată şi plăcută la soţii Murkett, dar toţi ochii sunt aţintiţi asupra lui şi asta măcar le distrage atenţia de la Papă. Le explică, mai mult soţilor Fosnacht decât celorlalţi, căci soţii Murkett par să ştie deja care-i poanta:

— E o scrisoare primită de Ann Landers de la cineva. Primul paragraf preia o ştire despre un individ al cărui piton de casă l-a muşcat de burtă şi nu voia să-i mai dea drumul, iar când au sosit paramedicii a ţipat la ei să iasă din apartament dacă au de gând să-i facă vreun rău şarpelui.

Răsună câteva hohote scurte de râs, iar soţii Fosnacht, nedumeriţi, încearcă să râdă şi ei. Al doilea paragraf zice aşa:

> **Cealaltă ştire era despre un medic din Washington, D.C., care a omorât în bătaie o gâscă canadiană cu crosa de golf la gaura 16 a unui club. (Gâsca a gâgâit tocmai când el se pregătea să introducă mingea în gaură). Am tipărit aceste scrisori pentru a demonstra că adevărul bate**

ficţiunea.

După ce a citit articolul cu voce tare, le explică soţilor Fosnacht:

— Ăştia fac mişto de mine fiindcă astă-vară am auzit la radio ştirea despre incidentul ăsta şi, când am încercat să le vorbesc despre el la club, nu m-au ascultat, nimeni nu m-a crezut. Poftim, iată dovada că s-a întâmplat cu-adevărat.

— Băi, fraiere, nu *asta*-i poanta, îl contrazice Ronnie Harrison.

— Poanta, Harry, îi explică Thelma, e că s-a întâmplat cu *totul* altfel. Tu ai zis că tipul e din Baltimore, iar aici scrie că-i din Washington. Tu ai zis că mingea a lovit gâscă din greşeală şi că doctorul a eutanasiat-o.

— Îţi aminteşti, intervine Webb, „E vorba de-o crimă comisă din milă, sau de-o crimă odioasă?”. Am crezut c-o să mor de râs.

— Nu mi s-a părut atunci, pe moment, zice Harry, până la urmă încântat.

— Ann Landers consideră c-a *fost* o crimă odioasă, zice Thelma.

— Cui îi pasă? o întreabă Ronnie schimonosindu-se la faţă.

Tăietură a fost în mod clar ideea ei. Tot ea a făcut şi sublinierile cu pixul.

Janice ascultă totul cu privirea sticloasă, sumbră pe care o afişează când se abţiguieşte bine; ea şi Webb degustă de ceva timp un lichior irlandez nou importat numit Greensleeves.

— Păi, nu şi dacă gâscă a gâgâit, comentează ea.

— Nu-mi vine să cred că un gâgâit de gâscă poate deranja atât de mult o lovitură, îşi dă cu părerea Ollie Fosnacht.

Toţi jucătorii de golf de faţă îl asigură că o deranjează.

— Căcat, face el, în muzică, cea mai bună treabă o faci la două dimineaţa, prăjit cu droguri şi mangă, pe deasupra.

Referirea la muzică le reaminteşte tuturor că, pe fundal, boxele ascunse ale lui Webb difuzează muzică neîncetat; în clipa aceea, o melodie hawaiiană, la vibrafon.

— Poate că n-a fost o gâscă, zice Harry, poate a fost un

băiat scund de tot, cu pene, care-i cără sacul cu crose.

— Aia da muzică, ricanează Ronnie la observaţia lui Ollie. Hei, Webb, cum se face că n-aveţi strop de bere în casa asta?

— Avem bere, avem bere. Miller Lite şi Heineken. Ce să v-aduc?

Webb e un pic agitat, iar Rabbit se teme să nu se fâsâie petrecerea.

Îi e dor exact de cine nu şi-ar fi închipuit c-o să-i fie vreodată, de Buddy Inglefinger, şi încearcă să aducă în discuţie genul de subiect pe care l-ar propune Buddy dacă ar fi de faţă:

— Apropo de chestia cu gâştele moarte, spune el, zilele astea am citit în ziar că un antropolog sau aşa ceva susţine că circa un sfert din speciile de animale existente pe pământ vor dispărea până în anul 2000.

— O, *nu*, protestează Peggy Fosnacht cu voce tare, cutremurându-se atât de ostentativ, de-i tremură ca piftia grăsimea de pe braţe; poartă o rochie cu mâneci scurte, nepotrivită pentru acest anotimp. Nu-mi pomeni anul 2000, numai gândul la el mă bagă-n *sperieţi*.

Nimeni n-o întreabă de ce.

Într-un târziu, Rabbit se interesează:

— De ce? O să trăieşti bine mersi.

— Ba nu, nu-i adevărat, spune ea răspicat, căutând sămânţă de ceartă până şi din asta.

Roşeaţa dogoritoare pe care i-a stârnit-o lui Cindy disputa legată de Papă încă îi încălzeşte gâtul şi partea de sus a pieptului, care, împreună cu cruciuliţa de aur, este pe jumătate expus de cei doi nasturi sau galei neîncheiate ale rochiei în stil arăbesc, antebraţele subţiri îi par fragile, ca de copil, sub mânecile largi, iar sub poalele brodate, picioarele goale îi sunt încălţate doar cu nişte sandale aurii subţiri de tot. În zăpăceala creată de Webb, care le ia comanda la băuturi, şi de Janice, care se îndreaptă cu paşi nesiguri spre budă, Harry traversează camera şi se aşază pe un scaun cu spătar, lângă tânăra lor gazdă.

— Hei, spune el, eu zic că Papa-i un tip grozav. Ştie să se

folosească de televiziune.

Cindy îi răspunde clătinând brusc din cap, de parcă ar fi înţepat-o ceva:

— Nici mie nu-mi plac multe din chestiile pe care le spune, dar trebuie să tragă linia undeva. Asta-i treaba lui.

— E şi el speriat, îşi dă Rabbit cu părerea. Ca toţi ceilalţi.

Se uită la el cu ochii ei un pic oblici, de chinezoaică, aşa cum a descris-o Mim, perniţele de grăsime de sub pleoapele de jos dau impresia că are ochii mijiţi, de parcă ar fi încasat o chelfăneală sau ar suferi de alergie, aşa că îi sticlesc chiar şi atunci când e serioasă, cu pupilele dilatate în centrul acesta mai întunecos al camerei, departe de şirul de spoturi.

— Ah, nu pot să gândesc aşa ceva despre el, deşi, probabil, ai dreptate. Sunt încă plină de învăţăturile şcolii parohiale.

Inelul căprui din jurul pupilelor e o ciocolată delicioasă, fără scame sau flăcări.

— Webb e atât de blând, nu-mi forţează mâna niciodată. După ce s-a născut Betsey şi am căzut de acord că-i ajunge şi lui Webb de câţi copii a pus, nu m-am putut hotărî să folosesc diafragma, părea atât de periculoasă, iar el n-a vrut să trec pe pilule, după câte a citit despre ele, aşa că s-a oferit să-şi facă el o operaţie, ştii, din aia pentru care bărbaţii-s plătiţi să şi-o facă în India, cum îi zice, da, vasectomie. Decât să-l las să-şi facă chestia asta, Dumnezeu ştie cu ce urmări asupra psihicului său, într-o zi mi-a venit nuş' ce, m-am dus şi mi-am pus o diafragmă, încă nu ştiu dacă o bag cum trebuie, dar bietul Webb… Ştii că are încă cinci copii, cu nevestele dinainte, şi cu toţii aleargă într*una dup*ă banii lui. Niciuna din fiicele lui nu s-a căsătorit, deşi trăiesc în concubinaj, asta mi se pare de-a dreptul imoral, să-l sugă de bani în halul ăsta.

Harry află mai multe decât s-ar fi aşteptat. Încearcă să i se confeseze şi el:

— Janice şi-a cauterizat trompele anul trecut şi trebuie să recunosc că-i minunat să nu trebuiască să-ţi baţi capul cu asta, ţi-o pui când ai chef, ziua sau noaptea, fără creme sau alte tâmpenii. Totuşi, câteodată o apucă plânsul din senin. Din cauză că-i sterilă la patruzeci şi trei de ani.

— Dar, fireşte, Harry, şi eu aş plânge.

Cindy are buzele lungi şi, rujate, i se împreunează conştiente parcă de apropierea unei răbufniri, colţurile i se lasă în jos la sfârşitul propoziţiilor, chestie pe care el n-a observat-o până astă-seară.

— Dar tu eşti o copiliţă, îi spune el.

Cindy îl priveşte pieziş, cu înţelepciune, şi-i răspunde aproape dur:

— O s-ajung şi eu acolo, Harry. În aprilie fac treizeci de ani.

Douăzeci şi nouă, deci trebuie să fi avut douăzeci şi doi când a început s-o fută Webb; ce ţap şmecher. Îşi imaginează trupul ei bronzat, cu micile lui pante mătăsoase şi deluşoare de uşoară dolofăneală sub veşmântul lejer, din fibre aspre, cu spaţii umbroase pe unde poţi să-ţi bagi mâna, pentru ca trupul să poată respira în dogoarea deşertului, veşmânt ce se asortează cu sandalele aurii din picioare şi cu brăţările de la încheieturile ei mici şi rotunde ca ale unui copil, nebrăzdate de vene. Vehemenţa poftei trupeşti îl face să-şi simtă gura uscată. Se ridică să-şi aducă coniacul, dar îşi pierde echilibrul şi se loveşte cu genunchiul de fotoliul masiv, pătrăţos al lui Peggy Fosnacht. Ea nu şade în fotoliu, ci stă în picioare, pe cele două trepte de la ieşirea din living, cu sacoul în carouri, demodat şi decolorat cu care a venit pus pe umeri. Se uită la ei de sus în jos, ca o fiinţă superioară, neînţeleasă, care se vede alungată.

Ollie, totuşi, e aşezat la măsuţa Parsons, îl aşteaptă pe Webb, să aducă berea, şi nu-i pasă de retragerea neveste-sii. Ronnie Harrison, cu buzele umede de beat ce e, şi cu părul lung pieptănat peste chelie sculat într-o buclă, îl întreabă pe Ollie:

— Care mai e treaba cu muzica în ziua de azi? Am auzit c-ar fi trecut nebunia cu chitarele acum, că nu mai e rost de-o revoluţie.

— Acum la modă-i flautul, e ciudat. Nu numai fetele, dar şi băieţii, cei care vor să cânte jazz. O grămadă de cioroi. Zilele astea a venit la mine un cioroi care voia să-i cumpere fiică-sii

un flaut de platină cadou la împlinirea a op'şpe ani, cică citise că un franţuz ar avea unul. I-am spus „Omule, eşti nebun. Nici n-am idee cât ar putea costa aşa ceva". La care el: „Mă doare-n cur, omule", şi-mi arată un sul de bancnote, trebuie să fi avut vreo trei centimetri de bancnote de-o sută de dolari acolo. Cel puţin alea de la suprafaţă erau de-o sută.

Deocamdată nu se mai simte în stare s-o tatoneze pe Cindy; Harry se aşază greoi pe canapea şi li se alătură bărbaţilor.

— Ca şi crosele alea cu lama de aur de-acu câţiva ani. Măiculiţă, pun pariu că *lor* chiar le-a crescut valoarea.

Dar, ca şi Peggy, nu-i luat în seamă. Harrison i se bagă pe sub piele. Agenţii ăştia de asigurări: se pun pe treabă şi te freacă la icre până când ori urli, ori spui sigur şi semnezi o nouă poliţă de asigurare pe viaţă de cincizeci de mii.

Ronnie îl întreabă pe Ollie:

— Dar cum merg chestiile electronice? Am văzut la televizor un tip care avea vioară electrică. Aşa ceva trebuie să coste, nu glumă.

— Un purcoi de bani, răspunde Ollie, ridicându-şi recunoscător privirea când Webb îi pune un Heineken în faţă, pe un pătrat deschis la culoare de pe tăblie. Doar amplificatoarele înseamnă câteva mii, adaugă, încântat că poate să spună şi el ceva, să-l creadă lumea bogat.

Bietu' gogoman, după ce că cea mai mare parte a afacerii lui constă în vânzarea de discuri vechi de treisprezece ani, mai încearcă să-i şi impresioneze. Cum îi zicea Nelson? Muzică de acadele. Nelson se apucase serios de chitară, de cea pe care o salvase Harry din incendiu şi apoi de cea pe care i-au cumpărat-o, cu faţă sidefată, dar din camera lui n-au mai răsunat acorduri în timpul liber, din momentul în care şi-a luat permisul de conducere.

Ronnie şi-a înclinat capul să-i frece ridichea dintr-un unghi diferit.

— Ştii că lucrez la Schuylkill Mutual, la relaţiile cu clienţii, iar deunăzi îmi zice şefu': „Ron, anul trecut ne-ai costat opt mii şapte sute". Nu-i vorba de salariu, ci de beneficii. Pensia, asigurarea de sănătate, rata de participare. Voi cum sunteţi

organizaţi? Dacă în ziua de azi n-ai asigurare şi pensie finanţată de patron, ai încurcat-o. Oamenii se aşteaptă la aşa ceva şi, fără asta, nici măcar nu se apucă de treabă.

— Păi, într-un fel, sunt propriul meu patron. Eu şi partenerii mei…

— Dar cum stai cu pensia privată? Trebuie să aveţi o pensie privată.

— Încercăm să nu ne complicăm. Când am început…

— Glumeşti, Ollie. Îţi furi singur căciula. Schuylkill Mutual oferă un contract a-ntâia la fondul de pensii private şi te-am putea băga şi pe tine, de fapt, chiar te sfătuim să te bagi, pe spezele companiei, astfel încât niciun cent să nu iasă din propriul tău buzunar, ci din buzunarul companiei, iar asta înseamnă cu atât mai puţin la impozitul perceput de stat. Bieţii fraieri care-şi suportă singuri prima de asigurare, fără niciun ajutor din partea companiei, trăiesc în epoca de piatră. Nu-i nimic dubios în aranjamentul ăsta, noi nu facem decât să aplicăm legile pe care le-a emis guvernul. Iar el chiar *vrea* ca poporul să profite, astfel creşte produsul intern brut. Ştii ce vreau să zic cu pensia privată, nu-i aşa? Pari cam nedumerit.

— E o chestie ca asigurările sociale.

— De-o mie de ori mai bine. Asigurările sociale nu fac decât să te jecmănească ca să aibă de profitat pleşcarii. Nu mai pupi niciun cent din ce bagi acolo. În sistemul de pensii private, până la şapte mii cinci sute nu se percepe impozit anual; tu doar îi pui deoparte cu ajutorul nostru. De regulă sfatul nostru este… depinde de circumstanţe… câte persoane ai în întreţinere?

— Două, dacă o pui la socoteală şi pe nevastă-mea. Fiul meu, Billy, a terminat colegiul şi acum se specializează în stomatologie în Massachusetts.

Ronnie fluieră.

— Băi, tată, ce deştept ai fost. Că te-ai oprit la o singură progenitură. Eu m-am înhămat la trei şi abia în ultimii ani am simţit că ies la liman. Băiatul cel mare, Alex, s-a îndreptat spre electronică, dar cel mijlociu, Georgie, a avut de la început nevoie de şcoli speciale. Suferă de dislexie. Habar n-am avut

că există aşa ceva, dar te asigur că acum ştiu totul pe tema asta. Nu înţelegea absolut nimic din niciun text şi nu-ţi dădeai seama de treaba asta din felul cum discuta cu tine. Dădea din gură mai bine decât mine, în mod clar, dar nu poate să şi vizualizeze. Vrea să fie artist, Dumnezeule mare. Din chestia asta nu ies bani, Ollie, ştii asta mai bine decât mine. Însă, chiar şi cu un singur copil, nu vrei să-ţi moară de foame dacă vă duceţi pe neaşteptate tu sau buna doamnă aci de faţă. În ziua de azi, orice om care n-are o asigurare pe viaţă de cel puţin o sută-o sută cincizeci de mii de dolari pur şi simplu nu-i realist. O simplă înmormântare costă patru-cinci mii.

— Mda, păi…

— Hai să revenim un pic la pensia privată. De regulă, recomandăm un raport patruzeci-şaizeci, reţinem patruzeci la sută din cei şapte mii cinci sute de dolari ca asigurare pe viaţă, care, în general, înseamnă o poliţă în valoare de aproape o sută de mii, asta, evident, dacă treci examenul medical. Fumezi?

— Din când în când.

— Ă-ă. Păi, hai să-ţi dau numele unui doctor care eliberează nişte certificate medicale care mulţumesc pe toată lumea.

— Cred că nevastă-mea vrea să plece, zice Ollie.

— Glumeşti, Foster.

— Fosnacht.

— Glumeşti. E sâmbătă seara, omule. Ce, vă duceţi la vreun concert în seara asta?

— Nu, nevastă-mea… trebuie să se ducă la o întâlnire antinucleară mâine-dimineaţă la nu ştiu care biserică universalistă.

— Atunci, nu mă mir că s-a luat de Papă. Aud că Vaticanul şi Three-Mile Island sunt mână-n mână, întreabă-l pe prietenul Harry aci de faţă. Ollie, iată cartea mea de vizită. Poţi să-mi dai una de-a ta?

— Ăăă…

— Nu-i nimic. Ştiu de unde să te iau. De pe lângă cinematograful cu măciuci în buci. Trec pe la tine. Fără mişto,

îţi datorezi ţie însuţi să afli câteva din condiţiile astea ca lumea. Oamenii zic întruna că economia-i la pământ, dar din punctul meu de vedere nu-i deloc la pământ, ci înfloritoare. Oamenii ne imploră să-i protejăm.

— Haide, Ron. Ollie vrea să plece, intervine Harry.

— Păi, eu nu tocmai, dar Peggy…

— Du-te. Mergi sănătos, omule.

Ronnie se ridică şi-l binecuvântează cu un gest plin de neîndemânare.

— Tumneseu să pinecuvânteze Ameri-ca, rosteşte domol, cu un accent străin îngroşat, cu glas tare, astfel încât Peggy, care stă de vorbă cu soţii Murkett, încercând să dreagă busuiocul, îi întoarce spatele.

Şi ea a fost colegă de liceu cu Ronnie şi ştie ce jigodie nesuferită e.

— Doamne, Ronnie, îi spune Rabbit după plecarea soţilor Fosnacht, l-ai aburit rău de tot.

— Ei, na, răspunde Ronnie. Am vrut să văd până unde pune botul.

— Nici eu nu prea mă omor după el, îi mărturiseşte Harry. O tratează pe biata Peggy ca pe un gunoi.

Janice, care se consultă cu Thelma Harrison într-o chestiune, Dumnezeu ştie care, probabil în legătură cu leprele lor de copii, îi aude replica, se întoarce şi-i spune lui Ronnie:

— Harry i-a tras-o cu ani în urmă, de-aia nu-i place de Ollie.

Nimic nu se compară cu un pic de pileală când e vorba să deschizi vechile răni.

Ronnie izbucneşte anume în râs, să le atragă atenţia, şi-l bate pe Harry pe genunchi.

— Ţi-ai tras-o cu balabusta aia zbanghie?

Rabbit revede cu ochii minţii oul masiv de sticlă, cu lacrima de aer din mijloc, din livingul bunicii Springer, se imaginează cu greutatea lui şlefuită în mână, turtindu-i lui Janice mutra încăpăţânată, de tută, iar apoi pivotând să facă ţăndări, dintr-o singură mişcare abilă, devla roz a lui Harrison.

— La vremea aia mi s-a părut o idee bună, recunoaşte el

descrucişându-şi picioarele şi întinzându-şi-le, pregătindu-se de-o noapte albă.

După plecarea soţilor Fosnacht toată lumea răsuflă uşurată. Cindy chicoteşte întorcându-se către Webb, se agaţă o clipă de puloverul lui gri aspru în rochia ei arăbească, lejeră, par o pereche de îndrăgostiţi dintr-o reclamă la vacanţele în străinătate.

— Pe vremea aia Janice fugise de-acasă cu grecoteiul ăsta scârbos, mare meşter la vorbe, Charlie Stavros, se justifică Harry oricui ar fi dispus să-l asculte.

— Bine, bine, zice Ronnie, nu-i nevoie să ne povesteşti. Am auzit cu toţii povestea, e antică şi de demult.

— În schimb nu-i antic şi de demult, băi, scârbă chelioasă, faptul că azi a trebuit să-mi iau rămas-bun de la Charlie, fiindcă Janice şi maică-sa l-au pus pe liber de la Springer Motors.

— Aşa-i place lui Harry să creadă, îl contrazice Janice, dar la fel de mult şi-a dorit şi Charlie mişcarea asta.

Ronnie nu-i chiar aşa de varză încât să nu priceapă care-i treaba. Se răsuceşte şi se uită la Janice cu o privire lungă care, din unghiul lui Harry, se reduce mai mult la nişte gene albe zbârlite.

— Ţi-ai concediat iubitul? o întreabă el.

Harry toarnă gaz pe foc:

— Şi asta numai pentru ca nătântocul de fiu-meu, care nici măcar n-o să-şi termine studiile, deşi mai are doar un an de facultate, să ocupe postul acesta pentru care nu-i mai calificat decât, decât…

— Decât a fost Harry, îi termină Janice fraza – pe vremuri nu s-ar fi obrăznicit aşa, cu una-cu două – şi chicoteşte.

Lui Harry îi vine să râdă, chiar înaintea lui Ronnie. Pula nu-i singura chestie bâtă la Harrison ăsta.

— Iată ce-mi place, zice Webb Murkett cu glasul lui răguşit, de deasupra lor. Prietenii vechi.

Stă în picioare împreună cu Cindy, le prezidează cercul în timp ce se apropie miezul nopţii.

— Cu ce să vă mai servesc? Mai vreţi nişte bere? Ce ziceţi

de-o tărie cu sifon? Scotch? Un whisky irlandez? Sau preferaţi unul canadian cu 7Up?

Ţâţele lui Cindy împung caftanul sau burnuzul ăla, sau cum i-o zice, ca vârful unui cort. Tăcerea deşertului. Luna nouă. Pregăteşti cămila de culcare.

— Ehhh-ei, expiră Webb cu atâta plăcere, de zici că simte efectul Greensleeves-ului băut, şi ce părere ne-am făcut despre alde Fosnacht?

— N-au faţă, zice Thelma.

Harry tresare la auzul glasului ei, a fost atât de tăcută până acum. Dacă închizi ochii şi faci pe orbul, Thelma are glasul cel mai plăcut. Se simte melancolic şi moleşit acum, că invazia din lumea penibilă din afara lui Flying Eagle a fost respinsă.

— Ollie e un tembel de când îl ştiu, spune el, dar ea nu era chiar aşa o caţă. Nu-i aşa, Janice?

Janice e precaută, îşi apără vechea prietenă.

— Dintotdeauna a avut tendinţa să fie caţă, zice ea. Peggy niciodată nu s-a considerat o femeie atrăgătoare, de-aici i s-a tras.

— Şi tu te-ai considerat, ai? o acuză Harry.

Ea se holbează la el, n-a priceput ce vrea, are faţa umezită de parcă s-ar fi dat cu un pulverizator fin.

— Fireşte că s-a considerat, intervine Webb galant, Jan e foarte atrăgătoare, cel puţin aşa ni se pare nouă, tomnaticilor de faţă.

Îi ocoleşte fotoliul şi îşi lasă mâinile pe umerii ei, aproape de gât, aşa că aceştia i se încovoaie un pic.

— A fost mult mai amabilă la plecare, cât a stat de vorbă cu mine şi cu Webb. A zis că uneori se mai lasă dusă de val.

— Îmi închipui că Harry şi Janice se văd cu ei destul de des, spune Ronnie. Mai vreau o bere, dacă tot eşti în picioare, Webb.

— Dimpotrivă. Prietenul cel mai bun al lui Nelson e nasolul ăla de Billy, băiatul lor, de-aia au fost invitaţi la nuntă. Webb, poţi s-aduci două?

Thelma îl întreabă pe Harry, coborându-şi tonul special pentru el:

— *Ce* mai face Nelson? Ai veşti de la tânărul însurăţei?

— Am primit o vedere. Janice a vorbit cu ei de câteva ori la telefon. Are impresia că se plictisesc.

— N-am nicio impresie, Harry, îl întrerupe Janice. *El* mi-a spus că se plictisesc.

— Dacă te fuţi pe rupte înainte de căsătorie, îmi închipui că-n luna de miere mori de plictiseală, sugerează Ronnie. Mersi, Webb.

— A zis că-i destul de rece în casă, spune Janice.

— I-o fi fost lene să care lemne din stiva de-afară, zice Harry. Mda, mersi.

Fâssssâitul cutiei deschise nu este nici pe departe la fel de satisfăcător de când i-au ataşat gaica aia de metal, de protecţie, să nu se înece idioţii.

— Harry, ne-a zis că toată ziua arde focul în sobă.

— Arde toate lemnele ca să aibă altcineva de tăiat buşteni. E băieţelul lu' mămica.

Thelma, sătulă, probabil, de tonul soţilor Angstrom, ridică glasul şi se lasă mult pe spate, expunându-le un gât surprinzător de lung, cu piele gălbejită.

— Apropo de frig, Webb. La iarnă pleci undeva cu Cindy?

De obicei se duc pe-o insulă din Caraibe. Într-un rând, cu ani în urmă, şi soţii Harrison s-au dus cu ei. Harry şi Janice n-au fost niciodată.

Webb se învârte în spatele Thelmei, aducându-i cuiva o tărie diluată cu sifon.

— Am discutat despre asta, îi răspunde.

Prin ceaţa berii băute după coniac, lui Harry i se pare că detectează o conspiraţie încântătoare între gâtul ei dat pe spate şi glasul lui Webb, arcuit şi scăzut. Prieteni vechi, îşi zice el. Se îmbină ca piesele de puzzle. Webb se apleacă şi se întinde peste umărul ei să-i pună în faţă, pe un pătrat întunecos, un pahar înalt cu un amestec slab de scotch cu sifon.

— Aş vrea să mă duc, continuă el, undeva unde au un teren de golf. Poţi să obţii un preţ ca lumea dacă studiezi toate ofertele.

— Hai să mergem cu toţii, le propune Harry. Puştiul preia conducerea salonului de luni, aşa că hai să ne cărăm naibii de-aici.

— Harry, intervine Janice, nu preia nicio conducere a salonului, vorbeşti aiurea. Webb şi Ronnie sunt şocaţi să te-audă vorbind aşa despre propriul tău fiu.

— Nu-s şocaţi. Şi copiii *lor* le mănâncă ficaţii. Vreau să merg în Caraibe, să joc golf la iarnă. Hai să evadăm puţin. Să-l rugăm pe Buddy Inglefinger să fie al patrulea. Urăsc iarna de prin părţile noastre – n-avem deloc zăpadă, nu poţi să patinezi, sunt câteva luni de curată plictiseală şi frig. Când eram puşti, întotdeauna era zăpadă, ce s-o fi întâmplat de nu mai ninge?

— Am avut o tonă de zăpadă în ’78, îşi aminteşte Webb.

— Harry, poate ar fi timpul să mergem acasă, îi spune Janice.

Gura i s-a transformat într-o fantă, fruntea îi este lucioasă sub breton.

— Nu vreau acasă. Vreau în Caraibe. Dar, mai întâi, vreau la baie. La baie, acasă, în Caraibe, în ordinea asta.

Se întreabă dacă o nevastă ca ea mai şi moare de moarte bună. Brunetele astea cu păr sârmos – niciodată, uită-te la măsa, tot ea e la cârmă. L-a îngropat pe bietul Fred şi nici c-a mai privit în urmă.

— Harry, îl previne Cindy, Webb tocmai a observat că toaleta de la parter e înfundată. Pesemne că cineva a folosit prea multă hârtie igienică.

— Peggy Gring, ea a fost, zice Harry, ridicându-se şi întrebându-se de ce-i curbată mocheta care acoperă duşumeaua din perete în perete, de-arată ca puntea unui vapor care se dezmembrează. Întâi se ia de Papă, iar apoi îşi bate joc de instalaţia sanitară.

— Foloseşte-o pe cea din dormitorul nostru, îl invită Webb. În capătul scărilor, ia-o la stânga, dincolo de cele două debarale cu uşi furniruite.

— … ştergându-şi lacrimile… apucă Rabbit s-o audă pe Thelma Harrison spunând sec în timp ce iese.

Urcă cele două trepte mochetate cu capul plutindu-i cu mult deasupra picioarelor. Apoi merge pe un hol şi urcă scările cu o mochetă de altă culoare, un gri-galbui murdar, e mai uzată, e în partea mai veche a casei. Etajul din casa altcuiva are întotdeauna o tăcere aparte. Nopţi obositoare, un cuplu ce-şi murmură sieşi ce are de spus. Glasurile de dedesubt se sting. S-o ia la stânga, îi spusese Webb. Uşi furniruite. Se opreşte şi se uită înăuntru pe furiş. Haine de damă, dungi de toate culorile, mirosind a Cindy. Doboar-o în nisipul de-acolo, cine ştie, îi pomeneşte deja de diafragma ei. Găseşte baia. Toate becurile sunt aprinse. Ce risipă de energie! Marele vapor care-i America se scufundă cu toate luminile aprinse la bord. Baia asta e mai mică decât cea de la parter şi mai închisă la culoare, faianţa, tapetul, covoraşul miţos, prosoapele şi vasele de toaletă sunt toate maro, cu o tentă portocalie, îşi descheie prohabul şi, cu un jet de uşurare radioasă, umple unul din vasele strălucitoare din baie cu aur. Băşicile i se înmulţesc ca monedele. A scos monedele Krugerrand din sertarul noptierei şi s-a dus împreună cu Janice în centru, la Brewer Trust, şi le-a adăpostit în cilindrii lor micuţi ca toaletele albastre din căsuţele pentru păpuşi, în cutia lor de valori solidă, lunguiaţă, iar apoi au sărbătorit evenimentul, au ciocnit un pahar la prânzul de la Crêpe House înainte ca el să se întoarcă la salon. Fiindcă n-a fost niciodată circumcis, are tendinţa să reţină doi-trei stropi şi îşi tamponează vârful cu o bucată de hârtie igienică galbenă ca lămâia, simplă, benzile desenate erau doar pentru amuzamentul oaspeţilor. Oare despre cine zicea Thelma că-şi ştergea lacrimile? Licărirea fulgerătoare a gâtului ei lung palid, musculos, cu muşchii sternocleidomastoidieni bine dezvoltaţi, o fi având ea ceva cu care-l ţine legat pe Harrison. Poate a vrut să spună că Peggy a înfundat toaleta cu hârtia igienică cu care şi-a şters lacrimile. Ochii lui Cindy avuseseră un licăr, era prea timidă să-i placă să se încontreze cu amărâta aia de Peggy, în schimb lui i-a pomenit despre diafragma ei, Doamne sfinte, invitându-l să se gândească la ea, la ghiocul ei dulce, roşu, întunecos, oare asta să fi vrut? *O s-ajung şi eu*

acolo, Harry, cu glasul ei mai înţelept şi mai gutural decât şi-l amintea, cu ochii umflaţi, sexy când pleoapele inferioare ale femeilor par pline, uşor bombate, ca păhăruţele de ou, aşa arătau pleoapele fiicei lui, a observat el în ziua aceea. Pretutindeni în jur sunt suprafeţe care au văzut-o pe Cindy goală-puşcă. Harry îşi priveşte chipul în oglinda asta mai puţin orbitoare, cu tuburi fluorescente de fiecare parte a ei, iar buzele îi par mai puţin vineţii, se trezeşte din beţie pentru drumul cu maşina spre casă. Ah, dar încă-i sunt albastre spaţiile din ochii lui, ce-i înconjoară punctuleţul negru prin care i se arată lumea, un albastru cu alb şi gri amestecat din chiciura străbunilor, acei blonzi musculoşi care purtau coifuri cu coarne şi făceau harcea-parcea cu ghioagele lor mamuţii păroşi şi pe finlandezii cu ochii oblici în mijlocul zăpezilor atât de pure şi de întinse, încât albeaţa lor strălucitoare ar fi rănit nişte ochi mai închişi la culoare. Prin ochi şi păr şi piele, morţii trăiesc în noi, deşi creierele li s-au preschimbat în ţărână, iar orbitele, în găuri. Pupilele i se dilată în timp ce se apleacă mai aproape de oglindă, făcând o umbră, încercând să vadă dacă, într-adevăr, există un suflet. Credea că asta vor să găsească oftalmologii când îţi lipesc de ochi micul periscop fierbinte al lanternei. Nu i-au spus niciodată ce văd. Nu vede nimic în afară de culoarea lor neagră, sunt confuzi, deoarece îmbătrânesc.

Se spală pe mâini. Robinetul e marca Lavomaster, cu o singură manetă, la capătul căreia se află o bilă care aduce cu un nas de clovn sau cu un coş baban, nu-şi aminteşte niciodată în ce parte-i apa caldă şi în care apa rece, ce cusur or fi avut vechile baterii cu două robinete, care indicau clar C şi R? Chiuveta e, totuşi, ca lumea, cu un prag larg, cu mai multe striuri făcute să ţină săpunul în loc, poliţele astea pe care le au majoritatea lavoarelor azi nu ţin nimic locului, sunt o imitaţie de marmură ieftină, îşi închipuie că, dacă lucrezi în industria acoperişurilor, îi cunoşti pe furnizorii de instalaţii sanitare care încă îţi pot livra marfă adevărată, deşi nu-i cererea mare pe piaţă. Săpunul de lavandă curbat pe care-l ţine în mână trebuie să-şi fi pierdut inscripţia stanţată făcând

clăbuci pe pielea bronzată a lui Cindy, spumegând între picioarele ei, părul ei trebuie să fie negru ca smoala acolo jos, cel puţin aşa-i sunt sprâncenele: trebuie să te uiţi la sprâncenele unei femei, nu la părul de pe cap, ca să-i ghiceşti culoarea păsăricii. Baia asta nu-i curăţată lună ca baia de jos pentru oaspeţi, cu un număr din *Popular Mechanics* în coşuleţul împletit de lângă toaletă, prosoapele atârnate strâmb pe suporturile de plastic, un pic umede, soţii Murkett au făcut duş doar cu câteva ore înainte, pentru petrecerea asta. Lui Harry îi dă prin cap să cerceteze şi dulăpiorul din baia asta, aşa cum a făcut cu celălalt, dar, gândindu-se la amprente, îi observă marginea cromată şi se abţine. Nici nu-şi şterge mâinile, de frică să nu atingă prosopul pe care l-a folosit Webb. I-a văzut trupul longilin, gălbejit, în vestiarul de la Flying Eagle. Omul are aluniţe pe toată spinarea şi pe umeri, probabil că nu-s contagioase, şi totuşi…

Nu se poate întoarce jos cu mâinile ude. Căcatul ăla de Harrison l-ar lua la mişto. *Ţi-a rămas mujdeiul pe mâini, Labagiule.* Rabbit rămâne un moment pe hol, ascultă cum se înteţeşte larma, o trăncăneală ininteligibilă de glasuri vesele şi în absenţa lui, cele ale femeilor răsună cel mai clar, au un fel de vibraţie ca a melodiei pe care-o auzi câteodată la un motor dereglat, care merge în gol, un cântec atât de distinct, că te aştepţi să-i auzi cuvintele. Holul de aici nu-i mochetat cu galben-gri, ci în culoarea prunei brumării, şi porneşte pe urmele acestei culori până în pragul dormitorului conjugal al soţilor Murkett. Aici i se întâmplă. Harry simte un gol în stomac, simte că-l ia cu leşin, când se gândeşte ce norocos e ramolitul ăsta de Webb. Patul are salteaua joasă, în stil modern, e un soi de tavă cu margini de lemn roşcat, iar cuvertura a fost trasă mai curând în grabă decât să fie aranjată cum trebuie. Oare tocmai se consumase una mică? Chiar înainte de duşul dinaintea petrecerii, de au rămas prosoapele din baie umede? În aer, deasupra patului scund, vede cu ochii minţii imaginea ei, degetele ei umede şi perfecte de la picioare, degeţelele numai bune de supt ale căror urme le-a pândit de-atâtea ori pe dalele de la Flying Eagle, aici le saltă

în sus să-şi desfacă pizda, picăţelele lor se amestecă cu aluniţele de pe spinarea lui Webb. Îl doare, nu-i *drept* ca Webb să fie atât de norocos, nu numai să aibă o soţie tânără, dar să şi ducă lipsă de-o coană mare ca madam Springer perete-n perete. Oare unde or fi stând copiii soţilor Murkett? Harry întoarce capul şi vede o uşă albă închisă la celălalt capăt al mochetei de culoarea prunei. Acolo-s. Dorm. E-n siguranţă. Mocheta îi înăbuşă paşii în timp ce, tăcut ca o stafie, urmează culoarea până-n dormitor. Un spaţiu cavernos, interzis. Prezenţa unei siluete întunecate îi face inima să-i sară din piept: îl pândeşte un bărbat în pantaloni albaştri de costum şi cămaşă albă şifonată, cu manşetele suflecate şi cu nodul de la cravată slăbit, care pare supraponderal şi periculos. Dumnezeule mare. E chiar el, imaginea lui reflectată într-o oglindă imensă, aşezată între două scrinuri asortate, din lemn înălbit de zici că are textura pudrată. Oglinda e cu faţa spre piciorul patului. Hei. Ia te uită la ăştia doi! N-a fost doar imaginaţia lui. Chiar şi-o trag în faţa oglinzii. Lui Harry rareori i se-ntâmplă să se vadă din cap până-n picioare în afară de împrejurarea când îşi cumpără un costum de la Kroll's sau de la croitoraşul de pe Pine Street. Chiar şi acolo, stai aproape de cele trei oglinzi de pe pereţii cabinei de probă şi nu ai senzaţia asta de spaţiu imens în jur, aşa că acum face cunoştinţă cu el însuşi cel din partea cealaltă a camerei. Arată neîngrijit şi are o mutră de infractor, de spărgător prea grăsan pentru meseria asta.

Dublată în oglindă, camera calmă păstrează puţine urme din căldura vie a soţilor Murkett. Nu tu o piesă de lenjerie intimă dantelată, aruncată vraişte, mirosind a pizda lui Cindy. Draperiile sunt dintr-un material plin, roşu, în dungi, ca pantalonii în vânt ai unui clovn gigantic, şi au şi storuri din alea care umbresc camera, de-o tot bate la cap pe Janice să-şi ia şi ei; acum, că frunzişul rărit lasă să treacă atâta lumină printre ramurile fagului şi-i cade drept în faţă la şapte dimineaţa, câştigă aproape cincizeci de mii pe an şi halal ce trai are, el şi Janice n-o să se organizeze niciodată. Fereastra cea mai îndepărtată, cu storul tras ca pentru un pui de somn,

o fi dând spre piscină şi spre perdeaua de copaci pe care în cartierul ăsta o au cu toţii între case, dar Harry nu vrea să pătrundă atât de adânc în cameră, deja trădează ospitalitatea cu care a fost primit. Mâinile i s-au uscat, ar trebui să coboare. Stă lângă unul din colţurile patului, cu rama de la salteaua lui mai jos de genunchi, cu cuvertura satinată, de culoarea piersicii întinsă în grabă, iar el, mânat de instinct, amintinduşi de prezervativele pe care le ţinea într-un spaţiu asemănător, păşeşte spre noptiera din lemn de arţar şi-i trage sertăraşul cât poate de încetişor. Oricum era deschis vreo doi-trei centimetri. Nici urmă de diafragmă, o fi în baie. Un pix, o cutie de medicamente fără etichetă, nişte cutii de chibrituri, câteva reţete împrăştiate, un carneţel cu emblema companiei de acoperişuri şi un număr de telefon mâzgălit în diagonală, o unghieră, nişte agrafe de birou şi nişte suporturi pentru mingea de golf şi… bătăile inimii lui acoperă murmurul petrecerii de jos. În partea din spate a sertarului sunt dosite câteva poze Polaroid la minut, cu spatele negru. SX-70-ul cu care se împăuna Webb. Harry ridică grijuliu micul teanc, îl întoarce pe dos şi studiază fotografiile una câte una. Futu-i. Ar fi trebuit să-şi aducă ochelarii de citit, sunt la parter, în buzunarul hainei, trebuie să termine odată cu poveştile astea, cum că n-are nevoie de ei.

Prima fotografic, făcută în camera asta, pe cuvertura satinată, o înfăţişează pe Cindy goală, întinsă pe spate, cu picioarele răscrăcărate. Are părul pubian şi mai negru decât şi l-a imaginat, iar din unghiul ăsta are forma unui T, cu liniuţa din partea dreaptă a T-ului îndoită peste o roşeaţă ca o rosătură, partea de jos a curului ei nebronzat formând câte o pată mică, deschisă la culoare, de-o parte şi de alta. Apropie fotografia lucioasă de veioza de pe noptieră; îi lăcrimează ochii, căci se sforţează să nu piardă nimic, nicio adâncitură, niciun fir de păr. Chipul lui Cindy, pierdut în spatele sânilor care atârnă în părţi mai mult decât ar fi sperat Harry, zâmbeşte cu o indulgenţă stingheră spre aparatul de fotografiat. Are bărbia dublă, fiindcă se uită în jos într-un unghi atât de ascuţit. Picioarele îi par enorme. În poza

următoare, s-a întors pe partea cealaltă, lăsând să se vadă o pereche de buci relaxate, alb-rozalii, din crăpătura lor se iţeşte o gaură ca un ochi holbat. Următoarele două fotografii au fost făcute de altcineva, Webb cel deşirat şi jenat stă aşa cum Harry l-a văzut de multe ori după duş, însă fără erecţia pe care şi-o provoacă manual. N-are cine ştie ce erecţie, e sculată cam cât limba care arată ora zece, nici măcar zece, ci mai curând nouă şi un pic, da' nici nu te-aştepţi de la un tip sărit de cincizeci de ani să ajungă la douăşpe fix, la treaba asta-s buni adolescenţii plini de coşuri: Rabbit la paisprezece ani, în ora de ştiinţe sociale, un petic de soare, umbra subraţului lui Lotty Bingaman când ridica mâna ţinând un creion, acea dulce presiune a ţesăturii şi fermoarului lipit de sângele adunat jos. Webb are oarece lungime, dar nu cine ştie ce grosime la rădăcină; totuşi, iată-l, pus pe şotii chiar şi cu burdihanul ăla şi cu picioarele slăbănoage, noduroase, şi cu expresia lui nonşalantă, fără un fir de păr nelalocul lui pe chica lui ondulată. Următoarele fotografii au fost mai mult experimente, făcute la lumina zilei, storurile trebuie să fi fost toate ridicate, sfidând lumina de-afară: forme şi bucăţi de trup asudate, îmbârligate şi cu o tentă violacee din cauza subexpunerii. Harry recunoaşte într-o umflătură obrazul lui Cindy, apoi puzzle-ul se recombină, ea i-o ia în gură, coceanul ăla purpuriu e cariciul lui ţintuit între buzele ei întinse, iar prim-planul pufos e părul de pe pieptul lui Webb, în timp ce face poza. În următoarea, unghiul şi lumina sunt mai bune, iar imaginea e perfect focalizată pe genele negre ale unui ochi. Dincolo de vârful bronzat, lucios al nasului ei, degetele mlădii, cu încheieturile albăstrii, cu unghii scurte, ţin în frâu socoteala vânoasă, îşi ţine degetul mic în sus, de parcă ar cânta la flaut. Ce zicea Ollie despre flaute? La următoarea poză, Webb a avut ideea să se folosească de oglindă; stă într-o parte, cu camera drept unde-ar trebui să-i fie faţa, iar feţişoara scumpă a lui Cindy e înfiptă, îngenunchează în pielea goală, la scula lui de ora zece. Are profilul cam, iar sfârcurile lungi i s-au întărit. Şmecheriile bătrânului ticălos au excitat-o pe târfuliţă. Capul îi pare însă atât de mic, rotund şi viteaz, înfipt

ca un mâr copt în cariciul lui. Harry vrea ca în următoarea poză să vadă sperma întinsă ca pasta de dinţi pe toată faţa ei, ca în filmele porno, dar Webb a întors-o pe dos şi i-o trage pe la spate, cariciul i-a dispărut în curba alb-rozalie a curului ei, iar cu mâna liberă o ţine ferm, cu degetul mare vârât acolo unde ar trebui să-i fie găoaza. Ţâţele ei ca nişte pere atârnă grele, iar picioarele ei par groase alături de-ale lui Webb. O să ajungă şi ea acolo. O să se-ngraşe. O să se urâţească. Se uită în oglindă şi râde. Probabil că, fiindu-i greu să-şi ţină echilibrul în timp ce Webb mânuia aparatul de fotografiat, Cindy a izbucnit chiar atunci într-un râs roşu, cu gura până la urechi, ca o fată dintr-un poster, cu cariciul lui galben vârât în ea pe la spate. Lumina din cameră trebuie să fi scăzut pe înserat, deoarece pielea ambilor soţi pare aurie, iar mobilierul reflectat în oglindă abia se distinge într-o umbră albăstrie, de parcă ar fi sub apă. Asta-i ultima poză; erau opt, iar un aparat ca acesta face zece. Cu câtva timp în urmă, *Consumer Reports* a scris destul de mult despre SX-70 Land Camera, dar n-a explicat ce înseamnă sigla SX. Acum Harry ştie. Simte că-l ustură ochii.

Hărmălaia de jos se mai potoleşte, probabil aşteaptă să audă un semn de viaţă de sus, întrebându-se ce s-o fi întâmplat cu el. Strecoară fotografiile Polaroid înapoi în sertar, cu faţa în jos şi dosul negru în sus, şi încearcă să închidă sertarul lăsându-l crăpat vreo doi-trei centimetri, cum l-a găsit. Altfel, camera e neatinsă, oglinda îi va şterge instantaneu imaginea. Singurul indiciu care mai rămâne este erecţia imensă, dureroasă, pe care şi-a provocat-o. Nu poate să coboare în halul ăsta; încearcă să dea uitării gura ei deschisă, ce râde când se vede futută, cine-ar fi crezut că scumpa de Cindy ar putea fi atât de obscenă? Îţi trebuie ceva experienţă să-ţi dai seama că ceilalţi băieţi sunt exact ca tine, la fel de porcoşi, apoi, îţi trebuie mai mult de-o viaţă să te obişnuieşti cu gândul că şi fetele pot ţine pasul cu ei. Rabbit încearcă să alunge râsul acela, dar nu are niciun spor. Încearcă să înlocuiască ceea ce tocmai a văzut cu celelalte secrete ale lui. Cu fiică-sa. Cu aurul. Cu fiu-său, care mâine vine din Pocono

să-şi revendice locul la salonul auto. Asta dă roade, socoteala i se ofileşte. Cu gândul la mohorâtul de Nelson, Harry intră în baie şi dă drumul la robinet, în caz că cineva de jos trage cu urechea, să creadă că se spală pe mâini, şi între timp îşi desface cureaua de la pantaloni şi îşi aşază cum trebuie scula în chiloţi. Îl oftică gândul că la piscină a văzut-o râzând la fel, de-o chestie spusă de el, Buddy Inglefinger sau chiar vreun caraghios care nu era din gaşca lor. S-ar lăsa în genunchi în faţa oricui.

În timp ce coboară treptele, capul parcă-i pluteşte în continuare pe-o sfoară de-un metru optzeci legată de pantofii lui uriaşi. Gaşca din livingul lung s-a rearanjat într-un cerc mai strâns în jurul măsuţei Parsons. Nu pare să mai fie un loc şi pentru el. Ronnie Harrison ridică privirea.

— Dumnezeule, ce-ai făcut acolo, ţi-ai luat-o la labă?

— Nu mă simt prea bine, răspunde Rabbit cu demnitate.

— Ai ochii roşii, remarcă Janice. Iar ai plâns?

Subiectul lor de conversaţie e prea pasionant ca să-l mai tachineze mult. Cindy nici măcar nu întoarce capul. Ceafa ei e groasă şi bronzată, dulce şi ermetică. Apropiindu-se cu paşi spongioşi pe mocheta deschisă la culoare, nesfârşită, zăboveşte lângă poliţa şemineului, observând ceva ce i-a scăpat până atunci, două fotografii Polaroid puse la vedere, câte una cu fiecare copil al soţilor Murkett. Băiatul de cinci ani poartă o mănuşă de baseball imensă, stă în picioare, trist, pe dalele curţii interioare, iar fetiţa de trei ani, în aceeaşi după-amiază pâclos-strălucitoare de vară, înainte ca părinţii lor să tragă un pui de somn, mijeşte ochii, schiţând un zâmbet docil şi prostesc spre o sursă de lumină orbitoare. Betsey poartă ambele piese ale unui bikini mititel, murdărit la joacă, iar umbra lui Webb, cu braţele ridicate la cap de parcă ar vrea s-o sperie cu nişte coarne, se vede într-un colţ al cadrului expus. Acestea sunt cele două fotografii care lipseau din pachetul de zece.

— Hei, Harry, ce zici de-a doua săptămână a lunii ianuarie? strigă Ronnie la el.

Discută despre o excursie în grup în Caraibe, iar femeile

sunt la fel de încântate de idee ca şi bărbaţii.

E trecut de ora unu când porneşte cu Janice spre casă. Brewer Heights e un cartier cu loturi de doi acri, situat lângă autostrada spre Maiden Springs, la douăzeci de minute de Mt. Judge. Drumul şerpuieşte la vale în serpentine elegante; constructorul a lăsat copacii, iar acum şase ore, când au urcat la deal, fiecare casă era luminată în spatele umbrarului de copaci nedărâmaţi cu buldozerul, ca reclamele de pe faţada unui magazin universal gri, lung. Acum, toate casele, cu excepţia celei a familiei Murkett, sunt cufundate în întuneric. Frunzele uscate se învolburează în farurile maşinii, se scuturǎ din copaci bătute de vântul tomnatic, curg ca din baniţe. Anotimpul te ajunge din urmă. Cerul se vârstează, copacii încep să-şi piardă frunzele. Lui Harry nu-i prea stă mintea la conversaţie, conduce cu grijă pe aceste străzi întortocheate numite alei şi bulevarde. Stelele care licăresc printre coroanele golaşe ale copacilor de pe Brewer Heights pălesc în lumina felinarelor de pe linia dreaptă a lui Maiden Springs Pike. Janice trage dintr-o ţigară; Harry vede cu coada ochiului cum îi boboteşte jarul, iar apoi mocneşte. Ea îşi drege vocea şi-i spune:

— Bănuiesc c-ar fi trebuit să-i iau mai mult partea lui Peggy, ţinând cont că-i o prietenă veche, dar prea s-a dat în stambă, aşa mi s-a părut.

— I s-a urcat la cap mişcarea de eliberare a femeilor.

— I s-a urcat în cap Ollie, poate. Ştiu că tot o bate gândul să-l părăsească.

— Nu-ţi pare bine că, pentru noi, toate astea sunt de domeniul trecutului?

Harry vorbeşte răutăcios, s-o audă chinuindu-se să se lămurească dacă sunt sau nu de domeniul trecutului, dar ea îi răspunde simplu:

— Ba da.

El nu mai zice nimic. Îşi simte limba ca de plumb. Chiar în clipa asta, Webb o dezbracă pe Cindy. Sau ea pe el. Şi se lasă în genunchi. Harry îşi simte limba lipită de cerul gurii ca bieţii

copilaşi care în fiecare iarnă insistă să-şi lipească limba de balustradele de fier.

— Ideea ta de-a merge cu toţii în excursia asta a prins, îi spune Janice.

— O să ne distrăm.

— Voi, bărbaţii, o să jucaţi golf. *Noi* ce-o să facem toată ziua?

— Faceţi plajă. O să aveţi ce face. Trebuie să aibă acolo şi terenuri de tenis.

Călătoria asta înseamnă foarte mult pentru el, vorbeşte despre ea cu mare grijă. Janice iarăşi îl provoacă:

— Cică statul la soare duce la cancer.

— Nu mai rapid decât fumatul.

— Thelma are o boală din cauza căreia n-ar trebui să stea deloc la soare, ar putea s-o omoare, aşa mi-a zis. Mă miră că-i atât de dornica să meargă.

— Până mâine s-ar putea să se răzgândească. Nu văd cum îşi poate permite Harrison aşa ceva, cu puştiul ăla de la şcoala ajutătoare.

— Dar noi ne putem permite, mă întreb? Pe lângă povestea cu aurul.

— Fireşte, iubito. Aurul a săltat deja mai mult decât o să ne coste excursia. Suntem aşa legaţi de casă. Trebuia să călătorim de ani de zile.

— N-ai vrut să mergi nicăieri doar cu mine.

— Ba am vrut, dar eram aşa speriaţi. Şi aveam la dispoziţie varianta Pocono.

— Mă întreb dacă asta n-ar însemna să-i lăsăm pe Nelson şi Pru singuri exact atunci.

— Nu-ţi bate capul. Cum a ştiut să se agaţe de Nelson, o să se agate şi de bebeluş până la sfârşitul lui ianuarie. Până de Sfântul Valentin.

— Pare totuşi un gest egoist, insistă ea. Şi-apoi, îl lăsăm pe Nelson singur la salon, cu prea multe răspunderi pe cap.

— Capătă exact ce-a vrut. Ce-o să se întâmple? Jake şi Rudy o să fie prin preajmă. Manny îşi vede de bucata lui.

Ţigara ei licăreşte încă o dată, apoi, cu o mişcare

neîndemânatică, bâjbâită, care-l enervează de când lumea, o aruncă pe geam. Lui nu-i place să i se murdărească scrumiera de la bordul Coronei, miroase zile întregi, chiar şi după ce ai golit-o. Ea oftează.

— Aş fi vrut, într-un fel, să fi mers doar noi doi, dacă chiar trebuie să mergem.

— Noi nu cunoaştem toate chichiţele. Webb ştie totul, a mai fost acolo, cred că merge cu mult dinainte de-a fi cu Cindy, a fost şi cu celelalte neveste.

— Nu-i vorba despre Webb, recunoaşte ea. El e de treabă, dar, sinceră să fiu, mi-ar fi fost mai bine fără soţii Harrison.

— Am crezut că-ţi place de Ronnie.

— Ţie-ţi place.

— Ba-l urăsc, îi mărturiseşte Rabbit.

— Ba-ţi place, cu toată vulgaritatea lui. Îţi aminteşte de vremurile când jucai baschet. Mă rog, nu-i vorba numai despre el. Mă îngrijorează şi Thelma.

— Cum aşa? E o speriată de bombe.

— Cred că-i leşinată după tine.

— N-am băgat de seamă. De unde până unde?

Ţine-te departe de Cindy, ah, să nu se dea de gol. Încearcă să revadă cu ochii minţii pozele alea, detaliu după detaliu, dar imaginile se estompează deja. Ce aurii păreau trupurile lor în ultima fotografie, ziceai că-s zei.

Janice spune pe un ton surprinzător de înţepat:

— Păi, nu ştiu ce-ţi închipui tu c-o să se întâmple acolo, dar n-o să ne ţinem de prostii. Suntem prea *bătrâni*, Harry.

O camionetă cu farurile orbitoare date pe faza mare se apropie din spate periculos de mult, apoi îl depăşeşte huruind şi se-aud înjurăturile răcnite de nişte puştani.

— Au ieşit beţivii la plimbare, remarcă el, să schimbe subiectul.

— Ce-ai făcut *atâta timp* sus în baie? întreabă ea.

— Am aşteptat să se-ntâmple ceva ce nu s-a întâmplat, răspunde el precaut.

— Ah! Ţi-a fost rău?

— Am crezut c-o să mi se facă. De la coniac. De-aia am

trecut pe bere.

Cindy îl preocupă atât de mult, încât nu pricepe de ce nu pomeneşte Janice nimic despre ea, pesemne o face intenţionat. Ce-o mai lua la muie, Dumnezeule. Iată o metodă anticoncepţională. Toată frişca aia albă pompată în gura ei, înghiţită; dinţişorii ei rotunzi şi gingiile sănătoase, ca de bebeluş, care i se văd când râde. Cu Webb în faţă şi cu el pe la spate, sau invers, lui Harry nu-i pasă. Ronnie cu aparatul de fotografiat. Cariciul i s-a trezit din nou, arată încă o dată ora douăsprezece în viaţa asta, iar volanul, în timp ce virează pe Central Street, îi mângâie prin ţesătura pantalonului vârful umflat. Janice ar trebui să-i fie recunoscătoare, dacă reuşeşte să ajungă în cameră cu erecţia intactă.

Pe ea însă gândurile o poartă departe de sex, deoarece, când trec prin conurile de lumină dintre coroanele îngemănate de pe Wilbur, ea exclamă cu voce tare:

— Bietul Nelson! Părea atât de tânăr, nu-i aşa, când a plecat în luna de miere cu mireasa lui…

Oraşul ăsta îl cunosc atât de bine, cu fiecare curbă, fiecare hidrant, ştiu unde-i fiecare cutie poştală. Li se înfăţişează ca un văl, au casele întunecate, merg cu farurile pe faza mică.

— Mda, îi dă el dreptate. Uneori te întrebi, se aude el continuând, cât de rău l-ai dat tu însuţi peste cap pe-un copil ca ăsta.

— Am făcut şi noi ce-am putut, spune Janice pe un ton din nou ferm, ce aduce cu al maică-sii. Nu suntem Dumnezeu.

— Nimeni nu-i, răspunde Rabbit, speriindu-se singur.

IV

Au fost luaţi ostaticii{74}. Nelson lucrează la Springer Motors de cinci săptămâni. Teresa este gravidă în luna a şaptea şi e mare cât o casă, o casă în casă, freacă menta în casa lui mama-mare într-o pereche de pantaloni cu partea din faţă elastică şi nişte cămăşi vechi de-ale lui tati, pe care acesta i le-a lăsat ei. Când iese din baie şi merge pe coridorul de la etaj, nu trece de ea nici firicel de lumină, iar când încearcă să dea o mână de ajutor în bucătărie, scapă farfuriile pe jos. Pentru că de-acum s-au adunat deja cinci farfurii sparte, au trebuit să umble la porţelanurile fine pe care mama-mare le păstrează în vitrină, iar ultima farfurie pe care a scăpat-o era una din cele bune. Deşi mama-mare nu comentează, îţi dai seama după petele de roşeaţă care-i apar pe gât că o doare, că-i genul de lucru care contează foarte mult pentru cucoanele în vârstă, şi tot pomeneşte de porţelanurile pe care le-a cumpărat împreună cu Fred de la Kroll's acu cincizeci de ani, când tramvaiele urcau şi coborau pe Weiser la fiecare şapte minute, iar Brewerul era căcarea lumii.

Nelson n-o suportă deloc pe Pru, fiindcă e o băşinoasă. Şi, cum stă pe spate în pat, căci nu poate dormi pe burtă, mai şi sforăie. Scoate un zgomot slab, dar enervant şi ritmic de care poate face abstracţie în timp ce stă culcat în camera din faţă, cu lumina felinarelor ce pătrunde prin transperante şi cu huruitul maşinilor care trec pe stradă. Îi este dor de fosta lui cameră liniştită, de pe partea din spate. Se întreabă dacă Pru o fi având treaba aia de-i zic deviaţie de sept. Până s-o ia de nevastă, n-a remarcat că nările ei nu au aceeaşi mărime: una-i mai îngustă decât cealaltă, de parcă cineva i-ar fi răsucit într-o

parte năsucul pistruiat, ascuţit şi coroiat pe vremea când acesta era încă moale, în copilărie, la Akron. Şi tot insistă să meargă la culcare devreme, doar la o oră după cină, când circulaţia de afară se înteţeşte, iar el ar da orice să plece de-acasă, să meargă la Laid-Back şi să bea două-trei beri, sau fie şi numai până la Superette, de pe Route 422, să mai vadă şi alte feţe după claustrofobia pe care o simte frecând-o cât e ziulica de lungă la salonul auto, încercând să vândă maşini alături de taică-său, apoi se întoarce acasă şi are parte de o nouă porţie de taică-său, cu capul lui mare care aproape că şterge tavanul şi cu vocea aia a lui tâmpă şi tărăgănată cu care dă directive în stânga şi-n dreapta, dacă stai să-l asculţi, îl beşteleşte pe Nelson, îl priveşte atât de neliniştit, râzând scurt, cu ochi trişti, *Am spus eu asta?* când are impresia c-a spus ceva nostim. Problema lui tati e c-a trăit prea mult timp într-un harem, cu mami şi mama-mare, care au făcut totul pentru el. Cum apare la orizont vreun bărbat, cu excepţia lui Charlie, care se topeşte pe picioare, şi a fraierilor cu care joacă golf, devine bădăran. Nimeni pe lume, în afară de Nelson, nu pare să observe cât de bădăran e Harry C. Angstrom, iar povara asta îl face pe Nelson să urle câteodată. Taică-său intră în cameră mare, pufos şi mucalit când, de fapt, e un ucigaş, cu două cadavre la activ şi cu fiu-său următorul vizat, dacă ar găsi o metodă să-l mătrăşească fără să-şi strice imaginea. Lui tati nu-i mai place să pară un om rău; pe vremuri, ăsta era un lucru de admirat la el, faptul că nu-i păsa cum apare în ochii celorlalţi sau ce credeau vecinii despre el când, de pildă, l-a primit pe Skeeter în casă. Avea în el o brumă de încredere, rămasă de pe vremea când juca baschet sau când era răsfăţatul tuturor sau aşa ceva, astfel încât, din când în când, putea să le mai zică oamenilor „Hai sictir!”. Scânteia aia s-a stins, n-a rămas decât un mort vânjos, ce-l apasă pe Nelson pe piept. Încearcă să-i explice situaţia lui Pru, ea îl ascultă, dar nu-l înţelege.

La Kent, ea era subţire şi dreaptă şi avea mersul grăbit, iar formidabilul ei păr roşcat, lung îi era împletit într-o coadă lucioasă când nu şi-l lăsa să-i cadă pe spate, de părea călcat.

Când se ducea s-o întâlnească în noua aripă de la Rockwell în jurul orei cinci, un student însetat, îi creştea inima de bucurie s-o ia şi s-o ducă pe femeia asta muncitoare, cu un an mai mare decât el, de lângă maşinile de scris şi dosare, şi lumina rece şi strălucitoare; birourile administrative păreau o porţiune din cerul adevăratei lumi a afacerilor, care atârna deasupra sălilor de seminar ca nişte tuneluri prin care viermuia el toată ziua. Pru nu era unsă cu toate alifiile, nu le avea deloc cu somităţile, cu răposaţii la modă, nu ştia să vorbească decât despre lucruri vii, despre filme, discuri, programele TV şi scandalurile de zi cu zi de la serviciu, pe care a podidit-o plânsul şi cui i-a făcut avansuri vreunul din decani. Una din secretarele celelalte îşi futea şeful fără măcar să-i placă de el, dintr-un soi de indiferenţă aiurită faţă de viaţa şi de trupul ei. Nelson era în culmea fericirii la gândul că Pru ar fi putut fi la fel; în Pennsylvania toată lumea trăia încorsetată, dar aici viaţa era mai libertină şi le permitea oamenilor să se lase duşi de val. Era încântat de duritatea ei firească, de felul ei de-a merge alături de el parcă întrebându-se „cui îi pasă?”, mirosind a parfum, cu hainele impregnate de-o aromă mai discretă, pe sub toţi copacii care erau mândria celor de la Kent, ca şi toate sălile de sport din complexul Centrului Studenţesc şi cea mai mare reţea de autobuze din lume a unui campus universitar, toate rahaturile astea îngrămădite în încercarea de a-i face pe oameni să uite singurul motiv pentru care Universitatea de Stat Kent ar putea emite vreodată pretenţii la celebritate, şi anume ziua de 4 mai 1970, când membrii Gărzii Naţionale au deschis focul de pe Blanket Hill. Din partea lui Nelson, n-aveau decât să-i omoare pe toţi bezmeticii ăia. În ’77, când a avut loc toată tevatura aia cu Oraşul Corturilor{75}, Nelson n-a scos nasul din dormitor. Pe atunci încă n-o cunoştea pe Pru. Într-unul din barurile de pe Water Street, ea îşi începea al treilea White Russian{76} şi-i povestea întâmplări de groază despre cum a crescut, cu bătăi şi accese de furie şi îndelungatele absenţe inexplicabile ale lui taică-său, apoi despre faptele greu de înţeles ale surorilor ei pe măsură ce se maturizau sexual şi

începeau s-o ţină numai într-o petrecere. Întâmplările lui păreau anoste pe lângă ale ei. Pru îl făcea să se simtă mai bine în pielea lui. Avea senzaţia că mulţi dintre studenţii pe care-i cunoaşte, inclusiv Melanie, îl iau peste picior, îl întrec la un joc pe care nu vrea să-l joace, dar Pru Lubell, această secretară, nu-i dădea senzaţia că ar face băşcălie de el. Se înţelegeau în multe privinţe, în chestiuni esenţiale. Ştiau că, în fond, lumea e brutală, că nu te protejează niciun tată, iar aceşti puştani care-şi pierd vremea în echipe de tăntălăi musculoşi sau fac pe radicalii sau se-agită cu viaţa de colegiu ori cu propriile lor interese sau mai ştiu eu ce te lasă de izbelişte într-un mod deloc plăcut. Faptul că Nelson nu vedea în toate astea decât nişte aiureli îl făcea s-o trateze pe Pru cu o anumită seriozitate. Aşezaţi faţă-n faţă la mesele de placaj din separeurile barurilor frecventate de clasa muncitoare, din nordul Akron-ului, unde mergeau cu maşina ei – ea avea maşină, o rablă de Plymouth Valiant corodată toată de sare, a cărei aripă din faţă fâlfâia ca un steag, iar ăsta era încă un motiv pentru care-i plăcea de ea, faptul că era dispusă să conducă un hârb atât de oribil, cumpărat cu bani munciţi de ea –, Nelson îşi dădea seama că ea arată destul de bine. Din punct de vedere social, fata ştia că el e situat pe-o treaptă superioară. Dar şi ea se situa deasupra lui din punctul de vedere al condiţiilor de-aici, al geografiei locale. Nu avea doar maşină, ci şi un apartament, micuţ, dar în întregime al ei, cu un aragaz la care-şi gătea singură cina şi cu o băuturică pe care i-o turna după ce punea un disc. Încă de la prima lor întâlnire, fără a pune la socoteală dăţile când o frecau cu Melanie şi aiuriţii ei prieteni din Asociaţia Studenţilor, Pru îl adusese în blocul ei din orăşelul ăsta numit Stow, presupunând, fără să facă mare caz de asta, că amândoi îşi doresc să şi-o pună. Ea a juisat zvârcolindu-se puternic, rapid, prinzându-l ca într-o menghină şi făcându-l şi pe el să ejaculeze. Mai futuse şi alte fete la viaţa lui, dar nu fusese sigur că au terminat şi ele. Cu Pru era sigur. Scotea ţipete şi chiar se zbătea puţin, ca un peşte care ţâşneşte spre suprafaţa unui lac posomorât. Pe urmă, în timp ce-i gătea ceva, se

plimba de colo-colo goală, cu părul revărsându-i-se până la a şasea vertebră, deşi vizavi erau o grămadă de ferestre în curtea blocului, de unde ar fi putut fi văzută. Cui îi pasă? De fapt, îi plăcea să fie privită, la lumina stroboscoapelor de pe ringul de dans, când ieşeau în unele seri, iar în intimitate îl lăsa s-o privească din fiecare unghi, îi oferea corpul neted ca al unei păpuşi ale cărei braţe, picioare şi cap stau cum le aşezi. Recunoştinţa lui intensă pentru toate astea, acolo unde altul ar fi acceptat fără cine ştie ce atenţie, i-a sporit valoarea în ochii ei până când l-a întemniţat cu totul; era prea preţios să-i mai dea drumul vreodată.

Acum stă toată ziua şi se uită la telenovelele de după-amiază cu mama-mare şi, câteodată, şi cu mami, la *Search for Tomorrow* de pe Channel 10, apoi *Days of Our Lives* pe Channel 3, după care revin pe 10 pentru *The Guiding Light*. Nelson îi ştie tipicul de pe vremea când nu-l lăsau să lucreze la salon. Acum Pru se băşeşte întruna, fiindcă bebeluşul îi deplasează cumva măruntaiele, şi scapă lucrurile din mână şi spune că taică-său i se pare cat se poate de simpatic.

I-a povestit despre Becky. I-a povestit despre Jill. Răspunsul lui Pru:

— Dar asta a fost demult.

— Nu şi pentru mine. Pentru el, da. A uitat, ca un căcat ce e, îţi dai seama dintr-o privire c-a uitat. A uitat tot ce ne-a făcut. Toate mizeriile pe care i le-a făcut mamei, incredibil! Şi probabil că nu ştiu nici jumătate din ele. E atât de plin de sine şi *satisfăcut*, asta mă calcă pe nervi. Dacă aş putea să-l fac *măcar o dată* să vadă şi singur ce om de căcat e, poate că m-aş linişti.

— Şi ce-ai obţine cu asta, Nelson? Taică-tău nu-i perfect, dar cine-i perfect pe lumea asta? El măcar îşi petrece nopţile acasă, ceea ce taică-meu n-a făcut niciodată.

— Se cacă împrăştiat, de-aia stă acasă. Crezi că lui nu i-ar plăcea să vâneze fofoloance în fiecare noapte? Când mă gândesc cum se mai uita la Melanie! Îţi zic eu, nu iubirea nemărginită pentru mami îl ţine locului. E vorba despre salon. Mami ţine acum hăţurile, iar asta nu datorită ei.

— Dar, scumpule, din câte-am văzut, ai tăi ţin foarte mult unul la celălalt. O fi ceva la mijloc la cuplurile care rezistă timp îndelungat.

Gândul la această posibilitate îl dezgustă pe Nelson. Tapetul, cu modelul lui încâlcit de chestii care intră şi ies din alte chestii, pare malefic. În copilărie îi era frică de camera din faţă, unde dorm acum, chiar vizavi de mormăitul înfundat scos de televizorul lui mama-mare. Maşinile care trec pe Joseph Street, pe sub crengile golaşe ale arţarului, rostogolesc pe pereţi caroserii cu marginile ascuţite, forme strălucitoare care se modifică rapid, ca în jocurile pe calculator care s-au răspândit peste tot acum. Când o maşină frânează la colţul străzii, un petic roşiatic brăzdează cu un tremur tapetul şi o fotografie ştearsă, înrămată, cu un fermier cu ţăcălie, cu o ciutură, la o fântână de piatră: fotografia asta decolorată atârnă acolo de-o veşnicie. În ochii copilului, până şi fermierul părea malefic, un diavol libidinos. Acum omuleţul îi pare lui Nelson doar neghiob, sentimental. Şi totuşi, tenta aia malefică persistă, surprinsă undeva în transparenţa sticlei. Pata roşiatică se cutremură şi dispare într-o clipită; un motor bubuie şi pneurile iasă urme pe pavaj. Du-te: furia acestei maşini nevăzute, care evadează, preschimbându-se într-un simplu bâzâit în depărtare, îi oferă lui Nelson o satisfacţie platonică.

Stă întins lângă Pru pe vechiul pat cu arcurile lăsate pe care-l împărţea cu Melanie. Gândul îi zboară la Melanie, care nu-i gravidă, e liberă, se distrează a-ntâia la Kent, se plimbă cu autobuzele din campus, asistă la cursurile de religie orientală. Pru doarme buştean, culcată într-o cămaşă veche de-a lui tati, încheiată în dreptul sânilor şi descheiată deasupra burţii. Îi oferise nişte cămăşi de-ale lui, acum, că are slujba asta, a trebuit să-şi cumpere nişte cămăşi, dar ea l-a refuzat, zicând că sunt prea mici şi-o strâng. În cameră e zăpuşeală. Centrala e chiar sub ei, iar căldura urcă spre ei, n-au ce face, iată, e mijlocul lunii noiembrie şi ei încă se învelesc cu un cearşaf. E treaz de-a binelea şi aşa va rămâne ore în şir, agitat de cele întâmplate peste zi. Prietenii lui Billy

se ţin de capul lui, să cumpere mai multe decapotabile, şi, deşi au vândut Olds Delta 88 Royale-ul unui doctor, cu 3 600 de dolari, tati susţine, şi mai pretinde că şi Manny îl susţine în chestiunea asta, că, după ce scazi asigurările şi regia, te trezeşti că nu-i cine ştie ce profit.

Iar acum Mercury-ul e în service, deşi tipul de la asigurări voia să-l declare fier vechi, zicea că aşa ar fi cel mai simplu cu o vechitură ca asta, piesele de schimb le-ar reveni ca bonus, iar partea din faţă e buşită de parcă cineva ar fi făcut-o intenţionat. Manny estimează că reparaţia o să coste cu patru-cinci sute mai mult decât apare în scripte, dar cumpărătorii nu-ţi pot da mai mult decât scrie la carte că valorează maşina, iar când l-a întrebat pe Manny dacă n-ar putea s-o repare mecanicii în timpul lor liber, acesta i-a răspuns cu o mutră solemnă, cu fruntea încreţită şi cu punctele negre de pe nas gata-gata să sară la tine, *Băiete, nu există timp liber, oamenii ăştia vin aici să-şi câştige pâinea*, insinuând că el, fiul unui om bogat, nu-i în situaţia lor. Nu că tati l-ar susţine în chestiunea asta, ia atitudine, vezi Doamne, puştiului i s-a dat o lecţie şi se bucură. Singura lecţie pe care a învăţat-o Nelson este că fiecare îşi trage spuza pe turta lui şi nimeni nu-i în stare să aibă o idee originală. Las' c-o să le arate el când o să vândă Mercury-ul ăla cu vreo patru mii cinci sute sau pe-acolo, ştie el o grămadă de tipi la Laid-Back pentru care suma asta e un fleac. Chestiunea iraniană o să salte şi mai mult preţul benzinei, dar o să fie dată uitării, n-o să îndrăznească să-i ţină pe ostatici prea mult în captivitate. Tati îi tot explică cum îi costă între trei şi cinci dolari pe zi să ţină o maşină pe inventar, dar el nu vede de ce, dacă maşina Stă, pur şi simplu, într-o parcare ce-ţi aparţine, compania chiar îşi plăteşte sieşi chirie, a descoperit el, ca să dea ţeapă guvernului.

Lângă el, Pru începe să sforăie, cu capul cocoţat pe două perne, cu burta lucioasă ca o ciupercă din alea de care vezi prin păduri, agăţate de vreun ciot putregăit. La parter, mami şi tati râd în hohote, în ultimul timp sunt în al nouălea cer, mai răi ca nişte copii, ies în lume mult mai mult cu gaşca lor nesuferită, copiii au măcar scuza că nu prea au altceva mai

bun de făcut. Se gândeşte la ostaticii de la Teheran, gândul ăsta-i ca o pilulă care i s-a oprit în gâtlej, ca una din vitaminele alea mari şi uscate pe care Melanie i le vâra pe gât cu de-a sila, când nici nu i se ducea la vale, dar nici nu putea s-o scuipe. Trimite, dom'le, un singur elicopter negru, mare, într-o noapte fără lună, cu un comando de feţe mânjite cu funingine, sugrumă-i cu o sârmă elastică pe nenorociţii ăia de arăboi radicali, *a-a-a-hr*, *gâ-â-âh,* ar trebui să vorbeşti în şoaptă, mai întâi femeile şi copiii, şi să-i scoţi de-acolo. Apoi, aruncă-le o mică bombă atomică tactică peste un minaret, aşa, drept carte de vizită. Sau, dacă nu, sapă un tunel cu o maşină de foraj cum ar avea James Bond. Scena aia fantastică din filmul *Moonraker*, când e aruncat din avion fără paraşută şi, în cădere liberă, se agaţă de unul din băieţii răi şi i-o fură pe-a lui, nu poate fi cu mult mai rău decât zborul cu deltaplanul. La lumina lunii, buricul lui Pru face o umbră minusculă, îl are proeminent, parcă i-ar fi ieşit în afară, n-a mai văzut niciodată o gravidă dezbrăcată, habar n-avea că arată atât de rău. Ca o ghiulea care-a lovit din spate şi-a rămas înţepenită acolo.

Din când în când mai ies şi ei în lume. Au prieteni. Billy Fosnacht s-a întors la Tufts, dar gaşca de la Laid-Back se mai adună, băieţii şi jegurile alea de pe lângă Brewer încă ard gazul pe-acolo, lucrează în noile fabrici de produse electronice sau la vreun proiect inutil, fără cap şi coadă, finanţat de stat, sau în ce-a mai rămas din magazinele din centru; în ziua de azi intri în Kroll's, unde mami şi tati s-au întâlnit cu secole în urmă, treci prin pădurea aia unde înainte era piaţeta, Weiser Square, şi zici că eşti pe puntea părăsită a unei nave de război imediat după bombardarea Pearl Harbor de către japonezi, vezi doar câteva vânzătoare speriate, în spatele tejghelelor cu marfa vândută la preţ redus. Mami a lucrat la raionul de bomboane şi alune sărate, dar acesta nu mai există. Probabil şi-au dat seama, după treizeci de ani şi şase persoane decedate din cauza viermilor, că nu-i o treabă igienică. Dacă n-ar fi existat însă raionul de alune, n-ar mai exista nici Nelson, sau ar exista ca altă persoană, ceea ce-i total aiurea. El şi Pru nu-i cunosc după nume pe prietenii lor, au nume ca Pam şi Cayce,

Jason şi Scott, Dody şi Lyle, Derek şi Slim, şi dacă te afişezi destul de des la Laid-Back te faci cu o invitaţie la una din petrecerile lor. Ei locuiesc în blocurile alea noi cu pereţii din bârne necizelate, pătaţi, şi cu acoperişuri înclinate abrupt, care aduc cu un şir de cabane de schi construite de mântuială pe coasta lui Mt. Pemaquid, lângă Flying Eagle, sau cu vilele alea din marile oraşe, din cărămizi şi ardezie, cu o grămadă de fier forjat şi şemineuri, construite din banii vechilor fabrici de prelucrare a minereului în capătul de nord al Youngquistului sau dincolo de cimitirele de maşini, şi care acum sunt convertite în locuinţe, dacă n-au fost deja transformate în aziluri de bătrâni sau în clădiri cu birouri pentru afaceri drăgălaşe cum ar fi marochinăriile, magazinele de scule şi unelte pentru amatorii de bricolaj, şi tineri arhitecţi specializaţi în panourile solare şi economia de energie, şi tineri avocaţi cu părul înfoiat şi mustăţi de bandit, costum şi cravată, care-şi taxează tinerii clienţi cu un onorariu de fix trei sute de dolari, indiferent dacă-i vorba de un divorţ sau de radierea unui cazier pentru posesie de droguri. În aceste cartiere au răsărit ca ciupercile după ploaie magazinele cu hrană sănătoasă şi restaurantele micuţe şi lungi, plasate la demisol, unde se serveşte mâncare vegetariană sau macrobiotică sau israeliană, şi librăriile cu denumiri precum Karma Paperbacks, şi dughenele pline de macrameuri, ţesături imprimate, cămăşi de nuntă mexicane şi mătase indiană, şi pălăriile alea de nomazi care-i fac pe cei care le poartă să arate de parcă le-ar fi fost retezată bucata de cap unde au creierul. Vechile magazine de echipamente şi utilaje, cu pereţii din panouri de zgură, vând acum mobilier nefinisat, pe care îl asamblezi de unul singur, pentru apartamentele de bloc unde locuiesc la comun.

Apartamentul pe care Slim îl împarte cu Jason şi Pam este la al treilea etaj al unei vechi case înalte de pe partea superioară a Locust Boulevard, la câteva străzi de liceu, spre Maiden Springs. Un bovindou mare, cu trei ferestre ce au câte patru ochiuri, dă spre inima muribundă a oraşului: acolo unde odinioară o cizmă, o arahidă, un joben şi o floarea-soarelui

uriaşă formau cu contururile lor de neon o ghirlandă de reclame luminoase deasupra lui Weiser Square, astăzi doar semnalele luminoase ale Brewer Trust, montate pe propria lui faţadă de granit, mai marchează centrul oraşului: patru piloni imenşi, ca patru degete albe înfipte într-o plăcintă neagră, consistentă, cu bucata neagră reprezentată de pomii plantaţi lângă aşa-zisul mall. Din acest centru, felinarele cu sodiu de pe străzile oraşului se întind cât vezi cu ochii, într-o reţea rectilinie, care se pierde în zare, spre cotul râului, iar apoi se continua în suburbii a căror licărire dispare la orizontul înghiţit de dealuri ce se contopesc cu norii nopţii. Ferestrele din bovindoul lui Slim au în partea de sus oberlihturi cu vitralii, acele flori stilizate, crâmpeie de porfiriu, gălbui şi verde-lăptos care, împreună cu covrigeii, sunt mândria Brewerului. Vechile podele cu parchet de stejar au fost însă acoperite din perete în perete cu mochetă ieftină, împestriţată, roşu-gălbui, iar camerele spaţioase de altădată au fost împărţite la repezeală, cu pereţi de rigips. Tavanele înalte au fost coborâte, pentru economia de căldură, şi au fost reconstituite din nişte panouri albe, moi, asemănătoare cu planşetele de prezentare. Nelson stă pe podea, cu capul dat pe spate, cu o cutie de bere între glezne; a fumat două cuie împreună cu Pru, iar acum găurelele din tavan încearcă să-i spună ceva, unele par ascuţite, vivace şi agresive ca punctele negre de pe nasul lui Manny deunăzi, apoi acest aspect se estompează şi îi atrage atenţia o altă zonă, de parcă o meduză de senzaţii intense ar traversa transparentă tavanul. Pe peretele din spatele lui e un poster imens cu Ilie Năstase zâmbind. Slim e membrul unui club de tenis de lângă Hemmigtown Mall şi-l adoră pe Ilie Năstase. Năstase e îmbrobonat de sudoare, are picioarele solide ca nişte stâlpi. Stâlpi păroşi, noduroşi. La casetofon cântă Donna Summer, e un cântec despre un telefon, volumul e dat tare. În mijlocul camerei, între Nelson şi nişte ferigi plantate în ghivece, plus nişte plante cu frunze late cum avea mama-mare în camera de lângă sufragerie (îşi aminteşte cum stătea lângă taică-său şi se uitau la ele într-o zi când s-a întâmplat ceva oribil, sub ele era

o chestie enormă şi găunoasă în timp ce frunzele plantelor sorbeau lumina soarelui la fel cum, de bună seamă, procedează şi plantele astea mai mari, când razele soarelui pătrund pieziş pe ferestrele înalte ale bovindoului), este un spaţiu, iar în acest spaţiu Slim dansează unduindu-se ca un şarpe-marionetă cu un alt tip slăbănog, cu o tunsoare scurtă, pe nume Lyle. Lyle are o ţeastă îngustă, scobită la spate, şi poartă blugi strâmţi şi o cămaşă cu mâneci lungi, ca un tricou de fotbal, cu o dungă verde, lată, la mijloc. Slim e poponar şi, deşi pe Nelson treaba asta n-ar trebui să-l deranjeze, îl deranjează, îl mai deranjează şi faptul că la petrecere au reuşit să vină şi câţiva negrotei şmecheri, iar fetiţa aia singurică, albă, cu faţa cenuşie şi bărbie ascuţită de poloneză, din partea de sud a Brewerului, şi-a scos bluza în timp ce dansa, deşi n-are cine ştie ce ţâţe cu care să se laude, iar acum stă în bucătărie, cu ţâţele încă goale, şi se face mangă cu lichior Southern Confort amestecat cu Pepsi. La petrecerile astea, întotdeauna cineva-i la baie şi borăşte, fumează iarbă sau prizează prafuri albe, iar pe Nelson îl deranjează şi asta. Nimic din cele de mai sus nu-l deranjează foarte tare, dar s-a săturat să fie tânăr. Ce uriaşă risipă de energie. Observă că meduza de senzaţii intense de pe tavan care zburdă peste găuri e ca energia care trece prin biţii binari ai computerului, însă gândul i se împotmoleşte aici. La Kent l-a preocupat informatica, dar încă de la cursul introductiv de matematici 10061 din Merrill Hall şi-a dat seama că matematica nu-i de nasul lui. Pentru toţi jidănaşii ăia şi toţi coreenii cu feţele lor turtite ca farfuriile, era floare la ureche, limpede ca lumina zilei cu ce se mănâncă o funcţie, n-aveai niciun punct de reper pe care să te sprijini, ci doar o idee generală că-i vorba de-o ecuaţie, o altă meduză, dar cum să ajungi la ea? Era mai presus de înţelegerea lui. Aşa că şi-a zis că la fel de bine s-ar putea întoarce acasă, să-şi facă şi el parte din averea familiei. Taică-său îl ţinea pe genunchi în ziua aia, senzaţia aia de trup uriaş, cald, mirosind a tristeţe de jur împrejurul lui şi sub el i s-a fixat în amintire ca şi raza de soare ce se înfrupta din marginea în formă de semilună a frunzei păroase de pe masa

de fier cu plante verzi, asta trebuie să fi fost cam atunci când a murit Becky. Mama-mare n-are să trăiască o veşnicie, iar când ea o să dea colţul el şi cu mami vor prelua conducerea salonului, şi tati o să stea în faţă ca un om din carton în mărime naturală, unul din ăia cum vedeai pe vremuri în saloanele auto înainte de scumpirea cartonului. Negroteii ăia care o freacă la rece cu un aer de superioritate, cu stilul lor hotărât şi calm de-a spune sal'tare, provocându-te să-i priveşti în ochi, fără să-şi asume nicio răspundere, îl enervează la culme, deşi cuiele pufăite până acum ar trebui să-i inducă deja o stare mălăiaţă. Poate i-ar prinde bine încă o bere. Apoi îşi aminteşte de berea pe care o ţine între genunchi, e rece şi grea, pentru că-i plină şi proaspăt adusă din frigiderul lui Slim; trage o duşcă. Nelson îşi studiază mâna cu atenţie, fiindcă şi-o simte de parcă ar ţine cutia cu o mitenă.

De ce n-o fi murind tati, pur şi simplu? Oamenii de vârsta lui suferă de tot felul de boli. Apoi ar rămâne el cu mami. Cu mami ştie că se poate înţelege.

Nu mai e aşa de tânăr, a împlinit douăzeci şi trei de ani, iar chestia care-l face să se simtă aiurea printre oamenii ăştia e faptul că-i însurat. Nimeni dintre cei de faţă nu pare căsătorit. Şi nu mai e nicio gravidă, în mod clar. Treaba asta îl face să se simtă în centrul atenţiei, iată-l pe tipul pe care nu l-a dus mintea mai mult. Ca s-o spună pe-a dreaptă, Pru n-a vrut să vină, voia să rămână acasă ca una din plantele alea verzi, ca mâţa pe vatră în faţa televizorului, să se uite la *Croazieră de lux,* iar apoi la *Trăieşte-ţi visul*, împreună cu biata mama-mare, care în ultimul timp s-a cam ofilit. Tata şi mami stăteau acasă cu ea, dar acum, şi în seara asta, au ieşit împreună cu gaşca de la Flying Eagle. Ca să vezi cât de iresponsabili devin aşa-zişii adulţi când îşi închipuie că-s pe val. Mami i-a povestit totul, nebunia lor cu aurul. Poate că ar fi trebuit să se ofere să rămână acasă, cu Pru şi mama-mare, la urma urmei ea e cea care face jocurile, dar Pru apucase să se dichisească la gândul că-i datorează lui Nelson un pic de viaţă socială, pentru că muncea din greu şi era tot timpul legat de casă din pricina ei – ce ţi-e şi cu familiile astea, fiecare face orice pentru celălalt

dintr-o obligaţie imaginară şi mai mult se încurcă reciproc, ce încâlceală! Apoi, de-ndată ce-a ajuns aici şi-a băut o duşcă, Pru, femeia nebună din Akron, a pus mâna pe hăţuri, s-a hotărât să joace până la capăt rolul gravidei de umplutură, să se dea rotundă, să danseze în nişte pantofi pe care nici măcar n-ar trebui să-i încalţe, pantofi cu talpă ortopedică foarte înaltă, în formă de ic, legaţi cu nişte cureluşe subţiri din plastic verde, ca şnururile pe care supraveghetorii terenurilor de joacă din Mt. Judge te puneau să le împleteşti ca să ai de ce să-ţi agăţi fluierul; îşi aminteşte că exista chiar o anumită tehnică de împletire numită fluturele, cu ajutorul căreia puteai face brelocuri, de parcă puştii ar fi avut vreodată chei pe care să le agaţe de un breloc. Poate că de-a dracului se poartă aşa. El însă se lasă pradă emoţiilor copleşitoare şi-i face plăcere s-o privească de la distanţă, prin fumul de ţigară. Pru e strălucitoare, absolut strălucitoare în rochia asta verde-fosforescent fără curea, pe care şi-a cumpărat-o de la un magazin nou de pe Locust, unde bătrânii pensionari sunt alungaţi de convertirea cartierului într-o zonă rezidenţială, odată cu întoarcerea la oraş a clasei mijlocii. Mânecile largi ca nişte aripi îi flutură când se învârte, iar ghiuleaua aia de stomac îi iese la înaintare săltându-i rochia în faţă şi lăsând să i se vadă mai mult din ciorapii elastici portocalii, pe care doctorul a sfătuit-o să-i poarte ca să-şi protejeze venele tinere. Pantofii cu tălpi lucioase de-abia i se târâie pe mocheta lăţoasă, dar nu şi-i scoate, vrând să demonstreze că poate să danseze, să-i facă şi mai abitir în ciudă: trupul ei, parcă înfipt într-o frigare undeva printre omoplaţi, se zvârcoleşte în ritmul muzicii în timp ce braţele îi înalţă licăriri verzi, iar fantasticul ci păr lung descrie, la nesfârşit, cercuri în aer.

Nelson nu ştie să danseze, adică nu vrea să danseze, pentru că, mai nou, a dansa înseamnă să stai locului şi să te laşi posedat de diavolul muzicii, ceea ce presupune mai multă credinţă decât îi este dată lui. Nu vrea să fie luat de prost. Ei, tati însă, tati ar dansa dacă ar fi aici, la fel ca atunci când Jill era la ei, când el i s-a dăruit lui Skeeter şi n-a mai privit niciodată înapoi, nici măcar după ce s-a întâmplat tot ce putea

fi mai rău. Ce tâmpit e, el chiar crede că există un Dumnezeu care-i leşinat după el. Punctele din tavan nu-i permit lui Nelson să-şi ridice privirea mai sus de-atâta, aşa că se uită iarăşi la Pru, e dureros de strălucitoare în rochia ei orbitoare, care se unduieşte ca un giuvaier lichefiat, căzută în transă de la muzica de deasupra burţii, care-i masivă şi nu-i aparţine numai ei, ci şi lui, aşa că şi el dansează. Urăşte o clipă chestia aia din el care-l împiedică să danseze, tot aşa cum n-a putut să se alăture jocului sclipitor al minţii care-i informatica şi colegiul, în general, şi n-a putut fi sportivul degajat, cu detentă, care a fost taică-său. Clipa întunecată trece, gonită de certitudinea că într-o bună zi o să le-arate el tuturor.

Un timp partenerul de dans al lui Pru a fost unul din negroteii ăia neruşinaţi din Brewer, ăla mai solid, în salopetă şi cu cizme de cowboy, apoi Slim apare făcând o piruetă pe lângă ghivecele cu plante, împreună cu Lyle, şi intră pe orbita lui Pru, care continuă să danseze indiferent dacă e cineva în faţa ei sau nu, sus-jos, saltă mâinile câte un pic şi dă din cap. Pare căzută în transă. Nasul coroiat îi iese în evidenţă din profil. Lumea îi tot atinge burta, să-i poarte noroc: îşi răsucesc degetele şi pocnesc din ele, degetele lor îndrăzneţe zăbovesc pe umflătura sacră unde îşi are cuibul ceva ce-i aparţine şi lui. Dar cum s-o ferească de atingerile lor, cum s-o protejeze şi s-o păstreze curată? Ea-i prea mare, iar el ar părea un tâmpit, ei îi place mizeria, de-acolo a ieşit. Într-un rând ea l-a dus cu maşina şi au trecut prin faţa fostei ei case din Akron, nu l-a invitat înăuntru, ce stradă tristă, erau case cu prispa de lemn, cu frigidere vechi. Melanie ar fi fost mai bună, frate-său juca polo. Pru ar trebui să-şi scoată măcar pantofii. Se şi vede ridicându-se să-i spună, dar adevărul e că-i prea vărzuit să se scoale, e obligat să stea acolo tuflit între viermii pufoşi din mochetă şi găurile de viermi din tavan. Muzica e plină de bule de gaz care se sparg în boxe, iar vocea de strigoaică a Donnei Summer parcă-şi iese din matcă şi intră la loc, se dublează, jucând toate rolurile. *M-am lipit de tine, m-am lipit cu superglue.* Bulangiul cu care a dansat Slim până acum îi oferă lui Pru un cui, iar ea suge capătul ud al ţigării şi reţine fumul în

plămâni fără să iasă din ritmul muzicii, burta şi picioarele îşi păstrează zvâcnirea. Nelson observă că, pentru o puştoaică provenită din mahalalele Akron-ului, Brewerul este un oraş de fraieri şi le arată tuturor cum stă treaba.

O fată pe care-a observat-o mai devreme a venit la paranghelie cu o huidumă de ţopârlan cu faţa roşie, care chiar era îmbrăcat la sacou şi cravată; acum se apropie şi se aşază pe jos lângă Nelson, sub Ilie Năstase, îi ia berea dintre glezne şi trage o duşcă. Chipul ei rotund, zâmbitor şi palid pare puţin nelalocul lui, dar e dornică să-i fie pe plac.

— Dar *tu* unde locuieşti? îl întreabă ea vrând parcă să continue cu el conversaţia începută cu altcineva.

— În Mt. Judge? zice el, crezând că acesta-i răspunsul corect.

— Într-un apartament?

— Cu părinţii şi bunica.

— De ce?

Chipul amabil îi străluceşte de sudoare. Şi ea a tras la măsea, dar emană un calm pentru care îi este recunoscător. Îşi întinde picioarele lângă ale lui, în nişte pantaloni albi ce par să strălucească acolo unde meduza aia stranie pluteşte peste ele.

— E mai ieftin, răspunde el, apoi adaugă, să mai îndulcească pastila: Ne-am gândit că n-are rost să căutăm un loc al nostru până nu se naşte copilul.

— Eşti însurat?

— Uite-o.

Îi face semn către Pru. Fata o soarbe din ochi.

— E minunată.

— E un fel de-a spune.

— Ce vrei să zici cu *asta?*

— Vreau să spun că mă scoate din pepeni.

— Nu păţeşte nimic dacă se bâţâie aşa? La copil mă refer.

— Păi, i s-a spus să facă mişcare. *Tu* unde locuieşti?

— Nu departe de-aici. Pe Youngquist. Apartamentul nostru-i cu mult mai mic decât ăsta. Stăm la etajul întâi, pe partea din spate, ferestrele noastre dau într-o curticică unde se-adună

toate pisicile. Umblă vorba că vila noastră ar putea fi transformată în bloc de locuinţe.

— Şi asta-i bine sau rău?

— Bine dacă ai bani, rău dacă nu-i ai, presupun. Tocmai am început să lucrăm în oraş şi zi-i… tipul meu vrea să facă o facultate după ce ne facem plinul.

— Zi-i s-o lase baltă. Am fost la facultate şi-i de tot căcatul.

Buza ei de sus e un pic mai cărnoasă şi îi pare rău să constate, din felul cum îşi ţine ea gura, că a lăsat-o fără replică.

— Unde lucrezi? o întreabă.

— Sunt infirmieră la un azil de bătrâni. Mă îndoiesc că-l ştii, e în Sunnyside, spre locul unde se ţinea înainte bâlciul.

— Nu-i deprimant?

— Aşa zice lumea, dar pe mine nu mă deranjează. Stau de vorbă cu mine, asta-şi doresc mai toţi, să aibă companie.

— Tu şi tipul ăsta nu sunteţi căsătoriţi?

— Încă nu. El vrea să se mai maturizeze puţin. Cred că-i o idee bună. Poate la un moment dat o să ne răzgândim.

— Mişto. Tipa în verde de acolo a călcat pe bec şi n-am avut încotro.

Nici acum nu primeşte nicio replică. Totuşi, fata nu arată c-ar fi plictisită, aşa cum i se întâmplă cu multă lume. La salon îi priveşte pe Jake şi Rudy cum sporovăiesc cât e ziulica de lungă şi-i invidiază pentru c-o fac fără să se simtă nişte idioţi. Chipul ăsta străin stă acolo vizavi de-al lui, calm, blajin şi atent, cu ochii de un albastru mai pal decât vezi cel mai adesea, cu tenul alb şi neted, cu nasul un pic în vânt şi cu părul de culoarea ghimbirului prins neglijent la spate. I se văd urechile, lobii au găuri pentru cercei, dar nu şi cercei. La cât e de drogat, liniile albe şi pătrăţoase ale urechilor ei îi par pline de viaţă.

— Spui că tocmai te-ai mutat în oraş, continuă Nelson conversaţia. De unde?

— De pe lângă Galilee. Ştii pe unde vine asta?

— Mai mult sau mai puţin. În copilărie am fost acolo de câteva ori la cursele de maşini.

— Într-o seară liniştită, de-acasă de la noi, se aud motoarele. Camera mea e pe partea pistei şi mereu le auzeam.

— Acolo unde stăm noi, e întotdeauna circulaţie intensă. Camera mea dădea în spate, dar acum stau în faţă.

Ce urechiuşe drăgălaşe, micuţe ca ale lui, deşi, în rest, ea n-are nimic micuţ. Pantalonii ăia de-un alb strălucitor stau să-i crape pe coapse.

— Taică-tău cu ce se ocupă? E fermier?

— Taică-meu a murit.

— Ah, îmi pare rău.

— Să nu-ţi pară rău. Era grea viaţa, dar se descurca. Era fermier, ai dreptate, şi, în plus, avea contract cu primăria pentru autobuzele şcolare.

— Totuşi, păcat de el.

— Am însă o mamă minunată.

— Ce-i aşa minunat la ea?

În prostia lui, sună pus pe harţă. Dar ei nu pare să-i pese de asta.

— Ei, e foarte înţelegătoare, şi-atât. Şi are simţul umorului. Am doi fraţi…

— Serios?

— Da, şi ea n-a încercat niciodată să mă facă să simt c-ar trebui să las de la mine sau mai ştiu eu ce numai fiindcă sunt fată.

— Păi, de ce-ar fi făcut aşa ceva?

E gelos.

— Unele mame aşa ar fi făcut. Cred că fetele ar trebui să fie tăcute şi isteţe. Maică-mea zice că femeile obţin mai multe de la viaţă. Ca bărbat, dacă nu câştigi de fiecare dată, eşti un nimeni.

— Grozavă mamă. Le ştie pe toate.

— Şi e mai grasă decât mine, şi o iubesc pentru treaba asta.

Nu eşti grasă, eşti chiar drăguţă, vrea el să-i spună, dar, în loc de asta, zice:

— Termină berea. Mai aduc una.

— Nu, mulţumesc… cum te cheamă?

— Nelson.

Ar trebui s-o întrebe şi el cum o cheamă, dar i se împleticeşte limba în gură.

— Nelson. Nu, mulţumesc, nu voiam decât o gură. Ar trebui să mă duc să văd ce face Jamie. E în bucătărie cu una…

— Cu ţâţele goale.

— Exact.

— Eu zic că tipele care au ţâţe adevărate nu şi le arată.

Aruncă o privire în jos. Nervurile verticale ale puloverului maroniu împletit se îndepărtează niţel unele de altele când trec peste balcoanele moi, mari de acolo. Sub ele, stofa albă a pantalonilor ei, întinsă în cute acolo unde abdomenul se uneşte cu coapsele într-un triunghi, are o strălucire care scoate în evidenţă tiparul diagonal al firelor, felul în care a fost ţesut şi tăiat materialul. Şi mai jos, picioarele ei sunt desculţe, cu o dungă rozalie pe marginea exterioară a fiecărui deget mare, proaspătă de la rosătura pantofilor pe care i-a dat jos.

Fata roşeşte la această trecere în revistă a trupului ei.

— Cu ce te ocupi de când ai terminat facultatea, Nelson?

— Tai frunză la câini. Nu, de fapt, vând maşini. Nu maşini obişnuite, de doi bani, ci decapotabile deosebite, vechi, pe care nu le mai fabrică nimeni. Valoarea lor o să crească tot mai mult, *trebuie* să crească!

— Sună interesant.

— Chiar e. Dumnezeule, zilele trecute am văzut parcat în mijlocul oraşului un Thunderbird alb, cu tapiţerie de piele roşie, tipul încă mai avea capota coborâtă, deşi s-a făcut destul de frig, îmi venea să urc în el. Arăta ca un iaht. Pe vremea când se făceau maşinile astea, nu se scârţăreau ca-n ziua de azi.

— Noi tocmai ne-am luat o Corolla. E pe numele lui Jamie, dar eu sunt cea care-o foloseşte, nu mai merge niciun autobuz la bâlci, iar Jamie poate să se ducă pe jos la serviciu, e la doi paşi, la ăia unde se fac aparate contra gângăniilor, ştii tu, sitele alea electrice cu o lumină mov, care se pun afară lângă piscine sau grătare.

— Marfă! Totuşi, probabil că-i un sezon mai puţin rentabil

pentru el.

— Aşa ai zice, dar lucrurile nu stau chiar aşa. Sunt foarte ocupaţi, acum produc deja pentru la anul şi le livrează în tot Sudul.

— Aha!

Probabil că au discutat destul. Nu vrea să mai audă nimic despre aparatele anti-insectă ale lui Jamie.

Fata însă îi dă înainte, se simte relaxată în preajma lui, şi e atât de tânără, pentru ea totul este o noutate. Nelson crede că-i cu trei-patru ani mai tânără decât el. Pru este cu peste un an mai în vârstă, iar acum asta-l enervează la culme. Şi îl mai enervează şi dansul ei sfidător, şi sarcina ei, şi toţi negroteii şi poponauţii ăştia de care ei nu-i este teamă.

— Aşa că trebuie să contribui şi eu cu jumătate, îi explică fata, chiar dacă el câştigă de două ori mai mult decât mine. Părinţii lui şi maică-mea ne-au împrumutat avansul în părţi egale, deşi ştiu că nu avea cum să-şi permită. La anul, dacă reuşesc să obţin o slujbă cu jumătate de normă pe undeva, vreau să încep cursurile de asistentă medicală. Cele calificate câştigă o avere, făcând exact ce fac şi eu acum, doar că ele au voie să facă şi injecţii.

— Dumnezeule, vrei să-ţi petreci întreaga viaţă în preajma bolnavilor?

— Îmi place să am grijă de alţii. Până să moară tata, la fermă aveam întotdeauna găini şi tot felul de animale. Aveam o oiţă pe care o tundeam chiar eu.

— Hm.

Nelson a fost dintotdeauna alergic la animale.

— Dansezi, Nelson? îl invită ea.

— Nu. Stau aici, beau bere şi-mi plâng de milă.

Acum Pru se dă în stambă cu un portorican sau aşa ceva. Manny are vreo doi care lucrează în atelierul lui. Habar n-are de ce boli suferă ăştia în copilărie, dar obrajii le arată mai rău decât ciupiţi – parcă ar avea peste tot nişte mici tăieturi adânci.

— Nici Jamie nu vrea să danseze.

— Invit-o pe una din puicuţe. Sau du-te şi dansează de una

singură, cineva o să ţi se alăture.

— Îmi place să dansez. De ce-ţi plângi de milă?

— Ei… taică-meu e un căcănar.

Nu ştie cum de i-au ieşit pe gură vorbele astea. De vină o fi felul mişto al fetei de-a vorbi despre părinţii ei. Dar, când se gândeşte la taică-său, ceea ce-l impresionează pe Nelson la chipul lătăreţ, bonom pe care-l vede cu ochii minţii este o neputinţă jalnică. Chipul lui taică-său se umflă ca un gros-plan defocalizat dintr-un film de război, în încăierarea din toiul bătăliei, înainte să dispară plutind. Mare, alb şi neclar, ca în ziua aceea când l-a ţinut în poală, când lumea s-a vădit pentru amândoi mai mult decât puteau duce.

— N-ar trebui să zici aşa ceva, îl apostrofează fata şi se ridică.

Picioare lungi, strălucitoare. Coapsele ei sunt tot ca poalele chiar şi când e în picioare. Picioarele ei goale, cu dungi rozalii, cufundate în mocheta miţoasă atât de aproape de el mai că-l bagă-n boale de sexy ce sunt. De ce i-o fi spus asta? Îl face să se simtă vinovat şi certat. Tatăl ei e mort. Îl face să simtă ca şi cum şi l-ar fi ucis pe-al lui. Ia mai dă-o în mă-sa. Se duce să danseze, la început timidă, pe lângă perete, apoi intră în cerc, îşi dă drumul. Nu vrea s-o privească şi să devină invidios; se ridică cu greu să-şi aducă încă o bere şi să mai arunce o privire la fata din bucătărie. Ce trist, nişte ţâţe însingurate pe-o femeie în picioare. Punguţe umplute pe jumătate. Acest Jamie are faţa şi mâinile largi şi jupuite, şi şi-a mai slăbit nodul de la cravată să-şi lase gâtul de taur să respire. O altă fată îi citeşte-n palmă. Sunt cu toţii aşezaţi în jurul unei măsuţe de bucătărie emailate, cu puncte tocite până la negru în locurile unde se aşeza vesela, ceea ce îl face pe Nelson să-şi amintească ceva. Ce anume? Unul din posterele de aici îl înfăţişează pe Marlon Brando în costumul lui de piele neagră din filmul *The Wild One*. În altul apare Alice Cooper cu pleoapele verzi şi unghii lungi. Frigiderul, cu rafturile lui reci pline de iaurt în cutii de carton şi bere în baxuri de câte şase cutii, cu litere gotice, pare o insulă de ordine şi decenţă în mijlocul acestei harababuri. Nelson îşi aminteşte de salonul

auto cu şirurile lui de Toyota noi-nouţe şi simte cum i se face stomacul ghem. Uneori, când este la salon şi nu-i nici ţipenie de client, simte cum îl cuprinde frica aceea din copilărie că se află la locul nepotrivit, că viaţa se desfăşoară după nişte reguli pe care nimeni nu vrea să i le explice. Revine în camera mare din faţă cu tavanul fals şi îşi zice că Pru arată ridicol de bătrână pe lângă ceilalţi dansatori: o fetişcană cu părul cârlionţat pe nume Dody Weinstein, care-şi face ucenicia în moda pentru copii la Kroll's, şi Slim, şi acest Lyle cu bluza lui de fotbalist din nou împreună, iar Pam, gazda lor într-o rochie mare, largă, se bâţâie şi ea, în timp ce luminile estompate ale Brewerului se pierd dincolo de bovindou, iar fata fără nume aşteaptă în pantalonii ei albi să fie invitată de un băiat în timp ce stă în margine, tremurând dintr-o parte într-alta în ritmul muzicii. *O noapte într-o viaţă, o viaţă într-o noapte.* Pare un pic preocupată de impresia pe care o lasă celorlalţi, dar fericită să fie aici, departe de coada vacii. Bulele negre din boxe bubuie din ce în ce mai rapid, iar nevastă-sa, cu burta ei ca o ghiulea, mai are puţin şi cade lată. Se duce la Pru şi o apucă de încheietura mâinii. Partenerul ei cu mutră de ucigaş mexican nici nu clipeşte, se îndreaptă zvârcolindu-se spre fata în pantaloni albi şi o alege drept noua lui parteneră de dans. *Iubitule, în noaptea asta, iubitule, în noaptea asta.* Nelson o strânge pe Pru violent de încheietura mâinii. Ruptă de muzică, e nesigură pe picioare, iar asta îl enervează şi mai tare, nevastă-sa s-a abţiguit. Soi rău, a dat-o cu mucii-n fasole special ca să-l facă de râs. Echilibrul ei fragil îl face să vrea s-o sfărâme cu totul.

— Mă *doare*, se plânge ea.

Vocea ei, infimă şi aridă, ajunge la el dintr-o cutiuţă suspendată în aer în dosul urechii lui. Când ea încearcă să-şi elibereze încheietura, brăţările ei îi ciupesc degetele, iar asta îl înfurie.

Vrea s-o scoată de-aici. O trage până afară pe hol şi se uită după un perete de care s-o proptească. Găseşte unul într-o cămăruţă laterală; întrerupătorul de lângă umărul ei are pictat pe el o faţă cu gura deschisă, iar limba se mişcă sus-jos pe

închis-deschis. Îşi lipeşte faţa de fata lui Pru şi-i spune cu glas şuierător:

— Ascultă. Vino-ţi în fire, pentru numele lui Dumnezeu. O să-ţi faci rău singură dacă nu-ţi vii în fire. Şi ţie, şi bebeluşului. Ce faci, vrei să-l lepezi? Calmează-te!

— Dar sunt calmă. Tu nu eşti calm, Nelson.

Ochii lor sunt atât de apropiaţi, încât ochii ei ameninţă să-i înghită pe-ai lui cu verdele lor înceţoşat.

— Şi cine zice c-o să fie un el?

Pru îi zâmbeşte afectată, pieziş. Are buzele rujate cu roşu-vampir, care-i la modă şi n-o prinde deloc, îi accentuează figura tăioasă ca o secure, privirea sticloasă, calmă, lipsită de viaţă. Are privirea aia sfidătoare, inexpresivă, a săracilor: nimic nu-i sperie.

— N-ar trebui să bei şi să fumezi iarbă deloc, stăruie el, o să-i provoci malformaţii congenitale. Ştii asta.

Îi răspunde cu glas tărăgănat:

— Nelson. Te doare drept în cur de malformaţiile congenitale.

— Ce ştoarfa tâmpită eşti! Chiar îmi pasă. Fireşte că-mi pasă. Doar e copilul meu. Sau mai ştii? Voi, piţipoancele din Akron, v-o trageţi cu primul venit.

Sunt într-o cameră ciudată. În jur sunt păsări flamingo. Persoana care locuieşte în cămăruţa asta retrasă, cu vedere spre un perete de cărămidă ce desparte două curţi înguste, şi-a făcut în glumă o colecţie de pasări flamingo. Una din satin roz-lucios împodobeşte cu picioarele ei negre, ridicol de lungi, spătarul canapelei, iar unele din plastic, gonflabile, cu picioarele ca nişte beţe, se sprijină pe rafturile de pe pereţi. Există păsări flamingo-scrumiere şi căni de cafea şi tablouri tridimensionale cu păsări roz, lacuri, palmieri şi apusuri de soare, suveniruri din Florida. Într-unul din aceste suveniruri, un trio de păsări în şorturi şi cu şepci scoţiene stau adunate pe un teren de golf din fetru verde. Unele mai mari purtau pe ciocurile lor tubulare, arcuite în jos, nişte ochelari de soare din aceia flexibili ca de jeleu, cum se găsesc în prăvăliile de mărunţişuri. Sunt sute de păsări, pesemne că i le-au dăruit alţi

poponari, Slim o fi cel care stă aici, canapeaua n-ar fi destul de mare pentru Jason şi Pam.

— E al tău, îl asigură Pru. Ştii că-i al tău.

— Nu ştiu. În seara asta te porţi ca ultima curvă.

— N-am vrut să vin, ţii minte? Tu eşti cei care vrea să iasă de fiecare dată.

Se pune pe plâns: expresia de pe chipul lui Pru, duritatea aia care i se trage de la Akron, cu care-l respinge, burta care i se ciocneşte de-a lui, trupul ăla mare, ca de păpuşă, pe care îl iubea atât de mult, cu găurile lui, cu smocurile lui, pe care ea ar fi putut foarte uşor să i-l încredinţeze altcuiva şi ar putea la fel de uşor să i-l ia, el nu înseamnă nimic pentru ea. Toate momentele lor de tandreţe, când urcau pe deal şi se plimbau pe sub copaci, şi băteau barurile de pe Water Street, şi plecarea lui, când a lăsat-o acolo, în Colorado, toate astea fac un fraier din el, care se perpelea în districtul Diamond, un nimic. Nu înseamnă nimic pentru ea, aşa cum n-a însemnat nici pentru Jill, doar un ţânc, o gânganie căreia i se făcea pe plac, şi uite ce s-a întâmplat. Iubirea îi ciuruieşte tot trupul ca putregaiul, îi coboară spre genunchii spongioşi ca iasca.

— Îţi faci rău singură, hohoteşte el; lacrimile lui sporesc strălucirea verde a rochiei în zona umerilor, şi totuşi, cu ochii minţii îşi vede mutra boţită la fel de clar ca şi cum ar vedea-o pe un ecran de televizor.

— Eşti ciudat, îi spune Pru, cu vocea acum lină ca o boare, o muzică de jazz şoptită, îndesată în urechea lui.

— Hai să plecăm din locul ăsta sinistru.

— Ce-ţi tot spunea fata aia cu care ai stat de vorbă?

— Nimic. Prietenul ei face aparate anti-insecte.

— Aţi discutat mult.

— Voia să danseze.

— Am văzut că mă arăţi cu degetul şi vă uitaţi la mine. Ţi-e ruşine că sunt gravidă.

— Ba nu. Sunt mândru.

— Pe dracu, Nelson. Te simţi jenat.

— Nu mai fi aşa dură. Hai s-o tăiem de-aici.

— Vezi, ce-ţi spuneam, ţi-e ruşine cu mine. Bebeluşul ăsta

nu-i pentru tine decât un motiv de ruşine.

— Hai, vino. Ce vrei, să-ţi cad în genunchi?

— Uite ce e, Nelson. Mă simţeam cât se poate de bine dansând şi deodată vii la mine şi faci pe masculul feroce. Încă mă mai doare încheietura. Poate mi-ai rupt mâna.

El încearcă să-i ridice încheietura, să i-o sărute, dar ea îi opune o rezistenţă îndârjită: uneori ea îi pare, şi la trup, şi la suflet, o scândură, plată, cu aceeaşi textură abrazivă. Apoi îl cuprinde teama că această platitudine e chiar ea, că ea nu-i ascunde în mod intenţionat vreo profunzime, ci că, de fapt, nu există nicio profunzime, că asta-i tot ce are să-i ofere. Uneori o ia razna *şi* nu pare să se mai poată opri. El iar o trage de mână, doar ca să-i sărute încheietura, dar ea nu vrea să vadă asta, a înfuriat-o rău de tot, e roşie la faţă, ascuţită şi rigidă.

— Ştii ce eşti? îl întreabă ea. Eşti un mic Napoleon. Eşti un *tâmpit,* Nelson.

— Hei, nu vorbi aşa.

Spaţiul din jurul buzelor de vampir este tensionat, iar glasul îi devine o moară stricată, care nu se mai opreşte.

— Nu te-am cunoscut cu-adevărat. Mă uit cum te porţi cu ai tăi şi eşti foarte răzgâiat. Eşti răzgâiat şi eşti un tiran, Nelson.

— Taci!

N-are voie să plângă din nou.

— N-am fost niciodată răzgâiat, dimpotrivă. Habar n-ai ce mi-au făcut ai mei.

— Am auzit povestea de o mie de ori şi nu mi s-a părut mare brânză. Te-aştepţi ca maică-ta şi biata bunică-ta să aibă grijă de tine, indiferent ce faci. Te porţi oribil cu taică-tău, deşi ei nu vrea decât să te iubească, să aibă un fiu cât de cât normal.

— N-a vrut să mă angajez la salon.

— A crezut că nu eşti pregătit, şi chiar nu eşti. Nu eşti pregătit nici să fii tată, dar asta-i greşeala mea.

— Ah, până şi tu faci greşeli.

Verdele de pe ea are o culoare scârboasă, ca de arsenic fosforescent, cum ar purta o cocotă grăsană, negresă, să atragă

atenţia clienţilor pe stradă. Întoarce capul şi observă că pe un birou nişte păsări flamingo flexibile sunt aranjate ca şi cum ar copula, una călare pe alta, iar altă pereche, în ceea ce zice el că ar fi o luare la muie, dar ciocul pleoştit strică efectul.

— Fac destule, continuă Pru, de ce n-aş face? Pe mine nu m-a învăţat nimeni nimic. Îţi spun o singură chestie, Nelson Angstrom. O să nasc acest copil indiferent de ce faci tu. N-ai decât să te duci dracului!

— Să mă duc dracului?

— Da.

Ea simte că trebuie să mai îndulcească pastila. Până şi burta ei pare să se înmoaie lipită de-a lui, cuibărindu-se în el.

— Nu vreau să te duci dracului, dar n-ai decât. Nu te pot opri, iar tu nu mă poţi opri pe mine. Suntem două persoane, chiar dacă ne-am căsătorit. Tu n-ai vrut deloc să mă iei de nevastă şi se pare că eu n-ar fi trebuit să te las să mă iei.

— Şi totuşi, te-am luat de nevastă. Te-am luat, spune el temându-se ca mărturisirea asta să nu-i boţească iarăşi faţa.

— Atunci, nu te mai purta ca un tiran. M-ai terorizat să vin aici, iar acum mă terorizezi să plecăm. Îmi plac oamenii ăştia. Au simţul umorului mai dezvoltat decât cei din Ohio.

— Hai să rămânem atunci.

În cameră mai sunt şi alte lucruri în afară de păsările flamingo – nişte lucruri hidoase, remarcă el. Un Elvis Presley din ghips, cu nişte lumânări votive la bază, în căniţe roşii. Un acvariu fără peşti, dar plin de păpuşi Barbie şi nişte chestii ca nişte polipi din plastic, care, crede el, sunt fluturaşi cu striaţii menite să sporească plăcerea. Vederi prinse pe pereţi cu piuneze, cu femei încadrate în triunghiuri din beteală, care fac tumbe, îşi arată fundul gol sau îşi ţin sânii imenşi în mâinile cu mănuşi argintii, vederi din Germania, cu două imagini diferite, una nevinovată şi alta obscenă, în funcţie de unghiul din care te uiţi la ele. De jur împrejur, camera are claritatea şi varietatea unei vome care continuă să păstreze intacte boabele de mazăre şi bucăţelele de morcov portocaliu de la cina luată cu o oră înainte. Nu-şi poate lua privirea de la lucruri.

În timp ce trece de la o oroare la alta, Pru se strecoară afară

strângându-i încetişor mâna, un gest ce ar putea fi o scuză pentru tot ce şi-au spus. Ce şi-au spus? În bucătărie, fata cu ţâţele goale a îmbrăcat un tricou pe care scrie ERA, iar Jamie şi-a scos haina şi cravata. Nelson se simte grozav, atât de grozav, încât nu-şi mai aude nici propriile cuvinte, dar nu contează, toată lumea râde binedispusă. Într-un dormitor cufundat în întuneric, de lângă bucătărie, cineva se uită la ştirile speciale de la ora unsprezece şi jumătate, din Iran, vremea parcă zboară în derapajul spasmodic al distracţiei. Când Pru se întoarce la el şi-l roagă să plece, are o paloare cadaverică, de stafie, cu rujul de pe buze ca sângele dintr-un film, decolorat în mijloc, unde i se întâlnesc buzele. Ceva din capul lui vopseşte totul în albastru, iar dinţii ei îi par diformi când îi spune cu glas aproape imperceptibil că şi-a dat jos pantofii, cum a vrut el, iar acum nu-i mai găseşte. Se trânteşte pe un scaun de bucătărie şi îşi întinde picioarele portocalii, la care burta i se ţuguiază ca o puţă, şi se pune pe râs cu cei din jur. Ce porci. În timp ce-i caută pantofii, Nelson dă în camera laterală, cu fleacuri şi păsări flamingo oribile, peste fata cu pantaloni albi, care a adormit pe canapea. Cu faţa destinsă, pare şi mai tânără decât înainte. Îşi ţine mâna palidă îndoită, cu palma în sus, lângă nasul cârn. Fruntea ci bombată, calmă, discret pistruiată n-are niciun rid în somn. Doar părul îi mai păstrează acea forţă profundă, de femeie, eliberat de constrângerea agrafelor, multicolor în crevasele şi înălţimile firelor încâlcite. Vrea s-o acopere cu ceva, dar nu vede nicio pătură, doar prezervativele cu striaţii şi păpuşile Barbie strălucitoare în acvariul lor. Acolo unde puloverul ei roşcat, împletit, i-a alunecat în sus deasupra pantalonilor, se iţeşte o felie de piele albă ca laptele. Nelson se uită la ea şi se întreabă. „De ce nu-ţi poate fi o femeie doar prietenă, chiar şi dacă faci sex cu ea? De ce trebuie să ai tot timpul de-a face cu orgoliul, să jigneşti doar ca să te aperi?” Uitându-se lung la porţiunea aia de piele albă ca laptele, uită de ce-a intrat în cameră. Îşi dă seama că îi vine să urineze.

Iar în baie, după ce vezica i s-a golit cu firicelele alea neregulate, care îi arată că a lăsat-o să se umple peste măsură,

se lasă furat de o carte mare, arătoasă, aşezată pe coşul cu rufe murdare, cel mai probabil e a lui Slim, e un album cu fotografii şi postere din Germania nazistă, cu băieţi blonzi, frumoşi, aliniaţi pe şiruri, care cântă, cu un grăsan chipeş într-o uniformă albă, înţesată de medalii, şi cu Hitler, care arată tânăr, uscăţiv şi impresionant, cu ochii aţintiţi spre Munţii Alpi. Prezenţa albumului în acest loc este un fel de chestie la modă, la fel ca şi vederile alea poleite, care le prezintă pe femei ca fiind atât de urâte, şi pare să nu existe nicio apărare împotriva urâţeniei din lumea asta, nimic care s-o apere pe fata asta adormită sau pe el. Pru şi-a găsit urâţeniile alea de pantofi verzi cu talpă ortopedică şi stă în bucătărie pe un scaun cu spătar, în timp ce portoricanul pe care l-a agăţat, cel cu faţa parcă plină de mici tăieturi de cuţit, a îngenuncheat la picioarele ei şi-i prinde cataramele de la cureluşele ca nişte fireturi. Când se ridică, se clatină pe picioare, oare ce i-or fi dat? Se lasă îmbrăcată cu jacheta de catifea pe care o purta toamna şi primăvara la Kent, de culoare roşie, aşa că împreună cu rochia ei verde, lucioasă, zici că-i sărbătoarea de Crăciun venită cu şase săptămâni mai devreme, gata împodobită. Jason dansează în camera din faţă, unde acum Jamie şi fata cu inscripţia ERA pe ţâţele ei jalnice încearcă şi ei să între în ritm, aşa că îşi iau rămas-bun de la Pam şi Slim, Pam o sărută pe Pru pe obraz, ca de la femeie la femeie, de parcă i-ar şopti o parolă la ureche, iar Slim îşi încrucişează mâinile pe piept şi se înclină în stilul budist. Nelson se întreabă dacă are privirea piezişă din naştere sau i se trage de la chestiile perverse pe care le practică. Senzaţiile ca o meduză înoată peste buzele lui Slim. Ultimele fluturări de mână şi zâmbete, iar apoi uşa se închide peste zgomotul petrecerii.

Uşa de la intrarea în apartament e de modă veche, masivă, din stejar galben. Pe acest palier de la etajul trei, el şi Pru se trezesc izolaţi în ceva ce aduce cu tăcerea. Pe luminatorul din sticlă groasă de deasupra lor răpăie ploaia.

— Mai crezi că sunt un tâmpit? întreabă el.

— Nelson, de ce nu te maturizezi şi tu odată?

Balustrada solidă din lemn, de pe partea dreaptă, face o ameţitoare buclă dublă în jos, pe cele două şiruri de trepte de până la primul etaj. Nelson se uită în jos şi vede capacele a două pubele aşezate la subsol, hăt departe. Nerăbdătoare, Pru îl depăşeşte prin stânga, sătulă de el şi abia aşteptând să ajungă afară, la aer, iar după aceea el îşi aminteşte cum s-a ciocnit ea cu şoldul ei lat de-al lui şi furia pe care i-o provoacă ceea ce-i pare o neîndemânare intenţionată, dar care-i trece dacă-i dă un ghiont în replică, un mic brânci răzbunător. Pe partea stângă a scărilor nu există balustradă, iar peretele tencuit este deteriorat de găuri lăsate de cuie în locurile de unde renovatorii au dat jos lambriurile care or fi fost înainte. Aşa că, atunci când Pru, în pantofii ei cu talpă ortopedică, îşi scrânteşte glezna, nu are de ce să se ţină; mormăie scurt, dar chipul palid îi rămâne impasibil, ca în zilele de altădată, când zbura cu deltaplanul, în momentul lansării. Nelson încearcă s-o apuce de jacheta de catifea, dar ea trece dincolo de raza lui de acţiune, picioarele o lasă dintr-odată; apucă să-i vadă faţa plonjând pe lângă găurile lăsate de cuie în timp ce se răsuceşte spre perete, căutând un punct de sprijin acolo unde nu există niciunul. Se rostogoleşte răsucindu-se pieziş, cu capul înainte, iar marginile metalice ale treptelor îi pătrund în burtă. Totul se petrece atât de repede şi, totuşi, creierul lui are timp să înregistreze mai multe senzaţii – atingerea catifelei ce-i fâlfâie printre degete, ghiontul ei mustrător, cu şoldul, indignarea pe care i-o provoacă pantofii ei butucănoşi şi cei care au privat scara de-o balustradă, toate astea precis stratificate în mintea lui. Clar îi apare şi peticul de portocaliu-închis al dresului cu materialul dublat între picioare, ca mijlocul unei flori verzi înmiresmate, când rochia, odată cu picioarele răscrăcărate la primul impact, îi dezveleşte coapsele. Braţele ei încă încearcă să se opună alunecării, iar unul din ele îi înţepeneşte într-un unghi nefiresc când se opreşte cam la jumătatea scării abrupte, cu un pantof desprins de picior şi agăţat doar de cureluşă, cu capul ascuns sub chica răvăşită a părului ei frumos şi toată silueta ei lungă încremenită.

Fallt's Bubbli nunner!

Ploaia răpăie pe luminator cu stropi mărunţi. Muzica de la petrecere răzbate până la el prin pereţi. Zgomotul produs de căderea ei trebuie să fi fost asurzitor, pentru că uşa de stejar galben se deschide imediat şi lumea începe să tropăie în jur, dar singurul sunet pe care l-a auzit Nelson a fost chiţcăitul scos de Pru când s-a lovit prima oară, ca o jucărie de plastic gonflabilă, călcată brusc din întâmplare.

Siroposu' este în formă maximă la spital, glumeşte cu asistentele şi personalul medical şi, în hainele lui negre, se mişcă prin lumea asta albă ca un microb fericit, o excepţie de la toate regulile. Se apropie vrând parcă s-o îmbrăţişeze pe bunica Springer, dar în ultima clipă se abţine şi îi dă una peste umăr cu un aer degajat. Lui Janice şi Harry le oferă zâmbetul lui ştrengar, care-i dezveleşte dinţii mărunţi; pe Nelson îl priveşte cu un aer ceva mai grav, dar cu ochii încă zâmbitori.

— Arată nemaipomenit, cu excepţia braţului ghipsat. Chiar şi aşa, a avut noroc. E braţul stâng.

— E stângace, i-o întoarce Nelson.

Băiatul e morocănos şi îndoit de nesomn. A fost cu ea la spital de la ora unu la trei, iar acum, la nouă şi jumătate, s-a întors aici.

A sunat acasă pe la unu şi un sfert, dar nu i-a răspuns nimeni, o altă chestie adăugată la cei douăzeci de ani de nedreptăţi. Mama-mare era acasă, dar era prea bătrână şi ramolită să audă telefonul în timp ce visa, iar părinţii fuseseră în oraş cu familiile Murkett şi Harrison, la noul local cu program de striptease de pe Route 422, dincolo de Four Seasons, spre Pottstown, iar apoi se duseseră acasă la soţii Murkett, să mai bea o duşcă. Aşa că ai lui n-au aflat noutăţile până când Nelson, care s-a târât în patul lui gol pe la trei şi jumătate, nu s-a trezit la ora nouă. Pe drumul spre spital în Mustangul maică-sii, a susţinut că n-a adormit până la primul ciripit de păsărele.

— Ce păsărele? l-a întrebat Harry. Au migrat toate în sud.

— Tati, nu mă bate la cap, vorbesc de păsările alea negre

care-s chiar în faţa ferestrei.

— Graurii, a intervenit Janice împăciuitoare.

— Alea nu ciripesc, cârâie, a ţinut-o Harry pe-a lui. *Câr, câr.*

— Vi se pare că-i întuneric până dimineaţa târziu? s-a amestecat în discuţie bunica Springer.

Tensiunea asta constantă dintre ginerele ei şi nepot o îmbătrâneşte.

Nelson, cu ochii lui roşii, cu nasul înfundat şi duhnind a băutura de-aseară, chiar l-a enervat pe Harry, el însuşi era la fel de nedormit şi mahmur. A reuşit să-şi înăbuşe pornirea de-a striga din nou *Câr.* La spital îl întreabă pe Siroposu' cu sinceră admiraţie:

— Cum de-ai ajuns aici atât de repede?

N-aveţi decât să faceţi băşcălie, tipul ăsta chiar *are* ceva fascinant.

— Însăşi doamna mi-a dat de ştire, îl anunţă popa vesel, făcând un pas scurt în lateral, cu care dărâmă o revistă de pe o măsuţă foarte scundă, cu prea multe reviste claie peste grămadă.

Woman's Daily. Field and Stream. Fireşte, un spital nu s-ar abona la *Consumer Reports.* Acum câtva timp au publicat un articol ucigător despre costurile spitalizării şi considerabila scumpire a unor chestii precum aspirina şi pastilele pentru răceală. Siroposu' se apleacă să ridice revista şi se îndreaptă de şale gâfâind uşor. Le spune:

— Evident, după ce au calmat-o pe draga de fată şi i-au pus braţul în ghips şi au asigurat-o că fătul pare să nu fi avut de suferit, tot a rămas îngrijorată, aşa că s-a trezit la şapte dimineaţa şi bănuia că Nelson doarme la ora aia şi n-a ştiut pe cine să sune. Aşa că s-a gândit la *mine*, urmează Siroposu' radios. Eu, fireşte, încă eram în braţele lui Morfeu, dar m-am adunat rapid şi i-am spus că o să dau o fugă până aici între împărtăşanie şi slujba de la ora zece, şi iată-mă aici. *Ecce homo.* Voia să se roage împreună cu mine să nu piardă copilul, s-a rugat tot timpul, şi cel puţin până acum, aşa cum se spune, pare *să ţină* figura!

Ochii lui negri se plimbă de la un chip la altul, sus-jos şi de-a curmezişul.

— Doctorul care a primit-o a ieşit din tură la ora opt, dar sora de serviciu mi-a jurat *solemn* că, în ciuda vânătăilor cu care s-a ales mama, micuţa inimioară continuă să bată la fel de puternic şi nu există *niciun* semn de hemoragie vaginală sau alte chestii supărătoare. Mama Natură-i o curcă bătrână, rezistentă.

Asta i-o spune direct bunicii Springer.

— Acum *trebuie* s-o iau din loc, altminteri oiţele flămânde o să se uite în sus şi n-o să-şi capete tainul. Orele de vizită de aici nu încep, de fapt, decât la unu după-amiază, dar sunt *sigur* că autorităţile n-o să se supere dacă băgaţi capul o clipă. Spuneţi-le că aveţi binecuvântarea mea.

Mâna i se ridică în mod reflex, vrând parcă să-i binecuvânteze, dar nu face decât să şi-o lase pe mâneca hainei de blană strălucitoare a bunicii Springer.

— Dacă nu *poţi* să ajungi la slujbă, stăruie el, *vino* la întrunirea de după aceea. E şedinţa epitropilor, în legătură cu orga cea nouă, şi o să dea buzna o mulţime de scârţari. Tot anul nu pun pe tavă decât un dolar pe săptămână, dar votul lor contează la fel de mult ca şi al meu sau al tău.

Se retrage cu paşi grăbiţi, împărţind în stânga şi-n dreapta semnul V de la victorie.

Măi, să fie, băieţilor ăstora chiar le plac nenorocirile, cugetă Harry. Păi, e un teren pe care nu-l vrea nimeni altcineva. Spitalul St. Joseph se află în zona sărăcăcioasă, în partea nordică a centrului Brewerului, unde era şi vechiul cămin al asociaţiei YMCA înainte să fie demolat şi să-i ia locul o nouă bancă cu bancomate pentru conducătorii auto şi unde vechiul pod de cale ferată din lemn a fost reconstruit cu un beton care a început să crape imediat. Pe vremuri se discuta despre construirea unui tunel feroviar, însă chiar atunci s-a terminat cu trenurile, aşa că problema s-a rezolvat de la sine. Aici a născut-o Janice pe Rebecca June pe vremea când surorile erau toate maici, poate or mai fi şi-n ziua de azi, dar n-ai cum să-ţi dai seama. Recepţionera de la etajul ăsta poartă

un costum cu pantaloni roz-somon. Îi conduce cu fundul ei dospit şi umerii căzuţi. Uşile întredeschise lasă să se vadă oameni care zac vlăguiţi sub cearşafurile albe, zgâindu-se la tavanul alb, reduşi deja la stadiul de stafii. Pru este într-o cameră cu patru paturi şi două femei cu pijamale străvezii, de spital, se refugiază în paturile lor, luate prin surprindere de vizitatorii matinali. În al patrulea pat doarme o negresă foarte bătrână. Cât despre Pru, ea este oricum, numai adormită nu. Încă mai poartă urme şterse de la rimelul de cu o noapte înainte, dar restul arată virginal, în special ghipsul alb proaspăt de la cot la încheietură. Nelson o sărută uşurel pe buze şi apoi, aşezat pe singurul scaun de lângă pat, în timp ce familia mai în vârstă stă în picioare, îşi vâră faţa în spaţiul dintre marginea patului şi curba făcută de şoldul lui Pru. Ce copil, gândeşte Harry.

— Nelson a fost extraordinar, le povesteşte Pru, atât de grijuliu cu mine.

Vocea îi este mai cântată şi mai guturală decât şi-o aminteşte Harry. Se întreabă dacă femeilor asta nu li se trage de la faptul că stau întinse: le schimbă unghiul corzilor vocale.

— Mda, s-a simţit rău de tot pe chestia asta, confirmă Harry. Abia azi-dimineaţă am auzit toată tărăşenia.

Nelson îşi dă capul pe spate.

— Au fost la un club de *striptease*, îţi vine să crezi?!

— Doamne sfinte, îi zice Harry lui Janice, cine-i şeful aici? Şi ce să facem, să stăm închişi în casă şi să îmbătrânim frumos?

— Nu putem să stăm decât un minut, intervine bunica Springer, trebuie să merg la biserică. Cred că n-ar da bine să mă duc doar la întrunire, cum mi-a sugerat reverendul Campbell.

— Du-te la întrunire, bunico, spune Harry, că te-au luat la ochi pentru o sumă astronomică. Orgile nu cresc în copaci.

— Biata de tine, o compătimeşte Janice pe Pru, cât de rău ţi-ai lovit braţul?

— Ei, n-am fost foarte atentă la ce mi-a spus doctorul, zice cu glasul parcă plutindu-i, pesemne că au îndopat-o cu

tranchilizante. E un os pe partea din afară, cu un nume nostim…

— Femur, îi sugerează Harry.

Ceva din toată tărăşenia asta l-a băgat în priză, îl face să se simtă îndrăzneţ şi sfidător. Stripteuzele de astă-noapte, unele dintre ele erau destul de tinere să-i fie fiice. The Gold Cherry[77], aşa se numea localul.

Nelson îşi dă iar capul pe spate stând cuibărit lângă Pru.

— Ala-i la *coapsă,* tată. Vrea să zică humerus.

— Ha-ha, face Harry.

Pru pare să geamă:

— Ulna, îi anunţă ea. A zis că-i doar o fractură simplă.

— Cât timp trebuie să porţi ghipsul? se interesează Harry.

— A zis şase săptămâni, dacă stau cuminte.

— Îl dai jos până la Crăciun, spune Harry.

În mintea lui, anul ăsta Crăciunul e un eveniment important, fiindcă după Crăciun şi Revelion vor pleca în călătoria plănuită, au hotelul aranjat, biletele de avion rezervate, aseară au trecut din nou totul în revistă, după ce s-au aţâţat cu stripteuzele.

— Biata de tine, repetă Janice.

Pru începe să cânte fără muzică, dar cuvintele îi sună de parcă le-ar cânta:

— Ah, Doamne, nu sunt supărată, mă bucur, merit să fiu pedepsită în vreun fel. Cred cu tărie – continuă să se uite fix la Janice, cu o autoritate pe care n-au remarcat-o la ea până acum – că Dumnezeu îmi spune că ăsta-i preţul pe care El mi-l cere pentru faptul că n-am pierdut copilul. Sunt bucuroasă să-l plătesc, bucuroasă aş vrea să mi se rupă toate oasele, zău că nu mi-ar păsa. Doamne, când am simţit că-mi fug picioarele de sub mine şi că nu-mi rămâne decât să cad pe scările alea oribile, ah, ce gânduri mi-au trecut prin cap! Tu probabil ştii.

Adică Janice probabil ştie ce-nseamnă să pierzi un copil. Janice scoate un fel de scheunat şi se lasă atât de tare peste fata imobilizată la pat, încât Harry se crispează şi o apucă de spate, să o tragă de pe ea. Simţind duritatea ghipsului lipit de sâni, Janice îşi arcuieşte coloana vertebrală la atingerea lui;

sub rochie, pielea îi pare întinsă ca o tobă şi e fierbinte. Pru nu dă însă semne de durere, ci doar schiţează un zâmbet, zâmbetul ei strâmb, prudent şi, senină, îşi ţine închise pleoapele cu urmele de fard albastru din noaptea trecută, acceptând cu stoicism greutatea femeii mai vârstnice prăvălite pe ea. Pru îşi strecoară mâna care nu-i este în ghips, s-o bată uşurel pe Janice pe spate; degetele ei se apropie de-ale lui Harry. O bate uşor, o bate, uşor, uşor. Îşi aminteşte de degetele rotunde ale lui Cindy Murkett şi se minunează gândindu-se cu cât mai copilăreşti şi mai pofticioase par decât aceste degete, osoase, deşi tinere, şi înroşite la încheieturi: mama lui avea mâini din astea, aspre, de ziceai c-au fost frecate. Janice nu se poate abţine să nu plângă în hohote, Pru nu se poate abţine să nu o bată uşor pe spate, celelalte două paciente din cameră se trezesc şi nu se pot abţine să nu se holbeze la ele. Asemenea momente complicate îl deranjează pe Harry. Se simte pus la punct, de vreme ce în versiunea oficială a familiei el se face vinovat de moartea copilei care a pierit de mâna lui Janice. Totuşi, acum pare să se proclame adevărul că el n-a fost decât un simplu spectator. Nelson, împins într-o parte de accesul de durere al maică-sii, se îndreaptă de şale şi se holbează, un biet puşti frânt de oboseală. Femeile astea date naibii, care ţin morţiş să-şi împărtăşească durerile, ar trebui să ne lase pe noi în pace. În sfârşit, Janice se îndreaptă de spate, de-atâta smiorcăială buza de sus îi e plină de muci.

Harry îi oferă batista lui.

— Mă bucur atât de mult pentru Pru, spune ea trăgându-şi mucii.

— Haide, vino-ţi în fire, mormăie el, luându-şi înapoi batista.

Bunica Springer linişteşte apele:

— Într-adevăr, pare un miracol să cazi pe treptele alea grămadă până jos şi să scapi doar cu atâta. În casele vechi din Brewer, scările alea de la cucurigu erau rezervate exclusiv servitorilor.

— Nu am căzut până jos, o corectează Pru. Aşa mi-am rupt

braţul, m-am proptit în el. Nu-mi amintesc să mă fi durut ceva.

— A, da, intervine Harry. Nelson ne-a spus că n-ai simţit nicio durere.

— A, nu, deloc.

Cu părul întins pe toată perna de îmbrăţişarea lui Janice, zici că-i în cădere prin spaţiul alb şi cântă:

— N-am păţit mare lucru, toţi doctorii îmi spun că de vină-s pantofii ăia cu tălpi ortopedice, înalte, cu care ne fac să ne încălţăm, nu trebuia să-i port. Nu că-i o modă tâmpită? O să le dau foc, fără discuţii, de îndată ce mă-ntorc acasă.

— Când o să fie asta? o întreabă bunica, mutându-şi poşeta neagră dintr-o mână în alta.

E îmbrăcată ca de biserică încă dinainte de momentul când s-a trezit Nelson şi a început toată tevatura asta. E o sclavă a bisericii ăleia, Dumnezeu ştie cu ce se alege de pe urma ei.

— Cam într-o săptămână, aşa mi-a zis, răspunde Pru. Să mă ţină liniştită, ştiţi, să fie siguri. Bebeluşul. Azi-dimineaţă la trezire am crezut că am contracţii şi m-am speriat atât de rău, că l-am chemat pe Siroposu'. A fost tare cumsecade.

— Mda, bine, comentează bunica.

Harry urăşte modul în care ei tot se referă la făt ca la un copil. În stadiul ăsta, mai curând e un porcuşor sau un broscoi împiedicat, aşa şi-l imaginează. Dacă l-ar fi lepădat, oare n-ar fi trăit? Acum sunt ţinuţi în viaţă prematurii de cinci luni şi, în curând, o să se creeze viaţa în eprubetă de la început până la sfârşit.

— Trebuie s-o ducem pe bunica la biserică, o anunţă el. Nelson, tu vrei să te trezeşti şi să vii cu noi, sau rămâi aici şi dormi?

Băiatul iar şi-a rezemat capul de salteaua de spital. Odinioară tot aşa adormea la masa din bucătărie.

— Harry, îl dojeneşte Janice. Nu mai face pe durul cu toată lumea.

— Crede că ne comportăm cu toţii prosteşte din cauza micuţului, spune Pru visătoare, tachinându-i discret.

— Nu, hei, cred că micuţul e minunat.

Se apleacă s-o sărute ca de rămas-bun deocamdată şi-i vine să-i şoptească la ureche despre toţi copiii pe care i-a avut, morţi şi vii, vizibili şi invizibili, dar, în loc de asta, se îndreaptă de şale şi-i spune:

— Să fii cuminte. O să ne întoarcem când o să putem sta mai mult cu tine.

— Să nu renunţaţi la partida de golf, spune ea.

— S-a zis cu golful. Nu te lasă să calci pe gazon după un anumit moment al anului.

— Ce vrei să fac, să plec sau să rămân? o întreabă Nelson.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Nelson, pleacă. Lasă-mă să dorm puţin.

— Să ştii că-mi pare rău dacă ţi-am spus ceva aseară. Eram prăjit. Aseară când mi-au spus că-s de părere că n-o să pierzi copilul, am plâns de uşurare. Pe cuvânt.

Ar izbucni din nou în plâns, dar chipul i se mohorăşte de jenă la gândul că l-au auzit toţi ceilalţi. De-aia iubim dezastrul, se dumireşte Harry, ne pune în legătură cu sentimentul de vinovăţie şi ne trimite târâş înapoi la Dumnezeu. Fără sentimentul că am dat-o în bară, nu suntem cu nimic mai buni decât animalele. Să presupunem că bebeluşul ar fi fost avortat exact în clipa când el se holba cum tipa aia măslinie, care-şi tot rotea limba peste buze, şi-a tras până la genunchi chiloţeii cu strasuri şi s-a uitat ştrengăreşte la public, peste umăr, în timp ce îşi gâdila găoaza cu pana de struţ: s-ar simţi îngrozitor.

Pru pune capăt cu un gest vorbelor îngăimate de soţul ei şi îngrijorării de pe feţele celorlalţi.

— Mă simt *bine.* Vă iubesc nespus de mult pe toţi.

Părul i se revarsă în afară în timp ce aşteaptă să se cufunde în somn, în rugăciuni şi mai pasionate, în fluidele visătoare ale burţii învineţite, îşi ridică, în semn de rămas-bun, câţiva centimetri deasupra pieptului aripa frântă, din ghips alb ca zăpada. O părăsesc în compania fostelor călugăriţe şi se strecoară pe coridoarele spitalului cu paşi târşiţi, zgomotoşi în mijlocul hotărârii lor tăcute de a-şi păstra certurile pentru când vor ajunge la maşină.

— O săptămână! exclamă Harry de-ndată ce pornesc cu Mustangul. Are cineva vreo idee cât de mult costă o săptămână de spitalizare în ziua de azi?

— Tati, cum poţi să te gândeşti tot timpul numai la bani?

— Cineva trebuie s-o facă. O săptămână înseamnă o mie de dolari minimum. *Minimum.*

— Dar *ai* asigurarea de la Crucea Albastră.

— Nu, n-am şi pentru nurori. Nici pentru tine, de altfel, odată ce ai făcut nouăsprezece ani.

— Păi, nu ştiu ce să zic, spune Nelson, dar nu-mi place că stă în salon cu toate femeile alea care vomită şi gem toată noaptea. Una dintre ele era chiar negresă, n-ai remarcat?

— De unde-ai moştenit prejudecăţile astea? Nu de la mine. Oricum, ăla nu-i salon, e ceea ce se numeşte rezervă semi-privată, replică Harry.

— Vreau ca nevasta mea să aibă o rezervă a ei, insistă Nelson.

— L-auzi! Vrei, vrei. Şi cine o să plătească factura, isteţule? Nu tu.

— Ştiu că atunci când am avut polipi intestinali, le povesteşte bunica Springer, Fred a ţinut morţiş să am o rezervă numai a mea. Şi, în plus, a obţinut o cameră pe colţ, care avea o privelişte minunată, pepiniera şi magnoliile proaspăt înflorite.

— Cum rămâne cu salonul auto, nu beneficiază de asigurarea de grup de-acolo? se interesează Janice.

— Nu te poţi bucura de beneficiile de maternitate decât după nouă luni de lucru la Springer Motors, răspunde Harry.

— N-aş zice că un braţ fracturat are vreo legătură cu maternitatea, îl contrazice Nelson.

— Da, însă, dacă n-ar fi gravidă, acum ar fi pe picioare, cu fractură cu tot.

— Poate se uită Mildred să vadă ce şi cum, sugerează Janice.

— Bine, aprobă el în silă. Nu ştiu exact ce clauze are poliţa noastră.

Nelson ar trebui s-o lase cum a picat, dar preferă să se

aplece în faţă de pe bancheta din spate, astfel încât vocea parcă i se îndeasă lui Harry în ureche:

— Fără Mildred şi Charlie, habar n-ai pe ce lume eşti. Vreau să zic…

— Înţeleg ce vrei să spui şi află că ştiu mai multe despre afacerile cu maşini decât ai să ştii tu vreodată, ţinând cont de drumul pe care ai apucat, adică, dacă nu termini odată frecangeala cu rablele alea produse la Detroit, cu motor modificat, care ne fac să pierdem o avere, şi nu începi să te concentrezi pe linia noastră de afaceri.

— Nu m-ar deranja dacă ar fi vorba de Datsun-uri sau Honda, dar hai să fim serioşi, tată, Toyotele…

— Franciza Toyota este afacerea pe care a lansat-o bătrânul Fred Springer, şi Toyote vindem! Bessie, de ce nu-i tragi una lui ăla micu'? N-ajung până la el.

După o scurtă pauză, de pe bancheta din spate se aude vocea soacră-sii: …

— Mă întrebam dacă să mă mai duc, totuşi, la biserică. Ştiu că a pus tot sufletul în achiziţionarea orgii şi nu sunt prea mulţi cei entuziasmaţi ca el. Dacă mă duc, s-ar putea să mă trezesc pusă în fruntea vreunui comitet şi sunt prea bătrână pentru asta.

— Nu v-a părut simpatică Teresa? îi întreabă Janice cu voce tare. Parcă s-ar fi maturizat peste noapte.

— Mda, face Harry, iar dacă s-ar fi dat de-a dura două etaje, acum ar fi mai în vârstă decât noi toţi.

— Dumnezeule, tati, exclamă Nelson, există pe lumea asta vreun om care să-ţi placă şi *ţie?*

— Dar toată lumea îmi place, răspunde Harry. Ce nu-mi place este să fiu legat de mâini şi de picioare.

Drumul de la spital spre Mt. Judge trece drept peste şinele de cale ferată, apoi imediat intră pe Locust, dincolo de Brewer High, trece prin Cityview Park, apoi, ca de obicei, face la stânga, pe lângă centrul comercial. Într-o dimineaţă de duminică, majoritatea celor plecaţi de acasă cu maşina sunt americanii în vârstă, femeile au şuviţe de păr bleu sau roz ca penele puişorilor vopsiţi de Paşti înainte de interzicerea

acestui obicei, iar bărbaţii ţin strâns volanul cu ambele mâini, de parcă automobilul ar putea începe să dea din copite şi să ragă: cu benzina fără plumb ajunsă la unele benzinării la preţul de un dolar şi treişpe cenţi galonul, asta mulţumită bătrânului ayatollah, trebuie să stoarcă la maximum valoarea fiecărui strop. De fapt, filosofia populaţiei pare să fie hai s-o consumăm cât mai avem ce consuma, iar când o să se ajungă la o situaţie de criză o să ne scoată Carter din rahat. Cele patru filme de la cinematografele din mall sunt BREAKING AWAY{78}, STARTING OVER{79}, RUNNING{80} şi „10”{81}. Ar vrea să vadă „10”, ştie din reclame că fata asta care arata ca o suedeza şi-a împletit părul în codiţe ca o cioroaică din Zair. O singură lume: toată lumea se fute cu toată lumea. Se gândeşte la toate futaiurile care au fost pe lumea asta şi la toate futaiurile care vor mai fi, dar nu şi pentru el, iată-l, stă în maşina asta îmbâcsită şi moare cu zile, inima, pur şi simplu, i se scufundă. N-o să mai fută pe nimeni câte zile o mai avea, cu excepţia bietei Janice Springer, posibilitatea asta îi apare dinaintea ochilor la fel de clară şi implacabilă ca drumul ăsta ce i se aşterne dinainte. Simte cum i se face ghem stomacul acrit de distracţia de aseară, aşa cum i se întâmpla când întârzia la şcoală. Îi spune lui Nelson pe nepusă masă:

— Cum naiba ai lăsat-o să cadă, de ce n-ai ţinut-o de mână? Şi *ce-aţi căutat* în oraş atât de târziu? Când maică-ta era gravidă cu tine, noi nu ne duceam *nicăieri*.

— Cel puţin nu împreună, i-o întoarce băiatul. Am auzit că mergeai într-o mulţime de locuri de unul singur.

— Nu şi când a fost gravidă cu tine, stăteam seară de seară la tembelizor şi ne uitam la *I Love Lucy*{82} şi la toate comediile alea de familie, nu-i aşa, Bessie? Şi nici nu prizam iarbă.

— Iarba nu se prizează, ci se fumează. Cocaina se prizează.

Bunica Springer îi răspunde tărăgănat la întrebare:

— Ah, nu mai ştiu exact cum v-aţi descurcat tu şi cu Janice, spune ea obosită, uitându-se pe fereastră. Tinerii din ziua de azi sunt altfel.

— Că bine zici. Dai afară pe cineva să le oferi o slujbă, iar ei înjură obiectul muncii.

— E un obiect OK, dacă ţii tu morţiş să fie aşa, începe Nelson.

Harry îl întrerupe furios, cu gândul la biata Pru, care şi-o pune cu un ţânc smiorcăit, care-şi vâră capul la subsuoara ei, în loc să aibă un bărbat adevărat, la Melanie, care se spetea la Crêpe House pentru toţi papiţoii ăia de la bănci, care iau masa în oraş, la fiică-sa cea frumuşică, promiţătoare, combinată cu Jamie ăla cu faţa lată şi roşie, la micuţa de Cindy, amărâta, care trebuie să-şi aştearnă un zâmbet pe faţă în timp ce o ia pe la spate astfel încât bătrânul Webb să se poată distra cu aparatul lui foto SX-70, la Mim, care, în toţi aceşti ani, le-a luat-o la cioc mafioţilor macaronari din Nevada, la mami, care-şi cufunda braţele bătrâne în clăbuci gri şi şmotruia tot timpul în bucătărie până când, în cele din urmă, Parkinsonul s-a îndurat de ea şi a imobilizat-o în camera de la etaj, să-şi tragă sufletul, la toate femeile din lume care, din câte-şi dă el seama, sunt oropsite şi năpăstuite ca să răsară nişte mici derbedei ca ăsta.

— Hai să-ţi spun eu ceva despre Toyote, îi zice el lui Nelson. Sunt asamblate de nişte indivizi gălbiori, în halate albe, care muncesc într-o uzină de când se nasc şi până mor şi pe care îi apucă pandaliile dacă descoperă un fir de praf în sistemul de injecţie al benzinei, în timp ce rablele astea fabricate la Detroit sunt asamblate alandala de cioroi cu căşti la urechi, cu muzica dată la maximum, atât de vărzuiţi de droguri, de nici nu ştiu ce deosebire există între un şurub şi o piuliţă, şi care, pe deasupra, învaţă de la NAACP{83} să deteste compania pentru care lucrează. Jumătate din maşinile asamblate la uzinele Ford sunt sabotate cu bună ştiinţă, nu-mi amintesc unde am citit asta, dar nu era în *Consumer Reports*.

— Tati, ai atâtea prejudecăţi! Ce-ar zice Skeeter dacă te-ar auzi?

Skeeter. Pe un ton total diferit, Harry spune:

— Skeeter a fost ucis în Philly în aprilie trecut, ţi-am povestit?

— Tu tot timpul *îmi povesteşti*.

— Nu dau vina pe negrii de la linia de asamblare, nu zic

decât că garantat fac maşini de doi bani.

Nelson e pus pe harţă, stors şi cu moralul la pământ, bietul copil.

— Şi cine eşti tu să ne critici pe mine şi pe Pru că am ieşit în vizită la nişte prieteni, când tu te-ai dus cu prietenii tăi să vă chiombiţi la caraghioasele alea de dansatoare exotice? Cum de-ai suportat aşa ceva, mami?

— N-a fost chiar atât de rău cum mi-am închipuit, răspunde Janice. Există nişte limite în tot ce fac. N-a fost cu nimic mai rău decât la bâlciurile de altădată.

— Nu-i răspunde, se bagă Harry. Cine-i el să ne critice?

— Faza nostimă, continuă Janice, e că eu, Cindy şi Thelma am fost de acord care-i fata cea mai bună, iar bărbaţii au ales o cu totul alta. Nouă ne-a plăcut o orientală înaltă, foarte graţioasă şi cu simţ artistic, iar *lor* le-a plăcut, mamă, bărbaţilor le-a plăcut o blondă scundă, fără bărbie, care nici măcar nu ştia să danseze.

— Avea un aer aparte, le explică Harry, vreau să zic că era hotărâtă fata.

— Şi a mai fost durdulia aia negricioasă, care te-a excitat. Aia cu pana.

— Cu tenul măsliniu. Şi aia era drăguţă. Cât despre pană, mergea şi fără.

— Mama-mare nu vrea să audă toate detaliile astea scârboase, aruncă Nelson de pe bancheta din spate.

— Lui mama-mare nu-i pasă, replică Harry. Nimic n-o şochează pe Bessie Springer. Mama-mare iubeşte viaţa.

— Ah, nu ştiu ce să zic, spune coana mare oftând. Noi n-am avut acces la lucruri de-astea pe vremea când puteam să ne distrăm. Ţin minte că, uneori, Fred aducea acasă revista *Playboy*, dar mie mi se părea mai mult penibilă, cu toate fetele alea de optsprezece ani care, de fapt, sunt nişte copile, dincolo de trupurile expuse.

— Păi, cine nu-i copil? o întreabă Harry.

— Vorbeşte pentru tine, tati, spune Nelson.

— Potoliţi-vă, am vrut să zic, insistă bunica, că te-ntrebi la ce le-au mai crescut părinţii lor, când le e dat să le vadă la

pielea goală, cum erau când s-au născut. Şi ce-o fi în sufletul părinţilor ălora. Oftează: în ziua de azi e o cu totul altă lume.

— Cred că în acelaşi local, le povesteşte Janice, lunea e seara femeilor, cu bărbaţi care fac striptease. Şi am auzit că tinerii ăia-s chiar speriaţi rău de tot, Doris Kaufmann susţine că femeile întind mâna să-i înşface şi încearcă să urce pe scenă după ei. Am auzit că femeile sărite de patruzeci de ani sunt cele mai apucate.

— Ce scârbos, comentează Nelson.

— Ai grijă cum vorbeşti, îl avertizează Harry. Maică-ta are peste patruzeci.

— *Tati!*

— Păi, eu nu m-aş purta în halul ăsta, spune ea, dar le înţeleg pe cele care ar putea proceda aşa. Bănuiesc că asta depinde foarte mult de măsura în care te satisface soţul.

— *Ma-mi!* protestează băiatul.

Au înconjurat muntele şi au intrat pe Central, iar ceasul electric din vitrina curăţătoriei chimice arată ora zece fără trei minute. Harry strigă spre bancheta din spate:

— Se pare c-o să ajungem la timp, Bessie!

Primăria are drapelul ridicat pe catarg doar până la jumătate, asta din cauza ostaticilor. La biserică, oamenii în straie de sărbătoare înaintează spre intrare sub clopotele din tării, care îi cheamă cu limbile lor de fier, sub norii cenuşii zdrenţuiţi de vânt pe cerul de noiembrie presărat cu argint. Când bunica coboară din Mustang, Harry îi spune:

— Ai grijă, nu ipoteca salonul auto doar pentru orga lui Siroposu'.

— Cu ce o să te-ntorci acasă, mama-mare? o întreabă Nelson.

— A, cred că o să mă ia nepotul lui Grace Stuhl, de regulă vine după ea. Dacă nu, n-o să mă omoare puţin mers pe jos.

— Vai, mamă, se împotriveşte Janice, n-ai putea în veci să vii pe jos. Dă-ne un telefon când se termină şedinţa, în caz că nu se iveşte vreo ocazie. O să fim acasă.

Acum, personalul de la club e redus la minimum; au de mâncare numai sendvişuri preambalate, iar jumătate din

fileurile de pe terenurile de tenis au fost date jos şi găurile de golf au fost mutate pe terenurile provizorii. Există în toate astea o tristeţe care îl seacă pe Rabbit. În drum spre casă, doar cu Janice şi Nelson, îşi aminteşte cum trăiau odinioară, sub acelaşi acoperiş, doar ei trei, mai tineri. Puştiul şi Janice continuă să fie legaţi unul de altul. El a pierdut această legătură. Spune cu voce tare:

— Deci nu-ţi plac Toyotele.

— Nu-i chestia de plăcut, tati, nu-i nimic de capul lor care să-ţi placă ori să-ţi displacă. Discutam la petrecerea de aseară cu o fată care tocmai şi-a cumpărat o Corolla, dar n-am găsit alt subiect de discuţie în afara de vechile maşini americane, cât de formidabile erau. La fel ca şi Volvo-urile, nici ele nu mai merg, nu-i vorba aici de ceva ce poate fi controlat. Ştii cum e, ca-n viaţă, le trece vremea.

Băiatul încearcă să poarte o conversaţie, să mai dreagă lucrurile; Harry nu spune nimic, îşi zice: Le-a trecut vremea. La stilul tău de viaţă haotic, cu învârteala asta în zigzag şi cu toate drogurile astea, mare noroc pe tine dacă o să apuci vârsta mea.

— Mazdele, continuă Nelson. Uite, asta mi-ar plăcea să vând. Motorul rotativ e cu *mult* mai eficient decât cei cu pistonul în patru timpi. De-ndată ce-o să-i îmbunătăţească etanşeitatea, o să poţi reduce la jumătate consumul de benzină în ţara asta.

— Atunci, du-te la Abe Chafetz şi roagă-l pe ei să te angajeze. Am auzit că-i pe drojdie, Mazdele au o grămadă de probleme. Manny zice că n-o să rezolve niciodată problema etanşeităţii.

Janice încearcă să aplaneze situaţia:

— Mie reclamele la Toyota de la televizor mi se par foarte inteligente şi cu sclipici.

— Ooo, *reclamele* au farmec, o aprobă Nelson. Reclamele sunt minunate, dar eu de maşini vorbesc.

— Nu vă place aia nouă, cu Scrooge, îi întreabă Harry, cum măcăie şi apoi se pierde în zare?

Se pune pe măcăit, iar Janice şi Nelson pufnesc în râs, şi

cale de-o stradă, până acasă, pe Joseph Street, sub arţarii golaşi, în capetele lor se învălmăşesc amintiri comune fericite, cu reclamele făcute automobilelor Toyota, cu bărbaţi şi femei care ţopăie, cu femei şi bărbaţi obişnuiţi, ale căror veşminte plutesc cu încetinitorul, într-o cascadă de falduri, precum straiele îngerilor, ca violenţa intimă a unei combinaţii chimice sau ca aripa mărită a unei păsări colibri dezvăluită în toată splendoarea ei, care ţopăie în sus şi cad, zâmbesc, iar apoi sfidează atracţia gravitaţională şi încremenesc în aer într-un stop-cadru.

— Trebuie să plecăm de-aici, îi spune Harry cu voce răguşită lui Janice în dormitorul lor, câteva zile mai târziu, în ajunul întoarcerii lui Pru după săptămâna de spitalizare obligatorie.

S-a înnoptat, fagul acum desfrunzit şi lipsit de jirul care zornăia pe crengi lasă să între în cameră mai multă lumină de-afară decât în timpul verii. Unul sau două din ochiurile ferestrei mai apropiate de stradă, de pe partea unde doarme Rabbit, sunt imperfecte, cu porţiuni vălurite sau bule alungite, abia perceptibile peste zi, dar care noaptea se proiectează pe peretele din fund, cu umbrele lui ca nişte fluturi de noapte, cu picăţele, amplificări impresionante, nuanţa fiecărui ochi de geam e intensificată prin extindere, astfel încât senzaţia de vitraliu bântuie zona de deasupra scrinului de mahon făcut de mântuială, moştenit de Janice de la familia Koerner, de lângă uşa cu patru panouri care-i izolează de restul lumii. Cei zece ani de când locuieşte aici, în minutele sau orele dintre clipa când se sting veiozele de pe noptieră şi clipa când reuşeşte să adoarmă, i-au întipărit lui Harry aceste dreptunghiuri luminoase în creier ca pe nişte entităţi preţioase, giuvaieruri difuze imprimate din aer, prezenţe a căror companie o să-i lipsească dacă o să se mute din camera asta. Trebuie să se mute de-aici. Desenele abstracte proiectate de ochiurile de geam imperfecte se îngemănează cu umbrele febrile ale fagului, tremurătoare şi înfrigurate în răceala de afară.

— Unde să plecăm? întreabă Janice.

— O să ne cumpărăm o casă ca tot omu', răspunde el cu glasul coborât, răguşit, de parcă bunica Springer i-ar putea auzi gândul trădător prin perete şi prin bombănitul şi vuietul estompat al televizorului ei când se ajunge într-un moment de criză în filmul la care se uită, apoi izbucnesc acordurile unei reclame, după care începe pregătirea unei noi crize. De partea cealaltă a Brewerului, mai aproape de salon. Drumul ăsta de zi cu zi, prin mijlocul oraşului, mă bagă în draci. Şi consum şi benzină aiurea.

— Dar nu în Penn Villas, i se împotriveşte ea. Nici că mă mai întorc vreodată în Penn Villas.

— Nici eu. Dar ce zici de Penn Park? E plin de avocaţi simpatici, specializaţi în divorţuri, şi de dermatologi. Dintotdeauna am visat, încă de pe vremea când jucam baschet cu ei, să locuiesc în zona aia. Într-o casă care să aibă măcar faţada din piatră şi, poate, un living pe două niveluri, să-i putem primi pe alde Murkett cum se cuvine. E aiurea să primim pe cineva aici, bunica urcă la ea în cameră după cină, dar casa e al naibii de sumbră, iar acum ne-am pricopsit şi cu Nelson şi echipa lui.

Zicea că au de gând să-şi ia un apartament când o să se mai aşeze lucrurile.

— Cu atitudinea aia a lui, nici c-o să se aşeze lucrurile vreodată. Ştii bine. Aici are totul pe gratis şi, cât timp va fi aici, n-o să ne simţim nasol dacă o s-o părăsim pe maică-ta. Asta-i şansa noastră.

Şi-a strecurat mâna sus de tot sub cămaşa ei de noapte; în dorinţa lui de a-şi vedea visul împărtăşit, îi apucă sânii, s-a obişnuit cu felul în care-i umplu palmele, sunt un pic flasci ca nişte baloane dezumflate odată cu înaintarea ei în vârstă; totuşi, mulţumită partidelor de tenis şi înot şi genelor moştenite de la bătrânul Springer, înclinate spre supleţe, se menţine mai bine decât majoritatea femeilor. Sfârcurile ei se întăresc, iar cariciul lui, fără să-i acorde mare atenţie, se sumeţeşte pe furiş.

— Sau poate, continuă el cu acelaşi glas răguşit, într-una din casele alea imitaţie de stil Tudor, care arată ca aluatul de

tartă şi au acoperişurile alea foarte înclinate, ca sălaşurile vrăjitoarelor. Dumnezeule, ce mândru ar fi papsi să mă vadă locuind într-una din alea.

— Ne putem permite, îl întreabă Janice, acum, când rata la ipotecă a crescut la vreo treisprezece la sută?

Îşi mută mâna mai jos, peste unduirile argintii netede ale abdomenului ei, spre peticul de păr care pare să se burzuluiască la atingerea lui. Ar trebui să-i lingă chiseaua din când în când. S-o pună cu spatele pe pat, cu picioarele atârnate pe-o parte a patului, iar el să îngenuncheze şi să-i molfăie pizda până termină. Aşa făcea odinioară, când îi făcea curte în apartamentul celeilalte fete, cu vedere spre vechile rezervoare de benzină gri de lângă râu, îngenunchea şi păştea ore întregi din zmârcul ei stufos, îşi freca nasul, pleoapele de minunăţia ei. Orice femeie merită să i se ciufulească veveriţa din când în când, nu termină ca bărbaţii, aşa că parcă ai avea îndesată în gură o stridie, oare cum suportă curvele pulă după pulă, scade numărul bolilor venerice, dar, fiind nevoite să înghită, ajung la litri de spermă pe săptămână. Pe vremuri, lui Ruth i-a făcut silă chestia asta, dar unele pizde din ziua de azi, dacă te iei după ce se scrie în revista *Oui,* lipăie frişca, una zicea că ar avea gust de şampanie. Poate că nu livingul o să fie pe două niveluri, ci biroul cu biblioteca, sau orice cameră cu două-trei trepte mochetate, cât să ştii că te afli într-o casă modernă.

— Asta-i frumuseţea inflaţiei, îi şopteşte seducător lui Janice. Cu cât ai datorii mai mari, cu atât o duci mai bine. Întreabă-l pe Webb. Plăteşti scadenţa în dolari devalorizaţi, iar Unchiul Sam îţi ridică dobânda scăzându-ţi impozitul. Chiar şi după ce-am cumpărat monedele Krugerrand şi ne-am plătit impozitele pe septembrie, tot mai avem prea mulţi bani în bancă, iar în ziua de azi banii din bancă sunt pentru gogomani. Dacă i-am băga în avansul pentru o casă, i-am lăsa pe cei de la bancă să se îngrijoreze de căderea liberă a dolarului şi, în acelaşi timp, ne-am alege cu o casă a cărei valoare ar creşte cu zece-douăzeci la sută pe an.

Simte cum i se umezeşte pizda, cum i se destind labiile.

— Nu i-ar fi deloc uşor mamei, zice Janice cu glasul stins pe care-l are când face dragoste. Într-o bună zi o să ne lase nouă casa asta şi ştiu că se aşteaptă să locuim aici până atunci.

— O să trăiască încă douăzeci de ani, spune Harry, vârându-şi degetul mijlociu în ea. Peste douăzeci de ani, o să fii sărită de şaizeci.

— Şi lui Nelson n-o să i se pară ciudat?

— De ce? Exact asta vrea, să ies din peisaj. Îl deprim pe copil.

— Harry, nu cred că i se trage de la tine. Cred că-i doar speriat.

— De ce să fie speriat?

— De-acelaşi lucru de care şi tu erai speriat la vârsta lui. De viaţă.

Viaţa. Prea multă, dar tot insuficientă. Spaima că într-o zi se va termina şi spaima că ziua de mâine va fi la fel ca ziua de ieri.

— Păi, dacă avea de gând să se simtă aşa, nu trebuia să vină acasă, răspunde Harry.

Îşi pierde erecţia.

— N-a ştiut, spune Janice.

Simte, cu degetul încă în ea, că şi mintea ei se îndepărtează de poftele trupeşti, îi zboară spre tărâmul trist al vieţii de familie.

— N-a ştiut c-ai să fii atât de dur cu el. De ce te porţi aşa?

Futu-i mama lui de puştan, n-avea nici treisprezece ani când a încercat să i-o ia pe Jill, atunci, în Penn Villas, după ce fusese părăsit de Janice.

— El e dur cu mine, protestează Harry.

De-acum nu mai vorbeşte şoptit. Televizorul bunicii Springer, îşi încordează el auzul, încă-i deschis – scoate un fel de zvon ca un vuiet, lătrat reţinut, un susur ce aduce mai puţin cu vocea umană şi mai apropiat de zgomotul pe care l-ar face natura în copaci sau pe ţărmul oceanului. Bunica a devenit un fan al ştirilor speciale de la ora unsprezece treizeci, difuzate de canalul ABC, cu privire la situaţia ostaticilor, şi în

fiecare dimineaţă le povesteşte ultima versiune despre cum nu s-a mai întâmplat nimic. Khomeini şi Carter sunt amândoi prinşi în capcană de o şleahtă de puştani care ar trebui să se bărbierească şi care habar n-au de nimic, vorbesc despre bătrânii care-i trimit pe tineri la război, dacă ai putea să scapi lumea de puştii ăştia idioţi, planeta asta ar putea deveni un loc raţional.

— Face o mutră nemulţumită de fiecare dată când deschid gura să zic ceva. Orice încerc să-i spun la salon, se duce şi face totul exact pe dos. Intră unul să cumpere automobilul ăla Mercury, decapotabilul buşit atunci de puşti, şi ne oferă la schimb un snowmobil. Am crezut că se ţine de bancuri până zilele trecute, când observ că Mercury-ul a dispărut şi văd un mic snowmobil Kawasaki galben aşezat în primul rând, alături de noile maşini Tercel. Sar în sus doi metri, iar Nelson îmi zice să nu mai fiu aşa încuiat, i-a făcut tipului o reducere de patru sute, iar asta o să ne facă mai multă publicitate decât dacă am fi plătit de două ori pe-atât pentru reclame, salonul auto nebun, care a acceptat la schimb un snowmobil.

Janice emite un zgomot discret care ar fi un hohot de râs dacă ar fi mai puţin obosită.

— Asta-i genul de afacere pe care ar fi făcut-o tăticu'.

— Iar apoi, tot fără ştirea mea, a cumpărat nişte decapotabile vechi de vreo zece mii de parai, care consumă douăzeci de litri la suta de kilometri şi de care n-o să aibă nimeni nevoie, ca să nu mai vorbim de distracţia cu Pru, care ne costă un purcoi de bani. Asigurarea *n-o include* şi pe ea.

— Şşşt. Să nu ne-audă mama.

— Chiar *vreau* să ne audă, ea-i cea care-i bagă în cap puştiului ideile astea măreţe. Aseară i-ai auzit cum puneau la cale să-şi cumpere o maşină pentru el şi Pru, când vechiul ei Newport stă în garaj şase zile din şapte?

Zvonul înăbuşit al unor bolboroseli repetate obsesiv răzbate până la ei prin peretele tapetat, iranienii din faţa ambasadei au pus de-o demonstraţie special pentru camerele de luat vederi. Lui Rabbit i se contractă gâtlejul de frustrare.

— Iubito, trebuie să plec de-aici.

— Mai zi-mi despre casă, îl îndeamnă Janice luându-l de mână şi punându-i-o înapoi pe păsărică. Câte camere ar avea?

El începe s-o maseze, trecându-şi degetul de-a lungul crăpăturii, întâi pe un fald, apoi pe celălalt, apoi, cu o mângâiere grijulie, pe mijloc, căutându-i lindicul, zbenghiul. Flocii lui Cindy îi păruseră mai închişi la culoare decât ai lui Janice, mai puţin cârlionţaţi, însufleţiţi, poate, cu reflexe luminoase ascuţite cum are blana vechiului palton al bunicii Springer.

— N-am avea nevoie de prea multe dormitoare, îi spune el, ne-ajunge unul mare pentru noi doi, cu o oglindă mare, în care să te poţi vedea din pat…

— O oglindă! De unde ţi-a venit ideea cu oglinda?

— Acum toată lumea are oglinzi. Te uiţi cum faci dragoste.

— Aoleu, Harry, n-aş putea.

— Ba eu cred că ai putea. Şi apoi, cel puţin încă un dormitor, în caz că maică-ta va trebui să se mute la noi, sau în caz că o să avem musafiri, dar nu lipit de-al nostru, cu cel puţin o baie între ele, să nu-i auzim televizorul, iar la parter o bucătărie utilată modern, inclusiv cu un blender…

— Mi-e teamă de ele. Doris Kaufmann zice că în primele trei săptămâni tot ce-a băgat în el i-a ieşit terci. Într-o seară i-a ieşit un terci roz, iar în seara următoare unul verde, cică asta a fost singura diferenţă.

— O să înveţi să-l foloseşti, fredonează el, desenând cercuri pe pieptul ei, cercuri care se lărgesc să-i mângâie sânii şi fofoloanca, apoi se micşorează, să-i răsfeţe buricul, care seamănă cu găoaza târfei măslinii de pe Route 422, au manuale cu instrucţiuni de folosire. Şi o să ne luăm un frigider care face automat cuburi de gheaţă şi un cuptor din alea încastrate în perete la înălţimea capului, să nu trebuiască să te apleci. Am rezerve în privinţa cuptorului cu microunde, am citit undeva că îţi prăjesc creierii chiar dacă stai în camera de alături…

Umedă, e-atât de umedă pizda ei, că-l înfioară, parcă ar atinge un limax ascuns sub o frunză din grădină. Cariciul îi zvâcneşte atât de violent, încât îl doare.

— … şi livingul mare cu planşeul la demisol şi cu lumini de jur împrejur, unde să putem face petreceri.

— Pentru cine să facem petrecerile astea?

Vocea ei se pierde în pernă ca rămăşiţele unei feţe de mumie, atât e de firavă.

— Ei…

Mâna lui continuă să alunece în cercuri, purtând tuşeul umed către sfârcurile ei, împodobindu-l întâi pe unul, apoi pe *celălalt,* ca pe nişte crengi din bradul de Crăciun, cu beteală.

— …pentru toată lumea. Pentru Doris Kaufmann şi toate lesbienele care joacă tenis la Flying Eagle, pentru Cindy Murkett şi amicul ei de încredere Buddy Inglefinger, pentru toate fetele alea simpatice de la clubul de striptease, care-şi pun la bătaie curul apetisant pentru o Americă mai bună, pentru toţi masculii feroce din *ser*vice-ul şi departamentul de piese de schimb de la Springer Motors…

Janice chicoteşte şi, în acelaşi timp, se aude cum se trânteşte la parter uşa de la intrare. După ce a vizitat-o pe Pru, Nelson se duce la barul care odinioară se numea Phoenix şi taie frunză la câini cu adunătura aia de ciudaţi care-o freacă acolo. Pe Harry libertatea asta îl bagă în boale: puştiul a fost scutit roată săptămâna de treburile casnice pentru a o vizita pe Pru, dar asta nu înseamnă să se şi matolească în timpul ăsta. Dacă l-a zguduit chiar aşa de tare căzătura ei, s-ar cuveni să-şi petreacă timpul în chip folositor, în semn de recunoştinţă sau penitenţă sau mă rog. Paşii lui de la parter sună zici că-s ai unui om beat, o succesiune de bufnituri, bum, bum, traversează livingul printre canapea şi fotoliul rabatabil, pe lângă piciorul scării, de se-aude cum zăngănesc porţelanurile din vitrină, şi intră în bucătărie să mai bea o bere. Harry începe să gâfâie numai când se gândeşte la mutra aia ursuză şi bulversată care soarbe spuma din încă o cutie: bea şi crapă în el numai aşa, de-al naibii. Simte lângă el trupul mamei băiatului, cum ascultă atentă paşii de la parter şi-i ia în mână cariciul; dintr-un reflex expert, degetele ei îi mulg pielea pulii. În timp ce jos paşii târşiţi îl poartă pe Nelson înapoi în living, spre fotoliul rabatabil Barcalounger, Harry se înfige tare, ca în

curul pipiţei măslinii, în bucşa mâinii conjugale a lui Janice şi iuţeşte ritmul în care îi trasează hipnotic cercuri rapide şi plăcute peste concavitatea înfrigurată a pântecului ei, dându-i asigurări cu glasul lui răguşit despre casa pe care şi-o doreşte:

— O să-ţi placă. O să-ţi placă.

În timp ce merg împreună spre Brewer în vechiul Chrysler bleumarin, impozant, al bunicii Springer, Nelson îi spune lui Pru:

— Să vezi ce fază. A convins-o pe mami să-şi cumpere o casă. Până acum au vizionat vreo şase, aşa mi-a spus. Toate-i par prea mari, dar tati zice c-ar trebui să înveţe să gândească pe picior mare. Cred că începe s-o ia razna.

— Stau şi mă-ntreb, zice Pru cu vocea pierită, în ce măsură are asta legătură cu mutarea noastră acolo.

Ea voise să-şi găsească ei un apartament undeva în cartierul lui Slim, Jason şi Pam, şi nu putea înţelege dorinţa lui Nelson de-a locui cu bunică-sa.

Simte cum îl apucă furia într-un reflex de apărare:

— Nu pricep de ce fac treaba asta, orice tată cât de cât normal s-ar bucura să ne aibă lângă el. E loc destul, iar mama-mare n-ar trebui să locuiască singură.

— Poate că-i un lucru firesc, îşi dă cu presupusul nevastă-sa, ca un cuplu de vârsta lor să aibă un loc numai al lor.

— Ce-i firesc? Să laşi bătrânele să moară în singurătate?

— Păi, acum suntem noi acolo.

— Asta numai temporar.

— Aşa am crezut la început, Nelson, dar acum nu cred că vrei să mai avem un locşor al nostru. Te-ai plictisi de mine, dacă am fi doar noi doi, tu şi cu mine.

— Urăsc apartamentele şi blocurile făcute de mântuială.

— Nu-i nimic, eu una nu mă plâng. Acum mă simt ca acasă acolo, îmi place bunica ta.

— Urăsc vechile blocuri îngrămădite în centru, renovate cu mici magazine la modă, pentru poponari şi cupluri interrasiale drogate, îmi amintesc de Kent. M-am întors aici să scap de toate chestiile astea false. Unul ca Slim.

— Nu se dă drept revoluţionar, îi plac hainele frumoase, băieţii, şi-atâta tot.

— Oamenii ar trebui să fie *consecvenţi*, spune Nelson, nu-i *corect* să profiţi de pe urma societăţii şi, în acelaşi timp, să-ţi râzi de ea. Unul din motivele pentru care te-am preferat pe tine lui Melanie a fost acela că ea era băgată până-n gât în chestii radicale şi am crezut ca tu nu eşti.

— N-am ştiut, zice Pru cu vocea şi mai pierită, că am concurat cu Melanie pentru tine. Cât de mult sex *s-a consumat* între voi doi astă-vară?

Nelson se uită drept înainte, îi pare rău că mărturisirea lui i-a adus aici. Brewerul este deja decorat cu luminiţe de Crăciun, roşii şi verzi, şi cu beteală tremurătoare, care pare uscată şi veştejită deasupra străzilor fără pic de zăpadă; aranjamentul e o copie palidă a sărbătorilor splendide pe care şi le aminteşte din copilărie, când aveau energie din belşug şi vandalism mai puţin. Pe-atunci, fiecare felinar era împodobit cu o cunună uriaşă de conifer autentic, tăiată de pe dealurile din jur, şi un Moş Crăciun aievea, surâzător într-o sanie alb-argintie, trasă de un şir de opt reni cu ochi sticloşi, cu o blană care părea adevărată, era suspendat pe cablurile întinse de la al doilea etaj al magazinului Kroll's până pe acoperişul tutungeriei care odinioară era vizavi. Vitrinele imense din centru, de dincolo de Fourth până spre Seventh, erau decorate cu soldaţi de lemn şi cămile şi Craii de la Răsărit şi cu ţevi de orgă aurii presărate cu nori din vată de sticlă, iar seara trotuarele erau ticsite de cumpărători şi colindele se revărsau din magazinele încălzite în aerul care te înţepa ca un brad de Crăciun, şi era imposibil să nu crezi că undeva, în întunericul de dincolo de oraş, se naşte pruncul Iisus. Acum totul era de-a dreptul jalnic. Bugetul primăriei fusese diminuat drastic şi jumătate din magazinele din centru erau în ruină.

— Hai, spune-mi, insistă Pru, ştiu că a fost ceva între voi.

— De unde ştii?

— Ştiu.

El se hotărăşte să iasă la atac: dă-le nas tinerelor neveste şi o să te încalece cu totul.

— Nu ştii nimic, o contrazice el, ştii doar cum să te agăţi de chestia aia blestemată din burta ta, la *asta* zău că te pricepi. Şi încă cum.

Acum se uită ea drept înainte, eşarfa de la mâna ei e o ceaţă albă în marginea câmpului său vizual. Izbucnirile de lumină festivă în întunericul de decembrie îi înţeapă ochii. N-are decât să facă pe martira cât o vrea. Tu încerci să-i spui adevărul, iar asta îţi aduce numai necazuri.

Vechea maşină a lui mama-mare pare mătăsoasă, dar lentă în mâinile lui: ce de metal băgau în ele, până şi torpedoul e căptuşit cu metal. Când Pru tace ca acum, simte cum i se ridică în gâtlej un soi de gust, gustul nedreptăţii. Nu el a rugat-o să conceapă copilul ăsta, nimeni n-a rugat-o, iar acum, c-a luat-o de nevastă, îndrăzneşte să i se plângă că nu-i ia un apartament al ei, dă-le un deget şi-ţi vor lua toată mâna. Femeile astea! Sunt ca nişte găuri, bagi în ele o chestie după alta şi niciodată nu-i destul. Îţi vâri toată viaţa, iar la urmă de tot ele îşi afişează zâmbetul ăla abia schiţat, strâmb şi trist, şi le pare rău că n-ai fost în stare să realizezi mai multe. S-a băgat deja destul de adânc şi n-o să-l facă să se bage şi mai adânc de-atâta. Uneori, când o priveşte din spate, nu-i vine să creadă cât de balabustă s-a făcut. Are şoldurile cât casa, se pregăteşte să fete nu o micuţă fiinţă rozalie, ci un rinocer alb, cu pielea solzoasă, care are de-a face cu Nelson tot atât cât şi cu omul tărcat din lună. Asta-ţi fac pizdele când natura ia frâiele în mână: o iau razna.

Gustul ce i-a năvălit în gâtlej e prea puternic, nu se poate abţine să nu vorbească:

— Apropo de futaiuri, cum rămâne cu *noi?*

— Nu cred c-ar trebui s-o facem într-un stadiu atât de avansat al sarcinii. Şi oricum, mă simt tare urâtă.

— Urâtă sau nu, eşti a mea. Eşti propriu-zis a mea.

— Am o somnolenţă, nici n-ai idee. Dar ai dreptate. Hai să facem ceva diseară. Hai să ne întoarcem acasă devreme. Dacă ne invită careva la ei acasă după Laid-Back, hai să nu ne ducem.

— Vezi, dacă am avea un apartament, aşa cum vrei tu cu

disperare să avem, ar trebui să le întoarcem invitaţiile. La mama-mare acasă scapi măcar de grija asta.

— Acolo chiar că n-am nicio grijă, spune ea cu un oftat.

Asta ce-o fi vrând să-nsemne? Că n-ar trebui s-o scoată în oraş seara: acum e însurat, munceşte, n-ar trebui să se mai distreze deloc. Nelson îşi urăşte serviciul. În fiecare zi lucrătoare se trezeşte de dimineaţă cu un ghem în stomac, de parcă el ar fi cel care are ceva înlăuntrul lui. Rinocerul ăla alb. Decapotabilele alea nevândute se bleojdesc la el în fiecare zi, iar Jake şi Rudy nu-şi mai revin după ce el a acceptat micuţul Kawasaki, de parcă intenţionat i-ar fi jucat o farsă-monstru lui taică-său, când, de fapt, nici prin cap nu i-a trecut aşa ceva. Tipul îl rugase atât de stăruitor, iar Nelson era nerăbdător să scape de Mercury, de fiecare dată când dădea cu ochii de el îi amintea de cât de batjocoritor fusese tati, nici măcar nu voise să stea de vorbă cu el, n-a fost *drept,* se văzuse nevoit să buşească cele două maşini ca să-i şteargă de pe mutră rânjetul ăla care parcă-i spunea probabil-că-glumeşti.

La salon se simte ca pe-o scenă pe care încă nu şi-a învăţat rolul. De vină or fi chestiile pe care le consumă. Prea multă cocaină îţi prăjeşte septul nazal şi, mai nou, se spune că iarba chiar duce la putrezirea celulelor nervoase, canabisul se depozitează în ţesutul adipos şi te tâmpeşte de cap luni de zile. Toţi băieţii ăştia ajunşi la vârsta adolescenţei au sâni ca de fete, fiindcă au fost nevoiţi să reprime ceva la vârsta de treisprezece ani; în ultimul timp, Nelson a început să aibă halucinaţii, deşi stă drept, cu ochii larg deschişi, vede oameni care au găuri acolo unde ar trebui să le fie nasul, asta din cauza consumului exagerat de cocaină, sau pe Pru întinsă pe patul de spital cu puiul ăla de rinocer cu ochii roz, de vină o fi ghipsul de pe braţul ei, care s-a murdărit şi se sfarmă pe margini, cu tifonul de sub ghips deşirat.

Şi tati. Pe zi ce trece-i tot mai malac, nu mai aleargă deloc, îi străluceşte pielea de parcă ar absorbi prin toţi porii mâncarea din aer.

Una din cărţile lui Nelson din copilărie, cu coperte cartonate, lucioase şi cu cotorul negru ca banda izolatoare,

avea un desen cu un uriaş cu o moacă de bidon turtit, de culoare verde, cu fire de păr are i se iţeau ici-colo, şi care zâmbea – asta strica totul, faptul că uriaşul rânjea cu buzele lui cărnoase şi dinţii ăia rari de uriaş, şi se uita într-o peşteră unde doi copii, eroii povestirii, un băieţel şi o fetiţă, probabil frate şi soră, stăteau ghemuiţi, două siluete în penumbră, nu li se vede decât ceafa, iar ei sunt *tu,* atenţi, hăituiţi, prea speriaţi a să facă vreo mişcare sau să respire, iar faţa lătăreaţă, de bidon turtit, voioasă, astupă gura însorită a peşterii. Mai nou, aşa îl percepe pe taică-său: el, Nelson, e într-un tunel, iar chipul lui taică-său astupă capătul tunelului, pe unde ar putea ieşi afară la soare. Babacul nici măcar nu-şi dă seama ce-i face, i-o serveşte cu zâmbetul lui abia schiţat, plin de regrete, cu un gest scurt, de refuz, când se întoarce pe călcâie şi pleacă de lângă el dezamăgit, da, chiar aşa, l-a dezamăgit pe taică-său, el ar trebui să fie altceva decât este, iar acum, la salon, toată lumea, nu numai Jake şi Rudy, ci şi Manny şi mecanicii lui mânjiţi din cap până-n picioare cu unsoare, albi doar pe pielea din jurul ochilor, se zgâiesc, văd şi ei: el nu-i ca taică-său, n-are înălţimea lui şi nici aruncarea la coş pe care o poate executa Harry Angstrom. Şi n-are niciun martor în tot universul, ci doar el, Nelson, e singurul care îl declară pe taică-său vinovat, un curvar, un laş şi un ucigaş, iar când încearcă să proclame acest adevăr nu se întâmplă nimic, lumea râde de el şi el amuţeşte cu gura deschisă. Uriaşul se uită înăuntru şi zâmbeşte, iar Nelson se trage înapoi, tot mai adânc, în tunel. Asta-i place la Laid-Back, sentimentul de tunel protector pe care i-l dă, şi fumul, pileala, cuiele trecute din mână în mână pe sub mese, şi acceptarea de către toţi a faptului că se află împreună în tunelul plin de fum, şobolani, luzări, cui îi pasă, nu trebuie să fii atent la ce spun ceilalţi, fiindcă, oricum, nimeni n-are de gând să cumpere o Toyota, o poliţă de asigurare ori altceva. De ce nu se inventează o societate în care să fi se dea oamenilor tot ce au nevoie şi să facă fiecare ce vrea? Tati ar spune că sună grozav, dar aşa îşi duc viaţa animalele.

— Eu tot cred că i-ai tras-o lui Melanie, zice Pru cu vocea ei

pierită, plată, de pisică de mahala.

O ţine una şi bună pe-a ei.

Fără să frâneze, Nelson virează cu Chryslerul cel mare spre locul unde parcul neîngrijit blochează drumul spre Weiser Street. Pe Pine Street s-a introdus sens unic şi trebuie să între pe ea din partea cealaltă, pentru ca Pru să nu aibă prea mult de mers pe jos.

— Da, şi? o întreabă el. Nu eram încă luaţi, aşa că ce mai contează?

— Nu contează din cauza *ta,* ştim cu toţii că nu ierţi nimic din ce îţi cade-n mână, în lăcomia ta. Contează fiindcă era *prietena* mea. Am avut încredere în ea. Am avut încredere în voi amândoi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu te mai smiorcăi atâta.

— Nu mă smiorcăi.

El însă o şi vede cum o să stea lângă el, în separeu, bosumflată, fără să scoată un cuvânt, fără să asculte nimic în afară de loviturile de picioruşe din burta ei, iar braţul pus în ghips o va face să pară şi mai caraghioasă, cu burta mare, cu eşarfa şi tot tacâmul, iar imaginea asta îl face să-i fie niţel milă de ea, asta numai până când îşi zice că ăsta-i felul lui de-a avea grijă de ea, o scoate cu el când o grămadă de alţi ţipi n-ar proceda astfel.

— Hei, îi declară el morocănos, te iubesc.

— Şi eu te iubesc, Nelson, îi răspunde ea, săltându-şi din poală mina liberă atunci când el îşi ia de pe volan una din mâini, să i-o strângă uşurel…

Ce ciudat, cu cât i se îngroaşă mijlocul, cu atât îi par mai subţiri şi mai uscate mâinile şi faţa.

— Plecăm după două beri, îi promite el.

Poate o să fie acolo fata cu pantaloni albi. Vine şi ea câteodată împreună cu hojmalăul ăla de Jamie, iar Nelson îşi dă seama că ea este cea care îl trage pe el după ea; ea este cea căreia îi place aici, nu el.

Cu noua lui denumire, Laid-Back este atât de în vogă, încât e greu de găsit un loc de parcare pe Pine; vrea s-o scutească pe Pru măcar de-o plimbare lungă prin frig, deşi doctorul

spune că mişcarea îi face bine. Lui nu-i place deloc frigul. În copilărie iubise luna decembrie fiindcă, spre sfârşitul ei, venea Crăciunul şi era atât de încântat de toate lucrurile de pe lumea asta cu care se putea căpătui, că nu observa niciodată cum se lasă întunericul şi frigul, din ce în ce mai apăsător. Iar acum tati o duce pe mami în călătoria asta de lux pe-o insulă, împreună cu alte cupluri împuţite, să stea cu burta la soare în timp ce el, Nelson, dârdâie de frig şi ţine steagul sus la salon; nu-i drept. Fata nu poartă mereu pantaloni albi; ultima oară când a întâlnit-o era îmbrăcată cu o fustă modernă, cu şliţ adânc într-o parte. Zăreşte un loc de parcare liber, atât cât să-ncapă şi ei, în faţa clădirii lungi şi scunde din cărămidă care odinioară găzduia Verity Press, între un vechi Ford Fairlane bicolor şi o Honda break maro metalizat. Când parchezi într-un spaţiu strâmt, şmecheria e să-ţi vâri bara de protecţie din spate drept în farurile maşinii deja parcate şi să nu rămâi prea departe de bordură, fiindcă în cazul ăsta n-o mai aşezi în veci cum trebuie. Şi să nu-ţi fie frică să te bagi strâns pe stânga, fiindcă întotdeauna ai mai mult loc decât îţi imaginezi. Trage atât de aproape de Fairlane, că Pru exclamă speriată:

— Nelson!

— Îl văd, îl *văd,* taci din gură şi lasă-mă să mă concentrez.

De la volanul îmbrăcat în velur al Chryslerului masiv – cu o rară a servodirecţiei cu care ai putea manevra şi un vas de croazieră – intenţionează să introducă maşina la locul ei cu îndemânarea unui patinator care frânează pe gheaţă. Dumnezeule, costumele patinatoarelor artistice sunt sexy, li se ridică marginea fustiţelor când patinează cu curul înapoi şi, îşi aduce el aminte, căznindu-se să vadă forurile mici, din faţă, ale Hondei, montate cam jos, cum fusta cu şliţ i-a dezgolit fetei coapsa lungă şi strălucitoare, în toată splendoarea ei, înainte să şi-o aranjeze pe scaunul de la bar şi să-i arunce un zâmbet scurt, timid, cum că l-a recunoscut. Chryslerul greoi al lui mama-mare alunecă în marşarier şi el îi anticipează cu atâta siguranţă mişcarea ideală, fluentă, încât nici nu aude scrâşnetul discret al metalului frecat de metal până ce nu zgârie maşina pe jumătate din lungime, iar Pru scheaună,

Doamne Dumnezeule, de parcă ar sta să nască în clipa asta.

Webb Murkett susţine că deocamdată aurul nu poate urca mai mult decât a făcut-o până acum: omul de rând din America i-a prins gustul şi când omul de rând se pune pe treabă s-a zis cu banii câştigaţi din investiţii inspirate. Cu argintul, altfel stă treaba: fraţii Hunt din Texas cumpără argint pe piaţa la termen în valoare de milioane de dolari pe zi, iar nişte granguri ca ei or fi ştiind care-i treaba. Harry se hotărăşte să-şi preschimbe aurul în argint.

Janice oricum avea de gând să vină în oraş pentru nişte cumpărături de Crăciun, aşa că se întâlneşte cu ea la Crêpe House (căruia ea continuă să-i zică Johnny Fryes) să ia masa de prânz împreună, iar după aceea se pot duce la Brewer Trust cu cheia de la caseta de valori, să-şi ia cele treizeci de monede Krugerrand cumpărate de Harry acum trei luni, cu 11 314,20 dolari. În separeul pus la dispoziţie de bancă pentru a stabili o legătură intimă cu caseta de valori, scoate de sub poliţele de asigurări şi obligaţiunile emise de statul american cei doi cilindri albăstrii ca toaletele din căsuţele pentru păpuşi, îi pune în mâinile lui Janice, câte unul în fiecare mână, şi zâmbeşte când citeşte pe chipul ei surprinderea reînnoită, provocată de forţa şi greutatea aurului. Apoi, ca doi cetăţeni de vază, care au mai urcat o treaptă, ies din Brewer Trust printre coloanele masive de granit ale clădirii, la lumina firavă, de decembrie, şi traversează parcul împădurit, în care fântânile arteziene sunt secate, iar băncile de ciment sunt pictate toate cu nume de tineri, coboară în partea de est a Weiserului, trecând pe lângă două străzi cu magazine ce vând sporadic marfă de Crăciun. Nişte micuţe portoricane subnutrite sunt singurele care intră şi ies grăbite din magazinele cu preţuri reduse, şi nişte copii care ar trebui să fie la şcoală, şi pensionarii cu ochi împăienjeniţi de oboseală, în hanorace matlasate slinoase şi cu pălării de vânătoare, cu fălcile nebărbierite căzute; fabricile i-au stors de vlagă pe moşnegii ăştia şi pe urmă le-au tras un şut în cur.

Beteala cununilor atârnate de felinarele de aluminiu

zbârnâie, se aude cum tremură de fiecare dată când Harry trece pe lângă câte un stâlp. Aur, aur, îi fredonează inima, îi simte greutatea echilibrată în cele două buzunare adânci ale paltonului, se leagănă în ritmul paşilor lui mari. Janice zoreşte alături de el cu paşi mai mici şi rapizi, o femeie bine făcută, îngrijită, căreia îi ţine cald un cojoc de oaie lung până la cizme, strânge la piept mai multe pachete al căror ambalaj foşneşte în bătaia vântului care agită şi beteala. Se vede pe sine lângă ea în oglinda pătată şi zgâriată de la intrarea într-un magazin de încălţăminte: el e înalt, neadus de spate, alb la faţă, ea e scundă şi negricioasă, tropăie lângă el în cizme de piele maro-roşcat, strânse pe gleznă, cu tocuri înalte, astfel încât îi ies hotărâte de sub cojoc, cu o eleganţă a siluetei care dă lumii de ştire, la fel de clar ca şi paltonul lui negru, pufos, şi pălăria irlandeză că-i un barosan, că amândoi sunt nişte barosani, că, în timp ce înaintează pe jos, zâmbetele lor îşi pot permite să ignore privirile furişe, tăioase, inexpresive, care-i vizează pe stradă, iar apoi sunt lăsate în pământ.

Fiscal Alternatives, cu jaluzelele lor lungi şi subţiri, se află în cvartalul următor, într-o zonă care odinioară avea o reputaţie proastă, dar, odată cu decăderea generală a centrului, acum nu-i mai rea decât celelalte. Înăuntru, fata platinată şi cu unghii lungi îi zâmbeşte în semn că l-a recunoscut şi-i oferă lui Janice un scaun de plastic luat din sala de aşteptare. După un telefon dat la unul din etajele superioare, face nişte calcule cu ajutorul minicalculatorului şi îi anunţă, în timp ce stau încotoşmănaţi pe scaune, în colţul biroului ei, că preţul aurului a ajuns la aproape cinci sute de dolari uncia azi-dimineaţă, dar acum nu le poate oferi mai mult de 488,75 dolari pe monedă, ceea ce înseamnă – degetele ei dansează pe taste fără să se încurce în unghiile lungi; afişajul gri le dă răspunsul impasibil, magnetic, în cifre tremurătoare – 14.662,50 dolari. Harry calculează în gând că a câştigat o mie pe lună cu aurul lui şi o întreabă cât argint poate cumpăra cu banii ăştia. Tânăra îi aruncă o privire scurtă pe sub gene, zici că-i o manichiuristă care nu s-a hotărât dacă să-i spună sau nu că oferă şi şedinţe de masaj în camera din

spate. Lângă el, Janice tocmai şi-a aprins o ţigară al cărei fum se înalţă peste birou şi poluează relaţia pe care au stabilit-o între ei Harry şi această ispită platinată.

Fata îi explică:

— Nu lucrăm cu lingouri de argint. Ne ocupăm cu argint doar în formă de dolari de dinainte de ’65, pe care îi vindem la valoarea metalului topit.

— Valoarea metalului topit? se minunează Harry.

Îşi imaginase un lingou frumuşel care să stea în cutia de valori comod ca un pistol în tocul lui.

Vânzătoarea este răbdătoare, are ceva atrăgător în imparţialitatea pe care o afişează. Ceva din greutatea mătăsoasă a metalelor preţioase s-a lipit de ea.

— Ştiţi, dolarii de argint ieşiţi din uz – descrie un cerc cu arătătorul ascuţit ca un pumnal şi cu degetul mare – pe care Monetăria Statului i-a emis până acum cincisprezece ani. Fiecare are zero virgulă şaptezeci şi cinci uncii de argint{84}. Azi la amiază argintul se vindea cu – se uită pe o coală de hârtie de pe birou, de lângă telefonul cu discul de culoarea vaniliei – 23,55 dolari uncia, ceea ce înseamnă că fiecare monedă, neluând în calcul valoarea de colecţie, face – calculează din nou – 17,66 dolari. Dar unele monede sunt cam uzate, aşa că v-aş putea oferi o cotaţie mai mică dacă dumneavoastră şi soţia vă hotărâţi să cumpăraţi.

— E vorba despre monede vechi? se interesează Janice pe tonul tăios moştenit de la bunica Springer.

— Unele-s vechi, altele nu, răspunde fata cu calm. Le cumpărăm la gramaj de la colecţionari care le-au selecţionat pentru valoarea lor de colecţie.

Nu-i ce îşi imaginase Harry, dar Webb se jurase că argintul a ajuns afacerea zilei.

— Şi câte putem cumpăra cu banii luaţi pe aur?

Urmează un calcul febril: 14 662,50 s-ar converti în numărul magic 888. Opt sute optzeci şi opt de dolari de argint, fiecare cotat la 16,50 dolari, inclusiv comisionul şi taxele de vânzare aplicate de Statul Pennsylvania. Pentru Rabbit, opt sute optzeci şi opt sună ca o grămadă de nimicuri,

de parcă ar fi nişte chibrituri. Se uită la Janice.

— Tu ce zici, scumpi?

— Harry, nu ştiu ce să zic. E investiţia ta.

— Dar sunt banii noştri.

— N-ai vrea să păstrăm aurul, pur şi simplu?

Webb zice că valoarea argintului s-ar putea dubla dacă nu-i eliberează pe ostatici.

Janice se întoarce către fată:

— Mă întrebam şi eu, dacă am găsi o casă la care să plătim un avans, cât de repede am putea transforma în bani argintul ăsta?

Blonda i se adresează lui Janice cu un plus de respect, pe un ton mai blând, ca de la femeie la femeie.

— Foarte repede, mult mai repede decât obiectele de colecţie sau pământul. Fiscal Alternatives garantează răscumpărarea oricăror valori vândute. Pe monedele de azi, dacă le-aţi aduce înapoi, v-am da – îşi consultă din nou hârtiile de pe birou – treisprezece cincizeci pe bucată.

— Deci am pierde trei dolari înmulţiţi cu opt sute optzeci şi opt, zice Harry.

Palmele încep să-i transpire, poate că paltonu-i de vină. Scoate şi el un mic profit pe lumea asta şi, imediat, lumea începe să umble cu strâmbe, să ţi-l umfle. Ce n-ar da să aibă iar aurul. Era atât de frumos, cu cerbuleţul acela delicat de pe revers.

— Ei, dar după cum merge argintul, spune fata, făcând o scurtă pauză cât să îndepărteze o scamă imperceptibilă din colţul gurii, aţi putea recupera suma asta într-o săptămână. Eu zic că faceţi o afacere bună.

— Mda, dar, după cum spuneaţi, dacă se rezolvă situaţia din Iran? se interesează Harry îngrijorat. N-o să explodeze balonul de săpun?

— Metalele preţioase nu sunt un balon de săpun. Metalele preţioase sunt garanţia supremă. Eu una cred că nu atât Iranul, cât ocuparea Marii Moschei{85} a făcut ca arabii să-şi bage banii în aur. Când saudiţii au probleme, atunci *chiar* că se schimbă situaţia.

Ei, se schimbă situaţia.

— Bine, acceptă el, haideţi s-o facem. O să cumpărăm argintul.

Blonda platinată pare un pic surprinsă, în ciuda reclamei reuşite pe care a făcut-o argintului; urmează o lungă agitaţie la telefon, pentru găsirea unui număr atât de mare de monede. Într-un târziu, un băiat căruia ea îi zice Lyle aduce un sac de pânză gri, în care-ai putea căra o brumă de efecte poştale. Se clatină de efort şi icneşte de-a dreptul când ridica sacul şi-l depune pe birou, dar e cam plăpând de felul lui, cu o vagă alură de poponar, poate din cauza tunsorii lui scurte. Ce ciudat, cum s-a întors lumea pe dos: acum bărbaţii normali îşi lasă părul să crească, iar poponarii şi punkiştii poartă părul tuns periuţă. Harry se întreabă care-o mai fi moda în rândurile puşcaşilor marini, probabil că-şi lasă plete. Acest Lyle pleacă, după ce se uită suspicios la Harry, cu ochii mijiţi, de parcă acesta ar fi cumpărat nu numai şedinţa de masaj, ci şi un număr cu ţoalele din piele neagră şi biciul.

La început, Harry şi Janice îşi închipuie că numai fata platinată şi cu tenul aproape perfect are voie să atingă monedele. Ea împinge hârţoagele într-o parte a biroului şi se chinuieşte să ridice un colţ al sacului. Din sac se revarsă dolarii.

— La naiba!

Îşi suge o unghie.

— Mă puteţi ajuta să număr, dacă doriţi.

Îşi scot paltoanele şi se apucă de treabă, aranjându-i în fişicuri de câte zece. Tot biroul e plin de monede de argint, sunt sute de Miss Liberty, unele subţiate de uzură, altele la fel de dodoloaţe ca şi cum tocmai ar fi ieşit din monetărie. Manevrarea unei asemenea bogăţii palpabile de profiluri, sloganuri şi acvile o face pe Janice să chicotească, iar Harry înţelege ce vrea să spună cu asta: asta se cheamă porcăială. Opulenţa. Grămăjoarele se înmulţesc şi sunt aranjate în rânduri de zece ori zece. În final, din sac iese la iveală şi ultima monedă, împreună cu o scamă căreia fata îi trage un bobârnac. Fără să zâmbească, ea îşi flutură mâna cu unghii

roşii peste fişicurile ei.

— Eu am trei sute nouăzeci.

Harry îşi bate uşurel fişicurile şi raportează:

— Două sute patruzeci.

— Două sute cincizeci şi opt, zice şi Janice.

L-a întrecut. E mândru de ea. Se poate angaja casieriţă dacă el moare subit.

Este consultat calculatorul: 888.

— Cât se poate de corect, exclamă fata, la fel de surprinsă ca şi ei.

Completează actele şi-i înapoiază lui Harry restul, două monede de douăzeci şi cinci de cenţi şi o bancnotă de zece dolari. El se întreabă dacă n-ar trebui să-i lase bacşiş. Monedele încap în trei cutii de carton de dimensiunea unor cărămizi groase. Harry le aranjează una peste alta, iar când încearcă să le ridice pe toate trei odată Janice şi fata pufnesc amândouă în râs văzând ce faţă face.

— Dumnezeule, exclamă el. Cât cântăresc?

Blonda platinată îşi face de lucru la calculator.

— Dacă socotim că fiecare are cel puţin o uncie de argint, ajungem la un total de şaptezeci şi patru de livre{86}. O livră are doar douăsprezece uncii la cântărirea metalelor preţioase.

El se întoarce către Janice.

— Duci tu una.

Ea ridică o cutie şi este rândul lui să râdă de expresia de pe chipul ei, i se fac ochii cât cepele.

— Nu pot, se plânge ea.

— Trebuie, insistă el. Numai până la bancă. Haide, trebuie să mă-ntorc la salon. La ce mai joci tenis, dacă n-ai pic de muşchi?

E mândru de meciurile ei de tenis; joacă teatru pentru blondă, face pe barosanul excentric din Penn Park.

— Poate vă însoţeşte Lyle, le sugerează ea.

Rabbit nu vrea să fie văzut pe stradă cu poponarul ăla.

— Ne descurcăm noi. Lui Janice îi zice: Închipuie-ţi că eşti gravidă. Haide. Să mergem. Iar fetei îi spune: O să revină după pachete.

Saltă două cutii şi deschide uşa cu umărul, obligând-o pe Janice să-l urmeze. Afară, în lumina rece a soarelui şi în vânticelul de pe Weiser Street, încearcă să nu se schimonosească, şi nici să nu le întoarcă privirea curioşilor care se uită întrebător la cele două cutii pe care le cară ţinându-le cu atâta înverşunare la nivelul prohabului.

Un negru cu o căciulă albastră tricotată, cu ochii injectaţi ca nişte biluţe roşii aruncate în sucul de portocale, se opreşte pe trotuar şi face un pas împleticit spre Harry.

— Hei, amice, nu vei s-ajuţi un pretenar?

Negrii ăştia au ceva cu Harry, tot timpul sunt cu ochii pe el. Se răsuceşte să mascheze argintul cu corpul, iar greutatea balansată îl face să se clatine pe picioare şi-l sileşte să facă un pas. Clintindu-se din loc, nu îndrăzneşte să se uite în spate, să vadă dacă Janice îl urmează. Oprindu-se însă pe bordură, lângă un contor de parcare îndoit, o aude răsuflând greoi şi o simte cum se chinuie să ţină pasul cu el.

— Şi cojocul e greu, zice ea gâfâind.

— Hai să traversăm, propune el.

— La mijlocul străzii?

— Nu mă mai contrazice, mormăie el, simţindu-l în ceafa pe negrul buimac.

Coboară de pe bordură, obligând un autobuz să pună frână cu un şuierat asurzitor. În mijlocul străzii, unde linia albă continuă e mai ştearsă din cauza asfaltului topit de astă-vară, o aşteaptă pe Janice să-l ajungă din urmă. Fata i-a dat ei sacul de corespondenţă, să ducă în el a treia cutie cu arginţi, dar în loc să şi-l treacă peste umăr Janice îl cară ca pe un copil, ţinându-şi braţul stâng îndoit.

— Cum merge treaba? o întreabă el.

— Mă descurc. Nu te opri, Harry.

Ajung pe trotuarul de vizavi. Dugheana de alune nu numai că-i ticsită cu reviste porno pe dinăuntru, dar expune şi pe un stand de-afară o marfă bogată. Tineri musculoşi cu corpurile unse cu ulei pozează câte unul sau în perechi sub titluri ca TOBOŞARUL şi NUDUL. Un japonez într-un costum cu vestă în dungi subţiri şi cu melon gri iese elegant pe stradă, ţinând

împăturite la subraţ un *New York Times* şi un *Wall Street Journal*. Cum de-a ajuns japonezul în Brewer? În timp ce se închide uşa, mirosul alunelor calde, prăjite ca pe vremuri la circ, ajunge până pe trotuarul îngheţat. Harry îi spune lui Janice:

— Am putea băga toate trei cutiile în sac şi mi l-aş putea trece peste umăr. Ştii, ca Moş Crăciun. Ho, ho, ho!

În timp ce discută aşa, există riscul să se trezească înconjuraţi de-o mică liotă de copii ai străzii, oacheşi, cu feţele ciupite de vărsat, amestecaţi cu nişte beţivani zdrenţăroşi, înţoliţi ca de iarnă. Harry apucă şi mai strâns cele două cutii. Janice o strânge la piept pe cea de-a treia şi-i spune:

— Hai s-o luăm pe-aici. Banca-i colea, la colţul următor.

E roşie la faţă, pişcată de ger, are ochii mijiţi şi lăcrămoşi, iar gura întredeschisă arată cât e de hotărâtă.

— Mai avem o stradă şi jumătate în toată regula, o corectează el.

Trec deci pe lângă Compania de Tapete Brewer, cu sulurile de prezentare întărite ca nişte linţolii în vitrinele prăfuite, lasă-n urmă Blimlines Sandwiches, Manderbach Birotică Angro şi o prăvălie îngustă, plină de cutii plate, numită Hobby Heaven, tutungeria cu uriaşa ei firmă ruginită Y-B, şi ferestrele cu zăbrele de fier ornamentate ale vechiului Conrad Weiser Oyster House, care acum promite cu litere roşii, disperate, inscripţionate pe uşile negre *Distracţii pe viu*, traversează Fourth Street când, într-un târziu, semaforul arată verde, trec pe lângă lunga faţadă a blocului de sticlă al lui Acme, despre care se aude că o să dea faliment la sfârşitul anului, pe lângă Cosmeticele Hollywood şi Covoare Imperial şi Piese de Schimb şi Accesorii Auto Zenith, cu mirosul lor dulceag, sinterizat, de anvelope noi şi cu vitrina cu ţevi de eşapament cromate, trec, soţ şi soţie, în timp ce vântul se înteţeşte şi dalele sclipitoare ale trotuarului devin mai mari.

Povara pătrată din mâinile lui Harry a devenit o chestie ostilă, îi frige palmele, i se ciocneşte de prohab. Acum, când aproape că s-ar bucura să fie jefuit, simte că ceilalţi oameni

din partea de vest a străzii se feresc de ei, de parcă ar fi ameninţători, distorsionaţi în nişte forme chinuite de câmpurile de forţe ale cutiilor lor solide. Trebuie s-o aştepte pe Janice să-l ajungă din urmă la tot pasul, în timp ce povara pe care o cară el, de două ori mai grea decât a ei, îi rupe braţele. Beteala înfăşurată în jurul felinarelor de aluminiu vibrează furios. Simte cum transpiră pe spinare sub paltonul lui scump, iar gulerul cămăşii i se tot zvântă până ajunge să-l taie lipicios şi rece. În răstimpul cât o aşteaptă, se uită înainte pe Weiser, spre înălţimea mov-maronie a lui Mt. Judge; în ochii lui de copil, Dumnezeu se odihnise pe povârnişul acestui munte, iar acum îşi imaginează cum trebuie să arate el şi Janice văzuţi de sus, de la înălţimea aia, cu ochii lui Dumnezeu: ca două furnicuţe care încearcă să iasă din chiuveta de la baie.

Trec pe lângă un magazin foto care face reclamă la filmele Agfa, pe lângă Hexerei Boutique, cu manechinele lui care-şi expun sânii fără sfârcuri prin bluzele transparente şi vestele din zale aurii, pe lângă Rexalls, cu vibratoarele pastel printre cadourile de Crăciun propuse cumpărătorilor în vitrinele ornate cu vată şi confetti, pe lângă Crêpe House, cu perechile care iau masa de prânz, pe lângă faimosul magazin de trabucuri salvat prin declararea lui drept monument istoric şi un magazin nou, numit Pedalease, specializat în încălţăminte sportivă pentru bărbaţi şi femei, pentru jogging, tenis şi chiar tenis la perete şi squash, practicat în ziua de azi de cuplurile tinere sau perechile de tineri necăsătoriţi, dacă ar fi să ne luăm după manechinele imense din carton expuse în vitrină. Părul ca mierea al fetei îmbrăcate în fibre sintetice se saltă vaporos când loveşte râzând o minge, cu picioarele în pantofi uşori. Apoi, în sfârşit, se zăreşte prima din cele patru coloane masive, de granit, ale clădirii Brewer Trust. Harry îşi reazemă spinarea chinuită de coloana romană şi o aşteaptă pe Janice să-l ajungă din urmă. Dacă o jefuieşte careva în acest moment, o să piardă o treime din 14 652 de dolari, adică aproape 5 000 de dolari, însă în clipa de faţă riscul pare să se fi diminuat. Ceva mai încolo, vede scris cu spray de vopsea pe

spătarul uneia din băncile de beton din părculeţ sloganul SKEETER TRĂIEŞTE. Dacă s-ar putea apropia, s-ar asigura că asta scrie, dar nu se poate mişca. Janice răsare lângă el. Roşie la faţă, arată ca maică-sa.

— Hai să nu stăm aici, gâfâie ea.

Până şi circumferinţa coloanei îi pare o distanţă uriaşă când o urmează pe Janice, care intră înaintea lui pe uşa turnantă.

În imensul depozit de valori răsună colindele de Crăciun. Bolta lui, în cruce înaltă, este albastră în fiecare anotimp, cu stele aurii plasate la distanţe egale una de alta. Când Harry depune cele două cutii pe unul din rafturile pentru scris cecuri, are senzaţia că trupul eliberat de povară i se înalţă spre acest cer artificial. Casieriţa, o doamnă în sacou şi pantaloni lila, zâmbeşte uimită văzând că s-au întors atât de curând la cutia lor de valori. Aceasta este un cub mai îngust, constată ei, decât cutiile pline cu dolari de argint aşezate lângă alta. Cu inimile încă bătându-le nebuneşte şi cu mâinile încă chinuite de dureri, Harry şi Janice îşi dau cu greu seama de nepotrivire, după ce uşa din sticlă jivrată îi izolează în separeul lor. Harry măsoară de mai multe ori lăţimea unuia din capacele de hârtie şi o compară cu lărgimea cutiei de tablă până să tragă concluzia:

— Avem nevoie de o cutie mai mare.

Janice e trimisă înapoi în bancă, să o solicite. Taică-său fusese prieten la cataramă cu directorul. La întoarcere îi aduce vestea că în ultimul timp a fost o cerere mare de cutii de valori, că tot ceea ce poate face banca e să-i pună şi pe Angstromi pe o listă de aşteptare. Directorul pe care îl cunoştea tati a ieşit la pensie. Cel de-acum lui Janice i-a părut foarte tânăr, deşi n-a fost tocmai nepoliticos. Harry izbucneşte în râs.

— Păi, nu putem să le vindem înapoi blonduţei de-acolo, am pierde o avere. N-am putea să vârâm totul în sac şi să-l îndesăm înăuntru?

Înghesuiţi în separeu, se tot ciocnesc unul de celălalt, iar lui i se pare că simte la ea, pentru prima oară, îndoiala în legătură cu felul în care s-au orientat în această nouă lume

măcinată de inflaţie; sau poate că îndoiala pe care-o simte plutind în aer o emană chiar el. Nu mai există însă cale de întoarcere. Se apucă să mute dolarii de argint din cutii în sac. Când argintul zornăie prea tare, Janice se crispează şi spune:

— Şşşt!

— Ce-i? Cine ne-aude?

— Cei de dincolo. Casierii.

— Ce le pasă lor?

— Îmi pasă mie, spune Janice. Simt că mă înăbuş aici.

Îşi dă jos cojocul şi, în absenţa unui cârlig de care să-l agaţe, îl lasă să cadă grămadă pe podea. Îşi scoate şi el paltonul negru şi îl aruncă peste cojoc. Broboanele de sudoare îi fac părul şi mai cârlionţat. Bretonul dat pe spate lasă să i se vadă fruntea înaltă şi lucioasă, care-i trăsătura ei atât de definitorie, de-acum şi de-acum douăzeci de ani, că o sărută şi-i simte gustul sărat. Se întreabă dacă şi-a tras-o cineva vreodată în separeurile astea şi îşi imaginează că depozitul de valori ar fi un loc nimerit, una din casieriţele tinerele, ferchezuite, cu un băbălău libidinos, un funcţionar de la departamentul ipoteci, să pună încuietoarea cu ceas până dimineaţa şi să-şi facă de cap. Janice bagă fişicurile de monede în sacul gri, aspru, pe şest, să nu mai zornăie.

— E atât de jenant, se plânge ea, dacă intră una din doamnele alea?

Se văicăreşte de parcă argintul ar fi o persoană în pielea goală; şi, nu pentru prima oară în douăzeci şi trei de ani, el simte o nemărturisită pornire s-o iubească, aşa cum e prinsă cu el în spaţiile strâmte pe care i le oferă viaţa. Ia un dolar de argint şi i-l strecoară pe sub gulerul bluzei de in, în sutien. După cum a prevăzut, ea chiţcăie simţindu-i răceala şi încearcă să-şi înăbuşe chiţcăitul. O iubeşte şi mai mult când o vede cum îşi descheie un nasture de la bluză şi caută încruntată moneda în sutien; bătrân cum e, încă îl excită priveliştea femeilor care-şi fac de lucru cu lenjeria lor intimă. Să le dăm cârligul de care au nevoie să se-agaţe.

După un timp, ea îl anunţă:

— Pur şi simplu, *nu* încape.

Oricât l-ar îndesa şi l-ar aranja, abia dacă încap jumătate din monedele vârâte în sac. Poliţele lor de asigurare şi obligaţiunile de economii, certificatul de naştere al lui Nelson şi actele de ipotecă păstrate o vecie, de la casa din Penn Villas care-a ars – toate hârţoagele puse bine ca dovadă a trecerii lor printr-o economie şi o anumită perioadă legală –, sunt scoase şi rearanjate fără niciun rezultat. Pânza groasă a sacului, tendinţa monedelor libere să se strângă morman într-o grămadă, forma lungă şi subţire a cutiei de valori gri le anulează eforturile în timp ce se opintesc umăr la umăr, ba trag, ba împing, ca nişte chirurgi confruntaţi cu un caz disperat. Cele opt sute optzeci şi opt de monede tot scapă din gura sacului, cad pe podea şi se rostogolesc în colţurile separeului. După ce au îndesat cantitatea maximă cu putinţă în cutie, de ajung să i se bombeze marginile de tinichea, tot le-au mai rămas trei sute de dolari de argint, pe care Harry îi bagă în mai multe buzunare ale paltonului său.

Când ies din cabină, casieriţa prietenoasă în costumul ei lila se oferă să ia cutia burduşită din mâinile lui.

— E cam grea, o previne el. Mai bine lăsaţi-mă pe mine.

Femeia îşi arcuieşte sprâncenele; se dă bătută şi îl conduce în depozitul de valori. Intră pe-o uşă masivă, cu marginile strălucitoare, într-o încăpere cu pereţii căptuşiţi cu mici dreptunghiuri din oţel brunat şi cu podeaua de un alb ca ceara. Nu-i un loc ca lumea unde să ţi-o pui, s-a înşelat. Îl lasă să-şi strecoare cutia de valori lunguiaţă în dreptunghiul gol. Odihneasc㠖se în pace. Harry e ud leoarcă de transpiraţie, îndoit de efort. Se îndreaptă de şale şi îşi cere scuze:

— Îmi pare rău că am încărcat-o cu atâtea aiureli.

— Vai, n-aveţi de ce, îl liniştеşte doamna în lila. În ziua de azi, multă lume… la câte spargeri avem…

— Ce ne facem dacă se dă o spargere aici? glumeşte el.

Nu-i deloc nostim.

— Ei… *n-au cum.*

Ieşind din bancă, constată că s-a făcut după-amiază târziu, iar umbrele clădirilor întunecă strălucirea betelii. Janice îi loveşte în joacă unul din buzunare, să-l audă zornăind.

— Ce-ai de gând să faci cu restul?

— O să-i dau de pomană la săraci. A naibii căţea blondă, e ultima oară când mai cumpăr ceva de la ea.

În timp ce transpiraţia i se usucă pe faţă, simte cum îl pişcă frigul. Mai mulţi ţipi pe care-i cunoaşte de la Rotary ies din Crêpe House, par abţiguiţi după masa de prânz, iar el îi salută din mers. Dumnezeu ştie ce s-o fi întâmplând la salon fără el. Copilu' ar fi în stare să accepte la schimb şi patine cu rotile.

— Ai putea să-i pui în seiful de la salon, propune Janice. Ar începea într-una din astea.

Îi dă una din cutiile de carton goale.

— Le-ar fura Nelson, zice el. De-acum ştie şi el combinaţia.

— Harry! Nu-mi vine să cred c-ai spus asta.

— Ai idee cât o să ne coste zgârietura aia de pe Chryslerul maică-tii? Pe puţin opt sute de parai nenorociţi. Trebuie să fi fost drogat. Se vede de la o poştă că biata Pru s-a simţit umilită. Mă-ntreb cât o să mai lase să coacă buba până să-i vină mintea la cap şi să ceară divorţul. Şi o să ne coste şi asta.

Paltonul încărcat rău de tot îi trage umerii în jos. Trotuarul îi pare acum un avion în picaj, tot anul se prăbuşeşte în gol, cu pierdere după pierdere. Argintul îi este împrăştiat, ca beteala. Cutia o să i se rupă, femeia de serviciu o să-i mănture monedele. Totu-i, oricum, un jeg. Trista minciună gogonată servită copiilor, care-i Crăciunul, întinează Weiserul de la un capăt la celălalt, iar prin beznă întrezăreşte adevărul: să fii bogat înseamnă să fii jefuit, să fii bogat înseamnă, de fapt, să fii sărac.

Janice îl readuce cu picioarele pe pământ, spunându-i:

— Harry, te rog. Încetează să iei totul în tragic. Pru îl iubeşte pe Nelson, iar el o iubeşte pe ea. N-o să divorţeze.

— Nu la asta mă gândeam. Mă gândeam că o să scadă preţul argintului.

— Ei, şi ce ne pasă nouă? Oricum, totul nu-i decât un joc de noroc.

Trăiască fraiera, încă mai încearcă. Fiica bătrânului Fred Springer, marele barosan local. Uite c-a ajuns într-un coşciug tapiţat cu satin. Pe vremuri obişnuiau să îngroape aurul şi să

bage cadavrele în fantele din perete.

— Merg pe jos cu tine până la maşină, îl anunţă Janice pe un ton de soţie îngrijorată. Trebuie să-mi iau bagajele de la căţeaua aia, cum îi zici tu. Apropo, cât de mult ţi-ai dori-o la aşternut?

Încearcă să găsească un subiect care să-i placă lui.

— Mai deloc, mărturiseşte el. De fapt, de-a dreptul înspăimântător de puţin. Ai văzut ce unghii are? *Hârrşsti.*

În săptămâna dintre Crăciun şi Anul Nou vânzările de maşini merg slab de tot; oamenii se simt strâmtoraţi după Crăciun, iar cu iarna care bate la uşă, cu polei şi sare pe drumuri şi cu riscul producerii de tamponări, preferă să rămână cu jafurile pe care le au. Să rezistăm până la primăvară, ăsta-i mottoul. Cel puţin snowmobilul a fost mutat în spate, unde nu-l vede nimeni, în loc să stea în faţă ca un fel de văr al acestor micuţe Tercel cu tracţiune pe faţă. De unde le-or inventa numele astea? Aduce cu Edsel{87}. Chiar şi Toyota are prea multe o-uri, îi face pe oameni să se gândească la un yoyo. Nici Datsun şi Honda nu ştii de unde provin. Datsun-ul ar putea fi nemţesc, după sonoritatea lui, data, rat-tat-tat, răsare soarele. Nici la Chuck Wagon de pe Route 111 nu merg deloc afacerile, acum, că-i prea frig să mănânci afară sau în maşină, doar dacă nu laşi motorul pornit, în fiecare iarnă mor oameni care fac treaba asta, în timp ce încearcă să şi-o tragă. Şi totuşi, se adună cantităţi incredibile de ambalaje de sendvişuri şi pahare de carton de milkshake, care zboară în jurul salonului auto, odată cu praful. În decembrie e un alt fel de praf, mai gri, mai granulat decât colbul verii, de vină o fi aerul rece, e mai greu, după cum aerul rece conţine mai puţină apă, de-aia te trezeşti dimineaţa cu ferestrele exterioare aburite. Când te gândeşti la toate problemele astea. Rugina. Putregaiul. Motoarele care nu pornesc dimineaţa dacă nu scoţi capacul distribuitorului şi nu ştergi firele. Fără condens, lumea ar putea dăinui la infinit. Pe Lună, de exemplu, nu sunt deloc probleme. Şi nici pe Marte, aşa se pare. De Revelion, Buddy Inglefinger organizează o petrecere, pesemne s-a temut că ochii care nu se văd se uită, i-a fost teamă că se îndepărtează de gaşcă, a prins de veste că pun la cale excursia aceea pe insule fără să-l invite şi pe el. Se întreabă cine o să fie amfitrioana, văicăreaţă aia cu pieptul plat şi părul negru, lins, care are o aiureală de magazin în Brewer, sau fata dinaintea ei, cea cu spuzeala aia între coapse şi chiar şi între sâni, vizibilă când stătea în costum de baie, cum o chema

oare? Ginger. Georgene. El şi Janice vor să treacă pe-acolo doar aşa, din politeţe, după o anumită vârstă ştii că la o petrecere nu se întâmplă mare lucru, şi să plece imediat după miezul nopţii. Apoi încă şase zile şi, *ţuşti,* spre insule. Doar ei şase. Micuţa Cindy pe nisipul de-acolo. Are nevoie de-o pauză, îl dărâmă ritmul ăsta. Dacă vinzi mai puţin de-o maşină pe zi în afacerea asta, fără a pune la socoteală duminicile, ai încurcat-o. Toată tăblăria asta se prăfuieşte şi rugineşte, cromul se pătează. Metalul se corodează. Preţul argintului a scăzut cu doi dolari uncia imediat după ce l-a cumpărat de la târfa aia.

Nelson vine din atelier, unde s-a cârâit cu Manny în legătură cu reparaţiile la Chrysler, puştiul voia o reducere de preţ pe baza ratei de asigurare de 18,50 dolari, iar Manny i-a explicat la nesfârşit, ca unui tâmpit, că, dacă-i face rabat în calitatea lui de angajat, treaba asta se va reflecta în balanţa de la sfârşitul lunii şi-i va afecta pe toţi la prima de sfârşit de an. Se apropie de taică-său şi rămâne la fereastră.

Harry nu se poate obişnui cu puştiul pus la costum, chestia asta îl face să pară, cumva, şi mai scund, ca unul din piticii ăia în frac, care fac pe maeştrii de ceremonii, iar cu părul lăsat acum ceva mai lung şi înfoiat de föhnul lui Pru după fiecare duş Nellie pare un tip mărunţel, cu privire de om rău, pe care Harry nu l-a cunoscut până acum. Când era mic, Janice zicea că are urechile lui Harry, cu o încreţitură în vârful lobului, de parcă i l-ar fi compostat unul din controlorii de modă veche, dar lobii lui Nelson sunt elegant acoperiţi cu şuviţe de păr moale, iar Harry nu s-a ostenit să-şi mai studieze propriii lobi de când, pe la vârsta de patruzeci de ani, a rupt-o cu vanitatea aia adolescentină de genul uite-cine-s-eu! Acum se bărbiereşte cât de repede poate şi nici că se mai uită în oglindă. Îşi aminteşte că Ruth avea nişte urechiuşe drăgălaşe, turtite. Janice se bronzează atât de tare pe partea de sus a urechilor, că se trezeşte cu o boltă de punctuleţe închise la culoare. Lobii lui taică-său ajunseseră lungi ca ai unui chinezoi înainte să moară. La lumina ce se revarsă prin vitrina Harry observă că Nelson are un coş de toată frumuseţea, numai bun de stors, în

pliul de deasupra nării. Razele piezişe ale soarelui fac ca, în această perioadă a anului, tot praful aşternut pe fereastra vitrinei să pară gros ca o foiţă de aur, atât de joasă e orbita fiecărei zile. Puştiul încearcă să fie prietenos. Hai, relaxează-te.

— Ai stat până la sfârşit la meciul celor de la 76ers? îl întreabă Harry.

— Nţţţ.

— Tipul ăla, Gervin, care joacă la San Antonio, a fost grozav, nu-i aşa? Am auzit azi-dimineaţă la radio că a înscris patruzeci şi şase de puncte.

— Eu zic că baschetu-i o aiureală.

— S-a schimbat mult faţă de cum era pe vremea mea, recunoaşte Rabbit. Arbitrii fluierau paşi măcar din când în când; acum, Dumnezeule, traversează juma de teren ca să înscrie de sub panou.

— Mie-mi place hocheiul, spune Nelson.

— Ştiu că-ţi place. Când se transmite la televizor un meci al afurisiţilor ălora de la Flyers, n-ai unde să te-ascunzi în casă de urletele lor. Maimuţoii ăia din tribune nu se duc la meci decât să vadă cum se pune de-o cafteală şi cum zboară dinţii din gură. Sânge pe gheaţă, asta-i atracţia principală.

Conversaţia nu merge în direcţia care trebuie. Încearcă un alt subiect.

— Ce zici de rusnacii ăia din Afganistan? Ce mai cadou şi-au oferit de Crăciun!

— E o tâmpenie, răspunde Nelson. Vreau să zic, prea s-a băşicat Carter. Nu-i cu nimic mai rău decât ce-am făcut noi în Vietnam, nu-i nici măcar la fel de rău, fiindcă măcar e la doi paşi de ei şi au avut acolo, ani de zile, un guvern-marionetă.

— Şi guvernele-marionetă zici că-s OK, ai?

— Păi, *toată* lumea are aşa ceva. Avem guverne-marionetă în toată America de Sud.

— Pun pariu că asta-i o veste bombă pentru hispanici.

— Cel puţin ruşii, tati, o *fac* pe bune când au de gând s-o facă. Noi *încercăm* s-o facem şi-apoi totul se împotmoleşte în politică. Nu mai suntem în stare să facem *nimic*.

— Păi, da, cu tineri care vorbesc ca tine chiar că nu putem face nimic, îi spune Harry lui fiu-său. Cum te-ai simţi dacă ar trebui să mergi şi să lupţi în Afganistan?

Băiatul chicoteşte.

— Tată, sunt om însurat. Şi-n plus, am depăşit cu mult vârsta de recrutare.

Să fie cu putinţă una ca asta? Harry nu se simte prea bătrân ca să lupte şi în februarie face patruzeci şi şapte de ani. I-a părut întotdeauna rău că nu l-au trimis în Coreea în timpul serviciului militar, deşi la vremea aceea a fost destul de fericit să stea la căldurică în Texas. Acolo aveau un fel ciudat, direct de-a privi lumea: bani, pileală şi gagici, atât şi nimic mai mult. Acesta-i adevărul. Care-i vorba lui Mim? Dumnezeu n-a ajuns în Vest, a murit pe drum.

— Vrei să zici că te-ai însurat ca să scapi de următorul război?

— N-o să mai fie un alt război. Carter o să facă tărăboi, dar o să sfârşească prin a-i lăsa în voia lor, aşa cum îi lasă pe iranieni să păstreze ostaticii. De fapt, Billy Fosnacht zicea că singura noastră şansă să-i aducem pe ostatici înapoi ar fi ca Rusia să invadeze Iranul. Atunci ne-ar da ostaticii şi ne-ar vinde petrol, pentru că au nevoie de grâul nostru.

— Billy Fosnacht… s-a întors acasă gogomanul ăla?

— E în vacanţă.

— Fără supărare, Nelson, dar cum poţi să-l înghiţi pe nesăratul ăla?

— E prietenul meu. Dar ştiu de ce nu-l înghiţi.

— De ce, mă rog? îl întreabă Harry, simţind cum i se iuţesc bătăile inimii la ceea ce pare să devină o confruntare.

Întorcându-se spre tatăl său lângă vitrina acoperită cu praf auriu, chipul băiatului pare zbârcit de ură, de ură şi teamă c-o să fie pocnit pentru ce-i zice:

— Fiindcă Billy a fost acolo în noaptea când i-ai tras-o maică-sii, în timp ce Skeeter îi dădea foc lui Jill acolo unde ar fi trebuit să fim noi, s-o protejăm.

Noaptea aia. Au trecut zece ani de-atunci şi tot îi roade cugetul copilului, vie ca un vierme care-i afectează creşterea.

— Încă te mai frământă chestia asta, nu-i aşa? îl întreabă Rabbit blajin.

Băiatul nu-l aude, are ochii cufundaţi în orbite, cufundaţi de parcă nişte degete mari au apăsat prea adânc în argilă, încercând să îndepărteze un cocoloş de prisos.

— Ai lăsat-o pe Jill să moară.

— N-am lăsat-o, şi nici Skeeter n-a lăsat-o. Nu ştim cine-a dat foc la casă, dar n-am făcut-o noi. Au fost vecinii, ideea lor de ce înseamnă ospitalitatea arătată unor nou-veniţi. Trebuie să uiţi ce-a fost, copile. Maică-ta şi cu mine am uitat.

— Ştiu.

De la distanţă se aude răpăitul estompat al maşinii de scris electrice a lui Mildred Kroust, un cuplu în hanorace maronii se plimbă prin salon uitându-se la etichetele cu preţuri lipite în interiorul parbrizului, băiatul are privirea fixă, parcă năucit de sunetul vocii lui taică-său, care încearcă să răzbată până la el.

— Hai să îngropăm trecutul, continuă Harry, trebuie să trăieşti în prezent. Lui Jill îi era scris să-şi urmeze calea pe care-a apucat-o, indiferent ce-am fi făcut noi. Când am văzut-o prima oară, avea deja sărutul morţii întipărit pe frunte.

— Ştiu că aşa-ţi place să crezi.

— Nu pot să cred altceva. Când o să ajungi la vârsta mea, o să-nţelegi. La vârsta mea, dacă ai căra în cârcă toate nenorocirile pe care le-ai văzut la viaţa ta, nu te-ai mai da jos din pat.

Un licăr nedesluşit, o fracţiune de secundă în care simte că băiatul chiar îl ascultă, îl încurajează pe Harry să-şi coboare glasul, să fie mai cald:

— De-ndată ce-o să apară bebeluşul tău, îi spune el, o să fii foarte ocupat. O să vezi mai clar lucrurile.

— Vrei să ştii ceva? îl întreabă Nelson în pripă, pe un ton plat, privind parcă prin el cu însufleţire, cu nişte ochi cărora lumina piezişă le-a răpit orice urmă de culoare.

— Ce? îl întreabă Harry cu inima cât un purice.

— Când Pru a căzut atunci pe scări, nu sunt sigur dacă nu cumva eu i-am făcut vânt. Nu-mi amintesc.

Harry râde speriat:

— Dar bine-nţeles că nu i-ai făcut vânt. De ce să-i fi făcut una ca asta?

— Fiindcă sunt la fel de nebun ca tine.

— Niciunul din noi nu-i nebun. Doar uneori ne încearcă un sentiment de frustrare.

— Serios?

Se pare că puştiul îi e recunoscător pentru această informaţie.

— Desigur. Şi oricum, toată lumea a supravieţuit. Când trebuie să se nască ea sau el?

Puştiul emană o frică atât de densă, încât Harry nu vrea să mai continue discuţia cu el. Când se gândeşte la ochii lui, care timp de-o clipă au părut transparenţi, fără pic de căprui…

Nelson, din nou ursuz, îşi apleacă privirea.

— Au calculat că peste vreo trei săptămâni.

— Minunat. O să ne întoarcem cu mult înainte. Uite ce, Nelson, poate că n-am făcut totul bine la viaţa mea. Ştiu că n-am făcut. Dar nici n-am comis cel mai mare păcat. Nu m-am lăsat doborât şi n-am murit.

— Cine zice că ăsta-i cel mai mare păcat?

— Toată lumea. Biserica, guvernul. E împotriva firii să te dai bătut, trebuie să mergi înainte. Asta-i problema cu tine. Nu mergi înainte. N-ai ce să cauţi aici, să vinzi rablele lui tata-mare Springer. Trebuie să *ieşi* în lumea largă, să înveţi ceva.

Arată cu mâna spre apus, dincolo de West Brewer.

— Să zbori cu deltaplanul, să mânuieşti un calculator sau mai ştiu eu ce.

Vorbeşte prea mult şi închide portiţa care, vreme de o secundă, s-a deschis în rezistenţa pe care i-o opune Nelson.

— Tu nu mă vrei aici, îl acuză Nelson.

— Vreau să fii într-un loc unde eşti fericit, iar locul acela nu-i aici. N-am vrut să-ţi spun nimic, dar m-am uitat peste registre cu Mildred şi nu-s deloc formidabile. De când ai venit tu şi a plecat Charlie, vânzările angro au scăzut cu aproape unsprezece la sută faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut – noiembrie-decembrie.

Băiatului i se umezesc ochii.

— Dar îmi dau tot *interesul*, tati. Încerc să fiu şi prietenos, şi puţin agresiv, şi toate alea când intră cineva.

— Ştiu, Nelson, ştiu.

— Nu pot să ies şi să-i *bag cu de-a sila* înăuntru.

— Ai dreptate. Uită ce-am spus. Atuul lui Charlie era că avea relaţii. Am trăit în districtul ăsta toată viaţa, cu excepţia celor doi ani petrecuţi în armată, şi tot n-am atâtea relaţii.

— Eu cunosc *o grămadă* de oameni de vârsta mea, protestează Nelson.

— Mda, zice Harry, cunoşti genul de oameni care-ţi vând decapotabilele uzate la un preţ exorbitant, iar Charlie cunoaşte genul de oameni care chiar intră şi cumpără o maşină. Nu-l miră deloc; nu-s surprinşi nici el, nici ei. I s-o fi trăgând de la faptul că-i grec, nu ştiu. Orice-ar spune lumea despre noi doi, băiete, nu suntem greci.

Gluma nu-i ajută la nimic; băiatul se simte rănit în amorul propriu mai adânc decât a vrut Harry.

— Nu cred că-s de vină eu, zice Nelson. Economia-i de vină.

Circulaţia pe Route 111 se intensifică; lumea se îndreaptă spre casă prin întuneric. Harry poate să plece şi el; Nelson rămâne la datorie până la opt. Urcă-te în Corona şi dă drumul la radioul cu patru difuzoare, să afli cum merge argintul. Diii, Argintule! îşi zice Harry cu un glas care lui îi sună înţelept, aproape la fel de înţelept ca al lui Webb Murkett:

— Mda, păi treaba asta îşi are chiţibuşurile ei. Chestia cu petrolul îi loveşte pe japonezi mai rău decât pe noi, iar ce-i loveşte pe ei nouă ar trebui să ne facă bine. Yenul s-a prăbuşit, maşinile astea costă mai puţin în dolari reali decât au costat anul trecut şi-ar trebui ca asta să se reflecte în vânzările noastre.

Harry nu-şi poate scoate din minte privirea lui Cindy din fotografie: un fel de bucurie nerăbdătoare, înfiorată, de parcă s-ar fi aflat în nacela unui balon care tocmai se desprinde de soi.

— Cifrele, e concluzia tăioasă adresată lui Nelson. Cifrele nu mint şi nu iartă.

Harry şi Janice se hotărâseră să-i dea bunicii Springer vestea pe care o ţinuseră secretă aproape o săptămână în prima zi a Anului Nou. Amânarea asta se datorase spaimei lor de reacţia pe care ar putea-o avea bătrâna doamnă la primirea veştii, plus încercării de a-i da o tentă solemnă, dorinţei lor de a arăta respectul cuvenit legăturilor sacre ale familiei, prin anunţarea rupturii într-o zi semnificativă, prima dintr-un nou deceniu. Totuşi, acum, că a sosit şi ziua asta, sunt mahmuri şi epuizaţi după ce-au stat la Buddy Inglefinger până la trei. Plecarea tardivă le-a întârziat-o pe deasupra şi tărăboiul care s-a iscat pe alee din cauza unui blocaj – maşina cu care venise în vizită din Maryland vărul Thelmei Harrison n-a vrut să mai pornească din loc. Au urmat o grămadă de ţipete şprituite şi tentative eşuate de a-i fi în vreun fel de ajutor aprinzând farurile din faţă, până s-au găsit cablurile şi Volvo-ul lui Ronnie a fost pus bot în bot cu Nova vărului, iar toată lumea şi-a îndreptat fasciculul lanternelor spre acumulatori, să se asigure că Ronnie face legăturile ca lumea şi nu arde bateriile. Harry a văzut la viaţa lui cabluri care s-au topit de-a dreptul în împrejurări asemănătoare. O femeie pe care de-abia dacă o ştia avea o gură destul de mare să-şi vâre lanterna în ea, aşa încât obrajii să-i licărească aidoma unei veioze. Buddy şi noua lui prietenă, o girafa de un metru optzeci şi şase exaltată, numai piele şi os, cu părul cârlionţat şi cu trei copii dintr-o căsătorie destrămată, preparaseră un fel de punci din suc de ananas, rom şi coniac, iar gustul de ananas îi persistă în gură şi la amiază. Colac peste pupăză, după ce că-l doare capul, Nelson şi Pru, care astă-noapte au stat acasă cu mama-mare şi s-au uitat în direct la o transmisie din Times Square cu fratele lui Guy Lombardo{88}, acum, că Guy Lombardo nu mai e, ocupă livingul şi se uită la Parada Festivalului Cotton Bowl din Texas, aşa că el şi Janice trebuie s-o ia pe bunica Springer în bucătărie, să aibă şi ei puţină intimitate. Un miros stătut, de hoit, strică acest început de deceniu. În timp ce se aşază la masa din bucătărie să discute, Harry are sentimentul că au mai făcut deja asta şi urmăresc o reluare.

Janice, cu ochii încercănaţi de oboseală, se întoarce spre năucul de el şi-i spune:

— Harry, începe tu.

— Eu?

— Doamne Dumnezeule, despre ce-o fi vorba? întreabă bunica, prefăcându-se că-i supărată, dar mulţumită de ceremonial, de felul cum i-au atins discret coatele şi cum au condus-o aici. Vă purtaţi de parcă Janice ar fi gravidă, dar ştiu că şi-a legat trompele.

— Mi le-am cauterizat, precizează Janice cu glasul coborât, îndurerată.

— Bessie, începe Harry, ştii că de-o vreme căutăm o casă.

Aerul jucăuş dispare de pe chipul bătrânei doamne ca tras de un elastic. Pielea din colţurile buzelor ei coborâte este brăzdată şi răsbrăzdată, observă dintr-odată Harry, de riduri fine, uscate. În mintea lui, soacră-sa a rămas la fel ca atunci când a văzut-o întâia dată, în învelişul ei de piele; dar, fără să bage de seamă, pielea i s-a fleşcăit şi s-a crăpat precum chitul de la fereastra unui beci, a dobândit aspectul unei hârtii boţite şi apoi netezite la loc. Simte gustul de ananas. Simte în stomac un ghem mic şi negru de greaţă, care creşte de parcă s-ar apropia rapid de spaţiul imens şi arid al tăcerii ei aspre, întrebătoare.

— Ăăă, se vede nevoit să continue înghiţind în sec, credem c-am găsit una care-i pe placul nostru. Una micuţă, din piatră, cu etaj, în Penn Park. Agentul imobiliar spune că-i posibil să fi fost căsuţa unui grădinar pe care cineva a vândut-o când proprietăţile au fost dezmembrate şi apoi a fost lărgită cu o bucătărie mai bună. E pe-o alee pe care se intră din Franklin Drive, în spatele unor case mai mari; e un locşor mai intim, mai retras.

— E la doar douăzeci de minute de-aici, mamă.

Harry nu se poate stăpâni să nu studieze atent, la lumina rece a bucătăriei, pielea bătrânei doamne. Viaţa întunecată a venelor de sub ea, care-i dădea aspectul acela negricios, îmbujorat pe care l-a moştenit Janice, e acum acoperită de un fel de praf cu nişte fire gri delicate, riduri gravate pe

porţiunea intens luminată a obrazului dinspre el, ca nişte şiruri după şiruri de scriere indescifrabilă zgrepţănare adânc pe o faleză argiloasă îndepărtată. Se simte falnic, buimac, şi bietele lui cuvinte amărâte străbat cale lungă, o depărtare teribilă în timp ce bunica îşi ascultă nemişcată osânda ce o aşteaptă.

— Practic, e în vecini, o încurajează el, şi are trei dormitoare la etaj, vreau să spun că are o cămăruţă folosită de copiii care au locuit acolo drept cameră de joacă, dar două dormitoare adevărate, şi am fi bucuroşi să te găzduim oricând, dacă s-ar ajunge la asta, oricât ar fi nevoie.

Simte că a şi făcut o gafă: deja a instalat-o pe bătrâna doamnă în casa lor, îi şi aude mormăitul televizorului de cealaltă parte a peretelui.

Janice intervine:

— Serios, mamă, mi se pare normal pentru noi doi, la vârsta noastră.

— Dar a trebuit să duc muncă de lămurire cu ea, bunico; a fost ideea mea. Când tu şi Fred aţi fost atât de cumsecade şi ne-aţi primit la voi în casă după ce ne-am împăcat, nu m-am gândit o clipă c-o să fie pentru totdeauna. Am luat-o mai mult ca pe-o soluţie temporară, până când ne punem şi noi pe picioare.

Acum îşi dă seama că ce-i plăcuse, de fapt, la acest aranjament a fost că el i-ar fi uşurat, la o adică, abandonarea lui Janice: putea, pur şi simplu, să iasă pe strada cu felinare şi s-o lase la părinţii ei. Dar n-a părăsit-o, iar acum nu mai poate. Ea-i averea lui.

Ea încearcă să mai îmbuneze tăcerea maică-sii:

— E, pe deasupra, şi o investiţie, mamă. Fiecare pereche de cunoştinţe stă la casa ei, până şi burlacul ăsta de la petrecerea de ieri, şi o droaie de bărbaţi care câştigă mai puţin decât Harry. La inflaţia asta, proprietăţile imobiliare sunt singurul lucru în care merită să-ţi plasezi banii, dacă ai.

Bunica Springer vorbeşte într-un târziu, pe un ton tot mai ridicat, care îi scapă de sub control.

— O să aveţi casa asta când o să mă săvârşesc, dacă aţi

aştepta un pic. De ce nu puteţi să mai aşteptaţi puţin?

— Mamă, nu cobi. Nu vrem să aşteptăm casa *ta*; eu şi cu Harry dorim să avem casa noastră *acum*.

Janice îşi aprinde o ţigară şi trebuie să-şi sprijine cotul de tăblia mesei, să nu-i tremure mâna cu chibritul.

Harry o asigură pe bătrâna doamnă:

— Bessie, ai să trăieşti o veşnicie.

Dar, văzând ce se-ntâmplă cu pielea ei, ştie că nu-i adevărat.

Făcând brusc ochii mari, ea îl întreabă:

— Şi atunci, ce-o să se-ntâmple cu casa asta?

Rabbit aproape că izbucneşte în râs, aşa de copilărească îi pare expresia bătrânei doamne, combinată cu glasul ei piţigăiat.

— O să fie bine, o linişteşte el. Pe vremea când se construiau case din astea, erau făcute să dureze. Nu ca şandramalele înjghebate în ziua de azi.

— Fred dintotdeauna a dorit ca Janice să moştenească această casă, declară bunica Springer cu ochii din nou îngustaţi, uitându-se undeva între capetele lui Harry şi Janice. Pentru protecţia ei.

De data asta Janice e cea care izbucneşte în râs:

— Mamă, mă simt cât se poate de protejată. Doar ţi-am povestit cum e cu aurul şi argintul.

— Dacă vă jucaţi cu banii aşa, sigur o să-i pierdeţi, comentează bunica. Nu vreau să plec din casa asta, s-o văd vândută la licitaţie vreunui jidan din Brewer. Ştiţi, au început să se mute în zona asta, acum, că negrii şi portoricanii au împânzit partea de nord a oraşului.

— Ei, haide, Bessie, zice Harry, ce-ţi pasă ţie? Cum ziceam, mai ai în faţă ani lungi de trăit, iar când te-ai dus, te-ai dus. Împacă-te cu gândul ăsta, trebuie să laşi în grija altora unele lucruri, să-şi bată ei capul cu ele. Aşa zice Biblia, o zice pe fiecare pagină. Fii împăcată; Dumnezeu ştie cel mai bine ce şi cum.

O vede pe Janice strâmbându-se, i se pare că vorbeşte prea mult.

— Mamă, ne-am putea întoarce aici…

— Când o să moară hoaşca bătrână. De ce nu mi-aţi spus că prezenţa mea-i chiar aşa mare povară? Am încercat să stau în camera mea cât mai mult cu putinţă. Mergeam la bucătărie doar când mi se părea că nimeni n-are de gând să gătească…

— Mamă, termină. Ai fost o drăguţă. Te iubim amândoi.

— Grace Stuhl m-ar fi primit la ea, s-a oferit de multe ori. Deşi casa ei nu-i nici pe jumătate cât asta şi are scara aia cu trepte multe la intrare, zice ea fornăind atât de tare, de zici că-i un strigăt de ajutor.

Nelson răcneşte din living;

— Mama-mare, când luăm prânzul?

Janice prinde ideea din zbor:

— Vezi, mamă, ai uitat de Nelson. El o să fie aici, împreună cu *familia* lui.

Bătrâna doamnă fornăie din nou, cu o mină mai puţin tragică, şi răspunde cu buzele ţuguiate şi cu privirea pierdută pe sub pleoapele înroşite.

— Poate că da, poate că nu. Nu te poţi bizui pe tineri.

— Aici ai nimerit-o, îi dă Harry dreptate. Nu vor să lupte şi nu vor să înveţe, stau pe cur şi se droghează.

Nelson intră în bucătărie ţinând în mână un ziar, ediţia de azi a *Standard*-ului din Brewer. Pare şi el o dată vesel, după o noapte bună de somn. Are ziarul deschis la un test despre personalităţile anilor 70 şi-i întreabă:

— Pe câţi dintre tipii ăştia îi puteţi identifica? Renée Richards, Stephen Weed, Megan Marshack, Marjoe Gortner, Greta Rideout, Spider Sabich, D.B. Cooper. Eu am ştiut şase din şapte. Pru, doar patru.

— Renée Richards a fost iubitul lui Patty Hearst, începe Rabbit.

Nelson observă faţa căzută a bunică-sii şi întreabă:

— Ce se-ntâmplă aici?

— Îţi explicăm mai târziu, dragule, răspunde Janice.

— Maică-ta şi cu mine ne-am găsit o casă în care o să ne mutăm.

Nelson se holbează de la un părinte la celălalt şi s-ar părea

că-i gata să urle, după felul cum se albeşte sub urechi, dar nu face decât să le spună cu glasul coborât:

— Băi, ce bulangii sunteţi. Nişte bulangii nenorociţi. Mă fut în bafta voastră. Mami, tati, mă fut în bafta voastră!

Şi se întoarce în living, unde vacarmul tobelor şi al tromboanelor se amestecă cu mormăitul vorbelor neauzite, pe care le schimbă cu Pru în tunelul tânărului lor mariaj. Băiatul se speriase. Se simţise abandonat. Lucrurile încep să-i scape de sub control. Rabbit cunoaşte acest sentiment. Cu toate neînţelegerile dintre ei, există şi momente în care inima lui şi-a lui Nelson ar putea fi capetele opuse ale unei scurte ţevi din oţel, atât de bine ştie ce simte puştiul. Totuşi, doar pentru că ţi-e frică să fii singur, nu înseamnă că trebuie să stai cu mâinile-n sân şi să fii un păcălici, cum zicea Mim.

Janice şi maică-sa se ţin de mână, amândouă au şiroaie de lacrimi pe chip. Când Janice plânge, figura i se schimonoseşte, redevine copila urâtă de altădată. Maică-sa se smiorcăie ca pentru sine:

— Of, of, ştiam că v-aţi pus pe căutat, dar nu mi-am închipuit c-o să mergeţi până la capăt şi chiar o să cumpăraţi una, când o aveţi pe asta pe gratis. N-am putea aranja cumva lucrurile astfel încât să vă răzgândiţi sau măcar să mă lăsaţi să mă obişnuiesc mai întâi cu gândul? Problema e că-s prea bătrână, prea bătrână să iau pe umerii mei aşa o răspundere. Băiatul, în felul lui, are intenţii bune, dar, deocamdată, e dus cu sorcova, iar fata, nu ştiu ce să zic despre ea. Vrea să le facă pe toate, dar nu sunt sigură că-i în stare. Sinceră să fiu, aştept cu groază venirea bebeluşului. Tot încerc să-mi amintesc cum a fost cu voi şi Nelson şi nu pot. Îmi amintesc că laptele n-a mers chiar cum trebuia, iar pe chestia asta doctorul a fost atât de mitocan cu tine, că Fred a trebuit să pună piciorul în prag.

Janice încuviinţează dând din cap, dă din cap, lacrimile îi fac să strălucească aripile nasului, tendoanele gâtului i se văd la fiecare hohot.

— Poate aşteptăm, deşi am promis că semnăm hârtiile, dacă simţi că e cazul. Măcar până se naşte copilul.

Cele două se leagănă într-un anumit ritm, cu mâinile

încleştate pe masă, cu capetele atingându-li-se.

— Fă ce trebuie pentru fericirea ta, o îndeamnă bunica Springer, cei rămaşi în urmă o să se descurce. Mai mult decât să mă răpună n-are ce să-mi facă şi poate că asta ar fi o binecuvântare.

Cu asta o face praf pe Janice: cu faţa buhăită şi lichefiată, cu pungile de sub ochi îngălbenite de vinovăţie, Janice trece de partea maică-sii, renunţă la casă şi-i imploră iertarea:

— Mamă, noi credeam, Harry era sigur, că o să te simţi mai puţin singură cu…

— Cu o belea ca Nelson în casă?

Dură hoaşca bătrână! Harry ar face mai bine să pună piciorul în prag înainte ca Janice să dea naibii totul. Simte cum i se încordează gâtlejul.

— Uite ce e, Bessie. Tu ai vrut să stea aici, acum îl ai la tine în casă.

E liber! Macadamul rămâne în urmă sub roţi, un vechi fort maroniu se zăreşte o clipă, în timp ce se înalţă de pe pistă, sub marginea rotundă, nituită, a unei aripi uriaşe, rezervoarele de benzină din South Philadelphia se fac tot mai mici, ajung nişte pătrăţele albe. Roţile bufnesc la închiderea trenului de aterizare, iar fotonii cruzi strălucesc pe masa încremenită de aluminiu de lângă hublou. Ascensiunea rapidă a avionului le îngheaţă sângele în vine; mâna lui Janice transpiră într-a lui. L-a rugat să stea el pe scaunul de la fereastră, să nu fie nevoită să se uite afară. Dedesubt sunt smârcuri de un bronz pal amestecat cu albastrul apei sărate. Harry se minunează de platformele industriale de dincolo de Delaware: acoperişuri plate, aşternute cu pietriş, mari cât o parcare şi parcări încrustate cu capote strălucitoare de automobile, ca duşumelele băilor placate cu pietre preţioase. Iar cimitirele de maşini reflectă o strălucire aproape la fel de intensă. Semnalul NU FUMAŢI! se stinge. În spatele soţilor Angstrom încep să se-audă sporovăind cuplurile Murkett şi Harrison. Au luat cu toţii una mică la unul din barurile aeroportului, deşi nu era decât unsprezece dimineaţa. Harry a mai zburat cu avionul, când a

mers în Texas, cu armata, şi la conferinţele vânzătorilor de automobile, ţinute la Cleveland şi Albany: niciodată în culmea fericirii, în vacanţă, ca acum, spre răsărit, spre soare.

Cât de repede, cât de silenţios înghite avionul 747 milele minuscule de sub ei! Lumina orbitoare a soarelui însoţeşte avionul peste lacuri şi râuri, făcând fuzelajul să sclipească mărunt. Până acum iarna a fost neobişnuit de blândă, parcă anume, să-i facă în ciudă ayatollahului; pe terenurile de golf, porţiunile din jurul găurilor par discuri şi ovale însufleţite printre boabele albe ale gropilor de nisip, iar pe pajişte zăreşte nişte puncte mişcătoare, oamenii care joacă. De la distanţa asta, terenurile de tenis par nişte piese de domino, cinematografele în aer liber au o formă de evantai, iar terenurile de baseball aduc cu nişte bancnote zdrenţuite. Maşinile înaintează foarte încet şi cu o desăvârşire ciudată, de parcă drumurile ar fi dotate cu şine. Casele din zona Camden sunt răzleţe, binevoind să le dezvăluie ba un câmp arat, ba un domeniu cu un conac cu turle, şi cu ochiul de apă al piscinei ascunse între copaci alburii. Apoi, într-un minut, în timp ce continuă să urce, Harry se trezeşte deasupra covorului întunecos al lui Jersey Pines{89}, brăzdat de drumuri galbene şi petice de teren excavat, dar cu o bună parte încă intactă, cu filoane mai palide de copaci desfrunziţi înşirate pe culmi, urmând cursurile de apă printre coniferele mai închise la culoare, nuanţele competiţiei de pe pământ fiind percepute atât de clar de ochiul aflat în tării. Janice îşi ia mâna din mâna lui şi dă semne că şi-ar fi învins spaima.

— Ce vezi? îl întreabă ea.

— Coasta.

E adevărat, dintr-un salt tăcut, motoarele i-au propulsat la marginea oceanului de copaci şi au aşternut sub ei o limbă nisipoasă, separată de continent printr-o fâşie de apă sclipitoare şi înţesată la modul precar cu staţiuni liniare, proiectate de nişte constructori care, spre deosebire de Harry, n-au văzut cât de uşor i-ar fi oceanului strălucitor să dea o dată din umăr şi să inunde şi să şteargă de pe faţa pământului orice urmă lăsată de oameni. Acolo unde marea se izbeşte de

nisipul alb, un jabou de valuri se încreţeşte încetişor, ca un şarpe dantelat pironit locului. Apoi cursa îi poartă peste Atlantic la o altitudine de la care nu se mai zăreşte niciun talaz în emisfera albăstrie de dedesubt, iar imensitatea se preschimbă în neant. Întreaga lume se reduce la acest avion, cu vuietul zelos al motoarelor de-afară şi cu murmurul petrecăreţ şi clinchetele lui dinăuntru.

O stewardesă şic le aduce prânzul sigilat pe o tavă de plastic deschisă la culoare. Deşi are un strat gros de fard pe faţă, când se apleacă zâmbind să-l întrebe ce preferă să bea, lui Harry i se pare că observă pe chipul ei urmele voalate ale unei nopţi agitate. Şi-o trag la fiecare popas, a citit el în *Club* sau *Oui*, au câte un iubit în fiecare oraş, douăzeci-treizeci de bărbaţi, femeile astea sunt marinarii legendari ai zilelor noastre. Încă de la aeroport e uimit de toţi semenii lui: coridoarele mochetate păreau ticsite de ciudaţi, de oameni de dimensiuni uşchite, cu haine pe măsură, fete cu faţa de-o paloare cadaverică şi cu ochelari imenşi şi-un păr cârlionţat să umpli cu el o baniţă, negroteii se învârteau mândri nevoie mare în nişte haine de blană lungi ş-n costume de catifea cu pantalonii strâmţi în talie, un lungan palid avea turban şi vestă lungă, iar un pitic, o bonetă scoţiană, o femeie era atât de obeză, că nu încăpea pe scaunele din plastic din sala de aşteptare şi a trebuit să stea în picioare, sprijinindu-se într-un baston din aluminiu cu trei picioare. Viaţa din afara Brewerului e ţipătoare, nebună. Toţi erau nişte clovni costumaţi. Rabbit şi cei cinci tovarăşi de drum erau şi ei costumaţi, cu haine de vară subţiri pe sub paltoane. Cindy Murkett poartă sandale cu toc, fără ciorapi; Thelma Harrison păşeşte discret în tenişi şi ciorapi de lână. Râd cu toţii întruna, cu râsul ăla parşiv, a la districtul Diamond. Lui Harry nu-i displace să se lase dus puţin de val, dar nu vrea să piardă nimic din culorile din jurul lui, din revelaţia că în afara Brewerului există o planetă unde nu domneşte rutina. În asemenea momente de aventură, trupul îi freamătă nerăbdător, cele cinci ferestre deschise către lume nu-i sunt de ajuns să absoarbă lumea întreagă. Inima îi tresaltă de bucurie.

Dumnezeu, care la vârsta mijlocie a ajuns pentru Harry să însemne tot atât cât o stafidă pierdută sub bancheta maşinii, este dintr-odată iarăşi nemaipomenit, pretutindeni, ca o boare ce împrăştie splendoare. E liber: şi morţii, şi cei vii, deopotrivă, au rămas la nouă kilometri dedesubt, în pâcla care a şters pământul ca pe-o răsuflare ce-a aburit oglinda.

Harry întoarce capul de la hubloul dublu al avionului, cu foile dintr-o substanţă moale, fumurie, care parcă a fost zgâriată, iar şi iar, pe orizontală de un roi de meteoriţi. Janice răsfoieşte revista companiei aeriene.

— Cum crezi c-o să se descurce?

— Cine?

— Maică-ta, Nelson şi Pru, cine altcineva?

Ea dă o pagină lucioasă. Are buzele exact ca maică-sa, de parcă tocmai ar fi pronunţat un adevăr sumbru, pe care n-au de gând să-l retracteze.

— Îmi închipui că mai bine decât cu noi pe capul lor.

— Ţi-au spus ceva de casă?

Harry şi Janice au semnat actele în urmă cu două zile, într-o marţi. Cu o zi înainte, luni, şapte ianuarie, îşi vânduseră argintul la Fiscal Alternatives. Metalul, a cărui valoare a săltat brusc în urma panicii provocate pe piaţă, după evenimentele din Afganistan, de către marii deţinători de petrodolari, a fost cotat în ziua aceea la 36,70 dolari uncia, ceea ce a făcut ca fiecare monedă de argint, cumpărată cu 16,50 dolari, inclusiv comisionul de vânzare, să valoreze 23,37 dolari, conform calculelor făcute de tânăra platinată. Janice, care nu degeaba a lucrat, din când în când, în toţi aceşti ani la salonul lui taică-său, a întors minicalculatorul către ea şi, după câteva tastări, a remarcat politicoasă că, dacă argintul e cotat la 36,70 dolari uncia, atunci şaptezeci şi cinci la sută din asta ar da o valoare topită de 27,52 dolari. Păi, o contră tânăra, doar nu vă aşteptaţi ca Fiscal Alternatives să vândă la mai puţin de valoarea topită şi să nu răscumpere tot la mai puţin. Era mai puţin dichisită decât data trecută; acea imperfecţiune minusculă din colţul gurii luase proporţii, ajungând ceva ce a trebuit acoperit cu un mic leucoplast rotund. Dar, după ce a

telefonat la un birou din spate, camuflat de mai mult decât o jaluzea subţire, a recunoscut că ar putea merge până la 24 de dolari în cap. Înmulţit cu 888, face 21312 sau un profit de 6 660 de dolari în mai puţin de-o lună. Harry a vrut să păstreze ca amintire opt dintre monedele vechi mai arătoase, iar asta le-a diminuat cecul la 21 120 de dolari, oricum, un număr mai magic. Şi-au scos bunurile împovărătoare din cutia de valori de la Brewer Trust şi din seiful de la Springer Motors, având grijă ca de data aceasta să reducă la minimum hamalâcul, aşa că au parcat pe Weiser Street, paralel cu o maşină parcată lângă trotuar. A doua zi, în timp ce argintul scădea la 31,75 de dolari uncia, au semnat, la acelaşi Brewer Trust, o ipotecă pe douăzeci de ani în valoare de 62 400 de dolari, cu o dobândă de 13,5 la sută, cu 1,5 la sută sub dobânda preferenţială curentă, cu un comision de 1 la sută la o rată de 624 de dolari şi o clauză de renegociere după trei ani. Căsuţa din piatră, pe vremuri locuinţa unui grădinar din Penn Park, îi costa 78 000 de dolari. Janice a vrut să achite un avans de 25 000 de dolari, dar Harry i-a atras atenţia că pe timp de inflaţie e bine să ai datorii, că dobânda la ipotecă se scade din impozitul pe venit şi că obligaţiunile cu scadenţă la şase luni, în valoare de minimum 10 000 de dolari, au în ziua de azi o dobândă de aproape 12 la sută. Aşa că au optat pentru un risc minim de 20 la sută, respectiv 15 600 de dolari, pe care banca, ţinând cont de creditul excelent de care se bucură domnul Angstrom şi familia sa în sânul comunităţii, l-a acceptat cu plăcere. Când au ieşit între stâlpii monumentali, clipind mărunt din ochi la lumina zilei de iarnă, Janice şi Harry erau proprietarii unei case, iar peste două zile urmau să-şi ia zborul spre vară. Ani în şir nu se-ntâmplă nimic; apoi se întâmplă toate deodată. Apa fierbe, cactusul înfloreşte, cancerul îşi face simţită prezenţa.

— Mama pare resemnată, îi răspunde Janice. Mi-a spus o poveste lungă despre părinţii ei, care erau mai bine văzuţi, ştii tu, în district decât familia Springer, şi cum s-au oferit să-i găzduiască pe ea şi pe tăticu' pe vremea când încă era student la contabilitate, iar el le-a răspuns: nu, dacă nu poate să-i

ofere neveste-sii un acoperiş deasupra capului, n-ar fi trebuit să se-nsoare cu ea.

— Ar trebui să-i povestească şi lui Nelson chestia asta.

— Nu m-aş da prea tare la Nelson în perioada asta. Îl roade ceva.

— Nu eu mă dau la el, el se dă la mine. M-a dat de-a dreptul afară din casă.

— Poate că l-a speriat plecarea noastră. Faptul că are atâtea răspunderi a făcut să pară totul mai real.

— Era şi timpul să se trezească odată şi copilul ăsta. Ce crezi că înţelege biata Pru din toate astea?

Janice oftează, oftatul i se pierde în şuşoteala enormă din jur. Din fantele mici şi teşite de deasupra lor iese sâsâind oxigen. Harry vrea să audă că Pru îl urăşte pe Nelson, că-i pare rău că l-a luat de bărbat, că tatăl l-a făcut pe fiu să pară greţos.

— Ei, nu sunt sigură că ştie ce să mai creadă, răspunde Janice. Mai stăm de vorbă din când în când, iar ea ştie că Nelson e nefericit, dar încă are încredere în el. Adevărul e că Teresa şi-a dorit atât de mult să scape de-ai ei, din Ohio, că acum nu-şi mai poate permite să fie prea mofturoasă în privinţa oamenilor peste care a dat.

— Continuă să pilească lichior de mentă.

— E un pic nesăbuită, dar la vârsta ei aşa-s toate fetele. Îţi închipui că, orice s-ar întâmpla, o să te descurci; că n-o să te ia dracu'.

El o înghiontеşte în cot în semn de alinare, să-i arate că n-a uitat. A luat-o dracu acum douăzeci de ani. Vina pe care o împart pe din două se odihneşte în poala lor ca aceste centuri de siguranţă, îi ţine legaţi, îi roade doar când încearcă să se mişte.

— Hei, voi doi, porumbeilor, se revarsă asupra lor glasul sonor, găunos, al lui Ronnie Harrison; se uită la ei de sus, din spatele scaunelor lor, cu răsuflarea duhnindu-i a pileală. Mai staţi şi cu noi, că de giugiulit puteţi să vă giugiuliţi acasă.

În restul celor trei ore zumzăitoare ale zborului se distrează împreună cu ceilalţi patru, fac schimb de locuri, se plimbă pe

culoar, mişună de colo-colo în interiorul spaţios al 747-lui, de parcă ar fi în livingul lunguieţ al lui Webb Murkett. Mai bagă niscai băuturi pe conductă şi deapănă amintiri despre timpul petrecut împreună, de parcă, de-ndată ce s-ar înstăpâni tăcerea şi uitarea, balonul de săpun al acestei aventuri comune s-ar sparge şi toţi şase s-ar rostogoli în hăul care înconjoară şi susţine fuzelajul trepidant al avionului. În haosul ăsta, Cindy pare amabilă, dar parcă-i de pe altă lume, o soră mai tânără, sau un pasager oarecare aruncat de-a valma în atmosfera lor de vacanţă. Se apleacă în faţă cât poate pe scaunul rabatabil de lângă hublou, să nu piardă nicio poantă veselă. E greu de crezut că forma ei exterioară, înveşmântată într-un costum negru pretenţios, cu o eşarfa albă, lejeră, care-i aminteşte lui Harry de George Washington, are locuri secrete, cute şi blăniţă şi membrane umede, unde poate fi băgată o diafragmă, şi că accesul în aceste locuri e scopul călătoriei lui şi destinaţia lui certă.

Avionul îşi începe coborârea; stomacul i se face ghem; vocea omnipotentă, cu accent texan, a pilotului le spune să se întoarcă la locurile lor şi să se pregătească de aterizare. Harry o întreabă pe Janice, acum, că-i mai relaxată după atâta pileală, dacă n-ar vrea să stea pe scaunul de la fereastră, dar ea îl refuză. Nu, nu îndrăzneşte să se uite afară deloc până ce nu aterizează. Prin peticul lui de plexiglas zgâriat vede o mare turcoaz, lăptoasă, împestriţată de umbre purpurii-verzui de dedesubt, nişte insuliţe sub apă. O singură barcă cu pânze. Apoi un braţ neregulat de pământ stâncos într-o mânecă de plajă albă. Căsuţe cu acoperişuri ondulate, roşii, se înalţă spre el. Roţile avionului scot un geamăt, coboară şi îşi iau poziţia de aterizare. Abia dacă ating solul mlăştinos. Îi trece prin minte să se roage, dar gândurile i se risipesc. Janice îi strânge oasele mâinii mai-mai să i le sfarme. Trec într-o clipită pe lângă o casă cu giruetă, un buldozer părăsit, nişte copaci fără crengi – palmieri: urmează un bufnet scurt, un viraj strâns, un şuier zgomotos şi un muget de motoare date înapoi, o încordare violentă. Se opreşte, motoarele îşi încetinesc turaţia, sunt pe pământ, şi în câmpul lor vizual apare clădirea joasă,

roz a unei aerogări, în timp ce Boeingul 747 se apropie de punctul terminus al călătoriei. Pasagerii încep să se mişte, dintr-odată năduşiţi, îşi iau la subraţ hainele de iarnă şi bâjbâie după ochelarii de soare în drum spre ieşire. Din capul scărilor argintii până jos pe macadam, aerul tropical, atât de cald, umed şi indulgent, compus parcă din nişte cerculeţe, îl izbeşte pe Rabbit în faţă ca pulverizat dintr-un atomizor. Ronnie Harrison distruge însă farmecul acestui moment, exclamând în gura mare în spatele lui:

— Mamă, e mai mişto şi decât o luare la muie.

Şi, mai rău şi decât faptul că Ronnie i-a spurcat cu vorbele lui momentul acesta atât de preţios, al primului contact cu o altă lume, e faptul ca femeile izbucnesc în râs, fiindcă e clar că voise să-l audă şi ele. Muta de Janice râde şi ea. Iar stewardesa, cu sulimanurile înrourate de căldura de lângă uşa unde a rămas cu o mină afectată, spunându-le la revedere, la revedere, schiţează un zâmbet lubric.

Râsul lui Cindy răsună tinereşte, acoperindu-le pe celelalte, şi este urmat îndeaproape de glasul ei tărăgănat:

— Ronnie.

În ciuda dezgustului, Rabbit se excită la amintirea fotografiilor Polaroid vârâte într-un sertar.

Pe măsură ce trec zilele de vacanţă, Cindy capătă aceeaşi nuanţă maroniu-acaju pe care o are vara la piscina de la Flying Eagle şi iese cu apa scurgându-i-se pe trup din marea verzuie-albastră a Caraibelor, în acelaşi bikini cu şnur negru, doar că pe piele îi sclipeşte sarea. Thelma Harrison se arde rău în prima zi şi are nişte dureri legate de boala aia care o supără când şi când. Îşi petrece ziua a doua numai în bungalow-ul lor, în timp ce Ronnie intră şi iese din apă şi supervizează aducerea băuturilor de la barul construit pe nisip numai din stuf. Nişte negrese în vârstă se plimbă de colo-colo pe plajă, oferind spre vânzare mărgele, scoici şi haine de vară, iar în dimineaţa celei de-a treia zile Thelma cumpără de la una din ele o pălărie de paie cu boruri largi şi o rochie de plajă roz, şi astfel, acoperită complet, cu cremă anti-ultraviolete pe faţă şi cu un prosop pe vârfurile picioarelor, stă şi citeşte la umbra

arborilor de struguri{90}. La umbra pălăriei, faţa îi pare pământie, îngustă şi răutăcioasă când îi aruncă o privire scurtă lui Harry, care stă întins la soare. În afară de ea, el se bronzează cel mai greu, dar e hotărât să ţină pasul cu gaşca. Durerea provocată de arsuri îl face să-şi amintească cu nostalgie de febra musculară pe care o avea după ce se istovea făcând sport. În apă înoată câineşte, în secret îi e frică de rechini.

Bărbaţii petrec fiecare dimineaţă pe terenul de golf din capătul staţiunii, merg cu maşinuţe cu baldachin pe traseele de joc pârjolite, amplasate printre jungle mărăcinoase din care nu mai poţi recupera nimic; într-adevăr, dacă te apuci să cauţi mingi de golf pierdute, rişti să calci într-o groapă adâncă. Insula este formată din corali, e plină de grote. Seara au program de divertisment, care se repetă într-un ciclu săptămânal rigid. Au ajuns într-o joi, în seara curselor de crabi, în seara următoare au asistat la executarea unui dans limbo, iar în următoarea, într-o sâmbătă, au dansat chiar ei după tam-tamul unei trupe de percuţionişti care cânta la butoaie. În fiecare seară au muzică de dans, lângă piscina olimpică, sub stelele care aici par mai aproape de pământ şi atârnă pe cer oarecum ameninţător, ca schijele încremenite ale unei explozii îngheţate. Unele constelaţii sunt ciudate; Webb Murkett, care se pricepe la stele din anii petrecuţi în Marina Militară – s-a înrolat în ’45, când avea optsprezece ani, şi a traversat Pacificul pe un portavion taman când se sfârşea războiul –, le arată Crucea Sudului şi o formă neclară, fantomatică pe cer, despre care zice că-i o cu totul altă galaxie; cu toţii observă că aici Constelaţia Plugarului se sprijină pe mâner, cu totul altfel decât se vede din Pennsylvania.

Ah, micuţa Cindy, mai rumenă cu fiecare nouă cină, parcă imploră să fie iubită. Se vede asta de la o poştă în dinţii ei, se albesc pe zi ce trece, în felul cum culege în fiecare seară o floare de oleandru din boschetul din faţa bungalow-ului lor şi cum o poartă în părul pufos de cât înoată, şi în nuanţa tuciurie a degetelor de la picioare, care-i face unghiile să pară

pale ca nişte petale. Poartă pe pielea oacheşă rochii albe, care strălucesc de la depărtare, de pe cealaltă parte a piscinei – seara luminată de dedesubt, de zici c-a înghiţit luna –, când se întoarce de la toaleta doamnelor, din spatele barului din bambus. Pe deasupra, mai susţine că se îngraşă: pina-coladele astea şi daiquiri-urile de banane şi punciurile cu rom, toate caloriile astea, câtă neobrăzare! Totuşi, nu refuză nicio băutură; niciunul dintre ei nu refuză. De la Bloody Mary-urile care-i fortifică pe jucătorii de golf pentru dimineţile petrecute pe teren până la ultimul rând de Stinger de după miezul nopţii, beau cu toţii într-o veselie.

— Harry, cum o să arate nota noastră de plată la final? se întreabă Janice. Faci cinste la nesfârşit.

— Stai liniştită, răspunde el. Mai bine îi cheltuiesc decât să-i văd înghiţiţi de inflaţie. Ai auzit ce-a spus Webb, că dolarul de acum valorează exact jumătate din cel de-acu zece ani, din 1970? Aşa că ăştia sunt dolari de cincizeci de cenţi; stai liniştită.

În mintea lui, merită să cheltuiască, asta face parte din campania lui nobilă, prin care urmăreşte să se culce cu Cindy înainte de terminarea celor şapte zile de vacantă. Simte apropierea acestui moment, pentru flecare din ei, pereţii dintre ei se subţiază, de-acum ştie exact când urmează să-şi dreagă Webb glasul sau cum o să-şi aprindă ţigara, privirile furişe şi tăcerea degajată erodează oră de oră constrângerile, sub soare şi sub stele îşi întind cele şase trupuri pe şezlongurile de plastic, are sunt peste tot. Mâinile li se ating când îşi dau unii altora băuturi, chibrituri şi loţiune de bronzat, năvălesc unii în bungalow-urile celorlalţi; într-adevăr, Rabbit a văzut-o, din întâmplare, pe Thelma Harrison în curul gol când a vrut să le înapoieze Solarcaine-ul într-o după-amiază. Stătea întinsă pe pat, lăsându-şi pielea arsă să respire, şi s-a repezit spre uşa băii când i-a auzit vocea în prag, dar nu îndeajuns de repede. I-a văzut în fugă crăpătura dintre buci, pe toată lungimea ei pământie, macră, şi i-a dat crema solară lui Ronnie, el însuşi gol, fără vreun comentariu sau vreo scuză, cât era ziulica de lungă stăteau cu toţii pe

jumătate goi în faţa celorlalţi, cu excepţia Thelmei, care se ghemuia sub arborele de struguri: Janice îl unge bine pe Webb cu Coppertone în pliurile ce-i brăzdează ceafa roşie, mătărânga lui Ronnie i se mulează pe partea din faţă a slipului său obscen, minuscul, în stil european, scumpa de Cindy îşi dezleagă o bretea neagră pentru a se bronza uniform pe spate şi lasă să i se vadă un sân întreg, cu sfârc cu tot, când se întinde după punciul de pe tava adusă de picolo. Cioroii de pe-aici sunt mai mătăsoşi decât negroteii americani, mai negri, iar trupurile li se mişcă într-un ritm mai molcom. Spre ora patru, când umbra arborelui de struguri se întinde ca nişte degete noduroase pe nisip, când bărbaţii au feţele înroşite de soare, în ciuda baldachinelor de pe maşinuţele de golf se mută de pe plajă (foşnetul palmierilor îl calcă pe nervi pe Harry; noaptea are tot timpul impresia că plouă, dar nici vorbă de-aşa ceva) în zona umbroasă de lângă bazinul olimpic, acolo unde nişte băştinaşi tinerei în sacouri albe de ospătari se învârt printre ei luându-le comenzile la băuturi, iar bila albă incandescentă a soarelui coboară încetişor, spre orizont, în mare, contopindu-se cu ea la ora şase fix, împroşcând parcă într-o doară nişte nuanţe purpurii şi rozalii. Buimac, cu o durere voluptuoasă, Harry se holbează la felul în care, atunci când Cindy îşi schimbă poziţia pe şezlong, bretelele îi muşcă din grăsimea delicioasă, din laterală, lăsându-i urme ca roţile de maşină în noroi. Thelma stă printre ei vigilentă, înfăşurată în cearşafuri, Webb zumzăie de zor, iar Ronnie îşi face nişte prieteni noi la barul din bambus. Nu-i dă pace vânzătorul din el, nu trebuie să-şi piardă antrenamentul. Glasul îi răsună acoperind murmurul din jur, zici că-i un copil singur la părinţi, îmbuibat şi plictisit, plonjează şi îşi omoară timpul până la cină. Janice, oricât de mult ar iubi-o câteodată, aici se poartă ca paraziţii, bruiază orice semnal pe care i l-ar putea transmite Cindy lui Harry; din fericire, Webb se ocupă de ea, vorbindu-i ca de la un mic grande al Brewerului la altul, despre inepuizabilul subiect al banilor.

— Îţi închipui că paisprezece la sută e un procent catastrofal, dar în Israel trăiesc cu o sută unsprezece la sută,

un televizor color îi costă o mie opt sute de dolari. În Argentina e o sută cincizeci la sută pe an, crede-mă, nu fac mişto de tine. La Tokyo o jumătate de kil de muşchi de vită costă douăzeci de dolari, iar în Arabia Saudită un pachet de ţigări ajunge la cinci parai. Cinci dolari pachetul. Ai putea crede că o ducem rău, dar consumatorul american încă face afacerea cea mai bună cu putinţă din toate naţiunile industrializate.

Janice e numai urechi şi-l tapează de ţigări. De astă-vară şi până acum, părul i-a crescut destul de lung să şi-l poată ţine prins la spate într-o coadă de cal scurtă. Stă la picioarele lui şi bate apa din piscină cu tălpile. Părul de pe picioarele lungi, ciolănoase ale lui Webb e spiralat ca dungile de pe stâlpul rotitor, alb-roşu, cu care-şi fac reclamă frizerii, iar faţa ridată, bronzată, are culoarea lemnului de pin lăcuit. Harry îşi dă seama că la fel asculta şi tâmpeniile debitate de taică-său, şi-i place ideea.

Până duminică seara se plictisesc deja de rutina din staţiune şi comandă un taxi care să-i ducă în partea cealaltă a insulei, la cazinou, în întunericul care s-a lăsat trec prin satele cu copii negri invizibili până când le văd lucind albul ochilor la marginea drumului. Farurile taxiului le dezvăluie dintr-odată o turmă de capre la trap, fiecare târăşte câte un căpăstru. Uşile deschise ale unor căsuţe din prefabricate, cu obloane, le dezvăluie că ele sunt, de fapt, taverne, cu rafturile pline până la refuz de sticle şi cu un grup de cheflii în picioare. Dintr-o biserică veche, din piatră, se zăreşte lumina lumânărilor pe ferestrele ascuţite, fără geam, iar tânguirea unui vers dintr-un imn se pierde în goană. Taxiul, un Pontiac model ’69 cu o mulţime de păpuşi voodoo pe bord, merge ca un bolid, pe banda greşită, pentru că odinioară aici a fost o colonie engleză. Formele de trunchi de con ale fabricilor de zahăr închise se proiectează pe bolta plină de stele amintindu-şi trecutul, toţi sclavii răposaţi, în timp ce Janice şi Thelma şi Cindy sporovăiesc în bezna tot mai adâncă despre cei pe care i-au lăsat la Brewer, despre cea mai nouă prietenă îngrozitoare a lui Buddy Inglefinger, atât de înaltă şi cu atâţia copii, Buddy

e născut să fie victimă, şi despre imposibila aia de Peggy Fosnacht, despre care umblă vorba c-ar fi foarte ofuscată că n-au fost invitaţi şi ea cu Ollie în această excursie în Caraibe, deşi toată lumea ştie că nu şi-ar permite niciodată aşa ceva.

Cazinoul e într-o altă staţiune estivală, mai mare decât a lor. Promenadele de scânduri ies spre larg deasupra stratului de corali iluminat. Există lumi în lumi, îşi zice Harry. Nişte vieţuitoare care aduc cu pungi sparte de tăiţei se unduiesc în sus în supa auriu-verzuie. A venit aici să-şi limpezească gândurile. S-a lăsat prins de blackjack şi, în încercarea de a-şi recupera pierderile dublând o dată şi încă o dată suma pariată, a schimbat cecuri de călătorie în valoare de trei sute de dolari, apoi, spre uluirea prietenilor săi, i-a pierdut pe toţi. Ei bine, asta înseamnă mai puţin de jumătate din profitul scos din vânzarea unei Tercel, mai puţin decât cei trei la sută din cât l-au costat năzbâtiile lui Nelson. Totuşi, Harry simte cum îi zvâcneşte sângele în cap, se simte zdruncinat şi umilit. Crupierul negru nici măcar nu şi-a ridicat privirea când, rămas lefter, s-a retras de la masa cu postav colorat strident. Păşeşte pe scândurile pontonului spre orizontul negru, în timp ce aerul tropical îi alină faţa dogoritoare cu sărutări microscopice, rotunde. Îşi imaginează că ar putea merge pe jos până-n America de Sud, unde este şi Paraguayul; se gândeşte cu drag la terenul ăla cu buruieni înalte, din spatele părţii asfaltate a parcării, şi la ferma de care întotdeauna s-a apropiat ca un spion, prin gardul viu ce a crescut peste zidul de gresie surpat. Acum iarba din livadă o fi culcată la pământ şi albită de iarnă, iar din casa singuratică, din vale, s-or fi înălţând fuioare de fum. O altă lume.

Cindy apare lângă el din senin, respiră în *ritmul supei* marine. Harry se teme c-a sosit clipa cea mare când nu-i deloc *pregătit,* dar ea îi zice sec, pe un ton compătimitor:

— Webb zice că întotdeauna trebuie să-ţi stabileşti o limită înainte să te aşezi la masa de joc, ca să nu te iaşi dus de val.

— Nu m-am lăsat dus de val, îi spune Harry. Aveam o teorie.

Poate ea îşi dă seama că pierderea suferită i-a adus o

compensaţie, iar compensaţia este chiar ea. Un şal alb croşetat îi pune în valoare braţele arămii; cu floarea aia la ureche pare frivolă. Cum ar fi dacă şi-ar lipi faţa lunguiaţă, masivă, de rotunjimile ei ferme ca mărul, de obraji, frunte şi vârful nasului, şi de crăpăturile ei vioaie şi micuţe, dătătoare de viaţă, de gura cu buze lungi şi ochii ei negri, care au un licăr poznaş, ca de copil? Supă marină. Li s-ar potrivi, oare, feţele? Ea îi aruncă o ocheadă, să-i prindă privirea, iar el şi-o fereşte, se uită la luna tropicală, care aici stă pe boltă într-un unghi cum nu vezi în Pennsylvania. Ca din greşeală, cu ochii încă aţintiţi spre mare, îşi trece buricele degetelor peste braţul ei. După duminica petrecută la soare, pare să fi înmagazinat în ea o căldură electrică. Algele lovesc pilonii pontonului, un val se sparge şi se rostogoleşte spre plajă, a sosit momentul să-şi prindă prada în gheare. Îl împiedică însă ceva prea dur în protuberantele de pe chipul ei, deşi îi zâmbeşte frivol şi-şi îndreaptă chipul în sus, de parcă ar vrea să-i fie mai uşor să-şi strecoare gura sub nasul ei.

Deodată se aude un tropăit de paşi, iar Webb şi Janice, aproape alergând, părând să se ţină de mână la lumina ameţitoare, amestecată, a lunii, a reflectoarelor subacvatice şi a cazinoului strălucitor din spatele lor, îşi dau drumul la mână, străbat pontonul şi îi anunţă surescitaţi că, înăuntru, Ronnie Harrison a încins masa la zaruri.

— Hai să vezi, Harry, exclamă Janice. A câştigat cel puţin opt sute de parai.

— Al naibii Ronnie, face Cindy, pe un ton de reproş copilăros, sec, iar luminile cazinoului licăresc prin fusta ei lungă în timp ce se zoreşte către ele, i se văd picioarele sub curul mare, întunecat.

Revin în staţiune după ora două. Ronnie a lungit-o prea mult la masa de zaruri şi a sfârşit prin a câştiga doar câţiva dolari. El şi Janice adorm pe lungul drum de întoarcere, în timp ce Thelma stă încordată în poala lui Rabbit, iar Webb şi Cindy stau în faţă lângă şofer. Webb îi pune întrebări legate de insulă, iar omul îi răspunde într-o limbă sictirită, bolborosită, care de-abia aduce cu engleza. La intrarea în

staţiune îi întâmpină un paznic în uniformă, care le deschide poarta. Aici totul este păzit, furturile s-au înmulţit, hoţii şi chiar şi ucigaşii vin valuri-valuri din inima întunecată a insulei să se scoată cu oaspeţii bogaţi de pe litoral. La bungalow-urile turiştilor se ajunge pe nişte cărări din blocuri de beton vopsite în verde, aşternute pe nisip, sub foşnetul palmierilor, printre tufişurile cu flori pipernicite, care dimineaţa atrag păsările-colibri. În timp ce bărbaţii se sfătuiesc pentru ce oră să amâne golful de a doua zi, cele trei femei şuşotesc ceva mai încolo, pe aleea de beton, în punctul din care pornesc cărările separate spre bungalow-urile lor. Janice, Cindy şi Thelma chicotesc şi aruncă ocheade înspre ei, ocheade ce zburătăcesc ca nişte păsărele în noaptea caldă, poleită de lună. Şalul lui Cindy licăreşte ca spuma pe talazuri. Dar până la urmă, după ce fac să răsune crângul de palmieri de strigătele lor de „Noapte bună, noapte bună”, fiecare nevastă se îndreaptă spre propriul bungalow cu soţul ei. Rabbit o fute pe Janice cuprins de-o oftică totală şi adoarme cu speranţa că dimineaţa va veni cât mai târziu.

Aceasta vine însă la timp, ia forma fasciculelor de lumină solară pe care fereastra de ventilaţie din tavan le aruncă pe podeaua cu dale hexagonale, în timp ce nişte păsărele galbene despre care există şi un cântec urmăresc trecerea tăvilor zăngănitoare cu micul dejun adus pe cărările betonate. De cum se ridică în picioare, parcă nu-i chiar atât de rău. Trupul uman a evoluat ca să se adapteze la condiţii vitrege. Ca de obicei, de când e aici, înoată puţin şi prudent, în largul plajei pustii, unde paharele de plastic din seara trecută sunt încă înfipte în nisip. Este unicul moment din zi şi din noapte când Harry este singur-singurel, dacă nu punem la socoteală cuplurile vârstnice, cu neveste care au nevoie de un braţ de sprijin să poată înainta pe nisip, care-s şi ele amatoare de înot la prima oră. Între două valuri blânde, marea pare de culoarea miezului de pepene galben, de un verde palid. În timp ce face pluta pe spate, îi zăreşte pe drumurile care străbat dealurile abrupte, neîngrijite, ce mărginesc golful, pe cei pentru care insula asta nu-i distracţie, pe negrii în zdrenţe viu colorate,

care se duc la muncă, unele femei cară pe creştet boccele sau chiar găleţi. Chiar aşa. Vocile lor au o prospeţime matinală, ca şi clipocitul, plescăitul şi sâsâitul apei călduţe, sărate, care se furişează şi-apoi se retrage de la picioarele lui. Nisipul alb este spongios şi plin de găuri prin care respiră crabii. N-a mai văzut niciodată un nisip atât de alb, corali măcinaţi, fini ca zahărul. Soarele dimineţii îi mângâie blând umerii sensibili. Asta se cheamă sănătate. Apoi fata ce le aduce tava cu micul dejun ajunge la uşa lor – bungalow-ul lor are numărul 9 – şi Janice în halatul ei de baie flauşat deschide uşa cu ventilaţie şi strigă „Harry!" spre plajă, unde bătrânul cioroi beţivan în pantaloni kaki adună deja algele şi paharele de plastic, iar petrecerea, vânătoarea, începe din nou.

Azi, la golf, nu-i deloc în formă, când e obosit are tendinţa să exagereze cu balansul şi să lovească din încheieturile mâinilor, în loc să lase braţele să-şi facă treaba. Ţine încheietura îndoită, nu lăsa să se piardă balansul. Nu te legăna pe vârfurile picioarelor, imaginează-ţi că ai nasul lipit de un geam. Gândeşte-te la şinele de cale ferată. Loveşte drept. Azi sugestiile astea nu-i sunt de prea mare ajutor; pare să aibă parte de-o risipă inutilă de trudă matinală printre aripile flămânde ale junglei de corali, pe porţiunile de gazon din jurul găurilor la fel de accidentate ca suprafaţa unei pături matlasate, deşi e de-a dreptul o minune până şi simplul fapt că există cât de cât aceste porţiuni de gazon la cât de puternic dogoreşte soarele. Are boală pe Webb Murkett, care azi bagă toate mingile de pe o rază de şase metri de gaură. Ce i-o fi trebuind băbălăului ăstuia sfrijit să se bucure numai el de pizduţa aia fantastică şi în plus să câştige, pe deasupra, şi pariul triplu pe terenul de golf? Lui Harry îi este dor de Buddy Inglefinger, să aibă şi el cui să-i fie superior. Când se apleacă să lovească mingea, părul rar şi fruntea înaltă, cheală a lui Ronnie arată ca un ou roz, descojit. Se hâţână ca un maimuţoi, tot părul din cap i s-a mutat pe braţe. Oare cum de-l suportă Thelma? Ce ţi-e şi cu femeile astea, rabdă orice, fireşte, de dragul unui făcăleţ baban. Harry nu-şi poate lua gândul de la cei trei sute de dolari aruncaţi pe fereastră aseară, pentru care

taică-său ar fi muncit pe brânci şase săptămâni. Bietul papsi, n-a mai apucat să vadă cum se duc banii de râpă.

Lucrurile se mai îndreaptă, totuşi, după-amiază, după vreo două piña colada şi un sendviş cu salată de crab. Se hotărăsc să închirieze trei iole şi aranjează să iasă în larg împreună cu Cindy. El n-a mai navigat niciodată, aşa că ea stă în apă până la ţâţe şi îşi face de lucru cu cârma, în timp ce el stă neajutorat cu şarturile care ridică vela triunghiulară dungată, care lui nu-i pare destul de ferm prinsă, ci fâlfâie aiurea în timp ce ţevile de aluminiu se freacă una de alta. Toată chestia asta pare şubredă. Ţi se dă un fel de perniţă de cauciuc negru, s-o prinzi la brâu, iar Cindy arată chiar drăguţă, cu tunsoarea aia scurtă, băieţoasă, ca una din poliţistele de la televizor sau ca o femeie-scafandru. Până acum n-a observat cât de negre şi groase îi sunt sprâncenele; se apropie una de alta şi mai că se ating până ce, în sfârşit, deblochează cârma. Apoi, cu un icnet, sare în barcă, cade pe burtă, de i se turtesc ţâţele, cu părţile nebronzate albe ca o tabletă de Maalox, iar cu picioarele bate apa să-şi urce la bord curul cu desăvârşire negru şi strălucitor, prea e femeie pentru bărcuţa asta, se hâţână ca naiba. O trage de braţ, iar stâlpul de aluminiu de la baza velei basculează şi-l loveşte în moalele capului. Rău de tot. Rămâne năuc. Ea a apucat sartul din mâna lui fără să dea drumul la eche şi strigă de mai multe ori, până pricepe ce vrea să-i zică:

— Derivorul! Derivorul!

Bucata asta de lemn lungă, ascuţită de sub piciorul lui ar trebui să între în fanta aia. O scoate de sub el şi o vâră unde trebuie. În loc să-l felicite, Cindy exclamă:

— Căca-m-aş!

Micuţa iolă din fibre de sticlă înaintează paralel cu plaja, unde nişte gură-cască s-au adunat în apă, în semicerc, să-i privească, iar fiecare val îi aduce tot mai aproape de ei. Apoi vântul le umflă pânza şi le-o întinde, catargul de aluminiu pârâie şi pornesc spre larg, legănându-se pe valurile care se rostogolesc spre dreapta, unde se termină golful.

Odată ce te-ai pornit, nu simţi cât de repede te deplasezi, apa nu are puncte de reper. Harry stă în faţă, ghemuit, să nu-l

mai pocnească ghiul în cap. Aşezată în poziţie yoga, cu perniţa de cauciuc rigid şi cu fâşia de slip ce de-abia îi acoperă pubisul cum stă cu picioarele răscrăcărate, Cindy manevrează echea şi, pentru prima oară, zâmbeşte:

— Harry, nu-i nevoie să te ţii tot timpul de derivor, nu trebuie până nu ajungem pe plajă.

Plaja, palmierii, bungalow-urile au acum dimensiunea unei cărţi poştale.

— N-am ieşit prea-n larg?

Ea zâmbeşte din nou.

— N-am ieşit departe.

Cârma îi pune mâinile la încercare, iola se înclină. Apa de aici nu mai are verdele palid al unui pepene galben, ci e verde ca fierea, neagră acolo unde adâncimea e mai mare.

— N-am ieşit departe, repetă el.

— Uită-te acolo.

Zăreşte o pânză doar cu puţin mai mare decât coama unui val.

— Uite-i pe Webb şi Thelma. Sunt mult mai departe decât noi.

— Eşti sigură că ei sunt?

Lui Cindy i se face milă de el.

— O să intrăm în voltă când ne apropiem de rocile alea. Ştii ce-nseamnă asta, Harry?

— Nu tocmai.

— Schimbăm direcţia. Ghiul o să se balanseze, aşa că ai grijă la cap.

— Crezi că pe-aici sunt rechini?

Totuşi, îşi spune în sinea lui, există un fel de intimitate, sunt doar ei doi, aceiaşi stropi le ating pielea şi lui, şi ei, zgomotul vântului şi al apei le acoperă pe celelalte, rotunjimea umărului ei străluceşte ca metalul în razele soarelui alb, puternic, care îl face să-şi amintească de soarele sub care a crescut el ca fiind portocaliu şi puhav.

— Ai văzut *Fălci II*? îl întreabă ea la rândul ei.

— N-ai impresia că-n ziua de azi totul se rezumă la continuări? întreabă el. De parcă oamenii nu ar mai avea idei.

Se simte atât de copleşit de oboseală şi pofte îndelung ţinute în frâu, încât puţin îi pasă de viaţă în mijlocul elementelor violent răzvrătite. Până şi scânteierea soarelui pe valuri îi pare crudă, o răutate ce purcede direct din Rai, ca şi fotonii care se izbeau de aripile avionului ce cobora din tării.

— Intrăm în voltă, îl anunţă Cindy.

Se lasă în jos şi ghiul nu-l mai nimereşte. Observă aici, în larg, o altă pânză – Ronnie şi Janice, care se-ndreaptă spre linia orizontului. Ea pare să fie la pupa, la cârmă. Când o fi învăţat? Poate în vreo tabără de vară. Trebuie să fii bogătan de la bun început ca să te bucuri din plin de viaţă.

— Acum, Harry, treci tu la cârmă. Nu-i deloc complicat. Bucata aia de pânză din vârful catargului se numeşte semnalizator. Te anunţă din ce direcţie bate vântul. Şi încă ceva, uită-te la valuri. Trebuie să ţii vela la un anumit unghi faţă de vânt. Altfel, marginea din faţă a velei începe să fâlfâie. Asta se numeşte vânt de la prova. Adică te îndrepţi direct spre vânt şi atunci trebuie să virezi. Împingi echea cât mai departe de tine şi de pânză. Ai să simţi mişcarea, îţi spun eu. Tensiunea dintre eche şi parâmă… e ca un fel de foarfecă. E distracţie curată. Haide, Harry, n-o să se-ntâmple nimic. Hai să facem schimb de locuri.

Reuşesc manevra, în timp ce iola se hâţână ca un hamac sub greutatea lor. Un nor mic acoperă soarele, întunecând apa, apoi, cu părere de rău, îi redă strălucirea soarelui. Harry apucă echea şi bâjbâie cu ea până ce simte cum îmblânzeşte vântul. Apoi, aşa cum zice ea, e distracţie curată: pânza şi echea se smucesc, briza invizibilă a mării îi împinge, iar distanţele nu mai sunt nici pe departe atât de mari şi imposibile din clipa în care preiei controlul.

— Te descurci bine, îl laudă Cindy.

Din felul cum stă aşezată, cu picioarele încrucişate, privind înainte, el vede partea de jos a celor cinci degete de la un picior gol, pielea albăstrie, subţire de aici, plină de cute, degeţelul cel mic şi scump îndoit spre degetul de alături, de parcă ar încerca să se ascundă. Are încredere în el. Îl iubeşte. Acum, că a învăţat cum se face, îndrăzneşte să încline iola şi

să tragă de parâma care controlează vela mare din ce în ce mai tare, aşa că valurile îi plesnesc şi simte cum îi ard palmele. Pământul se apropie vertiginos, în salturi, sunt aproape în siguranţă, când, încercând să se îndrepte spre locul unde Janice şi Ronnie au tras la mal cu iola lor, destinde un pic pânza, iar vântul o umflă din plin de la pupa; prova se afundă într-un resac violent. Coca se roteşte greoi în jurul axului şi se înclină; el şi Cindy n-au de ales, alunecă împreună în apă, agăţaţi în parâme. Vede cum deasupra capului i se închide o semiopacitate cu striuri. Aer, îşi zice înnebunit şi se împinge la suprafaţă într-o umbră neaşteptată, a iolei care se hâţână răsturnată pe-o parte deasupra lor. Cindy este în apă lângă el. Gâfâind, vrând să-şi ceară scuze, se agaţă o clipă de ea. Atingerea ei e ca a unui rechin, alunecoasă şi abrazivă. Colacii lor din cauciuc spongios se ciocnesc sub apă. Fiecare fir din sprâncene îi luceşte în lumina ciudată de aici, printre valuri umbrite, în tăcerea vântului care s-a domolit, se aude doar plescăitul molcom al apei pe coca scobită. Ea se strâmbă la el, îl împinge la o parte, trage adânc aer în piept şi dispare sub ambarcaţiune. Încearcă s-o urmeze, dar colacul îl trage impetuos la suprafaţă.

O aude bombănind şi plescăind de partea cealaltă a chilei răsturnate, la început trage de ea, apoi stă în picioare pe derivor până ce iola revine la poziţia normală, de sub ea ţâşnesc perle mari de apă când pânza dungată trece peste soare. Harry se caţără în ea şi *Cindy o* duce cu îndemânare până la ţărm.

Episodul e de-a dreptul penibil, dar pe plajă râd cu toţii de el, iar în mintea lui indulgentă cu sine îmbrăţişarea lor subacvatică s-a zvântat rapid, transformându-se într-un gest tandru şi promiţător. Alunecarea a două piei, picioarele ei fluturând între ale lui. Cele câteva fire negre din locul unde aproape că i se întâlnesc sprâncenele ei. Flocii pe care şi i-a expus şezând în poziţie yoga. Se adună toate astea.

În staţiune, masa de prânz este servită lângă piscină sau adusă pe tavă la plajă, dar cina este o chestie mai ceremonioasă, se serveşte într-un pavilion uriaş, ai cărui

căpriori sunt acoperiţi de frunze de palmier stufoase, lungi de metri întregi, şi care în capăt, lângă uşile ce dau în bucătărie, are un şanţ cu cărbuni de grătar, cu flăcări înalte, ce trosnesc, aşa că umbrele dansează pe pereţii din stuf şi măşti cioplite, făcând să scânteieze feţele tuciurii, transpirate ale ajutoarelor de bucătari. Bucătarul-şef este un belgian slăbănog, care tot timpul stă la bar între orele de masă, cu o faţă bolnăvicioasă, sau, dacă nu, se conversează pe un ton plângăreţ cu una dintre băştinaşele elegante, şcolite, şefa de la recepţie. Lunea este seara bufetului cu fripturi la grătar, un cântăreţ de calypso cântă în timpul mesei, iar apoi au dans pe ritmuri de marimba electronică; totuşi, toţi cei şase turişti veniţi din districtul Diamond sunt de acord că-s rupţi de oboseală după noaptea petrecută la cazinou şi se vor duce la culcare devreme. După ce era să se înece în braţele lui Cindy, Harry a adormit pe plajă, apoi s-a dus să tragă un pui de somn în bungalow. În timp ce dormea, o furtună tropicală neaşteptată, violentă, a bătut darabana vreo zece minute pe acoperişul lui de tablă. Când s-a trezit, ploaia trecuse, soarele apunea într-o fâşie portocalie, la gura golfului, iar prietenii lui o ţineau tot într-o paranghelie la bar de la aversa de-acum o oră. Se pune ceva la cale. Cele trei femei au chipul foarte catifelat la lumina lumânărilor aşezate într-un micuţ felinar de vânt roşu, reticular, printre florile pipernicite, care se vor ofili până să termine ei masa. Se tot ating una pe alta, aici înfrăţirea lor e mai puternică şi mai emoţională. În seara asta, Cindy poartă un hibiscus galben în păr, iar chestia aia arabă îi e descheiată de la jumătatea fustei până jos. Îşi întinde de mai multe ori mâna dincolo de paharul şi mâinile subţirele, maronii ale lui Webb, aşa cum par în contrast cu faţa de masă, şi o atinge pe Janice pe încheietură, rememorând:

— Negrişorul ăla fercheş de la bar, azi i-am spus că-s venită cu soţul meu, iar el a ridicat din umeri, de parcă asta n-ar fi avut nicio importanţă!

Webb pare înţelept, lasă ideile celorlalţi să circule liber, iar Ronnie e adormit şi buhăit, dar încă plin de vervă, în stilul lui îndârjit, de coordonator de joc. Harry şi Ronnie au fost

coechipieri în echipa de baschet a liceului din Mt. Judge şi Rabbit a avut nu o dată senzaţia că, deşi el era vedeta, lui Marty Tothero, antrenorul, îi plăcea mai mult de Ronnie, fiindcă nu se dădea niciodată bătut şi punea mai mult osul la treabă sub panouri. Lumea e călăuzită cu efort. Părerea lui Rabbit cu privire la mersul lucrurilor era că, dacă ceva nu se întâmplă de la sine, nici nu merită să te agiţi. Şi totuşi, Cindy asta. Un bărbat ar putea ucide pentru o bucăţică bună ca ea. Trage-i-o şi mori ca un păianjen mascul. Cântăreţul de calypso vine la masa lor şi le interpretează un cântec lung, porcos, despre Bambusul baban. Harry nu înţelege toate aluziile, dar soţiile chicotesc la fiecare vers. Cântăreţul zâmbeşte, la fel şi cântecul, dar ochii injectaţi îi sclipesc ca ai unei şopârle încremenite pe un perete, iar ţeasta, când se apleacă peste chitară, îi pare din pâslă gri. Un număr desuet. O artă muribundă. Harry nu ştie dacă trebuie să-i dea un bacşiş sau doar să-l aplaude. Îl aplaudă şi, cu iuţeala unei limbi de şopârlă, întinde mâna să apuce bancnota pe care, lăsându-se pe spate, i-o oferă Webb. Bătrânul cântăreţ se mută la masa următoare şi începe melodia cu Spate-n spate şi Burtă-n burtă. Cindy chicoteşte, o atinge pe Janice pe antebraţ şi-i spune:

— Pun pariu că toţi cei din Brewer o să creadă că am făcut schimb de parteneri pe-aici.

— În cazul ăsta, poate c-ar trebui s-o facem, zice Ronnie, neizbutind să-şi înăbuşe un râgâit de oboseală.

Cu glasul ei răguşit, de femeie matură, care i se trage de la ţigări şi vârstă, dar care-l surprinde pe Harry de fiecare dată când îl aude, Janice îl întreabă domol pe Webb, care este aşezat lângă ea:

— Webb, tu ce zici de chestia asta?

Vulpoiul bătrân ştie că are de dat la schimb o comoară şi nu se grăbeşte cu răspunsul, ci se trage un pic în sus pe scaun, să-şi elibereze un colţ al sacoului pe care stătea, un fel de sacou albastru-închis, cu nasturi de alamă în formă de cârmă, şi îşi scoate pachetul de Mariboro Lights din buzunarul lateral. Lui Rabbit inima îi bate atât de tare, încât nu face decât să se holbeze la masa pe care oasele, coastele şi vertebrele

însângerate, de la grătar, aşteaptă să fie debarasate. Webb răspunde cu glasul tărăgănat:

— Păi, după două căsătorii despre care-mi închipui că nu vi s-au părut foarte reuşite şi după unele chestii pe care le-am văzut şi făcut înainte, după şi între ele, trebuie să recunosc că un mic schimb ca-ntre prieteni nu mi se pare o idee chiar atât de rea, dacă se face cu afecţiune şi respect. Respectul e aici cuvântul-cheie. Fiecare parte implicată, subliniez, fiecare parte, trebuie să-şi dea consimţământul şi ar trebui să fie de la sine înţeles că, orice s-ar întâmpla, n-o să continue dincolo de această ocazie specială. Legăturile secrete, iată ce distruge căsniciile. Atunci când oamenilor li se aprinde pofta de aventură.

N-are pic de spirit de aventură, regele sulelor imortalizate pe poze Polaroid. Lui Harry îi dogoresc obrajii. De vină or fi mirodeniile din sosul de la fripturi sau lungimea predicii lui Webb, sau o îmbujorare în semn de recunoştinţă pentru soţii Murkett, care pun la cale povestea asta. Se şi vede cu faţa proptită între coapsele lui Cindy, încearcă să-şi imagineze păsărică aia neagră ca un snop de sprâncene arcuite, pufoase, netezite şi încălzite până emană un parfum de femeie de la statul în chiloţi, înconjurată de porţiunile albe pe care slipul a trebuit să le acopere din decenţă. O să-şi treacă limba peste crăpătura ei, picioarele ei se vor îndepărta cu aceeaşi alunecare imponderabilă pe care a simţit-o azi în apă, jos şi înăuntru şi alături, lângă nasul lui va fi curul ei formidabil, drăgălaş, pe care l-a urmărit de mii de ori tresăltând în timp ce se usca după ce înota în piscina de la Flying Eagle, sub umbra verde a vegetaţiei luxuriante de pe Mt. Pemaquid. Şi ţâţele, ah, cum o să se lase în jos când o să se aplece ascultătoare. Se întâmplă ceva în pantalonii lui, ca şi cu stamina uneia din florile astea pleoştite de pe faţa de masă, căreia îi vibrează umbra la lumina pâlpâitoare a lumânării.

— Acolo, se ştie, interpretează cântăreţul la o altă masă. -s nopţi de veselie, iar soarele străluceşte zilnic pe creasta munte-lui.

Nişte mâini negre apar şi debarasează îndemânatice masa

de oasele brune, apoi le distribuie desertul. Le oferă un tort cu alune care lui Harry îi place la nebunie, deşi nu are nimic caraibian în el, probabil că-i adus cu avionul din Fort Lauderdale.

Thelma poartă un fel de top transparent, prin care i se vede sutienul de culoare ciocolatie, se uită la semidistanţă întocmai ca o învăţătoare ce le vorbeşte copiilor pe deasupra capetelor şi spune:

— … pură curiozitate feminină. E o chestiune aproape deloc dezbătută în toate articolele astea despre sexualitatea femeii, dar cred că mai degrabă despre asta-i vorba cu stripperii ăştia decât despre vreo dorinţă reală a femeilor de-a se culca cu băieţii. Sunt şi ele curioase să vadă cum le arată penisurile. Îmi închipui că sunt foar*te dif*erite unul de altul.

— Asta simţi şi tu? o întreabă Harry pe Janice. Curiozitate?

Ea îşi coboară privirea spre felinarul de vânt cu caneluri.

— Fireşte, murmură ea.

— Ah, eu nu-s curioasă, afirmă Cindy, nu mă interesează forma. Nu cred că sunt curioasă. Chiar nu sunt.

— Eşti foarte tânără, zice Thelma.

— Am treizeci de ani, protestează ea. Nu-nseamnă că-s la deplina maturitate sexuală?

Harry încearcă să se dea de partea ei, de parcă ar vrea să reia lipeala din apă.

— Sunt urâte ca naiba. Aşa-s majoritatea caricelor pe care le-am văzut.

— Tu nu le vezi cum arată în erecţie, remarcă Thelma cu seninătate.

— Slavă Domnului, exclamă el şocat, şi nu pentru prima dată, de gaşca asta vulgară în care se învârte – de vulgaritatea umană, în general.

— Şi totuşi, pe-al lui şi-l iubeşte, zice Janice, păstrând tonul acela degajat şi neafectat, parcă de-a dreptul ştiinţific pe care l-au adoptat cu toţii în pavilionul tăcut.

Cântăreţul şi-a terminat programul. Lumea de la celelalte mese pleacă, se mută la măsuţele din jurul ringului de dans de lângă piscină.

— Nu-l iubesc, o contrazice în şoaptă. Mă-nsoţeşte tot timpul.

— Face parte din tine, îi spune Cindy liniştită.

— Nu-i vorba doar de sule, precizează Thelma, bărbatul luat în totalitate trebuie să fie cel care te excită. Felul lui de-a se purta. Vocea lui, felul lui de-a râde. Dar îmi închipui că la asta se reduce totul.

Sulele. Aşa să fie, oare? Renunţă la subiectul delicat, căci tocmai li se aduc desertul şi cafeaua. Revitalizaţi de mâncare şi conversaţie, hotărăsc, până la urmă, să se aşeze la un pahar de Stinger şi să se uite un timp la lumea de pe ringul de dans, sub stelele care în seara asta lui Harry îi par rubinele unui ceas ce se mişcă cu o încetineală înnebunitoare, măsurând minutele care-l separă de clipa când se va cufunda în Cindy, de parcă o stea ar urma să cadă sfârâind în piscina olimpică. Odată, în copilărie, într-o nu ştiu care vară, pe un câmp îndepărtat, cineva, pesemne că maică-sa, deşi nu-şi aminteşte inflexiunile glasului ei, i-a spus că, dacă priveşti seara cerul şi între timp numeri până la o sută, nu se poate să nu vezi o stea căzătoare, căci, de fapt, sunt lucruri obişnuite. Dar, deşi acum se lasă pe spate, trăgându-se de lângă Stinger, de lângă măsuţa de sticlă şi de lângă murmurul consolator, conspirativ, al prietenilor săi până ce începe să-l doară gâtul, toate stelele de deasupra lui rămân neclintite, la locul lor. Glasul hârâit al lui Webb Murkett mormăie:

— Ei bine, copilaşi, ca ăl mai bătrân dintre toţi, îmi revendic privilegiul de-a vă anunţa că sunt obosit şi vreau să mă duc la culcare.

În clipa când îşi întoarce capul şi de la cer, Harry zăreşte în colţul ochiului, strălucitoare şi efemeră ca flacăra unui chibrit, o stea căzătoare, se scufundă în oceanul de cerneală. Femeile se ridică şi îşi aranjează fustele. După o deliberare de câteva note în vibrato, ce se sting rapid, marimbele încep să cânte „Send în the Clowns”{91}. Hărmălaia tânguitoare se pierde în spatele lor în timp ce pornesc pe marginea piscinei şi trec de recepţie, unde directorul buhăit, alcoolic, al staţiunii încearcă să ia legătura prin telefon cu New Yorkul, apoi traversează

piaţeta hotelului, cu sensul giratoriu şi cu bordurile ei de corali văruite, şi coboară spre zona cu alei betonate între tufele cu flori adormite. Foşnetul palmierilor de deasupra lor se amplifică pe măsură ce muzica se stinge-n depărtare. Murmurul valurilor se aude tot mai distinct, în răspântia luminată de razele lunii, unde se separă cele trei cărări, îşi urează emoţionaţi noapte bună, dar nimeni nu se clinteşte din loc; apoi, o mână de femeie se întinde gingaş şi apucă încheietura unui bărbat care nu-i soţul ei. Celelalte îi urmează exemplul. Nimeni nu se uită în ochii celuilalt, partenerii sunt separaţi şi traşi pe cărările ce duc spre bungalow-urile femeilor cu un simplu gest tăcut şi sfios. Harry o aude pe Cindy chicotind ceva mai încolo, pentru că nu mâna ei este cea care îl trage cu o blândeţe plină de hotărâre, ci a Thelmei.

Ea îl simte trăgându-se înapoi şi, tăcută, îl apucă şi mai strâns. El vede că un grup de turişti a adus pe plajă un felinar de vânt şi băuturi; felinarul şi ţigările lor licăresc roşietice în întuneric, în timp ce, în spatele lor, apa mării se întinde albicioasă ca laptele dincolo de silueta neagră a unui velier ancorat în golf, sub semiluna culcată pe spate. Thelma îi dă drumul, să-şi caute în poşeta cu strasuri cheile de la bungalow.

— Pe Cindy o poţi avea mâine seară, îi şopteşte ea. Am discutat treaba asta.

— OK, minunat, îngaimă el fără convingere, sperând că n-o jigneşte.

Asta înseamnă, îşi face el socoteala, că Cindy l-a vrut pe porcul ăla de Harrison, iar Janice s-a ales cu Webb. Îşi închipuia că Janice va fi obligată să-l ia pe Ronnie şi îi părea rău de ea, doar că, după cât de obosit arăta, avea să adoarmă în curând, iar Webb şi Thelma, credea el, vor merge împreună, ca doi gălbejiţi subţiri ce sunt. Thelma închide uşa bungalow-ului în urma lor şi aprinde lumina cu abajur din paie, în formă de glob, de deasupra patului.

— Ei bine, se interesează el, bărbaţii din seara asta reprezintă prima opţiune pentru voi, doamnelor, sau aţi bifat

o a doua opţiune ca să nu apară conflicte?

— Lasă la o parte spiritul ăsta de concurenţă, Harry. Aici e vorba de împărtăşirea unor sentimente gingaşe, doar ai auzit ce-a zis Webb. Ne-am înţeles din capul locului să nu continuăm nimic din ce se va întâmpla aici în Brewer. E singura aiureală care se va întâmpla, chiar de-ar fi să ne omoare.

Rămâne în picioare, în mijlocul rogojinii de pe jos, cu un aer aproape sfidător, o femeie cu chipul îngust, palid, pe care abia dacă o cunoaşte. Nu numai nasul îi este roz din cauza arsurii, dar şi nişte porţiuni de sub ochi: parcă ar avea un fluture pe faţă. Harry presupune că ar trebui s-o sărute, dar ea îi blochează pasul înainte continuând ferm:

— O să-ţi spun, totuşi, un singur lucru, Harry Angstrom. Tu eşti prima *mea* opţiune.

— Serios?

— Fireşte. Te ador. Te *ador*.

— Pe mine?

— Nu ţi-ai dat seama până acum?

În loc să recunoască acest lucru, stă ca prostu'.

— Futu-i, face Thelma. Janice şi-a dat seama. De ce crezi că nu ne-a invitat la nunta lui Nelson?

Se întoarce cu spatele la el şi începe să-şi scoată cerceii în faţa oglinzii care, la fel ca şi cea din bungalow-ul lui şi al lui Janice, are o ramă din fâşii de bambus împletite. Carpeta atârnată aici reprezintă un apus de soare tropical cu un palmier în prim-plan, în locul vânzătoarei de fructe negrese şi grăsane din camera lor, dar carpeta a fost confecţionată de acelaşi artizan. Valizele sunt ale *familiei* Harrison, *ca* şi hainele atârnate pe ţeava vopsită ce ţine loc de şifonier. Thelma îl întreabă:

— Ai ceva împotrivă să foloseşti periuţa de dinţi a lui Ronnie? La mine mai durează, ar fi bine să intri tu primul la baie.

În baie Harry observă că Ronnie foloseşte crema de ras Gillette Foamy în tub de spray, în genul celor care consumă ozonul, de-o să ni se prăjească urmaşii de vii. Şi noul tip de

lamă de ras, cu un singur tăiş îngust, care intră şi iese cu un clic în reclamele de la televizor. Harry nu-i vede rostul, e o altă risipă de materie, el foloseşte tot un aparat de ras ruginit, cu tăişul dublu, pe care l-a cumpărat cu 1,99 dolari acum vreo şapte ani, şi se săpuneşte cu un vechi pămătuf, imitaţie de păr de bursuc, frecat de orice săpun se-ntâmplă să aibă la îndemână. S-a bărbierit înainte de cină, după ce-a tras un pui de somn, aşa că acum nu mai e cazul să se radă. În plus, soţii Harrison folosesc Crest cu clorofilă, într-unul din tuburile alea gigantice care se îndoaie şi curg de fiecare dată când cumpără şi el cu Janice unul, încercând să economisească nişte bănuţi. Se întreabă ce s-o fi întâmplat cu Ipana şi ce-or fi scris cu câteva numere în urmă cei de la *Consumer Reports* despre pastele de dinţi, probabil au dat câştig de cauză bicarbonatului de sodiu, pe care erau obligaţi să-l folosească el şi Mim, căci mami avea o teorie a ei în legătură cu aromele artificiale din pasta de dinţi, care contribuie la formarea tartrului. Problema cu consumul de bunuri e că tipul din vecini pare să se descurce întotdeauna mai bine decât tine. Până şi consumabilele din baia soţilor Harrison îl umplu de invidie. Ştearsă cum e, Thelma şi-a adus o trusă impresionantă de medicamente, produse cosmetice, plus o cremă solară numită Eclipse, plus Solarcaine. Şi vaselină, dintr-un motiv sau altul. Are Tampax într-o cutie mai mare decât cumpără vreodată Janice. Şi o grămadă de analgezice, diferite tipuri de aspirină, şi Darvon, şi mai multe pilule în sticluţe eliberate pe reţetă decât şi-ar fi închipuit. Oamenii întotdeauna-s puţin mai bolnavi decât crezi. Harry se întreabă dacă ar trebui să-şi lase udul aşezat ca fetele, s-o scutească pe Thelma de şopotitul scârbos al jetului, dar respinge ideea, de vreme ce ea e cea care vrea să i-o tragă. Şuşuitul zgomotos pare să nu se mai termine, ce jenant, după cât au băut la cină. Apoi se aşază pe colac oricum, să tragă câteva vânturi. Prea multe scoici. Parcă simte în nări mirosul crabului de ieri şi, după ce se ridică, duce un deget la fund, să vadă dacă pute. Îşi dă seama că pute. Mai bine ar folosi o cârpă de baie. Se întreabă care dintre ele o fi a lui Ronnie, cea albastră sau cea maro. O alege

pe cea maro şi se freacă bine de la brâu în jos, pe părţile care contează. Se pregăteşte de bal. Clăteşte bine cârpa, indiferent a cui o fi, să nu-i rămână duhoarea impregnată în ea.

Întorcându-se în cameră, o găseşte pe Thelma în lenjeria ei intimă, într-un sutien ciocolatiu şi chiloţi negri. Nu se aştepta la asta, după cum nu se aştepta nici să se simtă atât de aţâţat. Sânii femeilor sunt ciudaţi: unii par mai mari sub îmbrăcăminte, alţii, mai mici. Ai Thelmei se înscriu în a doua categorie: are sutienul căptuşit cu ingeniozitate. Întregul ei corp de femeie sărită de patruzeci de ani şi-a păstrat acea fiabilitate neutră, elegantă cu care te surprind surorile medicale şi învăţătoarele dincolo de înfăţişarea lor sobră. Râde şi îşi întinde braţele ca o dansatoare exotică.

— Iată-mă! Pari şocat. Eşti aşa de ruşinos, Harry – e unul din lucrurile pe care le ador la tine. Mă-ntorc în cinci minute. Încearcă să n-adormi.

Isteţ din partea ei. Cu restanţele la somn pe care le au cu toţii aici, cu pileala continuă şi cu trauma de azi din apă – a intrat cu capul sub apă şi imensitatea aia fără fund, verde ca fierea i-a tras picioarele în jos –, se simţea istovit. Începe să se dezbrace şi nu ştie când să se oprească. Între soţ şi soţie, în decursul anilor se rezolvă o grămadă de detalii care, în compania unei femei străine, iarăşi îţi dau bătaie de cap. Oare Thelmei i-ar plăcea să-l găsească gol sub pled? Sau pe pat? Lui i s-ar părea nepoliticos să fie mai dezbrăcat decât ea când o să iasă din baie. În acelaşi timp, cu lumina asta cu abajur de paie, care se leagănă atât de strălucitoare deasupra patului, nu vrea ca ea să aibă impresia, văzându-l întins acolo cu toate celea la vedere, că se crede bun de pozat în vreun poster de la mijlocul revistei *Playgirl.* Ştie că ar avea burtă şi dacă ar da jos cinşpe kile. Rămas în chiloţi, se apropie de biroul din bambus şi aprinde veioza de pe el, al cărei suport de lemn ieftin e decorat cu scoici lipite. Îşi scoate chiloţii. Elasticul s-a slăbit, singura marcă mai bună este Jockey, dar magazinele alea cu marfă cu preţ redus din Brewer nu au aşa ceva, pretutindeni calitatea e pe cale de dispariţie. Stinge lumina de deasupra patului şi se întinde în penumbră, cu totul, peste cuvertură,

aşa cum e, aşa cum a fost şi cum va fi înainte ca antreprenorii de pompe funebre să-l îmbrace pentru ultima oară, fără măcar o verighetă care să-i mai atenueze din goliciune; când s-a însurat cu Janice, bărbaţii nu trebuiau să poarte neapărat verighetă. Închide ochii, să şi-i odihnească o clipă în golul acela roşu, de sub pleoape. Trebuie să treacă şi peste asta, poate că nu vrea decât să stea de vorbă cu el. Aşa va fi oarecum odihnit pentru noaptea următoare. Se apropie… Alunecarea din apă…

Thelma a ieşit din baie cu ceea ce lui îi sună în urechi ca zăngănind provocat de un cutremur. Îşi ţine lenjeria intimă în faţă şi, cu spatele la el, îşi pune chiloţii în grămada de rufe murdare pe care soţii Harrison o ţin lângă birou, în spatele coşului de gunoi din paie, iar sutienul, încă destul de curat, îl aşază împăturit în sertar. *E* a doua oară în timpul acestui sejur, îşi zice el picotind, c-o vede-n curul gol. Când se întoarce spre el, trupul ei eclipsează lampa de pe birou, iar partea din faţă rămâne toată în umbră; înaintează timid, de parcă ar intra în apă. Sânii i se balansează în faţă când se apleacă să aprindă lumina pe care a stins-o el. Se aşază pe marginea patului.

Are cariciul încă adormit. I-l ia în mână.

— Nu eşti tăiat împrejur.

— Nu, în ziua aia, nu ştiu de ce, nu făceau chestia asta în spital. Sau poate maică-mea o fi avut vreo teorie, nu ştiu. N-am întrebat-o niciodată. Îmi pare rău.

— E adorabil. Ca o boneţică.

Aşezată pe marginea patului, mai suplă în pielea goală decât cum şi-o aminteşte că arăta îmbrăcată, Thelma se apleacă şi-i ia cariciul în gură. La lumina lămpii, trupul îi pare o combinaţie de petice uşor bronzate amestecate cu rozul cojit şi cu nuanţa galbenă, naturală, a pielii ei. Burta i se încreţeşte în pliuri netede, ca un maldăr de ziare, iar dosul palmei, în timp ce îl ţine de rădăcina cariciului cu două degete, îi este brăzdat de o fulgerare difuză de vene albastre. Are însă răsuflarea fierbinte şi umedă, iar felul în care, la lumina lămpii, câte un fir de păr alb îi şerpuieşte prin masa de păr

castaniu, mat, de parcă ar fi pârlit, îi stârneşte dorinţa de-a întinde mâna să-i mângâie capul sau să-i atingă adâncitura ritmică ce-i apare în falcă. Se teme însă să nu întrerupă senzaţiile pe care i le oferă ea. Thelma ridică rapid o mână, să-şi dea părul peste urechi, de parcă ar vrea să-l lase să vadă mai bine.

— Minunat, murmură el.

I se îngroaşă şi i se lungeşte, dar ea continuă să-şi împingă buzele în jos, către degetele cu care-i ţine rădăcina. Se face comodă răşchirându-şi picioarele; între picioarele ei, dintre care unul îi atârnă pieziş peste marginea patului, vede cum dintre perişorii mai delicaţi şi mai roşiatici decât ar fi visat el vreodată se iţeşte un şnur alb, scurt. Spre deosebire de păsărică lui Janice sau a lui Cindy, aşa cum îi apar lui în imaginaţie, a Thelmei nu-i opacă; este un puf transparent aşternut peste labiile vineţii, care cu şnurul lor alb, ca o limbuţă, par atât de prăpădite şi lipsite de apărare, încât lui Harry mai că-i vine să plângă. Şi ea mai are puţin şi plânge, probabil din cauza efortului de-a nu vomita. Se trage înapoi şi se uită lung la ochiul holbat al gămăliei lui umflate, belite. Îi trage boneta la loc şi gângureşte aţâţător:

— Ah, ce feţişoară serioasă.

Îl sărută uşurel o dată, de două ori, şfichiuindu-l cu limba, apoi reîncepe mişcarea de du-te-vino, până i se taie răsuflarea.

— Dumnezeule, oftează ea, de-atâta amar de timp îmi doresc să fac asta. Termină. Fă bulbuci, Harry. Împroaşcă-mă în gură şi peste faţă.

Vocea îi este răguşită şi înnebunită şi, în tot timpul cât vorbeşte, Thelma nu-şi ia privirea de la micuţa crăpătură unde acum a apărut o singură lacrimă tulbure. I-o linge.

— Chiar îţi plac de mai mult timp? o întreabă el timid.

— De ani de zile, răspunde ea. De ani întregi. Şi nu ţi-ai dat seama niciodată. Căcănarule. Stai tot timpul sub papucul lui Janice şi oftezi după fraiera de Cindy. Ei bine, acum ştii unde-i Cindy. I-o trage bărbatu-meu. El n-a vrut, zicea că mai curând s-ar culca cu mine.

Pufneşte de necaz şi dezgust de sine, după care iarăşi se

repede cu gura pe el, iar în senzaţia dulce-chinuitoare care-l invadează când şi-o simte împinsă spre gâtlejul ei, se întreabă dacă ar trebui să-i accepte invitaţia.

— Aşteaptă, spune Harry. Mai întâi n-ar trebui să fac şi eu ceva pentru tine? Dacă termin, s-a zis cu totul.

— Dacă termini, o să termini încă o dată.

— Nu la vârsta mea. N-aş prea crede.

— La vârsta ta. Tot timpul vorbeşti despre vârsta ta.

Thelma îşi odihneşte faţa pe burta lui şi-l priveşte, pentru prima oară jucăuşă, derutantă, cu ochii în unghi de nouăzeci de grade faţă de-ai lui. Nu i-a observat niciodată culoarea ochilor: au culoarea aceea nedefinită, numită căprui, dar care, la lumina puternică din tavan, radioşi de-atâta cântat la flautul cu guşă, au căpătat o paloare roşiatică, o transluciditate de animal neînzestrat cu raţiune.

— Sunt prea excitată să pot termina, îi mărturiseşte ea. Şi oricum, Harry, sunt la ciclu şi sângerez puternic din două în două luni. Mi-e frică să aflu de ce, iar în lunile dintre aceste sângerări abundente am nişte crampe îngrozitoare şi aproape niciun semn la menstruaţie.

— Consultă un medic, îi sugerează el.

— Mă duc tot timpul la doctori, nu m-ajută cu nimic. Sunt pe ducă, ştiai asta, nu-i aşa?

— Pe ducă?

— Ei, poate exagerez puţin. Nimeni nu ştie cât mai am de trăit şi, de fapt, asta depinde, în mare măsură, şi de mine. Singurul lucru pe care n-ar trebui să-l fac absolut deloc e să stau la soare. A fost o nebunie din partea mea să vin aici, Ronnie a încercat să-mi scoată din cap chestia asta.

— Şi de ce-ai venit?

— Ghiceşte. Îţi spun eu, sunt nebună, Harry. Trebuia să mi te scot din minte.

Pare că-i gata să suspine din nou a necaz şi dezgust, dar îşi înalţă privirea să-i privească sugiucul. Toată discuţia asta despre moarte l-a pleoştit pe jumătate.

— Ai lupus? întreabă el.

— Îhî, răspunde Thelma. Uite, vezi erupţia?

Îşi dă părul pe spate din ambele părţi.

— De toată frumuseţea, nu-i aşa? Asta pentru ca vineri am făcut prostia să stau la soare. Mi-am dorit atât de mult să fiu la fel ca voi ceilalţi, să nu fiu o invalidă. Sâmbătă m-am simţit ca naiba. Te dor încheieturile, pe dinăuntru nu-ţi funcţionează nimic. Ronnie s-a oferit să mă ducă acasă pentru o injecţie cu cortizon.

— Se poartă foarte frumos cu tine.

— Mă iubeşte.

Cariciul i s-a îmbăţoşat din nou, iar ea se apleacă spre el.

— Thelma.

Astă-seară e prima oară când îi spune pe nume.

— Lasă-mă să-ţi fac şi eu ceva. Avem drepturi egale şi toate celea.

— Doar n-o să dai cu limba în balta aia de sânge.

— Atunci, lasă-mă să-ţi ling chestiile astea dulci.

Sfârcurile ei nu-s grunjoase ca ale lui Janice, ci desăvârşite ca buricele degeţelelor unui prunc. De vreme ce acum el e cel care-i face cinste, îşi ia libertatea să întindă mâna şi să stingă lumina de deasupra patului. În întuneric, erupţiile ei dispar şi îi vede zâmbetul când îşi schimbă poziţia, să fie servită. Stă cu picioarele încrucişate, cum stătea Cindy în iolă, femeile-s sexul flexibil, îşi pune o pernă în poală, pentru capul lui. Ea îi bagă un deget în gură şi se joacă, în acelaşi timp, cu sfârcul ei şi cu limba lui. Trupul îi este străbătut de un tremur ca al unui aparat de radio nu tocmai bine închis. Mâna lui îi dibuieşte curul, adânciturile fierbinţi; pielea Thelmei are suprafaţa sticloasă acolo unde a lui Janice e ca şmirghelul fin, fin de tot. Cariciul lui, aţâţat discret de unghiile ei, şi-a revenit spectaculos.

— Harry, îi şopteşte ea la ureche, vreau să fac pentru tine ceva pentru care să nu mă uiţi niciodată, ceva ce n-ai mai făcut cu nimeni, îmi închipui că ţi-au mai supt-o şi altele şi le-ai ejaculat în gură.

El clatină din cap în semn că nu, întinzându-i sânul.

— Câte gagici ai futut în cur?

El dă drumul sfârcului.

— Niciuna. Niciodată.

— Nici pe Janice?

— Dumnezeule, nu! Nu ne-am gândit niciodată.

— Harry! Îţi râzi de mine?

Ce drăguţă e, cu desuetul „îţi râzi de mine”. Asta i se trage de la discuţiile cu plozii de clasa a treia.

— Nu, sincer. Am crezut că numai poponarii… Tu şi cu Ronnie…

— Tot timpul. Adică, destul de des. Îi place la nebunie.

— Dar ţie?

— Îşi are farmecul lui.

— Dar nu te doare? Vreau să zic, o are babană.

— La început, da. Foloseşte vaselină. O aduc pe-a noastră.

— Thelma, aşteaptă. O să fiu oare la înălţime?

Ea râde scurt.

— Eşti la înălţime.

Ea se strecoară în baie şi, în lipsa ei, el rămâne cu toroipanul vârtos. Se întoarce şi i-l unge din belşug, cu o atingere rece, expertă. Harry se înfioară. Thelma se întinde cu spatele la el, se ghemuieşte de parcă ar urma să fie proiectată dintr-un tun şi întinde mâna la spate, să-l călăuzească:

— Uşurel.

Pare că nu vrea să între, dar, dintr-odată, îi intră. Îi ajunge la nări mirosul medicinal de vaselină mânjită. Strânsoarea este intensă la bază, dar mai încolo, unde pizda e toată numai aspiraţie catifelată şi mângâiere, nu simte nimic: e un gol, o simplă cutie neagră, un sipet de pustiu perfect. Se află în golul acela, dincolo de cercul strâmt al sfincterelor.

— Pot să termin? întreabă el.

— Te rog.

Glasul ei sună leşinat şi frânt. Are şira spinării şi omoplaţii încordaţi.

Nu-i ia decât câteva împunsături, în timp ce cu o mână îi freacă ţeasta, iar cu cealaltă îi ţine şoldul pe loc. Oare unde-o să ajungă sperma lui? Nicăieri; o să se amestece cu căcatul ei. Cu scumpul căcat al scumpei Thelma. Rămân întinşi, tăcuţi şi încă înfipţi, până ce cariciul i se face mic şi i se prelinge din

ea.

— Mulţumesc, spune el. N-am să uit asta niciodată.

— Promiţi?

— Mă simt jenat. Pentru tine ce înseamnă?

— Mă face să mă simt plină de tine. Mă face să mă simt futută-n cur… De adorabilul Harry Angstrom.

— Thelma, recunoaşte el, nu-mi vine să cred că eşti atât de îndrăgostită de mine. Ce-am făcut să merit asta?

— Exişti şi-atâta tot. Îmi luminezi viaţa. N-ai remarcat niciodată, la petreceri sau la club, că întotdeauna sunt alături de tine?

— Păi, nu tocmai. N-au fost chiar aşa de multe prilejuri. Vreau să zic, te vedem împreună cu Ronnie…

— Janice şi Cindy au remarcat. Ele ştiau că pe tine te vreau.

— Ăăă… ştii, nu că aş vrea să profit, dar ce anume te excită la mine?

— Ah, iubitule, totul. Înălţimea ta şi felul tău de-a te mişca, de parcă ai fi un slăbănog de douăzeci şi cinci de ani. Faptul că nu te aşezi niciodată nicăieri înainte să te asiguri că există o cale de scăpare. Zâmbetul tău timid, scurt, ca al unui băieţel de la o petrecere la care derbedeii l-ar putea desfiinţa în secunda următoare. Simţul umorului. Ai atâta *încredere* în oameni – în Webb, de exemplu, iei de bune toate vorbele lui, când nimeni altcineva nu-i dă nicio atenţie, şi în Janice, eşti atât de mândru de ea, că eşti de-a dreptul înduioşător. Nu că ar fi ceva de capul ei. Doris Kaufmann ne spunea că până şi felul cum joacă tenis, zău…

— Păi, mă bucur că se distrează şi ea cu ceva, a avut parte de-o viaţă searbădă.

— Vezi? Eşti îngrozitor de generos. Eşti atât de recunoscător să te afli oriunde, clubul ăla de prost gust şi casa aia hidoasă a lui Cindy îţi par raiul pe pământ. E minunat. Eşti atât de fericit să trăieşti.

— Păi, vreau să zic, dacă ne gândim la alternativă…

— Mă omori. Te iubesc *atât de mult* pentru asta. Şi mâinile tale. Ţi-am iubit dintotdeauna mâinile.

S-a săltat în capul oaselor pe marginea patului, îi apucă mâna stângă, care-i atârnă relaxată, şi-i sărută buricul fiecărui deget.

— Şi acum cariciul tău, cu boneţica lui. Ah, Harry, nu-mi pasă dacă de la călătoria asta o să mi se tragă moartea, cu noaptea asta, merită.

Golul ăla din ea. Nu-şi poate lua gândul de la ce i-a fost dat să descopere, pustiul ăla văzut de mielu' cu o nară. În umbră, în timp ce lumina albăstrie şi umedă a lunii şi foşnetul palmierilor se preling prin fanta de ventilaţie de lângă pat, i se destăinuie de parcă s-ar ruga lui Dumnezeu, îi vorbeşte despre sine cum n-a mai vorbit cu nimeni pe lumea asta: despre Nelson şi despre dintele pe care acesta îl are împotriva lui, despre fiica lui, despre fiica al cărei tată bănuieşte că ar fi, ajunsă la maturitate şi care habar n-are de existenţa lui. Îndrăzneşte să i se destăinuie Thelmei, fiindcă l-a lăsat s-o fută-n cur ca o dovadă a iubirii ce i-o poartă, minunea că-i el însuşi, el, şi nu altcineva, şi vechea lui bănuială, care acum se topeşte în criza energetică, că exista ceva ce aştepta să fie descoperit de el, că el se află aici pe pământ cu un anumit scop.

— Ce drăguţ din partea ta să crezi asta, îl laudă Thelma. Asta te face… – găseşte cu greu cuvântul – … radios. Şi trist.

Îi dă câteva sfaturi în unele privinţe. Ea crede că ar trebui s-o caute pe Ruth şi s-o întrebe de la obraz dacă aia-i fiică-sa şi, dacă da, să afle dacă o poate ajuta în vreun fel. În privinţa lui Nelson, ea crede că problema copilului ar putea izvorî chiar din problema lui Harry; dacă el însuşi nu s-ar simţi vinovat de moartea lui Jill şi, înainte de asta, de moartea Rebeccăi, s-ar simţi mai puţin ameninţat şi de Nelson, n-ar avea dureri de cap şi ar fi amabil cu el.

— Nu uita, îi spune ea, e şi el un tânăr cum ai fost şi tu odată, îşi caută drumul în viaţă.

— Dar nu-mi seamănă! protestează Harry, ajuns, în sfârşit, într-o companie în care întreaga monstruozitate a acestui adevăr, marea înstrăinare, îi va fi înţeleasă. Nu-i decât un afurisit de Springer mititel, din cap până-n picioare.

Thelma crede că seamănă cu el mai mult decât îşi dă el seama.

Faptul că vrea să înveţe să zboare cu deltaplanul – nu s-a recunoscut pe sine în chestia asta? Şi treaba ailaltă, cu două fete odată. Nu cumva e puţin gelos pe Nelson?

— Dar eu nu mi-am dorit niciodată să i-o pun lui Melanie, mărturiseşte el. Cu atât mai puţin lui Pru. Amândouă sunt parcă picate de pe-o altă planetă.

Desigur, îi dă Thelma dreptate.

— N-ar trebui să vrei să le fuţi. Îţi sunt ca nişte fiice. Şi nici pe Cindy. *Pe mine* ar trebui să-ţi doreşti să mă fuţi. Eu sunt generaţia ta, Harry. Eu te *înţeleg*. Pentru fetele alea, nu eşti decât un sac de ani şi de bani.

Apoi, îndepărtându-se în discuţia lor de constelaţia vieţii lui, ea îi descrie mariajul cu Ronnie, incertitudinile şi grijile care se ascund sub masca de fanfaron a acestuia, despre care ea ştie că Harry n-o poate suferi.

— El niciodată n-a fost o vedetă ca tine, nici măcar o secundă n-a avut parte de gloria ta.

L-a cunoscut când avea aproape treizeci de ani, când se întreba dacă nu cumva o să moară în situaţia de învăţătoare fată bătrână. Având vârsta pe care o avea, cu ceva experienţă la bărbaţi, şi fiind înzestrată cu harul de-a şti să lase de la ea, au amuzat-o năstruşniciile lui. La primul lor mic dejun din luna de miere s-a masturbat în ouăle jumări şi i-au mâncat sperma prăjită cu ouăle. Dacă-i suporţi latura asta, despre Ronnie s-ar putea spune că-i foarte loial şi docil. Nu-l interesează alte femei, ştie sigur asta, o chestie de-a dreptul ciudată, dacă ne gândim la firea bărbaţilor. Este un tată perfect. Când era un neică nimeni la Schuylkill Mutual, a slăbit zece kile din cauza nopţilor nedormite şi a grijilor. Abia în anii din urmă s-a mai împlinit la loc. Când ea a fost diagnosticată cu lupus, pe el vestea l-a zdruncinat, într-un fel, mai mult decât pe ea.

— Pentru o femeie trecută de patruzeci de ani, Harry, când ai avut copii… Dacă vreun nazist sau mai ştiu eu cine ar veni la mine şi ar fi să ne salte pe mine sau pe micul Georgie, să

zicem – el e cel care ar avea nevoie de cel mai mult ajutor, aşa că el îmi vine în minte –, nu mi-ar fi greu să iau o hotărâre. Lui Ronnie cred că i-ar fi greu. Să mă piardă. El crede că nu multe femei ar accepta să facă ceea ce fac eu pentru el. Îmi închipui că se-nşală, dar aşa crede el.

Şi recunoaşte că-i place de pula lui. Dar ceea ce Harry, ca bărbat, probabil că nu-şi dă seama e faptul că o pulă mare ca a lui Ronnie nu-şi schimbă prea mult dimensiunea când e erectă, ci doar unghiul. Nu se transformă dintr-un bebeluş somnoros, cu boneţică, într-un soldat înalt, aprig, ca a lui. Între timp, ea i-a înălţat din nou stindardul, jucându-se cu scula lui în timp ce vorbeşte, în timp ce noaptea de dincolo de fereastra cu ventilaţie s-a cufundat într-o tăcere deplină, ultimul strigăt de beţivan şi ultimele acorduri ale muzicii s-au stins de mult, nu se mai aude nimic în afară de freamătul neîncetat al mării şi ţârâitul ascuţit al greierilor de aici. Plin de bunăvoinţă, se oferă s-o fută prin perdeaua de sânge, dar ea îl refuză cu o spaimă aproape virginală, aşa că el se întreabă dacă nu cumva, la adăpostul scuzei cu abundenţa menstruaţiei, vrea să-şi păstreze partea asta ferită de el, ruptă de dragostea şi neruşinarea ei, partea neîntinată a mariajului ei. Îi explică:

— Când mi-am dat seama că mă-ndrăgostesc de tine, am fost atât de *supărată* pe mine, vreau să spun că nu aveam *nimic* de oferit. Apoi am ajuns să-nţeleg că-n relaţia mea cu Ronnie o fi lipsind ceva, sau că asta se poate întâmpla în viaţa oricui, aşa că am încercat să accept situaţia şi chiar să mă bucur de ea în secret, doar uitându-mă la tine. Mica mea flagelare.

Încă n-a sărutat-o pe gură, dar acum, fiindcă i-a dibuit reţinerea asta vinovată de-a se lăsa, pur şi simplu, fututâ, o face. Ştie cum e să ai sentimente de vinovăţie. Dacă stă să se gândească, are buzele răcoroase şi uscate. Dacă tot nu-l lasă în pizdă, ca un compromis, o masturbează stând aşezat pe faţa ei; e bucuros că i-a dat prin minte să se spele unde s-a spălat. Limba ei îl tatonează în zona aia, iar degetele ei, aşa de răcoroase deasupra degetelor lui de parcă ar mai avea pe ele un strat subţire de vaselină, le ghidează pe ale lui când găsesc,

pierd şi regăsesc punctuleţul cu capişon care este *ea.* Ajunge la orgasm înăbuşindu-şi ţipătul scurt şi-şi arcuieşte spinarea astfel încât întunecimea din centrul siluetei ei palide, catifelate şi necunoscute se ridică flămândă dinaintea lui, ca un nor cu gură, un peşte care se înalţă în zbor din apă. După ce-şi trage sufletul, îi întoarce favoarea şi, împreună cu el, priveşte cum lichidul alb ţâşneşte în sus şi apoi i se prăbuşeşte în fire cleioase pe mână. Se freacă cu frişca lui pe faţă; luceşte ca o cremă de protecţie solară. Acalmia de afară începe să se lumineze, frunzele-s răcoroase în aerul blând. Îmbătat de oboseală şi goliciune, o imploră să-i spună ce-ar putea face el pentru ea, ceva ce n-a făcut niciodată cu Ronnie. Ea intră în cadă şi-l pune să urineze pe ea.

— E fierbinte! exclamă ea.

Jetul lui bate darabana pe pielea ei pământie desenând modelele pe care bărbaţii şi băieţii le trasează în zăpadă. Fac schimb de locuri, Thelma se crăcănează penibil şi se trezeşte râzând de propria neputinţă, căutându-şi jetul potrivit în labirintul măruntaielor ei femeieşti.

În timp ce aşteaptă, vede proeminenţa masculină pe care o are zmârcul ei, dar când, în sfârşit, îşi dă drumul la jet, acesta îi şiroieşte pe de lături; îşi dă seama că femeile n-au *ţintă.* Iar pretenţia ei, cum c-ar fi fierbinte, i se pare exagerată; aduce mai mult cu cafeaua sau ceaiul lăsat să se răcească prea mult pe marginea biroului, care trebuie apoi băut din câteva înghiţituri, cam aşa-i de călduţ. După ce încearcă împreună să-şi alunge cu duşul mirosul ca de amoniac al urinei de pe piele, Thelma şi Harry adorm printre dungile zorilor ce se strecoară prin fereastra de ventilaţie. Dorm de parcă au dinaintea lor nu doar câteva ceasuri de somn, ci un întreg mariaj de intimitate consfinţită până la moarte.

Uşa e zgâlţâită cu sălbăticie.

— Thelma, Harry, *noi* suntem.

Thelma îşi pune un halat, să deschidă uşa, iar Rabbit se ascunde sub pleduri şi priveşte pe furiş. Îi zăreşte pe Webb şi Ronnie în incandescenţa unei zile noi. Webb arată superb într-

o cămaşă movulie, cu un model imitaţie de piele de aligator şi pantaloni de golf bleu, din stofa ecosez. Ronnie e în ţinuta de la cină, de-aseară, şi trebuie să între. Thelma închide uşa şi se ascunde în baie, în timp ce Harry se îmbracă în costumul boţit, de-aseară, fără să se mai obosească să-şi pună cravata. I se pare că încă miroase a urină. Aleargă la bungalow-ul lui, să-şi pună echipamentul de golf. Fete de culoare pline de viaţă, urmărite de păsări galbene, duc tăvile cu micul dejun, scoţând clinchete pe cărările betonate. Janice este în baie, în cadă.

— Te simţi bine? strigă el.

— La fel de bine ca tine, îi strigă ea ca răspuns, fără să iasă.

În drum spre uşă, Harry înfulecă un croasant simplu şi bea câteva înghiţituri de cafea fierbinte. Florile portocalii şi purpurii, prizărite, de lângă uşă, îi dau dureri de cap. Webb şi Ronnie îl aşteaptă la intersecţia cărărilor verzi betonate. În timpul partidei de golf, cei trei bărbaţi schimbă multe vorbe de duh, dar aproape nicio privire. Când se întorc de pe teren în jurul orei unu, Janice stă la marginea piscinei olimpice în costumul de in alb-gălbui pe care l-a purtat în avion la venire. Inul se şifonează îngrozitor.

— Harry, a sunat mama. Trebuie să plecăm acasă.

— Glumeşti. De ce?

E rupt de oboseală şi după-amiază ar fi vrut să tragă un pui de somn zdravăn, să fie în formă pentru la noapte. În plus, prepuţul îi era carne vie după gimnastica de dormitor de noaptea trecută şi simţea o uşoară iritare de fiecare dată când i se scula cu gândul la Cindy, sperând că vaginul ei n-o să-l frece prea tare. Jocul lui de golf, întreţesut cu amintirea vie a posteriorului Thelmei şi cu conştiinţa acută că şi cei doi parteneri gravi de joc sunt bântuiţi de amintiri asemănătoare, i-a ieşit misterios de bine, balansul parcă i-ar fi fost eliberat de impurităţi, asta până când l-a ajuns oboseala la gaura numărul cincisprezece, unde a ratat trei lovituri de-a lungul unui şanţ înalt, expediind mingile în terenul mingilor pierdute, plin de cactuşi, corali şi arbuşti ţepoşi.

— Ce s-a-ntâmplat? Copilul?

— Nu, răspunde Janice, iar din faptul că imediat se şi pune pe plâns, îşi dă seama că toată dimineaţa a plâns aici, la soare. E vorba despre *Nelson.* A fugit de-acasă.

— Serios? Stai să mă aşez.

Chelnerului negru, care se apropie de măsuţa lor din sticlă, aşezată sub umbrela cu franjuri, îi comandă:

— O piña colada, Jeff. Mai bine adu două. Janice?

Ea dă din cap a încuviinţare, năucă, deşi are deja un pahar gol dinaintea ei. Harry se uită în jur, la chipurile prietenilor lor.

— Jeff, adu şase, de fapt.

A ajuns să ştie cum stă treaba pe aici. Celelalte persoane din jurul piscinei sunt palide, de-abia coborâte din avion.

Cindy tocmai a ieşit din piscină, cu umerii negri-albăstrii, slipul ei în formă de scutec i se lipeşte de fund. Trage de ţesătură, să-şi acopere marginea albicioasă a pielii de deasupra şi de dedesubt. Se îngraşă pe zi ce trece. Mai bine te-ai grăbi, îşi spune el sieşi. Dar e prea târziu. Când se întoarce cu faţa la el, să-şi şteargă spinarea cu o contorsionare care aproape lasă să i se vadă un sân din cupa triunghiulară a sutienului, chipul îi este solemn. Ea şi Thelma au ascultat deja povestea lui Janice. Thelma stă la masă în rochia până la glezne, de un roz prăfos ca şi nasul ei, pe care a cumpărat-o de aici, odată cu pălăria de pai cu borurile largi. Ochelarii de soare maro, mari, pe care i-a adus de acasă, cu o nuanţă mai închisă în partea de sus a lentilei, îi maschează expresia. Harry se aşază pe scaunul de lângă ea. Îi atinge, din greşeală, genunchiul; ea şi-l retrage imediat.

Janice îi povesteşte cu lacrimi în ochi:

— S-a certat cu Pru sâmbătă seara, voia să meargă la o petrecere în Brewer cu tipul ăla, Slim, iar Pru i-a zis că prea-i gravidă şi n-are curajul să dea iarăşi ochii cu scările alea, iar el s-a dus singur, zice ea înghiţind în sec. Şi nu s-a mai întors.

Glasul îi este răguşit din cauza lacrimilor sărate înghiţite. Cu scrâşnete care-l zgârie pe Harry pe creieri, Webb şi Ronnie îşi trag scaunele la masa lor, în cercul strâmt al umbrei. Când Jeff le aduce băuturile, Janice îşi întrerupe povestea

îngrozitoare, iar Ronnie negociază meniul de prânz. La fel ca şi soţia lui, are ochelari de soare. Webb nu are, se bazează pe sprâncenele stufoase şi pe încreţiturile *ochilor* lui insensibili, cu care o fixează pe Janice ca un babac bătrân, băşinos.

Ea are obrajii fleaşcă, mânjiţi de mâzga nenorocirii, iar Harry simte nevoia s-o iubească pentru urâţenia ei.

— Ţi-am zis eu că puştiul e-un nemernic, îi spune el.

Se simte răzbunat. Şi, de fapt, uşurat.

— Nu s-a-ntors, miorlăie ea, uitându-se numai la el, nu şi la Webb, cu expresia ei năclăită, pierdută, îndărătnică, pe care şi-o aminteşte atât de bine de la începuturile relaţiei lor. Înainte de-a fi devenit o arogantă. Iar mama n-a vrut să ne dederanjeze în vacanţă şi P-Pru a crezut că are şi el nevoie să se răcorească puţin şi s-a prefăcut că nu-i îngrijorată. Dar duminică, după ce s-a dus la biserică cu mama, l-a sunat pe Slim, care i-a zis că Nelson nici nu a apărut la petrecere.

— A plecat cu maşina? întreabă Harry.

— Cu Corona ta.

— La naiba.

— Pentru mine doar ouă jumări, îi comandă Ronnie chelneriţei care s-a apropiat. Pufoase. Înţelegi? Nu prea prăjite.

De data asta, Rabbit încearcă anume să atingă genunchiul Thelmei pe sub masă, dar nu dă de el. Ca şi Janice, a devenit o sursă de paraziţi. Chelneriţa e lângă umărul lui şi se întreabă dacă să mai rişte cu un alt sendviş cu salată de crab sau să fie prudent şi să comande un sendviş cu şuncă, salată verde şi roşii. Janice, pe care mişcarea descrisă de soare pe boltă o scoate din umbră, cască nişte ochi şi-o gură mare, de zici că acuşi o să înceapă să ţipe:

— Harry, *n-ai cum* să iei masa de prânz, *trebuie* să te îmbraci, s-o întindem de-aici! Ţi-am împachetat totul, în afară de costumul gri. Recepţionera a vorbit la telefon pentru noi aproape o oră, a încercat să ne ia locuri pentru Philadelphia, dar în perioada asta e imposibil. Nici măcar pentru New York n-a găsit nimic. Ne-a rezervat două locuri la un avion mic, care zboară la San Juan, şi o cameră la hotelul aeroportului,

să prindem un avion spre continent mâine la prima oră. Spre Atlanta şi-apoi la Philadelphia.

— De ce să nu ne folosim rezervările de joi? Ce mare brânză facem dacă ajungem cu o zi mai devreme?

— Le-am anulat. Harry, n-ai vorbit cu mama. I s-a pus piticul, n-am auzit-o niciodată vorbind aşa, ştii că întotdeauna vorbeşte cu noimă. Am sunat-o s-o anunţ că ajungem miercuri şi mi-a zis că nu se crede în stare să şofeze prin Philadelphia, să ne întâmpine la aeroport. A izbucnit în lacrimi şi mi-a zis că-i prea bătrână.

— Anulate.

S-a dus naibii totul.

— Vrei să zici că-n seara asta nu putem rămâne aici din cauza lui Nelson?

— Termină-ţi povestirea, Jan, o îndeamnă Webb.

Mai nou îi zice Jan? Dintr-odată Harry simte că-i urăşte pe oamenii care par să *ştie,* ăştia ne-ascund faptul că nu-i nimic de ştiut. Suntem cu toţii plini de-o beznă desăvârşită.

Janice iarăşi înghite în sec şi vorbeşte fonfăit, calmată de glasul lui Webb.

— N-am nimic de terminat. Nu s-a întors acasă nici duminică, nici luni, şi niciunul din prietenii lor din Brewer nu l-a văzut, iar mama, în cele din urmă, n-a mai rezistat şi ne-a sunat azi-dimineaţă, deşi Pru a insistat să nu ne deranjeze, că-i bărbatul ei şi-şi asumă răspunderea.

— Biata copilă. Ai zis bine, credea că poate face minuni. Nu *vreau* să plec de-aici mai devreme de astă-seară, o anunţă el.

— Atunci, rămâi, zice Janice. Eu plec.

Harry se uită la Webb, doar-doar o primi un ajutor din partea lui, dar nu se alege decât cu o grimasă înţeleaptă şi nefolositoare, de nu-i-treaba-mea. Se uită la Cindy, dar ea se uită fix în paharul de piña colada, cu genele neclintite.

— Tot nu-nţeleg ce-i cu graba asta. Doar n-a murit nimeni.

— Încă nu, spune Janice. Vrei să se-ajungă şi la asta?

Simte o strângere de inimă.

— Futu-i mama mă-sii, exclamă el şi, ridicându-se, dă cu fruntea în marginea franjurată a umbrelei. Când ziceai că

decolează avionul de San Juan?

Janice fonfăie simţindu-se de data aceasta vinovată:

— Nu mai devreme de trei.

— Bine.

Oftează. Într-un fel, e o uşurare.

— Mă duc să mă schimb şi să aduc valizele. Aţi putea măcar să-mi comandaţi un hamburger? Cindy. Thel. Ne mai vedem.

Cele două doamne se lasă sărutate, Thelma formal pe buze, iar Cindy pe obrajii fermi ca mărul, rumeniţi de soare.

Timp de douăzeci şi patru de ore, cât ţine călătoria lor de întoarcere, Janice plânge întruna. Trec cu taxiul pe lângă vechile fabrici de zahăr, prin turmele de capre şi răzleţele orăşele populate de negri, şi prin aerul ce pare să le trimită bezele; călătoresc patruzeci de minute cu avionul bimotor, cu elice, spre Puerto Rico, deasupra apei de un verde-deschis, sub a cărei suprafaţă scânteietoare stau la pândă recifurile îngropate şi cârdurile de rechini; fac un popas la San Juan, unde cu toţii sunt hispanofoni neaoşi; urmează o lungă noapte buimacă, de somn agitat, într-un hotel foarte asemănător cu motelul de pe Route 422, unde a stat doamna Lubell cu atât de mult timp în urmă; iar dimineaţa au două locuri într-un avion cu reacţie cu destinaţia Atlanta, iar apoi Philly: în tot acest răstimp Janice stă lângă el cu obrajii lucioşi, privirea în gol, cu genele umezite de micuţe globuri de rouă.

E ca şi cum toată durerea pe care a simţit-o la nunta lui Nelson a ajuns acum, în sfârşit, în zona lui Janice, iar el e calm şi gol pe dinăuntru, şi la fel de rece ca vidul suspendat sub zborul convulsiv al avionului. O întreabă:

— E vorba doar de Nelson?

Ea clatină din cap atât de smucit, că-i saltă marginea bretonului.

— De toate, izbucneşte ea, cu glas atât de tare, încât el se teme să nu se întoarcă spre ei capetele abia vizibile pe locurile din faţă.

— Schimbul de parteneri? continuă el pe un ton blând.

Ea dă din cap a încuviinţare, de data asta mai puţin smucit,

şi îşi muşcă buza de jos de zici că are gură de broască ţestoasă, ca maică-sa câteodată.

— Cum *a fost* Webb?

— Drăguţ. Întotdeauna a fost drăguţ cu mine. L-a respectat pe tăticu'.

Lacrimile încep să-i şiroiască din nou. Trage adânc aer în piept, să se liniştească puţin.

— Mi-a părut nespus de rău de tine, că te-ai ales cu Thelma, când tu ţi-o doreai din suflet pe Cindy.

Gândul ăsta o face să plângă şi mai tare.

El o bate uşurel pe mâinile împreunate în poală, în jurul unui şerveţel umed.

— Uite ce-i, sunt sigur că Nelson n-a păţit nimic, oriunde-ar fi.

— Se… – pare să se sufoce, o stewardesă se uită la ea când trece prin dreptul ei, chestia asta-i stânjenitoare – urăş*te pe* sine, Harry.

El încearcă să-şi dea seama dacă o fi adevărat. Ricanează:

— Ei bine, cu siguranţă mi-a tras-o. Noaptea trecută trebuia să am întâlnirea mea de vis.

Janice fornăie şi-şi şterge fiecare nară cu şerveţelul.

— Webb zice că nu-i aşa de formidabilă pe cât pare. Mi-a vorbit mult despre primele lui două neveste.

Sub ei, prin ovalul de plexiglas zgâriat, se vede Sudul, câmpii cu forme neregulate şi păduri maro, uscate, mai multe păduri decât s-ar fi aşteptat. Odată visase să ajungă în Sud, să-şi odihnească sufletul răvăşit în mijlocul bumbacului de-acolo, iar acum, iată-l colea, sub el, ca panta pestriţă a unui deal înalt pe care se caţără încet, cu câmpii, păduri şi oraşe, meandre şi guri de vărsare ale râurilor, cu asfaltul străzilor care muşcă din verdeaţă, America în dizgraţie, stearpă, plângându-şi ostaticii. Zboară prea sus ca să poată distinge contururile terenurilor de golf. Aici se poate juca toată iarna, fără niciun fel de probleme. Motoarele gigantice care-i poartă în zbor ţiuie. Adoarme. Ultimul lucru pe care-l vede este Janice, care priveşte în gol, trează de-a binelea, cu ochii umflaţi de lacrimi. O visează pe Pru, căreia i se rupe apa în

timp ce el încearcă să-i aranjeze mădularele, aşa că-i prea multă apă, intră în panică. Îşi schimbă poziţia, iar asta îl trezeşte din somn. Avionul şi-a început coborârea. Îi vine în minte noaptea petrecută cu Thelma, iar substanţa acestor gânduri nu-i pare deloc diferită de vis. Doar Janice e reală, cu mânecile ei de pânză catastrofal boţite şi linia ternă a maxilarului ei, cu capul căzut parcă dintr-un grumaz fracturat. A adormit având în poală aceeaşi revistă pe care a citit-o şi la dus. Coboară trecând peste Maryland şi Delaware, unde caii zburdă şi cârmuiesc cei din neamul Du Pont. Bogătane cu bubecşi pe post de sâni, cu cizme negre, înalte, se întorc de la vânătoare. Când trec pe lângă majordom şi intră în sălile lungi, cu mese din marmură, pocnesc din cravaşă. Sunt femei pe care el unul n-o să le fută niciodată. S-a ajuns cât de mult a putut. În timp ce avionul coboară, posibilitatea de-a avea o astfel de femeie dispare odată cu atâtea alte posibilităţi. Niciun fulg de zăpadă nu pudrează pământul bocnă de dedesubt, acoperişurile, câmpiile şi drumurile pe care maşinile înaintează ca nişte maşinuţe cu cheie în nişte caneluri invizibile. Totuşi, cei din aceste maşini gonesc şi se simt liberi. Fluviul sclipeşte ca o foiţă de oţel, avionul se înclină alarmant de mult, aerul care sâsâie deasupra lui în fantele de ventilaţie ar putea fi ultimul lucru pe care-l mai aude, Janice e trează şi încordată la maximum. *Iartă-mă.* Fortul Mifflin răsare gigantic chiar sub roţile lor, au o viteză uriaşă. *Te rog, Doamne.* Janice îi spune ceva la ureche, dar bufnetul roţilor îi acoperă glasul. Au atins solul şi gonesc pe pistă. Îi strânge mâna umedă, pe care nici nu şi-a dat seama că o ţinea într-a lui.

— Ce-ai spus? o întreabă.

— Că te iubesc.

— Aa, da? Păi, şi eu te iubesc. M-am distrat bine în vacanţi. Sunt satisfăcut.

Pe drumul lung către aerogara lor, îl întreabă sfioasă:

— A fost Thelma mai bună decât mine?

E prea recunoscător ca să se înjosească cu o minciună.

— În anumite privinţe, da. Dar Webb?

Ea nu mai conteneşte cu datul din cap, de parcă ar vrea să-

şi stoarcă şi ultima lacrimă din ochi. Răspunde el pentru ea:

— Ticălosul a fost grozav.

Ea îşi sprijină capul de umărul lui.

— De ce crezi că mă usuc de plâns?

Şocat, recunoaşte:

— Am crezut că din cauza lui Nelson.

Janice mai fornăie o dată, atât de tare, încât un bărbat care s-a sculat deja de pe loc şi-şi aranjează o căciulă rusească de blană peste chelia arsă de soare se holbează o clipă la ea.

— În mare parte, da, mărturiseşte ea.

Îşi strâng din nou mâinile, ca doi conspiratori.

La capătul mai multor kilometri de mers pe coridoarele aeroportului, o zăresc pe bunica Springer ţinându-se deoparte de grupul celor veniţi să-i întâmpine pe pasageri. În perspectiva futuristă a acestei aerogări, pare împutinată la trup şi cocârjată, poartă paltonul care-i pe locul doi între hainele ei bune, nu blana de nurcă, ci paltonul din stofa neagră, cu guler de vulpe argintie şi o pălăriuţă fără boruri, de culoarea cireşei, cu o fundă de plasă la spate, care ar merge în Brewer, dar pare caraghioasă aici, printre cowboy şi puştanii zvelţi, de sex incert, cu chica vopsită în culori pastelate, în stilul punk, şi puicuţele negre al căror păr este coafat într-o imitaţie a urechilor tridimensionale ale lui Mickey Mouse. Când o îmbrăţişează, Rabbit simte cât de mult a intrat la apă bătrâna doamnă, odinioară teroarea tinereţii lui. Înfăţişarea de altădată, când ziceai că-i împăiată cu mândria şi potenţiala indignare a familiei Koerner, i-a dispărut, lăsându-i tenul să cadă în falduri cadaverice de-a valma. Ochii îi sunt înconjuraţi de cearcăne adânci, gălbejite, iar gâtul zbârcit îi pare o ruină cumplită.

Arde de nerăbdare să le povestească, se dă cu un pas înapoi, îşi face loc, pentru ca vocea ei să aibă impactul dorit.

— Bebeluşul s-a născut astă-noapte. E o fetiţă de trei kilograme şi-un pic. N-am pus geană pe geană, am dus-o la spital, apoi am aşteptat să mă sune doctorul.

Glasul îi tremură mustrător. Muzica de ambient a aeroportului, o melodie izvorâtă de pe strunele mai multor

viori sincronizate, îi acompaniază anunţul într-un ritm atât de triumfător, încât Harry şi Janice simt nevoia să-şi înăbuşe zâmbetele, nu îndrăznesc nici măcar să se apropie de ea în buluceala şi aglomeraţia din jur, bătrâna doamnă e atât de copilăroasă, nesigură în încercarea ei de-a se concentra asupra mesajului pe care vrea să-l transmită.

— Şi-apoi, tot drumul pe autostrada cu taxă am tot fost claxonată de camioane, claxonau cu sirenele alea pe care le au pentru ceaţă. De parcă m-aş fi putut duce în altă parte, că doar nu era să ies cu Chryslerul de pe drum, le povesteşte Bessie. Mare minune că nu m-au omorât, după Conshohocken, pe autostrada-expres. În viaţa mea n-am văzut aşa aglomeraţie în trafic, deşi spre amiază am crezut că o să se mai liniştească. În plus, semnele de circulaţie nu-s deloc clare, nici măcar pentru cei cu vederea bună. Cât a ţinut drumul de-a lungul fluviului, m-am tot rugat la Fred şi, sincer, cred că el m-a condus până aici, singură n-aş fi ajuns.

Din atitudinea ei reiese clar că niciodată n-o să mai încerce aşa ceva. Janice şi Harry o găsesc în punctul terminus al ultimului mare efort pe care l-a depus la viaţa ei. De-acum înainte, e-n mâinile lor.

V

Totuşi, bunica Springer n-a fost depăşită de evenimente chiar până într-atât încât să nu-i dea prin minte să-l sune pe Charlie Stavros şi să-l convingă să se-ntoarcă la salon. În decembrie, starea maică-sii s-a agravat – toată partea stângă îi este amorţită, aşa că-i este frică să umble chiar şi cu bastonul – şi, după cum a anticipat Charlie, verişoara lui, Gloria, s-a întors la Norristown şi la bărbatu-său, deşi Charlie nu crede c-o să reziste împreună nici măcar un an, aşa că a fost destul de prins cu treburi. De data asta, Harry este cel care se întoarce la lucru bronzat. Îi strânge mâna lui Charlie, o prinde cu două mâini, e-atât de fericit să-l vadă din nou la Springer Motors. Reprezentantul de vânzări grec nu arată prea grozav: vizitele în Florida l-au făcut alb ca varul. E palid. Când îl vezi aşa, zici că dacă i-ai înţepa pielea ar curge din el o zeamă cenuşie. Stă adus de spate, îşi protejează pieptul, de parcă ar fi fumat toată viaţa trei pachete de ţigări pe zi, deşi, ca majoritatea mediteraneenilor, n-a avut niciodată apucături sinucigaşe cum întâlneşti la europenii nordici sau la negri. Cu o săptămână în urmă, Harry nu l-ar fi întâmpinat cu atâta entuziasm, dar de când a futut-o în cur pe Thelma se simte mai liber, mai îndrăgostit de lume ca niciodată.

— Bătrâne *mastoras*, arăţi minunat, îl minte el plin de exuberanţă.

— M-am simţit la viaţa mea şi mai bine de-atât, îi mărturiseşte Charlie. Slavă Domnului că n-a venit încă iarna.

Prin geamul de la vitrină, Harry vede un peisaj fără pic de zăpadă sau frunze, colbul tuturor anotimpurilor, învolburat, se amestecă cu gunoaiele şi hârtiile de la Chuck Wagon, purtate

de vânt peste Route 111. La salon au pus un nou afiş: ERA COROLLA. *Toyota = economie maximă.*

— E-al naibii de deprimant, îi povesteşte Charlie, s-o văd pe *manna mou* cu un picior în groapă. Se dă jos din pat doar cât să se ducă la baie şi-mi tot zice c-ar trebui să mă-nsor.

— Poate-i un sfat bun.

— Păi, i-am bătut un apropo Gloriei şi, probabil, asta a speriat-o şi-a făcut-o să se-ntoarcă la bărbatu-său. Tipul ăla e un om de căcat. O să se întoarcă.

— Nu ţi-e vară?

— Cu-atât mai bine. O fâşneaţă. Înaltă cam de-un metru cincizeci, cu ataşul un pic cam mare, nu îndeajuns de stilată pentru tine, bătrâne. Dar drăguţă. Ar trebui s-o vezi cum dansează. N-am mai fost de ani de zile la serile de sâmbătă ale Societăţii Elene, ea m-a convins să mergem. Mi-a făcut plăcere s-o văd transpirând.

— Şi zici că se-ntoarce?

— Mda, dar nu pentru mine. Eu am pierdut trenul ăsta. Adaugă: Am pierdut multe trenuri.

— Cine n-a pierdut?

Charlie molfăie o scobitoare, ţinând-o pe mijlocul buzei de jos. Lui Harry nu-i place să-l privească cu atenţie; a ajuns unul din băbălăii ăia din Brewer care intră în tutungerii, joacă zece dolari la loto şi o freacă la rece printre rafturile cu reviste, doar-doar o să între în vorbă cu cineva.

— Ei, ai prins tu câteva, îndrăzneşte el să-i spună lui Harry.

— Aş, ascultă-mă, Charlie. Sunt la pământ. Mi-a dispărut băiatul şi am o casă nouă fără pic de mobilă în ea.

Totuşi, faptele astea, speţele astea de pustiu şi noi posibilităţi mai curând îl pasionează şi-l încântă.

— O să apară el, îl linişteşte Charlie. Se mai răcoreşte şi el puţin.

— Aşa zice şi Pru. Dacă stau să mă gândesc, e de un calm ieşit din comun. Aseară ne-am dus la spital după ce ne-am întors de la mare şi, Doamne, s-o vezi ce fericită e pe chestia cu bebeluşul. Ai crede că-i prima femeie din istoria lumii căreia îi reuşeşte figura. Cred că s-a temut că n-o să iasă

normal după căzătura aia de-acum câtva timp.

— Mai curând s-o fi temut pentru sine. Pentru fetele ca ea, lovite la greu de soartă, naşterea unui copil e singurul mod prin care-şi pot dovedi că sunt şi ele fiinţe umane. Ce nume vor să-i dea?

— Nu vrea să-i dea numele maică-sii. Vrea s-o cheme ca pe bunica, Rebecca. Dar aşteaptă s-audă veşti de la Nelson, fiindcă, ştii, ăsta a fost şi numele soră-sii. Ştii tu, fetiţa care n-a avut zile.

— Îhî, face înţelegător Charlie.

Nume de rău augur. Ţăcănitul maşinii de scris a lui Mildred Kroust se aşterne peste tăcerea lor. În atelierul de reparaţii, unul din băieţii lui Manny bocăneşte într-o bucată de metal încăpăţânată.

— Şi ce-ai de gând să faci cu casa? întreabă Charlie.

— Ne mutăm, aşa vrea Janice. M-a surprins felul în care a vorbit cu maică-sa. Chiar în maşină, în drum spre casă. I-a zis că-i bine-venită dacă vrea să se mute cu noi, dar nu vede de ce n-ar putea să aibă şi ea casa ei, ca alte femei de vârsta ei, iar, de vreme ce Pru şi copilul vor rămâne, evident, locului, nu vrea să se simtă înghesuită în propria casă. Adică, de Bessie.

— Hm, era şi timpul ca Janice să stea şi ea pe picioarele ei. Stau şi mă-ntreb cu cine-o fi stat de vorbă.

Cu Webb Murkett, îi trece prin minte lui Harry, într-o noapte tropicală de amor; dar lucrurile merg întotdeauna mai bine între el şi Charlie când nu aprofundează prea mult subiectul Janice.

— Problema cu casa e că n-avem deloc mobilă. Şi, futu-i, totul costă o avere. O simplă saltea şi o ramă cu arcuri de oţel pe care s-o pui te costă şase sute de dolari, iar dacă adaugi şi-o tăblie la căpătâi te costă încă şase sute de dolari. Covoarele! Trei-patru mii covoraşul oriental, şi toate vin din Iran şi Afganistan. Vânzătorul mi-a zis că sunt o investiţie mai bună decât aurul.

— Aurul merge destul de binişor, comentează Charlie.

— Mai bine decât noi, nu? Ai apucat să te uiţi la catastife?

— Au arătat şi mai bine de-atât, recunoaşte Charlie. Dar nu

există lucru pe care să nu-l lecuiască un pic de inflaţie în plus. Marţi a venit un cuplu de tinerei, în prima zi de după telefonul primit de la Bessie, şi au cumpărat o decapotabilă Corvette adusă de Nelson. Ziceau că vor o decapotabilă şi s-au gândit că miezul iernii ar fi momentul cel mai potrivit să cumpere una. Fără vreo maşină la schimb, nu-i interesa cât costă, au plătit cu cec, un cec obişnuit, de cont curent. De unde or avea atâţia bani? Niciunul din ei nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani. A doua zi, adică ieri, a venit un puşti într-o camionetă GMC şi mi-a zis c-a auzit c-avem un snowmobil de vânzare. Ne-a luat ceva timp până am dat de el în spate, dar când l-am găsit i-au strălucit ochii de bucurie, aşa că la început i-am cerut o mie două sute şi l-am dat pe nouă sute şaptezeci şi cinci. I-am zis că n-avem zăpadă, iar el mi-a răspuns că nu-i nimic, se mută în Vermont, să aştepte acolo holocaustul nuclear. Cică Three-Mile Island l-a băgat în boală rău de tot. Ai observat vreodată că Jimmy Carter nu poa' să pronunţe „nuclear? zice „nucliar".

— Chiar ne-ai scăpat de snowmobilul ăla? Nu-mi vine să cred.

— Oamenii nu mai au chef să facă economii. Marii producători de petrol au dus de râpă capitalismul. Ce le-a făcut ţarul ruşilor, asta ne fac ei nouă.

Azi Harry n-are timp să discute despre economie. Se scuză:

— Charlie, teoretic, până la sfârşitul săptămânii sunt încă în vacantă, mă întâlnesc cu Janice în oraş. Avem de făcut o mie şi unu de lucruri în legătură cu nenorocita asta de casă a ei.

Charlie dă din cap a încuviinţare.

— Şterge-o. Am şi eu de făcut una-alta. De un singur lucru nu poate fi acuzat Nelson, c-ar fi maniac cu ordinea.

Strigă după Harry, în timp ce acesta se duce pe coridor, să-şi ia pălăria şi paltonul:

— Transmite-i bunicuţei salutări din partea mea!

Adică lui Janice, îşi dă seama Harry într-un târziu.

Se ascunde în biroul său, unde pe perete are noul calendar al companiei pe anul 1980, cu fotografia ce înfăţişează

Fujiyama. Îşi notează în sinea lui, nu pentru prima oară, că ar trebui să facă ceva cu vechile decupaje din ziare, care atârnă afară pe paravanul de carton presat, prea s-au îngălbenit şi a auzit de un procedeu prin care pozele vechi se fotografiază să arate albe, ca noi, şi pot fi mărite cât de mult. N-au decât să i le facă uriaşe, e-o cheltuială de firmă. Ia de pe cuierul masiv, din lemn de stejar, cu patru picioruşe curbate, care a fost al bătrânului Springer, cojocul primit în dar de la Janice, de Crăciun, şi pălăria cu borul îngust, din piele întoarsă, care se asortează cu el. La vârsta lui n-ai cum să nu porţi pălărie. Vitamina C ajută şi ea. După aia urmează Geritol-ul. Speră că nu i-a tăiat-o prea scurt lui Charlie, dar conversaţia de azi i s-a părut un pic deprimantă, tipul a ajuns într-o fundătură şi se transformă pe zi ce trece într-un arţăgos. Marii producători de petrol nu ştiu nici ei mai multe decât micii producători. Cu toate astea, de la înălţimea la care se află Harry acum, oricine i-ar putea părea insignifiant şi arţăgos. A decolat; zboară sus de tot, spre o insulă din viaţa lui. Scoate un tub de bomboane Life Savers cu aromă de rom din sertarul de stânga-sus al biroului, să-şi împrospăteze respiraţia în caz că va fi sărutat, şi iese prin spatele salonului. Umblă grijuliu la zăvor: o cât de mică pată de unsoare pe cojoc şi nu mai iese în veci.

Văzându-se cu Corona furată de Nelson, Harry şi-a alocat o Celica Supra mov, o „Toyota ultimul răcnet”, cu bordul capitonat, vitezometru electric, stereo AM/FM/MPX cu circuite integrate, cu patru boxe, de ultimă generaţie, un ceas digital extrem de precis, cu cristale de cuarţ, transmisie automată, reglaj al vitezei, suspensii controlate computerizat, frâne cu discuri de zece inchi pe toate roţile, şi farurile cu faza mare cu halogen. Adoră maşina asta care merge ca unsă. Corona, cu toate calităţile ei demne de încredere, era un gândăcel greoi, în timp ce şoimul ăsta mov e de-a dreptul charismatic. Ce ochi au mai căscat negroteii din partea de jos a Weiserului ieri după-amiază, când s-a dus cu ea acasă. După ce, împreună cu Janice, a dus-o pe bunica înapoi pe Joseph, la nr. 89, cu Chryslerul (pe care, de fapt, nici lui Harry nu i-a

fost aşa de uşor să-l conducă după o săptămână de plimbări cu taxiul pe partea greşită a şoselei), au culcat-o şi au venit în oraş cu Mustangul, cu Janice în mare vervă după ce şi-a susţinut punctul de vedere în legătură cu casa, la magazinul de mobilă Schaechner, unde au studiat paturile şi scaunele urâte şi măsuţele Parsons cum au soţii Murkett, doar că nu la fel de şic ca a lor, cu tăblia fără pătrate haşurate. N-au fost în stare să ia nicio decizie; când magazinul era pe cale să se închidă, ea l-a dus cu maşina la salonul auto, să-şi aleagă şi el o maşină. Şi-a ales modelul acesta, cu preţul din cinci cifre. De sub firmele de neon cu JIMBO's *Friendly* LOUNGE şi LIVE ENTERTAINMENT şi ADULT ADULT ADULT, negroteii făceau ochii cât cepele la apariţia lui în frumuseţea aia mov; chiar s-a temut că vreunul dintre cei care leneveau în frig s-ar putea apropia în fugă când opreşte la semafor, să-i zgârie capota cu o şurubelniţă sau să-i facă praf parbrizul cu un ciocan, doar ca să se răzbune pe ei pentru viaţa pe care o duc. În partea asta a oraşului, scrie cu vopsea-spray pe mai multe ziduri SKEETER TRĂIEŞTE, dar nu se spune şi unde anume.

L-a minţit pe Charlie. Nu se întâlneşte cu Janice decât la unu şi jumătate, iar acum ceasul cu cuarţ din Supra arată abia ora 11:17. Porneşte spre Galilee. Dă drumul la radio, iar sunetul îi pare şi mai punk, mai bogat, mai stufos, cu mai multe straturi sonore decât cel din radioul vechii Corona. Deşi caută pe scală de la stânga la dreapta şi înapoi, nu găseşte nicio Donna Summer, a dispărut odată cu anii şaptezeci. În locul ei, un tip cântă imnuri şi stoarce cuvântul „Iisus" până-l face să picure. Iar genul de acompaniament mătăsos, cu armonii vocale mixte, şi-l aminteşte de pe discurile de vinil din anii de liceu: tonomatele în care se vedea cum se schimbă discurile şi materialul lucios, foşnitor, muselină sau cum i-o fi zis, în care se îmbrăcau fetele când mergeau la dans, purtând bucheţelul de flori primit de la tine. Florile se striveau pe măsură ce se încingea dansul, iar dintre sânii pudraţi se înălţa parfumul fetelor în timp ce trupurile li se înfierbântau strânse-n braţe de partener după partener, în lumina violetă a sălii de sport cufundate în penumbră, de sus atârnau panglici de

hârtie creponată, iar coşurile de baschet erau împodobite cu fiori de hârtie, şi toate trupurile înfierbântate se ciocneau uşurel, anticipând răceala ce le aştepta în maşinile parcate afară, luminiţele care pâlpâiau pe tabloul de bord, dogoarea trupurilor aburea interiorul parbrizului, muselina era smucită şi mototolită, degetele reci bâjbâiau şi îşi croiau drum prin sacouri, pantaloni şi chiloţi, hainele deveneau o serie de tuneluri, trupul lui Mary Ann se cuibărea în braţele lui, spaţiul dintre picioarele ei era atât de diferit şi blând, înmiresmat şi ferit, o lume aparte. Iar acum urmează ştirile de la şi jumătate. Tânăra cu voce înţeleaptă a dispărut de mult de la postul ăsta de radio local, Harry se întreabă unde-o fi ajuns până acum, o fi dansatoare la bară sau secretara vicepreşedintelui de la Sunflower Beer. Vocea noului crainic aduce cu a lui Billy Fosnacht, parcă are prune-n gură. Preşedintele Carter a declarat că el unul se pronunţă în favoarea boicotării Olimpiadei de la Moscova din 1980. Reacţiile sportivilor sunt împărţite. Premierul indian Indira Gandhi şi-a retractat poziţia aparent pro-sovietică de ieri, în chestiunea Afganistanului. În campania electorală aglomerată, Philip Crane, congresman de Illinois, a etichetat drept „prostească" propunerea senatorului de Massachusetts Edward Kennedy de a transforma centrala nucleară ce-ar urma să fie construită la Seabrook, în statul New Hampshire, în termocentrală pe cărbuni. În Japonia, fostul membru al formaţiei Beatles Paul McCartney a fost reţinut de poliţie, fiind acuzat de deţinerea a 250 de grame de marijuana. În Elveţia, oamenii de ştiinţă au reuşit să determine producerea de către o bacterie a proteinei umane deficitare interferon, un agent antiviral a cărui obţinere artificială ar putea fi începutul unei ere la fel de benefice pentru omenire ca şi descoperirea penicilinei. Între timp, dacă plombele vă costă mai mult, asta-i din cauză ca azi preţul aurului a atins în New York City cota de douăzeci şi cinci de dolari optzeci gramul. Futu-i! L-a vândut prea devreme. Face o înmulţire în gând, douăzeci şi patru de mii înseamnă aproape zece miare în plus la paişpe mii şase sute, numai de şi l-ar fi păstrat, lua-l-ar toţi dracii pe Webb Murkett cu argintul lui cu

tot. Iar echipa 76ers îşi continuă seria victoriilor, învingând aseară pe Portland Trail Blazers cu 121 la 110, aseară la Sala Spectrum. Bieţii Eagles, li s-a curmat suferinţa, Jaworski a făcut-o de oaie{92}. Iar acum, în continuarea programului nostru „Muzică aleasă pentru lume aleasă”, iată cântecul tradiţional „Mântuitorule, veghează asupra mea”. Harry închide radioul şi îşi continuă drumul în acompaniamentul silenţios al motorului.

Acum ştie pe unde s-o ia. Dincolo de panoul gigantic cu un amish, care arată cu degetul spre peştera naturală, prin orăşelul îngust, cu reclama magazinului Purina, cu hrană pentru câini, un han vechi şi o bancă nouă, şi stâlpi de priponit caii, şi un garaj de tractoare. Miriştea se iţeşte palidă, i s-a şters auriul verii. Iazul cu raţe are malurile îngheţate, dar în mijloc a rămas un cerc larg de apă neagră, atât de blândă-i iarna asta. Încetineşte în dreptul cutiilor poştale ale familiilor Blankenbiller şi Muth şi coteşte pe aleea unde-i cutia poştală inscripţionată BYER. Are nervii încordaţi la maximum, aşa că nu-i scapă nimic, pietrele care se arată din cele două benzi roşcate, bătătorite, care formează vechiul drum, marginea tivită cu buruieni uscate, cu fiecare din ele păstrându-şi forma dăruită de viaţa ei verde în vara ce-a dispărut fără urmă, vopseaua cojită a autobuzului şcolar, de culoarea dovleacului, o grapă ruginită, un chioşc minuscul ce acoperă un izvoraş, văruit cu ani în urmă, apoi acareturile prăpădite ale fermei, părului, şura şi casa de piatră, abordate dintr-un nou unghi, pentru prima oară privite din faţă. Intră cu Celica în zona cu pământ bătătorit unde a văzut o dată parcată Corolla; de cum scoate cheia din contact şi coboară din maşină, zăreşte culmea pe care a stat la pândă, o lizieră îndepărtată, ţepoasă, de cireşi negri şi lauri, de-abia vizibilă printre merii din livadă, mai îndepărtată decât i se păruse, sunt şanse mari să nu-l fi văzut nimeni. Ce nebunie! Fugi!

Dar, la fel ca şi în cazul morţii, există un moment pe care trebuie să-l depăşeşti, o felie de timp mai transparentă decât geamul unei vitrine; se află dinaintea lui şi el face pasul, adunându-şi curajul din golul plin de dragoste pe care i l-a

încredinţat Thelma. În cojoc, cu pălăriuţa caraghioasă, ca de pitic, şi cu costumul de lână cu vestă, cu dungi subţiri, cumpărat chiar în noiembrie de la croitorul lui Webb de pe Pine Street, înaintează pe pământul unde odinioară dalele acum acoperite de noroi formau o alee. E frig, o zi în care s-ar putea să ningă, o zi ce-i pare găunoasă. Deşi se apropie ora amiezii, nu-i nici urmă de soare, nici măcar o pată argintie nu trădează locul soarelui pe cerul ca o burtă dungată de nori gri, joşi. În dreapta apare un şopron maroniu, înalt, cu lemne de foc. În cealaltă direcţie, dincolo de orizont, un ferăstrău electric scoate un muget înfundat. Nici n-apucă să-şi scoată mănuşa şi să bată la uşa pe care vopseaua de un verde otrăvitor se coşcoveşte în foiţe lungi, arcuite, când câinele îi şi aude paşii pe treptele de piatră şi se apucă să latre violent.

Harry speră că stăpânu-i plecat şi câinele-i singur. Afară nu-i nicio maşină sau camionetă, însă ar putea fi parcată în şură sau în garajul destul de nou, din BCA, cu un acoperiş din fibre de sticlă ondulat, înăuntru nu vede să ardă nicio lumină, totuşi, nu-i decât amiaza, deşi ziua e mohorâtă şi se întunecă din ce în ce mai tare. Se uită lung la uşă şi îşi vede imaginea reflectată, cu pălăria lui deschisă la culoare cu tot, într-o altă uşă, destul de asemănătoare cu aceasta, cu două ochiuri de geam înalte, situată mai încolo, la distanţa dictată de grosimea peretelui de piatră. Dincolo de ochiurile de geam vechi, un hol cu o zdreanţă de covor în dungi se pierde în adâncimi neluminate. În timp ce-şi mijeşte ochii să vadă mai departe, nasul şi mâna fără mănuşă îl înţeapă de frig. E pe cale să facă stânga-mprejur şi să se întoarcă la maşina încălzită, când din casă apare în fugă o siluetă spumegând de furie. Collie-ul cu blana neagră sare şi se izbeşte de mai multe ori, bezmetic, de uşa interioară, încercând să muşte sticla, cu dinţişorii ăia urâţi din faţă pe care-i au câinii, inumani, şi cu buza neagră, despicată, şi gingiile roz murdare. Harry încremeneşte locului ca fermecat. Nu zăreşte silueta vânjoasă ce apare în spatele lui Fritzie până când o mână nu zgâlţâie încuietoarea uşii din interior.

Cealaltă mână a grăsanei îl ţine pe câine de zgardă; Harry o

ajută deschizând el uşa verde din exterior. Fritzie îi recunoaşte mirosul şi se opreşte din lătrat. Iar Rabbit o recunoaşte, îngropată în riduri şi osânză, dar cu ochii ei bine cunoscuţi, strălucind de vioiciune, pe Ruth. Aşa că, în mijlocul unui dat din coadă năvalnic şi în scâncetele acelei nevoi câineşti disperate de-a recupera un vechi prieten, cei doi foşti iubiţi se confruntă unul cu altul. Acum douăzeci de ani a trăit cu femeia asta din martie până-n iunie. După opt ani a întâlnit-o timp de un minut la Kroll's, iar ea l-a cruţat de niscai ocări, şi acum au trecut peste ei doisprezece ani ce nu i-au cruţat deloc. Părul ei, care odinioară avea tenta murdară, aprinsă a ghimbirului, acum a devenit tern, ajungând gris-fer, şi e strâns la spate într-un coc cum au femeile menonite. Poartă o salopetă largă din pânză de blugi şi o cămaşă bărbătească roşie sub un pulover negru, cu coatele tocite şi cu fire de păr de câine şi rumeguş agăţate în împletitura unsuroasă. Şi totuşi, e ea, Ruth. Buza de sus încă îi e uşor proeminentă, de parcă ar fi uşor băşicată, iar ochii albaştri, imperturbabili în orbitele lor pătrăţoase, îl privesc cu aceeaşi ostilitate care îi dă fiori.

— Ce vrei? îl întreabă ea.

Are glasul răguşit de parcă ar fi răcită.

— Sunt Harry Angstrom.

— Asta văd şi eu. Ce cauţi aici?

— Mă întrebam dacă n-am putea sta puţin de vorbă. Aş vrea să te-ntreb ceva.

— Nu, nu putem sta puţin de vorbă. Pleacă.

I-a şi dat drumul câinelui, iar Fritzie îl adulmecă la glezne şi între picioare, şi se zvârcoleşte dornică să sară pe el, să-i împărtăşească din bucuria greu de ţinut în frâu zăvorâtă în ţeasta ei îngustă, în spatele ochilor bulbucaţi. Ochiul lovit încă arată rău.

— Bravo, Fritzie, îi spune Harry. Jos. Jos.

Lui Ruth îi vine să râdă, cu hohotele ei cristaline, ca mărunţişul aruncat pe-o tejghea.

— Rabbit, mare figură mai eşti. De unde ştii cum o cheamă?

— V-am auzit odată pe toţi cum o strigaţi. Am mai fost aici de vreo câteva ori, am stat în spatele copacilor de-acolo, dar n-am avut curajul să mă apropii. Ce prostie, nu-i aşa?

Ea râde din nou, ceva mai puţin cristalin, de parcă s-ar amuza cu adevărat. Deşi glasul i s-a dogit, iar silueta i s-a dublat şi pe chip i-a apărut un puf care include şi câteva fire negre pe obraji şi deasupra colţurilor gurii, iat-o, într-adevăr, pe Ruth, un nor prin care a trecut viaţa lui, iar acum s-a materializat din nou. E încă înaltă, în comparaţie cu Janice, în comparaţie cu toate femeile din viaţa lui, cu excepţia lui Mim şi a maică-sii. Dintotdeauna a fost trupeşă; în prima noapte, când a ridicat-o în braţe, i-a spus în glumă că asta l-ar putea termina, avea o robusteţe care-i părea respingătoare şi ceva ce-l atrăgea, aerul că-i pusă pe şotii, în lumea strâmtă şi-n intervalul de timp scurt cât au fost împreună.

— Deci ţi-a fost frică de noi, remarcă ea.

Se apleacă un pic, să-l întrebe pe câine:

— Fritzie, îl lăsăm să între o clipă?

Faptul că acestuia îi place de el, scânteierea vagă a unei amintiri câineşti punându-i coada în mişcare, înclină balanţa.

Holul dinăuntru categoric miroase a trecut, aşa cum miros aceste vechi case de la ţară. Merele din beci, scorţişoara folosită la gătit, amestecul de ghips vechi şi lipici de tapet, toate astea îi sunt străine, într-un colţ al holului, pe un ziar întins pe jos, sunt nişte cizme pline de noroi, iar el observă că Ruth e în ciorapi – nişte ciorapi gri, groşi, bărbăteşti, de lucru, dar paşii ei silenţioşi sunt oricum sexy, deşi e imensă. Îl conduce la dreapta, într-un salonaş cu un covoraş oval împletit din cârpe şi un scaun pliant din lemn amestecate cu restul mobilierului. Singura piesă modernă este televizorul cu ecranul lui dreptunghiular, impresionant, pe moment stins. În căminul din plăci de gresie arde mocnit un focuşor de lemne. Harry se uită la pantofi înainte să păşească pe covorul din zdrenţe, să se asigure că nu lasă urme de noroi. Îşi scoate pălărioara cochetă din piele de oaie.

Parcă regretând deja că l-a invitat înăuntru, Ruth se aşază pe marginea scaunului ei, un balansoar cu fundul de trestie

împletită, înclinându-l înainte, astfel încât genunchii ei aproape că ating podeaua, iar mâna îi poate ajunge lejer până la gâtul lui Fritzie, s-o scarpine şi s-o facă să stea locului. Harry îşi închipuie că trebuie să se aşeze vizavi, pe-o canapea de piele neagră crăpată, sub două portrete de studio în culoare sepia, deprimante, care trebuie să fie vechi de cel puţin un secol, în rame sculptate asortate, înfăţişând un tip bărbos şi pe nevastă-sa cu rochia încheiată la nasturi până-n gât, amândoi ajunşi de mult oale şi ulcele. Dar, până să se aşeze, zăreşte în partea cealaltă a camerei, la lumina unei ferestre pe al cărei pervaz sunt înghesuite ghivece de violete africane şi plantele alea cu frunze late, pe care oamenii le dăruiesc de Ziua Mamei, un set de fotografii mai apropiate de zilele noastre, instantanee color înşirate pe un raft al bibliotecii cu şiruri întregi de romane poliţiste şi de dragoste pe care le citea şi se pare că încă le mai citeşte Ruth. În lunile petrecute alături de ea îl durea s-o vadă retrăgându-se într-unul din romanele alea de suspans de doi bani cu acţiunea plasată în Anglia sau în Los Angeles, deşi îl avea pe el, amantul viu, în carne şi oase. Se apropie de bibliotecă şi o vede, mai tânără, dar deja corpolentă, fotografiată la un colţ al acestei case în braţele unui bărbat mai în vârstă, mai înalt şi mai voinic decât ea: ăsta trebuie să fi fost Byer. Un malac de fermier sfios, într-o ţinută de sărbătoare prost asortată, mijindu-şi ochii în soare cu o expresie asemănătoare cu a celor din portretele vechi, mari, schiţând un zâmbet nostalgic în încercarea de a-i face pe plac aparatului de fotografiat. Ruth pare amuzată, cu părul strâns în sus şi încă de culoarea ghimbirului, amuzată că reprezintă un premiu pentru bărbatul ăsta protector. O clipă, scurtă şi strălucitoare cât clicul unui obturator foto, Rabbit e gelos pe vieţile de care au avut parte alţii: pe acest cuplu de oameni simpli, trupeşi, de la ţară care pozează lângă colţul cu tencuiala maro sărită, pe pământul care, judecând după verdele intens al ierbii, sugerează că era luna martie sau aprilie. Farmecele naturii. Mai sunt şi alte fotografii color, înfăţişând adolescenţi frumos pieptănaţi şi zâmbitori, în rame din acelea de carton presat în care se pun fotografiile de liceu.

Până să se uite la ele ca lumea, Ruth îl şi repede:

— Cine ţi-a dat voie să te uiţi la alea? Încetează.

— E familia ta.

— Aici ai nimerit-o. Familia mea, nu a ta.

El însă nu se poate desprinde de imaginile în culori strălucitoare, date de blitz, cu aceşti copii. Ei nu se uită la el, ci dincolo de urechea lui dreaptă, fiecare pozat din acelaşi unghi de fotograful care făcea turul şcolilor în luna mai a fiecărui an. Un băiat şi o fată de aproximativ aceeaşi vârstă – în fotografia mai mare – şi apoi, într-un format mai mic, un băiat mai tânăr, cu părul mai închis la culoare şi mai lung, pieptănat cu cărare pe partea cealaltă decât fratele său. Toţi cu ochi albaştri.

— Doi băieţi şi o fată, remarcă Harry. Care-i mai mare?

— Ce mama naibii îţi pasă ţie? Dumnezeule, am uitat ce ticălos băgăreţ şi nesuferit eşti. Egoist până la loc comanda, din leagăn până-n mormânt.

— Eu cred că fata-i cea mai mare. Când ai născut-o şi când te-ai măritat cu tipul ăsta în vârstă? Apropo, cum de suporţi să stai aici, la coada vacii?

— Iaca, suport bine mersi. E mai mult decât mi-a oferit vreodată altcineva.

— Pe-atunci nu aveam de oferit nimănui mare lucru.

— Dar de atunci te-ai descurcat de minune. Eşti îmbrăcat ca un papanache.

— Iar tu eşti îmbrăcată ca un salahor.

— Tocmai am tăiat nişte lemne.

— Lucrezi c-un fierăstrău electric? Doamne, nu ţi-e frică să nu-ţi tai un deget?

— Nu, nu mi-e frică. Maşina pe care i-ai vândut-o lui Jamie merge strună, în caz că ai venit să te interesezi.

— De când ştii că lucrez la Springer Motors?

— Ei, dintotdeauna. Şi-apoi, a scris şi-n ziare când a murit Springer.

— Tu ai trecut pe lângă noi cu maşina aia veche în ziua când s-a însurat Nelson?

— Tot ce se poate, răspunde Ruth, lăsându-se pe spate, aşa

că balansoarul se înclină în partea cealaltă.

Fritzie s-a întins să doarmă. Focul din vatră sfârâie.

— Mai trecem prin Mt. Judge din când în când. Trăim într-o ţară liberă, nu?

— Ce rost are să faci o aiureală ca asta?

Îl iubeşte.

— Nu spun c-aş fi făcut ceva. De unde era să ştiu eu că Nelson se-nsoară exact atunci?

— Ai citit în ziare.

Îşi dă seama că are de gând să-l chinuiască.

— Ruth, fata. E-a mea. Ea e copilaşul pe care spuneai că nu-l poţi chiureta, aşa că ai născut-o şi apoi ţi l-ai găsit pe mocofanul ăsta bătrân de fermier, care-a fost bucuros să pună mâna pe-aşa o bucăţica bună, şi i-ai turnat încă doi copii până s-o mierlească.

— Nu fi mârlan. Nu faci decât să-mi dovedeşti ce fraieră am fost să te accept în preajma mea. Eşti domnul Veşti-Proaste, pe cuvânt. Nu ştii să spui decât eu, eu, eu şi dă-mi, dă-mi, dă-mi. Când *am avut* ceva să-ţi dăruiesc, ţi-am dăruit, chiar dacă ştiam că n-o să capăt nimic în schimb. Acum, mulţumesc lui Dumnezeu, n-am nimic de dăruit.

Face un gest sleit spre cămăruţa mobilată ca vai de ea. În toţi aceşti ani, glasul ei a căpătat tonul tărăgănat al celor de la ţară, calmul încăpăţânat cu care cei de la ţară le ascund celor de la oraş ceea ce vor ei să afle.

— Spune-mi adevărul, o imploră el.

— Tocmai ţi l-am spus.

— Despre fată.

— E mai mică decât băiatul cel mare. Scott, Annabelle şi apoi Morris, în ’66. El a apărut cu mare întârziere. Pe 6 iunie 1966.0 dată cu patru de şase.

— Nu mai trage de timp, Ruth, trebuie să mă-ntorc la Brewer. Şi nu mă minţi. Îţi lăcrimează ochii când minţi.

— Îmi lăcrimează ochii pentru că nu suportă priveliştea ta. Un veritabil şmecheraş de Brewer. Un negustor. Genul de persoană pe care îl urai, îţi aminteşti? Şi umflat, pe deasupra. Când te-am cunoscut, măcar aveai siluetă.

Râde, îl amuză înţepătura ei; noaptea petrecută cu Thelma îl face să suporte mai uşor insultele.

— *Tu,* face el, tu-mi zici *mie* că-s gras?

— Da. Şi cum de eşti aşa roşu?

— Sunt bronzat. Tocmai ne-am întors de pe-o insulă, din vacantă.

— Ah, Dumnezeule, de pe-o insulă. Am crezut că mai ai puţin şi dă damblaua-n tine.

— Când a dat colţul moşu'? Ce i-ai făcut, l-ai futut până şi-a dat duhul?

Ea îl pironeşte un timp cu privirea.

— Ar fi mai bine să pleci.

— În curând, îi promite el.

— Frank a murit în august '76, de cancer. La colon. Nici măcar n-a apucat să iasă la pensie. Când l-am întâlnit, era mai tânăr decât suntem noi acum.

— Bine, scuze. Uite ce, nu mă mai lua la trei păzeşte. Zi-mi de fiica noastră.

— *Nu-i* fata noastră, Harry. Chiar *am făcut* avort. Mi l-au aranjat părinţii cu un doctor din Pottsville. L-a făcut chiar în cabinetul lui, iar cam la un an după aceea o fată a murit din cauza complicaţiilor şi l-au băgat la închisoare. Acum fetele nu trebuie decât să se ducă la spital.

— Şi se aşteaptă să le plătească cheltuielile contribuabilii, comentează Harry.

— Apoi, m-am angajat ca bucătăreasă în tura de zi într-un restaurant undeva spre Stogey's Quarry, la est de aici, iar verişoara lui Frank era pe-atunci şefa de sală, şi lucrurile s-au întâmplat destul de repede. L-am avut pe Scott spre sfârşitul lui 1960, tocmai a împlinit nouăsprezece ani luna trecută, e unul din copiii născuţi de Crăciun, care au mereu de pierdut la capitolul cadouri.

— Şi pe fată când ai născut-o? Pe Annabelle.

— În anul următor. Se grăbea să-şi întemeieze o familie. Maică-sa nu-l lăsase să se-nsoare cât a trăit, sau, cel puţin, el dădea vina pe ea.

— Minţi. Am văzut-o pe fată. E mai mare decât zici tu.

— Are op'şpe ani. Vrei să le vezi certificatele de naştere?

Îşi dă seama că-i un bluf, dar răspunde:

— Nu.

Glasul ei se mai domoleşte.

— Da cum de ţi s-a pus pata pe fată? De ce nu susţii c-ar fi al tău băiatul?

— Am un băiat. Am destule – îl ia gura pe dinainte – necazuri, întreabă brusc: Şi unde sunt *ei?* Băieţii tăi?

— Ce-ţi pasă?

— Ei, doar voiam să ştiu de ce nu-s aici, să te ajute la fermă.

— Morris e la şcoală. Se-ntoarce cu autobuzul după ora trei. Scott are o slujbă în Maryland, lucrează la o seră. Le-am spus amândurora, şi lui, şi lui Annie: „Plecaţi de-aici. Pentru mine, locul ăsta a fost o ascunzătoare bună, dar vouă, tinerilor, n-are ce să vă ofere". Când ea şi Jamie Nunemacher mi-au povestit că plănuiesc să se mute împreună în Brewer, n-am putut să le zic „Nu", deşi ai lui s-au dat de ceasul morţii să-i împiedice. Am avut o întrunire în cadru lărgit, le-am spus că aşa procedează tinerii din ziua de azi, trăiesc împreună. Şi nu-i aşa că bine fac? Ei mă ştiu, oricum, de curvă bătrână, da' mi se rupe-n paişpe de ce cred ei. Vecinii ne lasă în pace, iar noi nu-i deranjăm. Frank şi bătrânul Blankenbiller n-au vorbit timp de cinşpe ani, încă de când el a început să-mi facă curte.

Îşi dă seama că a luat-o pe arătură şi-i spune:

— Annabelle n-o să rămână pe veci cu băiatul ăla. E simpatic, dar…

— Ai dreptate, se bagă Rabbit de parcă i-ar fi cerut părerea.

Îşi dă seama că Ruth e singură şi are chef de vorbă, iar asta nu-i pică bine. Se foieşte pe canapeaua veche. Arcurile pârâie. Afară, vântul şi-a schimbat direcţia şi creează un curent descendent care umple camera de fumul limbilor de foc jilave.

Aruncă o privire scurtă spre cuplul decedat din ramele ca nişte sicrie cioplite, de deasupra lui, şi-i mărturiseşte:

— Chiar şi pe vremea când era sănătos, Frank trebuia să se ocupe şi de afacerea cu autobuzele ca s-o scoatem la capăt. Acum dau în arendă lanurile şi încerc să nu le las pradă

bălăriilor. Bălăriile şi facturile de carburanţi ne omoară.

Şi aşa şi e. Camera asta-i atât de rece, că nici nu s-a gândit să-şi scoată cojocul gros.

— Da, păi, oftează el, e greu.

Fritzie, trezită de cine ştie ce turnură a visului ei, care o făcea să dea în somn din lăbuţe, se saltă în picioare şi se furişează spre el, vrând parcă să-l latre, dar nu face decât să se trântească din nou pe covor şi să se încolăcească încrezătoare la picioarele lui. Harry îşi întinde braţul lung şi ia fotografia fiică-sii de pe raft. Ruth nu i se împotriveşte. Studiază chipul palid, luminat de bliţ, din rama de carton maroniu: pe un fundal ciudat, bleu-vărgat ca o imitaţie de cer, fata priveşte undeva dincolo de el. Capul, rotund şi lustruit ca un fruct de retuşul iscusit, mătăsos al fotografiei, în loc să-şi dezvăluie secretele, devine şi mai enigmatic, o formă la fel de ciudată ca acele vieţuitoare marine luminate puternic sub promenada de scânduri de la cazinou. Gura-i a lui Ruth, are acea buză de sus pe care i-a remarcat-o la salonul auto. Iar în jurul ochilor are aspectul acela colţuros, deşi fruntea îi este mai rotundă decât a lui Ruth, iar părul, periat până la o strălucire fotogenică, e mai puţin îndărătnic. Se uită la ureche, să vadă dacă are lobul crestat, ca Nelson; ar trebui să-i ridice însă părul în sus. Are nasul atât de delicat şi micuţ, nările i se zăresc de sub vârful un pic în vânt, de zici că partea inferioară a feţei îi este rotundă, încă infantilă. Tenul ei are o candoare şi ochii ei o lumină îngheţată moştenite parcă de la suedezii din lumea lor de zăpezi; a zărit-o în oglinda din baia soţilor Murkett. Sângele lui. Harry se trezeşte retrăind alături de Annabelle momentul când ei i-a venit rândul, în coada gălăgioasă de la şcoală, să între în colţul drapat al sălii de sport şi, orbită fără veste, să pozeze pentru posteritate, pentru albumul de sfârşit de an al şcolii, pentru prieten şi pentru mama, pentru însuşi timpul care-şi vede nepăsător de drum: ţi se iveşte ocazia să-şi lipeşti faţa de-un spaţiu gol şi, cu gândurile potrivite, să devii o vedetă.

— Seamănă cu mine.

Ruth izbucneşte în râs.

— Ţi se pare.

— Nu glumesc. Când a venit la salon atunci, prima oară, ceva mi-a sărit în ochi – poate picioarele ei, nu ştiu. Alea nu le-a moştenit de la tine.

Picioarele ei fuseseră groase, răsucite ca o flacără albă când umbla goală prin camera lor.

— Ei bine, şi Frank a avut picioare. Până să se lase pe tânjală, a fost înalt şi deşirat. Avea peste un metru optzeci şi cinci când stătea drept. Probabil că-s o fraieră picată-n cur după bărbaţii înalţi. Totuşi, niciunul dintre băieţi nu i-a moştenit înălţimea.

— Mda, nici Nelson n-a moştenit-o pe-a mea. E o gâgâlice ca maică-sa.

— Încă mai eşti cu Janice. Odinioară o făceai toantă, îi aminteşte Ruth.

Se împacă uşor cu această situaţie, se lasă pe spate în balansoar şi se leagănă, picioarele încălţate cu ciorapi ba i se ridică pe vârfuri, ba se lasă pe călcâie, apoi iar se ridică pe vârfuri.

— De ce să-ţi povestesc totul despre viaţa mea când tu nu-mi zici absolut. Nimic despre a ta?

— E destul de obişnuită, răspunde el. Nu fi rea cu mine pentru c-am rămas cu Janice.

— Ah, Doamne, nu-i vorba de-asta. Pur şi simplu, îmi pare rău pentru ea.

— Îi eşti soră, zice el zâmbind.

Femeile sunt toate surori între ele, aşa ni se spune acum.

Pe faţa lui Ruth, grăsimea s-a depus nu cu linguriţa, ci cu toptanul; când îşi ridică capul, zici că are orbitele scobite în nişte rame osoase. O anumită doză de ghiduşie iertătoare i-a mai atenuat privirea tăioasă.

— Annie a fost fascinată de tine, îi povesteşte ea. M-a întrebat de mai multe ori dacă am auzit vreodată de tine, de acest erou al baschetului. I-am răspuns că am învăţat la licee diferite. A fost dezamăgită că n-ai fost de faţă când s-a dus împreună cu Jamie să ridice, în sfârşit, maşina. Jamie voia o Fiesta.

— Deci crezi că Jamie nu-i o soluţie pentru ea?

— Deocamdată, nu. L-ai văzut şi tu. E un tip banal.

— Sper că n-o să…

— Apuce pe drumul meu? Nu, o să fie bine. În ziua de azi nu mai există curve, doar tinere sănătoase. Am crescut-o foarte inocentă. De fapt, dintotdeauna am simţit că şi *eu însămi* sunt inocentă.

— Aşa suntem cu toţii, Ruth.

Ei îi place când el îi pronunţă numele, ar trebui să fie atent în privinţa asta. Pune fotografia înapoi şi o studiază, aşezată la locul ei, pe Annabelle între fraţii ei.

— Ce zici de nişte bani, întreabă el, încercând să pară degajat. I-ar fi de folos nişte bani? Ţi i-aş putea da ţie, ştii, să nu pice din senin. Dacă vrea să-şi continue studiile, de pildă.

S-a îmbujorat tot, iar tăcerea lui Ruth nu-i uşurează situaţia. Balansoarul nu se mai leagănă.

— Cred că asta se cheamă plată întârziată, zice ea într-un târziu.

— Nu-s pentru tine, ar fi pentru ea. Nu pot să-i dau o grămadă. Vreau să zic, nu-s chiar atât de bogat. Dar dacă două-trei mii ar însemna ceva…

Îşi lasă fraza neterminată, aşteptându-se să fie întrerupt. Nu se poate uita la ea, la faţa aia străină, expandată. Când îi răspunde în cele din urmă, glasul ei are ceva din răguşeala sfidătoare şi încrezătoare cu care îi vorbea cu secole-n urmă în pat.

— Stai liniştit. Nu trebuie să-ţi faci griji, n-am de gând să accept. Dacă o fi să ajung la ananghie, pot oricând să vând o bucată de pământ de lângă drum. Cinci mii pogonu', ăsta-i preţul pe la noi. Oricum, Rabbit, crede-mă, nu-i a ta.

— Bine, Ruth, dacă zici tu.

În uşurarea pe care o simte, se ridică în picioare.

Se ridică şi ea, iar faptul că s-au ridicat împreună face ca spiritele lor să simtă cum li se împuţinează trupurile umflate. Tânărul şi tânăra care au trăit împreună ilicit la etajul unu pe Summer Street, vizavi de o uriaşă biserică din calcar, sunt din nou faţă în faţă, rupţi de restul lumii, şi, ca şi înainte, camera

îi aparţine ei.

— Uite ce, zice ea cu glas şuierător, radioasă, după cum i se pare lui, cu chipu-i schimonosit strălucitor, nu ţi-aş da satisfacţia să recunosc că fata aia-i a ta nici dacă-n joc ar fi un milion de dolari. Eu am crescut-o. Noi două ne-am zbătut aici din greu, şi tu unde pizda mă-tii ai fost? M-ai întâlnit o dată la Kroll's şi n-a mai urmat nimic. Eu am ştiut unde eşti în toţi aceşti ani, iar pe tine te-a durut în cur de soarta mea şi a copilului meu, şi de *toate*.

— Erai măritată, zice el blajin.

Copilul meu: e ceva ciudat aici.

— Să ştii că da, i-o întoarce ea grăbită. Cu un bărbat mai bun decât ai să fii tu vreodată, oricâtă băşcălie ai face. Copiii au avut un tată minunat şi ei ştiu asta. Când a murit, ne-am continuat viaţa ca şi cum el s-ar fi aflat pe mai departe aici, atât de puternic a fost. Habar n-am ce naiba se-ntâmplă cu viaţa ta meschină de-acolo, din Mt. Judge…

— Ne mutăm, o anunţă el. În Penn Park.

— Super! Ai nimerit-o bine, acolo ţi-e locul, între fiţoşii ăia. Trebuia să o fi părăsit pe toanta ta acum douăzeci de ani pentru binele ei şi-ai tău, dar n-ai făcut-o, aşa că acum n-ai decât să dormi cum ţi-ai aşternut; fă ce vrei, dar *las-o pe Annie a mea în pace*. E *înfiorător*, Harry. Când mă gândesc că ţi-o închipui ca fiind fiica ta, e ca şi cum ai mânji-o din cap până-n picioare cu rahat.

El oftează zgomotos, pe nas.

— Ţi-e limba numai miere, cum o ştiam, îi zice.

Ea se jeneză; părul cărunt i s-a răzleţit, şi-l presează cu podul palmelor, de parcă ar încerca să-şi strivească ceva din cutia craniană.

— N-ar trebui să spun aşa ceva, dar e înspăimântător, vii aici cu ţoalele tale elegante şi emiţi pretenţii asupra fiicei mele. Mă faci să mă-ntreb, dacă n-aş fi făcut avortul, dacă nu le-aş fi făcut voia alor mei, totul ar fi fost altfel, iar noi am fi putut *avea* o fiică acum. Dar tu…

— Ştiu. Ai procedat cum trebuie.

Simte că ea se luptă să-şi înăbuşe impulsul de a-l atinge, de-

a se agăţa de el, de-a se lăsa strivită în braţele lui neîndemânatice, ca pe vremuri. El caută un ultim subiect de discuţie.

— Şi ce-ai să te faci când Morris o să crească şi-o să plece de-acasă? o întreabă el stingher.

Îşi aminteşte de pălărie şi o ridică, ciupind-o cu trei degete.

— Nu ştiu. Am s-o mai duc o vreme. Orice s-ar întâmpla, preţul pământului n-o să scadă. În fiecare an trăit aici am avut bani în bancă.

El oftează din nou pe nas.

— Bine, dacă-i pe-aşa. Fug. Sincer, nu vrei s-o ajut deloc pe fată?

— Bine-nţeles că nu. Gândeşte-te şi tu. Să presupunem că *este* a ta. În clipa de faţă, mai mult am zăpăci-o.

El clipeşte. Să fi recunoscut?

— Nu m-am priceput niciodată să despic firu-n patru.

Ruth zâmbeşte cu privirea aţintită în podea. Adâncitura pătrată de deasupra pometelui ei, văzută aşa, de sus, a fost unul din primele lucruri pe care le-a observat la ea. Butucănoasă şi dură, dar, într-un fel, şi blândă. O altă inimă de om, care i-a spus că-i un iepuraş uriaş, afară, lângă contoarele de parcare, în lumina de neon, când s-au cunoscut. Pe-atunci, trenurile încă treceau prin centrul Brewerului.

— Bărbaţii nu trebuie să se priceapă, zice ea. Ei nu rămân însărcinaţi.

Câinele a început să se agite în clipa când s-au ridicat amândoi în picioare, iar Ruth s-a înfierbântat şi a vorbit mai tare. Acum Fritzie îi conduce afară din cameră şi rămâne în aşteptare, dând din coadă curioasă, cu botul în uşa crăpată, care dă spre afară. Ruth deschide ambele uşi destul de larg să poată ieşi animalul, dar nu şi Harry.

— Bei o cafea? îl invită ea.

Şi-a dat întâlnire cu Janice la ora unu, la Schaechner's.

— Ah, Dumnezeule, îţi mulţumesc, dar trebuie să mă întorc la lucru.

— Ai venit până aici doar pentru Annabelle? Nu vrei să afli nimic despre mine?

— Dar *am aflat* destule despre tine, nu?

— Nu vrei să afli dacă am sau nu un iubit sau dacă m-am gândit vreodată la tine?

— Mda, păi, sunt sigur c-ar fi interesant. Din câte-mi dau seama, te-ai descurcat de minune. Frank, Morris şi… cum îl cheamă pe celălalt?

— Scott.

— Corect. Başca tot pământul ăsta. Îmi pare rău, ştii, că te-am lăsat de izbelişte în încurcătura aia de-atunci.

— Păi, zice Ruth, cu glas tărăgănat, cumpănindu-şi vorba în felul în care îşi imaginează el că vorbea fostul ei soţ, eu zic că singuri ne băgăm în toate încurcăturile.

Acum nu-i pare doar grasă şi căruntă, ci şi nedumerită: cu paie pe pulover, cu păr pe obraji. Un monstru hirsut, însingurat. Arde de nerăbdare să iasă pe uşa aia dublă în aerul iernatic, unde nu creşte nimic. Odinioară a fugit de ea spunându-i: *Mă întorc într-o clipă,* dar acum nu mai are nici măcar pretextul ăsta. Amândoi ştiu ceva ce oamenii n-ar trebui să ştie niciodată, ştiu că nu se vor mai întâlni niciodată. Observă pe mâna ei stângă, cu care strânge clanţa, un inel de aur subţire înecat în grăsimea unui deget. Inima îi bate să-i sară din piept, e prins în capcană.

Ea se îndură de el.

— Ai grijă, Rabbit, îi spune. Am glumit în legătură cu ţinuta ta, arăţi bine.

Harry îşi înclină capul, dând parcă s-o sărute pe obraz, dar ea îi spune:

— Nu.

Până să facă un pas dincolo de pridvorul de beton, umbra ei s-a şi făcut nevăzută în spatele geamului negru al uşii duble. Griul zilei e mai intens, producând câţiva fulgi de zăpadă uscaţi, care nu înseamnă mai nimic şi care plutesc imponderabili, precum cenuşa. Fritzie îl însoţeşte spre Celica mov, strălucitoare, şi se vede silit s-o împiedice să-i sară pe bancheta din spate.

De-ndată ce porneşte şi iese de pe alee, trecând pe lângă cutiile poştale inscripţionate BLANKENBILLER şi MUTH,

Harry ia o bombonică Life Saver şi se întreabă dacă n-ar fi trebuit să-i ceară certificatele de naştere când a încercat să-l blufeze. Dar dacă Frank a mai avut o nevastă, iar Scott e copilul lui din acea căsătorie? Dacă fata-i aşa tânără, cum afirmă Ruth, n-ar trebui să fie încă la liceu? Dar nu. Las-o baltă. Treacă de la el. Dumnezeu nu vrea să aibă o fiică.

Aşteptându-l în camera încălzită în neştire de la Schaechner's, înconjurată de mobilier de lux, nou, Janice pare delicată şi prosperă şi, cu bronzul ei din Caraibe, mai tânără de patruzeci şi trei de ani. Când o sărută pe buze, ea remarcă:

— Mmm… Miroşi a rom. Ce-mi ascunzi?

— Ceapa de la prânz.

Îşi înfundă nasul mai aproape de reverul lui.

— Mirosi a fum.

— Ăăă, Manny m-a servit cu un trabuc.

Ea nu dă mai deloc atenţie minciunilor lui, are răsuflarea tăiată şi e electrizată de ştirile pe care are să i le dea.

— Harry, Melanie a sunat-o pe mama din Ohio. Nelson e la ea. Totu-i în regulă.

În timp ce Janice îi dă înainte, Rabbit o vede cum i se mişcă gura, cum îi tremură bretonul, cum ba face ochii mari, ba şi-i îngustează, cum îşi face de lucru cu degetele trăgând emoţionată de şiragul de perle ce-i iese de sub reverele hainei, dar nu poate urmări sensul exact al spuselor ei, fiindcă îşi aminteşte că, atunci când şi-a aplecat faţa apropiindu-şi-o de chipul bătrânei Ruth la lumina uşii de la intrare, a zărit ceva strălucitor pe pielea obosită de sub ochii ei, şi fiindcă îl obsedează gândul idiot, pe care se pare că ar trebui să-l îmbutelieze şi să-l vândă, că lacrimile ne rămân întotdeauna tinere, că apa sărată rămâne, cum zicea ea, la fel, de când ne naştem până când murim.

Micuţa casă din piatră pe care Harry şi Janice au cumpărat-o cu 78 000 de dolari, plătind un avans de 15 600 de dolari, se află pe un sfert de pogon de teren plin de tufişuri, în capătul unei fundături pavate cu macadam, în spatele a două specimene mai mari ce printre localnici ilustrează Penn Park-

ul pretenţios: o imitaţie înaltă de stil Tudor, cu frontoane în spirală, acoperişuri din ţiglă roşie şi cărămizi de clincher ce ies în afară în unghiuri aiurite, line, şi un fel de prezbiteriu neocolonialist din cărămizi subţiri, de culoarea galben-pal a limonadei, cu o verandă închisă, cu pereţi de sticlă, iar de partea cealaltă cu un şir de ferestre în stilul palladian{93}, unde Harry presupune că trebuie să fie sufrageria. A ieşit să-şi inspecteze proprietatea în căutarea unui petic însorit unde să poată fi săpată o grădină la primăvară. Locul din spatele casei bunicii Springer, de pe Joseph Street, era prea umbros. Găseşte un colţ care ar merge dacă taie câteva din crengile stejarului din vecini. În general, pământul din suburbia asta cu vechime, năpădită de vegetaţie, este bine umbrit; peluza lui e pe jumătate acoperită cu muşchi pe care iarna asta blândă i-a uscat, dar care încă se văd şi şi-au păstrat elasticitatea. Găseşte şi un mic havuz din ciment, cu fundul vopsit în albastru, secat şi plin de ace de pin. Cineva a înfipt cândva scoici în cimentul ud de pe marginea lui înclinată. Te alegi cu o grămadă de chestii când cumperi o casă. Clanţe, pervazuri, calorifere. Toate sunt ale lui. Dacă ar fi peşte, ar putea înota în havuz la sosirea primăverii. Încearcă să vadă cu ochii minţii clipa când cineva, c-o fi fost bărbat, femeie sau copil, sau poate toţi trei, a montat aceste scoici aici, în umbra văratică a copacilor ceva mai puţin înalţi decât cei ce se înalţă acum deasupra. Lumina slabă a iernii se aşterne peste tot în curtea lui împestriţată de umbrele crenguţelor desfrunzite. Stând aici, i se pare că percepe straturile succesive ale grijii manifestate de fiecare fost proprietar. Casa a fost construită în deceniul de criză, dar scrupulos în care s-a născut şi Harry. Din carierele îndepărtate, nordice, ale districtului Diamond a fost extrasă dolomita gri plăcută ochiului, finisată şi tăiată în blocuri de oameni care au trudit conştiincios să iasă treaba bine. Iar mai târziu, după război, unul din proprietari a spart zidul din spate şi i-a adăugat o aripă din scânduri şi cărămizi pe care s-a prins iasca. Vopseaua se cojeşte de pe scândurile de sub ferestrele Andersen ale încăperii care acum este bucătăria lui Janice. Harry îşi notează în minte să tundă

crengile care se freacă de casă, să-i mai reducă din umezeală. Într-adevăr, sunt mai mulţi copaci care ar putea fi transformaţi în lemne de foc, dar până la primăvară, când o să înmugurească, nu poate şti sigur care trebuie tăiat. Casa are două cămine, unul în livingul spaţios, lung, iar celălalt, conectat la acelaşi coş, în cămăruţa din spate, pe care Harry şi-o închipuie ca fiind un bârlog. Bârlogul lui.

S-au mutat ieri, sâmbătă. Pru urma să iasă din spital cu bebeluşul şi, dacă ei n-o să mai fie acolo, o să se poată instala în dormitorul lor din Joseph Street, cu baie separată, departe de stradă. În plus, s-au gândit că harababura asta i-ar putea distrage atenţia mamei lui Janice de la evadarea lor. Webb Murkett şi ceilalţi s-au întors joi seara din Caraibe, conform planului, iar sâmbătă de dimineaţă Webb a adus unul din camioanele de la firma lui de construcţii, cu scări extensibile prinse cu funii de ambele părţi, şi i-a ajutat să se mute. Ofticosul de Ronnie Harrison a spus că trebuie să se ducă la birou, să se ocupe de hârţogăraia care s-a adunat în timpul vacanţei; vineri seara lucrase până la miezul nopţii. Buddy Inglefinger a venit însă cu Webb şi celor trei bărbaţi mutarea familiei Angstrom nu le-a luat mai mult de două ore. N-aveau prea multă mobilă pe care s-o poată numi a lor, mai mult ţoale, plus scrinul de mahon al lui Janice, câteva cutii de carton cu ustensile de bucătărie salvate din fosta lor casă, care a ars în 1969. Au lăsat în urmă toate lucrurile lui Nelson. Una dintre linguristele din vecini a ieşit pe verandă şi le-a făcut cu mâna în semn de rămas-bun; vasăzică veştile circulă în cartier chiar şi atunci când oamenii nu sunt în relaţii de prietenie. Harry dorise dintotdeauna să le întrebe cum şi de ce-i aşa. Înţelege cum e să nu-ţi placă bărbaţii, nici el nu se omoară după ei, dar ce te face să-ţi placă mai mult femeile, dacă eşti femeie? În special femeile care bocănesc tot timpul cu ciocanul, exact ca bărbaţii.

Joi după-amiază a cumpărat împreună cu Janice, de la Schaechner's, un televizor color nou, marca Sony (lui Rabbit nu-i place deloc să mai bage bani în buzunarele japonezilor, dar ştie din *Consumer Reports* că în domeniul ăsta sunt de

neegalat din punctul de vedere al calităţii), şi au aranjat să le fie livrat vineri, şi două fotolii roz-argintiu masive, capitonate (şi-a dorit dintotdeauna un fotoliu cu spătar înalt, nu-i place să simtă cum îl trage curentul la ceafa, sunt cazuri de oameni care au murit din cauză că au stat cu ceafa în curent), plus o saltea dublă, cu cadru metalic, cu arcuri, fără tăblie la cap. Împreună cu Webb şi Buddy, cară acest pat la etaj, în camera din spate, cu tavanul uşor înclinat, dar cu suficient spaţiu de-o oglindă, dacă o să vrea să-şi pună, pe peretele gol de lângă uşa şifonierului, iar fotoliile şi televizorul nu merg în living, care-i prea mare ca să se gândească de la început la mobilarea lui, ci în camera de alături, mult mai confortabilă, adică în bârlog. Şi-a dorit dintotdeauna un bârlog, o cameră care să fie greu accesibilă altora. Ce-i place, în mod special, la camera asta micuţă, în afară de şemineu şi de rafturile încastrate în perete, unde-şi pot aşeza fie cărţile, fie bibelourile şi porţelanurile maică-sii după ce-o să moară, cu băuturi alcoolice în servanta de dedesubt şi loc chiar şi pentru un mini-frigider, când o să aibă timp şi de el, sunt mocheta care se întinde din perete-n perete, într-un amestec de verde şi portocaliu ce-i aminteşte de pompoanele majoretelor, şi ferestrele înalte, ale căror cercevele se deschid şi se închid cu o cremonă în formă de manivelă şi care au ochiuri de geam romboidale montate în cadre de plumb, aşa cum vezi în cărţile cu basme. Se gândeşte că în camera asta s-ar putea apuca de citit cărţi, în loc de reviste şi ziare, şi s-ar putea apuca să-nveţe ceva istorie, de exemplu. La intrarea în bârlog trebuie să cobori o treaptă, o treaptă de la nivelul duşumelei din lemn a livingului, iar această mică diferenţă de nivel îi sugerează perspectiva multor schimbări şi statorniciri acum posibile în viaţa lui, la fel ca mlădiţele noi care apar pe trunchiul unui copac hăcuit.

Fundătura lor porneşte din eleganta stradă Franklin Drive; Franklin Drive numărul 14 $^{1}/_{2}$ e adresa lor, iar fundătura nici măcar n-are un nume. Ar trebui s-o numească Angstrom Way. Webb a sugerat Angstrom Alley, dar Harry e sătul de aleile din anii petrecuţi în Mt. Judge şi nu-i place deloc faptul că Webb şi-a băgat nasul în treaba asta. Întâi te pune să-ţi vinzi aurul

prea devreme, pe urmă i-o trage neveste-tii, iar acum face mişto şi de casa ta. Harry n-a locuit niciodată la un număr aşa de mic ca 14 1/2. Dar poştaşul, cu jeepul lui roşu-alb-albastru, ştie unde să-i găsească. Deja au şi primit corespondenţă pe-adresa de-aici: fluturaşi ce fac reclamă la RESIDENT cât au fost în Caraibe, iar sâmbătă pe la unu şi jumătate, după plecarea lui Webb şi Buddy, în timp ce Janice şi Harry aranjau în bucătărie lingurile şi tigăile de care uitaseră cu totul, clapeta de la cutia de scrisori a ţăcănit şi pe podeaua goală a antreului au apărut o carte poştală şi un plic alb. Plicul, obişnuit, lung, gata timbrat, unul din alea pe care le găseşti la poştă, nu avea adresa expeditorului şi pe ştampilă scria Brewer. Îi era adresat doar DLUI HARRY ANGSTROM cu acelaşi scris înclinat, cu majuscule, de pe plicul cu decupajul despre Skeeter expediat în aprilie trecut. Tăietură din acest plic nou era foarte mică şi aceeaşi mână sigură care scrisese adresa adăugase cu pixul, cu o pedanterie profesorală, pe marginea de sus: *Din Principalele evenimente ale anului trecut, din „Golf Magazine”.* Iar articolul zicea:

O PĂSĂRICĂ SCUMPĂ

Doctorul Sherman Thomas s-a trezit jumulit de bani după ce a ucis un exemplar din varietatea de gâşte canadiene la Clubul Congressional. Pentru gestul său, tribunalul l-a amendat cu 500 de dolari.

Janice s-a căznit să râdă citind textul alături de el, acolo, în holul gol-goluţ, de unde, pe sub un arc alb, se intra în livingul lung.

S-a uitat la ea cu un aer vinovat şi a fost de acord cu gândul ei nerostit: „Thelma”.

Ea se împurpurase. Cu o clipă în urmă îi apucase sentimentalismul din cauza unui vechi mixer care, băgat în priză după zece ani petrecuţi în podul bunicii Springer, se pusese pe tors. Acum izbucni:

— N-o să ne lase niciodată în pace. Niciodată.

— Thelma? Ba o să ne lase, aşa ne-a fost înţelegerea. Mi-a

dat clar de-nţeles treaba asta. Tu nu i-ai dat lui Webb?

— Ba da, bine-nţeles că da, însă promisiunile nu-nseamnă nimic pentru o femeie îndrăgostită.

— Pentru cine? Tu de Webb?

— Nu, măi, gogomanule. Thelma de tine.

— Mi-a spus că-l iubeşte pe Ronnie. Deşi nu-nţeleg cum de-i în stare.

— El e cel care-i pune pâinea pe masă. Tu eşti bărbatul la care visează. Tu chiar o scoţi din minţi.

— Pari mirată, îi reproşă el.

— Ei, nu vreau să zic că tu *nu* m-ai înnebuni şi pe mine, văd şi eu ce vede ea, doar că…

Îi întoarse spatele să-şi ascundă lacrimile. Oriunde se uita, nu vedea decât femei înlăcrimate…

— … *se amestecă în* viaţa noastră. Când mă gândesc că ea a fost cea care-a trimis chestia aia atunci demult, când mă gândesc că e cu ochii pe noi tot timpul, că aşteaptă momentul potrivit să ne-nhaţe… Sunt oameni răi, Harry. Nu vreau să-l mai văd niciodată pe vreunul.

— Ei, hai.

Fu nevoit s-o îmbrăţişeze acolo, în holul pustiu. Îi place acum, când se tulbură şi se încruntă toată, cu răsuflarea fierbinte şi parcă sacadată de durere; atunci îi pare în cea mai mare măsură a lui, cheia de boltă a bogăţiei lui. Odinioară, când ea s-a purtat aşa, s-a lăsat contaminat de frica ei şi a fugit; dar acum, la vârsta mijlocie, îi este clar că n-o să mai fugă niciodată, că-i în stare să-i râdă-n nas, ca uneia ce este premiul lui încăpăţânat.

— Sunt exact ca noi. Aia a fost în vacanţă. În viaţa de zi cu zi sunt cât se poate de corecţi.

Janice i-a răspuns pe un ton vehement:

— M-am *înfuriat*, auzi la ea, să cocheteze cu tine atât de curând. N-o să ne mai lase niciodată în pace, niciodată, acum, că avem casa noastră. Cât am stat la mama, eram protejaţi.

Asta aşa-i, soţii Harrison şi soţii Murkett, şi Buddy Inglefinger şi noua lui prietenă înaltă, cu părul acum împletit în codiţe cu mărgele, cum avea femeia din *„10”,* au fost aici

aseară, în prima seară a soţilor Angstrom în noua lor locuinţă, au venit încărcaţi cu sticle de şampanie şi coniac şi au stat până pe la două, aşa că duminica îi pare acră şi vinovată. Harry încă nu şi-a făcut tabieturi în casa asta; fără tabieturi şi fără mobila veche a bunicii Springer, care să vegheze asupra lui, viaţa i se scurge fără oprelişti în toate direcţiile şi se pare că, în orice direcţie ar lua-o, va urma o prăbuşire.

Tot sâmbătă, poştaşul le-a adus şi-o ilustrată expediată de Nelson.

Bună mami & tati –
Semestrul de primăvară începe pe 28, aşa că sunt în formă maximă. Am nevoie de un cec de 1 087 de dolari (397 taxa şcolară, 90 taxa generală, 600 taxa suplimentară pentru studenţii din afara statului Ohio) plus cheltuieli de întreţinere. 2 000-2 500 de dolari ar trb. să-mi ajungă. Vă sun când vă puneţi telefon. Salutări de la Melanie.
Cu drag, Nelson

Pe cealaltă parte a ilustratei se vedea o clădire modernă din cărămidă, care avea un acoperiş cu un fel de şipci uriaşe, ca nişte canale de evacuare a aerului fierbinte, prezentată drept Decanatul, Universitatea de Stat Kent.

— Şi cu Pru cum rămâne? Băiatu-i tată şi nu pare să aibă habar.

— Ba are. Dar nu poate să le facă pe toate deodată. I-a zis lui Pru la telefon că se-ntoarce acasă de-ndată ce se-nscrie, să-şi vadă copilul şi să ne dea înapoi maşina cu care a plecat. Deşi, la o adică, Harry, i-am putea-o lăsa lui deocamdată.

— Aia-i Corona *mea!*

— Face exact ce-ai vrut, s-a întors la facultate. Pru îl înţelege.

— Înţelege că s-a legat la cap cu un ratat irecuperabil, a zis Harry fără să se amărască din cale afară de mult.

Deocamdată puştiul nu mai reprezenta o ameninţare pentru el. Acum el era stăpânul.

Iar azi e duminica finalei la fotbal american. Janice

încearcă să-l scoale, ca să meargă la biserică, ea o va lua cu maşina pe maică-sa, dar el e prea mahmur şi vrea să se întoarcă în marsupiul cald al unui vis, un vis cu o fată, o femeie tânără, o necunoscută cu părul închis la culoare, s-au întâlnit la o petrecere şi stau împreună într-o mică baie, nu vorbesc, dar există o legătură între ei, de parcă tocmai au făcut sex sau sunt pe cale să facă sex, sex la modul foarte sigur şi lejer, dar nu se întâmplă chiar în clipa aceea, podeaua cu multe dale micuţe, pătrate, e înclinată sub ei, iar spaţiul restrâns al băii se strânge căuş în jurul lor întocmai ca micuţul vas din crom în jurul flăcării de la bricheta perpetuă de la vechea tutungerie din centru, simte extazul unei noi relaţii, ar vrea să continue la nesfârşit, dar s-a trezit şi nu se mai poate întoarce la el. Dormitorul acesta, cu tavanul lui strălucitor înclinat, e ciudat. Trebuie să pună draperii cât de curând. O fi Janice în stare să se ocupe de-asta? Biata tembelă, niciodată n-a avut mare lucru de făcut. Îşi pregăteşte micul dejun, atât cât se poate pregăti dintr-o portocală găsită în frigiderul aproape gol, plus nişte alune sărate rămase de la petrecerea de aseară, plus o ceaşcă de ness cu apă fierbinte de la robinet. Şi casa asta, la fel ca a lui Webb, are robinete din acelea cu un singur mâner ca o pulă zveltă înţepată-n vârf de-o albină. Frigiderul a fost inclus în preţul casei şi, unul din lucrurile care l-au determinat să-l cumpere, are o maşină automată de făcut cuburi, care produce cu ghiotura cuburi în formă de semilună. Deşi vechiul Mixmaster e funcţional, n-a uitat de promisiunea pe care i-a făcut-o lui Janice, să-i cumpere un robot multifuncţional Cuisinart. Faptul că ei îi este atât de greu să pună o mâncare ca lumea pe masă o fi având de-a face cu bucătăria de modă veche a bunicii Springer. Se plimbă precaut prin casa lui, în culmea fericirii când dă cu ochii de caloriferele din fontă, de cremonele din alamă, de plăcile micuţe, octogonale, stilate, ale faianţei din baie şi de uşile cu mânere rotunde; aceste mici detalii ale proprietăţii cumpărate îi sar în ochi prin strălucirea lor în absenţa mobilierului şi, în curând, vor trece neobservate pe măsură ce se vor înmulţi zilele petrecute aici. Acum sunt nude şi imaculate.

La etaj, într-o debara înclinată, pesemne alături de fostul dormitor al unui băiat – pereţii-s înţepaţi rău de tot, au zeci de găuri de piuneze şi-s paradiţi cu bucăţi de bandă adezivă folosite la prinderea posterelor – găseşte teancuri întregi de reviste *Playboy* şi *Penthouse* din anii şaptezeci. Aduce de-afară, de lângă scara bucătăriei, de sub contorul de lumină care se învârte domol, una din pubelele de plastic verde mari pe care le-a cumpărat ieri împreună cu Janice de la Shur Valu; dar, până să arunce vreun exemplar, Rabbit răsfoieşte fiecare revistă, căutând posterul fiecărei luni, al fiecărui an, vede cum pozele sunt tot mai puţin retuşate, iar părul pubian, care la început se iveşte pe furiş, erupe îndrăzneţ, iar aceste tinere, desăvârşite ca o caroserie de automobil, îşi dau jos neglijeurile ce le acopereau şi se rostogolesc pe canapelele lor tapiţate cu piele de leopard astfel încât ochii abonaţilor să se poată înfrupta, în sfârşit, cu toată ruşinea şi comoara lor. Lună după lună, de la un anotimp la altul, o forţă invizibilă le sileşte cu blândeţe să-şi desfacă tot mai larg coapsele fără de cusur până când, în jurul numerelor ce aniversează bicentenarul SUA, se ajunge la triumful constituţional al zambilicii larg deschise, iar fetele nurlii, cu priviri cutezătoare, provenite din Texas, Hawaii sau Dakota de Sud expun în faţa bliţurilor şi a lentilelor foto o crăpătură rozé, verticală, ce pare să-ţi întoarcă privirea, dintr-o lume subterană puternic vascularizată, prea puţin drăgălaşă, e o divulgare împinsă la extrem, ce acţionează, totuşi, ca o stavilă, îngrădind accesul la secretul de dincolo, dinăuntru, refuzat privirii pe când lumina iernii e tot mai slabă în fereastra tăcută. Afară, o veveriţă stă la pândă, cu spinarea gri arcuită, cu ochii negri ageri. Natura-i omniprezentă, observă Harry. Copacul acesta, atât de aproape de casă, e, după socoteala lui, un cireş, are scoarţa inelată. Veveriţa, ea însăşi spionată, se face nevăzută. Bucşită cu teancul de reviste, pubela-i aproape prea grea s-o poată ridica. O tonă de pizde. O târâie până la parter. Janice se întoarce acasă după două. A luat masa împreună cu maică-sa, Pru şi bebeluşa.

— Toată lumea părea fericită, îi povesteşte ea, inclusiv

bebe.

— Are şi bebe un nume?

— Pru l-a întrebat pe Nelson cum îi place Rebecca, iar el a zis un nu categoric. Acum se gândeşte la Judith. Aşa o cheamă pe maică-sa. Le-am zis s-o lase baltă cu Janice, nu mi-a plăcut nici mie cine ştie ce.

— Credeam c-o urăşte pe mă-sa.

— N-o urăşte, dar n-o prea respectă. Pe taică-său îl urăşte. Cică a vorbit de câteva ori cu ea la telefon şi a fost, cum să-i zic, foarte împăciuitor.

— A, minunat. Mai ştii, poate dă o fugă şi ne dă o mână de ajutor la salon. Ne poate face instalaţia de încălzire. Ce zice Pru despre cum a dat Nelson bir cu fugiţii chiar înainte să nască?

Janice îşi scoate pălăria, o beretă liliachie, pufoasă, împletită cu ochiuri mari, pe care o poartă iarna şi care, cu cojocul de oaie pe ea, o face să arate ca un băieţel tuciuriu, un soldăţel plecat la război. Părul i se zbârleşte de la electricitatea statică. N-are unde să-şi pună pălăria în livingul gol, aşa că o aruncă pe un pervaz alb.

— Păi, îi povesteşte ea, e chiar interesantă. Deocamdată zice că-i bucuroasă că nu-i aici, ar avea încă o grijă pe cap. În general, crede că el trebuia să facă asta, să nu se mai cace atâta pe el – chiar aşa a zis. Cred că ştie că ea e cea care l-a provocat. De-ndată ce-şi ia diploma, îşi închipuie ea, o să se simtă mai în apele lui. Nu pare deloc îngrijorată că l-ar putea pierde pentru totdeauna sau ceva de genul ăsta.

— Hm! Oare ce-ar trebui să faci ca să fii învinuit de ceva în ziua de azi?

— Sunt foarte toleranţi unul cu celălalt, îi explică Janice, şi cred că asta-i foarte drăguţ.

Janice urcă la etaj, iar Harry o urmează îndeaproape, de teamă să n-o piardă în noutatea vastă a casei lor.

— Are de gând să se ducă la el şi să locuiască într-un apartament sau ce-o să facă?

— Crede că, dacă s-ar duce acolo cu copilul, Nelson ar intra în panică. Şi, fireşte, pentru mama ar fi mult mai bine să

rămână locului.

— Dar Pru nu-i deloc ofticată pe Melanie?

— Nu, zice că Melanie o să-l supravegheze în locul ei. Ei nu le au deloc cu gelozia, ca noi, dacă e să le dăm crezare.

— Dacă.

— Apropo.

Janice îşi leapădă haina pe pat şi se apleacă, cu fundul în sus, să-şi desfacă fermoarul de la cizme.

— Thelma a lăsat un mesaj la mama, voia să ştie dacă nu cumva am vrea să mergem la ei la o cină uşoară şi să ne uităm împreună la Super Bowl{94}. Cred c-au fost invitaţi şi soţii Murkett.

— Şi ce i-ai răspuns?

— Am refuzat. Stai liniştit, am *fost* destul de amabilă. I-am zis că mama şi Pru o să vină la noi, să vadă meciul la Sony-ul nostru nou-nouţ. Şi ăsta-i adevărul. Le-am invitat.

Cu picioarele doar în ciorapi, se ridică şi-şi pune mâinile în şold, pe costumul negru de biserică, vrând parcă să-l provoace să-i spună sincer că, mai curând, ar prefera să fie împreună cu gaşca aia haioasă decât să stea acasă cu familia lui.

— Bine, zice el. N-am prea văzut…

— Ah, şi mai am o chestie de-a dreptul tristă. Mama a aflat de la Grace Stuhl, care, pare-se, ar fi prietenă bună cu mătuşa lui Peggy Fosnacht. Cât am fost noi plecaţi în vacanţă, Peggy s-a dus la doctorul ei, la un control, şi aşa, peste noapte, a internat-o şi i s-a rezecat un sân.

— Dumnezeule!

Sânul pe care i l-a supt. Biata Peggy. Dumnezeu i-a dat un bobârnac cu unghia. Până la urmă, viaţa-i prea mare pentru noi.

— I-au spus, fireşte, că i-au scos totul, dar aşa spun întotdeauna.

— În ultimul timp, chiar părea să se îndrepte spre un dezastru.

— Avea un comportament grotesc. Ar trebui s-o sun, dar nu azi.

Janice se schimbă într-o salopetă, să deretice prin casă.

Spune că foştii proprietari au lăsat casa jegoasă, dar lui nu i se pare deloc aşa, cu excepţia revistelor *Playboy*. Ea n-a fost niciodată obsedată de curăţenie, oriunde au locuit până acum. Lumina iernii, neoprită de perdele, ricoşează de pe duşumelele neacoperite şi de pe pereţii goi, dând lenjeriei intime o nuanţă argintie şi, timp de o secundă, umerii şi braţele ei au vioiciunea unui peşte ce ţâşneşte din apă, înainte să-i dispară într-o cămaşă veche de-a lui şi într-un pulover mâncat de molii. În spatele ei este noul lor pat, nefăcut, pe care încă nu şi-au pus-o, aseară au fost prea beţi şi istoviţi. De fapt, nu şi-au mai pus-o din noaptea aia, de pe insulă. El o întreabă iritat ce se aude cu prânzul *lui*.

— Ah, n-ai găsit nimic în frigider? întreabă ea.

— Nu era decât o portocală, am mâncat-o la micul dejun.

— Am cumpărat ouă şi şuncă feliată, dar îmi închipui că Buddy şi… cum o cheamă…

— Valerie.

— Nu că avea o coafură uşchită? Ce crezi, se droghează?… au ras tot ce-aveam în omleta pe care şi-au făcut-o după miezul nopţii. Pofta de mâncare necontrolată nu-i un semn că se droghează? Ştiu că a mai rămas nişte brânză, Harry. N-ai putea să rezişti cu nişte brânză şi biscuiţi până mai târziu, când ies să cumpăr ceva pentru mama? Nu ştiu ce-i deschis duminica pe-aici. N-o să mă duc de fiecare dată până la Mt. Judge Superette, să consum atâta benzină.

— Aşa-i, aprobă el.

Se satură cu brânză şi biscuiţi şi un Schiltz rămas din cele trei baxuri de şase cutii aduse de Ronnie şi Thelma. Webb şi Cindy au adus coniacul şi şampania. Toată după-amiaza o ajută pe Janice la curăţenie. Şterge ferestrele cu Windex şi lustruieşte mobila în timp ce ea spală cu mopul pe jos şi freacă până şi chiuvetele din bucătărie şi baie. Au o baie şi la parter, dar el nu ştie unde ar putea găsi hârtie igienică imprimată cu benzi desenate. Janice a adus cu Mustangul maşina de lustruit podele a maică-sii şi nişte ceară, iar el o întinde pe podeaua lungă, deschisă la culoare, a livingului, a lui e fiecare spirală din fibra de lemn şi fiecare cui un pic ieşit în afară, şi fiecare

urmă veche lăsată de vreun toc din cauciuc, a lui e casa. În timp ce întinde ceara cu mişcări energice, lui Rabbit i se învârtesc în minte aceleaşi gânduri, la fel de tâmpite ca şi mintea omului care execută o munca fizică. Aseară se tot întreba dacă celelalte două cupluri au mers mai departe şi-au făcut din nou schimb de parteneri, Ronnie şi Cindy şi-or fi pus-o a doua oară după plecarea lui şi-a lui Janice şi *s-or fi distrat* pe cinste, ca şi cum ei patru ar forma nucleul intim al găştii, iar soţii Angstrom şi bietul Buddy, cu nesătula de Valerie ar fi nişte pulifrici sau nişte cetăţeni din Lumea a Treia. Thelma s-a abţiguit bine de tot, pielea pământie îi strălucea, iar asta i-a amintit de vaselină, totuşi, când i-a mulţumit că i-a trimis decupajul despre păsărică scumpă, s-a holbat la el, apoi la Ronnie şi din nou la el, de parcă ar fi fost bătut în cap. Bănuieşte c-o să iasă la iveală totul, tot ce s-a întâmplat acolo după plecarea lor, oamenii nu-s în stare să ţină un secret, dar suferă la gândul că Thelma l-a lăsat pe Webb să-i facă tot ce-au făcut împreună sau că Cindy şi-a dorit cu adevărat să şi-o pună din nou cu Ronnie şi şi-a săltat sânii mari cu o mână maternă, astfel încât nemernicul ăla, gură-bogată ăla să-i sugă şi apoi să povestească la toată lumea, Harrison ăla cu chelia lui de bebeluş. Secretele nu-şi au rostul, cu toţii vom fi morţi destul de curând, deja suntem nişte supravieţuitori, peste tot vezi doar puştani, ei dau tonul, ei ştiu cel mai bine ce se-ntâmplă. De când a revăzut-o pe Ruth, se simte ca amputat, s-a stins o lume-ntreagă percepută pe jumătate, privită cu coada ochiului. Janice şi maşina de lustruit podele zumzăie şi bocănesc în spatele lui, iar felul cum i se învârt rotiţele creierului îi aminteşte de un articol pe care l-a citit anul trecut într-un ziar sau în revista *Time* despre teoria unui profesor de la Princeton cum că în Antichitate zeii le vorbeau muritorilor direct, prin emisfera stângă… sau să fi fost emisfera dreaptă a creierului, oamenii erau ca nişte roboţi cu radiouri în cap, care le spuneau tot ce-au de făcut, apoi, cam prin epoca grecilor antici sau a asirienilor, praful s-a ales de acest sistem, bateriile erau prea slabe ca să mai facă auzite ordinele, deşi mai există ecouri plăpânde, de-aia mergem la

biserică, iar cu toţi cioroii şi cu toţi poponarii ăştia pe patine cu rotile, cu căşti tranzistorizate pe urechi, ne întoarcem la vremurile alea. De felul în care noaptea, cu puţin înainte să adoarmă, aude clar vocea lui mami parcă şoptindu-i dintr-un colţ al camerei, *Hassy,* un nume la fel de mort ca şi băiatul cu-acest nume. Poate că morţii sunt zei, cu siguranţă au o bunăvoinţă a lor în felul în care-ţi acordă spaţiu mai mult. Martorii sunt cei pe care-i pierzi odată cu înaintarea în vârstă, cei care te-au urmărit de la începuturi şi cărora le-a păsat de tine, cei care ţi-au făcut galerie. Mami, papsi, bătrânul Springer, micuţa Becky, draga de Jill (poate că visul ăla era legat de perioada când a primit-o în casă pe nepusă masă, doar că ea n-avea părul negru, visul, ah, a fost atât de intens, nimic nu se compară cu o relaţie nouă), Skeeter, domnul Abendroth, Frank Byer, Mamie Eisenhower – nu demult, John Wayne, Lyndon B. Johnson, JFK, Skylab, gâscă. Iar mama lui Charlie şi Peggy Fosnacht sunt cu un picior în groapă. Şi fiica lui, Annabelle Byer, s-a stins cu lumea întreagă la care trăgea cu coada ochiului, ca planetele întregi distruse în *Războiul stelelor. Se* pare că, cu cât cunoşti mai mulţi morţi, cu atât mai mulţi vii există pe care nu-i cunoşti: poate că Dumnezeu există în univers ca şi sarea în ocean, îi dă un gust. N-a înţeles niciodată de ce nu pot bea oamenii apa sărată. Nu poate fi mai rea decât un amestec de Cola cu chipsuri.

O aude pe Janice în spatele lui ciocnind neîndemânatică maşina de lustruit de scândurile duşumelei la fiecare atingere şi-şi dă seama de ce-s atât de harnici, încearcă să-şi învingă panica aici, în casa asta unde n-au ce căuta, atât de departe de Joseph Street. Pierduţi în spaţiu. Cam asta trebuie să simtă sufletele când se trezesc în trupul unui bebeluş, atât de departe de Rai: nu numai spaimă, de izbucnesc în plâns, ci şi vinovăţie, vinovăţie. Au de umplut o gaură imensă. O să cheltuiască un purcoi de bani să mobileze toate camerele astea când înainte aveau totul pe gratis: s-a ruinat singur. Şi plata ipotecii: 62 400 de dolari cu 13,5 la sută face să fie aproape 8 500 numai dobânda, câte 700 de dolari pe lună în următorii douăzeci de ani adăugaţi la suma de plată până ce

împlineşte şaizeci şi şase de ani. Ce-a spus Ruth despre fiul ei cel mic, 6.6.'66? Ce ciudat, numerele nu mint, dar îţi joacă feste. Şaptezeci de ani, speranţa de viaţă, ehe, câte lucruri n-o să mai apuce să facă: s-o pună pe Cindy să se întindă ca o paraşută din *Penthouse* pe o blană de leopard, iar apoi să se aşeze în faţa ei în patru labe şi să-i tragă o clanţă, o clanţă, o clanţă.

Aseară Buddy s-a întors către el atât de beat, încât avea lentilele aburite la ochelarii lui cu ramă argintie şi i-a spus că ştie că-i o nebunie, ştie ce zic oamenii despre ea, că-i prea înaltă, că are trei copii şi alte alea, dar Valerie este exact ce-i trebuie lui. Ea este aleasa, Harry. I-a spus asta cu lacrimi în ochi. Vestea-bombă de la Flying Eagle e că Doris Kaufmann are de gând să se mărite din nou cu un tip pe care Rabbit îl cunoaşte vag, unul, Don Eberhardt, care a făcut avere cumpărând proprietăţi în centru într-un moment când nu le voia nimeni, înainte de criza benzinei. Viaţa e dulce, aşa se spune.

La ora cinci, când termină curăţenia, lumina încă zăboveşte în ferestre, pe pervazurile albe, în această perioadă a anului zilele se lungesc contrar aşteptărilor. Planetele îşi urmează cursul indiferent de ce-am face noi. În holul proaspăt cernit, lângă piciorul scării, o atinge pe Janice sub bărbie, acolo unde carnea îi e moale, dar nu tocmai greţoasă, şi-i propune un pui de somn, dar ea îi dă o sărutare caldă şi versată, competenţa îi anulează căldura, şi-i răspunde:

— Harry, e o idee minunată, dar habar n-am când o să pice, din cauză că mama voia să se întindă puţin, chiar îmi pare slăbită, şi-apoi mai e şi ora de supt a bebeluşului, iar eu încă n-am făcut cumpărăturile. N-a început finala?

— Începe la şase, că se joacă pe Coasta de Vest. La patru juma e un meci în deschidere, dar e o aiureală. Voiam să mă uit la Open-ul de golf din Phoenix, de la două juma, da pe tine te-a apucat nebuneala asta cu făcutul curăţeniei numai fiindcă vine maică-ta.

— Trebuia să-mi spui. Mă descurcam şi singură.

În timp ce ea pleacă cu Mustangul, el urcă la etaj, căci la

parter n-are unde să se întindă. Speră să revadă veveriţa, dar animalul a dispărut. Credea că veveriţele hibernează, dar poate că iarna asta-i prea blândă. Îşi ţine mâinile deasupra unui calorifer, care-i al lui, şi, cu mândrie şi satisfacţie, simte căldura pe care o emană acesta. Se întinde pe noul lor pat, peste cuvertura amish pe care au adus-o din Mt. Judge, şi adoarme aproape instantaneu. Visează că el şi Charlie au necazuri la firmă, s-au pierdut nişte hârtii foarte importante, cu cifre, iar în locul maşinilor noi, în salonul auto nu sunt decât cratere pline de asperităţi pe podeaua de ciment, migălos pictate cu dungi şi stele. Se trezeşte în clipa când îşi dă seama că-i speriat de concurenţă. Se-aude o altă explozie, înăbuşită: Janice a închis uşa de la intrare. E trecut de şase.

— A trebuit să mă duc până aproape de terenul de baseball, de-abia acolo am găsit un Minitmart deschis. N-aveau nimic proaspăt, evident, dar am luat patru cine chinezeşti congelate, cu nişte poze promiţătoare pe ambalaj.

— Nu-s porcării din alea pline de chimicale? Doar n-ai de gând să otrăveşti laptele lui Pru.

— Şi ţie ţi-am cumpărat o grămadă de salam bolognez, ouă, caşcaval şi biscuiţi, aşa că nu te mai văicări atâta.

Somnuleţul, care la trezire l-a făcut să se simtă de parcă cineva l-ar fi plesnit peste faţă cu un mănunchi de rufe ude, începe să i se dizolve în oase şi-l înveseleşte. Întunericul a şters adâncimea bulbucată a zilei. Ferestrele, cu ramele lor, arată ca nişte plăci fotografice. Thelma şi Nelson dau târcoale pe-afară, aşteaptă momentul când o să se mute înăuntru. Janice a făcut cumpărături de treizeci de dolari la Minitmart şi, în timp ce ea le bagă în frigiderul imaculat, el observă într-un colţ alte două beri care le-au scăpat nehaliţilor de-aseară. I-a cumpărat chiar şi o cutie cu nuci sărate de 1,29 dolari, să aibă ce ronţăi la meci. În prima jumătate a jocului, echipele preiau pe rând conducerea. Speră ca Steelers să piardă, are boală pe ei pentru ce le-au făcut celor de la Eagles şi, în orice caz, nu-i plac granzii. Ţine cu cei de la Rams tot aşa cum ţine cu rebelii afgani contra maşinăriei de război sovietice.

În pauză, o mulţime de fete în rochii colorate şi băieţi cu

moace de poponari, în jachete tărcate dansează în timp ce aproximativ o mie de alămuri californiene imită orchestrele de altădată cu un sunet de trompetă strident, fals. Puştanii ăştia încearcă să danseze în ritmuri de jazz, dar n-au graţie, nu ştiu să se lase pe călcâie timp de-o notă, după care să execute pirueta. În schimb se scălâmbăie ca pe muzică disco. Apoi, o pralină cu o coafură de paj à la surorile Andrews cântă „Sentimental Journey", însă îi lipseşte ardoarea lui Doris Day din anii '40, anii de război, de unde atâta ardoare? Nu-i război. Copiii ăştia-s născuţi, îţi vine să crezi, cel mai devreme în jurul anului 1960 şi, ce-i mai grav, sunt deja maturi din punct de vedere sexual. La chemarea „Toată lumea, în tren!", se-apucă să şerpuiască în ceea ce ar trebui să fie Chattanaooga Choo-choo, iar apoi scot acolo, în California însorită, nişte foi sclipitoare, ca de staniol, care ar trebui să fie panouri solare. „Energia-s oamenii", cântă ei. „Oamenii-s energia!" Cui îi trebuie Khomeini şi petrolul lui? Cui îi trebuie Afganistanul? Dă-i în mă-sa pe rusnaci. Dă-i în mă-sa şi pe japonezi, dacă-i pe-aşa. Ne vom descurca şi singuri, de la o mare strălucitoare până la alta.

Obosit de-atâta singurătate în bârlogul lui, cu alţi o sută de milioane de fraieri care se uită la acelaşi lucru, Harry se duce la bucătărie să-şi aducă a doua bere. Janice sade la o masă pliantă, din alea bune la cărţi, de care maică-sa cu mare greutate s-a despărţit, dându-le-o sub formă de împrumut, deşi de jucat nu joacă decât în Pocono.

— Unde ne sunt musafirele? o întreabă el.

Janice şade şi păzeşte semipreparatele chinezeşti băgate la cuptor, citind între timp un exemplar din *House Beautiful* pe care l-o fi cumpărat la Minitmart.

— Pesemne c-au adormit. Noaptea stau treze ore-n şir, într-un fel e-o binecuvântare, Harry, că nu mai locuim acolo.

El îşi îndreaptă buzele după ce-a dat de amăreala berii. Grâne ce-o iau razna. Bărbaţii îşi iubesc otrava.

— Ei bine, cred că locuind doar cu tine în casa asta o să-mi rezolv şi problema greutăţii excedentare. N-o să primesc niciodată de mâncare.

— Ba ai să primeşti, îl asigură ea dând o pagină lucioasă.

Gelos pe revistă, pe dragostea pe care simte că şi ea începe s-o aibă pentru această casă, se plânge:

— E ca şi cum ai aştepta să-ţi cadă o ţiglă-n cap.

Ea îi aruncă o privire sumbră, nu tocmai ostilă.

— Cred că ţi-au căzut destule-n ultimul timp, cât să-ţi ajungă pe zece ani.

Tonul ei îl face să presupună că face aluzie la Thelma, dar în clipa asta numai la ea nu-i stă mintea.

Musafirele ajung abia pe la începutul reprizei a patra, exact după ce Bradshaw, disperat, i-a aruncat o bombă lui Staliworth; jucătorul aflat la primire şi fundaşul înaintează împreună, iar papagalul ăla norocos prinde mingea ca la circ. Rabbit încă presimte că Rams o să câştige meciul. Janice îi anunţă cu glas tare sosirea bunicii şi-a lui Pru. Bunica Springer turuie ca o moară stricată în antreu, în timp ce-şi scoate blana de nurcă, povesteşte cum au traversat Brewerul, unde abia dacă a văzut vreo maşină circulând, probabil, crede ea, din cauza meciului. O învaţă pe Pru să conducă Chryslerul, iar Pru s-a descurcat de minune de-ndată ce s-au prins cum trebuie tras scaunul mai în spate: până acum nu şi-a dat seama ce picioare lungi are Pru. Pru, care strânge la piept o bocceluţă de culoare rozalie, s-o ferească de ger, pare obosită şi trasă la faţă, dar mai dichisită, ca un pat cu aşternutul frumos netezit.

— Am fi sosit mai devreme, dar îi scriam lui Nelson şi-am vrut să termin scrisoarea, se scuză ea.

— Sunt îngrijorată, continuă bunica, pe vremuri se spunea că nu-i bine să duci copilul în vizită înainte de botez.

— Hai, mamă, face Janice; arde de nerăbdare să-i arate maică-sii că a făcut curat şi o duce la etaj, deşi acolo singurele lumini sunt becurile de 40 de waţi din aplicele neocoloniale prinse pe pereţi, dintre care multe au ars şi n-au mai fost înlocuite de foştii proprietari.

În timp ce se aşază din nou pe unul din fotoliile roz-argintii, să vadă meciul, Harry o aude pe coana mare târşindu-şi picioarele bolnave drept deasupra lui în timp ce inspectează

casa şi caută camera în care s-ar putea vedea nevoită să se mute într-o bună zi. Îşi închipuie că Pru a urcat cu ele, dar paşii amestecaţi ce răsună-n tavan nu-s chiar aşa de numeroşi, iar Teresa coboară agale treapta ce duce în bârlogul lui şi îi pune în poală ceea ce şi aşteaptă. Micuţa vizitatoare lunguiaţă, înfofolită, bebeluşa, îşi arată profilul bâjbâind în tremurul colorat al televizorului Sony, cusătura minusculă, fără împunsături de ac, a pleoapei închise cade pieziş, buzele îi sunt ţuguiate sub năsucul învârtejit, cu un aer de suav dispreţ, ştie că-i bună. I se simte feminitatea în rotunjimea craniului, asta se vede încă din prima zi. Ea a trecut prin atâtea ca să fie acum aici, în poala lui, în mâinile lui, ca o prezenţă reală ce nu trage mai deloc la cântar, dar e vie. Ostatica Fortunei, dorinţa inimii, o nepoţică. A lui. Încă un cui în sicriul lui. Al lui.

{1} Staţie spaţială orbitală lansată de Statele Unite în 1973.

{2} Întrecere în care doi şoferi fie conduc unul spre celălalt, iar cel care virează pentru a evita coliziunea pierde, fie se îndreaptă spre capătul unui drum, iar cel care frânează primul spre a nu avaria maşina şi a nu fi rănit pierde.

{3} Joc de cuvinte între *gallon* (galon) şi *galleon* (galion).

{4} Dorinţă (engl.).

{5} Aluzie la sloganul producătorilor de batiste igienice de unică folosinţă: „Foloseşte-le şi aruncă-le”.

{6} Companie americană producătoare de lactate.

{7} Larry Bowa (n. 1945), celebru jucător american de baseball, a activat în liga profesionistă nord-americană între 1970 şi 1985.

{8} Pete Rose (n. 1941), jucător de baseball care a activat la Philadelphia Phillies între 1978 şi 1983.

{9} Administraţia Financiară a Statelor Unite.

{10} Piesă dasică în repertoriul de jazz, compusă de Morgan Lewis în 1940.

{11} Compoziţie a lui Irving Berlin lansată în filmul muzical cu acelaşi titlu, din anul 1930. Traducerea românească a expresiei argotice *puttin’ on the Ritz:* „pus la ţol festiv”.

{12} Strada Verii.

{13} Aluzie Ia filmul *Saturday Night Fever {Febra de sâmbătă seară),* lansat în anul 1977.

{14} Aluzie Ia *Welcome Back, Kotter,* serial american de televiziune difuzat pe canalul ABC între anii 1975 şi 1979.

{15} Membru al grupului pe care încearcă să-l educe personajul Kotter în serialul TV *Welcome Back, Kotter.*

{16} Salcâm (engl.).

{17} Panorama (engl.).

{18} Film din seria James Bond, cu Roger Moore în rolul principal.

{19} Comedie care i-a reunit în distribuţie pe Barbra Streisand şi Ryan O’Neal.

{20} Film de acţiune cu Clint Eastwood în rolul principal.

{21} Centrală electrică nucleară din Pennsylvania, unde în

anul 1979 s-a înregistrat cel mai grav accident nuclear din istoria SUA (topirea parţială a miezului unui reactor nuclear).

{22} Anastasio Somoza Debayle (1925-1980), dictator nicaraguan, a exercitat funcţia de preşedinte între 1967 şi 1972, iar apoi între 1974 şi 1979.

{23} Arţar (engl.).

{24} Actor american (1915-1979).

{25} Celebru jucător de baseball (n. 1934), care în sezonul 1973 a doborât recordul de puncte marcate deţinut de legendarul George Herman „Babe" Ruth (1895-1948).

{26} Edgar Cayce (1877-1945), mediu american.

{27} Partidă de golf al cărei regulament prevede acordarea câte unui punct pentru introducerea mingii în primele nouă găuri, în următoarele nouă, respectiv în totalul celor optsprezece găuri.

{28} Sărbătoare legală, de comemorare a eroilor căzuţi în războaie, celebrată în ultima zi de luni din luna mai.

{29} Daniel Ozark (n. 1923) a antrenat echipa de baseball Philadelphia Phillies între 1973 şi 1979 şi a dus-o în trei finale ale Ligii Naţionale, pe care le-a pierdut.

{30} Actriţă şi regizoare de film de origine britanică (1918-1995), specializată în roluri de femeie dură.

{31} Membru al grupării Black Panther Party, organizaţie de stânga a populaţiei afro-americane.

{32} Supă de legume (roşii, castraveţi, ardei, ceapă, usturoi), servită rece.

{33} Maria de Carmo Miranda da Cunha, cunoscută sub numele de Carmen Miranda (1909-1955), cântăreaţă braziliană de muzică samba născutăîn Portugalia.

{34} *Saludos Amigos*, film de desene animate produs de studioul Disney în anul *1942*.

{35} Personaj din caricaturile lui Fontaine Fox publicate sub titlul *Toonerville Folks* între 1908 şi 1955.

{36} În original *snail darter*, o specie de peşte răpitor, de apă dulce, din statul Tennessee, care se hrăneşte cu melci de apă. A fost declarată specie pe cale de dispariţie în anul 1975.

{37} Endodonţia este o subramură a stomatologiei

specializată în conservarea danturii.

{38} Băutură răcoritoare obţinută din amestecul unui praf aromat cu apă şi zahăr.

{39} Comic american (1913-1997), cunoscut mai ales pentru emisiunile de radio şi TV din perioada 1937-1971.

{40} Edwin Eugene Aldrin (n. 1930), pilotul modulului lunar folosit de misiunea spaţială Apollo 11 în timpul primei aselenizări, în anul 1969.

{41} Aluzie la moartea lui Mary Jo Kopechne, al cărei cadavru a fost găsit în iulie 1969 intr-un automobil al senatorului Edward Kennedy, răsturnat intr-un canal de pe insula Chappaquiddick, din largul coastelor statului Massachusetts. Scandalul provocat de acest incident l-a împiedicat pe senatorul Kennedy să candideze la alegerile prezidenţiale din 1972.

{42} Aluzie la scandalul anvelopelor model 500 produse de Firestone, care a provocat în anii 1970 numeroase accidente rutiere, soldate cu moartea a treizeci şi patru de persoane. Peste şapte milioane de anvelope au fost retrase de pe piaţă, iar firma a fost amendată cu o jumătate de milion de dolari.

{43} Artist plastic american de origine germană (n. 1937), lansat în anii 1960 ca exponent al pop-artului, care a evoluat de la mişcarea psihedelică spre designul publicitar.

{44} Profesor de dansuri sacre şi mistic armean (1866?-1949).

{45} Clopotul Libertăţii din Philadelphia este unul dintre cele mai importante simboluri ale Revoluţiei Americane. Se spune că bătăile lui ar fi anunţat deschiderea Primului Congres Continental din anul 1874 şi i-ar fi mobilizat pe cetăţenii din Philadelphia pentru a participa la citirea Declaraţiei de Independenţă pe data de 8 iulie 1776.

{46} Citat trunchiat din poezia „The Chambered Nautilus” de Oliver Wendoll Holmes (1809-1894).

{47} Aluzie la John Gardner Ford (n. 1952), al doilea din cei patru copii ai preşedintelui american Gerald Ford (1913-2007). Fondatorul unei reviste şi al unei firme californiene de informatică.

{48} Senator american (n. 1931), fostă glorie sportivă a ligii de baseball, care a activat la echipa Philadelphia Phillies între 1964 şi 1967 şi în 1970-1971.

{49} Sărbătoare oficială în SUA, care cade în prima zi de luni a fiecărei luni septembrie.

{50} Aluzie la un eveniment istoric real: pe data de 20 aprilie 1979, în timpul unei partide de pescuit din canoe, în Georgia, preşedintele SUA Jimmy Carter a fost atacat de un „iepure ucigaş", care a înotat de pe mal către el cu intenţii vădit ostile. Carter s-a apărat cu vâsla. Ulterior, a fost criticat pentru atitudinea sa de asociaţiile de protecţia animalelor. Se crede că iepurele ar fi fost, de fapt, o nutrie.

{51} Amiral şi diplomat britanic, Louis Francis Albert Victor Nicholas Mountbatten (1900-1979) a fost asasinat la 27 august 1979 de membrii grupării teroriste Armata Republicană Irlandeză, care i-au montat o bombă la bordul iolei cu care a ieşit în largul coastei irlandeze.

{52} Joc de cuvinte bazat pe numele lui Aleksandr Godunov (1949-1995), balerin rus care a primit azil politic în SUA în 1979, fapt ce a provocat în epocă un incident diplomatic între Washington şi Moscova, şi adjectivul *good* (bun).

{53} Celebru serial de televiziune SF american (1965-1968) difuzat şi în România la vremea lui, cu Jonathan Harris în rolul doctorului Smith şi Bill Mumy în rolul lui Will.

{54} Serialul poliţist cel mai longeviv din istoria televiziunii americane, cu peste şapte mii de episoade la activ, difuzare între 1956 şi 1984 pe canalele CBS şi ABC.

{55} Joc de cuvinte bazat pe paronimele *prudish* (pudibond) şi *prudence* (prudenţă).

{56} Revistă de umor fondată de Harvey Kurtzman şi William Gaines în anul 1952.

{57} Monedă de aur sud-africană.

{58} „Arţarul canadian" din aur de 24 de carate este moneda de aur cu cea mai mare puritate din lume.

{59} Parcul Natural Great Smokie Mountains din statul Tennessee.

{60} Aluzie la faptul că Akron adăposteşte marile firme

producătoare de cauciuc şi anvelope Goodyear şi Firestone.

{61} Şosea ce trece prin Parcul Natural Everglades din Florida.

{62} Jack William Nicklaus (n. 1940) este considerat cel mai mare jucător de golf din toate timpurile.

{63} Amendamentul Drepturilor Egale, proiect de lege aprobat de Congresul SUA, dar neratificat de toate statele din componenţa SUA.

{64} Lynette Alice Fromme (n. 1948), fostă membră a „familiei" de hipioţi anarhişti a lui Charles Manson, a fost condamnată la închisoare pe viaţă pentru tentativa de asasinare a preşedintelui american Gerald Ford din anul 1975. În anii '60, la instigarea lui Charles Manson, membrii familiei sale au comis o serie de asasinate, printre victime aflându-se şi actriţa Sharon Tate, soţia regizorului Roman Polanski.

{65} Denumirea administrativă a statului Pennsylvania.

{66} Universitatea Tufts, situată lângă Boston, una dintre cele mai vechi şi prestigioase universităţi din SUA.

{67} Titlul sub care a pătruns în spaţiul anglo-american „Corul miresei" din opera *Lohengrin* de Richard Wagner.

{68} Comic american (1925-2005), amfitrion al unei populare emisiuni TV de varietăţi difuzate între 1962 şi 1992.

{69} Formaţia Pittsburgh Pirates a fost prima echipă americană de baseball care a avut în componenţa ei toţi jucătorii titulari de culoare. Cântecul „We Are Family" de Sister Sledge a fost adoptat ca imn al echipei care a câştigat campionatul de baseball în anul 1979.

{70} Joc de îndemânare în care nişte discuri de lemn sunt introduse, cu ajutorul unor prăjini, în casele unei diagrame desenate pe o suprafaţă de joc netedă.

{71} În original, *„O! Say can you saw…", par*afrazare a primului vers din imnul Statelor Unite (*O! Say, can you see…* – „Spune, poţi vedea…").

{72} Celebru personaj canin de film şi televiziune creat de scriitorul englez Eric Knight, care a dat titlul unui serial TV difuzat între anii 1954 şi 1973.

{73} Andrew Newell Wyeth (n. 1917), reprezentant de

seamă al realismului în pictura americană.

{74} Aluzie la criza diplomatică provocată de luarea ca ostatici a întregului personal al ambasadei SUA la Teheran în data de 4 noiembrie 1979, de către susţinători islamişti ai ayatollahului Khomeini. Ostaticii au fost eliberaţi după 444 de zile, pe 20 ianuarie 1981.

{75} În perioada mai-iulie 1977, zeci de protestatari au înălţat un oraş al corturilor pe locul unde se plănuia construirea unei clădiri-anexă în campusul de la Kent. Protestatarii susţineau că înălţarea respectivei construcţii urmărea, de fapt, ştergerea locului unde a avut loc masacrul din 4 mai 1970, când patru studenţi au murit împuşcaţi, iar nouă au fost grav răniţi în timpul unei demonstraţii împotriva invadării Cambodgiei de către trupele americane.

{76} Cocteil din vodcă, lichior de cafea şi frişcă, servit cu gheaţă.

{77} Cireaşa de aur (engl.).

{78} Film care a câştigat Premiul Oscar pentru cel mai bun scenariu original al anului 1979.

{79} Film care a avut două nominalizări la Premiul Oscar pe anul 1979 la categoriile cea mai bună actriţă în rol principal *(*Jill Clayburgh) şi cea mai bună actriţă în rol secundar (Candice Bergen).

{80} Film cunoscut cinefililor români sub titlul *Maratonistul* cu Michael Douglas în rolul principal.

{81} Comedie romantică regizată de Blake Edwards, cu Bo Derek. Dudley Moore şi Julie Andrews în rolurile principale.

{82} Serial TV difuzat între anii 1951 şi 1957, cu Lucille Ball în rolul titular.

{83} National Association for the Advancement of Colored People (Asociaţia Naţională pentru Promovarea Oamenilor de Culoare), organizaţie civică înfiinţată în anul 1909.

{84} Aproximativ 27 de grame.

{85} Aluzie la acţiunea teroristă din data de 20 noiembrie 1979, când cinci sute de fanatici religioşi au ocupat Marea Moschee din Mecca, declanşând un conflict armat care a durat două săptămâni şi s-a soldat cu sute de morţi în rândurile

fanaticilor, ale ostaticilor şi ale armatei saudite.

{86} Nu e vorba de livra tradiţională de 453 de grame, ci de livra folosită la cântărirea metalelor preţioase, echivalentă cu 373 de grame. Şaptezeci şi patru de livre de argint înseamnă 27,600 kilograme.

{87} Model produs de compania Ford în anii 1958-1960, care s-a dovedit a fi unul din marile eşecuri ale industriei auto americane.

{88} Gaetano Alberto Lombardo (1902-1977), violonist şi dirijor canadian.

{89} Rezervaţie naturală de ţinuturi împădurite din statul New Jersey, de 4 500 de kilometri pătraţi.

{90} Arborele tropical *Coccoloba uvifera,* cu fructe albăstrui, asemănătoare cu strugurii.

{91} Melodie de Stephen Sondheim.

{92} Aluzie la finala Super Bowl a campionatului de fotbal american, disputată la 26 ianuarie 1980: echipa Oakland Raiders a învins cu 27-10 Philadelphia Eagles, în rândurile căreia a evoluat Ron Jaworski.

{93} Stil neoclasic inspirat de arhitectul Renaşterii italiene Andrea Palladio (1508-1580).

{94} Finala campionatului nord-american de fotbal american.